

- negas, ii. 72. iii. 94. iv.
   12. v. 17. vii. 42. xi. 105.
   xii. 72.
 negasti, iv. 7. x. 14.
 negat, † 12. j. 69. 105.
   iii. 73. iv. 21. 27. 69.
   71. v. 23. vi. 10. 41. ix.
   37. 83. x. 11. xi. 23. 72.
   89. xii. 19. 81. 55. 102.
   xiv. i.
 negatūe, xi. 71.
 negata, vi. 10. vela, ix. 39.
   xi. 22.
 negatum, ix. 12.
 negatur, v. 10.
 negauī, iv. 15. vi. 92.
 negauit, vi. 66.
 negem, xi. 27.
 neges, xii. 61. vii. 42.
 neget, j. 83. iv. 71. vi. 39.
   xii. 55.
 negeutur, iii. 33.
 neglecta, ix. 39.
 neglexit, iv. 82.
 negligenter, vi. 42. xii.
   49.
 negligentem vernam,
   xii. 89.
 negligit, vi. 68.
 nego, j. 109. iii. 61. xi.
   50.
 negotiator, xi. 67. tu-
   midus, x. 87.
 negotiatur, vii. 85.
 negotiosis rebus, x. 30.
 Nemea, j. 50.
 Nemeæ Alcidæ, v. 66.
 Nemee frondosa, † 27.
 Nemees, † 6. ix. 73.
 Nemæ monst̄ri, iv.
   57.
 Nemeæ monstro, v.
   66.
 Nemesis, iix. 73. lasciuia,
   xiv. 193. formosa, iix.
   73.
 nemo, j. 41. 98. ii. 90.
   iii. 15. 38. 44. 64. iv. 50
   v. 15. 29. 48. vi. 44.
   vii. 9. 28. iix. ii. ix. 62.
   69. 81. 94. x. 27. 70.
   86. xi. 13. 46. 84. xii.
   29. 36. 82.
 nemoralis Aricia, xiii.
   19.
 nemoris exigui, j. 56.
   amoeni, ix. 52. rari,
   iix. 40.
 nemorum, j. 61. ix. 73.
   77.
 nemorosa regna Tri-
   uiæ, ix. 65.
 népe, j. 118. ix. 42. ix. 9.
 nemus, i. 117. ix. 62. x.
   51. 58. xi. 19. xii. 31.
 cæsum, vii. 27. dul-
   ce, j. 50. duplex, ii.
   14. Elysium, vii. 39.
   xi. 6. famulum, vi.
   76. Hesperidum, †
   21. laureum, x. 92.
 pomiferum, iv. 64.
 tenerum, iix. 14. tri-
   ste, xi. 42. sacram,
   j. 13.
 nemusque, j. 13. iii. 14.
 NEPOS, x. 48. vi. 27.
   xiii. 124. venerande,
   ix. 18.
 nequā iuuenes, iii. 69.
 neque, j. 65. 93. iv. 31. vi.
   19. iix. 40. xii. 24.
 nequid, ii. 44. vi. 21.
 nequier, v. 36. xi. 16. cla-
   uis, v. 36. Issa, j. 110.
 nequiera conuiuia, ii.
   41. nomina, ij. 4.
 nequiero talo, iv. 14.
 nequierer, ii. 27.
 nequitiāque, iii. 91.
 nequitiz procaciores,
   vi. 2.
 nequitas, iv. 42. vi. 82.
   ix. 69. xi. 17. sobrius,
   j. 107.
 nequitiis, vii. 13.
 nequiūs, vi. 21. x. 77.
 Nereidum, † 26.
 Nereidumque, iv. 57.
 Nereus, † 28. x. 30.
 Nero, vii. 43. ix. 27. xi.
   34. crudelis, vii. 20.
 Nerone, vii. 33. immo-
   dico, x. 48.
 Neronem, vii. 43.
 Neroni, iii. 20. iv. 63. xi.
   7. 34.
 Neronianâ māsâ, xii.
   57.
 Neronianas, ii. 48. vii.
   33. thermas, ii. 4. iii.
   25.
 Neronianis thermis,
   vii. 33. xii. 85.
 Neronis, † 2. vii. 44. iix.
   52. xi. 34. docti, iix.
   70. pigri, † 28.
 Nerua, xi. 2. xii. 6.
 Neruâ principe, xi. 8.
 Neruæ, iix. 70. ix. 27.
   xi. 5.
 Neruas, v. 29.
 nescia arctos nostri
   iij.

- INDEX.
- nominis, ix. 86.
nesciat, vii. 6.
nescio, iii. 28. iii. 72.
77. v. 34. 63. vi. 60.
ix. 31. ix. 89. xi. 22.
65.
nescis, j. 14. ii. 6. 82.
iv. 49. 56. 81. v. 16.
vii. 91. ix. 45. 94. xi.
30. xii. 57. 102. xiv. 46.
58.
nescisti, xiv. 139.
nescit, ii. 62. iii. 68. v. 18.
39. iix. 48. 59. xi. 4. xii.
71. xiv. 1.
Nessi, ix. 67.
Nestor, iii. 28. xi. 33.
Nestore, vii. 95. longæ-
uo, iix. 6.
Nestoreà senectâ, xiii.
117.
Nestoreæ senectæ, ix.
30.
Nestoris, ii. 64. v. 59. xi.
57. vi. 70.
Nestorisue, iix. 64.
néue, j. 4. iv. 19.
neuter, v. 21.
neutri, iii. 38.
neutro, vii. 100.
neutrum, x. 46.
nexu curuo, † 26.
Ni
Ni, v. 36. vi. 28. 64.
Niceroniana plumbea
vi. 55.
Nicerotianis nimbis
ebria lucerna, x.
38.
Nicerotis, xii. 66.
nidis, x. 16.
- nido, j. 118. vi. 55. hirun-
dinino, xi. 19. imo,
vii. 16.
nidore læto, vii. 26. fo-
lo, j. 93.
nidos, ix. 12. assyrios, v.
7.
nidis, v. 68.
niger, j. 54. vi. 55. coruus
j. 54. nidus, vii. 29.
Indus, x. 16. Nilia-
co ore, x. 12. ore, xii.
54. vector, xii. 24. vn-
guento, xii. 38.
nigra, iii. 34. vi. 39.
vii. 12. xii. 17. arbor,
j. 77. bellua, vi. 77.
columba, vii. 13. co-
ma, iv. 36. Falerna,
iix. 56. fama, x. 3. fa-
rina, ix. 3. lagena,
vii. 52. littera, xiv. 5.
Lycoris, iv. 62. po-
pina, vii. 6. vetusque
casa, xi. 35.
nigrâ alutâ, vii. 34. culi-
ná, x. 66. patellâ, v.
79.
nigræ culinæ, j. 93. mo-
netæ, j. 100.
nigram culinam, iii. 2.
nigras niues, ix. 23.
nigras vmbreas, v. 36.
nigrescant, iix. 77.
nigrescunt, xi. 40.
nigri defruti, ix. 49. Fa-
lerni, xi. 9. 50. forni-
cis, xii. 62. pulei, xii.
32.
Nigrina, iv. 75. ix. 31.
nigrior, j. 73. coma
- caduco moro, iix.
64.
nigriorem, j. 116. xii.
34.
nigris lacernis, iv. 2. ro-
gis, xi. 92. vmbilicis,
v. 6.
nigro magistro, j. 105.
Opimiano, x. 46.
pane, xi. 57. trien-
te, ix. 92. velamine,
iii. 3.
nigros, iii. 90. cados, j.
25. equos, x. 50. fu-
mos, ii. 90. niueos
dentes, v. 44. vn-
gues, iv. 27.
nihil, † 18. j. 40. 44. ii.
28. 77. iii. 75. 87. iv.
56. 84. v. 51. 57. vi.
72. 63. vii. 9. 19. ix.
3. 59. ix. 3. 39. x. 83.
xi. 33. 57. xii. 8. 75.
xiii. 2. xiv. 193. que,
iii. 66. x. 47.
nil, j. 20. 77. 119. ii. 9. 54.
iii. 22. 61. iv. 40. 54. v.
6. 70. vi. 28. 50. vii.
30. 59. iix. 9. 76. ix. 10.
36. x. 11. 14. xi. 24. 53.
xii. 72. 87. xiii. 59. 72.
xiv. 16.
Nilotica tellus, vi.
80.
Nile fallax, x. 26.
Nili, iii. 63. xi. 14. xiv.
115. deprensi, † 3. tepi-
di, xi. 12.
Niliacæ iuuencæ, iix.
81. Syenes, v. 13.
Niliacam lentem, xiii.

9. Syenem, j. 87.
Niliacas papyros, xiii.
 122.
Niliacis feris, v. 66.
macellis, xiii. 85. *oris*,
 iv. 42.
Niliaco ore niger, x. 12.
pectine, xiv. 150.
Niliacum olus, xiii. 57.
Niliacus catastus, xii.
 75. *colonus*, x. 14.
crocodilus, iii. 92.
Nilo, xi. 16.
Nilotide tunica picti
Mauri, x. 6.
Nilus, iv. 11. *Specifer*, x.
 74. *imbrifer*, j. 62.
Nilum, vii. 87.
Niobe, v. 54. x. 67.
Nioben, iii. 32.
nimbis, † 3. *continuis*,
 j. 57. *Nicerotianis*
lucerna ebria, x. 38.
subitis, iix. 78.
nimbo corycio, ix. 39.
rubro, v. 26.
nimbos, x. 82. *subitos*,
 vii. 35.
nimbus, ii. 41.
nimbus vitreus, xiv.
 112.
nimiâ pigersene&tâ, x.
 24. *ærugine*, ii. 61.
nimias aquas, x. 85.
nimio, ii. 51. v. 65. *calo-*
-re, ix. 92. *dolore*, iii.
 17. *pectore*, † 7. *sole*,
 iix. 33.
nimios soles, xiv. 28.
vapores, x. 48.
nimiris, j. 16. 58. 88. ii.
44. iv. 23. 83. v. 6. vi.
 29. vii. 38. iix. 21. 33.
 ix. 41. x. 19. 75. xii.
 34. 10. 38. xiii. 63.
 xiv. 98. *durâ lege*,
 ix. 91.
nimirum, j. 13. v. 19. x.
 21. 34.
ninium, j. 4. 28. 35. 45.
 ii. 36. 48. iii. 52. iv.
 38. v. 2. 16. vi. 27. 72.
 vii. 68. 75. 98. iix. 3.
 j. 1. ix. 83. x. 59. 96.
 xi. 23. 42. 57. 107. xii.
 3. 37. 43. xiii. 2. 3. 20.
 116. xiv. 11. iii. 159. vi-
 rum, ii. 36.
niniumque, iix. 3. 23.
nimius, x. 1.
nisi, j. 24. 36. 52. 69.
 86. ii. 16. 70. iii. 19.
 iv. 38. 52. v. 23. 31. 82.
 vi. 42. 90. vii. 30. 95.
 iix. 39. 32. 38. 48. 69.
 ix. 23. x. 4. 12. 73. 89.
 x. 28. 47. 53. 59. 84.
 xii. 17. 36. 57. 74. 33.
 xiii. 72. 94. xiv. 12.
 16.
nite, iv. 1.
niteant, ix. 73.
nitebas, xii. 68.
nitebat, xii. 15.
nitellam auream, v.
 38.
nitens crine, xii. 38.
nitenti fuste, xii. 57.
nitent, x. 42. 51. iix. 65.
 ix. 58.
nitere, vi. 42.
nites, v. 24.
- nitet, iv. 64. vi. 93. iix. 6.
 51. ix. 106. x. 89.
nitidâ, ix. 50. iix. 68. la-
 nâ, ix. 50.
nitidæ, iix. 21. *caluæ*
campum, x. 83. *luci*,
 iix. 21.
nitidas thermas vario
de marmore, x.
 79.
nitidique mundi, x.
 28.
nitidis, iv. 8. ix. 52. vii-
 dis, vii. 14. *aquis*,
 xii. 100. *astris*, iix.
 36. ix. 52. *palæstris*,
 iv. 8.
nitido meliore, iv.
 54.
nitidos capillos, xiv.
 50. *lacus*, iv. 22. *la-*
res, j. 71.
nitidum serenum, vi.
 42. *orbem*, ix. 18.
nitidus Maro, xi. 35. *fle-*
xâ comâ, x. 65.
mitrata aquâ, xiii. 17.
nitri, xiv. 58.
niuali osculo, vii. 94.
niualibus vndis, xiv.
 118.
niuaria lagena, xiv.
 116.
niuariæ saccus, xiv.
 104.
niuarium colum, xiv.
 103.
niue, j. 116. iv. 42. vii.
 32. xiv. 103. 117. *Geti-*
ca, ix. 104. *prima*,
 vii. 32.

INDEX.

- niuea, iix. 73. aure, ix.
     60. simplicitate, iix.
     73.
 niueæ coptæ, ii. 85.
 niueam, v. 79. ix. 50.
     togam, iv. 34. pul-
     tem, v. 79. aquam,
     xii. 17.
 niueas vndas, vii. 31.
 niuei Galeſi, xi. 23.
 niueis ministris, vii. 49.
     pultibus, xiii. 35.
 niuem, xiv. 117.
 niueo neſtare, xiii. 47.
     pectore, xiv. 194.
     pollice, vi. 3. ſtipite,
     xiii. 19.
 niueos, xii. 49. dentes,
     v. 44.
 niues, ii. 29. iv. 3. v. 38.
     65. vi. 86. ix. 3. x. 82.
     xiv. 104. 117. æſti-
     uas, v. 65. dominæ,
     vi. 86. nigras, ix. 23.
     tactas, ii. 29.
 niuésque, vi. 59.
 niueum ebur, xiv. 5.
 niuibus primis, j. 50.
     iix. 28.
 nix, iv. 2.
 nixa, j. 110.
     No
 Nobile, vi. 73. xiii. 104.
     frigus, xiv. 116. fu-
     nus, iix. 30. garum,
     xiii. 82. & Hercu-
     leum opus, † 6. mar-
     mor, xi. 14. munus,
     ix. 44. nomen, ix. 12.
     xiv. 101. onus, xiv. 3.
     opus, vi. 73. ix. 95.
- nobilem, v. 38. Bilbi-
     lim, j. 50.
 nobiles oliuæ, v. 79:
 nobili, v. 36. frutice, iii.
     47. virgâ, iix. 66.
 nobilisque, iix. 66.
 nobilibus libellis, vii.
     96. finistris, xiv. 46.
 nobiliore fato mori, xi.
     70. rogo, j. 79. tumu-
     lo, iv. 59.
 nobilis, j. 36. x. 26.
     xii. 99. xiii. 125. par-
     ma, xiv. 155. potor,
     vi. 78. rixa, j. 37. vua,
     iv. 44.
 nobilius citrum, xiv.
     138. nōmen, ii. 2.
 nobiliusue citrum, x.
     80.
 nobilitata pocula Mé-
     torea manu, ix. 60.
 nobiscum, vi. 53. ix. 70.
 nobis, j. 44. 5. 60. ii. 2.
     91. iii. 33. 38. 82. iv. 7.
     31. 83. v. 21. 63. 79. vi.
     10. 34. 61. vii. 7. 92. 98.
     iix. 3. 41. 51. ix. 19.
     35. 103. x. 14. 33. 65. 73.
     xi. 19. 40. xii. 5. 56. 96.
     xiii. 45. 69. xiv. 43.
     205. 139.
 noceam, vi. 51.
 noceant, xi. 77.
 nocens, † 7. iii. 24. iv.
     30. v. 70. ix. 31. x. 77.
     xiv. 164. terra tristi
     crimine, ix. 31.
 nocent, x. 2. 82.
 nocentes, † 4.
 nocere, v. 77.
- nocet, ii. 22. ix. 39. xi.
     103. xii. 56.
 nocte, j. 116. ii. 43. vii. 9.
     iix. 21. ix. 38. x. 58.
     xi. 57. 60. 105. xii.
     32. 57. hesternâ, j.
     28. iv. 15. iubente,
     xi. 83. mediâ, vi.
     89. iix. 3. x. 82. omni,
     xi. 63. primâ, iix. 44.
     xi. 24. ferâ, iix. 75. fu-
     premâ, j. 81. totâ, ix.
     69. 70. xii. 12. 66.
     vnâ, xi. 98.
 noctem, ii. 89. beatam,
     j. 107.
 noctes, vii. 53. tractæ
     per iucunda pocula,
     xi. 105.
 noctesque, xii. 38.
 noctibus, xii. 49. totis,
     ii. 5.
 noctibusque, vii. 19.
 noctis ebriæ, x. 87.
 noctua, xi. 35.
 noctuæ, iii. 93.
 noctuas, x. 100.
 nocturnalimina, x. 13.
     pagina, xi. 18. nuda,
     † 25.
 nocturnis Camenis, iv.
     90.
 nocturnos ignes, xiv.
     42.
 nocturnum Pana, ix.
     62.
 nocturnus, x. 70.
 nocuit, ii. 8. iv. 66. xii.
     39.
 nodo Acidalio, vi. 13.
     Scythico, ix. 104.
     nodos,

- nodos, v. 38.
 nodum, † 3.
 nolente, v. 49.
 nolentem, iv. 42.
 nolenti, iix. 30.
 noli, j. 92. iii. 31. iv. 38. ix. 10. x. 90. xi. 14.
 nolim, j. 58. ii. 36. iix. 12. xi. 20.
 nolis, ii. 53. vii. 50. iix. 44. xi. 99. xii. 96.
 nolit, x. 3.
 nolitque, iv. 42.
 nolite, xi. 55.
 nolito, j. 25. ii. 74. vii. 75.
 nollo, v. 84.
 nollem, ii. 65. 72.
 nollet, iv. 70. iix. 32.
 nolo, j. 9. 58. ii. 18. 49. 36. iii. 45. 55. v. 47. 58. 84. vi. 42. iix. 12. x. 8. 22. xi. 28. 101. xii. 37. 60. 98. xiii. 53. xiv. 1.
 nolueram, xii. 86.
 nolueras, vii. 43.
 noluerit, ii. 43. xiii. 2. 6.
 noluit, x. 75.
 nolunt, j. 108.
 Nomas Afra, ix. 77. pista, iix. 55.
 nomen, j. 97. 108. ii. 8. ii. 61. iii. 11. 58. iv. 30. 37. v. 36. 79. vi. 60. vii. 95. iix. 33. 38. 51. ix. 13. 14. 45. 95. 104. x. 73. 103. xi. 9. xiii. 49. 71. 78. 117. xiv. 32. 178. assiduum,
- iii. 5. breue, xiii. 97. delicatū, ix. 12. dulcius nectare, ix. 12. grande, ix. 2. gratū, iv. 31. impositum, iv. 31. iunctum cognato sanguine, xii. 44. Lacedæmoniū, iv. 19. magnum, ii. 2. maius, vii. 23. mole, ix. 12. natum cum rosis & violis, ix. 12. nobile, ix. 12. xiv. 101. nobilius, ii. 2. notum, iii. 95. promissum, vi. 3. verum, ix. 97. victurum, x. 26.
 nomenculator, x. 30.
 nomenque, j. 106. 115.
 Nomentana arbore, x. 94. lagena, x. 48.
 Nomentana otia, x. 44. vindemia, xiii. 119.
 Nomentani, vi. 63. vii. 92. ruris, vi. 43.
 Nomentano, ix. 61.
 Nomentanis agris, j. 106. arboribus, xiii. 42.
 Nomentanum vinum, xiii. 119.
 Nomentanus ager, ii. 38.
 Nomenti siccii, xii. 57.
 Nomento, xiii. 15.
 nomina, vii. 31. 43. iix. 66. xiii. 3. xiv. 73. 110. 196. antiqua, xiv. 43. crassio-
- ra, xii. 18. ditata, iix. 56. duriora, iv. 55. ingentia, xi. 6. magna, v. 17. mascula, xi. 44. nequiora, ii. 4. noua, xii. 26. pulcherrima, xiv. 85. rustica, iv. 55. terria, xi. 5. vera, xiv. 170. victura, vii. 43.
 nominabit, x. 78.
 nominat, iii. 68.
 nomine, ii. 2. 68. iii. 1. 34. v. 15. 22. vii. 18. ix. 17. 50. x. vero, 73. vi. 88. Græco, xiv. 58. Herculeo, iv. 44. tuo digna munera, ix. 74. Vano, iv. 2.
 nomini relicto, iix. 38.
 nominis, iv. 11. vii. 96. ix. 86.
 nomismata, xii. 63.
 non, † 3. 17. j. 53. 69. ii. 26. 75. iii. 8. 44. iv. 71. v. 26. 49. 75. vi. 23. 44. vii. 63. iix. 24. 26. ix. 1. 86. 64. 84. x. 14. 40. xi. 82. 97. 102. xii. 17. xiii. 39. 121. xiv. 18. 43. 140. malè notus eques, v. 13. nimis rusticulum libellum, x. 19.
 nona, iv. 8. iix. 3.
 nona triride, x. 53.
 nonam, iv. 8.
 nondum, j. 43. 67. 104.

INDEX.

- iii. 32. vi. 10. 29. x.
 24. 93. ix. 30. xii. 42.
 xi. 85. xiii. 38. 44. 74.
 xiv. 8.
 nondumque, iii. 47.
 non nihil est, xii. 75.
 non nisi, vi. 45.
 nonnulla, ix. 27.
 non vult, iii. 38. 90.
 norat, v. 10. xiv. 43.
 Norbane, ix. 86.
 Norbona lata, vii. 73.
 Noricosque, iv. 55.
 norint, † 28.
 norunt, j. 105. iv. 30. x. 2.
     xiv. 90. 104.
 nos, † 18. iii. 45. 82. iv.
     55. 57. v. 21. 61. v. 55.
     vii. 41. iix. 82. ix. 26.
     51. x. 75. 58. xi. 58. 64.
     xii. 57. xiii. 6. 33. xiv.
     122. 152.
 nosse, v. 5. vii. 50. iix. 15.
     30. xi. 53.
 nossim, j. 113.
 nossimus, v. 21.
 nosses, j. 3.
 noster, iv. 42. v. 17. vi.
     26. xii. 26. 58. iix. 3.
     ix. 15. 37. 87. x. 92. xi.
     40.
 nosti, v. 6. vii. 36. 50. 96.
     ix. 48.
 nostis, ii. 44. iii. 37.
 nostra, j. 5. 62. ii. 43. 77.
     iii. 100. [v. 2. 16. v. 6.
     vii. 11. 85. iix. 50. 82.
     ix. 23. 26. x. 78. 82.
     xi. 20. 24. xii. 9. 96.
     xiii. 25. 71. xiv. 103.
     34. 104. Musa, iv.
49. otia, iv. 25. Thalia,
     ix. 27.
 nostrâ, ii. 43. 53. 75.
 nostræ, iv. 53. 25. v. 3. vi.
     43. 64. iix. 73. ix. 83. x.
 2. Pallados, iv. 53. ter-
     ræ, iv. 55.
 nostræque, j. 50.
 nostram, v. 51.
 nostras, j. 13. 100. v. 81. vi.
     10. vii. 50. ix. 53. 55. 101.
     x. 10. xiii. 14. oras, xii.
     100.
 nostri, † 28. j. 26. 89.
     iv. 80. v. 8. 10. vi. 10.
     68. 70. vii. 1. 30. 33.
     37. 88. iix. 70. ix. 9.
     44. 72. 81. 86. x. 20.
     33. 61. 64. xi. 17. 18.
     xiv. 13. 93. Faustini,
     iii. 58.
 nostris, j. 87. 54. 73. ii.
     71. iii. 3. 67. iv. 11. 14.
     31. v. 5. 60. 63. 64. vii.
     6. 26. 96. iix. 55. ix. 19.
     23. x. 14. xi. 95. 105.
     xii. 15. xiv. 138. aur-
     ibus, iv. 41. libellis,
     iv. 29. 49.
 nostro, j. 97. iii. 99. v. 37.
     38. vii. 11. 30. 45. 51.
     55. 83. 90. iix. 42. 66.
     ix. 23. 29. 61. 68. 23.
     49. x. 104. xii. 49. xiii.
     87.
 nostroque, xii. 11.
 nostrorum, v. 15.
 nostros, j. 5. 30. 53. iv.
     10. 72. v. 38. vi. 61.
     85. vii. 50. 51. 76. ix.
     83. x. 64. 82. xi. 4. 40.
- xii. 9. xiv. 6.
 nostrum, ii. 41. iv. 82.
     v. 57. vi. 23. ix. 86.
     iix. 56. x. 104. xii. 51.
     xiii. 1. xiv. 1. 69. ser-
     uum, ii. 32. Tagum,
     iv. 55.
 nota, vii. 16. 28. 68. x. 2.
     xi. 26. 88. xii. 98. xiv.
     135. carmina, iix. 70.
     gaudia, ix. 37.
 notaque, j. 102.
 nota rapacitatis, vi.
     72.
 notanda, xii. 62.
 notam, v. 38. lethalem,
     vii. 36.
 notate, vi. 22.
 Notariorum, v. 52.
 Notarius, xiv. 208. ve-
     lox, x. 62.
 notas, ix. 26. caryoti-
     das, theatris, xi. 31.
     fraudes, j. 88. manus,
     † 10.
 notata, x. 38. 78.
 notatos, vii. 16.
 notumque nomen, iii.
     95.
 notatus famulus, iii.
     21.
 notatum rus, vii. 30.
 notatur, ii. 56. v. 50. iii.
     21.
 notaui, ii. 71. xi. 100.
 notet, j. 4. ii. 66. vii. 17.
     61. iix. 45. ix. 14.
 noti, celeres, ix. 39.
 notior, xii. 28. Andre-
     mone caballo, x. 9.
 ymbra, xii. 52.

- notis, xiv. 92. hibernis,
     iix. 14.
 notissimus, vii. 63. cul-
     tor, vi. 73.
 notissima domus, ix.
     62.
 noto, xiv. 11. Aeolio, v.
     52. fauore, vii. 25. Pó-
     peiano, xi. 22.
 notos amores, vii.
     49.
 notum, iv. 43. xiii. 72.
     mugilem, x. 30.
 notus, j. 1. iv. 67. v. 13.
     vi. 28. vii. 39. xii.
     38. cultor amici-
     tia, ix. 86. dissimila-
     tor, iv. 89. liber, j.
     67.
 noua, vi. 8. iix. 80. ix.
     50. x. 93. amphora,
     vi. 27. dona, vi. 79.
 gloria, iix. 15. Leda,
     ix. 106. nomina, xii.
     26. nupta, xi. 79.
 pars, x. 2. res, † 18.
 Roma, v. 7. templa,
     ix. 65.
 nouâ ambitione, xii.
     96. amicâ inflam-
     matus, x. 56. mone-
     tâ. xii. 55.
 nouacula cæca, vii. 60.
 saua, ii. 66. stricta, xi.
     59. tuta, xi. 59.
 nouæ, xii. 43. lætitiae,
     iix. 11. monetæ, iv. 28.
     nuptæ, iii. 93.
 nouare, xiv. 7.
 nouas tigres, iix. 26.
 nouem, v. 6. vi. 30. iix. 7.
 dominas, xii. 4.
 nouémque forores, ii.
     22.
 nouembres, iii. 58.
 nouenos, x. 24.
 nouerca, iv. 16. v. 66. x.
     67.
 nouercæ, iv. 16.
 nouêre, x. 33. 58.
 nouerit, vi. 64.
 noui, j. 113. i. 4. 116. ii. 40.
     iii. 68. v. 6. ix. 36. iv.
     77. templi, iv. 53. xii.
     3.
 nouimus, xiii. 2.
 Nouio, j. 87.
 nouis, v. 10.
 nouissima fragmenta,
     iix. 57.
 nouit, j. 40. 67. 94. ii.
     52. iii. 63. 57. 81. vi.
     39. 64. 82. vii. 24. x. 15.
     xiv. 8. 201.
 nouium, j. 87.
 nouiúmque, vii. 71.
 nouius, j. 87.
 nouo lustro, iv. 45. mē-
     se, x. 41.
 nouosales, xiii. 1.
 nouum Iouem, vii. 72.
     nefas, j. 13. theta, vii.
     36.
 nouus, j. 55. iii. 36. iv. 10.
     v. 66. iix. 71. xi. 45. a-
     amicus, iii. 36. dies, v.
     66. libellus, iv. 10.
     fodalis, j. 55.
 nox, ii. 90. vi. 58. iix.
     50. x. 38. non ebria,
     x. 47. cmta, ix. 3. lon-
     ga, iv. 7. lucubrata,
     iv. 90. mitis & vlti-
     ma, x. 71. soluta cu-
     ris, x. 47.
 noxia lingua, xii. 42. ii.
     61. matei, v. 68. tur-
     ba, iii. 91.
 noxias aues, x. 5.
 noxius, j. 86.
 Nu
 Nube, ix. 25. inferiore,
     iix. 36.
 nubere, v. 17. vii. 57. iix.
     12. ix. 6. x. 8. xi. 24.
     xii. 42.
 nubilâ fronte, ii. 11.
 nubila massa, iix. 51.
 nubilus, vi. 10.
 nubis, vi. 22.
 nubit, iv. 13. vi. 7. 47.
 nuée picatâ, xi. 19.
 nuces, xiii. 1. xiv. 18. par-
     cæ, iv. 66. pineæ, xiii.
     25. saturnalitias, v. 31.
     vii. 90.
 nucibus, xiv. 1. relictis,
     v. 85.
 nucipersica, xiii. 46.
 nucleosque, xi. 87.
 nuda, † 7. iii. 51. 71. vi.
     32. pectora, vi. 32. x. 50.
     puella, xi. 105. Venus,
     iix. 1.
 nudæ caluæ, xii. 45.
 nudam, iv. 28. x. 81.
 nudet, ii. 66. xi. 85.
 nudi, vii. 31. 34. xiv. 81.
     grabati, j. 93. grabati
     sponda, xi. 57. iuue-
     nes, vii. 34. sales, v. 2.
     stipitis, vii. 31.
 nude equo, xiv. 86.
     f ij

clune, xi. 101. foco,
iix. 67. Ganymede,
xi. 23. latrone, xii.
64. pectore, j. 9. xi.
85. solo, v. 63. toro,
xiv. 148. trigone, vii.
71.

nudorum, xii. 71.
nudos viros, iii. 68.
nudum, j. 24. iv. 53. v. 5.
vi. 68. xi. 62. caput,
v. 50. x. 83.
nudus, vi. 77. ix. 57. aper
j. 44.
nugarum, vii. 25. ix. 1.
nugas, iv. 10. 83; v. 81. vi.
64. vii. 10. 50. iix.
3. x. 17. xi. 95. xiii. 2.
archetypas, vii. 10.
difficiles, ii. 86. dul-
ces, iix. 3. felices, vi.
64.
nugis, j. 114. ii. 4. iv. 72.
vii. 13. xiv. 183. pere-
grinis, iii. 55. positis,
xiv. 185.
nulla, j. 91. 72. 110. ii. 66.
iii. 69. iv. 71. 89. v. 19.
20. 56. 63. vi. 10. 40.
vii. 17. 29. iix. 20. 51.
ix. 72. 74. x. 23. 32. xi.
65. 105. xii. 21. xiv.
74. carmina, xi. 91.
gloria, xii. 36. xiii. 85.
ianua, j. 71. mora, ix.
69. puella, xiv. 205.
sportula, iii. 30. tel-
lus, iv. 42.
nullaque, vii. 20. mica,
vii. 24.
nulla, j. 32. vi. 21. ix. 76.

I N D E X.

non lege, xi. 24. ta-
tione, iii. 30.
nullæ, v. 24. vii. 42.
nullam, iii. 79. iv. 82. x.
35.
nullamque partem, xii.
101.
nullas, v. 62. vi. 42. 37.
nulli, ii. 15. iii. 62. 80. iv.
12. 54. 79. v. 82. vii. 54.
x. 14. 43. 71. xi. 103. xii.
10. 34. 49.
nullis, v. 29. vii. 44. 83.
xii. 57.
nullo, iii. 80. v. 62. vi.
42. vii. 11. 52. x. 65. x.
52. xii. 64. Apolli-
ne, ii. 89. igne, xi. 57.
loco, iv. 60. rore fo-
ueri, ix. 19. vimbili-
co, ii. 6.
nulloque, † 17.
nullos, j. 16. iv. 84. iix.
81. capillos, xiv. 25.
nummos, xiv. 219.
nullum, † 27. j. 24. iii.
27. vii. 41. 46. 60. iix.
11. furem, xii. 75.
nullus, j. 44. 74. ii. 44.
iv. 21. vi. 64. xiii. 11.
xiv. 14. homo, vii. 99.
honos, iv. 31.
num, ii. 80. iv. 58.
Numa, x. 52. 97. xi. 105.
xii. 6. pauper, xi. 6.
Sanctus, xi. 16.
Numâ, iii. 62. x. 39.
Numæ, vi. 47. x. 10. 35.
44. xi. 6. pacifici, xii.
63.
Numæque verne, x. 76.

Numam, xi. 6.
Numas, ix. 28.
Numati Gallic, x. 33.
numen, † 12. 13. 17. j. 69.
iix. 80. ix. 44. x. 92. dul-
ce, ix. 2. Herculeum,
ix. 104.
numerabas, ix. 30.
numeranda domus, iv.
40.
numerandus, j. 40.
numerant, iix. 65.
numerantem, vii. 13.
64.
numerantur, iv. 22.
numerare, ii. 52. vi. 34.
iix. 26. 56. 66. ix.
38. xi. 63. xii. 57. xiii.
10.
numeratas, ix. 36. x. 28. 38.
xi. 40.
numerasti, xi. 85.
numerat, j. 16. x. 23.
53.
numerata pecunia, xi.
71.
numeratur, iii. 6. iix. 68.
xiv. 17.
numeraui, iv. 40.
numerauit, iix. 28. ix.
60.
numerem, iix. 78.
umeres, iv. 37.
numeret, vii. 8.
numeretur, † 27. v.
66.
numero, xiv. 15.
numeros, x. 44. cen-
tum, iv. 28.
numerofa splenia, ij.
29.

- numerosior, iv. i.
 numerosus debitor, iii.
 numerum, iix. 51. xiv.
 199.
 numerus, v. 50. maior,
 x. 25.
 numi, iv. 51.
 Numidia, xiii. 73. gut-
 tata, iii. 58.
 Numidum gentes, xii.
 26.
 numina obnoxia, ix.
 88. pia, xi. 4. prisca,
 iii. 24.
 nomine lauo, vi. 85.
 numinis magni, vii. ii.
 numismata, j. 12. lasci-
 ua, iix. 78. octo, ix.
 32.
 nummi, xii. 53. trecenti,
 xii. 71.
 nummis, j. 67. ii. 43.
 57. iv. 37. densis, iix.
 44. mille ducentis,
 x. 31. multis, vi. 5.
 quatuor, xiii. 3. sol-
 uendis, xiv. 35. tri-
 bus, ii. 43. viginti,
 xii. 26.
 nummorum, vii. 52.
 xii. 29.
 nummos, j. 77. iii. 26.
 iv. 15. v. 43. iix. 13. 17.
 ix. 33. 47. x. 14. xi.
 67. xii. 25. xiii. 226.
 xiv. 9. centum, x.
 75. mille, x. 75. nul-
 los, xiv. 219. trice-
 nos, x. 27. vicenos,
 iv. 26.
- numularius otiosus,
 xii. 57.
 nummus, xiii. 3.
 numquam, j. 24. 91.
 ii. 6. 12. 25. 74. iii. 6.
 13. 36. 27. iv. 5. 16. v.
 6. 25. vi. 73. vii. 62.
 iix. 24. ix. 42. 96. x.
 47. xi. 63. xiii. 69. 73.
 126.
 nunquid, j. 35. 75. 107.
 iii. 51. v. 59. 81. vi. 12.
 32. 68. vii. 15. 49. iiix.
 55. 21. ix. 45. x. 26. 68.
 75. xi. i. xii. 42. xiv.
 62. 221.
 nunc, † 10. 16. j. 13. 48.
 ii. 1. 6. iii. 59. 91. iv.
 30. 64. v. 8. 16. vi. 16.
 15. vii. 60. 63. iix. 21.
 63. 78. ix. 44. 67. x.
 2. 70. xi. 7. 62. xii. 15.
 73. 83. xiii. 45. 46. xiv.
 85. 151.
- nuncupat, ix. 14.
 nuncupatur, ix. 12.
 nuncia auis, iix. 32.
 nunciat, iix. 67. x. 48.
 nuncius, vii. 5.
 nuper, j. 48. iii. 36. 57. 93.
 iv. 44. 61. 78. v. 27.
 71. vi. 10. vii. 60. iix.
 9. 33. 65. ix. 32. x. 25. xii.
 3. 15. 29. 71. xiv. 53.
 128.
 nuplisti, v. 17. vii. 57.
 nupfit, j. 25. iv. 25. v. 76.
 xii. 42.
 nupta, xi. 24. Lacæna,
 ix. 106. noua, xi. 79.
 villica, iv. 66.
- nuptæ nouæ, iii. 93. vni
 placere, x. 35.
 nuptiale basium, xi. 99.
 nuptiæ, xiii. 66.
 nuptias, j. 11. vi. 8.
 nuptum, iii. 93.
 Nursinas pilas, xiii. 20.
 nuru Latia, x. 6.
 nurum Romanam, xii.
 21.
 nurus, xi. 54. xiv. 59.
 Latias, iv. 75.
 nurusque, ii. 41.
 nusquam, † 7. j. 4. 50. 56.
 iv. 16. 66. vi. 42. vii. 72.
 xii. 24. xiv. 138.
 nutantia pondera, j. 89.
 v. 12.
 nutibus, iii. 82.
 nutriat, vi. 27.
 nutricem, x. 67.
 nutrita, xi. 70.
 nutritor Tartessiacus,
 iix. 28.
 nutrix, v. i. xi. 79.
 nutu, ix. 28. leui, vi. 82.
 ix. 45.
 Nympha, ix. 59. 67. ca-
 na, vi. 43. domesti-
 ca, vi. 47. lasciuia, vi.
 68.
 Nymphæ, xi. 83.
 Nympharum, j. 50. iv.
 57. ix. 59. x. 7.
 Nysæ, iv. 44.

O

O Bene, quod,
 vii. 14. conscia,
 virgo, vi. 10. cui Tar-
 s. iij.

INDEX.

- peias licuit contingere quercus, iv. 54. cui virgineo flauescere contigit auro, ix. 24. demens, vii. 24. dilecta Deis, ô magni Cæsaris arbor, ix. 62. dulce ingenium, † 20. dulce littus, x. 30. facinus, iii. 19. fallax atque inficiator, j. 104. fallax, xi. 74. fames amicorum, iii. 7. felix animo, felix Nigrina marito, iv. 75. felix, ix. 57. Fidentine, j. 39. frustra locuples, ô dissimulator, v. 26. Galle conchis leuior, ii. 47. grande ingenium, ii. 44. grande fati crimen, ii. 65. Hy menæ, iv. 13. iucunda solitudo, xii. 24. Iularum dedecus Kalendarum, xii. 32. Lucina ferox, † 12. magnum facinus, xi. 94. malus tu quisquis es, vi. 49. mater, ii. 34. medicina grauis, xi. 72. mihi post nullos Iuli memorande sodes, j. 16. mihi curarum pretium, j. 77. mihi grata quies, ô blanda Thelesphore cura, xi. 29. molles annos quindecim, x. 38. mores, vi. 2. mores, ô tempora, ix. 72. nemus, ô fontes, x. 51. nostri ne festinate libelli, v. 10. nox quam longa es, iv. 7. nox omnis & hora, x. 38. nullis Ouidi tacede linguis, vii. 44. Paulle, malus es, iv. 17. Phœbe nouémque sorores, ii. 22. pudor, ô pietas, iix. 78. puerula ride, ii. 41. puer dulcissime, ix. 37. quæ prælia, quas vtrinque pugnas, x. 38. quam blandus es, ii. 4. quam certa fuit, † 3. quam dignus eras alapis, v. 62. quam magnus homo es, xi. 57. ibidem, quam tu cupias, quam me nimium probas, vii. 10. quam pene, vi. 58. quam, Regule, diligenter erras, vii. 30. quam sæpè petet vina, xiii. 13. quam te fieri Cætulla vellem, iix. 52. quam terribiles exarsit in iras, † 9. quanta est gula, v. 71. quantâ! scabie miser laborat, vi. 37. quantos risus mouebit, iix. 28. quantum Cinna tacere potes, iix. 7. quantum cogit egestas, xi. 88. quantum est ingenium, † 14. quantum mihi nominis paratur, ô quæ gloria, vii. 96. quantum per colla decus, iix. 55. Quinctiane, v. 18. quoties pulsabis, xi. 17. quoties, ix. 86. rerum felix tutela v. 1. scelus, xi. 94. seuere, iix. 61. soles, x. 51. stulte, xiv. 39. stulti, ii. 40. tardus nimis & piger maritus, ix. 41. tristi criminis terra nocens, ix. 31. tunicata quies, x. 51.

Ob

- Ob, ix. 23. obesus scarus, xiii. 84. obibat, j. 91. obiecta specularia, iix. 14. obiecture, v. 70. obit, xi. 83. obligatque, vii. 38. oblinitur, xi. 46. obliquagarrulitate, vii. 61. oblitera, vii. 93. oblitus, v. 7. obnoxia numina, ix. 88. obruer, v. 43. obruit, iv. 11. obrutusque, ix. 41. obscena lena, xi. 62. obscenæ pruriginis, iv. 48. obscenos Cinædos, vi. 50. obscura, ii. 8. glotia,

- xiv. 171.
 obscuraque palla, xi.
 105.
 obscuras luces, vi. 59.
 obscurent, xiv. 5. viii.
 obscuris viris ix. i.
 obseuro veneno, j. 30.
 79.
 obscurus, j. 50. v. 13.
 obserata, vii. 19.
 obseruant, iv. 54.
 obseruare, v. 51. ix. 103.
 obseruas, xi. 40.
 obseruat, vii. 49.
 obserueras, ix. 92. xii.
 29.
 obfideret, ii. 17.
 obfonator, xiv. 217.
 obfonia, iii. 23.
 obftante, v. 66.
 obftantem feram, iv.
 54.
 obftas, xi. 97.
 obftat, j. 88. iv. 29.
 obftrēpe, vii. 17.
 obftrēpis, j. 96.
 obticuisse, x. 17.
 obuia turba, iv. 53. xiv.
 169.
 obuios, vii. 94.
 obuium, xi. 7.
Oc
 Occasio breuis, iix. 9.
 occidis, x. 50.
 occidit, j. 81. iv. 11. 63.
 vi. 68. 85. vii. 39. ix.
 31.
 occisus, ii. 84.
 occubuit, † 19.
 occupare, v. 14.
 occupat, iii. 24. vii. 60.
- occupato, vii. 96. lecto,
 iii. 82.
 occupatus, xi. 107.
 occurrere, vii. 94.
 occurris, ii. 67. j. 118.
 occurrit, iii. 14. 44. ix.
 28.
 occurrunt, xi. 99.
 Oceani, vi. 64.
 Oceano viro, v. 28.
 Oceanum, v. 24. Cal-
 laicum, x. 37.
 Oceanūmque, x. 44.
 Oceanus, iii. 95. vi. 9.
 ocellis siccis, j. 93.
 ocia, iv. 25.
 ocioſa, ii. 37.
 ociosis, j. 97.
 ociosum tempus, v. 21.
 ocium, iii. 36.
 octaphoro, vi. 84.
 octaua, iv. 8.
 octauam, x. 48. xi. 53.
 octauum marmor, ix.
 65.
 octauus, iix. 71.
 octies, iix. 64.
 octo, ii. 57. v. 12. vii. 52.
 ix. 3. xiv. 87. numif-
 mata, ix. 32.
 octobres idus, xii. 68.
 Kalendas, x. 87.
 octobris Idus, x. 62.
 oculi, ix. 85.
 oculis, iv. 78. vii. 6. ix.
 46. x. 56. xii. 15. deuo-
 rantibus, j. 97.
 oculisque comedit, ix.
 60.
 oculo, vi. 78. iix. 59.
 xii. 23; altero, iv. 65.
- vitroque, iix. 59.
 oculoque, v. 14.
 oculos, ii. 91. iii. 92. iv.
 78. iix. 2. ix. 26.
 oculosque, vi. 80.
 oculum, j. 93. iii. 8.
 oculus, vi. 78.
Od
 Oderat, ix. 81.
 oderit, iix. 3.
 odi, v. 18. xii. 39. vii. 42.
 odit, vi. 59. 61. vii. 11. iix.
 51. x. 4.
 odiosus, iix. 6. iii.
 odiffe, xii. 13.
 odifset, vii. 23.
 odor, j. 88. ii. 12. iii. 24.
 alienus, ii. 12. du-
 ples, j. 88. impu-
 dicus, xii. 32. teter,
 iii. 24.
 odoræ Floræ, vi. 80.
 odore, vi. 93. ix. 63.
 Odryſio orbe, vii. 7.
 Odryſios triones, vii.
 79.
Oe
 Oebalius puer, xi. 44.
 xiv. 173.
 Oedipodas, ix. 26.
 Oedipoden, x. 4.
 tenophori, vi. 89.
 Oetæirogi, ix. 67.
Of
 Ofellæ, x. 48.
 offellâ curuâ, xiv. 221.
 ofellas subitas, xii.
 48.
 offendere, ii. 23. 32. ix.
 56.
 offendimus, vii. 47.

INDEX.

- offenditor, vi. 7. vii. 17.
 offendunt, iix. 24.
 offensa, xii. 57.
 offendæ aquæ, iix. 33.
 offendæ pollice, iix. 75.
 offendus, ix. 44. xii.
     78.
 offeras, v. 6.
 officiis, j. 56.
 officio, iv. 79.
 officiose, j. 71.
 officiosus, v. 23. homo,
     x. 88.
 officium, j. 91. iix. 57. x.
     73. xi. 66.
         Oh
         Ohe, iv. 91.
         Ol
         Ole, ii. 68. iv. 36. x. 54.
         oleas, iii. 93.
         olebit, xiv. 146.
         olei, xii. 71.
         olent, ii. 12.
         olentem, funera myr-
             rham, xi. 55.
         olentes, vi. 85.
         olenti sindone, ii. 16.
         olentis mariti, xiv.
             140.
         oleo, iv. 90.
         olere, iii. 12. 28. 55. iv. 4.
             vi. 55. xi. 31. xii. 87.
         olerent, ix. 60.
         oles, ii. 12. iv. 4.
         olet, j. 88. ii. 12. 29. iii. 63.
             65. vi. 93. ix. 12. xi. 31.
             xiii. 98.
         oleum, iii. 58. v. 78.
         Venafranum, xiii.
             98.
         olfacere, iii. 49. vi. 36.
- olfecit, vii. 93.
 olidæque vestes, j. 50.
 olidam vulpem, x. 37.
 olim, j. 93. iox. v. 61. vii.
     88. ix. 72. x. 79. xii.
     52.
 oliua, j. 44. xiii. 36. vilis,
     ix. 27.
 oliua picena, ix. 55.
 oliua, j. 104. xi. 53.
     xiii. 36. Albazæ, ix.
     24. Iuleæ, ix. 36. no-
         biles, v. 79. parcæ, iv.
     46.
 oliuas pares, vii. 30.
 oliui, iv. 90.
 oliuifera corona, xii.
     100.
 oliuis, xiii. 1.
 ollus, iii. 48.
 olla plena, xii. 32.
 olla multa, xii. 18.
 ollas plebeias, xiii. 8.
 ollares vuæ, vii. 19.
 olor Spartanus, iix.
     28.
 olores Ledæos, j. 54.
 Olphicus, ix. 97.
 oluere, ix. 62.
 olus, iii. 58. xii. 31. ea-
     num, vii. 30. Nilia-
     cum, xiii. 57.
 Olympi, xiv. 175.
 Olympiadas, vii. 39.
 innumeræ, iv. 45.
 quindecies ætas, x.
     23.
 Olympo ætherio, ix.
     4.
         Om
 Omne, † 21. j. 91. ix.
86. x. 92. argentum,
     iv. 39. genus, iv. 39.
 iter, vi. 80. ius, j. 102.
 limen, iix. 44. opus,
     xiv. 1.
 omnem fumū, xiii. 32.
 omneis, ii. 16. iii. 43. iv.
     2. copias, iii. 47.
 omnes, j. 44. 55. 86.
     98. 100. 118. ii. 40.
     iii. 10. 38. 58. 79. iv.
     49. 84. v. 24. 57. 62.
     vi. 44. vii. 94. iix. 44.
     57. 61. 79. ix. 64. x. 5.
     16. 35. 58. 63. 88. 91.
     xi. 5. 14. 76. xii. 3. 15.
     70. 82. xiv. 11. coleï,
     xii. 85. Machaonas,
     ii. 16. rimas, xi. 99.
 tubos, xi. 62.
 omni, † 7. iix. 2. ix. 60.
     77. x. 59. angulo, iii.
     58. arte, xii. 84. in tur-
         ba, ix. 99. nocte, ix.
     63.
 omnia, j. 86. ii. 4. 7.
     14. 64. iii. 13. 26. 69. iv.
     62. 64. v. 25. 79. vi. 93.
     vii. 52. 66. 99. iix. 78.
     ix. 39. 42. x. 46. xi.
     9. 58. 71. 108. xii. 12.
     84. 96. obsonia, iii.
     23.
 omnibus, † 12. j. 41.
     90. 110. ii. 41. iii. 82.
     v. 12. vi. 44. v. 25. 45.
     vii. 81. 96. iix. 50. x.
     24. 30. 67. 87. con-
         clauibus, xi. 78. di-
         gitis, xi. 60. horis,
     j. 87. latit, xii. 100.
         libellis

- libellis nequior , xi.
16. modis , xii. 66.
molestis exclusis , ix.
92.
omnino , ii. 56. iii. 45.
iv. 29. 66. x. 68. xii.
40.
omnis , vi. 6. vii. 31.iix.
15.50. x. 6. 37. 38. 68.
xi. 18. xiii. 90. ami-
ca; 72. calculus,xii.
34. dies, iix. 78. ho-
nos , iix. 8. hora , x.
44.labor,† 1. senior,
vii.87. turba , iii. 58.
xiii. 3. vesica , iv. 49.
vox,vii.5.
omnium , vii.6.33.x.72.
xi.16.
- On
- Onager pulcer , xiii.
101.tener, xiii.97.
onerat,j.56.
oneratur,iv.78.
oneri,xi.42.
onerosa casa , vi.43. in-
gēnsque turba , ix.
56.
onocrotali , Rauenna-
tis,xi.22.
onus , j. 38. 7. vi. 77.
iix. 75. xii. 100. xiii.
29. nobile , xiv. 3.
par , † 10. tacitum,
iix.51.
onyx calcatus , xii. 50.
pinguis,vi.42.parua,
vii.93. paruu, x. 48.
siccus,xi.50.
- Op
- Opacas ymbras,j.89.
- Opelicus vncor , xii.
71.
opēmque,iix.75.
opes,v.82.
operæ,vii.36.
operam,xiii.2.togatam
iii.46.
opere facto,iii.58.
operi,v.53.xi.82.vani,v.
23.
opera,x.96.
opertas mensas , x.
54.
opertos orbes,ix.60.
operum,xiv.222.
operumque,iv.83.
opes,iv.78.v.43.19. iix.
18. 26. ix. 23. 60. x.2.
xi. 6. xii. 63. arfuras,
xi. 5. concussas , xi.
42. immeritas , vii.
31. largas , iv. 73. v.
26. laxas , ii. 30. Li-
bertinas , v. 13. ma-
gnas,ix.66. miseras,
† 4. patrias , ix. 84.
stultas , ii. 16. tantæ,
xii. 53. tenues , x. 96.
varias,x.48.
- Ophitæ,vi.42.
ophthalmicus,iix.74.
opibus , iii. 75. v. 70.
xi. 6. tantis,ii. 43. iii.
40.
opimi,j.27.ii.40.iii.26.
xiii.113.
Opimiani,ix.89.
Opimiano nigro,x.49.
Opimianum nectar ,
iii.82.
opobalsama , xiv. 59.
- lafsa,xi.9.
ōmēor , ix.13.
oportet,iv.37.
Oppiane , vi. 42. iix.
25.
Oppianus,vii.3.
oppida,iii.95.
oppidum,x.30.
oppigneravit,ii.57.
opposita manu , iii.
68.
opposuitque,x.85.
oppressæ plumæ , xiv.
159.
opsonia omnia,iii.23.
optabat,ix.52.
optabis,vii.95.
optabisque,x.78.
optare,xi.81.
optarent,j.100.
optarit,x.92.
optas,x.71.
optaslet,ix.40.
optat , ii. 90. vi. 59. xi.
56.
optauitque,iix.2.
optem,iv.91.
optemus,j.100.
optes,x.47.
optet,vi.25.iix.86.
optima,j. 19. iv.55.pars
anni, id est , ver , ix.
12.vina,j.19.
optimam Bilbilin , iv.
55.
optime pater , xii. 63.
pater Diuum , xiv.
180.
optimi coloris,iix.10.
optimum conuiuium,
ix.79.

optimus, j. 42.
opto, j. 56. iix. 61. xii.
49.
opum, iv. 40.
opus, † i. 16. 27. j. 54.
93. ii. 50. 77. iii. 38. v.
31. 41. vi. 13. vii. 62.
68. 91. iix. 51. ix. 32.
39. 86. x. 21. 55. 59.
xi. 30. 61. 105. xiii. 2.
xiv. 115. 135. 208. A-
pellæum, vii. 83. bre-
ue, iv. 83. xii. 5. cal-
tum, j. 26. debile,
iix. 6. clapsum ma-
nibus, x. 2. Eoum,
iix. 36. frequens, iv.
29. grande, v. 5.
ignotum, xi. 79. la-
bórque felix, ix. 45.
lascium, ix. 27. le-
ue, iix. 33. nobile &
Herculeum, † 6. no-
bile, vi. 73. ix. 95. om-
ne, xiv. 1. Rhodium,
j. 71.
opúsque, ix. 44.

Or

Ora, j. 49. 61. ii. 73.
iii. 19. 93. vi. 34. 93.
vii. 82. iix. 3. iix. 36.
ix. 78. 104. x. 10. 28.
xiii. 89. xiv. 126. am-
pla, j. 60. aperta, j.
15. blanda, vii. 86.
Iouis sereni, ix. 25.
frigentia, x. 26. la-
xa, vi. 74. magna,
xii. 60. multa, ix.
76. pia, j. 79. pro-
digiosa, v. 36. pul-

INDEX.

chra, ix. 67. Romana,
v. 50. x. 99. sœua, j. 23.
vilia, ii. 72.
oraque, v. 36. ix. 26.
orabat, iv. 67. 73.
oranti, v. 74. nummos
amico, ix. 47.
oras, iix. 76. aurife-
ras, x. 20. Euganeas,
x. 93. nostras, xii.
100.
orat, xi. 28.
oratione, v. 29.
orba, ii. 32. vi. 60. Lesbia,
vii. 13.
orbata Bononia, vi. 85.
orbe, † 27. iv. 30. vi.
64. vii. 16. 28. 51. iix.
36. asserto, vii. 62.
Hesperio, iix. 78.
Hyperboreo, ix.
104. laxo, xiv. 169.
odrysio, vii. 7. othry-
sio, ix. 95. perdo-
mito, ix. 44. toto, j.
1. ii. 66. v. 13. 75. iix.
61.
orbem, v. 61. vi. 3. iix. 51.
nitidum, ix. 18.
orbes, ix. 23. 60. binos,
ix. 32. Libykos, ii. 43.
opertos, ix. 60.
orbi, ix. 21.
orbis, vii. 6. ix. 7.
orbita breuis, xiv. 33.
orbos solos, vi. 27.
orbus, xi. 45. 84.
Orciniana sponda, x.

Orfem, vi. 11.
ordeum, xiii. 11.
ordinata, iii. 58.

ordine flexo, iii. 63.
ordine vario, † 26.
ordines puros, v. 8.
ordo minor, iv. 2.
ore, j. 105. ii. 61. iii. 5.
72. 81. iv. 87. v. 36.
38. vii. 87. iix. 65. ix.
81. x. 32. 48. xi. 62.
aperto, v. 56. Apol-
lineo, vi. 29. arca-
no, j. 40. altrifero,
iix. 28. auido, j. 43.
Ausonio potens, ix.
88. blaſo, v. 36. ca-
co, iii. 19. certo, vi.
73. duro, xi. 23. fa-
cundo, vi. 64. geli-
do, vi. 58. grato, vi.
62. inciso, iii. 60.
ingenti, j. 7. iv. 14.
ingrato, † 10. largo,
iix. 70. Mæonio,
vii. 25. multo, iii. 95.
niger, xii. 54. Nilia-
co niger, x. 12. pio,
xi. 5. placido, vi. 10.
13. 64. rancidulo,
vii. 33. sereno, ii. 24.
roseo, xi. 57. ruben-
ti, v. 2. rudi, iix. 56.
superbo, iv. 61. ran-
to, x. 89. tener, xii.
38. tenero, iix. 51. xi.
92. tragicò, iix. 18.
tumido, v. 8. vere-
cundo, iix. 1. veridi-
co, x. 37. vtroque, ix.
106.

Orestem, vi. 11.
Orestes, vi. 11. vii. 23. x.
11.

- Oresti, vi. 11.
oret, x. 5. xi. 21.
oris fracti, iix. 57.
oris Aethnæis, iix. 45.
Hyperboreis, vii. 5.
longinquis, iii. 1.
longis, † 24. Nilia-
cis, iv. 42. seuis Cap-
padocum, iix. 31. Sár-
dois, iix. 32. Vindeli-
cis, ix. 86.
orisque, xi. 104.
ornare, ii. 66.
ornatus diues, iv. 78.
ornent, xiii. 91.
ornentur, vii. 73.
ornetur, vii. 94.
ornere, ix. 38.
oro, iv. 90. xi. 76. 77.
iix. 39.
Oros, vii. 9.
Orphea, x. 19.
Orpheo, † 3. 22. Hæmo,
† 3.
Orpheus, xi. 85.
orta, ix. 40.
ortu magno, vii. 21.
ortus æthereos, iii. 6.
eques Regibus ata-
uis, xii. 4.
Oryx saeuus, xiii. 95.
- O**
- Os, j. 84. ix. 96. xi. 31. xii.
87. 101. blæsum, x. 65.
præcism, ii. 72.
oscitanti, xi. 99.
oscitat, vi. 61.
oscitationes longas, ii.
6.
oscula, v. 35. xi. 92.
clausa, xiii. 18. rara,
- xi. 24.
esculis, iix. 44. multis,
xii. 95.
osculo, j. 110. vi. 66. hir-
cœso, xii. 59. niuali, vii.
94.
offa, j. 115. v. 45. vi. 85.
iix. 57. ix. 30. 31. fra-
cta, xi. 85. mollia, v.
36.
offa breuior, iix. 36.
offeus cunnus, iii. 93.
offibus, j. 73.
ostendere, j. 70. xii. 8.
ostendit, ii. 16. vi. 70.
ostenditur, iii. 19.
ostia, xi. 105.
ostrea, vii. 77. iii. 45.
ix. 15. xii. 17. xiii. 82.
non liuentia Baia-
nis testis, x. 37. satu-
rata, iii. 59.
ostreorum, vii. 19.
ostro, iii. 82. perlucidus
xii. 38.
- Ot**
- Otacilium, x. 79.
Otacilius, x. 79.
Otho mollis, vi. 32.
Othone, vi. 32.
Othrysias pruinata, x.
7.
Othrysio orbe, ix. 95.
otia, j. 108. vi. 43. ix.
104. xii. 1. 69. com-
moda, iv. 14. No-
mentana, x. 44. no-
stra, iv. 25. parua, iv.
83. vii. 27. sordida, j.
56. tuta, xii. 5. vrbana,
xi. 4.
- otio, j. 114. albo, iii. 58.
otioſa turba, ii. 37.
otioſe corona, j. 42.
otioſe liber, xi. 1.
otioſorem turbam, xi.
1.
otioſis labris, j. 97.
morteis, iii. 58.
otioſus, iii. 20. 58. nun-
mularius, xii. 57.
- Ou**
- Oua, vii. 30. 48. 53. xi.
53. xii. 19. xiii. 40. se-
cta, x. 48. tuta, iii.
47.
ouans, iix. 65.
ouem totam, vi. 3.
oues, iix. 56. xii. 64. Si-
culas, iv. 49. Tybur-
tinæ, vii. 79.
Ouidi, j. 106. vii. 43. 44.
ix. 53. 100.
Ouidij Metamorpho-
sis in membranis,
xiv. 192.
ouis, iii. 65. xiv. 121. 155.
133. diuifis, v. 79. vii-
lis, xiv. 121.
ouo obortina, vi. 93.
Ledæo, iix. 33.
oxygarumque, iii. 50.
- P**
- PA**
- PAcata quies, ix. 81.
pace certâ frui, ix.
72.
pacem, ii. 75.
paçi, † 4.
pacifici Numæ, xii. 63.
t ij

INDEX.

- pacificus Janus, iix.
     66.
 pacis, j. 2. iix. 15.
 Pacorus, ix. 36.
 Pactius, xiv. 78.
 pactus, iix. 17.
 Pacuuiusque, xi. 91.
 Padi Phæthoneti, x.
     12.
 pænantius Heros, ii.
     84.
 pædagoge, xii. 49.
 pædagogo, iii. 58. iix. 44.
     ix. 28.
 pædagogorum, x. 62.
 pædica, j. 93.
 pædicant, xi. 64. 100.
 pædicare, iii. 68. xi. 79.
     89. 105.
 pædicari, vi. 56. vii. 61.
 pædicaris, ix. 71. iii.
     95.
 pædicas, xi. 95. xii. 16.
 pædicat, vii. 66. xi.
     46.
 pædicem, xi. 21.
 pædico, ii. 47. xi. 88.
 pædicone, vi. 33.
 pædiconibus, xii. 87.
 pænam, iii. 64.
 pæne, j. 13. 16. ii. 11. 51. v.
     14. vi. 58. vii. 46. xi. 83.
     xiv. 197.
 pænula, xiii. 1. xiv. 84.
     128. gaußapina, xiv.
     145. peior, j. 104.
 scorteia, xiv. 130.
 Pæstanaque rura, iv.
     60.
 Pæstani ruris, vi. 80.
 Pæstanis aruis, ix. 61.
 rosis, iv. 42.
 Pæstano, ix. 27.
 Pæsti rosarium, v. 38.
 Pæsto biferō cessura
rosaria, xii. 31.
 Pæte, j. 14. vi. 30. xi. 77.
     80.
 Pæto, j. 14. v. 38.
 Pætus, vii. 38.
 Paganica, vii. 31. pila,
xiv. 45.
 pagina, j. 54. iii. 69. v.
     2. 16. vii. ii. x. 1. 4.
     78. xi. 17. blanda,
x. 45. breuis, xiv.
     198. consumta, x.
     59. duplex, ii. 77.
 facunda, ix. 79. laf-
ciua, j. 5. nocturna,
xi. 18. purpura, v. 6.
 sicca, iv. 10. vna, xi.
     25.
 paginâ primâ, iv. 91.
 frequenti, vii. 44.
 paginæ, iix. 44.
 paginis lectis, ii. 6.
~~παγίδιον βράτε~~, xiv. 171.
 Palæmon, ii. 86.
 palæstra, vii. 66.
 palæstrâ mediâ, vii. 81.
 molli, iv. 90.
 palæstræ, v. 66. Libyæ,
v. 66.
 palæstras, x. 55. Ledæas,
iv. 25.
 palestris nitidis, iv. 8.
 palæstrita, xiv. 201. lu-
bricus, iii. 58.
 palæstritæ, vi. 63.
 palæstritis apri, iii. 82.
 Palamedis, xiii. 75.
 palamque, vii. 91.
 Palatinâ togâ, iix. 28.
 Palatinæ, v. 5.
 Palatini colossi, iix. 60.
 Dei, v. 19.
 Palatino tonanti, ix.
     40.
 Palatinus Parthenius,
iv. 45.
 palato, xiv. 220.
 Palinurus, iii. 77.
 palla Gallica, j. 93. ob.
     scura, xi. 105.
 Pallada, ix. 4.
 Palladiæ albæ, v. 1. ar-
tis, vi. 13. Tolosa, ix.
     101.
 pallidiorque, ii. 24.
 Palladis, j. 77.
 Palladium decus, ix.
     24.
 Palladiumque, j. 2.
 Palladios lotos, iix.
     51.
 Pallados, xiii. 104. no-
stræ, iv. 53.
 Pallas, vi. 10. vii. 27. ix.
     25. xii. 100. Cæsatia-
na, iix. 1.
 pallatia, iv. 5. 79. vii. 27.
     ix. 43. 93. xii. 21. posses-
sa, ix. 104. veneranda,
j. 71.
 palleat, iix. 44. x. 13.
 Pallatinæ mensæ, iix.
     39.
 Pallatinas mensas, xiii.
     91.
 Pallatinis prælis, xi. 9.
 Pallatinos vultus, ix.
     25.

- Pallatinum superciliū,
ix. 81.
- Pallatinum Tarpeium-
que tonantem , ix.
88.
- pallens, ix. 58. faba, v. 79
toga, ix. 58.
- pallent, ix. 62.
- pallentes caules, xiii. 17
curæ, xi. 7.
- pallentia sulphurata, j.
42.
- pallere, xii. 61.
- palleret, ix. 55.
- pallet, j. 78. iii. 38. 58. vi.
61.
- pallia, j. 110. iii. 63. iix.
59. ix. 27. xi. 17. 24. xii.
103. xiv. 136.
- pallida arundo, xiv. 218.
cura, xiv. 162. Ero-
tion, v. 36. pomaria,
iix. 14. turba, x. 12. vn-
da, iix. 33.
- pallidior fiet lupus, xi.
56.
- pallidus, v. 28. xii. 32.
ignis , iii. 65. pastor,
iix. 55. reus, j. 50.
- pallioluta, ix. 33.
- palliolō, xi. 28.
- palma, xii. 9. xiv. 82. plu-
rima, vii. 27.
- palmae, v. 32. iix. 78.
- palmam, vii. 71. xi. 34.
- palmas, x. 53. Idumæas,
x. 50.
- palmatæque togæ, vii.
1.
- palmitæ, vi. 49.
- palmitis, iv. 89. bea-
- ti, iix. 40. supini, xii.
31.
- pallude bibulā , xi. 33.
mediā, xiii. 115. reli-
quā, xiv. 38.
- palludes Pontinas, x.
74.
- palludis, xi. 53. Hispanę,
xii. 57.
- palumbi torquati, xiii.
67.
- palumbum stilantem,
ii. 37.
- palumbus , iii. 58. tor-
quatus, xiii. 67.
- palus, iv. 4. xiv. 160.
- Pamphile, iv. 69.
- pampineis iugis , x. 93.
vmbbris, iv. 44.
- pana, j. 70. nocturnum,
ix. 62.
- Panaca, xiv. 100.
- pandâ ansâ, xiv. 106.
- Panaretus madidus, vi.
89.
- panariolis, v. 50.
- Pandionis, j. 26.
- pandit, v. 26. xii. 100.
- pane, x. 59. nigro , xi.
57.
- panem, iix. 16.
- panes picentini , xiii.
47.
- pangentur, iii. 38.
- pangere, xi. 4.
- panis improbi caninas
buccas, x. 5. melior,
vi. 11.
- Pannice, ii. 36. vi. 67. ix.
48. xii. 73.
- Pannici, vi. 39.
- panniculi, ii. 72.
- panniculo, v. 62.
- panniculum, iii. 86.
- pannis, ii. 46.
- panno moto, x. 5.
- Pannonici bellī, iix. 15.
- Pannonicas, xiii. 69.
- pannosæ mammæ , iii.
72.
- māt̄a*, ii. 43.
- Pantagathus, vi. 52.
- panticibus laxis, vi. 64.
- pannucea mentula, xi.
47.
- Paphiæ columbæ , iix.
28.
- Paphien, vii. 73.
- Papile, iv. 48. vi. 36. vii.
77.
- papilionis minimi, iix.
33.
- papilionibus, xii. 62.
- papilla, xiii. 44.
- papillas, iix. 64. crescē-
tes, xiv. 13.
- Papilus, vii. 93.
- Papiriane, iix. 81.
- papyro, iix. 44. arsurā,
x. 97. madidâ, iii. 2.
- par, † 16. 24. j. 13. iii. 38.
66. vi. 11. iix. 36. xii. 8.
xiv. 15. cœlo domus,
iix. 36. fama , j. 112.
onus, † 16.
- para, ix. 57. xiv. 19.
- parabat, iix. 30.
- parabit, xi. 32.
- parantur, x. 30.
- Parapsidásque, xi. 32.
- parare, iii. 2. 62.
- paras, xi. 8. xiv. 27.
t. iij.

parasitum, ix. 29.
 parasti, xii. 99.
 parat, † 28. vii. 5. xi.
 79.
 parata, xi. 24. cena, xiv.
 217.
 parati, vii. 42.
 parato pollinatore, x.
 97.
 paratur, j. 55. 67. 105. iii.
 62. vii. 96.
 parauit, vii. 55. ix. 15. x.
 85.
 parazonium, xiv. 32.
 parca, iv. 8. apis, xiv.
 222. manus, xii. 63.
 munera, x. 41. po-
 cula, iv. 8. sitis, xiii.
 116.
 parcā mole, vii. 73.
 parcæ malæ, vi. 62. nu-
 ces, iv. 66. oliuæ, iv.
 66.
 parcum, ix. 18.
 parcas, j. 36.
 parce, j. 78. iii. 68. v. 7.
 vi. 27. vii. 67. 92. x. 62.
 74. 82. xi. 23. 44. xiv.
 105. 118. 172.
 parcere, j. 15. ii. 75. iv. 74.
 vii. 81. x. 33.
 parcis, j. 107. iii. 13.
 parcite, † 25. v. 73.
 parcius, iix. 38. xii. 14.
 xiii. 20.
 parco vitro, ii. 40.
 parcœ patres, xiv. 43.
 pardum volucrem, †
 15.
 Pardus, j. 105.
 parem, ix. 28. x. 11.

parendum, ii. 55. ix.
 54.
 parens, † 13. j. 117. vii. 6.
 ix. 7. alma, iix. 21.
 parénsque, iix. 2.
 parentem, v. 6. x. 104.
 xi. 16.
 parentes stulti, ix. 57.
 parenti, iii. 6.
 parentibus, x. 71.
 parentis, vi. 83. vii. 44.
 boni, vi. 25.
 parere, iii. j8. vi. 67. ix.
 7.
 pares, ii. 18. iix. 12. xi. 105.
 xii. 49. amici, x. 47.
 mammas, iii. 93. oli-
 uas, vii. 30. sardony-
 chas, xi. 28.
 parent, j. 105.
 Parethonias vrbes, x.
 26.
 pari, iv. 13. 35. iugo, iv. 13.
 sorte, iv. 35.
 pariat, x. 91. xii. 42.
 paribus modis, iix. 3.
 votis, iix. 72.
 Paridis, ii. 84.
 pariente, xi. 36.
 Parim Phrygium, xii.
 52.
 Paris, xi. 14. Dardanius,
 ix. 106.
 parit, vii. 101.
 pariter, † 13. 20. 27. iii.
 5. iv. 57. v. 38. 43. vii.
 45. 49. 70. iix. 2.
 28. 36. 57. 82. ix. 33.
 35. 73. x. 10. 35. 81.
 101. xi. 70. 81. 94. xiv.
 64. 184.

paritérque, xii. 17.
 parma, ii. 43. ix. 9. xiv.
 213. Gallica, v. 13. no-
 bilis, xiv. 155.
 parma, ix. 21.
 parmæ, ix. 70.
 parmensi, iv. 37.
 Parmessida sacrum, iix.
 70.
 paro, ix. 56.
 paropside rubrâ, xi.
 28.
 Parrhasiâ, iv. 11. aula,
 vii. 98. ix. 12. xii. 15. vr-
 sa, iv. 11.
 Parthasiæ aulæ, iix. 36.
 Parrhasiam domum,
 vii. 55.
 Parrhasio iugo, vi. 25.
 Parrhasios Triones, vi.
 56.
 pars, † 21. 28. v. 66. vii.
 25. iix. 47. major, x.
 80. noua, x. 2. opti-
 ma anniver, ix. 12.
 vltima, † 2. vna, xi.
 23. xiv. 174.
 parta, j. 115. x. 47.
 parte, ii. 50. 54. iii. 68.
 85. 87. 91. v. 5. vi. 18.
 vii. 72. x. 2. xi. 23. xii.
 98.
 partem, ii. 24. iii. 86. gu-
 losam, xi. 62. nullam,
 xii. 101.
 partes mille, xi. 32.
 Partheniana toga, ix. 50
 Parthenio, iix. 28. xii.
 11.
 Partheniōsque, iv. 79.
 Parthénium, v. 6. xi. 1.

- Parthenius Palatinus,
     iv. 45.
 Parthenopœ, xi. 87.
 Parthenopœus, vi. 77.
     x. 4. liber casside, ix.
     57.
 Parthiæuc, x. 76.
 Partho, ii. 53.
 Parthorum, xii. 8.
 Parthos, v. 59. pileatos,
     x. 72. triumphos, ix.
     104.
 partibus, iv. 90.
 participi viro, iv. 75.
 partiris, iv. 19.
 partis quartæ, ix. 49.
 partitur, iii. 82.
 partitus, iv. 3.
 partus, † 12. 14. magni,
     vii. 20. peregrini, xii.
     21.
 parua, † 24. iv. 64. ix.
     l. xi. 69. alea, xiv.
     18. carmina, iix. 82.
 coctana, iv. 89. vii.
     52. cœnatio, ii. 59.
 cœnula, v. 79. vii.
 domus, ix. 99.
 x. 19. dona, vii. 83.
 hostia, ix. 32. lucer-
     na, xiv. 61. iniuria,
     ix. 9. Mantua, xiv.
     195. marmora, x.
     63. mora, † 24. mu-
     nera, ix. 54. munus-
     cula, v. 85. vii. 48. 79.
 onix, vii. 93. otia, iv.
     83. res, x. 96. rura,
     xii. 57. tabella, vii.
     18. volucris, xiii. 78.
 regna, xii. 31.
- paruâ morâ, iv. 73.
 paruæ, iv. 55. ix. 27. 55. xi.
     92. catellæ, xiv. 198.
 cortis, ix. 55. musæ,
     ix. 27. Vetonissæ, iv.
     55.
 paruas, j. 23.
 parue, j. 4. iii. 5. vi. 13.
     cupido, vi. 13. liber,
     iii. 52.
 parui, v. 79. ix. 19.
     condyli, v. 79. la-
     res, ix. 19. sigilli, xiv.
     171.
 paruis frontibus, iv. 74
     rebus, j. 56.
 paruit, xii. 29.
 paruo, iv. 89. vi. 66.
     vii. 12. 16. vii. 33. asse,
     iix. 33. carmine, xi. 1.
 mulso, xiv. 97. mu-
     nere, iv. 89. vii. 16.
 nato, xiii. 99. pretio,
     vi. 66. tempore, vii.
     12.
 parum, j. 36. ii. 8. 36. viii.
     66. iix. 78. x. 19.
 paruula cœna, iv. 78.
 paruuli agelli, x. 92.
 paruum morioné, xii.
     95.
 paruuus lychus, iv. 90.
     onyx, x. 48. Regulus,
     vi. 38.
 pascar, xiii. 49.
 pascat, vii. 87. xi. 28.
     85.
 pascentem, iv. 49.
 pascere, iv. 78. vii. 79. x.
     ii.
 pasci, iix. 51.
- pascimus, x. 58.
 pascis, iii. 58.
 pascit, vi. 11. ix. 3. 64. 82.
     x. 30. 96. xi. 10.
 pascitur, j. 61. iix. 30. x.
     96. xiii. 62. 97.
 pascunt, vi. 60.
 Pasiphaen, † 3.
 passa, ii. 43. primos
toros Cleopatra, iv.
     22.
 passere, j. 8. 110. arguto,
     ix. 55.
 passerum, j. 8. iv. 14. xi.
     7.
 passerinum leuem, xii.
     36.
 passerinus, vii. 6.
 passeris, j. 93. vi. 42. vii.
     13.
 passum, ii. 5. xiii. 106.
 passus, vii. 39. xi. 83.
 pastas mates, xii. 75.
 pastillos, j. 88.
 pastor, ix. 23. xi. 42. xiii.
     38. xiv. 156. pallidus,
     iix. 55.
 pastoris, v. 66.
 pastum mero lacte a-
     lumnum, xiii. 41.
 pastus, ix. 90. xiii. 89. xiv.
     70. aper Sarmata, †
     3. ix. 92.
 Patauina, xi. 17.
 Patauinæ tunicæ, xiv.
     143.
 pateat, iii. 42.
 patella cumana, xiv.
     114. lata, xiii. 81.
 patellâ, xiii. 81. nigrâ,
     v. 79.

INDEX.

patent, xii. 59.
 pater, † 3. j. 67. iii. 10. iv.
 16. 70. v. 7. 35. 49. vi.
 3. 39. 62. vii. 2. 55. ix.
 4. 21. x. 7. 102. xi. 40.
 42. xii. 53. xiv. 176.
 ætherius, ix. 36. 37.
 aufonius, ix. 9. du-
 rus, x. 68. familiae
 verus, j. 85. optime,
 xii. 63. optime Di-
 uum, xiv. 180. pius,
 ix. 76. sancte, x. 28.
 verus, † 3.
 patera, vi. 92. iix. 6.
 paterent, xiv. 148.
 pateret, † 12.
 pateris, ii. 34. iix. 80.
 paterna iura, iii. 94. iix.
 31.
 paternæ necis, † 7.
P A T E R N E (propriū),
 xii. 53.
 paterni serui, vii. 61.
 paternis fundis, ix. 3.
 mensis, iv. 39.
 paternos agros, xi. 71.
 paternus seruulus, ix.
 89.
 patet, j. 71. 35. iii. 72. iv.
 64. iix. 59. ix. 21. xi.
 71. 105. ii. 25. iv. 37. ix.
 94. xi. 24. fœua regna,
 ix. 67.
 patique, vii. 38. xii. 26.
 61.
 patiar, iii. 92. x. 82.
 patiare, j. 4.
 patiaris, v. 81.
 particissimos libellos,
 xii. 97.

patiens, x. 25.
 patienter, xiv. 165.
 patientiam, j. 105.
 patientur, v. 7.
 patiere, xi. 79.
 patimur, iii. 82.
 patre, ii. 2.
 patrem, ix. 43. 82. ii. 15.
 iv. 16. v. 73. ix. 35. x.
 44. xi. 13. 56. 104. a-
 missum, j. 34. audi-
 tum, vi. 38. mortuum
 iv. 70.
 patremque, xi. 8.
 patres, vi. 27. xi. 6. par-
 cos, xiv. 43. veteres,
 xii. 6.
 patresque, iix. 50. xiv.
 120. ix. 49.
 patri, j. 69. iii. 6. vi. 85. ix.
 78. apro, iii. 13. ma-
 gno, xiv. 124. Tar-
 peio, ix. 104.
 patrique, vi. 38.
 patria, iix. 72.
 patria terrâ, ii. 24.
 patriæ, † 3. vi. 25. xii. 63.
 x. 20. Rauennæ, iii.
 91.
 patriam, iix. 31.
 patrias laudes, vi. 38.
 opes, ix. 84. sedes,
 iix. 3.
 patribusque, xii. 3.
 patricio vico, x. 68.
 patricius vicus, vii. 72.
 patriciusque, vi. 25.
 patrij vultus, vi. 27.
 patrios census, ii. 90.
 hortos, xii. 31. lares,
 v. 43. manes, xii. 3.
 sensus, iv. 75.
 patris, iv. 16. 45. xii. 101.
 xiv. 174. nascentis,
 iix. 38. summi, ix. 2.
 67. xi. 5. tonsi, vi.
 64.
 patriumque Solonem,
 x. 96.
 Patrobas confinis,
 32.
 Patroclianas sellas, xii.
 78.
 patrona, xii. 49.
 patronam vocem, vii.
 71.
 patroni, vi. 29. cari, vi.
 28. defuncti, ix. 75.
 patrono, j. 99. v. 71. sp.
 liato, x. 33.
 patronos, v. 36. veteres,
 v. 36.
 patronum, j. 98. 102.
 patronus, ii. 13. 27.
 patruelibus, v. 36. fun-
 dis, v. 37.
 patrum, iv. 55. xi. 12.
 patrumque, vii. 4.
 patulos hiatus, iii. 19.
 patulo lumbo, xiii. 5.
 rostro, ix. 32.
 pauca, iv. 78. 90. vi. 16.
 vii. 19. vi. 34. x. 1.
 carmina, vii. 28. di-
 sticha, ii. 71. vii. 84.
 xi. 109. iugera, j. 117.
 iv. 64. vi. 15. millia,
 vi. 10. vasa, iv. 15. ver-
 ba, j. 91.
 paucaque, iv. 15.
 paucis, v. 13. puellis, xi.
 26.
 paucos,

I N D E X.

- paucos, ii. 48. & veteres soles, x. 104. dies, j. 16.
pauer, xi. 40.
pauidi magistri, † 22.
pauit, † 7.
Pauline, ii. 14. iii. 78.
Paula, j. 75. vi. 6. ix. 6. x. 8. xi. 8.
Paullam, x. 8.
Paulle, v. 4. iv. 17. v. 23. vi. 12. viii. 71. iix. 33. ix. 87. x. 10. xii. 70.
paulisper, vii. 28.
Paullos, v. 29.
paulum, iv. 14. 83. v. 23.
Paullus, ii. 20. languidior, ix. 87.
pauo, v. 38. xiii. 70.
paunes gemmei, iii. 58.
Pauonia muscaria, xiv. 67.
paouininas lectus, xiv. 85.
pauper, ix. 3. ii. 90. iii. 15. iv. 40. v. 13. 18. 19. 82. vi. 77. vii. 9. ix. 82. x. 10. xi. 33. 45. 51. xii. 71. xiv. 160. causidicus, xiv. 219. Cinna, iix. 19. Gamus, iv. 67.
Numa, xi. 6. Thelefinus, vi. 50. vir, iv. 5. vumber, xii. 83.
pauperes, v. 42. xii. 15.
pauperi, xii. 57.
pauperibus, vii. 45.
pauperior, v. 40. x. 78.
pauperiore mero, xiv. 103.
- pauperis, iii. 48. xiii. 27. 106. xiv. 1. 126. Britonis, xi. 21. mœchæ, iii. 81.
paupertas, iv. 77. xi. 33.
paupertatémque malignam, iix. 56.
pax certa, xiv. 34. peregrina, xii. 9. Romana, vii. 79.
- Pe
- Peccant, xiv. 3.
peccantis famuli, xiv. 68.
peccare, ix. 39. xi. 55.
peccas, j. 35. ii. 50.
peccasse, ii. 80.
peccat, iii. 5. ix. 97. xi. 23.
peccatum, iii. 85.
peccauerat, ii. 66.
pecces, vi. 21.
pecore, iv. 37.
pecori, xi. 42.
pecoris, iix. 51. lanigeri maritus, ix. 73.
pecten ad calamum, xiv. 25.
pectere, ii. 36.
pector, † 7. vi. 21. 56. vii. 68. xi. 54. horrida ii. 36. iv. 57. nuda, vi. 32. x. 50. plebis Abderitanæ, x. 25. secreta, v. 5. ingentia, xi. 11.
pectoralis fascia, xiv. 134.
pectore, † 7. iii. 72. iv. 5. 87. iix. 73. xii. 44. xiii. 52. de imo, x. 14.
- pede, ix. 39. xii. 50. blando, j. 110. breuis xii. 54. grandi, vi. 64.
pedem, x. 81. alterum, x. 100. læsum, ii. 29.
pedere, iv. 88. vii. 17. x. 14.
pedes, ii. 35. iv. 51. vii. 19. 32. ix. 87. xi. 72. xii. 29. 89. Achilleos, ii. 14. carnifices, xii. 48. medios,

153

80. docto, j. 26. dulci, sublimi, docto, ix. 79. humili, vii. 39. latus, xii. 38. memory, vi. 25. 85. nimio, † 7. niueo, xiv. 149. nudo, j. 9. xi. 85. sacro, vii. 1. sublimi, ix. 1.

- pectoris, vii. 16.
pectus, ii. 11. 62. iii. 93. iv. 53. v. 38. vi. 64. vii. 13. xiv. 66. fidæ amicitiae, ix. 15. latum, iix. 55. miserum, x. 13. sacram, vii. 1.
pecudésque, ix. 73.
pecudis Indicæ, v. 38.
pecudū ferarum, † 21.
peculiariluce, iv. 64.
pecunia numerata, xi. 71.

- pecuniosas artes, v. 57.
pecus, j. 86. xi. 42. helperium, ix. 62. lascivum, xiii. 39. sine mēte, iix. 55. sollicitum, v. 32.
pede, ix. 39. xii. 50. blando, j. 110. breuis xii. 54. grandi, vi. 64.
pedem, x. 81. alterum, x. 100. læsum, ii. 29.
pedere, iv. 88. vii. 17. x. 14.

- pedes, ii. 35. iv. 51. vii. 19. 32. ix. 87. xi. 72. xii. 29. 89. Achilleos, ii. 14. carnifices, xii. 48. medios,

xi. 47. perfusos, xiv.
 107.
 pedester, † 28.
 pedico, ii. 28.
 pediculosi mentis, xii.
 59.
 pedibus, iii. 23. x. 9. xi.
 55. xii. 36. 40. 78.
 pedo, v. 5.
 pedonis, x. 19. docti, ii.
 77.
 pedum, iii. 82.
 Pegasis vnda, ix. 59.
 pegma, iix. 33.
 pegmata celsa, † 2.
 peierare, vii. 19.
 peierat, vi. 12.
 peior, iii. 66. pœnula, j.
 104.
 peius, iv. 84. vii. 33. olet,
 xi. 31. vitium, iii.
 72.
 pelagi, xiv. 88.
 pelago, iv. 66.
 peleos, ii. 64.
 Pelian tremulum, vi.
 71.
 Peligni, j. 62. coloni,
 xiii. 121.
 Pelignis prælis, j. 27.
 Pelignum, xiii. 121.
 Pelignus, ii. 41. iix. 73.
 Pelion Thessalicum,
 iix. 36.
 Pellæa gulæ, xiii. 85.
 Pellæi Tyranni, ix. 44.
 pelle, xi. 99. xiv. 50. ba-
 siatæ, xii. 59. canæ, iii.
 77. heedinæ, xii. 45.
 multiplici, xiv. 184.
 vacuæ, vi. 64.

I N D E X.

pelle caninam, v. 61.
 pelles antiquas, ix.
 75.
 pellex, xiv. 119. Attica,
 x. 51.
 pellibus exiguis, xiv.
 190.
 pellice, vi. 21. ix. 42.
 pellicibus ministris,
 xii. 98.
 pelliculæ, iii. 16.
 pellis, xiv. 66. indecens,
 vii. 19. lunata, j. 50.
 Scythæ, x. 62.
 Pelops tonse, xii. 86.
 Pelorida fatuam, x. 37.
 Peloris aquosa, vi. 11.
 peltatum Amazona, ix.
 104.
 Pelusia munera, xiii.
 9.
 penates clari, j. 71. ma-
 didi, vii. 26.
 penates claros, x. 33.
 conductos, iix. 75.
 exiguos, x. 28. lauri-
 geros, iix. 1. xii. 3. pie-
 rios, xi. 44. pios, iv.
 64. totos, ix. 62.
 penatibus, ix. 19.
 pendeat, iix. 61. xii. 63.
 pendebat, vii. 36.
 pendens, † 7.
 pendant, j. 44. ii. 17. iii.
 71.
 pendentem capream,
 xiii. 100. zoilum, iv.
 77.
 pendentia Mausolea,
 † 1. tecta, ii. 14.
 pendere, ix. 32.

pendet, v. 32. j. 93. xi. 52.
 xiv. 54.
 pendula Setia, xiii. 12.
 tecta, x. 20.
 pendulamque Sætiam,
 iv. 64.
 pendulus bombyx, iix.
 33.
 Penelope, j. 63. xi. 8. pu-
 dica, xi. 105.
 penem, vi. 23. vii. 81. xi.
 75. arrectum, x. 55. e-
 brium, iii. 82. turgi-
 dum, ix. 28.
 penetrabile frigus, iv.
 19.
 penetrale summum, x.
 51.
 penetralia, iv. 53.
 penitus, v. 96.
 pennæ, xiv. 22. rubens,
 xiii. 71.
 pennâ, iix. 33. alba, x. 3.
 minore, x. 19. scribē-
 te, ix. 14.
 pennas, † 8.
 penne, vi. 16.
 pennis labétilibus exu-
 tus puer, x. 4. pictis,
 xiv. 85. rubentibus,
 iii. 58.
 pensa, ix. 18 Lydia, ix.
 67. mala, vii. 95. vlti-
 ma, iv. 73.
 pensauit, x. 55.
 pensio, iii. 30. vii. 91. to-
 ta, iii. 38.
 pensione bimâ, xii. 32.
 pensis festinatis, ix.
 78. 6191 610100
 penso, iv. 54.

- Pentheus, xi. 85.
 penula, j. 104.
 penulatorum, ii. 27. v.
     27.
 peperedit, xii. 78.
 pependit, † 21.
 pepercerit, † 25.
 peperisse, † 12. ix. 40.
 peperit, vi. 64. xi. 54.
 per, † 16. 19. j. 4. 15. ii.
     6. 24. iii. 36. 63. iv. 43.
     73. v. 61. 62. viii. 19. 43.
     iiix. 32. 61. ix. 49. 62.
     x. 72. 104. x. 95. 105.
     xii. 18. 26. xiii. 3. 73.
     xiv. 73. 141.
 perque, ii. 14. iv. 1.
 pera, xiv. 81.
 peraque, iv. 53.
 peracta, vi. 49. xi. 25.
     res, iv. 91. messis, xi.
     19.
 peractæ, x. 19.
 peractis, vi. 28. tribus
     aureis vitæ, x. 24.
 peractos, j. 28.
 peractus, vii. 46.
 peracuta falce, iii. 24.
 peragit, ii. 1. iii. 79.
 perambulat, ix. 39.
 Perannæ Annaæ, iv. 64.
 percoqua vilia, xiii.
     46.
 percurrit, iii. 82.
 percussa, † 27. sidere
     lingua, xi. 86.
 percussis incudibus,
     ix. 70.
 percussit, vi. 21.
 percussus, vii. 94.
 percutæ, xiv. 68.
 percutit, iii. 72.
 perdas, xiii. 2.
 perde, xi. 77.
 perdere, j. 76. 86. iv. 40.
     v. 31. 81. 64. x. 38. 57.
     77. xii. 64. xiii. 53.
     xiv. 1.
 perdet, x. 98.
 perdiderat, iix. 56. ix.
     42. xi. 77.
 perdiderim, iv. 26.
 perdideris, xiii. 75.
 perdiderit, vii. 46.
 perdidisse, xii. 89.
 perdidisti, vi. 30.
 perdidit, † ii. 13. j. 86. iii.
     85. vii. 13. x. 63. xiv. 115.
     xiv. 146. 165.
 perdis, ii. 42. vii. 92. ix.
     42. xi. 103.
 perdit, iii. 58.
 perdite, xiii. 1.
 perditus, iii. 82. v. 85.
     xi. 64. fututor, xii.
     43.
 perdomitis gentibus,
     vii. 83.
 perdomito orbe, ix.
     44.
 perdomuisse, † 27.
 perdix, xiii. 65. carior,
     xiii. 76. picta, iii. 58.
     rustica, xiii. 76.
 perdunt, iix. 59.
 peream, xi. 98.
 pereas, v. 61.
 pereat, j. 46. vii. 50.
 peregerat, ix. 32.
 peregisset, iv. 18.
 peregit, j. 79. v. 38. 71. x.
     38. xiv. 208.
- peregre, vii. 101.
 peregrina, iv. 66. Clau-
     dia, iv. 13. pax, xii.
     9. res, xi. 79. vina,
     iv. 66.
 peregrinæ sene&te, xiii.
     29.
 peregrinam Endromi-
     da, iv. 19.
 peregrine liber, xii. 3.
 peregrini partus, xii.
     21.
 peregrinis nugis, iii.
     55.
 peregrinus, x. 12.
 peremis, ii. 75. x. 61.
 perempta, † 13. xi. 70.
 perenni focus, x. 47.
 pereunt, v. 21. v. 53. xiv.
     49.
 pereuntis aquæ, xii.
     50.
 perfatuæ togæ, x. 18.
 perfectius, v. 64.
 perfectum, xi. 108.
 perfer, iv. 10. x. 19. 93.
 preferre, vii. 35. 38. xii.
     61. xi. 24.
 perficere, iii. 79.
 perfida cornua, ix. 104.
     dona, ix. 67. lin-
     gua, vii. 23. vappa,
     xii. 48.
 perfidæ gentis, vii. 6.
 perfide, ii. 75. Cæsar, iv.
     11.
 perfidolique fastus, †
     10.
 perfidus leo, † 10.
 perficuit frontem, xi.
     28.

u ij

INDEX.

- perfixisse, iii. 18.
 perfruitur, iv. 64.
 perfundas, ix. 92.
 perfundis, vii. 32.
 perfundit, xi. 48.
 perfusos pedes, xiv.
     107.
 pergamo deo, ix. 17.
 pergamus, xiv. 51.
 pergis, xiv. 163.
 pergrauem lauam', v.
     52.
 perhibent, xiv. 191.
 peribis, j. 100.
 periclitatur, vii. 26.
 pericula, j. 13. animosa,
     xii. 14. magna, xi. 83.
     summa, ix. 39.
 periculoſo exemplo, j.
     28.
 periculorum vitium,
     iii. 44.
 perierunt, ii. 64.
 peristi, v. 50.
 perire, j. 19. II. 4. ii. 34. 92.
     v. 56. 77. iix. 69. ix. 84.
     xii. 18. xiv. 172.
 perit, ii. 1. iii. 19. iv. 63. v.
     26. vii. 32. x. 58. 77.
     xi. 25. xii. 1. xii. 78. xiv.
     17.
 Perithoi, x. 11.
 Perithoumque, x. 11.
 peritura, j. 22.
 periturum, ix. 84.
 periuria, iv. 14. vi. 19.
 perlegas, j. 118.
 perlegat, j. 36. iix. 3.
 perlege, xiv. 183.
 perlegetetque, ii. 1.
 perleget, xii. 3.
 perlegi, xi. 108.
 perlegitur, iii. 50.
 perlurent, ii. 46.
 perlucida mœcha, ix.
     3.
 perlucidus ostro, xii.
     38.
 permaduisse, v. 26. vi.
     44.
 permensa secula, ix.
     30.
 permessidos, j. 77.
 permisit, v. 49. ix. 37.
 permitta, vi. 45.
 permisâq; fuga, iix. 32.
 permitte, ii. 91. iii. 99.
     iix. 24. ix. 37.
 permettere, j. 5.
 permittis, vi. 64. x. 30.
     xi. 7. 40.
 permittit, j. 36. 63.
 permitto, x. 12.
 permittunt, xi. 59.
 permutat, j. 42.
 permutatum, ix. 23.
 permutatur, iix. 75.
 permutet, vi. 93.
 perna, xiii. 54. super-
     stes tribus cenis, x.
     48.
 pernegare, iv. 82. v. 61.
 perniciosus ichneu-
     mon, vii. 86.
 pernumerentur, xii.
     63.
 perosus, iv. 30.
 perpeslus, xii. 84.
 perpetuâ cupresso, vi.
     73. face, x. 33. fide, xii.
     49. ferâ, x. 28.
 perpetuam amicam, ii.
34. Hiantida, vi. 21.
 perpetui Sili, vi. 64. vii.
     62.
 perpetuo, j. 117. x. 34.
     flore, iv. 45. Lare,
     x. 61. lecto, iv. 13. pô-
     te, vii. 92. tempore,
     j. 89.
 perpetuos honores, ix.
     62.
 perridiculares, vii. 74.
 persequente, x. 92.
 persequeris, x. 88.
 persequi, iii. 53.
 persequuntur, xi. 19.
 perseueret, iix. 58.
 persica cara, xiii. 46.
 Persius, iv. 29.
 persoluit, † 10.
 persona Germanica,
     xiv. 176.
 personam, iii. 43.
 personati fastus, xi. 2.
 personis, x. 33.
 perspicuâ gemmâ, iix.
     68.
 perspicuæ, iv. 22.
 perspicuo finu, † 26.
     risu, ii. 41.
 perspicuus calix, iv.
     86.
 persuasit, iii. 85.
 pertimuisse, vi. 43.
 pertinaci fronte, v. 12.
     pietate, iix. 38.
 pertinere, x. 90.
 pertinet, vii. 9.
 pertulit, x. 19. 73.
 peruenimus, iv. 91.
 peruenisse, iix. 11.
 peruenenterit, j. 89.

- peruenit, xi. 34.
 peruigil, ix. 94.
 peruigilare, ix. 70.
 peruoſque riſtus, j. 105.
 peruius, x. 28.
 perunctum, iix. 33.
 perunctus, iii. 2.
 perurunt, xii. 49.
 peruſta colla vrbano
iugo, x. 12. dipsas, iii.
44.
 peruſtis Solymis, vii.
54.
 pes vagus, xii. 26.
 pellima vina, j. 19. v.
xor, iix. 35.
 pellimorum fatorum,
v. 38.
 pellimus maritus, iix.
35.
 pellimus vir, vii. 33.
 pestilentia, iii. 93.
 pestis tabida, j. 79.
 petam, ii. 44. iv. 76. iix.
24. x. 24. xii. 57.
 petantur, iv. 60.
 petas, j. 118. xi. 47. xii.
26.
 petaso, xiii. 55.
 petasone, xiii. 54. du-
bio, iii. 77. vetulo,
xiii. 55.
 petat, vi. 13. vii. 55. 68.
xii. 99.
 petatur, j. 27.
 petauri, ii. 86.
 petauro transmiffo, xi.
12.
 pete, j. 71. 118. ii. 59. x.
104. xi. 1. xii. 3.
- petebant, vi. 8.
 petebat, iii. 14. 47. xiv.
106.
 petemus, x. 78.
 petendum, v. 59. iix. 71.
 petenti, iv. 76. vi. 35.
vii. 59. xii. 18. xiv.
105.
 petentem, x. 14.
 petere paribus votis,
iix. 72.
 peterent, v. 68.
 peteret, † 20. 25. j. 22. iii.
90. vi. 89. ix. 41.
 peteretur, xii. 29.
 Peteron rubentem ro-
sis, iv. 55.
 petes, j. 71. 114. xiv. 60.
 petet, v. 6. xiii. 13.
 petiit, x. 60.
 Petilianis regnis, xii.
57.
 petimus, iv. 1. iix. 69.
 petis, j. 27. 77. iii. 38. 61.
iv. 5. v. 51. 61. iix. 31.
73. 76. ix. 68. x. 12.
xi. 109.
 petifti, vii. 63. iix. 7.
 petit, j. 11. 50. 56. ii. 13. 14.
iv. 28. 63. vi. 93. ix. 57.
62. 65. x. 17. 75. xi. 48.
xii. 55.
 petita, j. 81.
 petitor, xii. 3.
 petitur, j. 11. vii. 91. xii.
26. 96.
 petitus, † 19.
 peto, ii. 30. iii. 44.
 petricola, iii. 63.
 petuntur, ii. 14. iii. 91. x.
70.
- petuſiæque, iv. 55.
 Peuce rudis, vii. 6.
 Peucen Getican, vii.
83.
 pexa barba, vii. 57. mu-
nera, vii. 45.
 pexaque, vii. 57.
 pexatus, ii. 58.
- Ph
- Phædri improbi, iii.
20.
 Phaëton, v. 54. Eucau-
stus, iv. 43.
 Phaëthonta, iv. 47.
 Phaëthontæa vmbra,
vi. 15.
 Phaëthonte, v. 49. pro-
no, iii. 67.
 Phaëthontei Padi, x.
12. rogi, iv. 25.
 Phaëthontide, iv. 32.
 Phalanthi Ledæi, iix.
28.
 Phalanini Galesi, v.
38.
 Phaon durus, x. 35.
 Phariâ vrbe, vii. 29.
 Paria coniugis, iv.
11.
 Phariae iuuencæ, x.
48.
 Phariis armis, iii. 66.
 Phario, j. 89. Ioue, ix.
36. Photino, v. 70.
saxo, j. 89.
 Pharios hortos, vi.
80.
 Pharo, ix. 41.
 Phasclon piëtam, x.
30.
 Phasiana, iii. 58.
u. ij.

INDEX.

- Phasianus, xiii. 72.
 Phasides, xiii. 45.
 Phasis, v. 8. xiii. 72. ru-
     ber, v. 8.
 phiala aurea cælata,
     xiv. 95.
 phiala, iix. 33. 51.
 phialæ, iii. 41. iix. 33.
 Phidiaca manu, vi. 73.
 Phidiacæ artis, iii. 35.
     manus, x. 89.
 Phidiaci cæli, iv. 39. x.
     87.
 Phidiaco cælo, vi. 13.
 Phidiaco Ioui, v. 55.
 Phidiacum ebur, ix.
     25.
 Phidiæ, ix. 45.
 Philæni, ii. 33. vii. 66. 69.
     ix. 30. x. 22.
 Philænis, iv. 65. vii. 66.
     ix. 41. 63. cæca, xii. 22.
     lusca, xii. 22.
 Philenus, x. 102.
 Phileros, ii. 34. x. 43.
 Philerotis, ii. 34.
 Phileto, ii. 44.
 Philippi, v. 50.
 Philippus sanus, vi.
     84.
 Philistionis ridiculi, ii.
     41.
 Philo, v. 48.
 Philomela, xiv. 75.
 Philomuse, iii. 10. vii.
     75. ix. 36. xi. 64.
     φίλων, ii. 43.
 Philostratus, x. 83.
 Phineas, ix. 26.
 Phlegræa victoria, iix.
     78.
 Phlogis, xi. 61.
 Phœbe, j. 32. ii. 22. 35. 87.
     iii. 73. 89. iv. 45. vi.
     20. 57. vii. 22. iix. 50.
     ix. 43. 64. 105. xi. 94.
     xii. 45.
 Phœbi, vi. 42. vii. 11. iix.
     36. 82. xiv. 173. lauri-
     geri, ix. 29.
 Phœbique, ix. 35.
 Phœbo, j. 59. 77. ii. 44.
     iv. 31. vii. 62.
 Phœboque, ix. 88.
 Phœbus, j. 59. 71. iii. 45.
     ix. 94. xii. 11.
 Phœbum, ix. 35. xi. 44.
 Phœbumque, iv. 90.
     ix. 4.
 Phœnicopterus, xiii.
     71.
 Phœnix frequens, v.
     38.
 Phosphore, iix. 21.
 Photino phario, v. 70.
 Photini, iii. 66.
 phrenesim, iv. 81.
 phreneticus medicus,
     xi. 29.
 Phryga, iix. 46. raptum,
     x. 19.
 Phryges, ix. 21.
 Phrygia, ix. 77.
 Phrygiam vrbem, ix.
     106.
 Phrygiæ matriç, iii.
     47.
 Phrygij serui, xi. 105.
 Phrygio viro, iix. 6.
 Phrygios modos, xi.
     85.
 Phrygium ministrum,
- xii. 15. patim, xii. 52.
 Phrygum, xi. 5.
 Phryx, vi. 42. 78. puer,
     ix. 37.
 Phryxe, iix. 28.
 Phryzei agni, x. 51.
 Phryxei mariti, xiv.
     211.
 Phryxi, vi. 3. Thebani,
     iix. 51.
 Phylli, xi. 30. 50.
 Phyllis, x. 81. formosa,
     xii. 66.
 Phyllida, x. 81.
 Phyllyrides, ii. 14.
     Pi
 Pia, vi. 27. Calliope,
     vi. 31. creta, ix. 21. nu-
     mina, xi. 4. ora, j.
     79. quercus, ix. 24.
 Roma, x. 87. xii. 6.
 thura, iix. 8. 66. xiii.
     4. turba, vii. 31. vota,
     iv. 73.
 piæ, iix. 32. forori, iix. 32.
     turbæ, iix. 38.
 pica improba, j. 54. lo-
     quax, xiv. 76. mor-
     tua, iii. 60. salutatrix,
     vii. 86.
 picata, xiii. 107.
 picata nuce, xi. 19.
 picatum vinum, xiii.
     107.
 picæ, ix. 55.
 Picenæ porcæ, xiii.
     35.
 pice, j. 116.
 piceata manus, iix.
     59.
 piceiq; buxciqué den-

- tes, ii. 41. ^{am similiq}
 Picena oliuâ, ix. 55.
 Picenarum rugosarū,
   iv. 89.
 Piceni, v. 79. rami, v.
   79.
 picenis cadis, j. 44. tra-
   petis, xii. 36.
 Piceno, iv. 46.
 picens, iix. 57. 62.
 Picentina ceres, xiii.
   47.
 Picentine, ix. 80.
 Picentini panes, xiii.
   47.
 Picenum frigus, xiii.
   47.
 picenarum, vii. 52.
 picta, iii. 58. iix. 28. 55.
   frigora, j. 56. mur-
   rhina, xiii. 110. No-
   mas, iix. 55. perdix,
   iii. 58. tabella, vii. 83.
   atua, x. 93.
 picta fronte, xi. 85. ta-
   bella, j. 110.
 pictam, j. 110. x. 30.
 pictamque villam, iii.
   58.
 picti mauri, Nilotide
   tunica, x. 6.
 pictis Britannis, xiv.
   99. comis, vi. 57.
 pennis, xiv. 85. toris,
   xiv. 135. vmbilicis,
   iii. 2.
 picto, j. 71. auro, ix. 60.
   collo, j. 105. coryban-
   te, j. 71.
 pictor, j. 103. ^{li odesq}
 pictorum regum, x.
72.
 pictam phaselon, x.
   30.
 pictura, x. 32. sola, ix.
   78.
 pictus, iv. 47. x. 22.
 pieream frontem, iix.
   70.
 Pieria corona, xii. 52.
   tuba, x. 64. xi. 4. vim-
   bra, ix. 86.
 Pieridas doctas, x:
   58.
 Pieridumque, xii. 69.
 Pierio choro, xii. 3. gre-
   ge, ix. 88. xii. 11.
 Pierios cantus choros-
   qué, j. 77. penates,
   xi. 94. recessus, vii.
   62.
 pietas, vi. 85. vii. 39. iix.
   78. minor, j. 112.
 pietatis, † 16. j. 36.
 pietate, v. 29. xi. 44. per-
   tinaci, iix. 38. sancta,
   iix. 15.
 pigebit, xii. 60.
 piger, iii. 20. iv. 4. vii. 26.
   xii. 69. hircus, iv. 4.
 Hypne, xi. 37. mul-
   lus, xiii. 79. nimis se-
   necta, x. 24. nimis &
   tardus maritus, ix.
   41. viator, iv. 55. vul-
   tus, ii. 11.
 piget, j. 26. 97. ii. 5. vii.
   50. iix. 30.
 pignora, † 14. vii. 85.
 Pignore, iv. 75. xii. 25.
 pignus, vii. 16. ix. 102.
   gratum, x. 73.
- pigra flumina lethes,
   x. 2. plausta, iix. 21.
   quies, xii. 63. sidera,
   ix. 46.
 pigræ matris, xiii. 41.
 pigri, xii. 18. mulionis,
   ix. 58. Neronis, † 28.
   somni, xii. 57.
 pigriores, iii. 67.
 pigritia, vii. 31.
 pigritiæ ingenuæ, xii.
   4. lentæ, xi. 80.
 pigro, vi. 43. frigore, iv.
   3. lacu, ix. 102. ventri,
   iii. 47.
 pigrum, x. 104.
 pila, † 9. ii. 43. vii. 31.
   x. 86. xiv. 53. Mar-
   tia, vii. 5. Paganica,
   xiv. 45. præcincta,
   vii. 60. trigonalis,
   xiv. 46.
 pilæ, ii. 7. x. 86. tiburti-
   næ, v. 23. Mattiacæ,
   xiv. 27.
 pilama, xiv. 46. 163.
 pilantur, xii. 32.
 pilare, vi. 56.
 pilas, † 19. 22. ii. 62.
   exceptas, xii. 84.
 Mattiacas, xiv. 27.
 Nursinas, xiii. 19.
   raptas, † 19.
 pilata, x. 48.
 pilea, ii. 68. sumta, xiv.
   1.
 pileata Roma, xi. 7.
 pileatos Parthos, x.
   72.
 pileus, xiv. 132.
 pili, j. 32. vi. 58. cele-

INDEX.

- res, xi. 23. meriti, j. 32.
 primi, j. 94.
 pilis, ii. 36. breuibus, ii.
     62.
 pilo, v. 62. multo, iv. 79.
     vulso, ii. 29.
 pilos, v. 56. iix. 52. infe-
     stos oculis, x. 56.
 pilosque, iv. 7.
 pilosis, ix. 48.
 pilosorum, ix. 28.
 pilosus colonus, xii.
     59.
 pilus, v. 50. ix. 28.
 Pimplæ antro, xii.
     ii.
 Pimpleide, xi. 4.
 Pindaricos modos, iix.
     18.
 pineâ compage, ix. 77.
 pineæ nuces, xii. 25.
 pingat, xiv. 5.
 pingere, ix. 78.
 pingi, ix. 14.
 pingitur, ii. 46.
 pingue, x. 45. ebur, ix.
     60. solum, j. 108.
 pinguem alumnam, iv.
     19.
 pingues sues, xi. 42. tu-
     nicae, xiv. 143.
 pinguescat, v. 65.
 pinguescant, vii. 26.
 pinguescit, ix. 3.
 pingui, iv. 59. ceroto, xi.
     99. Cosmiano, xi. 16.
     faba, vi. 93. rore, iv.
     59.
 pingua tura, x. 26.
 pinguiarius, xi. 101.
 pinguibus turdis, iii.
47.
 pinguior, xiii. 59.
 pinguis, ix. 55. coma, ii.
     29. Galateæ, iix. 56.
     Gallia, vi. 11. Onyx,
     vi. 42. turtur, xiii. 53.
     villica, j. 56. virga,
     ix. 55.
 pinnas rubentes, iii.
     82.
 pinus, x. 92.
 pinxisti, v. 41.
 pinxit, † 26. j. 103.
 pio munere, ix. 59. ore,
     xi. 5.
 piorum, xii. 52.
 pios & castos amo-
     res, x. 35. laconas,
     ix. 4. penates, iv.
     64.
 piper, x. 57. xiii. 5. xii.
     103.
 piperque, xiii. 13.
 piperue crudum, xi.
     19.
 piperis, vii. 26. x. 57.
 piperisque, iii. 2. iv.
     46.
 pipinnam, xi. 73.
 Pirithoi, vii. 23.
 pisa, vii. 55.
 piscator, x. 37. 87.
 piscatorem, vi. 63.
 piscem, ii. 78. captum,
     iii. 58. iv. 30. salien-
     tem, j. 56.
 pisces, iii. 35. xi. 53. deli-
     catos, iv. 30.
 piscib. auidis, iv. 56. sa-
     cris, iv. 30.
 piscina, x. 30.
- piscina marina, xi.
     22.
 piscinæ marinae, iv. 4.
     xii. 32.
 piscinam, iii. 44. xi.
     22.
 piscis, vi. 53. x. 30. xi.
     raptus, iv. 66.
 piscosi Tagi, x. 78.
 piscoso profundo, x.
     37.
 Pisones, xii. 36.
 Pisonum, iv. 40.
 pistor, ii. 51. iix. 16. xi.
     32. dulciarius, xiv.
     222.
 pistore, iix. 16.
 pistores, xii. 57.
 pistori, xiii. 10.
 pistoris, vi. 39.
 pium fratrem, ii. 41.
 piumque, ii. 41.
 pius & supplex ele-
     phas, † 17. ix. 35. ho-
     stis, j. 22. pater, ix.
     76.
- Pl
- Placabis, x. 92.
 placabit, j. 50. ix. 2.
 placanda, iv. 22.
 placata tellus, vi. 52.
 placeam, iii. 51. iix. 59.
 placeant, ii. 71. vi. 42. x.
     21. xiv. 133.
 placeas, iii. 55. iv. 59.
     87.
 placeat, ii. 34. iii. 1. vii.
     28. xi. 54. ix. 72. xiv.
     205.
 placebo, iii. 51.
 placent, vi. 38. vi. 61.
     ix.

- ix. 51. x. 59. xi. 23.
 placenta, vii. 19.
 placentā, ix. 92.
 placenta, vi. 75. lectā,
     iii. 77.
 placentas dulces, xi. 87.
     fatuas, xi. 32. inadi-
     das, v. 40.
 placere, j. 36. ii. 86. v. 58.
     vi. 44. vii. 75. 86. iix.
     29. 82. x. 35.
 places, vii. 100.
 placet, † ii. j. 11. 73. ii
     28. iii. 45. 70. 76. iv.
     40. v. 1. 16. 29. 47.
     54. vii. 11. 29. 41. 45.
     86. x. 96. xi. 8. xii.
     48. xiii. 51. 109. xiv.
     129.
 placidā mente, x. 103.
 placidā mentes, ix.
     81.
 placidāque quieti, †
     4.
 placidas nudas, iii. 67.
 placide, ix. 59.
 placidi, iix. 70.
 placidi Bootā, iix. 21.
     leonis, j. 23. Molor-
     chi, ix. 44.
 placidis iuuencis, v.
     32.
 placido æuo, x. 23. iu-
     go, xii. 9. ore, vi. 10.
     13.
 placidos recessus, x. 58.
     vſus, xiv. 34.
 placidum, vii. 98. Bce-
     tim, ix. 62. tonantem,
     vii. 98.
 placidus, v. 79. 26. vi.
64.
 placui, ii. 91.
 placuisse, vi. 29. vii. 62.
     ix. 83.
 plaga, vi. 21.
 plagæ Elysiæ, vi. 58.
 plagas, j. 56. ix. 55. ple-
     nas, j. 56.
 plagiario, j. 53.
 plagis mollibus, j. 50.
 plana, v. 32. xii. 14. do-
     mus, xii. 57. vnda, v.
     1.
 planctus, vi. 85.
 planè, ii. 41. vii. 66. iix.
     49.
 plange, x. 50.
 planta, xiv. 140. lunata,
     ii. 29.
 plantas sanas, vii. 38.
 planus vertex, iv. 64.
 platano viduā, iii. 8.
 Platanona, iii. 19.
 platanásque, xii. 50.
 platanus Cæsariana, ix.
     62.
 plateam sonantem, iv.
     55.
 plateámque, xii. 18.
 Platonas inexplicitos,
     ix. 48.
 plaudere, iv. 5. 67.
 Plaudi Censoris, v. 24.
 plaudit, j. 62. xii. 50.
 plausere, v. 10.
 plausibus, iii. 58.
 plaustra pigra, iix. 21.
 plausum, ix. 34.
 plausumque, vii. 63.
 plausus, ix. 29. x. 53.
 plebe, vi. 29. x. 10. Re-
- mi, x. 70.
 plebeia toremata, xiv.
     94. venus, ii. 53.
 plebeias olias, xii. 8.
 plebis, v. 28. Abderita-
     næ pectora, x. 25. La-
     tia, xi. 54.
 plebs, iv. 2.
 plectræ, xii. 96. xiv. 167.
     garrula, xiv. 167. se-
     cunda, vii. 22.
 plecula icta, ii. 66.
 plena, iv. 33. lilia, iix. 33.
     mapalia, iix. 55. olla,
     xii. 32. pondera, vi.
     89. rheda, iii. 47.
 scrinia, iv. 33.
 plenâ, iii. 47. acerra,
     iv. 45. trieteride, vi.
     38.
 plenam matrem, iii. 58.
 plenas plagas, j. 56.
 pleno theatro, vi. 34.
 plenos cados, vi. 27.
 plenum, j. 100. v. 51.
 plenus, iv. 40. grex, vi.
     39.
 plicitur, iv. 83.
 Plinio facundo, x. 19.
 plorantes Dominos,
     xi. 71.
 plora, ii. 41.
 plorabat, xiv. 77.
 plorare, iv. 58.
 ploras, j. 90. iv. 48.
 plorat, iv. 65. iix. 61. x. 51.
     80. xi. 50.
 plorator, xiv. 54.
 plorant, vii. 13.
 ploret, vi. 63.
 Plotia, x. 67.

INDEX.

- pluit, iii. 47. iv. 18.
 pluma, xii. 17. xiv. 45.
 146.
 plumâ, ix. 94. Amyclâ,
 xiv. 161. fraudata,
 xiv. 162. nec meliore,
 x. 13.
 plumæ oppressæ, xiv.
 159.
 plumas, iix. 64.
 plumbea mala, x. 94.
     Niceroniana, vi. 55.
     vina, x. 49.
 plumbea felibra, j.
 100.
 plumbeos, x. 74.
 plumea pondera, iv.
 19.
 plura, j. 17. v. 36. vii.
 36. x. 11. xii. 5. 75. 81.
 xiii. 2. xiv. 11. iucun-
 da, xii. 34. præmia,
 xi. 34.
 plures, j. 104. v. 11. iix. 11.
 71. ix. 56. xii. 43. gem-
     mas, v. 10.
 plureslue, x. 96.
 pluribus, † 12.
 plurima, j. 71. iv. 78.
 vii. 35. ix. 36. x. 11. a-
 les, ix. 56. imago, j.
 71. Luna, iix. 51. map-
 pa, iix. 59. palmâ, vii.
 27. quadra desecta,
 placeta, ix. 92. quer-
 cus, iv. 1. Roma, x.
 28.
 plurimus, v. 16. vi. 58.
     cliens, vii. 62. ho-
     spes, iix. 3. naua, v.
 166.
 pluris, j. 59. iii. 56. 62.
 iv. 26. 29. xi. 84. xiv.
 118.
 plus, † 18. 27. j. 27. 35.
 94. ii. 93. iii. 1. 6. 13.
 15. 31. 46. iv. 11. 13. 22.
 44. v. 19. 47. 63. 81.
 vi. 4. 7. 21. 60. 64. vii.
 25. 65. iix. 3. 11. 17.
 49. 71. ix. 5. 10. 35.
 40. 53. 85. x. 25. 43.
 73. 75. 103. xi. 23. 53.
 103. xii. 11. 98. xiv. 210.
 minus decens, ix.
 104.
 pluteo vindice, iii.
 91.
 pluteum, iix. 44.
 pluuiagrandis, ix. 100.
 pluuias, vii. 35.
     Po
 Pocula, iii. 49. iix. 6.
 59. ix. 12. 26. 35. x. 48.
 80. xi. 12. xii. 15. 75.
 xiv. 112. archetypa,
 xiv. 93. dulcia, xi.
 105. ficta, xiv. 108.
 iucunda, xi. 105. mac-
 dicata, ix. 96. mino-
 ra, xi. 27. mixta, iix.
 39. nobilitata men-
 torea manu, ix. 60.
 parca, iv. 8.
 podagra, j. 99.
 podagra chiragrâque
     secatur Caius, ix.
 94.
 podagram, vii. 38.
 Podalirius Hermes, x.
 56.
 podice, ii. 42.
 podicisfecti, vi. 37.
 poëmata scelerata, iii.
 50.
 poena, 7. ix. 67. rapta,
 iix. 30.
 poenæ, x. 5.
 poenam, xi. 21. xii. 79.
     hilarem, iii. 64.
 poenas, v. 68. xiii. 39.
     dignas, † 10. infan-
     das, ix. 9. leues, iv.
 14.
 Poeni sicci, x. 20.
 penitet, iv. 48.
 Poenos, iv. 14.
 poëta, j. 53. 73. ii. 41.
 88. iii. 4. 44. ix. 45.
 85. 86. x. 70. 76. 102.
 xi. 25. 95. xiv. 10. bo-
 nus, xii. 64. clancu-
 larius, x. 3. malus, ii.
 86. vi. 82. vrbicus,
 j. 42.
 poëta malo, xii. 64.
 poëtæ, vi. 8. 82. xili.
 53. 64. attonito, iix.
 56. Græci, ix. 12.
 quindecim, xi. 7. ra-
 ri, j. 1.
 poëtam, j. 67. 73. v. 57.
 x. 87. xiv. 194. ebrium,
 xii. 62.
 poëtarum, iii. 20. iv. 61.
 x. 5.
 poëtas, j. 118. iix. 69. xi.
 91. sanos, xii. 46. vete-
     res, x. 78.
 poëtis, xi. 31.
 polentianæ lanæ, xiv.
 157.
 poli Arctoi, † 15. cel-

- si, ix. 73. Getici, ix. 46.
 Scythici, vi. 58. anti-
 qui, xii. 63. Augusti,
 ix. 35.
 polite, xiv. 56.
 polita septenaria, iv.
     46.
 politum dentem, v.
     38.
 politus, iix. 72. ligo,
     ix. 58.
 Polla, iii. 42. vii. 20.
     vii. 22. x. 40. 64. 69.
     xi. 90.
 pollice, ix. 14. xi. 30. ar-
     guro, vi. 89. molli,
     xii. 99. niueo, vi. 3. of-
     fento, iix. 75. primo,
     x. 93. pylio, iix. 6.
     trito, xiv. 167. virgi-
     neo, x. 42.
 policeor, xi. 83.
 pollicita, j. 107. ix. 69.
 pollicitis, iix. 50.
 pollinctor parato, x.
     97.
 Pollio, j. 114.
 Polione cantante, iv.
     60.
 Pollionis, iii. 20.
 polluce, vii. 56. ix. 52.
     molesto, v. 39.
 polluit, j. 79. x. 66.
 pollux, v. 39. ix. 106.
 polo astrifero, ix. 21.
     latio, ix. 4.
 polumque, v. 66. vii.
     65.
 Polybi, vii. 71.
 Polycarme, iix. 37. ix.
     71. xii. 56.
- Polyclete, iix. 51. ix. 6.
     x. 89.
 Polyhymnia, iv. 31.
 Polymita cubiculaia,
     xiv. 150.
 polymyxos lucerna,
     xiv. 41.
 Polypheme, vii. 37.
 Polyphemon, iv. 49.
 polyposum, xii. 37.
 Polytimo, xii. 86.
 Polytimus, xii. 76.
 poma, iii. 58. vii. 41. 48.
     x. 48. xiii. 25. 26. 37.
     aurea, ix. 104. cæte-
     ra, vii. 90. cerea, x.
     94. mærescentia,
     xi. 9. mitia, x. 48. se-
     cunda, xiii. 50. simi-
     lis, xii. 63.
 pomaria, vi. 16. iix.
     68. x. 94. pallida, iix.
     14.
 pomiferum nemus, iv.
     64.
 pomilia mulæ, xiv.
     196.
 pomis primis, iv. 29.
 pompa felix, j. 50.
 pompa, x. 31. xii. 32. Indi-
     ca, iix. 78.
 Pompei, ii. 14. grati, v.
     10.
 Pompeiā umbra, xi.
     48.
 Pompeianæ manus, ix.
     62.
 Pompeiano Noto, xi.
     22. theatro, yi. 9. xiv.
     29. 166.
 Pompeianūmque, x.
- Pompeij, v. 10.
 Pompeio, iix. 66. xi.
     105.
 Pompeios, v. 75.
 Pompeium, vii. 50.
 Pompeius, xi. 1.
 Pompilæ, iv. 61.
 Pompilli, vi. 60.
 Pomponi, vi. 48.
 ponaris, j. 44.
 ponas, iii. 45.
 ponat, xiii. 41. 124.
 ponatur, j. 24. vii. 77.
     xiii. 2.
 pondera, iv. 19. v. 12.
     32. 66. vi. 69. vii. 52.
     ix. 48. xi. 38. xii. 100.
     grauiora, v. 66 nu-
     tantia, j. 89. v. 12. ple-
     na, vi. 89. rara, xii.
     67. splendida, xiv.
     164.
 pondere, j. 77. 83. vi.
     64. vii. 52. dulci, xiv.
     151.
 ponderis rari, ix. 49.
 pondero, iv. 90.
 pondus, ix. 3. xii. 66.
     Iudæum, vii. 34.
 pone, j. 5. 45. 110. v. 5.
 ponebat, iii. 68. vii.
     78.
 ponere, j. 44. v. 63. ix.
     4. xi. 32. 53. xii. 18.
     xiii. 123.
 ponetur, v. 79. x. 48.
     xiii. 24.
 ponis, iii. 50. iv. 69.
     iix. 22. x. 34. xi. 43.
     xii. 48.
     x. ij

ponit, ix. 45. xi. 60. xiii.
124.
ponitur, ii. 37. iii. 23. 60.
xiii. 65.
ponte, iii. 14. vii. 92.
miluio, iii. 14. perpe-
tuo, vii. 92.
pontes, x. 5.
ponti, x. 30. xii. 32.
Pontia, ii. 34. vi. 75.
pontiae, iv. 43.
Pontice, ii. 32. 82. iii. 60.
iv. 86. v. 64. vii. 99. ix.
42. xii. 29.
Pontici benè cenan-
tis, ix. 20.
pontificumque, xii.
48.
Pontiliane, v. 67. vii. 2.
xii. 40.
Pontinas paludes, x.
74.
Pontinos campos, xiii.
112.
ponto, ix. 41.
pontus, † 24.
ponuntur, vi. 94.
popina diues, v. 45. ni-
gra, vii. 60.
popinā arcana, v. 85.
popinis, v. 71. tepidis,
j. 42.
poposci, ix. 69.
poposcit, j. 59. ii. 52. ix.
60. x. 75.
popysmata, vii. 17.
populantur, ii. 46. ix.
14.
populate, vii. 68. sa-
crum, x. 41.
populator, vii. 26.

I N D E X.

populatrix, xiii. 104.
populatur, xi. 19.
populi, † 2. vii. 7. iix. ii.
x. 6. xii. 6.
populique, vii. 4.
populis, v. 7. vii. 20.
ix. 104. x. 7. 9. xii. 4.
100.
populisque, v. 26. vi. 2.
futuris, vi. 2.
populo, j. 26. 30. iii. 26.
iv. 85. v. 13. vi. 81. iix.
21. 54. ix. 9. xi. 33. 76.
xii. 3. xiv. 29.
populorum, † 3.
populos, ix. 7. xii. 3.
populum, ii. 82. iix. 78.
ix. 49.
populus, vi. 64. iix. 15.
54. 50. ix. 60.
porca, vi. 47.
porcā virgine, xiii. 56.
porcellus lactens, xiii.
41.
porcæ picenæ, xiii.
35.
porci audiri, iii. 58.
porcos, xi. 11.
porcum, iix. 22. la-
cteum, iii. 47.
porcus, vii. 53. xiv. 70.
Porphyronis prasini,
xiii. 78.
porrecto leone, ix. 44.
porreveris, iix. 6.
porrexit, † 15. ix. 87.
porri, v. 79. capitali,
xiii. 19. sectui, xiii.
18. Tarentini, xiii.
18.
porrigat, ix. 26.
porrigentur, v. 79.
porrigit, j. 99. 18.
porrigito, ii. 28.
porrigitur, xlii. 27.
porris, xi. 53.
porros præcipuos, xiii.
19.
porrum sectile, x. 48.
vtrumque, iii. 47.
Porsena, j. 22. laetus,
xiv. 98.
porta, iii. 47. Capena,
iii. 47. dignatrium-
phis, iix. 65. vicina,
iv. 18.
portabant, iix. 75.
portabat, iii. 47. xii.
32.
portant, xiv. 91.
portante, j. 7.
portanteis, j. 12.
portas, iii. 76. v. 56.
portasset, ix. 67.
portat, j. 36. vi. 64. xi. 8.
xiii. 23. v. 11. vi. 64. iix.
51. xii. 67.
portatur, v. 63. vi. 84.
portentum, xi. 103.
portes, ix. 28.
portet, v. 12. x. 13. xii.
75.
Portia, j. 43. xi. 105.
porticum, ii. ii. iii. 20.
v. 50. vicini Quirini,
j. 1.
porticus, j. 13. 83. v. 21.
vii. 75. 96. iix. 79. al-
ta, xii. 50. Claudia,
† 2. rudis, j. 13.
portio, † 15.
portitor, ix. 73.

- portum, x. 104. xii. 29.
 portus, iv. 25.
 poscas, iix. 64. xi. 43.
 poscar, vii. 59.
 poscebat, ix. 32.
 poscentem, ix. 33.
 poscenti, x. 75.
 poscentibus votis, vii.
   4.
 poscere, iii. 24. iix. 50.
   x. 75.
 posceret, ix. 9.
 poscis, iii. 54. vii. 85. iix.
   67. ix. 37. xii. 3. 56. iii.
   94.
 poscit, j. 69. v. 6. vii. 9.
   19. ix. 96. x. 17.
 poscor, xiv. 119.
 poscunt, xi. 37. 109.
 posita, x. 59.
 positâ Gorgone, vi.
   10.
 positam lente, xi. 32.
 positis, j. 74. vii. 28. nu-
   gis, xiv. 18. s. crinibus,
   xii. 86.
 positio, ix. 27. 37. xi. 44.
   crine, ix. 37. lupo, ix.
   27.
 positum, j. 44.
 positurus, xi. 6.
 positus calix, ii. 1.
 posses, j. 16. 43. 67. iii. 55. v.
   17. 65. 39. vi. 14. 26. 41.
   44. iix. 82. x. 23. xi. 30.
   89. xii. 4. 94.
 possedi, ix. 69.
 possem, x. 73. xii. 31. 64.
   xiv. 132.
 possent, j. 77. vi. 32. 77.
   ix. 73.
 posses, j. 42. ix. 98. v. 77.
   vii. 99. iix. 33.
 possessa pallatia, ix.
   104.
 possit, † 27. iv. 42. 67. vi.
   29. 32. 71. vii. 35. iix. 18.
   70. 75. x. 85. xi. 92. xii.
   44. 89.
 posside, iix. 44.
 possideat, vi. 86. ix. 33.
 possides, iii. 58.
 possidet, vi. 76. vii. 39.
   xi. 35.
 possim, iii. 54. 56. iv. 37.
   v. 16. iix. 58. x. 3.
 possint, v. 50. ix. 30. x.
   19. xii. 36. xiv. 91.
   149.
 possis, ii. 20. ii. 77. iii. 176.
   iv. 20. 60. v. 29. vi.
   36. 64. vii. 91. 94. iix.
   18. iix. 83. 48. ix. 50. 88.
   x. 4. 34. 70. xi. 109.
   xii. 32. xiii. 2.
 possit, j. 55. 85. iii. 75. 93.
   iv. 31. v. 59. 66. vi. 22.
   64. vii. 17. 33. 37. 79.
   ix. 5. 4. 47. 77. x. 32. 96.
   xi. 19. 61. xii. 6.
 possim, j. 33. 53. iii. 32.
   90. iv. 37. vii. 25. ix.
   56. 105. x. 54. xi. 7.
   40. 98. xii. 8. 47. 48.
   xiv. 153.
 possimus, iii. 82.
 possunt, j. 36. ii. 23. 46.
   iv. 10. v. 19. vi. 27. x.
   50. 54.
 post, † 6. j. 2. 104. ii. 74.
   iii. 20. 93. iv. 61. 90. v.
   23. 78. vi. 3. 30. vii. 85.
   x. 113.
 posthac, iv. 73.
 posthæc, vii. 63.
 poste toto, j. 71.
 posteræ solemnia, xi.
   66.
 posteri, x. 19.
 posteritate, vii. 46.
 postero, vii. 19.
 postibus scriptis, i.
   118.
 postquam, † 18. j. 83.
   ii. 61. iii. 24. iv. 51. vi.
   21. 50. vi. 62. 93. ix.
   67. 90. 97. x. 86. xii.
   71.
 postulat, vi. 19. xiii. 1.
 postulati argenti, vii.
   85.
 Postume, ii. 10. 12. 67.
   72. iv. 26. 40. v. 53. 59.
   ii. vi. 19. xiii. 12.
 Postumiane, iix. 71.
 Postumus, ii. 22. 23.
 Postumilla diues, xii.
   49.
 posuere, ix. 62. 73. iix.
 posuit, ix. 17. 62. 95. xi.
   17. 28.
 potâ aquâ tristis, xi.
   105.
 potabîs, xiii. 116.
 potanti, xiii. 22.
 potare, xiv. 117. gemmâ,
   xi. 12.
 potares, j. 12.
 potas, ii. 50. iii. 49. vi. 35.
   vii. 28. xiv. 113.
 potasti, xiv. 100.
   x. 113.

INDEX.

- potat, vi. 69. ix. 96. xii.
     17. 75. ^{83. x. 77. 14.}
 potens, vii. 44. ^{87. 11.}
 potaui, vii. 78. ^{amisioq}
 pote, ix. 16. ^{iv. 23. 11.}
 poteras, iix. 60. ^{10. 11.}
 potens, xii. 94. amicus,
     vii. 44. 71. Ausonio
     ore, ix. 88. terra,
     xii. 3. ^{iv. 23. 11.}
 potentiores, vii. 75.
 potentiorum, xii. 18.
 potentis aulae, ix. 81. fa-
     mæ, vii. 11. ^{11.}
 potentum, vi. 21. ^{11.}
 poteram, iii. 53. vii. 9. ix.
     29. x. 20. 73.
 poteramus, xi. 4. ^{11.}
 poterant, j. 13. iix. 56. ix.
     ii. 21. 25. ^{11.}
 poteras, j. 4. 75. ii. 35. v.
     83. vii. 7. 23. iix. 21. 46.
     xiv. 66. 18. ^{11.}
 poterat, †. 15. j. 31. ii.
     43. ^{62.} iii. 4. iv. 16.
     27. v. 7. vii. 50. x. 89.
     xiv. 17. ^{22.} ^{allimatioq}
 poteris, vii. 45. ^{71.} 79.
     xii. 1. xi. 53. xiii. 10.
     20. xiv. 26. ^{50.} 141.
     161. ^{81. 51.}
 poterit, iii. 46. vii. 1. xii.
     3. 6. xiv. 140. 214. ^{201.}
 potes, j. 20. 27. ^{ii. 53. 93.}
     iii. 54. 70. iv. 15. 16.
     v. 13. 39. 79. vi. 25.
     40. vii. 6. 27. 63. iix.
     7. 40. ix. 38. 102.
     x. 49. 90. xi. 19. 71.
     xii. 3. xiii. 7. 34. xiv.
     1. 103. ^{101.} viii. ^{11.} ^{11.}
     103. ^{101.} viii. ^{11.} ^{11.}
- potest, j. 3. 9. 35. iii. 31.
     34. 3. v. 22. iii. 82. 93.
     96. iv. 10. 66. v. 20.
     73. vi. 14. 40. 57. vii.
     iv. 38. 17. iix. 3. 33. ix. 24.
     81. 75. x. 71. xi. 24. 43. xii.
     57. 64. xiii. 117. xiv. 22.
     143.
 potestas, ii. 53. vii. 59. x.
     78. cauta, xii. 6. ^{11.} ^{10.}
 potet, vi. 27. 86. xii.
     61.
 potior, x. 44.
 potionem summa, iii.
     22.
 potie docte, x. 70. ^{11.}
 potius, j. 46. ii. 61. iv. 64.
     vi. 27. vii. 71. iix. 28.
     67. ix. 105. x. 66. 98. xi.
     iv. 72. 8. xii. 17. xiii. 49.
     xiv. 1. 121.
 potiusque, v. 31.
 poto, iv. 90. xii. 18. ve-
     neno, v. 77. ^{11.}
 potornobilis, vi. 78.
 potior ampulla, xiv.
     110. ^{11.}
 potuere, vii. 8.
 potui, iii. 83. vi. 21. ix. 29.
     xi. 70. ^{11.} ^{10.} ^{11.}
 potuisse, iv. 70. xi. 104.
     102.
 poruit, †. 15. 20. j. 22.
     71. iii. 17. iv. 30. v. 73.
     vi. 40. viii. 12. lix. 26.
     ix. 62. 46. x. 75. xii.
     76. iv. 91. v. 91. vi.
     Pr
 Præbuit, †. 7. ^{10.} ^{11.} ^{10.} ^{11.}
 præda, iix. 48. ^{10.} ^{11.} ^{10.} ^{11.}
 præcedere, ix. 103.
- præceps, †. n. 23. xi.
     83.
 præcide, vi. 39. ix. 3.
 præcidi, iv. 48. ix. 48.
 præcidis, vii. 61.
 præcidit, xi. 29.
 præcincta pila, vii. 60.
 præcingere, xi. 38. xiv.
     153.
 præcipitanque, xii. 23.
 præcipiti volatu, xi. 92.
     vi. 15.
 præcipuos porros, xiii.
     119.
 præcisa, ii. 45.
 præcism, xii. 35. os. ii.
     72.
 præcibus, iv. 48.
 præconem, v. 57.
 præco, vi. 66. facetus, j.
     86.
 præconi, vi. 8.
 præcoqua, xiii. 46.
 præda, i. 7. 23. 49. ix. 55.
     xiii. 94. Esculenta,
     vii. 19. inuidiola,
     vii. 26. mascula, xiv.
     88. securior, j. 105.
     fondida, x. 37. re-
     nua, j. 52. ultima,
     xiii. 95.
 prædæ, xii. 14. captæ,
     j. 35. ^{11.} ^{10.} ^{11.} ^{10.} ^{11.}
 prædam, †. ii. iv. 30. 35. x.
     30.
 prædia, iii. 26. 48. vi. 50.
     xii. 73. multa, iii. 31.
     rustica, vi. 5. ^{11.} ^{10.} ^{11.}
 prædicarque, iv. 46.
 prædicatur, vii. 9.
 prædicor, x. 64.

- prædium, xi. 19.
 prædixi, iii. 86.
 prædo, ii. 75. xiv. 216.
 præduro dente, xiii.
     66.
 præfatio, iii. 18.
 præferantur, iv. 64.
 præferas, v. 38. x. 78.
 præferat, iii. 93. v. 10.
     62. vii. 68. iix. 68. xii.
     49.
 præfero, vii. 33.
 præfers, vii. 33.
 præferte, j. 79.
 præfern, v. 19. vi. 40.
 præfert, x. 30.
 prægnantem, xi. 56.
 prægravis nuda, iv.
     18.
 prælia, † 9. 22. 28. ii.
     46. iv. 83. v. 66. vi.
     35. iix. 6. ix. 51. 57. x.
     38. fera, † 28. fortia, iv. 74. flare tu-
         bā pietiā, xi. 4. ma-
         iora, v. 6.
 prælis palatinis, xi.
     9. Pelignis, j. 27.
 Sinuessañis, xiii.
     III. admīn.
 prælaxere, xii. 42.
 præmia, † 15. j. 26. 102.
     iii. 95. iix. 54. vi. 58.
     85. xiv. 1. certa, xii. 73.
 digna, xi. 1. grata, j.
     32. plura, x. 34. terde-
         na, iix. 58.
 præmium, x. 74.
 Prænestē, iv. 64.
 præparat, j. 56. vii. 31.
 præpender, ix. 48.
- præsens, vii. 43.
 præsente, x. 25.
 præsentem, x. 92.
 præside, † 2. v. 3. vi. 2. lix.
     x. 80. ix. 19. xi. 2. rali,
     xii. 8.
 præfidis, v. 7.
 præsta, ii. 48. x. 98.
 præstabat, j. 13.
 præstabis, iii. 45.
 præstabit, j. 50. xii. 30.
     xiv. 42.
 præstantem, vii. 42.
 præstantia, iix. 48.
 præstare, iii. 8z. 87.
     iv. 42. x. 11. 96. xii. 6.
     98.
 præstas, ii. 62. vii. 42. iix.
     38. xii. 12. 40. 54. xiv.
     215.
 præstat, j. 15. it. 74. iii.
     36. vii. 27. 98. iix. 38. x.
     96. xii. 89.
 præstatur, ii. 34.
 præstem, vi. 110.
 præstent, xii. 14. 43.
 præstes, j. 53. vii. 42.
 præstet, ii. 14. vi. 11.
 præstiteratis, iv. 63.
 præstiteris, v. 53. x. 44.
 præstiteset, xii. 66.
 præsttit, † 9. 28. iii. 6. 10.
     66. iix. 57. ix. 21.
 præsto, j. 109. xi. 25.
 præsunt, x. 2.
 præter, j. 44. 77. iv.
     70. v. 18. vi. 72. xi. 9.
     xii. 90.
 prætere, vi. 64.
 prætercantque, j. 26.
 prætercas, xiii. 31. 80.
- prætereo, ix. 48.
 præterire, xi. 14. xii.
     36.
 præteritosque dies, xi.
     23. or. IV. 14. vi. 2007q.
 præteritus, vii. 85. sup.
 prætextata amicitia, x.
     20.
 prætor, iv. 67. vii. 60. x.
     41. xii. 29. x. 70.
 prætorem, iv. 67.
 prætores, vi. 8.
 prætori, xii. 29.
 præatoria, x. 79.
 prætoritiā coronā, iix.
     33.
 prætorum, x. 88.
 prætulerim, iix. 28.
 prætulimus, iv. 40.
 pragmaticus, xii. 73.
 prandia, iv. 49. v. 50.
     vi. 864. x. 35. xiii. 13.
     xiv. 67. clausa tex-
         to vimine, ix. 74.
         médica, xiv. 81. mil-
         le, xiii. 38.
 prandum, xi. 19.
 Prasina, x. 29.
 Prasini Porphyronis,
     xiii. 78.
 Prasino, x. 48. flabello,
     iii. 81.
 Prassinoe, xiv. 131.
 Prassinus, xi. 34.
 prata humida, iij. 89.
     vda, j. 115.
 prataque, xii. 1314.
 prauē, x. 3.
 Praxitelis, iv. 39.
 precabor, j. 21.
 precamur, iix. 48.

precantur, xii. 6. 10. 11. 12.
 precatur, j. 11. iix. 75.
 precemur, j. 100.
 precer, vii. 22. xi. 67.
 preces, iv. 82. vi. 10. ini-
     quas, v. 6. totas, ix.
     69.
 precésque, j. 100. iix.
     24. x. 28.
 precibus, xii. 86. mul-
     tis, xii. 78.
 precor, j. 5. 109. ii. 11. 74.
     iv. 1. 23. v. 7. 51. vi. 10.
     38. 68. vii. 67. ix. 19. x.
     12. 24. 82. xi. 5. 74. xii.
     49.
 precórque, ix. 92.
 premántque, vii. 96.
 premat, iv. 19. xii. 89.
 prematur, vii. 73.
 premens, v. 79.
 premeret, iii. 10. j. 80.
 premeretur, † 25.
 premimur, v. 8.
 premis, iv. 14.
 premit, ii. 80. iii. 40.
     v. 52. iix. 51. xii. 59. iii.
     24.
 premitur, iii. 58.
 premunt, iii. 58.
 prendenti, j. 50.
 prendero, iii. 96.
 Prenelte, xi. 30.
 Prenestina rura, ix. 75.
 Prenestino horro, ix. 61.
 prensus, j. 15.
 pressa basio, vi. 34.
 pressa capellā, iv. 4.
 presserat, iv. 44.
 pressus, x. 5.
 pretio, iii. 62. xiv. 82.

I N D E X.

facilis, v. 36. paruo, vi.
     66.
 pretiosa, v. 70. vi. 15.
 Amphora, j. 19. bo-
     na, xi. 61. fames, x.
     96. res, iii. 63. silen-
     tia, v. 70. vellera,
     xiii. 125.
 pretiosus, v. 92.
 pretium, j. 86. ii. 92. iv.
     29. 32. vii. 16. 36. ix.
     60. xii. 63. xiv. 82.
     175. xiii. 90. dignum,
     iv. 32. grande, ix. 102.
     graué, xi. 39. vile, j.
     77.
 Priami, ii. 41. 64. v. 59.
     iix. 6. ix. 51. xi. 61. xiv.
     184.
 Priamiqué, vi. 70.
 Priamiúe, iix. 64.
 Priamus, x. 67.
 Priape, iix. 40.
 Priapo, j. 36. iii. 58. x. 92.
     dimidio, xi. 19. ti-
     mente, iii. 58.
 Priapum, xiv. 69. mar-
     moreum, vi. 72. san-
     ctum, vi. 73.
 Priapus, xi. 73. filigri-
     neus, xiv. 69.
 pridem, iii. 75.
 prima, † 3. 24. j. 52. ii.
     43. iii. 6. v. 38. iix.
     46. x. 48. 70. 86. xi.
     53. 66. bella, ix. 104.
 Carina, vii. 18. fer-
     cula, iii. 50. figura
     infantis, ix. 76. flu-
     mina, † 3. forma, ix.
     78. fronde, iv. 154.

gloria, iv. 75. xiii.
 92. hora, iv. 8. lanu-
     go, ix. 37. limina, vi.
     80. lux, † 24. ix. 40.
 puella, iix. 46. quin-
     quennia, iv. 45. sa-
     lus, iix. 66. serica,
     xi. 28. subsellia, ii.
     29. tabella, xiv. 186.
 verba, ix. 69. vox, ii.
     67.

primâ, iv. 54. 91. vii.
     95. alteraue coenâ,
     xi. 32. æde, v. 50. in-
     uentâ, x. 50. luce, ix.
     94. xii. 26. niue, vii.
     32. nocte, iix. 44. xi.
     24. pagina, iv. 91.
     suburâ, xii. 3. teltu-
     dine, xii. 67. trieteri-
     de, vii. 95.

primas, v. 38.
 primæ carinæ, xi. i. ca-
     sæ, ix. 60.

primipili, i. 94. testi, iii.
     5.
 primique, iii. 5.
 primis, ii. 70. vi. i. an-
     nis, x. 71. faucibus,
     ii. 17. niuibus, iix.
     28. poinis, iv. 29. ra-
     cemis, iii. 65. toris,
     vii. 73. velleribus,
     xiv. 155.

primo, j. 118. iii. 36. gre-
     ge, xiv. 158. gradu, v.
     14. lacte, xiii. 38.
 Lyæo, xiii. 114. polli-
     ce, x. 93. sanguine,
     xiii. 102. (22)
 primos, j. 102. toros, iv.
     primum,

- primum, ii. r. 93. iv.
   42. 83. vii. 42. iix. 8.
   ix. 52. 56. x. 28. xi. 5.
   xii. 60. xiii. 72. xiv.
   63. 187. lapidem, xi.
   80.
 primus, † 15. ii. 93. iii.
   65. iv. 10. 23. vii. 7. x.
   23. 32. xiv. 93. 191.
 gustus, xiii. 61. lusor,
   x. 86.
 princeps, vi. 4. x. 34. xiii.
   85. pudice, ix. 7.
   Troiane, x. 33.
 principe, † 10. v. 19. x.
   72. duro, xii. 6. Ner-
   uā, xi. 8.
 principem, x. 92.
 principesque, vi. 42.
 principis, iix. 15. xi. 5. in-
   uidit, † 20.
 principum, iix. 8. xiii.
   88.
 principumque, vi. 4.
 prior, j. 36. 94. iii. 95.
   v. 67. vii. 39. 44. 53.
   iix. 18. 73. 82. ix. 24.
   52. 55. x. 2. 10. 81. 93.
   xii. 44. xiii. 85. an-
   nus, xii. 100. hora,
   x. 48.
 priora, iix. 80.
 priore vitâ frui, x. 23.
 priorem, iii. 5. domi-
   num, vi. 71. librum,
   iii. 1.
 priores, x. 78. xii. 32. 36.
   anulos, iii. 29.
 prioribus verbis, x. 72.
 prioris Alcidæ, ix. 104.
   mundi, xii. 63.
 prisca, † 6. 27. Atina, x.
   92. fabula, † 5. fi-
   des, † 6. j. 40. lingua,
   vii. 47. numina, iii.
   24. secula, † 27. to-
   reumata, iix. 6.
 prisce, vi. 18. vii. 45. iix.
   12. x. 3. xi. 1. 14. 94. Te-
   renti, xii. 4.
 prisci, ix. 6. xii. 63.
 prisca Sabinis, x. 33.
   templis, iix. 80.
 prisco, ix. 6.
 priscos, xii. 101.
 PRISCVS, j. 113. ii.
   41. ix. 6. Terentius,
   iix. 45.
 priuato cum Cæsare,
   xi. 6.
 priuatos larcs, ix. 44.
 priuignum, iv. 16.
 prius, ii. 68. 70. 83.
   vi. 2. vii. 66. 73. iix.
   28. 36. ix. 9. x. 75. xiv.
   85.
 pro, † 1. j. 59. 71. 109.
   ii. 43. 52. iii. 11. 91. iv.
   1. 72. 89. v. 22. 66. vi.
   30. 36. vii. 59. 62. iix.
   4. 66. ix. 86. 104. x.
   28. 68. xi. 6. 82. xii.
   9. 32. 92. xiii. 3. xiv. 65.
   160.
 proauos, v. 17.
 proba, v. 54. virgo, iii.
   67. vita, j. 5.
 probabo, iii. 46. xii.
   98.
 probamur, ix. 99.
 probamus, j. 58.
 probandus, iv. 75.
 probare, j. 13.
 probari, iv. 16. 87. vi.
   19.
 probas, vi. 65. ix. 51. xi.
   91.
 probat, ix. 83.
 probatque, iv. 21.
 probatum, xii. 49.
 probauit, ii. 54.
 probet, ii. 72. iv. 85.
 probitas, iix. 46. xi.
   104.
 probitate, v. 29.
 proborum colonoru,
   iii. 58.
 probrafœda, x. 3.
 probum, iii. 2.
 probus, iii. 44. x. 76.
 procatores nequitiz,
   v. 2.
 procacitate lepidam,
   ii. 41. stolidâ, j. 42.
 procedere, iv. 91.
 procellas, x. 30.
 procellis tristibus, ix.
   41.
 proceres, vi. 64. xii.
   8.
 procerum, xii. 6.
 Procille, j. 28. 116. inui-
   de, j. 116.
 Proceres volantis, xi.
   19.
 procul, j. 80. 56. iv.
   30. 49. ix. 92. x. 3. 72.
   xi. 7. xiii. 25. xiv. 47.
   164.
 proculque, j. 87.
 Proculeia, x. 41.
 Proculi, j. 71.
 Proculina, vi. 22.
 y

INDEX

- Proculus, xi. 37.
 procumbet, j. 61.
 procuratorem, v. 62.
 prodat, iv. 86.
 prodeam, x. 22.
 prodente, x. 5.
 prodere, iii. 72. xiv.
     92.
 proderit, x. 4. xi. 99.
     xiv. 65.
 prodest, ii. 6. vii. 11. iix.
     29. xi. 4. xiv. 147.
 prodeunt, x. 30.
 prodidit, iv. 42.
 prodigiosa ora, v. 36.
     Venus, j. 91.
 prodigus, j. 100.
 prodire, iv. 79.
 prodita causa, iix. 17.
 producere, ii. 89. ix. 75.
 produnt, vi. 39.
 profecerit, vi. 66.
 profecit, v. 77.
 profecto, vii. 101.
 profectus, iii. 14. 20.
 profer, j. 26.
 profertur, xi. 50.
 proficies, xiv. 55.
 profluit, ix. 100.
 profugam, v. 68.
 profugi, vii. 43.
 profugus delator, † 4.
 profuit, v. 50. vii. 95.
 profundo, iv. 30. xii. 57.
     piscoſo, x. 37. ſiculο,
     xiii. 80.
 profusus, iix. 38.
 proh, ii. 46.
 prohibebis, xi. 24.
 prohibente, v. 49. vi.
     86. x. 37.
- prohibes, vi. 2. ix. 54. xi.
     97.
 prohibet, iv. 22. vi. 91.
     xi. 8. xiv. 67.
 prolatis, v. 52.
 prolatum, ix. 38.
 promas, iix. 18.
 promere, j. 56.
 Promethea rupes, ix.
     46.
 Promethea miserum,
    x. 85.
 Prometheo luto ficta,
    x. 39.
 Prometheo munere,
    xiv. 80.
 Prometheus ebrius,
    xiv. 182. religatus, † 7.
 prominentibus venis,
    v. 4.
 prominet, iii. 72.
 promifit, † 9. 20. iv. 11.
     iix. 2. x. 81.
 promissa, iix. 50. x. 26.
     q; , iix. 51. Theophila, vii. 68.
 promifi Martis, † 22.
 promifis, † 22.
 promissum nomen, vi.
     3.
 promit, x. 80.
 promittam, xi. 59.
 promitte, iv. 82.
 promittebas, v. 83.
 promittere, x. 16.
 promittis, ii. 25. ix. 38.
     xii. 12.
 prono Phaethonte, iii.
     67.
 pronus, † 9. i. 93. iii.
     24.
- propē, j. 50. 87. iv. 64. vi.
     3. vi. 66. vii. 31. 39. ix.
     46. 55. x. 50. xi. 25. 51.
     xii. 73. xiv. 1.
 propera, v. 49. xiii.
     55.
 properas, j. 47. iix. 39.
     72. xi. 92. 105.
 properat, ii. 8. 90.
 properata, x. 50.
 properauit, ix. 32. xi.
     92.
 properem, j. 47.
 properet, vii. 27.
 propero, † 25. j. 47. ii.
     90. iii. 44. v. 10.
 Properti facundi, xiv.
     189. laſciue, iix. 73.
 Propertius, xiv. 189.
 propinabis, xii. 75.
 propinabit, vi. 44.
 propinamus, iii. 82.
 propinas, ii. 15. x. 49.
 propinat, j. 69. iii. 82.
 propinauit, iix. 6.
 propinie, v. 79.
 propinquā corda, xii.
     44.
 propinquorum, ix. 56.
 propinquis, ix. 55.
 propior, j. 71.
 propiore ingenio, v. 5.
 propioris letches, x.
     23.
 proprius, † 2. j. 77. 118.
     vi. 64. vii. 4. ix. 93.
     x. 58.
 proposuisse, xi. 72.
 proprio, xii. 79.
 propior, xi. 44.
 propter, j. 83. vi. 59.

- vii. 92. iix. 23. 54. ix.
23. xi. 25. xii. 48. xiv.
205.
- propterea, vii. 9.
proscriptum, iii. 21.
prosequitur, v. 19.
prosequor, xi. 25.
Proserpina, iii. 43. xii.
52.
proficit, iii. 60.
prosiliunt, j. 34.
prospicere, vi. 6.
prospicis, ii. 59. iii. 58. v.
1. viii. 72.
prospicit, v. 14.
prosternet, v. 43.
prostituere, ix. 60.
prostituisse, ix. 9.
prostitutis, ix. 28.
prostituto infanti, ix.
7.
prostratum leonem, †
6.
prosunt, iii. 75. v. 15. 70.
x. 82. xiv. 136.
protectit, xiii. 83.
protexuæ manus, xi. 55.
proteruo sale, x. 9.
protectit, ix. 21.
protinus, j. 51. 71. 118.
ii. 44. 67. iii. 5. 17.
50. iv. 87. v. 9. 51. 53.
vi. 78. vii. 33. 87. iiX.
56. ix. 41. x. 19. 104.
xi. 28. 32. 72. xii. 36.
48. 95.
protomoi rudes, x.
48.
protomis colliculis,
xiv. 101.
prouentus, ix. 100.
- prouincia, xii. 26.
proxima, vi. 27. ix.
88. x. 85. conditio,
iii. 33. rura, xi. 53.
templa suo cœlo, x.
51. vestis, xii. 18. vrsa,
iii. 19.
- proximum, vii. 96.
proximus, vii. 44. acco-
la, v. 23.
proxineta, x. 3.
prudens simplicitas, x.
47.
pruinæ Othrysias, x.
7.
pruinis gelidis, xii. 30.
Geticis, xi. 4.
pruna Damascena, xiii.
29. rugosa, xiii. 29.
prunis canis, vii. 52.
pruriat, ix. 92.
pruriant, j. 36.
pruriente sale, xii. 97.
prurientes puellæ, v.
79.
prurigine longâ, xi. 74.
morosâ, xiv. 23.
pruriginis obscenæ, iv.
48.
prurire, iii. 93.
pruris, ix. 75.
prurit, iii. 8. vi. 37. x. 67.
xi. 82. xiv. 203.
Pf
Psilethro, iii. 74. vi.
93.
psittacus, x. 3. xiv. 73.
ψήφι, x. 68.
Pt
Ptisanamque, xii. 73.
Pu
stolatum, j. 36.
y ij
- Publi, j. 110. x. 98.
publica gaudia, vii. 5.
vota, x. 28.
publicumque, vii. 71.
Publius, j. 10. ii. 57. vii.
86.
pudeat, iv. 12. 55. vi. 10.
xi. 69.
pudens, j. 32. v. 49. vi. 58.
vii. 10. xiii. 69. care,
iv. 29.
pudenti, iv. 13.
pudentis, vii. 96.
puder, j. 5. 38. 105. ii. 18. iv.
ii. 12. 58. 67. v. 38. vii.
19. ix. 28. xii. 15. 23. xiv.
101. 178.
pudice, ix. 7.
pudica, ix. 68. x. 35. xi.
105. Penelope, xi.
105. Roma, v. 4.
pudicâ virgine, iv. 6.
pudicam, iix. 52.
pudice princeps, ix. 7.
pudiciorem, ii. 54.
pudicitia, vi. 7.
pudicitia, x. 63. mater-
nae, vi. 27.
pudicus torus, x. 47.
pudor, ii. 37. iii. 27.
46. 73. 86. iix. 3. 64.
70. 78. ix. 7. x. 68. 90.
98. xi. 50. xii. 56. 64.
96. 99. tantus, j. 110.
ix. 81.
pudorique, vii. 94.
pudore, vi. 28. deposito, iii. 68.
pudorem, i. 35. 53. x. 78.
xi. 28. durum, j. 107.
stolatum, j. 36.

INDEX.

- pudoris, ii. 93. teneri
sollicitique, xi. 46.
puella, j. 65. 77. ii. 41.
66. iii. 11. vii. 28. iv.
71. iix. 79. ix. 40. 41.
68. x. 35. 67. xi. 1. 46.
54. 62. 61. xii. 76.
97. xii. 99. xiv. 8. 10.
56. candidior, j. 116.
casta, vii. 87. castis-
fima, ix. 92. cecro-
pia, v. 2. cruda, iix.
64. digna, xi. 28.
dulcior, v. 38. Ga-
ditana, xiv. 203. in-
famata, x. 87. xiv.
75. nuda, xi. 105.
nulla, xiv. 205. pri-
ma, iix. 46. pul-
chra, vi. 16. puncta
labris meis, x. 40.
Romana, v. 29. sic-
ca, ii. 82. sola, iv. 25.
vda, xi. 17. tenera, iii.
64.
puellæ teneræ, j. 110.
puellæ, vii. 13. ix. 3. x. 29.
35. xi. 28. xii. 43. 55.
Elysiaæ, x. 24. felic-
ces, iii. 69. Lamps-
ciæ, xi. 52. non aman-
tis, x. 30.
prudentes, v. 79. tene-
ræ, xiv. 149. totidem,
xii. 88.
puellam, ii. 4. iii. 84. 96.
v. 46. v. 35. vi. 81. 66.
xi. 61. caram, ii. 48.
facilem. difficilém-
que, j. 58. lasciæ, iix.
ix. 60.
- puellarum, iv. 82. 103.
puellas, iii. 76. iv. 42. vi.
12. x. 63. 90. xi. 16.
xii. 76. bellas, ii. 87.
lanificas, iv. 54. me-
dias, vii. 66. molles,
ix. 57.
- puellis, j. 110. ii. 41. vi.
42. iix. 5. xi. 23. lasci-
uis, vii. 90. multis, xi.
65. paucis, xi. 26.
- puer, j. 114. ii. 60. iii.
19. iv. 7. 42. v. 75. 85.
vi. 16. 28. vii. 52. 79.
iix. 46. 51. ix. 9. xi. 33.
87. xiv. 206. bo-
nus, iix. 3. care, j.
89. Cinædus, ix. 92.
xiv. 205. Dacus, j.
23. dignus, ii. 2. di-
gnus amore, vi. 29.
dulcissime, ix. 37.
exutus labentibus
pennis, x. 4. Hanni-
bal, ix. 44. insignis,
iii. 91. magne, vi. 3.
insidiose, xiv. 172.
Oebalius, xi. 44.
xiv. 173. phryx, ix.
37. raptus, vi. 68.
sæue, iii. 65. secu-
rus, v. 32. Sectus ar-
te Mangonis, ix. 7.
tristis, v. 85.
- puerque, j. 32. vii. 87.
- pueri, j. 4. iii. 67. iv.
3. 18. v. 56. ix. 9. 39.
76. 78. x. 37. 62. xi.
9. 40. xii. 62. xiv.
64. 171. Comœdi,
xiv. 214. leues, xi.
64. triginta, xii. 88.
viles, j. 42.
- puerique, xi. 109. v. 2.
puerile supplicium, ii.
60.
- puerilia corpora, ii.
75.
- puerilibus annis, vi.
52.
- pueris, ii. 49. 75. iii.
23. 69. iv. 47. ix. 70.
xi. 16. xii. 18. 98. xiii.
30. xiv. 18. 80. 129.
168. 223. Ieuibus, xi.
23. mutoniatis, iii.
73.
- puero, j. 59. iii. 37. 48.
iii. 71. 91. iv. 49. iix.
46. IX. 22. 33. 57. x. 75.
xi. 44. xiii. 26. xiv. 21.
42. 65.
- pueros, iii. 62. iv. 42.
v. 12. vii. 66. x. 63.
80. xi. 30. 71. 79. xii.
33. 49. 98. xiv. 47.
amicos, xi. 50. mol-
les, ix. 60. truces,
xi. 87.
- puerum, j. 7. 118. ii. 44.
48. iv. 42. v. 50. vii.
13. iix. 49. ix. 22. 51.
78. xi. 95. 97. xii. 76.
breuem, ii. 77. simi-
lem, iii. 39. tonso-
rem, iix. 52.
- pugio, xiv. 53.
- pugillares citrei, xiv. 5.
eburnei, xix. 5. mem-
branei, xiv. 7.
- pugna, v. 66.
- pugnæ, iix. 6.

- pugnam, iii. 58. v. 33*sqq.*
 pugnant, iv. 35. v. 10*sqq.*
 pugnas, x. 10. 38. *cleriq*
 pugnemus, x. 21. *cleriq*
 pugnet, iix. 80.
 pugno, xiv. 68.
 pugnorum, x. 87.
 pulcer, iii. 19. homo,
     vii. 99. onager, xiii.
     101.
 pulcerima, iii. 72. iv.
     25. Dido, iix. 6. mœ-
     nia, x. 183. Narbo,
     iix. 72. nomina, xiv.
     85.
 pulcerime, x. 28.
 pulcerimus, iix. 56.
 pulcta, j. ii. 86. 109.
     ora, ix. 67. iugera,
     j. 86. Lycoris, iix.
     73. puella, vi. 16.
     stemma, v. 37. Vien-
     na, vii. 87.
 pulcrè, j. 78. ii. 58. iii.
     95. xii. 17.
 pulcrior, iv. 42. v. 19. vi.
     29. ix. 18. x. 32. xi. 61.
     corona, ix. 61.
 pulei nigri, xii. 32.
 pulice molesto, xiv.
     83.
 pulla stamina, iv. 73. vi.
     58. venena, ix. 3.
 pulli, ii. 37. gallinacei,
     xiii. 45.
 pullo cæculo, x. 76.
     vellere, xiv. 157.
 pullos, iii. 58.
 pullus, vi. 93. iix. 33. x.
     48.
 pulmonerusto, vi. 64.
- pulpam, iii. 77. *cleriq*
 pulpita, j. 77. v. 26. lu-
     brica, ix. 39. *v. 22*
 pulsabis, xi. 17.
 pulsans, v. 38.
 pulsas, xii. 102.
 pulsat, ii. 11. iix. 36.
 pulles, x. 19.
 pulsibus, vii. 6.
 pultem niueam, v. 79.
 pulibus clusinis, xiii.
     8. niueis, xiii. 35.
 puluere, † 28. j. 83. v. 66.
     vi. 38. iix. 65. xii. 84.
     xiv. 48. Cumano,
     xiv. 11. flauo, xiv. 71.
 longo, x. 13. magno,
     vi. 38. multo, j. 83. Si-
     culo, v. 66. vili, xiv.
     102.
 puluereâ tubâ, xi. 85.
 pulucreumque hippo-
     dromon, xii. 50.
 puluerulenta, vii. 31.
     Harpasta, iv. 19. via,
     xii. 2.
 puluerulentus, iii. 5.
 puluis, iix. 3. longus à
     Cæfare, x. 6. *upisq*
 puluinis, sericis, iii.
     82.
 pumicata fronte, j. 67.
     manu, v. 41.
 pumice, j. 118. iv. 10. xiv.
     205.
 pumiceis fontibus, iv.
     57.
 pumis, aridi, iix. 72.
 pumilio, xiv. 212.
 pumilione armato, j.
     44.
- pumilionis, xiv. 213. *up*
 pugnat, xi. 102. xiii. 86. *q*
 pungere, vii. 24. *cleriq*
 Punica mala, j. 44. *bar*
 Punici, vi. 19. *osiuinq*
 Punicorum malorum,
     vii. 19. *uporiusq*
 puncta, xiv. 92. puella
     labris meis, xi. 40. *q*
 punctaque, xi. 46. *ku*
 puncto bis seno, xiv.
     17.
 puppa, iv. 20. *ainost*
 puppam, iv. 20. *si. viz*
 puppies, x. 51. *obiqui*
 puppimemeritam, x.
     85.
 puppis, ix. 36.
 pura, ix. 69. xi. 12. ba-
     fia, vi. 50. vada, iv.
     55.
 purum, vi. 66.
 puras buccas, iii. 75. *sqq.*
 purgentque, ix. 28. *flaq*
 purior, ii. 16. Issaj. 110.
 puris astris, iv. 64.
 purius, iii. 87.
 puriusque, iii. 82.
 puro fonte, vi. 47. vi-
     tro, iv. 22. *ui. celulag*
 puros ordines, y. 8. so-
     les, iix. 14. *obliu*
 purpura, x. 10. delicate,
     iii. 2. deterior, xiv.
     156. felix, iix. 8. 66.
 libata, ix. 78. Mega-
     lensis, x. 41. texta,
     xi. 57.
 purpurâ multa, x. 30. *sqq.*
 purpuraque, v. 6. vi.
     118.
     y. iij.

- INDEX.
- putas, j. 7. 67. 73. 98.
 ii. 77. iii. 1. 11. iv. 49.
 53. v. 24. 52. vi. 10.
 44. 56. viii. 18. 41. 66.
 iix. 37. ix. 15. 42. x. 11.
 45. xi. 28. xii. 48. 94.
 xiv. 10.
 putasti, j. 28.
 putat, † 19. j. 61. 85. 86.
 97. iii. 5. iv. 46. vi.
 70. viii. 66. iix. 78. ix.
 56. x. 27. xi. 28. 32. xiv.
 62. 194.
 putate, x. 92.
 putaris, vi. 26.
 putato, xiv. 188.
 putator horridus, iii.
 3.
 putauit, v. 50. ix. 45.
 xii. 32.
 putauit, † 28. vi. 93. iix.
 2.
 putent, vi. 56.
 putes, iv. 54. ix. 49. xi.
 61. xiii. 44. xiv. 212.
 putet, j. 105. 14. 70. vi. 13.
 iix. 47. ix. 61. xi. 56.
 xii. 21.
 putetque, j. 87.
 putida res, xii. 39.
 putidula, 4. 20.
 putidus, iii. 50.
 puto, j. 6. 28. 81. 100.
 103. ii. 9. 41. 44. 67.
 iii. 26. 55. 67. 79. 95.
 iv. 26. 58. 69. v. 11. 6.
 85. vi. 30. 70. vii. 23.
 51. 52. 87. iix. 4. 29.
 64. ix. 1. 64. x. 36.
 79. xi. 7. 21. 22. xii. 29.
 xiv. 182.
 putre vetusque solum
 luto, ix. 75.
 putrescit, vi. 93.
 putri, vii. 66. halece,
 iii. 77.
 putrique creta, xii. 62.
 putris fascia, v. 3.
 putrileque, iv. 53. ix.
 103.
 Py
 Pyladem, vi. ii. vii. 23.
 44.
 Pylades, vi. 14.
 Pyladi, x. ii.
 Pyliam senectam, iix.
 2.
 Pyliisque æuo, iv. 1.
 Pylio pollicę, iix. 6.
 pyra, v. 79. religata, j.
 44.
 pyramidum, † 1.
 pyramidumque, x. 63.
 Pyrgos litoreos, xii.
 2.
 Pyrrhæ, x. 67.
 pyrum, j. 118.
 Pythagoræ, ix. 48.
 Pyxagathos, vii. 56.
 pyxidibus, ix. 38.
 vix.
 Q
 QVa j. 5. iii. 17. iv.
 18. v. 23. vi. 18. vii.
 ii. 73. iix. 50. ix. 56.
 60. xi. 16. 46. xii. 32.
 95.
 quacunque, iii. 44.
 54. vi. 80. x. 73. xi.
 99.
 quadra, iii. 77. ix. 92.

xii. 32. plurima de-
septa placenta, ix. 92.
quadramue, vi. 75.
quadrans, ii. 44. iii. 30.
quadrante, ix. 49. vno
beatior, x. 82.
quadrantem, v. 33. vii. 9.
ix. 95. xi. 106.
quadrantes, j. 60. vi.
88. x. 70. miselli, iii.
7.
quadrantibus, iv. 68.
x. 75.
quadriga, vi. 46.
quadrina corona, xii.
32.
quadringenta, ii. 6. v.
39.
quadringtonis milli-
bus, xiv. 35.
quadringtonorum, v.
24. ix. 105.
qua, † 2. 4. j. 17. 73. ii. 4.
44. iii. 20. 65. iv. 1.
48. v. 6. 47. vi. 42.
71. vii. 7. 60. iix. 36.
80. ix. 33. 85. x. 51. xi.
46. 53. xii. 2. 98. xiii.
28. 38. xiv. 10. 28.
quæcunque, j. 114. iv.
29. vi. 68. 87. x. 78.
xi. 85.
quæque, j. 89. ii. 29. 40.
iv. 25. v. 23. vi. 64. 77.
iix. 80. ix. 44. x. 51. xii.
31.
quædam, j. 17. 116. v.
33. viii. 84. xii. 34. x.
ii.
quæras, vi. 64. vii. 50.
xii. 62.

quære, j. 2. 67. vii. 57. ix.
105. xii. 48.
quærere, iv. 40. v. 45.
quæreret, j. 143.
quæreret, iii. 4.
quærimus, v. 10.
quæris, j. 2. 49. 58. 71.
97. n. 8. iii. 6. 31. 38.
78. iii. 93. iv. 19. 23.
91. v. 57. vi. 67. vii.
41. 78. 79. iix. 16. 31.
x. 22. 74. 104. 100. xi.
20. 33. 64. xii. 17. 20.
25. 32. 53. 57. xiv. 2.
91.
quærit, iix. 38. j. 34. j. 67.
iix. 61. x. 30. 71. xi. 85.
xiv. 16.
quærite, ix. 93.
quæritis, iv. 65. iix. 12. ix.
79. xi. 60.
quæritur, ix. 19.
quæro, iv. 71.
quærunt, iii. 91.
quæsiuit, ix. 60.
quæstoris, vii. 36.
quæstus, ix. 64.
quale, † 21. xi. 54.
qualem, j. 21. 58. vi. 64.
vii. 94. x. 51. xii. 32. 99.
xiv. 77.
quales, j. 40. v. 50. vi. 66.
xii. 43. xiv. 158. xi. 7.
vii. 13.
qualia, j. 37. 108. iv. 11.
iix. 75. ix. 21. 55. x.
99. xi. 85. 105. fata,
xi. 70.
qualiacunque, j. 71.
qualis, vi. 85. vii. 17. 9. iix.
92. xi. 27. xli. 94.

qualscunque, v. 61.
qualsique, j. 44.
qualiter, † 7. j. 104. vi.
7. i. 17. qd. v. 14. vi.
quam, † 7. j. 104. vi. 7.
87. ii. 1. 43. iii. 8. 68.
iv. 37. 74. v. 32. 81. vi.
89. vii. 13. 92. iix. 18.
77. ix. 46. 62. x. 29.
89. xi. 4. 22. xii. 35.
63. xiii. 2. 26. xiv. 68.
186.
quam, ii. 4. 70. iv. 29.
44. v. 3. 26. vi. 45. 85.
vii. 66. 87. iix. 36.
49. ix. 38. x. 14. 80.
xi. 22. 57. xii. 21. 66.
xiv. 15.
quam, j. 32. iix. 9.
quámque, j. 104. d. iix.
quamuis, j. 63. ii. 41. v.
15. 53. 66. vii. 6. 18. 68.
ix. 39. 52. x. 11. xi. 24.
44. 70. 105. 109. xii.
29. 78. xiii. 73. 81. xiv.
95. 120.
quandam, j. 116.
quandiu, x. 74.
quando, ii. 71. iii. 14. iv.
33. v. 19. 59. vi. 68. vii.
7. 8. iix. 45. ix. 87. x. 6.
14. 30. 58. 70.
quanta, ii. 75. iv. 63. v.
71. iix. 46. 50. 70. xi.
6. gloria, iv. 63. ira,
iv. 74.
quantaque, iix. 50. 35.
xi. 4.
quanta scabie, vi. 37.
quantam, xi. 52.
quantas, vii. 46. xii. 53.

INDEX.

- quanti, j. 67. v. 16. 59. vi.
88. xiv. 217.
- quanto, j. 8. 83. ii. 44. 72.
iv. 42. v. 69. 71. vi. 59.
vii. 25. 46. 52. iix. 50.
x. 10. 55. 70. 86. 89. xi.
8. xii. 95.
- quantos, iix. 28. xi. 79.
- quantulacunque, xi.
15. x. 12. x. 8.
- quantum, j. 27. 105. iii.
44. 46. 93. iv. 26. v.
22. vi. 70. 83. 89. vii.
38. 71. 96. iix. 7. 55. ix.
4. 42. 70. xi. 88. xii. 55.
59. 71. 85. xiii. 2. xiv.
195.
- quantus, † 9. iix. 4. xi.
70. xii. 29. honos,
xii. 63.
- quare, j. 33. 36. ii. 41.
49. iii. 82. iv. 33. 39.
v. 56. 80. vii. 94. iix.
12. x. 36. 90. xi. 36.
76. xii. 20. 93. xiv.
74. 179.
- quarta messis, j. 102.
- quartæ partis, ix. 49.
- quartana febris, x. 77.
- quartum, iii. 20. 50.
ix. 84. lapidem, x.
79.
- quartus, j. 13. vi. 39. iix.
71. dies, iv. 61.
- quarum, xii. 34.
- qua, j. 35. 66. iii. 40. 64.
v. 43. 79. vi. 59. 64.
vii. 88. iix. 61. ix. 19.
89. x. 38. 48. xi. 16. 35.
xii. 32.
- quasi, j. 100. iii. 96. v. 37.
- vi. 42. ix. 36. 48. x. 24.
32. xii. 98.
- quas rota, ix. 58.
- quassat, iix. 43. xiii. 1.
- quatenus, v. 20. vii.
79.
- quater, iv. 69. v. 45.
vii. 19. iix. 2. ii. ix.
32. x. 38. 56. xi. 98.
xii. 55. iuncta foro, x.
51.
- quaterque, j. 53. 104.
iii. 17. vi. 66. 93. x. 1.
ii.
- quaterno ære, xii. 77.
- quatiat, xiv. 54.
- quatis, ix. 74.
- quatit, xii. 57.
- quadrupedes, xiii. 92.
- quatuor, j. 72. 100. ii.
5. 44. iii. 38. v. 2. 71.
vi. 6. 8. iix. 7. 31. 71.
75. xi. 98. 107. li-
bras, xii. 36. aureo-
las, x. 75. &c tantum
verbis, xii. 11. libra-
rum nullus, x. 31.
mappas, xii. 29. mes-
sibus, x. 103. num-
mis, xiii. 3. togæ, x.
96.
- quatuorque, iii. 93. x.
104. xiv. 34.
- quatuorue, ii. 44. v. 61.
iix. 64.
- Que**
- Que, x. i. 5. 6. 9. 12. 17.
xi. 2. 4. 12.
- quem, † 3. j. 14. 114.
118. ii. 34. 57. 68. iii.
24. 69. 100. iv. 53. 54.
- v. 2. 19. 81. vi. 13. 25.
82. vii. 26. 59. 95.
iix. 18. 72. ix. 15. 38.
104. x. 53. 72. x. 62.
99. xii. 6. 49. 100.
xiii. 83. xiv. 190. 193.
33.
- quemcunque, xiii. 32.
- quemquam, iix. 56. x.
33. 48. ii. 70. iv. 46. xii.
94.
- querbus, iix. 82. pia, ix.
24. plurima, iv. 1.
Tarpieas, iv. 54.
- quererat, ix. 88.
- querelæ, j. 83. v. 7. tu-
des, xi. 71.
- querelas, j. 13. vii. 46.
ix. 55. Cecropias, j.
54.
- querelis immensis, ix.
46.
- quererem, xi. 89.
- quereretur, xi. 41.
- quereris, j. 90. 36. iii. vi.
9. ii. 85. iii. 32. 80. xi.
40. xii. 28.
- quererisque, xi. 36.
- quere, ix. 10. xi. 92.
- queritur, j. 59. 93. ii. v.
15. 59. ix. 3. vi. 59. x. 17.
91. xi. 40. 72.
- queriturque, iv. 91.
- queror, iv. 82. vi. 19. vi.
91. xi. 70.
- querulæ capellæ, vii.
30.
- querulo cliente, iv. 89.
- querulos fastus, xii. 75.
libellos, iix. 82.
- querulus cliens, j. 50.

Qui

Qui

Qui, † 10. 15. j. 37. 93. ii.
32. 57. iii. 5. 63. iv. 55.
85. v. 20. 26. vi. 28. vii.
19. 92. iix. 24. 29. ix.
12. 7. x. 35. 56. xi. 22.
51. xii. 55. 75. xiii. 2. 93.
xiv. II. 72.
quia, j. 71. 72. II. 5. vi. 82.
xii. 39.
quibus, j. 50. ii. 77. iii. 4.
iv. 17. iv. 64. vii. 31. ix.
12. 31. 35. 57. 75. x. 6. 68.
xi. 7. xii. 5. 53. 98. 103.
xiv. II.
quid, j. 77. 100. ii. 16.
64. iii. 20. 68. iv. 5.
30. v. 39. 70. vi. 40.
59. vii. 33. 95. iix. 96.
78. ix. 26. 59. x. 41.
39. xi. 43. 81. xii. 36.
75. xiii. 3. 94. XIV. 63.
215.
quidam, vii. II. vi. 61. 82.
ix. 99. XIV. 194.
quiddam, ii. II. vi. 44. ix.
59.
quidem, j. 199. ii. I. 58.
iii. 17. 45. iv. I. 69. vi.
10. iix. 71. ix. 87. x. 63.
xiii. 52.
quidlibet, iii. 46. ix.
47.
quidquid, † 5. 21. 28.
j. 69. 106. ii. 37. 41.
88. iii. I. 46. 61. iv.
28. v. 43. vi. 29. 68. vii.
19. 30. x. 36. 56. xi. 2.
7. 76. xii. 15. 18. 24.
xiv. 39.
quicunque, iii. 38. vi.

39. iiix. 48. x. 7. xii.
48.
quies, iv. 8. iiix. 70. ix.
101. alta, vii. 41. ami-
ca, ix. 101. fugiti-
ua, vii. 63. grata, xi.
27. nullis linguis
offensa, xii. 57. paca-
ta, ix. 81. pigra, xii.
63. secreta, vii. 31.
tunicata, xi. 51. viua,
x. 30.
quiescendi, xii. 57.
quiescit, xii. I.
quiesco, iv. 90.
quieta mens, x. 47.
quietæ vitæ, x. 92.
quiete, v. 29.
quieti placidæ, † 4.
quilibet, v. 13.
quina, j. 12. x. 75.
quinas luces, XIV. 141.
quincta, iix. 67. x. 70.
quinctâlque, iix. 44.
Quincte, iii. 62. iix. 9.
ix. 53. 54. Ouidi, x.
44.
Quinctios, ix. 28.
quincto, j. 114. vii. 92.
iix. 71. esedo, x. 104.
Quinctum, vii. 92. li-
brum, iii. 50.
Quinctus, xiii. 119.
quincunce misto, ii. I.
quincunes, j. 28. xi.
37.
quincupeda, XIV. 92.
quincuplices, XIV. 4.
quindecies, vii. 9.
octas olympiadas, x.
23.

quindecim annos, xii.
59. graues faccos fer-
uentis, auri, x. 74. iu-
gales annos, x. 38.
poëtæ, xi. 7.
quinquagenis milli-
bus bis, xii. 67.
quinquagesima, liba
x. 24.
quinquaginta, iii. 40.
quinque, j. 27. 72. II. 8.
ii. 76. iii. 62. iv. 15.
89. vi. 85. vii. 52. iix.
67. ix. 8. x. 11. 42. 63.
108. xii. 43. XIV. 192.
basia impressi, x.
42. comati, xii. 71.
diebus, XIV. 79. Lu-
crina, xii. 48. fester-
tia, x. 14.
quinquennia prima,
iv. 45.
quinquies ducena, xii.
76.
quintam, iv. 8.
Quintiane, j. 53. v. 18.
Quintiliane, ii. 90.
quinte, iii. II. iv. 72.
v. 76.
quintum, v. 22.
quintus, iii. 8. II. v. 2. 15.
quippe, ii. 30.
quique, vi. 64. XII. 44.
Quirinalis, j. 85.
Quirine sancte, x. 58.
Quirini, vicini porti-
cum, xi. I.
Quirino, x. 51. Auso-
nio, x. 26.
quis, † 12. 26. j. 36. 40.
ii. I. 72. iii. 63. 44.

INDEX.

- iv. 70. v. 19. vi. 13. 39.
 vii. 16. 44. ix. 55.
 64. 73. ix. 13. 97. x.
 44. 56. 66. xi. 23. xii.
 11. 21. 82. 96. xiii. 92.
 xiv. 1. 54.
quisquam, j. 56. 67. 87.
 iii. 75. iv. 84. v. 21.
 vi. 2. 39. vii. 64. 71.
 x. 49. 62. x. 25. xiv.
 214.
quisque, iv. 30. vii. 59. ix.
 56. x. 87.
quisquis, j. 34. 105.
 iv. 34. v. 59. 60. vi.
 49. 60. vii. 39. viii.
 48. ix. 57. 79. 99.
 x. 5. 36. 61. 71. xi. 14.
 xii. 35. 81. xiv. 87.
 210.
quisue, iv. 23.
quiuis, xiv. 314.
Quo
 quo, † 7. j. 85. ii. 64. 91.
 iv. 65. 82. v. 1. 19.
 vi. 10. 33. vii. 5. 49.
 viii. 48. ix. 12. 34. x.
 6. 92. xi. 14. 19. xii. 60.
 63. xiii. 59. iii. xiv.
 116.
quounque, ii. 67. vi.
 43. viii. 75. x. 20.
quouiscunque loco,
 xiv. i.
quod, † 17. 25. j. 42.
 94. ii. 62. 73. iii. 42.
 55. iv. 4. 66. v. 6. 79.
 vi. 48. viii. 61. 73. ix.
 12. x. 70. xi. 23. xii. 4.
 100. xiii. 11. 106. xiv.
 57. 419.
quòd, j. 96. iii. 44.
 62. v. 10. 16. 18. 27.
 vi. 47. 55. vii. 51. 84.
 viii. 30. ix. 27. 94. x.
 80. xi. 23. 56. 80. xii.
 25. 26. 28. 38. 41. 48.
 60. 75.
quodam, vi. 8.
quocunque, iv. 64.
 vii. 68.
quodque, ix. 99. x. 61.
 xii. 31. j. 91. ii. 72. iii.
 16. v. 13. vii. 9.
quoduis, xiii. 117.
quolibet, vi. 49.
quomodo, iii. 15. x.
 16.
quondam, j. 102. 114.
 iii. 64. 91. iv. 13. 30.
 v. 6. vi. 43. vii. 18.
 viii. 52. ix. 7. 50. x. 75.
 xi. 88. xii. 72. xiii.
 127.
quoniam, xi. 77.
quoque, j. 16. ii. 1. iii.
 75. iv. 13. 83. † 77. vi.
 27. 65. vii. 57. 99. viii.
 11. 82. ix. 9. 90. x. 19.
 39. xi. 17. 69. xii. 75.
 96.
quorum, iii. 67.
quos, j. 36. 49. iii. 5. 7.
 vi. 64. vii. 27. 66.
 viii. 56. 78. ix. 60. x.
 5. 50. xi. 5. 66. xii. 67.
 99. xiv. i.
quot, iii. 95. v. 66. vi. 34.
 viii. 17. 26. x. 28. 30.
 xi. 54. xii. 7. 87. xiv.
 90.
quotque, xi. 54.
- quota, † 15. 28. v. 66.
 ix. 36.
quotidianâ sindone,
 xi. 1.
quotidianâ nauseam,
 iv. 37.
quotidiano dropace,
 x. 65.
quoties, j. 106. ii. 8. ii.
 14. iv. 66. v. 4. 18. vi.
 36. 39. vii. 17. 34.
 viii. 55. ix. 26. 86.
 viii. 76. x. 55. 80. xi.
 8. 100. xii. 29. 86.
 xiii. 18. 98. xiv. ii.
 119. 217.

R

RA

- R** Abido dente, † 18.
R ore, vi. 64.
 Rabiri, vii. 55.
 Rabirius, x. 71.
racemis primis, iii.
 65.
racemos minimos, vi.
 49. purpureos, viii.
 68.
 radat, xi. 101. 85.
 radere, vi. 57.
 radiabant, † 2.
 radiant, viii. 51.
 radiata, j. 71.
 radios, vii. ii.
 radit, ii. 17.
ramento sulfurato, x.
 3.
rami, piceni, v. 79.
ramis, iv. 59. ix. 61.
 xiii. 62. adoptuus,

- xiii. 46. flentib. iv.
 59. Libycis , xiii.
 42. maternis , xiii.
 46. suburbanis , xiii.
 43. ramos altos , viii. 61.
 cedentes oneri , xii.
 42.
 ranæ Rauennates , iii.
 93.
 ranam exiguum , x. 79.
 ranas cantatas , xiv. 183.
 turpes , x. 37.
 rancidulo ore , vii. 33.
 rapa gaudentia frigo-
 re , xiii. 16.
 rapaci manu , vi. 49.
 rapacitatis diræ , xii. 53.
 nota , vi. 72.
 rapax miliuus , ix. 55.
 rape , viii. 44.
 rapere , vii. 19. xi. 5.
 raperis , xiii. 85.
 rapiat , j. 110.
 rapiant , ix. 39.
 rapiantur , vii. 49.
 rapidis aquis , x. 103.
 rapidos vngues , xiv.
 199.
 rapiet , x. 12.
 rapiente , veredo , xii.
 14.
 rapina , xii. 52. multa ,
 viii. 78.
 rapina leui , xii. 55.
 rapinæ diræ , xi. 42. su-
 bitæ , vi. 68.
 rapinam mollem , j.
 105.
 rapinas , x. 87.
 rapinis , viii. 64.
- rapis , iv. 19. viii. 31. xi. 50.
 xii. 96.
 rapit , iii. 16. 62. 91. vii. 31.
 x. 70. xi. 29. 95. xiv.
 48.
 rapta , j. 117. ii. 6. v.
 38. xi. 70. pœna , viii.
 30.
 raptas , vii. 46. xii. 52.
 Pisæ , † 19.
 raptis catulis , iii. 44.
 luminibus , iv. 30.
 raptō , vii. 46. ix. 31.
 raptor Gaugeticus , viii.
 26.
 raptore deserto , xii.
 52.
 raptos , x. 71.
 raptum , j. 22. 89. 100.
 vii. 39. ix. 86. x. 53.
 Phryga , x. 19.
 raptus , † 16. iii. 2. v. 49.
 85. vi. 52. 88. ix. 9. xii.
 52. hædus ab ore lu-
 pi , x. 48. Hylas , x. 4.
 piscis , iv. 66. puer , vi.
 68.
 rapuisti , xi. 55.
 rapuit , v. 45. vi. 13.
 rara , ix. 29. vii. 31. Cin-
 nama , iv. 13. fides ,
 x. 78. gloria , † 18.
 x. 63. manus , vi. 83.
 munera , xiii. 91. ol-
 cula , xi. 24. pondera ,
 xii. 67. retia , xi. 22.
 senectus , vi. 26. thea-
 tra , v. 10. toga , x.
 47.
 raraque rima , j. 35.
 rara coena , x. 53.
- rarami , j. 107.
 rari nemoris , vii. 40.
 poëta , j. 1. ponderis ,
 ix. 49.
 rario calor , iv. 42.
 rariss auribus , ii. 86.
 Kalendis , iv. 66.
 rarissima auis , xiii.
 65.
 rarius , v. 40.
 raro , j. 94. xiv. 213.
 raros amicos , j. 40. ca-
 pillos , x. 73.
 rarum , xii. 21.
 rarus , viii. 18. xii. 6.
 xiii. 3. amicus , xiv.
 121. ciuus , xii. 53.
 eques , x. 16. futu-
 tor , vii. 17. lector ,
 x. 10.
 rasa , viii. 47. quædam
 recenti limâ , x. 2.
 selibra , viii. 71. vel-
 lera , xiv. 159.
 rasâ fronte , iv. 10.
 rasam togam , ii. 85.
 rasit , xii. 5.
 rastris , ii. 75.
 rasum , j. 118. latus caucâ ,
 ix. 58.
 rata , x. 34. vota , iv. 45.
 rate dispersa , ix. 41.
 Salua , vii. 18.
 ratem , † 26.
 rates extrictas , v. 43.
 ratibus , † 24. fœuis , †
 28.
 ratio , j. 86. iv. 81. v. 44.
 vi. 56. xii. 61. 93.
 rationis , vi. 25.
 ratione , j. 73. 98. ii.
 z ij

INDEX.

- recentem gallum, vii.
 94.
 recenti busto, v.38.bu-
 xo, xii. 32. limâ rasa,
 x.2.
 recepit, v.8.vi.36.
 receptis, x.7.
 recepto, iii.19.
 receptum, vii.25.
 receptus, v.14.
 recesseratque, j.83.
 recesserunt, iii.7.
 recessit, iii.20.iv.73.
 recessus, felices, vi.43.
 fœmineos, vii.34.
 hybernos, v.68.la-
 ti, iv. 64. pierios,
 vii. 62. placidos, x.
 48.
 recide, j.32.
 recipis, iii.40.ix.55.
 recipit, iii.68.
 recitabo, xi.53.
 recitante, iii.45.
 recitanti, x.10.
 recitare, j. 30. 64. ix.
 85.
 recitas, j. 39. ii. 71. 88.
 iii. 18. 49. iix. 20. 761.
 xii. 40.
 recitat, j. 53. j. 67. ii.20.
 iv.6.vi.41.
 recitaturus, iv. 41. xiv.
 742.
 recitem, j.64.
 recites, ii. 71. 88. iii.
 40.
 reciter, xii.64.
 recluis, vii.61.
 recluiss, ix.92.
 recocta, massa, xi.53.
- recordanti, x.23.
 recta, iix. 50. fides, xii.
 6.
 recta, iix.75.
 rectam cœnam, ii. 69.
 vii.19.
 rectas boues, v.66.
 recte, vii.69.
 recti, vii. 69. j.40.xi.6.
 amor, x.78.
 Rector, xii. 100. maxi-
 me, ix. 37. summe,
 vii.6. venerande, vii.
 59.
 Rectorem, x.78.
 rectus, ii. 53. cucumis,
 xi.19.
 recubam, x.98.
 recumbas, xi.10.
 recumbere, ii.19.
 recumbes, v. 79. xi.
 24.
 recumbis, iii.30.
 recumbit, v.74. vii.66.
 x.98.xii.17.
 recumbunt, iv.64.
 recurrit, ii.14.vii.19.
 recusas, xi.24.
 recusat, xii.55.
 recuso, x.10.
 recusato, ix.104.
 recuses, j.55.
 recutita colla, ix.58.
 recutitorum Iudæorū,
 vii.29.
 reddam, v.85.
 reddant, iv.51.
 reddas, xi.91.
 reddat, ii.38.
 reddatur, vi. 66. xi. 6.
 redde, j. 60. 104. viii.

1. 4. iix. 21. xiii. 48. ix.
 94. x. 51. xi. 55. xii.
 36. xiii. 52. xiv. 46.
 163.
 reddere, x. 44. xi. 41. xii.
     48.
 redderet, x. 38.
 redderis, vii. 46.
 rededes, v. 6.
 rededes, v. 43. iix. 45.
 reddiderint, xi. 4.
 redditidit, vi. 89. vii. 46.
     xiv. 165.
 redditis, iii. 95. vii. 54. iix.
     37. 80. ix. 105. xi. 66.
     xii. 63.
 reddit, ii. 38. x. 43.
 redditat, † 2. v. 8. templa,
     xii. 3.
 redditur, vii. 7. iix. 45.
 redditunturque, x. 83.
 redditus, j. 37. xi. 10.
 redeant, xi. 6.
 redeas, vii. 26. ix. 57. x. 12.
     xi. 1.
 redeat, ix. 52. x. 101.
 redemi, ii. 68.
 redempta, xii. 99. Le-
     da, ii. 63.
 redemptoris, xiv. 92.
 redemptus, ii. 34.
 redeo, † 25. xii. 69.
 redeunt, iv. 37. x. 83. xii.
     6.
 redeuntia secula, iv. 1.
 redi, iix. 31. 71.
 rediit, † 22. iii. 14.
 redimere, xii. 52. iix.
     70.
 redimit, j. 9. vi. 71. ix.
     33.
- redimita, iix. 65.
 redimite, ix. 74. xii.
     100.
 redimunt, vi. 60.
 redire, v. 36. vi. 72.
     vii. 27. iix. 66. 72.
     ix. 1. x. 103. xii. 59. vi.
     63.
 rediret, j. 15.
 redissim, ix. 41.
 redisset, ix. 106.
 redisti, v. 50. xii. 52.
 redit, vii. 12. 21. x. 37. 48.
     xii. 68. 78.
 reditque, j. 49. vi. 10.
 reditu, iv. 41.
 rediturus, ii. 5. xii. 14.
     xiv. 181.
 redolent, iii. 65. xi. 9.
 redolentia, xiii. 18.
 redolet, iv. 4.
 redolete, xiv. 59.
 reducuntur, xii. 29.
 reducem, xii. 63. x. 103.
     Deum, iix. 8. Iouem,
     iix. 15.
 reducēsque, x. 70.
 reduci, ii. 74. vi. 83. ix.
     8.
 reducit, v. 26.
 reducis fortunæ, iix.
     65.
 reduco, xi. 25.
 reducta, x. 72.
 reduxit, vii. 46.
 refer, iii. 38.
 referam, xii. 26.
 refers, iii. 4. xii. 101.
 referāsque, x. 68.
 referat, x. 32.
 referre, vi. 55. v. 53.
- referenda, ix. 93.
 referentia nullos mi-
     mos carmina, xiv.
     219.
 referes, vi. 58.
 referet, xii. 84.
 refers, v. 17. ix. 36. xi. 5.
     44. 108.
 refert, j. 30. 49. iii. 58. v.
     8. iix. 38. ix. 1. 79. 101.
     102. x. 35. xi. 34. 72. xiii.
     76.
 refibulauit, ix. 28.
 refice, iv. 37.
 refici, xi. 30.
 reficit, x. 56.
 reficitque, ix. 47.
 refrigerat, iii. 25.
 refugit, iii. 63.
 regale fulmen, xii. 63.
 regali sepulchro, iv.
     59.
 regas, vi. 3.
 rege, ii. 53. iii. 61. x. 39.
 regelare, ii. 93.
 regem, j. 22. ii. 68. iv.
     40.
 regēmque, j. 61. 113. iv.
     84. x. 10.
 regente, iix. 52.
 reges, ii. 68. vii. 99. x. 96.
     tumidi, v. 20.
 regia miracula, iix. 36.
 regna parua, xii. 31.
 regibus atauis ortus
     eques, xii. 4.
 regina, v. 56. vii. 49. ix.
     59. x. 64.
 regione, j. 109. iii. 4. x.
     68. Helicaonia, xiv.
     152.

INDEX.

- regis, v. 20. x. 19. xii.
   15. Corcyrae, iix.
   68. feri, † 2. super-
   bi, iii. 7. tumidi, ii.
   18.
 regit, j. 87. iii. 82. xii.
   9.
 regius ager, x. 94.
 regna, vii. 6. ix. 44.
   Aethnæa, vii. 63. Ita-
   la, x. 104. nemoro-
   sa Triuia, ix. 65. fæua
   pati, ix. 67. superba,
   xii. 48.
 regnat, x. 19.
 regnator, vii. 46. x. 61.
   xi. 7. Olympi, xiv.
   1. 75.
 regnet, iix. 30.
 regnis, xiv. 184. malis,
   ix. 104. tantis, iv. 40.
   Petilianis, xii. 57.
 regnum, iv. 57. x. 30.
 regula, xi. 2.
 regulæ, vii. 15. 30.
 regule, j. 83. 112. ii. 93. iii.
   16. v. 10. 22.
 regulos, v. 29.
 regulus, j. 13. 83. ii. 74.
   iv. 16. v. 64. paruus,
   vi. 38.
 regum pictorum, x. 72.
 regunt, ii. 43.
 reis attonitis, xii. 52.
   sollicitis, v. 16.
 relegas, xi. 53.
 relegata succina, xi.
   9.
 relegente, ii. 6.
 releges, iv. 29.
 relegues, x. 12.
- relicta, ix. 41.
 relicta res non parta
   labore, x. 47.
 relicte vrbis, xii. 69.
 relictis nucibus, v. 85.
 reliquo, j. 63. nomini,
   iix. 38. speculo, xi.
   50.
 relictum, j. 100. v. 45.
 religata pira, j. 44.
 religatus Prometheus,
   † 7.
 relinquas, ix. 84. xiii.
   126.
 relinquat, v. 57. vi.
   38.
 relinquere, vi. 27. xii.
   96.
 relinquendum, iix.
   44.
 relinquere, iix. 3.
 relinques, j. 50. x. 44.
 relinquis, x. 10.
 reliqua pallude, xiv.
   38.
 reliquerunt, vii. 19.
 reliquis, iv. 42.
 reliquise, iii. 64. iix.
   44.
 reliquisset, iii. 64.
 reliquit, ii. 76. iii. 10. iv.
   66. 70. v. 79. vi. 18.
   vii. 65.
 reliquos capillos, x. 83.
 reliquum, j. 50.
 reliquias, vi. 37.
 reluctatur, v. 36.
 rem, j. 28. ii. 26. iii. 79. vi.
   46. 60. vii. 33. ix. 22.
   difficilem, iv. 66. ma-
   gnam, xii. 54.
- remansit, v. 68.
 remeant, j. 16.
 remedium, xi. 99.
 remensus, vi. 89.
 remi, x. 70. xii. 3.
 remiserisque, vii. 54.
 remissimus, j. 102. iii.
   99.
 remisisti, iv. 89.
 remissa, iv. 14.
 remissum corpus, j. 50.
 remisit, vi. 68. x. 95.
 remissus, vii. 46. x.
   101.
 remitam, j. 118.
 remittas, x. 7.
 remitte, ix. 92. x. 82. xi.
   76.
 remittere, x. 37.
 remittes, x. 78.
 remittet, ix. 67.
 remitti, v. 60.
 remittis, vii. 54.
 remittit, xii. 95.
 remitto, ix. 51.
 remos lentos, iii. 67.
 remotas, x. 96.
 remouete, xiii. 101.
 remum, † 26.
 renasci, iix. 40. v. 24.
 renata, vi. 4. 7.
 renouabat, ii. 75.
 renouant, v. 7.
 renouas, vii. 31.
 renouatur, iix. 80.
 renuente, ii. 14.
 reo, ii. 24.
 reor, iii. 100. iix. 33.
 reorum, ii. 36. mæsto-
   rum, iv. 4.
 reos pauidos, iv. 5.

- repassari, ix. 104.
 repellas, iix. 40.
 repellat, iii. 46.
 repente, j. 83. iv. 2. 30.
     59. v. 36. 45. vii. 85.
     xii. 94.
 repetam, x. 96.
 repeatas, ix. 4.
 repeataque, vii. 17.
 repetens, xi. 83.
 repetens, j. 50.
 repetis, iv. 79.
 repetit, v. 36. vi. 64. iix.
     52. 75.
 repetita, xii. 18. 52.
 repetunt, x. 105.
 replet, vii. 19.
 repletum, xii. 95.
 reponas, ix. 38.
 repone, ii. 37.
 reponer, xi. 32.
 repono, xii. 18.
 reposcat, iix. 38.
 repperit, iix. 56.
 repulit, iix. 56.
 repserunt, † 21.
 reptantes manus, ix. 21.
 reptanti lacertæ, xiv.
     172.
 repugnas, ix. 12.
 requiescere, xiv. 141.
     161.
 requiescit, vi. 18. j. 94.
     x. 61.
 requiesque, iv. 25.
 requiram, vii. 72.
 requiret, iii. 4.
 requiris, j. 1. iii. 67. vi.
     53. 66. 77. 78. 88.
     vii. 33. 36. x. 102. xi.
     61. iv.
- requirit, xi. 25.
 requirunt, ii. 83.
 rerum, ii. 91. v. 1. vi. 64.
     iix. 2. 66. ix. 42. xii. 49.
     xiv. 124.
 res, † 21. j. 80. ii. 28.
     iii. 38. 60. v. 62. 63.
     vii. 17. 70. iix. 49. ix.
     4. 37. 58. x. 41. xi. 62.
 ardua, vii. 27. xi. 6.
 eadem, xii. 98. dif-
 ficilis, v. 12. est im-
 periosa timor, xi.
     59. gratissima, iv. 31.
 magna, j. 18. iv. 81.
 non parta labore,
 sed relicta, x. 47. no-
 ua, † 18. parua, x.
     96. peregrina, xi.
     79. peracta, iv. 91.
 perridicula, vii. 74.
 pretiosa, iii. 63. pu-
 tida, xii. 39. salua, iii.
     12. terria, ii. 1. vna, xii.
     40.
- resalutantes, x. 70.
 resalutas, iv. 84.
 resalutat, v. 22.
 resaluto, v. 28.
 rescripsit, ii. 9.
 resecare, iii. 74. vi. 52.
 resecat, iii. 24.
 resecta fila, xi. 53.
 reseruantem, xi. 99.
 reserues, iix. 40.
 refide, iv. 13.
 resignas, ix. 36.
 resinæ, iii. 74.
 resinâque, iii. 67.
 resinâ turpi, xii. 32.
 resinata vina, iii. 77.
- resolutior, x. 98.
 resonet, vi. 85.
 respectus, iix. 18. xi.
     36.
 respexitque, ix. 88.
 respiciat, x. 10.
 respiciens, ix. 35.
 respicis, v. 45. 56. viii.
     4.
 respicit, x. 23. si. xiv.
     177.
 responde, iii. 4.
 respondens, ix. 12.
 respondeo, iv. 90.
 respondes, ii. 32. v. 62.
     vi. 5. x. 41.
 respondet, vi. 1.
 respondit, vi. 82. iix. 3.
     ix. 55. xi. 41.
 responsa, v. 1. ix. 93.
 reste abrupto, v. 63.
 restes caluæ, xii. 32.
 restituatur, xi. 12.
 restituis, x. 34.
 restitute, x. 87.
 restituti facundi, x. 87.
 resultant, ix. 70.
 resupino vultu, ix. 44.
 resupinus, xii. 78.
 rete subdolum, iii. 38.
 retentas, xii. 32.
 retentus, j. 47. sudor, v.
     80.
 retia, ii. 27. x. 37. xii. 1.
     rara, xi. 22. subdola,
     ii. 47. subdola, ii.
     40.
- renibus, xiii. 68.
 retrices, j. 107.
 retainere, x. 33.
 retineret, ix. 104.

INDEX.

retinet, ii. 31. x. 44.
 retorto crine, vi. 39.
 retrò, ii. 86. iii. 23.
 retro flexus, iii. 82.
 rettulit, ix. 31. 78. xii. 29.
 reueheris, vi. 58.
 reuerentia, ix. 38. ma-
 jor, vii. 51. tanta, ix.
     81. xi. 6.
 reuersa, ix. 39. xii. 99.
     vita, vii. 46. feritate,
     ii. 75.
 reuersæ, v. 68.
 reuerso, xii. 59. Domi-
     no, xii. 31. bis téque,
     ix. 8.
 reuersuro, iix. 32.
 reuersus, iix. 52.
 reuerti, vii. 66.
 reuinctus, vii. 41.
 reuifo, iv. 90.
 reum, vi. 26. x. 48. xii. 25.
     tonsum, ii. 74.
 reuoca, iix. 67.
 reuocas, iii. 27. iix. 80.
 reuocasti, vi. 83.
 reuocat, v. 26. iix. 55.
 reuocatur, v. 85.
 reuocatus, xi. 6.
 reuocavit, x. 2.
 reuocetur, iv. 16. vi. 13.
 reuoces, iix. 8.
 reuoluant, xi. 1.
 reuoluere, vi. 64.
 reus, x. 70. 87. pallidus,
     j. 50. grandis, vii.
     71.
 rex, ii. 18. v. 23. xii. 61.
     magne, xii. 63.
 rexerat, vii. 62.
 rexit, vii. 51.

Rh   Rh
 Rhætica vina , xiv.
     100.
 rheda, x. 13.
 rhedâ plenâ, iii. 47.
 Rhenanam Sarmati-
     cámque manum, ix.
     36.
 Rhene pater Nym-
     pharum omniúm-
     que, x. 7.
 Rheni summe domi-
     tor, ix. 7.
 Rheni famuli, ix. 2.
 Rhenique, v. 38.
 Rheno domito, ii. 2.
 Rhenus, iv. ii. iix. ii. xi.
     97. xiv. 170. fractus,
     vii. 6.
 rhetor, v. 22. 35. vii. 63.
     x. 70.
 rhetora, ii. 64.
 rhetorásque, v. 57.
 rhetorem, iii. 25.
 rhetores, ii. 64.
 rhetoribúsque, ix. 75.
 rhinoceros , † 9. xiv.
     53.
 rhinocerota, † 22. xiv.
     52.
 rhinocerotis, j. 4.
 Rhodia capta, xiv. 68.
 Rhodias fœminas, iii.
     58.
 Rhodium opus, j. 71.
 Rhodon claram, iv. 55.
 Rhodope, † 21.
 Rhodopeius cultor , †
     3.
 Rhodos, ix. 21. x. 68.
     clara, xiv. 68.

Rhœtus ferox, iix. 6.
 rhombo , iii. 60. Col-
     cho, xii. 57. Theffa-
     liaco, ix. 30.
 rhombum, x. 30. xiii. 81.
 rhombus latior , xiii.
     81.
 Rhytio, ii. 35.
     Ri
 Richtus peruios, j. 105.
 ride, ii. 41.
 rideas, iv. 55.
 rideat, xi. 16.
 ridebis, iv. 19. xiii. 57.
 ridebit, xii. 21.
 ridens, vi. 78. x. 30.
 ridenti domina, xii. 95.
 ridere , ii. 53. vii. 17. xi.
     19.
 rideris, vi. 77.
 riderísque, ix. 69.
 rides, j. 66. 90. ii. 58. iv.
     55 v. 20. vi. 65.
 ridet , j. 69. iii. 20. iv.
     3. ix. 37. x. 2. 51. 80.
     xii. 52.
 rideto, ii. 28.
 ridetur, j. 54.
 ridiculi philistionis, ii.
     41.
 ridicula, iv. 20.
 ridiculum, v. 54.
 rigas, iv. 55.
 rigeat, vi. 73.
 rigens Dircenna, j. 50.
 rigent, vi. 56.
 rigentem aquam, xiv.
     117.
 riget, v. 32. vii. 94.
 rigerisque, vii. 94.
 rigidâ gente , vi. 64.
     venâ,

- vena, vi. 49. xi. 17.
 voce, vii. 91.
 rigidi Catones, x. 19.
 Salonis, xii. 21.
 rigido Afro, xii. 42. cé-
     turione, xi. 4. leoni,
     x. 65.
 rigidum, ix. 48.
 rigidus, v. 36. vii. 70.
     cespes, v. 36. fôssor,
     viii. 70.
 rigua aquæ, xii. 31.
 riguit, iv. 59.
 rima, j. 35.
 rimæ minimæ, xi. 46.
 rimas omnes, xi. 99.
 ripa, vii. 49. ix. 30.
 ripâ altâ, x. 85. vtrâque,
     x. 7.
 ripæ, v. 3.
 ripis, j. 54.
 riferunt, j. 104. v. 10. xii.
     78.
 rifi, j. 59.
 rifiisti, xi. 7.
 rilist, iix. 56. ix. 35. 45.
 rifu, vii. 50. perspicuo,
     ii. 41.
 rilum, ii. 41. vii. 17.
 rifus, iix. 28. xii. 87.
 rite, x. 26.
 ritus, vi. 42. antiquos,
     iii. 24. veteres, iix.
     80.
 riualis, iii. 70.
 riuali, xi. 75.
 riuis gemmantibus, ix.
     92.
 rixa nobilis, j. 37.
 Rixamarum, iv. 55.
 rixaris, ix. 28.
- Ro
 Robore, j. 40. ix. 44.
 rodas, xiv. 69.
 rodit, v. 29.
 rodere, v. 61. vi. 64. x. 45.
     xiii. 2.
 roga, ix. 83. xi. 69. xii.
     ii.
 rogabam, ii. 30. ix. 45.
 rogabatur, iii. 30.
 rogabis, vii. 25.
 rogabit, j. 79. iii. 4.
 rogabo, vii. 42. x. 24.
 rogamus, j. 36. 55. 97.
     v. 81. vi. 35. iix. 2. ix.
     70.
 rogandum, vii. 91.
 rogante, ix. 43.
 roganti, ii. 25. 92. iv. 15.
     x. 24. xi. 64. xii. 72. xi.
     74.
 rogare, vii. 59. ix. 23. xii.
     94. 57. 66. 81.
 rogarem, yi. 10.
 rogari, iix. 24.
 rogaris, ii. 44.
 rogas, j. 64. iii. 68. iv. 15.
     v. 64. x. 32. xi. 59. 69.
 rogâque, iix. 76.
 rogasfe, vi. 10.
 rogaſti, ix. 52. xii. 81.
 rogar, j. 110. ii. 69. iii. 92.
     v. 85. iix. 21. 48. 24. ix.
     23. 66. 96. x. 7. xi. 28.
     56. 59. 72. 82. xii. 18.
     28. xiv. 9. 81.
 rogata, iv. 82. xii. 99.
 rogatam diu lucem, x.
     38.
 rogante, v. 6.
 rogator, iv. 30.
- rogatores faucos, x. v.
 rogatus, iv. 90. viii. 52.
     xiii. 2.
 rogaui, iv. 77. vi. 20. ix.
     69.
 rogem, v. 47.
 rogent, viii. 8. x. 70.
 rogéntque, iv. 85.
 rogeris, ii. 44.
 roges, j. 118.
 rogésque, vi. 51.
 roget, j. 40. xi. 28.
     59.
 rogetis, ii. 23.
 rogi Oetæ, ix. 67.
 rogi Phæthontei, iv.
     25.
 rogis, xi. 42. mæſtis, x.
     26. nigris, xi. 92.
 rôgo, j. 79. ii. 14. 25.
     79. 8. iii. 25. 44. 52.
     73. 76. 95. iv. 85. v.
     26. 45. 83. vi. 5. 17.
     20. vii. 85. 94. ix.
     26. x. 14. 21. 41. 66.
     xii. 25. 64. xiii. 58.
 expectato, iii. 94.
 medio, xi. 55. nobi-
     liore, j. 79. vno, x.
     71.
 rogos extremos, x. 63.
     Hectoreos, vi. 71.
 rogum absentem, ix.
     78.
 rogor infelix, viii. 75.
 Roma, † 2. 7. iii.
     66. 95. iv. 8. v. 10.
     vi. 61. vii. 4. 5. 60.
     98. viii. ii. 15. 26. 21.
     50. 61. 65. ix. 29. 57.
     99. 81. x. 2. 12. 20. 18.

INDEX.

- rento, x. 63.
 Romanos, xiv. 124.
 Romanum forum, j. 77.
 Romanus, x. 7. vinitor,
     xii. 57.
 Romuleus Terentus,
     iv. 1.
 Romulus, xiii. 16.
     107.
 ronchi, j. 4.
 ronchis, iii. 82.
 ronchos, iv. 87.
 rorantem nasum, vii.
     36.
 rore nullo foueri, ix. 19.
     pingui, iv. 59.
 rosa, vii. 88. x. 19. 93. xiii.
     127. sutilis, ix. 95. fe-
         lix, vii. 88.
 rosâ æternâ, viii. 77.
 rosâ clausæ, xi. 19. hi-
     bernæ, iv. 29.
 rosaria cessura bifero
     pæsto, xii. 31.
 rosarium, v. 38.
 rosas, ii. 59. iv. 22. ix. 62.
     breues, j. 44. hiber-
         nas, vi. 80. vexatas,
         xi. 90.
 rosâsque, iii. 68.
 roscida templâ, iv. 18.
 roseam vite, iii. 24.
 roseam lampada, xii.
     60.
 roseis labris, viii. 56.
 roseo ore, xi. 57.
 roseos ministros, xii.,
     65.
 roseus ephebus, vii.
     79.
 rosis, xii. 17. xiii. 51.
- pæstanis, iv. 42. su-
     tilibus, v. 65. textis,
     iv. 55.
 rosisque, ix. 12. x. 32.
 rosos spondylos, vii.
     19.
 rostro longo, xiv. 31. pa-
     tulo, ix. 32.
 rota, iv. 14. v. 104.
     xiv. 168. barbara,
     x. 7. impacta trans-
         missa petauro, xi.
     22. molesta, iv.
     64. quassa, ix.
     58.
 rotâ Sarmaticâ, viii.
     79.
 rotæ Hispanæ, iv. 46.
     Surrentinæ, xiv. 101.
 rotat, † 21. vii. 66.
     Ru.
 Rubeam, xiv. 95.
 rubeant, iv. 42.
 rubeat, iii. 2. iv. 17. vi.
     80.
 rubelli Vietani, j.
     104.
 rubens, ix. 69. ca-
         dus, iv. 66. herba,
         ix. 62. penna, xiii.
     71.
 rubente lardo, v. 79.
 rubentem, v. 4. Pete-
         ron, iv. 55.
 rubentes pinnas, iii.
     82.
 rubentibus pennis, iii.
     58.
 rubentiore, v. 2.
 rubentis aceti, xi. 57.
 rubet, v. 8. ix. 92. cri-

- ne, xii. 54. phasis, v.
   8. vrceus, xiv. 106.
 rubes, ii. 43.
 rubet, iv. 36. vi. 61.
 rubicunda coniunx, vi.
   64.
 rubicundam testam,
   xiv. 114.
 rubiginosis dentibus,
   v. 29.
 rubore, vii. 11.
 rubrā paropside, xi. 28.
   testā, xiii. 7.
 rubras breues, iv. 64.
   genas, viii. 56.
 rubri croci, viii. 23.
 rubri croci, vii. 20.
 rubris aquis, vii. 20.
 rubro cado, j. 56. nim-
   bo, v. 26. pulmone,
   vi. 64.
 rubuit, ix. 61.
 rustanti, iii. 82.
 rustat, ix. 49.
 rustatrix menta, x. 48.
 ructus, j. 88.
 rudem, iii. 36. fœtum,
   vii. 30. sodalem, ii.
   48.
 rudésque, xii. 53. cu-
   ras, j. 67. filios, x.
   98. fontes, vi. 42. la-
   cernæ, vii. 85. pro-
   totomi, x. 48. que-
   relæ, xi. 71.
 rudi, iii. 24. carbone,
   xii. 62. ore, viii. 56.
 versu, ix. 12.
 rudis, ix. 104. agna,
   ix. 73. colonus, vi.
   73. filia, vii. 94. her-
- ba, ii. 90. porticus,
   j. 13. peuce, vii. 6.
 villa, vii. 35. vua, xiii.
   68.
 ruebat, iii. 99.
 ruet, j. 61.
 rufa, ii. 33. vi. 39. crini-
   bus vxor, xii. 32.
 rufæ canusinæ, xiv. 32.
 Rufe, j. 107. ii. 11. 29. 48.
   84. iii. 70. 82. 94. 100.
   iv. 13. 71. 83. v. 52. 73.
   vi. 82. 85. vi. 89. vii.
   67. viii. 51. ix. 90. xii.
   97.
 Rufi, v. 51. xiv. 176. in-
   stantis, viii. 51. San-
   tonici, ix. 40.
 Rufine, iii. 31.
 Rufina, xi. 54.
 rufis, xiv. 129.
 rufo, j. 69. viii. 52.
   85.
 rufus, j. 69. iii. 20. x. 99.
   xii. 52.
 rugas, iii. 42.
 rugosa pruna, xiii. 29.
 rugosarum Picenarum
   iv. 89.
 rugosiorē frontem,
   iii. 93.
 ruina, v. 75. xiii.
   25. innocens, j. 83.
   metuenda, xiv.
   197.
 ruinæ Cyaneæ, vii. 18.
 ruinas longas, j. 83.
 ruit, j. 13. 73. xi. 83.
 ruitura, j. 89.
 rumor, ii. 72. iii. 73. 79.
   86. iv. 69. 16. gem-
- meus, x. 3.
 rumpant, x. 13.
 rumpatur, ix. 99.
 rumpe, ii. 64.
 rumpere, iv. 64. xi. 105.
   xii. 14. xiv. 125.
 rumperet, x. 85.
 rumpes, j. 50.
 rumpet, j. 50. x. 79.
 rumpis, ix. 75. xii.
   99.
 rumpimus, xiii. 50.
 rumpisque, iii. 13.
 rumpit, xii. 18. xiv. 64.
 rumpitur, vii. 19. viii.
   33. 61. inuidiâ, ix.
   99.
 rupe Scythicâ, xi. 85.
   † 7. summa, xiii.
   100.
 ruperat, x. 79.
 rupêre, ix. 70.
 ruperunt, vi. 51. vii.
   95.
 rupes Prometheæ, ix.
   46.
 rupta fila, xi. 37. me-
   talla, xii. 32. laxa, viii.
   3.
 ruptâ, alutâ, xii. 26. ca-
   thedra, xii. 18.
 rupta mulæ, ix. 58.
 ruptos, x. 56.
 rura, j. 13. iv. 60. v.
   72. viii. 18. 56. ix. 3.
   x. 85. xi. 71. x. 14.
 parua, xii. 57. Pa-
   stana, iv. 60. Præ-
   nestora, x. 79. pro-
   xima, xi. 53. for-
   dida, x. 96. vi-

A ij

INDEX.

cina Nomento, xiii.
15.
ture, iii. 20. 58. iv. 90.
vii. 30. xii. 60. vero
barbaroque, iii. 58.
ruris, j. 56. iii. 47. vi.
43. x. 96. beati, j.
56. iii. 47. Cam-
pani, ix. 61. delica-
ti, vii. 16. Nomen-
tani, vi. 43. Pestani,
vi. 80.
rurus, vii. 5. 57.
zus, j. 115. iii. 47. 58.
iv. 64. 80. viii. 61.
68. ix. 19. xii. 57.
maius, xi. 19. aesti-
uum, viii. 61. breue,
x. 79. j. 115. dulce,
ix. 99. minimum,
ix. 19. notatum, vii.
30.
Rusones, v. 29.
rustica, j. 44. Dryas,
ix. 62. Flora, v. 23. no-
mina, iv. 55. liba, x.
103.
rustica prædia, vi. 5.
perdix, xiii. 76. tur-
ba, iv. 66. veritas
ficcis capillis, x.
72.
rusticas aras, ix. 43.
rustice, viii. 23. xiii.
15. xiv. 46. Galba, x.
101.
rusticitate dura, vii.
57.
rusticula, xiii. 76.
rusticulum non nimis
libellum, x. 19. bib

rusticumque, xii. 18.
rusticus, iii. 24. ix. 31. iii.
59. xiv. 58.
ruta, xi. 19. 32. 53.
rutatos lacertos, x. 48.
Rutilium, v. 57.
ruunt, xii. 62.

S

SA

Abæi, † 3.
Sabbathiorum,
iv. 4.
Sabella cerussata, ii.
41.
Sabelle, iii. 68. vii. 84.
ix. 20. xii. 39. 43. bel-
le, xii. 39.
Sabello, iv. 46. vi. 33. xii.
61.
Sabellum, xii. 39. diui-
tem, iv. 46.
Sabellus, iv. 46. xii.
39.
Sabidi, j. 33. iii. 17.
Sabina silua, ix. 55.
Sabina, iv. 4.
Sabinæ castæ, ix. 41.
Atestinæ, x. 93. horri-
biles, xi. 16.
Sabinæ, xi. 9. 18.
Sabineum, iii. 25.
Sabinis, x. 4. 4. antiquis,
j. 63. priscis, x. 33.
Sabino, ix. 61.
Sabinum, vii. 96. con-
ditum, x. 49.
Sabinus, iv. 37. ix. 59.

Saburâ prima, xii. 3.
sacentur, ii. 40.
sacco sollicito, xii. 61.
saccos graues quinde-
cim feruentis auri,
x. 74.
saccumque, v. 40.
sacculus, xi. 4.
soccus niuarius, xiv.
104.
sacer, vii. 62. arcus, viii.
65. campus, iii. 47.
lucus, † 54.
sacerdos absens, x. 92.
sacra, iv. i. viii. 4. vii.
62. ix. 49. xi. 5. xiii.
66. Cybeles, iii. 81.
frugi, xii. 63. litora,
iv. 57. Myistica Din-
dymenes, viii. 81. ve-
neranda Musarum,
x. 58. via, xii. 2.
sacrâ aure, vii. 98. viii.
ii. 63.
sacræ gentis, ix. 93.
linguae, v. 70. fedæ,
vi. 2.
sacraria, vii. 72.
sacrata dona, ix. 17.
sacratiōr, iv. 1.
sacratis crinib, ix. 18.
sacratus Alcides, vii. 49.
sacravit, j. 115. 117.
sacrum pectus, viii. 1.
sacri fontes, iv. 57. la-
cus, ix. 59. lateris, vi.
76. Maronis, viii. 56.
muneris, † 24.
sacrilegos focos, ix. 62.
furores, ix. 86. ha-
mos, iv. 30.

- sacrilegum nefas, x. 72.
 sacris, iii. 6. 24. vii. 21.
     viii. 30. xii. 63. focus, j.
     22. frondibus, vii. 73.
 iratis, iii. 24. pisces-
     bus, iv. 30.
 sacro circa, viii. 11. cli-
     uo, j. 71. iv. 79. fœ-
     dere, j. 94. pectore,
     vii. 1.
 factorum, iii. 24.
 factos honores, viii.
     66. vultus, iii. 66.
     viii. 24.
 sacram, vii. 1. dulce, j.
     3. nectar, viii. 39.
     nemus, j. 13. parmes-
     sida, viii. 70. Tibe-
     rim, iv. 64. terrorem
     j. 50.
 sacram populae!, x.
     41.
 sacramque, iv. 64.
 sacerdota, † 27. 28. j. 108.
     v. 7. 10. 19. 25. vi. 3.
     60. vii. 18. x. 2. 19.
     39. cana, viii. 80.
 centies, peracta,
     vi. 49. longa, viii. 8.
 permensa, ix. 30.
 prisca, † 27. redeun-
     tia, iv. 1.
 sapè, j. 63. 93. ii. 5.
     77. iii. 27. 95. iv.
     42. iv. 53. v. 47. 58.
     vi. 21. 51. vii. 81. viii.
     25. 59. ix. 1. 104. x. 23.
     85. xi. 20. 74. xii. 18.
     35. xiii. 7. 13. xiv. 51.
     204.
 saepius, iv. 29. vi. 82.
- x. 10. xi. 34. 79. 99. xii.
     14. 86. 89.
 sætiam pendulam, iv.
     64.
 sæua, † 18. vi. 59. discri-
     mina, † 12. febris,
     x. 77. fortuna, iv.
     18. libido, ix. 9.
 manus, iii. 17. mira-
     cula, j. 22. nouacula,
     ii. 66. ora, j. 23. re-
     gna pati, ix. 67. sus-
     pendia, j. 116. tela,
     vi. 25. toxica, v. 77.
     x. 36. j. 19.
 sæuā manu, x. 50.
 sæuaque, vi. 25.
 sæuae volsellæ, ix. 28.
 sæuas faces, † 7.
 sæue puer, iii. 65.
 sæui, iv. 49.
 sæui falsces, xi. 99.
 sæuis cultris, xi. 85. fa-
     tis, xi. 83. oris, Capa-
     docum, ix. 31. rati-
     bus, † 28.
 sæuiet, ix. 92.
 sæuior, vii. 66. viii.
     30.
 sæuit, † 6.
 sæuiusque, vii. 94.
 sæuo coco, xiii. 70. me-
     tallo, iv. 55. murmu-
     re, ix. 70.
 sæuos leones, j. 52.
 sæuus, ii. 75. viii. 23.
     Oryx, xiii. 95.
 saga, vii. 53. garrula, xi.
     50.
 sagatum, viii. 58.
 sagatus, vi. 11.
- sagax & astutus homo,
     xii. 89.
 sagis lingonicis, xiv.
     159.
 sagitta, ix. 57.
 sagittis Sarmaticis, vii.
     1.
 sago excusso, j. 4.
 Sagunti figuli, iv. 46.
 Saguntini calices, xiv.
     108.
 Saguntino luto, viii. 6.
     xiv. 108.
 salaces bulbi, iii. 75.
 salamandra, ii. 66.
 salariæque, iv. 64.
 salariorum, j. 42. iv.
     87.
 salarym, iii. 7.
 salax, xi. 26. xiii. 67. her-
     ba, x. 48.
 sale, iv. 23. x. 48. æquo-
     reo, xiii. 89. multo,
     vi. 44. multo, nec
     tamen proteruo,
     x. 9. pruriente, xii.
     97. Romano, viii.
     3.
 salebrae, ix. 58.
 salebras, xi. 91.
 salebrosum-Sanctram,
     xi. 3.
 salem, xiii. 23.
 sales innocuos, iii. 99.
     nudi, v. 2. nouos, xiii.
     1. tinctoris Attico le-
     pore, iii. 20.
 salésque, v. 2. xi. 14.
 Saletane, ii. 65.
 Saletanum tristiorem,
     ii. 65.
 A. iii.

- salibus, j. 42. in 2 xii. 2
 salicto consumpto, xi.
     19.
 salientem pescem, j.
     56.
 salis, vii. 24.
 salit, xi. 97. xiv.
     104.
 Salustius, xiv. 191.
 salmacis, x. 30.
 salo, iv. 55. x. 103. xiv. 33.
     Celtiber, x. 20.
 Salonas litoreas, x.
     78.
 Salone, j. 50.
 Salonem, x. 104. pa-
     trium, x. 96.
 Saloni, vi. 18.
 Salonis rigidi, xii. 21.
     terrixi, xii. 3.
 falsa res, iii. 12.
 falsas molas, vii. 53.
 saltas, ii. 7.
 saltem, j. 35. iv. 12. vii.
     17. 20. x. 77. xi. 23.
     106.
 saltus, iv. 66.
 salua mentula, iii. 85.
     vxor, ii. 11.
 salua rate, vii. 18.
 salubre corpus, x. 47.
     frigus, x. 30.
 salubri spacio, x. 104.
 saluo Cæsare, v. 6. du-
     ce, vii. 59. Morone,
     v. 10.
 salus cerra, ii. 91. prima,
     viii. 66.
 salusque, v. 1.
 salutabat, v. 22.
 salutabo, j. 109.
- salutantes, iv. 8. or. x
 salutas, iv. 84. v. 67.
 salutat, vii. 44. ix. 94.
     xii. 78.
 salutator, j. 71. viii. 44. x.
     10. 74. xiv. 74. inanis,
     iii. 58.
 salutatrix charta, ix.
     101. pica, vii. 86.
 salutatum, j. 71. ii.
     18.
 salutatus, v. 67. arator,
     ix. 55.
 salutaui, xi. 68.
 salutauit, v. 55. viii.
     65.
 salutem, j. 87. 69. 109.
     iii. 36. xi. 72. xii. 11.
 certam, xii. 92.
 salutemus, v. 52.
 salutent, viii. 8.
 salutes, x. 104.
 salutiferis aquis, v.
     1.
 saluto, ii. 68. xiv. 76.
 famia testa, iii. 81.
 sana, vi. 47. labra, x.
     22.
 sanare, xi. 61.
 sanas plantas, vii. 38.
 sancta, vi. 18. fides, ix.
     86. x. 44. nomina,
     xi. 51.
 sancta pietate, viii.
     15.
 sanctaque, iii. 69.
 sanctæ vxoris, x. 30.
 sanctam vitam, j. 79.
     vrnam, ix. 31.
 sancte, xii. 63. pater,
     x. 28. Quirine, x.
58.
 sancti templi, x. 92.
 sanctior, vii. 18.
 sanctiora carmina, vii.
     16.
 sanctiore, x. 35.
 sanctioris aulæ, v. 6.
 sanctis, ix. 32. vmbitis,
     vii. 39.
 sanctis focus, ix. 32.
 sanctissime cultor iu-
     ris & legum, x. 37.
 sanctius, iii. 69. viii.
     1.
 sancto amore, vi. 29.
     duce, iv. 2. marito,
     xi. 54.
 sanctorum auorum,
     viii. 80.
 sancta, vii. 19.
 sanctram salebrosam,
     xi. 3.
 sanctum ilicetum, iv.
     55. priapum, vi. 73.
 sanctus Numas, xi. 16.
 Sandapila, ii. 82.
 Sandapila angusta, viii.
     75.
 Sandapilæ, ix. 3.
 fane, iii. 1. iv. 79. v.
     15. 62. 85. vi. 32. x.
     21.
 sanet, x. 56.
 sanguine, iv. 29. ix. 32.
     xiii. 87. xiv. 154. co-
     gnato vinctum no-
     men, xii. 44. facili,
     j. 9. largo, ix. 66.
 Lycambeo, vii. 11.
     multo, vi. 32. pri-
     mo, xiii. 102. tenui,

- j.23.
sanguinea arena, †
II.
sanguineum humum,
ii.75.
sanguis, x.92.
sano, viii.11.
sanos poëtas, xii.46.
santonica virga, ix.
96.
Santonici Rufi, ix.40.
Santonico bardocu-
culo, xiv.128.
sanum, vi.84.
sanus, ii.16. iv.72. iv.81.
xi.29. Philippus, vi.
84.
sapx Laletanæ, vii.
52.
sapiam, xi.21.
sapiant, xiii.13.
sapiat, xi.91. xii.69.
sapientis, j.16.
sapient, x.66.
sapis, j. 118. ii. 41. xiii.
5. iv. 54. iix. 20. 27. x.
72. iix. 77. xi. 95. xii.
21.
sapisti, ix. 6. iii. 2. xi.
107.
sapit; j. 4.77. v.60. vi.
64. vii.24. 68. iix.13.
ix. 6. 12. x. 4. xi. 55.
xiii. 32. 52.71. 76. 84.
xiv.210.
sapor, xiii. 76. melior,
xiv.113.
sapore vario, xi.32.
sapores, xiii.61.
Sappho, vii.68. x.35.
σαφαγία, iii.77.
- sarcina grandis, iix.
75.
sarcinæque, ii.11.
sarcinarum, xii.32.
sarcinas, xii.32.
sarcinistotis, ii.68.
Sardanapale, xi.12.
Sardinia, iv.60.
Sardois oris, iix.32.
Sardonicha miserum,
xi.38.
Sardonichas, iv.61. v.
ii. Indos, iv. 28. pa-
res, xi. 28. veros, ix.
60. x.87.
Sardonicata manus, ii.
29.
farmata pastus, † 3.
Sarmatica rota, vii.
79.
Sarmaticæ lætitiae, vii.
5.
Sarmaticam Rena-
námque manum, ix.
36.
Sarmaticas gentes, iix.
ii.
Sarmati Istri, ix.
104.
Sarmaticis sagittis, vii.
I.
Sarmatico equo, vii.
29.
sarrire, iii.93.
sarsina, ix.59.
sarta teges, xi.33.
sarta cute, j.104.
Sarcinate, iii.58.
sat, ii.18. iix. 64.
satellite, j.22.
satiat, j.58. ix.73.
- satiatur, iv.38.
satiatus, vii.79.
satives, vi.35.
satietur, iix.36.
satis, † 6. j. 50. 43. ii.
54. 90. iii. 5. iv. 57.
91. v. 16. vi. 45. 60.
vii. 50. 98. iix. 3. 30.
ix. 8. 60. x. 19. 62. xi.
9.42. xii. 10.42. xiii.
87. xiv.151.220. face-
re, xii. 8. fecit, xii.
14.
satisque, j.53.
satius, x.37.
sator pulcherrime an-
norum nitidique
mundi, (Iani φερετος) x.28.
saturn Bacchum, †
12.
satur, j. 93. iv. 23. ix.
60. x. 59. xi. 68. 109.
xiii. 2. 8. 34. 73. xiv.
69. histrio, xii. 78.
minister, iii.57. ver-
na, ii.90.
saturæ cæsæ, x.96.
saturas, xi.53.
saturat, iix.28.
saturata melle Cydo-
nia, xiii. 24. ostrea,
iii.60.
saturatas vestes, iix.
48.
Satureia improba, iii.
75.
saturis, x.48.
Saturnalia, v. 83. xi. 2.
bona, xiv. 70. fru-
ctuoflora, iv.46..

INDEX.

- Saturnalibus, vi. 24. vii.
52.
Saturnalitiae salebrae, v.
20.
Saturnalitias nuces, v.
31. vii. 90.
Saturnalitio luto, xiv.
182. tributo, x. 17.
Saturnalitios versus,
xi. 16.
Saturni, ii. 85. iv. 89.
x. 29. xiv. 72. feriis,
xii. 83.
Saturninum, iv. ii.
Saturnae, iii. 29. xii. 63.
xiv. i.
saturum Martem, vi.
32.
Satyras, xi. ii. xii. 96.
Satyri, iv. 44.
Satyris, x. 99.
Satyrus, xiv. 107.
saucia, † 12. iii. 68. colla,
xi. 71. vena, iv. 66.
Terpichore, iii. 67.
Saufellum, ii. 74.
Sauromatæ, xii. 8.
Saurotonos Corin-
thius, xiv. 172.
saxa, iii. 82. vi. 42. ix.
46. x. 37. xii. 14. al-
ta, xi. 91. dura, ix.
44. rupta, iix. 3. for-
dida, vii. 23. tarpeia,
ix. 2.
Saretani lacerti, vii.
77.
saxi spartani, j. 56.
saxis, x. 63. 85.
saxo phario, j. 89.
saxorum, x. 56.
- saxum iii. 93. iix. 44.
tritum, xii. 57.
- Sca
Scabie, v. 61. vi. 37.
scabies, xi. 8.
Scæuola, j. 104.
scalas ducentas, vii. 10.
scalitis, j. 118.
scalpi, iii. 93.
scalptorium, xiv. 83.
scamnis, v. 42.
scaphium, xi. 12.
scapulas, xiv. 83.
scapulis, vi. 59.
scarum auidum, v. 18.
scarus, xiii. 84.
scazon, j. 97. vii. 25.
- Sce
Scelerata lues, j. 102.
manus, xi. 85. poë-
mata, iii. 50. vipera,
iii. 19.
scelerate magister lu-
di, ix. 70.
sceleratus, † 7.
scelus, j. 19. ii. 46. iii.
66. vii. 13. ix. 7. 26. 42.
xi. 92. 94. infandum,
vii. 13.
scena, v. 31.
scenæ, ix. 29.
scenicus, ix. 29.
sceptra, x. 62.
- Sch
Scheda summa, iv. 91.
schemate dubio, iii.
68.
schola, ii. 64.
schola, iii. 20. iv. 61. j.
36.
- Sci
Sciat, v. 21. 61. vi. 79. ix.
29. xii. 48.
scidisti, iii. 12.
scientia famâ, iix. 38.
scierit, iv. 79.
sciero, v. 34.
sciet, j. 67. ix. 30.
scilicet, j. 52.
scimus, j. 66. iix. 82.
scinde, ix. 75.
scindere, iii. 94.
scio, j. 24. iii. 71. iv. 41.
vi. 65. vii. 85. ix. 97. xi.
65. 108. xii. 90.
Scipio victor, ii. 2.
scire, ii. 73. iii. 20. 44. vii.
27. iix. 30. x. 4. 68. xi.
9. xii. 57. 98.
scires, v. 69.
scis, j. 82. 88. ii. 28. 79. iv.
67. v. 51. 85. vi. 31. 56.
63. viii. 25. 46. 91. ix.
36. 74. x. 104. xi. 21.
53. 68. 91. xii. 14. xiv.
46. 121.
sciscitator, iii. 82.
scissa humus ad manes,
xii. 63.
scisso ventri, xiv. 60.
scit, iii. 63. 43. iv. 42. iix.
11. 70.
scitis, j. 43.
scito, ix. 34.
sciurus inamabilis, v. 38.
sciunt, xii. 43.
- Sco
Scombri, exspirantis,
xiii. 103.
Scombris, iii. 50. iv.
87.
- scopz,

- scopæ, xiv. 82.
 scopæque, iv. 39.
 scopas, xiv. 82.
 scopuli, † 21.
 scopulos, ii. 24.
 Scorpæ, x. 58.
 Scorpi, ix. 26.
 Scorpius improbus, iii. 44.
 Scorpio, iv. 67. xi. 1.
 Scorus, x. 55. 74.
 scortea pœnula, xiv. 130.
 Scr
 Scribam, xiv. 1.
 scribant, iix. 3.
 scribarum, iix. 38.
 scribas, vii. 24. xi. 65. xiv. 219.
 scribat, ii. 86. vi. 14.
 scribe, j. 108.
 scribebamus, xii. 96.
 scribente pena, ix. 14.
 scribere, j. 36. 71. iii. 11. 6. iii. 9. v. 16. iv. 14. 64. 65. vii. 3. 84. ix. 14. 91. x. 21. 33. xii. 96.
 scriberet, j. 69.
 scribet, xiv. 6.
 scribi, xii. 48.
 scribis, j. iii. ii. 89. iii. 69. v. 54. vi. 63. vii. 84. ix. 51.
 scribit, iii. 9. iv. 49. vii. 89. iix. 29. 62. x. 102. xi. 65. xii. 62.
 scribitque, iii. 63.
 scribita circumlata, iii. 17.
 scribitur, x. 44.
 scrinia, j. 2. 4. iv. 87. vi. 64. plena, iv. 33.
 scrinioque, j. 67.
 serinium, xiv. 37.
 scripti, ii. 9. x. 5. xii. 80.
 scriptimus, xi. 17.
 scriptisse, vii. 50.
 scriptit, v. 22. 55. vii. 71. x. 97.
 scripta, ii. 71. iii. 68. xiv. 7. ingeniosa, vi. 60.
 scriptis postibus, j. 118.
 scriptor falsus, iii. 30.
 scriptum signum, xiv. 87.
 scriptura, j. 67.
 scriptus, iii. 68. xi. 5.
 scrobe, x. 97.
 scrupula, x. 55. sex, iv. 89. tota, v. 20.
 Scu
 Scutica, x. 62.
 scutulam bessalem, iix. 71.
 scutum, xiv. 213.
 scutulas leques, xi. 32.
 Scy
 Scylla, vii. 37.
 scyllæ, vii. 43.
 scyllam, x. 35.
 scyphos, vii. 71.
 scyphosque, xii. 70.
 scyphus, iix. 6.
 scythæ pellis, x. 62.
 scytha simaragdos, iv. 28.
 scythicæ rupe, † 7. xi. 85.
 scythicas flamas, xii.
 15. casas, x. 20.
 scythici freti, vii. 18.
 luci, xii. 53. poli, vi. 58.
 scythicis ignibus, xiv. 109.
 scythico nodo, ix. 104.
 Se
 Se, † 5. ii. 1. 63. 91. ii. 23. 68. iv. 23. 59. v. 14. 48. vi. 41. 70. vii. 65. 68. iix. 75. 81. ix. 19. 65. x. 32. 95. x. 82. 89. xii. 85. 102. xiii. 2. xiv. 6.
 sequæ, † 22. iv. 73. xi. 72.
 secant, ix. 58.
 secare, xiv. 143.
 secaret, iii. 24.
 secat, iii. 24. v. 39. x. 59. xi. 85.
 secatque, xi. 32.
 secatur, ix. 94.
 secessus algidos, x. 30.
 mihi iucundos nec laboriosos, x. 104.
 Thusculanos, x. 130.
 secreta carmina, j. 67.
 pectora, v. 5. quies, vii. 31.
 secretâ syluâ, xii. 18.
 secretius vitium, iii. 77.
 secreto cum cinædo, x. 40.
 secretos triumphos, iix. 15.
 secretum grandius, xi. B.

INDEX.

46. secretusque, viii. 34.
 secta ligna, xiv. 3. luna, xii. 57. oua, x. 48.
 secta placenta, ix. 92.
 secta placenta, iii. 77.
 sectatis, xi. 88.
 sectarum, ix. 48.
 secti podicis, vi. 37.
 sectile porrum, x. 48.
 sectis comis, ii. 66.
 secto dente, xii. 84.
 sectus, x. 5. gallus, v. 42.
     puer arte mangonis, ix. 7.
 secuisti, xiv. 211.
 secuit, v. 49.
 secum, ii. 44. iv. 88. vii. 53. iiii. 3. 46. x. 78. xii. 27. xiii. 23.
 secunda, vi. 70. cura, ix. 81. fama, vii. 26. mensa, iii. 50. plectra, vii. 22. poma, xiiii. 50.
 secundæ, vii. 26. mensæ, vii. 79.
 secundi docti, viii. 81. T
 secundilla mortua, vii. 65.
 secundis, mensis, iii. 17.
 secundo, ii. 44. v. 81. viii. 1183.
 secundum, j. 2. iv. 23. xii. 8.
 secundus, ii. 93. iv. 23. ix. 11. xii. 76. xiv. 195. astri-
     stis, vii. 91.
 secura, j. 20. gaudia,
 vi. 47. tristitia, viii.
 46. secura manu, xi. 12.
 securaque, vii. 46.
 securæ, xiv. 3.
 securam, vii. 1.
 securi magistri, † 18. ii.
 75. securicula, xiv. 36.
 securior præda, j. 105.
 securis diebus, v. 21.
 securius, xii. 64.
 seculo, iv. 84. damno, j. 83. ministro, xii. 75.
 securosartus, ix. 39. fru-
     nus, iix. 78. som-
     nos, ix. 94.
 securus, iii. 58. 70. iv. 84.
     v. 81. iix. 46. ix. 66.
     67. hortus, x. 94.
     puer, v. 32.
 secuta, j. 63. ii. 41.
 secutus, vii. 44. xi. 42.
     70.
 sed, † 21. 16. j. 39. 115. 2.
     ii. 51. iii. 37. 45. iv. 12.
     14. v. 49. 25. vi. 29.
     63. vii. 83. iix. 18. 70.
     ix. 1. 26. x. 54. 76. xi. 19. 24. xii. 25. 67.
     xiii. 32. 42. xiv. 22.
     85.
 sede, v. 93.
 sede (verbum), iix. 67.
 sedeas, v. 28. xi. 99.
     100.
 sedens, ix. 44. lactuca,
     x. 48.
 sedent, vi. 66. iix. 33.
     xi. 85. equi solidi
 sedentem, iii. 44. v. 50.
 sedenti, iii. 44.
 sedentis, iix. 32.
 fedeo, iii. 95.
 federat, xi. 105.
 sedere, v. 8. 14. 39. 42. xi.
     8. xiv. 197.
 federet, iv. 2. xii. 71.
 federit, vii. 1.
 sedes, iv. 44. patrias, iix.
     3.
 sedet, ii. 17. 29. iv. 30.
     vii. 50. iix. 57. ix. 39.
     xi. 78.
 sedetis, v. 39.
 sedit, j. 96. xi. 92.
 seges, xi. 19. sterilis, v.
     43.
 segmentatus, vi. 74.
 segnis caupo, iii. 58.
 selibra, x. 57. rasa, iix.
     71. argenti missa, x.
     14.
 selibra plumbea, j. 100.
 selibræ leues, vii. 71. Sa-
     urnalitæ, v. 20. tres,
     iv. 66.
 solidumque litus ma-
     dantis arenæ, x. 51.
 Seliūm, ii. 11. 14. 27.
 Selius, ii. 14. 60. iv. 21.
 sella, iii. 36. ix. 23. clau-
     sa, ii. 99. recens, ii.
     57. iii. 28. ii. 11. iaidin.
 sella, xii. 17.
 sellam, iv. 51. v. 62. ix.
     103.
 sellamque, x. 10.
 sellariolis, v. 71.
 sellas, v. 14. Patroclia-
     nas, xii. 78.
 semel, † 27. j. 100. iii.

78. iv. 82. v. 40. iix. 119
 25. 52. 64. ix. 42. 78. xi.
 79. 98. x. 31. xii. 21. 56.
 xiv. 164.
 Semele, v. 73.
 semelque, iv. 64.
 semicinetum, xiv. 153.
 semicremata thura, xi.
 15.
 semifultus, v. 14.
 semidoctā manu, x.
 92.
 semina, v. 43.
 Semiramia acu, iix.
 28.
 Semiramis, ix. 77.
 semissem, xi. 106.
 semisupinus, vi. 35.
 semita, vii. 60. alta, v.
 23.
 semiuiri, ix. 21.
 semiuiro, iii. 91.
 semodius, iv. 46.
 semodiūque, vii. 52.
 semper, † 4. j. 80. 91.
 ii. 25. 51. iii. 36. 95.
 iv. 88. 80. v. 43. 72.
 vi. 55. 94. vii. 73. 98.
 iix. 44. 78. ix. 36. 47.
 x. 40. 78. xi. 54. 74.
 xii. 6. 53.
 semp̄que, v. 53.
 Semproni, vii. 40.
 Sempronia, xii. 52.
 sena, iv. 76. millia an-
 nua, ix. 10.
 senator, xi. 25. xii. 26.
 omnium iustissimus,
 x. 72.
 senatum, xi. 5.
 senatus, iix. 15. 66. x. 27.
 Dominus, xiv. 1. 81.
 sene, vi. 8. xi. 82. xii.
 71. 92. ardelione, ix.
 79.
 Senecæ, ix. 43. docti,
 iv. 40. facundi, vii.
 44.
 Senecas, j. 62.
 Senecalque, xii. 36.
 senecta anniola, j. 106.
 senecta nimia piger, x.
 24. Nestorea, xiii.
 117.
 senectæ, iv. 25. longe,
 vi. 49. Nestoreæ, ix.
 30. peregrinæ, xiii.
 29.
 senectam pyliam, ix.
 iix. 2. x. 38. veterem,
 v. 7.
 senectus rara, vi. 29.
 ferior, v. 6.
 senem, iii. 91. iv. 7. 13.
 50. 53. 73. x. 44. 53. 83.
 cadum, xi. 37. Ce-
 cropium, x. 33. Cy-
 nicum, iii. 93. Pyliū,
 xi. 61.
 senamque, iii. 93.
 senes, j. 26. v. 10. vi. 70.
 x. 71. xiv. 47. iuue-
 nesque ficosi, vii. 70.
 multi, x. 30. seruos,
 xi. 71.
 senesques, j. 4. vii. 34. 70.
 ix. 9.
 senex, j. 109. iv. 50. vi. 8.
 viii. 39. viii. 44. 64. x.
 96. 32. Laertes, x. 67.
 mirator, x. 87.
 seni Baccho, xiii. 23.
 senia, xii. 27. vii. 38. au-
 tumnis, iii. 58. cy-
 cnis, v. 38. iv. 43. da-
 mascenis, v. 18.
 senio, xiii. 1.
 senior, iii. 69. xi. 33. xii.
 69. auus, vii. 73. La-
 don, x. 8. dens, ix. 58.
 iv. omnis, vii. 87.
 seniore, vi. 3. Cado, ix.
 95.
 senique, iix. 27.
 senis, vi. 28. viii. 62. ix.
 m. 46. xiv. 36. catuli,
 v. 10. falciferi, xi. 7.
 garruli, x. 5. magni,
 vii. 68.
 senos, vii. 52. ix. 43. anu-
 los, xi. 60.
 sensere, iii. 91.
 senserunt, xi. 53.
 sensit, j. 102. iii. 19. 92.
 iix. 11.
 sensuro, iix. 38.
 sensuro caballo, v. 26.
 sensus, vii. 94. patrios,
 iv. 75.
 sentiantur, j. 110.
 sentiat, v. 6. vi. 38. 68. vii.
 22. x. 5. 87.
 sentiatque, v. 29.
 sentientis, j. 1.
 sentire, vi. 29. iix. 33. ix.
 62.
 sentis, v. 64. iix. 27. xi.
 59.
 sentit, † 17. j. 110. v. 21.
 x. 30. xi. 61.
 separentur, vi. 70.
 sepelire, xi. 15.
 B ij

INDEX.

- sepone, vii. 28. ix. 21.
 seposita, † 3.
 sepositi, vi. 16. loci, vi.
   15.
 seposito, ii. 43.
 seposuitque, ix. 60.
 septa, ii. 14. media, ii.
   57. tota, x. 80.
 septem, j. 72. 100. ii. 44.
   iv. 15. v. 12. 28. 30. vi.
   8. 30. 35. 39. vi. 16.
   52. 57. 66. ix. 80. 89.
   16. x. 48. xiv. 72. cri-
   nibus, xii. 32. mon-
   tes, iv. 64. natorum
   ius, xi. 13.
 septémque, iix. 3.
 septenaria polita, iv.
   46.
 septenas aquas, iv.
   25.
 septenis, vi. 73.
 septenos montes, iix.
   36.
 septicina libra, iix.
   71.
 Septiciane, iv. 89. xi.
   108.
 septima, iv. 8. x. 43.
   hyems, xi. 92. lu-
   stra, xii. 31. vitis, xiii.
   114.
 septimámque, acefra,
   x. 24.
 septimas, j. 100.
 septingenta, vii. 9.
 septis, ix. 60.
 septunce, iix. 51. multo,
   iii. 82.
 sepulchro, j. 117. x. 67.
   xi. 14. 92. iuncto, vi.
28. regali, iv. 59.
 sepulti Blæfi, iix. 38.
 sequaces lanas, xiii.
   57.
 sequanicæ textricis, iv.
   19.
 sequar, iii. 36. x. 10.
 seque, j. 19.
 sequebaris, xii. 32.
 sequens, vii. 42.
 sequentem, v. 45.
 sequeris, j. 9. iv. 9. v. 79.
   vii. 34. 99.
 sequeris, x. 78.
 sequi, vii. 43. iix. 72. ix.
   80. xii. 44. 52.
 sequitur, ii. 57. ix. 39. xii.
   18.
 sequuntur, iii. 8.
 sera, j. 16. x. 71. xi. 33.
   fistula, ix. 62. gloria,
   j. 26.
 sera coronide, x. 1. no-
   cte, iix. 57. perpetua,
   x. 28.
 seraque, j. 35. xi. 46.
 seram, metallam, vi.
   89.
 Serapin, ix. 30.
 seras, ix. 47. Epidipni-
   das, xi. 32. lucernas, x.
   19. vuas, iii. 58.
 serena, vi. 42.
 serena fronte, vii. 11.
 Sereni anneui, iix. 81.
   Iouis, v. 6. Louis ora,
   ix. 25.
 sereniore cœlo, iv. 64.
 sereno, vii. 44. cœlo,
   xiv. 130. ore, ii. 24.
 serenos æstus, j. 50.
- serenum focom, iii. 58.
   58. nitidum, vi. 43.
 serenus apex, iix. 36.
 seria, v. 16. vii. 67.
 serica, ix. 38. xi. 9. prima,
   xi. 28.
 sericis puluinis, iii.
   82.
 serior, vii. 95. senectus,
   v. 6.
 serius, j. 109. iii. 36.
 sero, j. 32. v. 66. 68. iix.
   67.
 serpens, xi. 19. cœla-
   tus, vi. 42. Massylus,
   x. 94.
 serperet, j. 79.
 serpit, iv. 59.
 ferra, xi. 101. xiv. 143.
 Serranus, iv. 37.
 serra, j. 77. iix. 82. ix. 104.
   36. bacchica, vii. 62.
   florea, iix. 77.
 fertis mollibus, vii. 88.
   textilibus, vi. 80.
 fertorius, ii. 84. iii. 79.
   vii. 9.
 ferua, ii. 78. ix. 18.
 seruabor, iix. 51.
 seruant, vii. 60. ix. 60.
   76.
 seruantur, j. 23. 44.
   104.
 seruare, x. 33. 34. xi. 53.
 seruari, x. 77.
 seruat, iii. 58. iix. 33. 64.
   ix. 76. x. 16. 94.
 seruare, vi. 38. xi. 5.
 seruatur, iix. 80.
 seruauit, iii. 21. xiii.
   74.

- serues, ii. 78. xii. 49. xiv.
     44.
 seruētque, xiv. 108.
 serui, vii. 34. ix. 94.
     phrygij, x. 105. la-
     sciui, xiv. 79. pater-
     ni, vii. 61.
 seruique, ii. 11. vii. 61.
 seruant, j. 105. ix. 43.
     92.
 seruiet, j. 117. ii. 1.
 seruio, xiv. 101.
 seruire, ix. 67. x. 56. xii.
     60. xiv. 220.
 seruit, iii. 31. v. 13. vii. 31.
     ix. 42. x. 94.
 seruicio, j. 53. graui, j.
     52.
 seruitur, ii. 32.
 seruunt, x. 39.
 serum, ii. 64. iv. 40. v.
     59. iix. 44. ix. 48. iter,
     ii. 14. xii. 8.
 seruo, j. 42. xi. 76. ami-
     co, ii. 32.
 seruorum, vi. 33.
 seruos, j. 86. senes, xi.
     71.
 serus, iix. 31. ambulator,
     ii. 11. ciuis, ix. 1. con-
     uiua, iix. 39. Germa-
     nicus, xiii. 4. specta-
     tor, † 24.
 seruulus macer, iix. 75.
     paternus, ix. 89.
 seruum, ii. 18. 68. 82. v.
     58. ix. 94. x. 31. xii. 30.
     nostrum, ii. 32.
 seruus, xii. 26. succin-
     etus, vii. 34. tectus,
     xi. 76.
- sesquipedalis mentula,
     vii. 13.
 sesquipedie, iix. 60.
 sessiles lactucas, iii. 47.
 festertia, vi. 20. 30. bis
     quina, x. 75. centum,
     ii. 63. iv. 67. decem,
     xi. 77. mutue, ii. 30.
     quinque, x. 14. sex,
     vi. 30.
 festerlionum, j. 59.
 seta, x. 30. tremulā, j.
     56.
 setia, xiii. 23. cara, x. 36.
     pendula, xiii. 112.
 setiger metuendus, xiii.
     93.
 Setina, iv. 69. iix. 51. ix.
     3. xiii. 124. gleba, ix.
     23.
 Setini cliui arce, x. 74.
     trientes, x. 13.
 Setino, xii. 17.
 Setinos trientes, xiv.
     103.
 Setinum, vi. 86. xiii. 112.
 setis, ii. 36. vi. 56.
 seu, ii. 44. iii. 5. iv. 19.
     64. v. 1. vi. 94. vii. 73.
     71. ix. 61. x. 92. x. 46.
     xiv. 11.
 seuera dona, x. 73. frons
     xi. 2.
 feueram aurem, vi. 82.
 feuere Cato, j. 3.
 Seuere, ii. 6. v. 11. 81.
     6. 8. vii. 33. 48. 78. iix.
     61.
 docte, xi. 58.
 feueri, vii. 37. iix. 3. ix.
     88. Acaci, x. 5. Mar-
- tis, x. 30.
 feueriores Musas, ix.
     12.
 feueritate, j. 36. iv. 14.
 feuero, v. 81. docto, xi.
     58.
 feueros versus, j. 36.
     vultus, iii. 41.
 feuerum, x. 19.
 feuerus, iii. 20.
 feuit, x. 79.
 sex, j. 72. 67. iv. 15. 51. 76.
     vii. 57. vi. 77. vii. 95.
     iix. 3. ix. 95. x. 48. 71.
     xi. 21. cyathos, xi. 28.
     37. scrupula, ix. 89.
 festertia, vi. 30.
 sexagesima limina, xii.
     26. Messis, iv. 79. vi.
     70.
 sexaginta, vii. 8.
 sexenta, ix. 28.
 sexcentas gausapinas,
     vi. 59.
 sexcenti, xi. 66.
 sexcentis, xi. 66.
 sexcentos, vi. 66.
 sexdecim, vii. 66.
 sexta, iv. 8. v. 38. x. 48.
     hyemas, x. 61.
 sextā hora, iii. 100. bru-
     mā, xii. 63.
 Sexte, v. 36.
 sextante, iix. 71.
 sextantes, v. 65. xii. 23.
 Sexte, ii. 3. 44. 55. iii. 38.
     iv. 68. v. 39. vii. 85.
     iix. 17. x. 21. 57. fa-
     cunde, v. 5.
 Sextile, ii. 28.
 Sextiliane, j. 12. 27. x. 29.
 B. iii

Sextilianum, vi. 54.
 Sextilianus, vi. 54.
 Sextille, ii. 28.
 Sextium, i. 42.
 Sextius, j. 43.
 sexto anno, iix. 71.
 mense, iii. 68.
 sextulásque, x. 55.
 sextum mensem, x. 75.
 sextus, ii. 44. iii. 11. vi. 1.
 85. lapis, ix. 104.
 sexus, j. 91. ix. 9.

Si
 Si, † 27. j. 100. 118. ii.
 55. 63. iii. 64. 74. iv. 23.
 25. v. 21. 50. vi. 59. viii.
 55. 71. iix. 9. 77. ix. 41.
 52. x. 30. 90. xi. 100. xii.
 7. 62. xiii. 6. 6. 119. xiv.
 113. 125.

sibi, † 2. j. 43. 73. iii.
 66. 90. iv. 73. v. 36.
 60. vi. 19. 54. vii. 59.
 66. iix. 2. 57. ix. 31.
 32. x. 23. 35. xi. 41. 72.
 xii. 78. xiii. 109. xiv.
 165. 200.

sibi ipsi, v. 25.

Sibylla casta, xiv. 114.

Sibyllæ Euboicæ, ix.
 30.

Sic, † 8. 12. j. 54. ii. 15. 46.
 iii. 13. 75. iy. 14. 22.
 v. 7. 24. vi. 60. 81.
 vii. 27. 71. iix. 51. 76.
 ix. 43. 92. x. 61. 86.
 xi. 25. 32. xii. 17. 87.
 xiii. 44. 47. xiv.
 133.

ſca, iii. 16.

ſca, xi. 29.

I N D E X.

Sicambri, † 3. equiplidi
 Sicaniæ apes, ii. 46.
 Sicanias apes, xi. 9. vr-
 bes, vii. 63.
 sicca domus, ix. 19. pa-
 gina, iv. 10. puella, xi.
 82.
 siccæ lacunæ, iv. 4.
 siccare, iix. 70.
 siccatur, j. 27.
 siccauerat, vi. 89.
 sicci Nomenti, xii. 57.
 pœni, x. 20.
 siccis aquis, iv. 3. genis,
 j. 79. xii. 3. ocellis, j.
 93. rusticæ veritas ca-
 pillis, x. 72.
 siccо gradu, v. 23. lumi-
 ne, x. 80.
 siccоs æstus, vi. 42.
 siccus, x. 5. xii. 30. 32.
 onyx, xi. 50.
 sicui, ii. 1.
 Siculas nudas, vii. 44.
 oues, iv. 49.
 Siculi faui, xiii. 105.
 Siculis, vii. 63.
 Siculo, v. 66. profundo,
 xiii. 80. puluere, v.
 66.
 Siculos fauos, xii. 105.
 fratres, vii. 23.
 Siculus, ii. 84.
 sicut, x. 30.
 sidera, vi. 58. iix. 36.
 ix. 23. 26. 44. 73.
 104. x. 51. celfa, ix. 62.
 horrida bruma, (id
 est hyems) ix. 13. pi-
 gra, ix. 46. tarda, iix.
 21. x. 100. A. 88.

fidere, vii. 91. Cleonæ,
 iv. 60. percussal in-
 gua, xi. 86.
 fiderei Dei, xii. 60.
 fidereos mates, ix. 37.
 ministros, x. 66.
 fidereus Colossus, † 2.
 sideribus, iv. 42. solibul-
 que Arctois, x. 6.
 Sidoniæ conchæ, xiv.
 154.
 Sidonio amore, vii. 31.
 fidus, iii. 4. gratum, †
 26.
 sigilli parui, xiv. 171.
 sigillum, xiv. 178. Gibe-
 rij fictile, xiv. 182.
 figerios modos, iv. 76.
 sigma, x. 48.
 signa, iii. 82. v. 40. ix. 89.
 xi. 21. lucida, ix. 73.
 Martia, xi. 4.
 signandi, ix. 53.
 signanti, v. 40.
 signat, j. 13. iv. 45. ix. 89.
 x. 70. xi. 37. xiv. 33.
 signata, j. 54. xiv. 79.
 signatas, j. 67.
 signatur, vi. 27.
 signatus caseus, xiii.
 30.
 signauit, ix. 60. 76.
 signet, ix. 17.
 Signina morantia li,
 quidum ventrem,
 xiii. 116.
 Signinum, xiii. 115.
 signum scriptum, xiv.
 87. victoriae, xiv. 170.
 moriferum, vii. 36.
 Sila, xi. 24.

- Silam, xi. 24.
 Silanus, vi. 62.
 Silaos certos, iv. 55.
 sile, iv. 61.
 silent, j. 26.
 silent, † 1.
 silentia, ix. 70. pretiosa,
     v. 70.
 silentio, x. 3.
 silentium, j. 67. iii. 82.
     ix. 30. xi. 103.
 silice duro, ix. 77.
 filigineis Gunnis, ix. 3.
 filigineus Priapus, xiv.
     69.
 Sili, iv. 14. perpetui, vi.
     64. vii. 62.
 filio, viii. 66.
 filius, viii. 66. ix. 88. xi.
     49. j. 51.
 filia, j. 50. 49. si. vii. 27.
     viii. 55. ix. 55. xii. 1.
     xiii. 83. conscientia, iv. 25.
 grauis, iv. 66. larga,
     iii. 58. miranda, † 21.
 Sabina, ix. 55. vicina,
     j. 50.
 siluā, iii. 58. viii. 49. se-
     creta, xii. 18.
 siluæ Mauræ, xiv. 90.
 siluam, viii. 40.
 siluamque flueuentem,
     xi. 42.
 siluani horridi, x. 92.
 siluarumque, v. 66.
 siluas, xiv. 166. felices,
     xiv. 89.
 siluere, v. 24.
 Siluia, xiii. 96.
 siluis, viii. 55. ix. 104. xi.
     70. xiii. 104. altis, † 18.
- sim, j. 2. ii. 59. iii. 36.
     x. 78. xii. 94. xiv. 15.
     154.
 simque, xii. 94.
 simâ nare, vi. 39.
 simila ex tritico, xiii.
     10.
 similæ, xiii. 10.
 similæ, iii. 11. vi. 75.
 similem Cercopithe-
     con, vii. 86. Ifsam, j.
     110. Libyn, vi. 77.
     puerum, iii. 39.
 similes, iii. 88. viii. 35. x.
     65. 100. aues, xii. 31.
 gemmas, iv. 61. mini-
     stros, ix. 37. 106. ro-
     tors, vii. 57.
 simili Hercule, ix.
     104.
 simili lanâ, x. 42.
 similis, j. 110. v. 52. x. 55.
     Chia, xiii. 23. poma,
     xii. 63.
 similima, xiv. 127. loro
     malido inguina, vii.
     57.
 simius calidus, xiv.
     202.
 simplex, ix. 41. xii. 35.
     xii. 67.
 simplici turbæ, x. 62.
 simplicibus cibis, iv. 30.
     annis, x. 20.
 simplicior, x. 33.
 simpliciore manu, viii.
     80. mæcha, vi. 7.
 simplicitas prudens, x.
     47.
 simplicitate niueâ, viii.
     73. Romanâ, xi. 21.
- vera, j. 40. ii. 83. iii.
 simpliciter, j. 88. iii.
     42. xi. 64. xii. 35. xiv.
     215.
 simplicius, iii. 54. vi. 59.
     ix. 16. x. 83.
 simul, vii. 17. xi. 59.
 simulque, x. 35.
 simulabis, xi. 8.
 simulent, ii. 35.
 simus, iii. 4.
 sinat, xi. 61.
 sincera soboles, vi. 25.
 sincerior, viii. 73.
 sindone olenti, ii. 16.
 quotidiana, xi. 1. Ty-
     ria, iv. 19.
 sine, † 27. j. 34. 36. ii.
     14. 90. iii. 5. 65. iv. 19.
     79. v. 51. 79. vi. 31. 51.
     vii. 61. 99. viii. 34. 55.
     ix. 25. 52. x. 47. 103. xi.
     19. 82. xii. 40. 97. xiii.
     31. xiv. 170.
 singula, ii. 6. iii. 53. xi.
     9.
 finis, iv. 55. viii. 31. viii.
     38.
 finisque, vi. 31.
 sinistra, viii. 30. xi. 74.
     100.
 sinistram, xii. 29.
 sinistras, viii. 71.
 sinistris nobilibus, xiv.
     46.
 sint, j. 12. 30. iii. 88. 93. iv.
     45. 49. v. 23. 70. viii. 28.
     38. ix. 39. xi. 53. 72. 87.
     xii. 14. 55. xiii. 34. 88.
     xiv. 24. vi. 10. x. 21.
 synthesis, xiv. 143.

sinu, † 26.ii.6. j. 16.v.36.
     viii. 57.ix. 31. xii. 49.
     84. xiv. 206. Ciny-
     phio, xiv. 140. tepen-
     ti, 7. 19. tepido, viii.
     59. turpi, xi. 55. vacuo,
     x. 78.
 Sinuessa mollis, vi. 42.
 Sinueßanis prælis, xiii.
     111. nudis, xi. 83.
 Sinueßano lacu, xi. 8.
 sinum, iii. 2. 58.
 sinumque, iv. 51.
 sinus, ii. 26. iv. 3. vi. 61.
     viii. 32. xiii. 101. ma-
     ternos, vi. 38. secu-
     ros, viii. 78. sordidus,
     v. 16.
 squa, j. 35. ii. 6. 8. iv. 71.
     v. 19.
 si quando, v. 30.
 squid, j. 16. 55. ii. 14. 64.
     x. 37.
 si quis, † 24. j. 40. 34. 36.
     87. ii. 3. 51. 14. iv. 42.
 Sirenas, iii. 64.
 Sirius, iv. 66.
 sis, ii. 1. 5. 7. 64. iii. 2. 34.
     81. iv. 6. v. 6. 42. vi. 64.
     vii. 29. 74. viii. 38. ix.
     3. 38. x. 47. xi. 17. 105.
     xii. 98. xiii. 2.
 sistant, xiii. 116.
 sistra garrula, xiv. 54.
 sistrataque turba, xii.
     29.
 Sifyphi inquieti, x. 5.
     laffi, 5. 81.
 sit, † 3. j. 69. 91. ii. 6. 90.
     iii. 56. 93. iv. 17. v. 63.
     79. vi. 11. 68. vii. 5.

INDEX.

sit. viii. 41. 64. ix. 17.
     38. x. 3. 53. xi. 16. 40.
     xii. 6. 99. xiii. 10. 55.
     xiv. 30. 179.
 sitque, j. 109.
 sita, x. 67.
 siti morosâ, xiv. 105.
 sitiam, x. 96.
 sitiebat, xii. 71.
 sitientibus hortis, ix.
     19.
 sitim, ii. 53. iii. 22. vi. 35.
     audiam, j. 50. capti-
     uam, xi. 96. verecun-
     dam, viii. 70.
 sitio, iv. 69. xiii. 82.
 sitire, viii. 51.
 sitis, j. 23. v. 93. vi. 47. viii.
     35. xiv. 100. ingenio-
     sa, xiv. 117. parca, xiii.
     116.
 sitit, ii. 40.
 situ, viii. 3.
 situs, vi. 76. xi. 91. xii. 52.
 siue, ii. 8. 27. iii. 5. iv. 19.
     v. 1. vi. 47. 75. 94. vii.
     73. ix. 77. x. 92. xi. 24.
     46. xiii. 33.
     Sm
 Smaragdos, v. 11. Scy-
     thas, iv. 28.
 So
 Sobolem, vi. 39.
 soboles, vi. 38. syncera,
     vi. 25. vera, vi. 3.
 sobria, ii. 73. lana, xiv.
     154. verba, j. 28.
 sobrias nequitias, j.
     107.
 sobrius, iii. 16. 82. xi. 7.
     xii. 30. 71.

foccum, vii. 3.
 socer, viii. 70. ix. 72.
 socieri, x. 33.
 socero, vii. 67.
 socias dapes, ix. 73.
 socio, iv. 75.
 socius, vi. 68.
 Socratis, x. 99.
 socrum, x. 67.
 sodale, j. 107. iuncto, j.
     87.
 sodalem, ii. 44. xi. 34.
     rudem, ii. 38.
 sodales, j. 16. iv. 61. xi.
     89. paucus & vete-
     res, x. 104. veteres, j.
     100.
 sodali, v. 19. caro, vii. 83.
     xiv. 11. leuiter noto,
     xiv. 11. veteri, x. 37.
     xii. 25. veteri fido-
     que, ii. 43.
 sodalis, ii. 44. desertus,
     ix. 3. felix vetusque,
     ii. 30. nouns, j. 55. ve-
     tus, j. 55. vii. 85. vetus
     fidus, v. 19.
 sola, j. 24. 34. ii. 63. iii. 93.
     iv. 67. vi. 65. vii. 34.
     viii. 82. x. 72. 59. xii.
     21. alea, iv. 66. basia,
     j. 77. viii. 46. Coryn-
     na, v. 10. femina, xii.
     98. lemmata, xiv. 2.
 monumenta, x. 2.
 pictura, ix. 78. puel-
     la, iv. 25.
 solaque, x. 2.
 solâ, j. 49. ix. 14. 29.
     matre, xiii. 97. ra-
     tione, ix. 56. virgi-
     ne, xiv.

- ne, xiv. 163. voce, iv.
27.
solam coronam, ix. 25.
solas, v. 43. viii. 64.
solatia, ii. 91.
soldum, iv. 37.
soleæ lanatae, xiv. 64.
soleas, iii. 50. viii. 59.
soleasque, xiv. 65.
soleatas, xii. 84.
solebam, xi. 66.
solebas, ii. 6. v. 45. 85. xii.
37. 89.
solebat, j. 7. ii. 22. v. 66.
xi. 105. xiii. 14.
sole, j. 78. iii. 20. ix. 2. xiii.
80. medio, iii. 44. ni-
mio, viii. 33. modico,
xii. 29.
solem, ii. 41. ix. 26.
sollenne munus, ix. 55.
sollenneisque iocos, x.
17.
sollennia gaudia, xii.
63. postera, xi. 66.
sollennibus, viii. 38.
solent, vi. 39. vii. 98. ix.
85. xii. 14. xiii. 29.
soleo, xiv. 56.
soles, j. 118. iii. 51. iv.
27. v. 21. 46. 79. vii.
5. 79. vii. 5. ix. 71. x.
14. 42. 51. xi. 105. xii.
35. 94. 103. xiii. 65.
xiv. 197. Baiani, vi.
43. nimios, xiv. 28.
puros, viii. 14. totos,
x. 12.
solet, j. 44. ii. 56. 74.
iii. 73. 95. iv. 88. v.
4. 6. 79. vi. 10. 65. vii.
- ii. viii. 41. 42. 78. x. 45.
xi. 53. 63. xii. 42. xiii.
16. 27. xiii. 88. 99. 106
xiv. ii. 29. 86. 157. 213.
204.
foli, j. 42. vi. 89. coei, vi.
60. cultij. 117. fratri,
xii. 44. Setini culta
iugera, xi. 30. subur-
bani, j. 86.
solibus sideribuscque,
Arctois, x. 6.
sollicitabat, † 4.
sollicitæq; manus , xiv.
III.
sollicitant, † 22. xii.
75.
sollicitare, † 28. vi. 71.
viii. 56. xi. 23.
sollicitata , xi. 47. dea,
vi. 68. venus , iii.
75.
solliciténtque, vii. 53.
sollicites, vii. 50.
solliciténtque, xii. 98.
solliciti ministri, viii. 59
sollicitiique, xi. 46.
sollicitis, v. 57. reis, v.
16.
sollicito , iv. 84. He-
trusco, vi. 83. facco,
xii. 61.
sollicitos libellos , ix.
59.
sollicitum , vii. 81. pe-
cus, v. 32.
sollicitus , iv. 84. v. 64.
minister, xiv. 108.
solio , ii. 70. vi. 81. xi.
96.
solis, v. 1.
- solito more, v. 68.
solitudo ingens, iii. 44.
iucunda, xii. 24.
solitus , ii. 75. iv. 3. v. 14.
vi. 85. ix. 75. xii. 52.
solium, ii. 42.
solo nidore, j. 93.
solo nudo, v. 3.
solocisimū, v. 39. xi.
20.
solos, viii. 69. ix. 62. dies
x. 38. orbos, vi. 27.
solstitio, iv. 60.
soluas, ii. 13.
soluat, ix. 4. xii. 92.
solue, xi. 106. 109.
soluendis nummis, xiv.
35.
soluere, † 27. ii. 3. viii. 9.
ix. 4. 29. 105. xi. 77. xiii.
29. xiv. 183.
soluet, viii. 9.
soluit, viii. 4. 10. xi. 62.
solum, j. 16. iv. 29. 40. v.
50. vi. 44. xi. 99. xiv.
212. pingue , j. 108.
putrevetisque luto,
ix. 95.
solus, † 27. j. 12. 21. 27.
97. ii. 24. 92. iii. 26.
50. 93. iv. 2. 17. 39.
64. v. 25. vi. 50. ix.
104. x. 58. 61. xi. 36.
41. xii. 50. 89. cibus,
xiii. 90.
soluto , † 13. curis nox,
x. 47.
solutum ventrem , xi.
89.
Solymis, xi. 95. perustis,
vii. 54.

INDEX.

- somne, j. 72.
 somni, iii. 91. pigri, xii.
     57.
 somnia mera, vii. 53.
 somniculosos glires,
     iii. 58.
 somnis, vi. 53.
 somno, ii. 90. xii. 50.
     blando, iv. 64. in-
     genti improbōque,
     xii. 18.
 somnos, j. 110. xi. 50.
     matutinos, xiv. 125.
     medios, xii. 26. secu-
     ros, ix. 94.
 somnum, ix. 70. xi. 47.
     altum, j. 50. xii. 57.
     xiii. 59. qui faciat
     breues tenebras, x.
     47.
 somnusque, xii. 69.
 sonabit, v. 79. vii. 50.
     96.
 sonant, j. 62. 77. vi. 34.
     xiv. 223.
 sonantque, iii. 58.
 sonantem, ix. 33. pla-
     team, iv. 55.
 sonantes elegos, vii.
     45.
 sonare, viii. 56. 66. ix.
     12.
 sonas, ii. 43. iii. 44. iv. 79.
     vi. 19. vii. 5. xii. 67.
 sonasque, ix. 28.
 sonat, † 3. ii. 72. iii. 63.
     iv. 14. vii. 17. 35. 99.
     viii. 51. 78. ix. 30. 60.
     x. 45. xi. 22. xii. 50.
     xiv. 163.
 sonent, ix. 1. xi. 85.
- sones, ix. 12.
 sonet, ix. 19. 23.
 sono, ii. 72.
 sonuit, ix. 21.
 sophia, j. 112. viii. 73.
 Sophocleis cothurnis,
     iii. 20.
 Sophocleo cothurno,
     v. 31.
 sophos, j. 67. vii. 31.
     grande, j. 4. vi. 48.
     grande & insanum,
     j. 50. magnū & ina-
     ne, j. 77. tergeminū,
     iii. 46.
 sophroni, iv. 71. xi.
     104.
 sopot, vii. 41.
 sorba durantia molles
     ventres, xiii. 62.
 sorbet, xii. 29.
 sordent, j. 32. ix. 72.
 sordibus, j. 100. iv. 56. v.
     16.
 sordida, ii. 36. iv. 19. 34.
     æra, ix. 9. barba, iv.
     53. blatta, xiii. 1. Cal-
     ua, vi. 57. Charta, x.
     93. conditio, v. 7.
     otia, j. 56. præda, x.
     37. rura, x. 96. Saxa,
     v. 23. vestis, viii. 3. xiv.
     71.
 sordidāque, j. 56.
 sordidāque villâ, x.
     98.
 sordide cortis, iii.
     58.
 sordidam mappam,
     vii. 19. mensam, xii.
     57.
- sordidue lichenes, xi.
     99.
 sordidior toga, j. 104.
     vii. 32.
 sordidiora, xii. 84.
 sordido infante, j. 50.
 sordidum dentem, x. 3.
     larem, xii. 57.
 sordidus, vi. 50. viii.
     78. xi. 16. xiv. 83.
     cliens, viii. 33. fi-
     nus, v. 16. vñctor,
     vii. 31.
 soror, ii. 4. iv. 45. viii. 51.
     ix. 78. 106. x. 98. xi. 5.
 sorore ingenti, xii. 32.
 sororem, ii. 4. ix. 35. x. 65.
     xii. 20. ii. 4.
 sorores, vi. 39. viii. 81.
     doctæ, j. 71. ix. 43.
     iunctæ, xiv. 148. la-
     nificæ, vi. 58. no-
     uem, ii. 22. veridi-
     cæ, v. 1. voluentes,
     iv. 73.
 sorori piæ, viii. 32.
 sororis castæ, x. 92.
 sororum, j. 77. iv. 31. 54.
     v. 6. viii. 3. xi. 37. casta-
     lidum, iv. 14.
 fors, v. 3. xiv. 40.
 forte, vii. 1. xiv. 131. 144.
     170. candidiore, x.
     71. geminâ, ix. 40. pa-
     ri, iv. 35.
 sortemque, v. 43.
 sortes, xiv. 1.
 sortitur, viii. 38.
 sortitus, xiv. 19.
 Sofibiane, j. 81. iv. 38. xi.
     84.

- solpes, vi. 58.
 solpice, ii. 91. v. i. vi. 58.
     x. 61.
 sotæ, iv. 9.
 Sotade, ii. 86.
 Sotadem, vi. 26.
 Sotades, vi. 26.
 soteria, x. j. 56.
     Sp
 Spacia ingrata, iii. 58.
 spado, vi. 2. 36. Dindymus, xi. 82.
 spadone fluxo, v. 42.
 spadonem, x. 52. custodem, ii. 54.
 spadones, xi. 76.
 Spanius, ii. 41.
 spargere, v. 26. x. 26.
 sparget, vi. 60.
 sparginitur, iii. 65. v. 75.
 sparginit, iii. 82. viii. 55. x.
     3.
 spargor, viii. 61.
 sparsa corona, iii. 65.
 sparsas conchas, vi. 34.
 sparle, xii. 57.
 sparserat, ix. 78.
 Spartani disci, xiv. 64.
     saxi, j. 56.
 Spartanus olor, viii.
     28.
 sparulo, iii. 60.
 spatalem mammosam,
     ii. 52.
 spatialion caryotarum,
     xiii. 27.
 spatia, iii. 20.
 spatiatur, xi. 48.
 spatière, vi. 77.
 spatio salubri, x. 104.
 spatium, x. 23. xii. 57.
 species, vii. 95.
 speciosa supellex, iii.
     62.
 spectabat, iv. 2.
 spectabimus, ii. 64.
 spectabo, xiv. 29.
 specula, vi. 4. xii. 19. j.
     105. tanta, xii. 14.
 Spectandum leonem,
     † 15.
 Spectant, ix. 85. j. 109.
 Spectante, j. 21. vii. 81.
     xi. 24.
 Spectantur, viii. 30.
 Spectare, j. 22. v. 19. ix.
     26. x. 6. xiv. 1.
 Spectas, j. 5. ii. 6. 64. iii.
     86. xi. 64.
 Spectasse, † 21.
 Spectat, j. 97. ii. 51. iii.
     68. iv. 2. v. 14. ix. 94.
     x. 74. xiii. 112.
 Spectata, viii. 28. x. 63.
 Spectatas feras, viii.
     78.
 Spectator, † 3. j. 35. viii.
     30. serus, † 24. non
     vnius vnde lectulus, x. 51.
 Spectatorem, viii. 78.
     ix. 29.
 Spectatur, † 28. v. 66.
 Spectatus, x. 25. 30. xiv.
     53.
 Spectauere, iv. 35.
 spectauimus, j. 44.
 spectem, x. 98.
 spectes, † 24. xiv. 212.
 spectet, ix. 26.
 specularia obiecta, viii.
     14.
- speculi, ii. 41.
 speculo, ii. 66. relicto,
     xi.
 Speculum, vi. 64. ix. 17.
 Spem, ix. 49.
 speranti, viii. 71.
 sperare, viii. 32. ix. 62.
     xii. 11.
 Speras, iii. 38.
 Sperat, vi. 85. xi. 54.
 Sperem, ix. 49.
 Speres, xiii. 100.
 speret, j. 117.
 Spernas, iv. 98.
 Sperne, xiv. 178.
 Sernet, viii. 73.
 Sernis, vii. 29.
 Sernit, ii. 14.
 spes, j. 77.
 spicifer Nilus, x. 74.
 spina mollis, xiii. 21.
 spirant, xi. 9.
 spirat, ii. 26. iii. 65.
     vii. 83. xi. 10. xiii.
     79.
 splendeat, iv. 79. viii.
     77.
 splendid, ii. 29.
 splendescat, viii. 45.
 splendideti cuspidé, vii.
     26.
 splendet, ix. 3.
 splendida, ii. 36. ix. 50.
     pondera, ix. 64. ve-
     nabula, † 11.
 splendoforum, x. 83.
 splendoforus armiger,
     ix. 57.
 splendidus anxus, x. 51.
 splenia, viii. 33. nume-
     rosa, ii. 29.
     C ij

INDEX.

- spleniatomento, x. 22.
 spongea, iv. 10. vi.
     57. vii. 52. infesta-
     lix, xii. 28. leuis,
     xiii. 47. utilis, xiv.
     144.
 Spoletina, xiv. 116. vi.
     89.
 Spoletinis lagenis, xiii.
     120.
 Spoletinutn, xiii. 120.
 spoliabat, v. 43.
 spoliata, x. 42.
 spoliato patrono, x.
     33.
 spoliaticem amicam,
     iv. 29.
 spoliauerat, † 7.
 sponda, j. 93. nudi gra-
     bati, xi. 57.
 spondâ Orciniana, x.
     5.
 spondæ, iii. 91. xiv. 85.
 spondere, xii. 92.
 spondet, x. 18. xii. 25.
 spondylos rosos, vii.
     19.
 sponsa, vi. 64. viii. 46.
     xi. 24. xii. 86.
 sponsæ, xi. 79.
 sponsam, vi. 64.
 sponsio, xi. 1.
 sponte tua, xii. 61.
 sportâ inani, x. 37.
 sportula, j. 81. iii. 60. vii.
     85. viii. 50. ix. 87. x.
     27. 75. xiii. 123. xiv.
     125. Baiana, j. 60.
     maior, viii. 42. nulla,
     iii. 30.
 sportulæ, iii. 7.
- sportularum, iii. 14.
 spreuisti, vii. 44.
 spumæ, xiv. 58. Bataua,
     viii. 33. caustica, xiv.
     26.
 spumantes apros, xiv.
     70.
 spumantis apri, xi. 70.
 spumet, xiii. 7.
 spumeus aper, xiv. 22.
 spuriæ ledæ, iv. 4.
 spurcas lupas, j. 35.
 spurcius, iv. 56.
 sputa, ii. 26.
 sputo, viii. 33.
     Sq
 Squaleret, ix. 48.
 squalidus, ii. 24.
 squillæ, xiii. 83.
     St
 Sta, v. 26.
 stabant, iv. 40.
 stabat, † 2. ii. 45. iii. 24.
     ix. 88. x. 85.
 stabulantur, ix. 73.
 stabuli Iberi, viii. 28.
 stabulo, vi. 94.
 stabunt, ix. 2.
 stadium, iii. 68.
 stagna, † 2. 28. blanda,
     iv. 57.
 stagni Lucrini, v. 38.
 stagno Lucrino, iii. 20.
     60.
 stamina, ix. 78. v. 44.
     pulla, iv. 73. vi. 58.
 stans, xii. 78.
 stant, xii. 67.
 stantem, j. 26. xiv. 212.
 stanti, iii. 44.
 stantia tecta, j. 13.
- stantibus, xii. i. 38.
 stare, iii. 75. v. 14. vi. 23.
     vii. 57. viii. 71. x. 3. 83.
     xi. 26. 28.
 starent, xii. 96.
 staret, ix. 86.
 stas, x. 10.
 stat, j. 54. 71. iii. 73. 75. 82.
     iv. 53. vi. 49. vii. 34.
     viii. 33. 51. 65. ix. 62.
     xii. 50.
 statera, x. 55.
 statim, j. 28. vi. 30. xii.
     95.
 statuam, xii. 79.
 statuas, ix. 60.
 statuêre, iv. 54.
 statuet, iv. 28.
 statuit, iii. 68.
 stella, j. 8. 45. vii. 12. viii.
     35. viii. 78. ix. 9. x. 48.
     xi. 53. diserte, v. 60. fa-
     cundus, xii. 3.
 stellâque, j. 62.
 stellæ, j. 8. iv. 6. ix. 56. vi.
     47. 21. vii. 13. ix. 43.
     ix. 65.
 stellantem frontem, ii.
     29.
 stemma, † 16. v. 36. pul-
     chra, v. 37.
 stemmata furiosa, viii.
     6,
 stemmate, viii, 6, toto,
     iv. 40,
 stent, ix. 23,
 Stephanî, xi. 53. xiv. 60.
 sterilémque, j. 50. ami-
     cum, x. 18.
 steriles campos, j. 108.
 cathedras, j. 77. viri,

- iii. 91. viros, ix. 9.
 sterili labore, x. 58. ma-
 rito, xiii. 64.
 sterilis, vii. 101. hyens,
   viii. 68. leges, v. 43.
 sternantur, viii. 67.
 sternatur, iii. 93.
 stertente, xi. 105.
 stertere, vii. 9.
 stertit, iii. 82.
 stertit ne, iii. 20.
 stet, v. 16. xi. 19.
 steterat, ix. 21.
 steterit, xiv. 14.
 stetit, iv. 66. viii. 55. 65.
   xii. 29.
 stibadia, xiv. 87.
 stigma, vi. 64. xii. 85.
   tristia, x. 56.
 stigmate, xii. 62.
 stillam, xii. 71.
 stillantem palumbum,
   ii. 37. vuam, x. 56.
 stillantibus membris,
   † 7.
 stimulatus taurus, †
   19.
 stipataque, viii. 75.
 stipem, ix. 7.
 stipite niueo, xiii. 19.
 stipitis nudi, vii. 31.
 stipula, xi. 57.
 stiria turpis, vii. 36.
 Stoica menta, xi. 85.
   turba, vii. 68.
 Stoice, xi. 57.
 Stoicus, vii. 63. Fronto,
   xiv. 106.
 stola, iii. 93.
 stolæ ue, x. 5.
 stolatum pudorem, j.
36. in modum enaidi
 stolida procacitate, j.
   42.
 stomachi, iii. 77.
 stringitur, x. 30.
 stringis, v. 70.
 stringo, iv. 90.
 stropha, xi. 8.
 stropharum, iii. 7.
 structa, xiv. 192.
 struetas, x. 91.
 structilue cemento, ix.
   77.
 structoris, x. 48.
 strue superba, xii. 18.
 strueret, ix. 72.
 struis, viii. 55.
 struit, xi. 52.
 struitur, x. 97.
 struxit, viii. 6.
 Strymonio grege, ix.
   30.
 studet, x. 19.
 studiis, xii. 44.
 studiorum, j. 102.
 studiosa, iii. 68.
 studiose, xiv. 185. lector,
   j. 1.
 studiumque, v. 18.
 stultas seras, iv. 56. opes,
   ii. 16.
 stulte, iii. 85. vi. 10. 63. ix.
   98. x. 100. xiv. 139.
 stulti, ii. 40. parentes, ix
   75.
 stulto altere, xiv. 49.
 stultum, iv. 15.
 stultus, iv. 15. xi. 68.
 stultus labor, ii. 86.
 stupeo, v. 64.
 stupet, xi. 61. ix. 102.
 xii. 15. 52. 161. vi.
 stupido marito, xi. 7.
 stupidus, ix. 96.
 stupor mendax, xiv.
   210.
 stupuitque, iv. 35.
 Sturnos inopes, ix.
   55.
 Styga, iv. 60. ix. 67.
 Stygiâ aqua, ix. 104.
   domo, x. 72. xii.
   52.
 Stygias aquas, iv. 73.
   domos, vi. 18. vni-
   bras, j. 115. 102. vndas
   vi. 58. ix. 52. xi. 85. xii.
   92.
 Stygio lecto, xi. 55.
 Stygios lacus, j. 79. v.
   16.
 Stymphalidas, ix. 104.
 Su
 Sua, j. 7. 56. 102. ii.
   20. 37. iv. 29. 83. v. 10.
   vi. 38. 89. vii. 9. 60.
   viii. 32. 78. ix. 36. 49.
   70. x. 48. 87. xi. 103.
   108. xii. 98. 100. xiii.
   3. xiv. j. 78.
 sua, ix. 14.
 suade, iii. 38.
 suæ, v. 57. 68. vii. 81. viii.
   70. ix. 40. xl. 8.
 suam, ii. 43. vii. 68. ix. 88.
   x. 89. xi. 54. 61. xii. 21.
   xiv. 99; ii. 4,
 suarum, xii. 49.
 suas, vi. 38. vii. 13. 87.
   viii. 26. 59. ix. 78. 32.
   iv. 60. 62. x. 55. 41.
   xi. 35. xii. 61. xiii. 73.

C. iii

INDEX

- subitus imber, xii. 26.
 sublata, xi. 19.
 subligar, iii. 87.
 subligata, vii. 66.
 sublimi, pectore, ix. 1.
     79.
 sublimis, vi. 81.
 subluto, ii. 42.
 submissa voce, viii.
     75.
 submoto ciue ministerio, xi. 97.
 subnixus, j. 40.
 subnotasset, vi. 82.
 subnotasti, j. 28.
 subrisi, vi. 82.
 subsellia, j. 27. v. 85. 28.
     prima, ii. 29.
 subsellio **extremo**, v.
     14.
 subsequor, iii. 46.
 substringere, xii. 29.
 subtilem amicam, xi.
     101.
 subtrcta arma, j. 43.
 subtrahis, xi. 59.
 subula, iii. 16.
 subulci hircosi, x. 98.
 Subura (alij, r, lit. duplicant) vii. 30. ix.
     38. clamosa, xii. 18.
     media, vi. 66. ix. 38.
     x. 94. xii. 21.
 Suburana à fenestrâ,
     xi. 62.
 Suburanæ magistræ,
     xi. 79.
 Suburæ, ii. 17. x. 19.
 suburbani agri, x. 58.
     clini, v. 23. freti, v. 1.
     hosti, vii. 48. soli, j.
     86.
 suburbanis ramis, xiii.
     43.
 suburbanio Corintho,
     v. 36.
 suburbanum, iix. 61.
 suburbanus ager, xiii.
     12.
 succedere, iix. 46. xii.
     100.
 succensueris, vii. 39.
 successor, ix. 48.
 successurum, v. 62.
 succida, xi. 28.
 succina, iii. 70. gemma,
     iv. 59. gutta, vi. 15. re-
     lega, xi. 9. trita, iii.
     65.
 succincti amici, iii. 46.
     libelli, ii. 1. veredi,
     xiv. 86.
 succinctus, vii. 34. cur-
     sor, xii. 24. seruus,
     vii. 34.
 succinorum, v. 38.
 succumbere, xiv. 201.
 succumbit, xiii. 64.
 succurras, xii. 49.
 succurrent, v. 79. xi. 7.
 succurris, vi. 2.
 succurrit, ii. 43. iix. 75.
     ix. 956. xi. 51. 74.
 sudantem equum, ix.
     104.
 sudare, iv. 81.
 sudaria, xi. 40.
 sudas, iix. 44.
 sudas, iii. 67.
 sudatrix toga, xii. 18.
 sudauit, xiii. 98.
 sudet, ix. 23. x. 13. xiv.

22.
 sudo, v. 80.
 sudor recentus, v. 80.
 sue Aetolo, xii. 41. gra-
     ui, xiii. 56.
 suem grauidam; † 12.
 sues Mœnalias, v. 66.
 pingues, xi. 42.
 sufficit, iv. 8. v. 53. vii.
     19. iix. 65. ix. 1. 33.
     104.
 sufflauit, iii. 17.
 suffulta leætica octo
     syris, ix. 3.
 suggestumque, iii. 82.
 sui, j. 56. iii. 85. iv. 25.
     30. v. 7. 53. vi. 52. 89.
     vii. 16. 13. iix. 6. 30.
     ix. 29. 50. x. 96. xi.
     49. 73.
 suillos fungos, iii. 60.
 suis, † 3. j. 14. 117. iii. 5. 17.
     58. iv. 67. 117. vi. 15.
     39. 43. vii. 86. ix. 42.
     87. x. 7. 34. 36. xi. 1. 5.
     52. 53. xii. 95.
 sulcos, iii. 72.
 sulfurata pallentia, .j.
     42.
 sulfurata mercis, xii.
     57.
 sulfurato ramento, x.
     3.
 sulfureis aquis, j. 13. vi.
     45.
 sulfureo gurgite, vii.
     92.
 sulfureusque color, xii.
     48.
 Syllas, vi. 19.
 Sulpitia, x. 38.

Sulpitiam, x. 35.
 sum, j. 55. 109. iii. 86.
     iii. 71. iv. 43. v. 13. 23.
     vi. 5. 49. vii. 85. 95.
     iix. 22. ix. 29. 99. x.
     9. 53. xi. 70. 101. xii.
     60. xii. 69. xiii. 76.
     103. ii. 14. xiv. 62. 121.
     90.
 sumant, xiv. 143.
 sumas, xii. 84.
 sumat, xiv. 56.
 sume, ii. 16. vi. 30. iix.
     48. xiii. 12. xiii. 29.
     xiii. 110. xiv. 86. 108.
     207.
 sumen, vii. 77. ix. 15. xi.
     53. xii. 17. xiii. 44. ma-
     didum, x. 48.
 sumere, x. 81. xiii. 31. xiv.
     65. 141. 145.
 suminis, ii. 37. xii. 48.
 sumis, ii. 50. iii. 60. xiii.
     98. xiv. 131.
 sumit, xii. 19.
 sumitur, iii. 60.
 summa, iix. 60. ix. 55.
     xi. 47. gloria; † 15.
     iix. 30. grauis, x. 75.
     pericula, ix. 39. sche-
     da, iv. 91. Thetis, x.
     30.
 summa breuiore, xii.
     67. fide, vi. 89. men-
     sa, x. 37. potionem, iii.
     22. ratione, iii. 30.
     rupe, xiii. 100.
 summe, vi. 83. vii. 46.
     domitor Rheni, ix.
     7. moderator, ii. 90.
     rector, vii. 6.

summi ducis, j. 71. vi. 91.
     76. patris, ix. 2. 67.
     xi. 5.
 summi Tonantis, vi.
     13.
 summis cornibus, v.
     32.
 summittit, v. 52.
 summo Capitolio, xii.
     78. Maroni, xii. 4.
     Tonanti, vi. 83.
 summos cultus, ix. 78.
 montes, xii. 57.
 Summoenianæ vxores,
     xii. 32.
 Summoenias vxores,
     iii. 81.
 Summoenianis buccis,
     xi. 62.
 sumnum, xi. 62. diem,
     x. 47. penetrale, x. 51.
     trientem, iv. 83.
 summus auctor, j. 7.
 sumo, iii. 60.
 sumsi, xi. 40.
 sumfit, v. 7. ix. 29.
 sumta pilea, xiv. 1.
 sumtuosiora conuiuia,
     j. 100.
 sumus, ii. 18. v. 7. 13. 81.
     vi. 70. vii. 6. 41. 87.
     iix. 82. x. 10. 48. 103.
     xi. 2. 76. xii. 15. xiii.
     25. 26. 46. 50. 83. 87.
     94. xiv. 80. 88. 94.
     152.
 sunt, † 2. j. 17. 35. ii. 1.
     58. iii. 1. 31. iv. 1. 41. v.
     24. 26. vi. 39. 43. vii.
     15. 40. iix. 53. 80. ix.
     46. x. 51. 94. xi. 1. 14. 32.

xiii. 15. 88. xiii. 37. 77.
 66. xiv. 36. 135.
 suo, j. 14. 62. 108. iv. 35.
 42. 57. v. 31. vii. 43. 60.
 62. vii. 28. 56. ix. 60.
 104. x. 51. 77. 101. xi.
 22. 61. xiv. 1. 195. vati,
 ii. 22.
 suboque, v. 6.
 suorum, iv. 83.
 suos, ii. 26. v. 3. 44. vi.
 12. iix. 3. 15. 78. ix. 81.
 xii. 98. xiii. 110. xiv.
 152. 11.
 supellex magna, j. 63.
 speciosa, iii. 62.
 super, iii. 24. v. 65. xi.
 27.
 superantur, iix. 78.
 superas, x. 33. xii. 64.
 superasset, x. 89.
 superare, iix. 18.
 superba, iix. 63. xii. 18.
 arca, iix. 44. cauda,
 xiv. 67. regna, xii. 48.
 Venus, iii. 68. virga,
 xi. 99.
 superbæ alitis, vi. 55. ix.
 12. dominæ, ix. 67.
 naturæ, xi. 81.
 superbam, v. 38.
 superbæ imagines, v.
 21.
 superbe, ii. 15. iix. 28.
 superbæ galli, iii. 58. re-
 gis, iii. 7.
 superbiamque, xii. 76.
 superbis dapibus, iii.
 45.
 superbæ, xii. 3.
 superbo, iv. 61. v. 36.

vii. 59. nobili, locu-
 pleti equiti, v. 36.
 ore, iv. 61.
 superbum limen, j. 71.
 superbus, j. 50. ii. 51.
 v. 8. iix. 44. ix. 7. x.
 66. xii. 15. ager, † 2.
 Anxur, vi. 42. Her-
 mes, v. 25. index, iii.
 1. Masclion, v. 12. ve-
 nator, iv. 35. ven-
 tor capta matre,
 v. 37.
 supercilio, ix. 38.
 supercilium, j. 5. Palla-
 tium, ix. 81. triste, j.
 25. xi. 2.
 supererat, iii. 22.
 superesse, ii. 28. iv. 35. vii.
 43. 95. vi. 42.
 superest, j. 55. 93. vii. 15.
 63. iix. 66. xiv. 13.
 superi, j. 104. iv. 1. iv.
 44.
 superis, iix. 50. ix. 4. xi.
 54.
 superos, ix. 23. 52. 93.
 superstes, x. 2. 67. per-
 na tribus cenis, x.
 48.
 supersunt, vii. 53.
 superum, ix. 11.
 supina, vi. 49. concubi-
 na, iii. 82.
 supina aure, vi. 42.
 supini palmitis, xii. 31.
 supiniores deliciae, ii.
 6.
 supinis forcipibus, vii.
 94.
 supino carmine, ii. 86.
 supinus, v. 8.
 suppplex, † 17. ix. 2. 68.
 xi. 82.
 supplicésque, x. 72.
 supplicibus, v. 6. Da-
 cis, vi. 10. libellis, iix.
 31.
 supplicis, x. 5.
 supplicium, † 7. pueri-
 le, ii. 60.
 supposita, iii. 91. tessera,
 iv. 66.
 suppositam, iii. 91.
 suppositius, v. 25.
 supra, † 21. ii. 21. xi. 56.
 xii. 71.
 supraquæ, iix. 44.
 supremalux, iix. 110.
 supremâ nocte, j. 81.
 supremæ horæ, x. 5. Te-
 thyos, † 3.
 supremas tabulas, v.
 40.
 supremis tabulis, v. 33.
 vi. 63.
 supremos annos, j. 89.
 sura, j. 50. vi. 64.
 surda ianua, x. 13. men-
 tula, ix. 38.
 surdos Deos, vi. 58.
 surdus, xi. 39.
 surgas, xi. 100.
 surgat, xiv. 197.
 surge, v. 26. 39.
 surgentem, xii. 18.
 surgere, v. 8. xi. 105. xii.
 61. xiv. 86.
 surgis, xi. 100. xii. 56.
 surgit, xii. 88. 99.
 surgite, iv. 223.
 Surrentina, xiii. 110.
 Surrentinz,

- Surrentinæ rotæ, xiv.
     102.
 Surrentini calices, xiv.
     102.
 Surrentinum, xiii. 110.
 surrexti, v. 80.
 surripit, iix. 59. xii. 29.
 surripuit, vi. 72. xiii.
     38.
 sursum, j. 97.
 sus, † 13. Calydonius,
     xi. 19. fera, † 14.
 suscipit, iix. 4.
 suscitanti, v. 36.
 suscitas, iii. 44.
 suscitat, j. 110. iii. 100.
     vi. 9.
 suspendia sœua, j. 116.
 suspendis, ii. 43.
 suspensa, iix. 33.
 suspectum, ii. 12.
 suspectus, x. 98.
 suspicari, iii. 73.
 suspicer, j. 79. vi. 54.
 suspiceris, vi. 42.
 suspicetur, ii. 54.
 suspiciāmque, xi. 57.
 suspiciende, v. 31.
 suspicio, xi. 46.
 suspicit, ix. 29.
 suspicor, iii. 72. 76. 94.
     iv. 3.
 suspiras, j. 107. xii. 93.
 suspiria, j. 110. x. 13. xi.
     40.
 sustentatque, iii. 31.
 sustentet, vii. 25.
 sustineas, ix. 4.
 sustinatque, xiv. 24.
 sustinet, j. 105. x. 66.
 sustinuisse, xiv. 91.
 sustinuit, ix. 21.
 sustulerat, † 19.
 sustulit, x. 81.
 susurrat, ii. 44. iii. 63.
 sutar carmina, x. 93.
 sutilibus coronis, ix.
     92. rosis, v. 65.
 sutilis rosa, ix. 95.
 tutor, iii. 59. xii. 59. mul-
     tos, ii. 17.
 tutori, ix. 75.
 tutoris Vatini, xiv.
     96.
 tutorum, iii. 16.
 suum, v. 10. vi. 60. 94.
     vii. 44. iix. 75. x. 103.
     xiv. 208.
 Sy
 Sybariticis libellis, xii.
     97.
 Syene fulsa, ix. 36.
 Syenen Niliacam, j.
     87.
 Syenes Niliacæ, v. 13.
 Sylla cruentus, xi. 6.
 syllaba contumax, ix.
     12.
 syllabas, j. 61.
 syllabis, x. 9.
 Syllam trucem, ix. 44.
 Syllas, x. 4.
 Symmache, v. 9.
 Symmachoque, vi. 70.
 Symmachus, vii. 17.
 symplegade gemina,
     xi. 100.
 symplegmate, xii. 43.
 συμπότιω, j. 28.
 synthesibus, xiv. 1. in-
     numeris, ii. 4.
 synthesis, iv. 46. v. 80.
 xi. 29. vna, iv. 66.
 Syra lagena, iv. 46.
 Syri grandes, vii. 52.
 Syriae, x. 76.
 Syrios tumores, iv.
     43.
 syrma longum, xii. 96.
 syrmate insano, iv. 49.
 Syris, ix. 3.
 Syriscus, v. 71.
 Syrorum, v. 79.
 Cyrus canusinatus, ix.
     23.
 οὐζα, v. 39.

T

TA

- Tabella, xiv. 9.
     vii. 18. x. 32.
 multiplici, xiv. 192.
 parua, vii. 18. picta,
     vii. 83. prima, xiv.
     186.
 tabella picta, j. 110.
 tabellas, iii. 63. iix. 37.
     ix. 105. 89. multipli-
     ces, xi. 32. tenues,
     xiv. 3.
 tabellis breuibus, j. 2.
 taberna, j. 118. magna.
     vii. 60.
 tabernæ, j. 118. vii. 96.
 tabernas Argiletanas,
     j. 4.
 tabescas, xii. 39.
 tabida pestis, j. 79.
 tabuit, iv. 18. ix. 84.
 tabula, v. 70. lusoria,
     xiv. 17.

D

INDEX.

- tabula, iv. 47. xi. 103.
 tabulamque, ii. 48.
 tabulas, xii. 70. supremas, v. 40.
 tabulata, ix. 60.
 tabulis supremis, v. 33. vi. 63.
 tace, iii. 27. iii. 45. v. 53. x. 101.
 taceam, vii. 34.
 taceant, xii. 43.
 taceantur, † 28.
 taceas, j. 96. ix. 70. xi. 103.
 raceat, † 6.
 tacebis, iii. 96. j. 62.
 racebo, iii. 46. xiv. 39.
 tacebunt, xii. 24.
 tacende, j. 50. vii. 44.
 tacent, j. 98.
 tacente effedo, iv. 64.
 tacentem Istrum, vii. 83.
 taceo, v. 53. xii. 40.
 tacere, iv. 61. 81. vi. 4. xii. 85.
 taceret, vii. 17.
 taces, j. 96. vii. 17. xi. 109.
 tacet, j. 69. ii. 11. 82. v. 70. vii. 17. ix. 5. xii. 35.
 tacete, x. 87.
 tacita fraude, v. 6. imagine, vi. 13. manus, xiv. 218.
 tacitam domum, ix. 62.
 tacitarum aquarum, iv. 3.
 tacitas vias, xiii. 60.
- tacito naso, v. 20.
 taciti auerni, vii. 46.
 tacitos dolos, iii. 91.
 tacitum, vi. 5. aera, iix. 32. onus, iix. 51.
 tacitus, vi. 64.
 tacituris mulis, xiii. II.
 tacta, vii. 100.
 tactas niues, ii. 29.
 tactum, v. 38.
 tacuisse, x. 48.
 tædiz, ii. 61. iii. 4. vi. 70. mille, xii. 84.
 tædio, xii. 57.
 tædia bombycina, xiv. 24.
 Tagi, x. 65. xii. 3. auriferi, xii. 3. diuitis, x. 16. piscoi, x. 78.
 Tago aureo, j. 50.
 Tagum auriferum, x. 96. nostrum, iv. 55.
 Tagumque, vi. 86.
 Tagus, vii. 87. qui sonat Hesperio orbe, iix. 78.
 tale, † 18. iix. 30. datum, xii. 89.
 talem, v. 50. iix. 52.
 tales, j. 67. x. 35. 90.
 tali, † 10. munere, ix. 17. præside, xii. 8. eborci, xiv. 14.
 talia, j. 44. ii. 72. v. 8. vi. 28. vii. 13. iix. 33. ix. 46. x. 33. 58. xii. 35. monstra, ix. 9. munera, xii. 75. vota, xi. 37.
 talibus, iii. 24. ausis, vii. 23.
 talione, xii. 64.
 talis, j. 9. iv. 42. v. 16. 49. vi. 10. vii. 37. iix. 64. x. 32. xi. 8. xii. 6. 86. xiii. 93. xiv. 15. 63. 77.
 taliter, v. 7.
 talo, iv. 66. blando, iv. 66. magnanimo, xiii. 1. nequiore, iv. 14.
 talorum, xiv. 15.
 talos compositos, xiv. 16.
 talpa, xi. 19.
 talum vitiatum, iix. 75.
 talus, xiv. 14.
 tam, † 3. j. 110. ii. 6. iii. 67. iv. 7. 64. v. 3. 77. vi. 48. 77. vii. 81. 94. iix. 48. 55. 58. ix. 15. 96. x. 50. 36. xi. 22. xii. 21. 66. xiii. 78. xiv. 101. 203.
 tamque, iv. 13.
 tamen, † 3. 21. j. 53. 78. ii. 81. 93. iii. 11. 80. iv. 39. 81. v. 38. 49. vi. 37. 63. vii. 94. 96. iix. 3. 8. ix. 12. 27. x. 11. 18. xi. 44. xii. 81. 98. xiii. 81. 114. xiv. 18.
 tamquam, j. 36. ii. 71. iii. 13. iv. 71. 91. v. 6. vi. 81. ix. 9. 26. xi. 19. 40. 105. xii. 35. 48. 70.
 tandem, † 19. j. 26. iv. 61. v. 81. vi. 35. iix.

64. x. 44. 67. 83. xi.
50. si. xii. 99.
tangantur, xi. 24.
tangat, ii. 66.
tangente, vi. 52.
tangere, j. 74. iii. 17.
vii. i.
tangi, j. 87. 93. iv. 10.
tangit, ii. ii.
tangunt, ii. 4.
tanta, j. 23. ii. 53. v. 75.
19. vi. 88. 89. iix. 70.
ix. 85. xi. 52. gratia,
xiv. 145. indulgētia,
ii. 34. reverentia, ix.
81. xi. 6. spectacula,
xii. 14.
tantaque, vi. 80.
tanta breuitate, ii. i.
calliditate, xi. 50. lu-
ce, vii. 22. tuba, iix.
56.
tantæ, j. 83. opes, xii.
53.
tantam esuritionem, j.
100.
tantas, † 26. iv. i. vi.
54.
tanti, j. 13. 67. 118. 109. ii.
63. v. 28. 23. vii. 51. iix.
51. 69. ix. 5. x. 12. 57. xi.
72. xii. 43. 59.
tantis, v. 66. 70. ix. 21.
actis, ix. 104. regnis,
iv. 40. laudibus, iv.
51. libidinibus, xiv.
23. opibus, ii. 43. iii.
40. vagitibus, ix. 21.
tanto, j. 21. 88. iv. i.
27. v. 49. vi. 86. 64.
iix. 17. x. 28. iix. 78.
- x. 89. domino, ix.
17. duce, xii. 8. fu-
rore, iv. 35. honore,
x. 79. munere, xii. 9.
ore, x. 89.
tantorum laborum, iv.
32.
tantos, vi. 54. labores,
iii. 44.
tantum, j. 3. 19. 27. 33.
44. ii. i. 41. v. 60. iii.
37. iv. 49. 61. 67. v. i.
16. vi. 67. 83. vii. 15.
24. 31. 62. ix. 76. 29.
iix. 4. 25. x. 34. xi. 4.
56. 85. 107. xii. ii. 59.
xiii. 52. 118. xiv. 79.
195. 157. 218.
tantus, vii. 37. iix. 18.
55. amor, ix. 81. fur-
mapparum, xii. 29.
honos, vi. 80. nasus,
vi. 36. pudor, ix. 81. j.
110.
Taratalla, j. 51.
tarda barba, v. 49. si-
dera, iix. 21. vada, iii.
67.
tardaque, v. 49.
tardant, xiii. 67.
tardis vitibus, j. 44.
tardius, vi. 42.
tardus dies, x. 5. nimis
& piger maritus, ix.
41.
Tarentini porri, xiii.
18.
Tarentinum vinum,
xiii. 125.
Tarpeia saxa, ix. 2.
Tarpeia aulae, viii. 59.
- frondis honos, ix.
4.
Tarpeias coronas, ix.
41. quercus, iv. 54.
Tarpeij Tonantis, xiii.
74.
Tarpeio patri, ix. 104.
Tarpeium palliatum-
que tonantem, ix.
88.
Tarraco, xiii. 118.
Tarragonense, xiii. 118.
Tarragonis, j. 50. Hi-
spanæ arces, x. 104.
Tartarei canis, v. 36.
Tartareum canem, ix.
67.
Tartessiacâ manu, xi.
17.
Tartessiacis trapetis,
vii. 27. terris, ix. 62.
Tartessicus nutritor,
iix. 28.
tararum, j. 101.
tatas, j. 101.
Tatius, xi. 105.
taure, ii. 14. 64.
tauri furias, ii. 43. tru-
ces, iii. 58.
taurino tergo, xiv. 66.
tauris magnis, j. 52.
tauro, † 17. xiv. 180.
Dictæo, † 5.
taurorum, xiv. 91.
tauros, j. 49. xii. 62. at-
tonitos, iix. 55. igni-
pedes, † 27.
taurum, † 27.
taurus, † 16. 22. vii. 31.
xiv. 53. facilis, v. 32.
stimulatus, † 19. Ty-

INDEX.

- rius, x. 51.
 Taygeti, vi. 42.
 Te
 Te, † 17. 24. j. 19. 26.
 ii. 26. 33. iii. 45. 95.
 iv. 19. 28. v. 23. 47.
 vi. 5. 85. viii. 25. 29.
 iix. 80. 82. ix. 57. 64.
 x. 12. 65. xi. 69. 104.
 xii. 40. 44. xiii. 107.
 119.
 teque, j. 26. iii. 77. vi. 20.
 56. vii. 45. xi. 44.
 testa, † 2. j. 71. ii. 53.
 iii. 86. v. 13. gemmes,
 vi. 47. indignantia,
 ii. 90. Iulia, vi. 38.
 pendentia, ii. 14.
 stantia, j. 13.
 testi primi, iii. 5.
 testis, j. 83. iv. 66.
 tecto ferro, † 11.
 tectum caput, xi. 99.
 tectus, iv. 19. v. 14. iix.
 59. xiv. 24. seruus,
 xi. 76.
 tecum, j. 2. iii. 60. ii.
 5. iv. 40. v. 21. 63. 80.
 vii. 34. 41. 75. iix. 50.
 79. ix. 4. 38. 103. x.
 20. 35. 58. xi. 8. 24.
 59. 76. xii. 17. 34. 97.
 47.
 tedæ sacræ, vi. 2.
 tedas, iii. 93.
 tedis, iv. 13.
 tegam, ix. 26. xi. 53. xiv.
 138.
 regaris, ix. 30.
 tegas, iii. 2.
 tegat, v. 36. xiv. 134.
- tegent, xiv. 28.
 tegente nebula, iv. 64.
 tegeretur, iv. 22.
 teges, xi. 57. sarta, xi.
 33.
 tegetibūsque, vi. 39.
 tegis, j. 35. x. 83.
 tegit, j. 93. iv. 53. v. 63.
 75. vi. 25. x. 37. 96. xi.
 19. xiv. 137.
 tegitur, j. 17. iii. 42. vi.
 52. 9. iix. 68.
 tegitürque, ix. 21.
 tegula misa, vii. 35.
 tegunt, xi. 105.
 tela, † 10. 23. vii. ii. ix.
 57. barbara, xi. 85.
 saeuia, vi. 25.
 tela tenui, iix. 33.
 Telesphoras, j. 115.
 Telesthore, xi. 27.
 59.
 Telesphorumq; , x. 83.
 Telethusa, iix. 51.
 teli noui, xi. 79.
 telis, † 12.
 telo graui, † 13.
 tellure, x. 71.
 tellus, vi. 68. x. 96.
 ambitiofa, vi. 68.
 Apona, j. 62. impia,
 v. 85. Nilotica, vi.
 80. nulla, iv. 42. Mé-
 phitica, xiv. 38. Mé-
 phitis, xiv. 150. pla-
 cata, vi. 52. Tuscula,
 ix. 61.
 temeraria frena, xii.
 14.
 temerarius, iv. 43. ab-
 dor, vi. 25. institor,
- vii. 60.
 temerata, v. 72.
 temperari, iii. 25.
 temperat, iv. 8. vii. 79.
 ix. 12. x. 48.
 temperatæ Formiae, x.
 30.
 temperator, iv. 55.
 temperet, xiii. 40.
 templæ, † 7. ii. 74. v.
 16. vi. 10. ix. 16. 104.
 xi. 95. xiii. 74. di-
 gnæ, vii. 55. Flavia,
 ix. 35. 4. fulgentia,
 iix. 65. Iulia, v. 10.
 mansura, ix. 59. Mé-
 phitica, ii. 14. nascé-
 tia, vi. 4. noua, ix. 65.
 proxima suo cœlo,
 x. 51. redditæ, xii. 3.
 roscida, iv. 18.
 templi, iii. 20. noui, iv.
 53. xii. 3.
 templis, ix. 59. priscis,
 iix. 80. Capitolinis,
 ix. 4.
 templo, † 1.
 tempora, v. 6. 10. 65.
 vi. 40. ix. 14. 72. x.
 24. xii. 45. 52. lon-
 ga, j. 106. xiv. 84. ix.
 30. verna, v. 68. ix. 13.
 17.
 tempore, j. 37. ii. 85.
 vi. 11. iix. 71. x. 14. 19.
 29. xi. 19. 59. xiii.
 59. æstiuo, ii. 78.
 brumali, xiv. 136. lo-
 go, x. 36. medio, xiv.
 172. paruo, vii. 12.
 perpetuo, j. 89.

- temporibus, † 18. v. 19.
     iix. 30. 56. comatis, x.
     8. malis, xii. 6.
 temporis, iix. 70.
 temporum, iv. 55. xii.
     32. Claudianorum,
     iii. 20.
 tempus, iv. 33. ociosum,
     v. 21.
 tendere, vi. 71. xi. 61.
 tenderet, ix. 55.
 tendis, vii. 31. x. 10. xi. 1.
 tendit, ii. 27. iii. 58.
 tenduntur, ii. 40.
 tene, vi. 25.
 teneantur, xii. 43.
 teneas, ix. 90.
 tenealque, xii. 29.
 teneat, vii. 6. iix. 30. xiv.
     108.
 tenebit, iv. 8. x. 66.
 tenebo, v. 53.
 tenebras, ii. 14. bre-
     ues, x. 47. tutas, xiv.
     40.
 tenebris, iv. 58. xi. 2. 105.
     xiii. 62.
 tenebrosa balnea, j.
     60.
 tenemus, v. 61.
 tenendus, v. 79.
 teneret, j. 115. iii. 31. iv.
     57.
 tenco, iv. 47.
 tener, xiii. 39. ausus,
     iv. 14. minister, iv.
     66. mucro, iv. 18.
     onager, xiii. 97. ore,
     xii. 38.
 tenera manu, ix. 57.
     xiv. 54. puella, iii.
65. j. 110. turbâ, ii.
     75.
 teneræ pontis, iv. 6.
     puellæ, xiv. 149.
 teneram aurem, v. 62.
     manum, iii. 19.
 teneras, iv. 22. colum-
     bas, xiii. 66. manus,
     xiv. 177.
 tenere, j. 105. iii. 16. vi.
     85. vii. 94. xi. 90.
 teneret, ix. 55.
 teneri, iv. 91. 59. anni,
     ix. 14. Catulli, vii. 13.
     carpophori, † 23.
     sollicitique podo-
     ris, xi. 46. viri, vi. 68.
     vultus, j. 32.
 teneris Ephebis, ix. 9.
     vitibus, iv. 13.
 tenero Catullo, xii. 44.
     Luperco, iv. 28. ore,
     iix. 51. xi. 92. vertice,
     xiii. 50.
 teneros ministros, ix.
     26.
 tenerum maritum, iix.
     46.
 tenerum nemus, iix. 14.
 tenes, iii. 44. vii. 6. iix.
     21. ix. 75.
 tenet, iii. 5. iv. 8. 29. vi.
     73. vii. 43. 49. 50. 83.
     iix. 61. 93. x. 70. xi. 25.
     41. xiv. 146.
 teneto, v. 6.
 tentas, iii. 42. v. 57. vii.
     23. xi. 1.
 tentat, iii. 19.
 tentaueris, vi. 64.
 tentauit, iix. 18.
- tentem, j. 108.
 tentent, iv. 74.
 tentigine, vii. 66.
 tento, ix. 102.
 tentus, xi. 74.
 tenuer frigus, iii. 82.
 tenuem feram, vi. 15.
     lacertum, xi. 28.
     Thaida, xi. 102.
 tenuere, vii. 36.
 tenues, vii. 41. acos, x.
     37. Athenæ, vi. 64.
     auras, ix. 39. tabellas,
     xiv. 3. opes, x. 96. vi-
     cos, vii. 60.
 tenui coronâ, iix. 70.
     fauilla, xi. 53. flam-
     mâ, vi. 42. fluctu, iv.
     55. lacerto, xi. 53.
     sanguine, j. 23. tela,
     iix. 33. verbere, xiv.
     71.
 tenuis aura, v. 80. ve-
     rona, x. 103.
 tenuit, j. 13. iii. 5.
 tepens lupinus, v. 79.
 tepenter aquam, vi.
     35.
 tepentes buxos, iii. 20.
 tepenti finu, vii. 49.
 tepet, v. 38. x. 96. xi.
     57.
 tepidæ Europeæ, ii.
     14.
 tepidique Nili, xi. 12.
 tepidis popinis, j. 42.
 tepido Galefo, iv. 28. fi-
     nu, iix. 59.
 tepidum cicer, j. 104.
     trigona, iv. 19. trigo-
     nem, xii. 84. vadum,
     D. iii.

INDEX.

- j. 50.
 tepuere, vi. 59.
 tepuisse, ii. 1.
 teput, iii. 17.
 ter, iii. 40. iv. 26. 37.
     40. 61. v. 25. vii. 6. 19.
     iix. 66. ix. 94. 104.
     xi. 57. nouenos annos, x. 24. quaterire, x. 56. senas, vii. 39.
 téque, j. 53. 104. iii. 17.
     iv. 82. v. 14. vi. 64. 66.
     93. vii. 91. ix. 8. x. i. terantur, ix. 23.
 teras, x. 10. xii. 26. terat, x. 42.
 tercenta, iv. 37.
 tercentena epigrammata, ii. 1.
 tercentum modios, xiii. 12.
 terdena præmia, iix. 78.
 terdenos annos, xii. 18.
 terebat, x. 28.
 terebrantur, xi. 46.
 terentem, ii. 29.
 terenti, xii. 4.
 Terentianus, j. 87.
 Terentius priscus, viii. 45.
 Terento Romano, x. 63.
 Terentos, j. 70.
 Terentus Romuleus, iv. 1.
 Tereos, iv. 49. incesti, xiv. 75.
 teret, ix. 92. xiv. 51.
 terga, vii. 51. ix. 104.
     xii. 6.
 tergeminum sophos, iii. 46.
 tergentis mensis, xiv.
     144.
 tergo, ix. 39. taurino, xiv. 66.
 tergore Getico, vii. 1.
 tergum, j. 61.
 teris, iv. 19. xi. 4. 14. 23.
     xii. 18.
 terit, ii. 11. iii. 20. x.
     58.
 teritur, viii. 3. xi. 4.
 Terpsichore saucia, iii. 67.
 terra, † 24. ii. 43. v.
     75. xiv. 100. 152. 157.
     197. Appula, ii. 46.
 conscia, ix. 21. grauis, v. 36. xi. 15. leuis, ix. 30. nocens tristi criminis, ix. 31. potens, xii. 3.
 terrâ, x. 61. patriâ, ii.
     24.
 terræ auriferæ, x. 78.
     nostræ, iv. 55.
 terrai, xi. 91.
 terram, ii. 11. altricem, xiii. 50.
 terrarum, j. 5. ii. 91. vii.
     4. viii. 2. xii. 8.
 terres, vi. 16.
 terris, iii. 4. iv. j. vii.
     21. x. 20. 32. xiii. 4.
     xiv. 182. Celtiberis, xii. 18. Iberis, vi.
     18. Tartessiacis, ix.
     62. Venetis, xiii.
     88.
- terror, v. 66. viii. 55. ix.
     73.
 terroribus tumidis, ix.
     44.
 terferis, vi. 1.
 tertia, j. 20. xiv. 155. dona, viii. 15. hora, xii.
     18. lux, iii. 6. nomina, xi. 5. res, ii. 1.
 tertiat cœnâ, xi. 32.
 tertiam aurem, xii. 24.
 tertiasque, viii. 44.
 tertio marmore, vii.
     30.
 tertium, v. 39.
 tertius, iii. 50. v. 14. viii.
     71. ix. 104. consul, viii. 6.
 terruit, viii. ii. ix. 62.
 teruntur, x. 96.
 tessera, xiii. l. xiv. 15. 17.
     larga, viii. 78. supposita, iv. 66.
 testa, j. 27. iv. 89. x. 36.
     xiv. 38. 100. acuta, v. 18. anus, j. 106.
 curta, iii. 82. grauis, vii. 52. iuncta via, xii. 48. multa, iii. 58.
 pendula, x. 20. vertus, vi. 93.
 testa, ii. 43. Histâ, xii.
     64. Libyca, iv. 46.
     rubra, xiii. 7. Samiâ, iii. 82.
 testæ, vi. 89. Aretinæ, j.
     54.
 testam rubicundam, xiv. 114.
 testantur, vii. 5. viii.
     65.

- testatur, vi. 83. j. 94. vii.
     61. xiv. 82.
 teste, j. 34. 90. vii. 61.
     99.
 teste lucernâ, xi. 105.
 testem, j. 35.
 testes, ii. 72. xiii. 63.
 testiculos, iii. 24.
 testificate, vi. 56.
 testile, vii. 28.
 testis, vi. 27. Baianis, x.
     37.
 testor, ix. 23.
 testudine acutâ, xiii.
     86. lunatâ, xiv. 87.
     primâ, xii. 67.
 testudineum hexacli-
     non, ix. 60.
 Tethios suprême, † 3.
 tetigere, v. 9.
 tetrica, vii. 84.
 teter odor, iii. 24.
 tetrica aure, iv. 83. frô-
     te, x. 64.
 tetricæ Déæ, vii. 95.
     febres, vi. 70. Mi-
     neruæ, x. 19. tubæ,
     vii. 79.
 tetricas deas, iv. 73. li-
     tes, v. 21.
 terricí lectores, xi. 3.
 tetricique Salonis, xii.
     3.
 tetricis vocibus, xi.
     44.
 tetrico cane, xiv. 81. vi-
     ro, j. 63. vii. 87.
 tetricus, vi. 10. censor,
     xii. 71.
 Teutonicos capillos,
     xiv. 26.
- texantur, xiv. 38.
 texere, ix. 21.
 texta, xiii. 51. Babylo-
     nica, viii. 28. purpu-
     ra, xi. 57.
 textilibus fertis, vi. 80.
     vmbra, xii. 31.
 textis rofis, iv. 55.
 texto vimineo, iii. 58.
     vimine, ix. 74.
 textor, xii. 59.
 textricis Sequanicæ,
     iv. 19.
 texuit, vii. 1.
 texuntur, xi. 79.
     Th.
 Thai, iv. 12. 50.
 Thaida, xi. 8. ii. iv.
     85. vi. 93. xi. 105. luf-
     cam, iii. 8. tenuem,
     xi. 102.
 Thais, iii. 8. ii. v. 44.
     vi. 93. x. 68. cafta, iv.
     85. Mænandri, xiv.
     187.
 thalami, x. 63.
 thalamis, xii. 98.
 thalamos imbelles, vii.
     57.
 thalamus, viii. 52.
 Thalasse, xii. 42.
 Thalassionem, j. 36. iii.
     93. xii. 87.
 Thalassionis, j. 36.
 Thalia, iv. 8. 23. vii. 45.
     ix. 75. x. 19. xii. 96.
     conscia modici va-
     tis, ix. 27.
 Thalia, viii. 73. laſciuæ,
     vii. 16.
 Thalioque, iv. 67.
- theatra, ii. 6. v. 42.
     viii. 75. viii. 79. anti-
     qua, iv. 55. rara, v.
     10.
 theatralis loci, v. 24.
 theatro, † 21. iv. 61. v. 8.
     ix. 28. 29. Orpheo,
     † 21. pleno, vi. 34.
     Pompeiano, vi. 9.
     xiv. 29. 166.
 theatri, x. 19. Romani,
     x. 14.
 theatris, v. 45. vii. 63. xi.
     32.
 theatrum, j. 3.
 Thebani Phryxi, viii.
     51.
 Thebano ænigmate, j.
     91.
 Thebas, iv. 55. xiv. 1.
 theca calamaria, xiv.
     19.
 thecæ æncæ, xi. 76. cur-
     ua, xi. 59.
 thecam, xiv. 19.
 Thelesina, ii. 49. vi. 7.
     vii. 86.
 Thelesinam, ii. 49.
 Thelesine, iii. 40. xii.
     25.
 Thelesinus pauper, vi.
     50.
 Thelesilla, xi. 98.
 Thelin, x. 52.
 Themisor, xii. 20.
 Theodore, v. 74.
 Theodori vatis, xi.
     94.
 Theopha promissa,
     vii. 68.
 Theopompe, x. 66.

INDEX.

- Therapnæis Amyclis,
   ix. 106.
 Sæcas, ix. 13.
 thermæ, v. 21.
 thermarum, xiv. 163.
 thermas, † 2. iii. 36.
   44. vii. 33. x. 48. bea-
   tas, ix. 77. Neronia-
   nas, ii. 48. iii. 25. niti-
   das vario de mar-
   more, x. 79.
 thermæ, iii. 68. tripli-
   ces, x. 51.
 thermis, ii. 78. iii. 20. v.
   45. vii. 31. ix. 77. xii.
   19. 71. xii. 84. cun-
   ctis, ii. 14. grandibus
   xi. 52. Neronianis,
   vii. 33. xii. 85.
 thermulis, vi. 41.
 Thesea, vii. 23. x. 11.
 Thesei Hymetti, xiii.
   104.
 Theseis, iv. 13.
 Thessalico Rhombo,
   ix. 30.
 Thessalicum Pelion,
   viii. 36.
 Thestilis rubras mes-
   sibus vsta genas, viii.
   56.
 Thestylon, viii. 63.
 Theta nouum, vii. 36.
 Thetin triuiam, v. i. vi-
   ridem, x. 44.
 Thetis, † 26. 28. vi. 68.
   x. 13. summa, x. 30.
 Thorus, j. 71.
 Tholum Cæsareum,
   ii. 59.
 Thoracacrudum, vii. 1.
- Thraces, xii. 8.
 Thræsa, iv. 54.
 Thræsæ magni, j. 9.
 Thusculanos secessus,
   x. 30.
 Thybris, x. 85. domi-
   nus, x. 7.
 Thyesta crude, iv. 49.
 Thyestæ, iii. 45. xi. 32.
   diri, x. 35.
 Thyestem, v. 54.
 Thyestem caligantem,
   x. 4.
 Thyestes, x. 67.
 thyma Corsica, xi. 43.
 Thymelen, j. 5.
 thymis, v. 40. Hybleis,
   v. 40.
 thynni, x. 48. Antipo-
   litani, iv. 89. xiii.
   103.
- Ti
- Tiberim sacrum, iv. 64.
 Tiberinæ carinæ nau-
   ta, x. 85.
 tibi, † 7. 21. j. 107. 118.
   ii. 48. 51. iii. 68. 84.
   iv. 5. 59. v. 35. 40. vi.
   39. 85. vii. 27. 30. 34.
   viii. 69. 72. ix. 10. 55.
   x. 51. 95. xi. 40. 50. xii.
   81. 84. xiii. 31. 6. xiv.
   36. 44.
 tibiæ, v. 79. xiv. 64.
 tibicina ebria, xiv. 64.
 Tibulli, iv. 6. arguti,
   viii. 73.
 Tibullum, viii. 70. a-
   matorem, xiv. 193.
 Tibullus, xiv. 193.
 Tibur dulce, x. 30. ge-
- lidum, iv. 64. Her-
   culeum, iv. 62. Hi-
   bernum, v. 72.
 Tibure medio, iv. 60.
 Tiburis, ix. 61. alti,
   vii. 12. Herculei, i.
   13.
 Tiburtinæ Diana, vii.
   27. pilæ, v. 23.
 Tiburtinas, vii. 79. au-
   ras, iv. 60. oues, vii.
   79.
 Tiburtinis, vii. 12. col-
   libus, vii. 12. frigori-
   bus, iv. 57.
 Tiburtino monte, viii.
   28.
 Ticioque, vii. 54.
 Tigillini impudici, iii.
   20.
 tigres nouas, viii. 26.
   improbæ, j. 105.
 tigride geminâ, viii. 26.
   tigrim, xii. 36.
 tigris, † 18. iii. 44. vii. 6.
   citata, iii. 44. ebria,
   xiv. 107.
 Timau euganei, xiii.
   89.
 Timauo Ledæo, iv. 15.
 Timauum multifidū,
   viii. 28.
 timeant, viii. 14.
 timeas, v. 47. xii. 38.
 timeat, j. 23. iv. 42.
 timebant, xii. 85.
 timebat, j. 83.
 timenda, x. 48.
 Timendum, vi. 64.
 timendus Hermes, v.
   25.

timent,

- timent, x. 94.
 timente priapo, iii. 58.
 timeo, vii. 94.
 timere, ii. 41. xiv. 177.
 timerem, xii. 24.
 timeris, iii. 44.
 times, j. 25. ij. 60. iii. 72.
     32. 46. iii. 50. 73. xii.
     62. 93.
 timet, ii. 41. 44. iv. 8.
     10. v. 25. vi. 49. vii.
     1. ix. 76. xii. 29. xiv.
     1. 176.
 timeto, iii. 2. vi. 49.
 timetur, xiii. 94. iii. 41.
     44. xi. 19.
 timidam chartam, v. 6.
 timidisferis, iv. 74. vii.
     guibus, j. 7.
 timido gracilique li-
     bello, viii. 24.
 timidos dentes, j. 105.
 timidumque breueq;
     libellum, xii. 11.
 timor, vii. 37. est impe-
     riosa res, ix. 59. ve-
     lox, j. 105.
 timuete, xi. 37. xii.
     75.
 timuisset, † 27.
 timuit, viii. 26.
 τῶν αὐτούσιον ἀλεύ, xiv.
     201.
 tinctâ veste, v. 24.
 tinctas chartas, xii. 97.
     lacerias, xiii. 86.
 tinctis capillis, iii. 43.
     gregibus, xii. 64. ve-
     stibus, ix. 63.
 tintos sales, Attico
     lepore, iii. 20. ver-
- sus viridi ærugine,
     x. 33.
 tintus torus, ii. 16.
 tineas, ii. 46. vi. 60. xi. 1.
     xiv. 37.
 tinge, viii. 3. xiv. 146.
 tingere, ii. 59. iv. 36. xiv.
     103.
 tingis, iii. 74. xii. 100.
 tingit, j. 78.
 tintinnabulum, xiv.
     163.
 tinxit, xiv. 133. 33. x.
     92.
 tire, xii. 51.
 tironem, xi. 79.
 Tirynthius, xi. 44.
 Tirana cupidum, viii.
     21.
 Tite, j. 18. vii. 58.
 Titi, iii. 36.
 Titio, xi. 52.
 Titius, iv. 37. xi. 52.
 Tito, vii. 9.
 Titulle, viii. 44.
 Titulo, ii. 93. breuiore,
     j. 94.
 titulos, xiii. 3.
 titulum, xii. 3. breuem,
     x. 71.
 Titus, j. 18.
 Tityrus æger, viii. 56.
     To
- Toga, j. 50. viii. 28. ix.
     50. x. 29. xi. 33. xiii.
     1. xiv. 84. 124. 141.
 breuis, x. 14. xi. 57.
 ignota, xii. 18. iussa,
     ii. 29. leuis, vii. 85.
 lota, ii. 43. pallens,
     ix. 58. Partheniana,
- ix. 50. rara, x. 47. sor-
     didior, j. 104. vii. 32.
 sudatrix, xii. 18.
 Togâ, ii. 53. iii. 36. x. 52.
     attritâ, xiv. 115. latiâ,
     vii. 62. Palatinâ, viii.
     28. purpureâ, x. 93.
     trita, iii. 36.
 Togæ, vii. 50. Auso-
     niæ, x. 73. flamma-
     tæ, v. 20. Latiæ, vii.
     4. palmatæ, vii. 1.
 perfatuæ quatuor,
     x. 96. Romanæ, ii.
     90. iii. 1. tritæ, xii.
     73. vanæ, iii. 4. vr-
     banæ, xi. 17.
 togæque, j. 56.
 togam, iii. 39. vii. 32.
     viii. 48. ix. 50. al-
     gentem, xii. 36. lo-
     tam, iv. 28. niueam,
     iv. 34. pexam, ii. 44.
     rasam, ii. 85. téisque
     quatérque lotam, x.
     11.
 togamque, xiii. 48.
 togas, x. 10. algentes,
     xiv. 137.
 togata turba, vi. 48.
 togatae, vi. 64.
 togatam gentem, xiv.
     124. operam, iii.
     46.
 togati Martis, vi. 46.
 togatis, ii. 74.
 togatorum, ii. 74, v.
     27.
 togatulorum, xi. 25.
 togatulos, x. 74.
 togatum, j. 109. ix. 103.

E

- I N D E X.
- tegatus, vi. 24. x. 82.
 & *capillatus grex*, ii.
 57.
 togis iactatis, xiii. 99.
 togula, iii. 30. vii. 9.
 excussa, iv. 66. tri-
 ta, ix. 103. trita; vi-
 lisque putrisque, ix.
 104.
 togulâ, xiv. 126. *gelidâ*,
 vi. 50.
 togulæ madentis, v.
 23.
 togulam, iv. 26. xii.
 71.
 tolerabis, vii. 63.
 tollant, ix. 14.
 tollas, j. 88.
 tolle, ii. 29. vi. 30. ix. 36.
 xi. 12.
 tollere, ii. 93. vi. 59.
 tollet, x. 104.
 tolli, † 19.
 tollit, ix. 19. x. 56.
 tollitur, viii. 75.
 tollunturque, xi. 72.
 Tolosæ Palladiæ, ix.
 101.
 Tolofatis casei, xii.
 32..
 Tomacula fumantia, j.
 42.
 tamentum Circense,
 xiv. 160. *Lirigomicum*
 xiv. 159.
 tomus vilis, j. 67.
 πτ. ἡ ἀπαιεῖσθιος, j.
 46.
 tonante, vii. 55.
 tonantem, v. 56. 53.
 vii. 59. xii. 15. Tar-
 peium pallatumq;
 ix. 88. placidum, vii.
 98.
 tonanti, ix. 12. x. 19. ix.
 67. Palatino, ix. 40.
 lasciuo, xi. 44. sum-
 mo, vi. 83.
 tonantis, vi. 10. viii. 39.
 ix. 4. 93. x. 35. 92. xi.
 95. Capitolini, x. 51.
 falciferi, v. 16. sum-
 mi, vi. 13. Tarpeij,
 xiii. 74.
 tonare, viii. 3.
 tonas, ix. 7.
 tonat, ix. 25.
 tondeat, xi. 85.
 tondebit, xi. 79.
 tondendis capillis, xiv.
 36.
 tondet, ii. 17. v. 13.
 tonet, viii. 36.
 Tongiliane, iii. 52.
 Tongilianus, xii. 90.
 Tongilion, iii. 84.
 Tongilium, ii. 40.
 Tongilius, ii. 40.
 tonsa, viii. 47. coma,
 ix. 37. *mentula*, ii.
 62.
 tonsâ barbâ, xi. 40.
 tonsæ Pelops, xii. 86.
 tonsi patris, vi. 64.
 tonsili buxeto, iii. 58.
 tonsis lentiscis, vi. 74.
 ministris, xiv. 158.
 tonsi ministro, xi. 12.
 tonsor, vii. 60. 63.
 82. 94. viii. 51. x. 83.
 xi. 59. *barbatus*, viii.
 52.
 tonsorem, ii. 48. iii. 74.
 vi. 57. xi. 85. *puerum*,
 viii. 52.
 tonsori, xi. 59.
 tonsos, x. 98.
 tonstrix, ii. 17.
 tonsum, j. 32. *reum*, ii.
 74..
 torani, v. 79.
 toreuma, iv. 39. 46. x.
 87. *clarum*, iii. 35. *leue*
 xiv. 102.
 toreumata, xi. 12. xii.
 75. xiv. 94. *prisca*,
 viii. 6.
 tori, x. 71.
 toris, viii. 83. ix. 23. pi-
 ctis, xiv. 135. *primis*,
 vii. 73.
 tormentum dulce, vii.
 28.
 toro, j. 110. *medio*, xi. 82.
 nudo, xiv. 148. pur-
 pureo, xii. 17.
 toros, ii. 59. vii. 29. iv.
 8. ix. 30. xi. 57. xii.
 98. *duros*, xiv. 162.
 extructos, iv. 8. le-
 gitimos, vi. 21. pri-
 mos, iv. 22. *similes*,
 vii. 57.
 Torquati palumbi, xiii.
 67.
 Torquatus, x. 79.
 torquebat, xi. 44.
 torqueris, xii. 98.
 torquent, iii. 69. iv.
 38.
 torquet, iii. 69.
 torrente vitro, xii.
 30.

- torrentibus vndis, x.
   85.
 torfit, j. 79.
 torta lancea, † ii.
 tortamentha, xiii. 28.
 tortas comas, iv. 42.
   xiv. 24.
 torti cadi, ix. 3.
 tortis crinibus, † 3.
 torto dracone, vii.
   73.
 tortorem, ix. 94.
 tortorum, ii. 17.
 torua fronte, iv. 14.
 torui leonis, j. 61.
 torus fartus, viii. 44.
   mollis, viii. 77. pu-
   dicus, x. 47. tinctus,
   ii. 16. non tristis, x.
   47.
 tostamque messem, x.
   62.
 tostæ castaneæ lento
   vapore, v. 79.
 tot, vi. 4. vii. 19. 49. 85.
   viii. 2. 26. ix. 94. x. 28.
   xi. 6. 7. 32. xii. 3. 7. 8.
   xiv. 41.
 tota, iii. 65. v. 85. vi. 19.
   vii. 9. 34. 52. 63. 100.
   ix. 3. 18. 21. 32. xii. 1.
   xiii. 126. xiv. 198. a-
   nas, xiii. 52. ætas, x.
   38. Chimæra, † 27.
   cōiuia, xiv. 41. filia,
   xi. 5. hyems, xiii. 59.
 laurea, ii. 2. littora,
   xiii. 75. pensio, iii. 38.
 Roma videnda, x.
   6. scrupula, v. 20.
 septa, x. 80. tabel-
- la, xi. 92. vicinia, xii.
   59. vncia, j. 4.
 totâ, † 2. 9. j. 2. 74. 87.
   ii. 51. 72. iii. 53. iv. 79.
   85. v. 16. 38. vi. 28. 85.
   vii. 30. viii. 14. cœ-
   na, xii. 61. die, xi.
   78. domo, xiv. 193.
 dote, ii. 34. fron-
   te, vii. 25. lampade,
   viii. 51. libra,
   xi. 38. luce, iii. 63.
 nocte, ix. 69. 70. xii.
   12. 66. vrbe, iii. 15. xii.
   38.
 totam, † 19. j. 110. v. 81.
   vii. 60. 94. ix. 33. x. 68.
 aurem, vi. 64. ouem,
   vi. 3. Romam, iv. 64.
 vbrem, iv. 71.
 totas, xi. 6. lacernas,
   xiv. 132. preces, ix.
   69. vias, vii. 60.
 totidem, iii. 95. v. 36. vii.
   80. x. 63. ix. 5. puellæ,
   xii. 88.
 toties, j. 4. 15. 27. ii. 29.
   91. iii. 50. v. 40. 74. vi.
   7. 64. viii. 54. xi. 22.
   xiii. 10.
 totis, j. 20. ii. 8. viii. 30. x.
   56. aquis, iv. 22. die-
   bus, ii. 5. iv. 54. 37.
   noctibus, ii. 5. sarcini-
   nis, ii. 68.
 toto, † 26. j. 16. 100.
   116. iv. 29. vi. 56. 60.
   68. 81. 83. vii. 16. 28.
   80. viii. 75. xii. 57.
   anno, ix. 84. iv. 26. x.
   70. boue, v. 32. bo-
- tryone, xi. 28. cœ-
   lo, iv. 2. die, x. 70. 74.
   xi. 105. Helicone,
   xii. 6. Marceliano, ii.
   29. mense, xi. 41. or-
   be, j. 1. ii. 66. v. 13. 75.
   viii. 61. poste, j. 71.
 stemmate, iv. 40.
 vertice, xii. 7.
 totos, iv. 13. viii. 51. an-
   nos, x. 23. crines, j.
   32. dies, x. 19. pena-
   tes, ix. 62. soles, x.
   12.
 totum, j. 76. 93. 50. iii.
   68. iv. 190. xii. 18. clié-
   tem, x. 34. dimidium
   ii. 20. ebur, xii. 86. lu-
   pum, ii. 37.
 totus, ii. 6. v. 26. dies, xii.
   24. libellus, xi. 16.
 toxicæ ſæua, j. 19. v. 77.
   x. 36.
- Tr
- Trabeásque, v. 42.
 trabes Lybicas, xiv.
   91.
 tractare, xi. 30.
 tracte per iucunda po-
   cula noctes, xi. 105.
 tractatrix, iii. 82.
 tradas, j. 118. iii. 23. v.
   57.
 tradat, vi. 3. x. 87. xii.
   11.
 trade, xi. 79. xiv. 149.
 tradere, xi. 6. xiii. 70.
 traderet, j. 14. ix. 35.
 tradet, xi. 6.
 tradidit, vii. 62. ix.
   104.

E ij

INDEX.

- tradit, iii. 20.
 tradita, xili. 66.
 traducere, iii. 74.
 traduceris, vi. 77.
 traducit, j. 54.
 traducta, † 4.
 traduntur, ii. 37.
 tragicis Musis, ii. 41.
 tragico ore, † 18.
 tragicos cothurnos, xii. 96.
 tragus, xi. 23.
 trahar, viii. 51.
 trahar, iii. 36. xii. 29.
 trahens, iii. 47.
 traherent, iv. 73.
 traheretur, ix. 55.
 trahes, xiii. 57.
 trahet, vi. 3. x. 78.
 trahi, v. 23.
 trahit, ii. 6.
 trahisque, viii. 79.
 trahit, iii. 38. 58. x.
     30.
 trahunt, j. 105.
 Traianæ, x. 34. princeps, x. 33.
 Traiani, xii. 8.
 Traianum, x. 7.
 tramitem altum, x. 19.
 transcurrunt, vii. 47.
 transcurrunt turbæ, xii.
     57.
 transfer, iii. 87.
 transferre, viii. 3.
 transfigere, v. 51.
 transfuga, xiv. 131.
 transierant, x. 75.
 transiere, v. 85.
 transire, vi. 65.
 transibis, j. 74.
 transis, x. 59. xi. 107.
 transit, j. 105. ii. 64. v. 14.
     vii. 29.
 transmissio metauro, xi. 22.
 transmittere, xii. 61.
 transportata, xiii. 72.
 transiberina, vi. 93. dominus, j. 109.
 transiberinus ambulator, j. 42.
 transtulit, v. 14. xii.
     96.
 trapetis Picenis, xiii.
     36.
 trapetis Tartessiacis, vii. 27.
 traxerat, j. 14.
 traxisse, ix. 67.
 trebulani casei, xiii.
     33.
 trebula humida, v.
     72.
 trecenta, iv. 61.
 trecenti consules, iii.
     93. nummi, xii.
     71.
 trecentis, iv. 67. versibus, ix. 20.
 trecentos, xi. 36.
 treis, iii. 38. v. 50.
     viii. 57. agellos, xii.
     16.
 tremebundus, ix.
     94.
 tremensque, vi. 1.
 tremente calamo, iv.
     30. mollitie, viii.
     64.
 tremerent, viii. 55.
 tremor, v. 66.
 tremorque, v. 25.
 tremore docili, v. 79.
 tremulæ linea, iii. 58. setâ, j. 56.
 tremulæ manus, xii.
     75.
 tremulæue, iii. 58.
 tremulo tribuli, ix.
     50.
 tremulum, xiv. 203. perian, vi. 71.
 trepidant, v. 32.
 trepidi nautæ, xii. 29.
 tres, ii. 41. 44. 64. iii. 93.
     iv. 54. vi. 6. viii. 31. ix.
     42. cinædos, xii. 16.
     natos, ii. 34. selibra,
     iv. 46.
 trésue, v. 61. viii. 64. xi.
     1. xii. 3.
 tria, vi. 54.
 tribadum, vii. 69.
 tribas, vii. 66. 69.
 tribuas, viii. 54.
 tribuente, xi. 6.
 tribuere, j. 104. x. 34.
     xii. 6.
 tribuisse, viii. 37. xii.
     86.
 tribuit, ii. 2. iii. 10. 95.
     iv. 51. vi. 10. ix. 25. 35.
     99.
 tribuli tremulo, ix.
     50.
 tribulis mortui, ix. 58.
 tribuni, vi. 8. armati, ii.
     60.
 tribunitium latus, xiv.
     32.
 tribunali alto, xi. 99.
 tribunatus, xi. 99.

- tribuno, ix. 29.
 tribunum, iii. 100.
 tribum, ii. 46.
 tribus latias, viii. 15.
 tribus, j. 72. 102. 118.
     ii. 52. iv. 54. v. 50.
     vii. 64. ix. 30. 33. 78.
     xiii. 124. aureis vi-
     tæ peractis, x. 24. ca-
     pellis, vi. 19. dena-
     rii, ix. 103. libris mi-
     nor, x. 37. lustris, x.
     38. natis, xi. 54. num-
     mis, ii. 43.
 tributis, vii. 54.
 tricæque, xiv. 1.
 triceni, j. 44.
 tricenos, vi. 26. num-
     mos, x. 27.
 tricenties, iii. 22.
 tricesima lux, vi. 7.
 tricies, iv. 37. v. 40.
 triclinia strata, x. 13.
 triclinio, iii. 93.
 tridente æquore, v.
     25.
 triduo, ii. 6.
 triente, viii. 61. den-
     so, i. x. 89. nigro, ix.
     92.
 trientem summum, iv.
     83.
 trientes, xi. 40. Ame-
     thystinos, x. 49. cre-
     bros, j. 107. densi, vi.
     86. dimidios, xi. 7.
     setini, x. 13. setinos,
     xiv. 103.
 trientum, iv. 83.
 trieteride bis iunctâ,
     ix. 86. nonâ, x. 53.
 plena, vi. 38. primâ,
     vii. 95.
 trifolium, xiii. 114.
 trigesima æstas, x. 103.
 trigesimus, j. 16.
 triginta Decembres,
     iii. 36. diebus, xi. 25.
     Epigrammata, vii.
     80. munera, vii. 52.
     quatuorque messes,
     xii. 34. pueri, xii. 88.
     quatuorque ante
     brumas, x. 104.
 trigona tepidum, iv.
     19.
 trigone nudo, vii. 71.
 trigonem tepidum, xii.
     84.
 trilices Patauinæ, xiv.
     143.
 trima, xii. 7.
 trinæ ue, x. 75.
 trinoctiali domicenio,
     xii. 78.
 triones hyperboreos,
     ix. 46. odrysios, vii.
     79. Parthasios, vi.
     58.
 tripes grabatus, xii.
     32.
 triphilem caluam, vi.
     74.
 triphon, iv. 72.
 triplex, v. 66.
 triples, vii. 52. xiv. 6.
     termæ, x. 51. vani, vii.
     71. x. 87.
 triplici foro, iii. 38. viii.
     44.
 triste, xi. 2. caput, ii. 61.
 forum, v. 21. frigus,
- x. 5. iter, † 12. men-
     tum, xi. 99. nemus,
     xi. 42. supercilium,
     j. 25. xi. 2.
 tristem, iii. 38. viii. 41.
 reatum, ii. 24.
 tristes capillos, ii. 66.
     ceræ, xiv. 5. ferulæ,
     x. 62. morsus animi,
     xii. 34.
 tristi, iv. 44. 5. 79. vii.
     86. Aethiope, vii.
     86. criminè nocens
     terra, ix. 31. domice-
     nio, v. 79. fauillâ, iv.
     44. voce, iv. 5.
 tristia caamina, x. 17.
     fata, j. 79. iura, vii. 63.
     stigmata, x. 56.
 tristitiāmque, i. 110.
 tristibus procellis, ix.
     41.
 tristior, j. 63. ii. 69. nu-
     da, vii. 18.
 tristiorem saletanum,
     ii. 65.
 tristis, vi. 79. viii. 64. xi.
     21. 41. 105. arundo, j.
     4. Athenagoras, viii.
     41. auctio soluen-
     dis nummis, xiv. 35.
     filius, iix. 44. focus,
     xi. 57. lana. xiv. 158.
     puer, v. 85. secun-
     dus, vii. 91. torus, x.
     47. turba, vii. 57. vi-
     ctoria, x. 50.
 tristitia secura, vii. 46.
 tristium lacernarum, j.
     97.
 tristius genus leti, xi.
     E iii.

92.
 trita, j. 67. ii. 58. ix. 14.
     xi. 12. brachia, ii. 29.
     columba, iix. 6. gē-
     ma pollice Heliadū,
     ix. 14. lacerna, j. 93.
     iix. 28. succina, iii.
     65. toga, iii. 36. togu-
     la, ix. 103.
 tritāque, iii. 36.
 tritæ togæ, xii. 73.
 tritas lacernas, vii. 91.
 triticeum frumentum,
     xiii. 12.
 tritior, ii. 51. cultus, ix.
     58.
 tritis lapillis, iix. 64.
 teitius, ix. 58.
 trito pollice, xiv. 167.
 Triton, † 28.
 Tritonida, iv. 1.
 tritum saxum, xii. 57.
 tritus lectus cimice, xi.
     33.
 triuīz, † i. vi. 47. ne-
     morosa regna, ix.
     65.
 triuīam Thetin, v. 1.
 trium, ii. 91. discipulo-
     rum, x. 60. natorum,
     ii. 91. 92. iii. 95. ix.
     68.
 triumphas, vii. 7.
 triumphi, j. 5. gigantei,
     iix. 50. hyperborei,
     iix. 78.
 triumphis, iix. 65.
 triumphos, vi. 4. Ery-
     thræos, iix. 26. Idu-
     mæos, ii. 2. dignos,
     v. 19. laurigeros, iii.

INDEX

66. magnos, v. 17.
 vii. 1. Parthos, ix. 104
 secretos, iix. 15.
 triumphum, † 20.
 Troiæ, xi. 5.
 Troiamque, xiv. 1.
 trochis argutis, xiv.
     169.
 trochus celer, xi. 22.
 tropin, xii. 84.
 trucem Syllam, ix. 44.
 truces animos, ix. II.
     blattas, xiv. 37. I-
     beros, x. 78. pue-
     ros, xi. 87. tauri, iii.
     58.
 trudit, iii. 82.
 truditur, xi. 47.
 trullam, ix. 98.
 trunci, ii. 83.
 trunko fasciatō, xii.
     57.
 truncum turturem, vii.
     19.
 trux, ix. 26.
 Tryphon, xiii. 3.
 Tu
 Tu, j. 14. 50. ii. 18. 85. iii.
     4. 58. iv. 25. 27. v. 13.
     79. vi. 35. 40. vii. 17.
     22. iix. 8. 39. ix. 94. 102
     x. 11. 90. xi. 8. 17. xii.
     21. 57. xiii. 2. 121. xiv.
     19. 105.
 tuque, v. 13.
 tua, † 6. j. 35. 54. ii. 46.
     53. iii. 70. 99. iv. 8.
     56. v. 13. 66. vi. 48.
     83. vii. 15. 55. iix. 51.
     78. ix. 37. 103. x. 14.
     36. xi. 30. 56. xii. 90.

97. xiii. 127. xiv. 18.
 113.
 tua, † 3. ii. 19. v. 60.
 vii. 1. 14. 6. iix. 51. x. 38.
 61. xi. 40. xii. 98.
 xiii. 123. sponte, xii.
 61.
 tuæ, † 15. j. 26. ii. 62. iii.
     36. iv. 16. v. 50. 62. vi.
     80. vii. 9. iix. 15. 68. ix.
     29. 53. x. 29. 50. xi. 12.
     xii. 6. 101.
 tuam, j. 103. 74. ii.
     18. 53. iii. 45. 52. iv.
     49. 64. vi. 31. vii. 66.
     iix. 11. 17. x. 89. xi. 24.
     45.
 tuamque, j. 50.
 tuas, † 8. iii. 18. 31. v.
     62. vi. 56. 75. 80. vii.
     ii. 53. 39. iix. 50. ix.
     4. 27. x. 44. 98. xi.
     80. xii. 32. xiv. 66.
     142.
 tuba nauali, † 18. Pie-
     riâ, x. 64. xi. 4. tanta,
     iix. 56.
 tubæ tetricæ, vii. 79.
 tubas, iix. 3.
 tubera, xiii. 50.
 tuberes, xiii. 52. vernæ,
     xiii. 43.
 tubos omnes, xi. 62.
 Tucca, j. 19. vi. 65. vii.
     40. 76. ix. 77. x. 13.
     xi. 71. xii. 46.
 Tuccam, vi. 65.
 tuere, vi. 16. vii. 16. x.
     28.
 tui, j. 56. 91. ii. 87. iii.
     72. vi. 64. 83. vii. 17.

34. 79. iix. 54. ii. ix.
 72. 102. x. 90. xii. 52.
 98.
 tuis, j. 32. 42. ii. 14. 78.
   iii. 6. 93. iv. 13. v. 19.
 54. vii. 48. 98. 35. iix.
 55. 65. ix. 67. x. 42. xi.
 27. 24. xii. 63. 60. xiii.
 30. xiv. 172. cultris,
   ix. 3.
 tuisque, x. 104.
 tulerámque, iv. 55.
 tulerat, † 10.
 tulere, v. 79. vi. 70. vii.
   52.
 tulerint, † 16.
 tuleris, ix. 46.
 tulerit, j. 32.
 tulerunt, iix. 71.
 tulisse, j. 105. iii. 100.
 tulissent, † 27.
 tulisset, x. 41.
 tulit, † 10. 16. 23. j. 22.
   ii. 46. 63. iv. 1. ii. 32.
   vii. 46. iix. 36. 35. 71.
 75. ix. 9. 60. 44. 95.
 104. x. 85. xi. 51. xiii.
   113.
 Tulle, j. 37.
 Tulli, iii. 20. iv. 64.
 Tullioque, v. 52.
 Tullius, ix. 72. magnus,
   iv. 16.
 Tullus, ix. 52.
 tum, ii. 14. iii. 60. v. 68.
   vii. 40. 49.
 tumeat, xi. 57. xiii. 58.
   xiv. 151. 162.
 tumefactus, iv. 11.
 tumenti vulua, xi. 62.
 tumere, † 26.
 tumescit, iix. 33.
 tumet, iv. 46. 49. xiii.
   44. xiv. 144.
 tumidas hydrocelas,
   xii. 85.
 tumidi reges, v. 20.
 tumidi regis, ii. 18.
 tumidis aquis, † 25.
   vndis, xiv. 181. ter-
   roribus, ix. 44.
 tumido ore, v. 8.
 tumidus, v. 1. magister,
   iix. 3. x. 104. negotia-
   tor, x. 87.
 tumor, iix. 64.
 tumore modico, iv. 64.
 tumores Syrios, iv.
   43.
 tumulata Canace, xi.
   92.
 tumulique, xi. 49.
 tumulis, ix. 31.
 tumulo, vi. 52. vii. 95.
   ix. 16. nobiliore, iv.
   59.
 tumulum, vii. 86. iix.
   57.
 tumulúmque, iix. 38.
 tunc, ii. 8. 79. iv. 8. 78.
   v. 14. 50. vii. 66. iix.
   59. ix. 43. 67. x. 19. xi.
   59. 88. xii. 71. 102. xiv.
   6. 151.
 túne, vi. 82. iix. 3.
 tunica, x. 25.
 tunica Nilotide picti
   Mauri, x. 6. vtrinque
   leuatâ, xi. 71.
 tunicæ, x. 100. Pataui-
   næ, xiv. 143.
 tunicæque, xi. 105.
- tunicam, x. 81. xiv. 153.
   211.
 tunicas molestas, iv. 87.
   pingues, xiv. 143.
 tunicata, iii. 3. quies, x.
   51.
 tuo, j. 37. ii. 66. 68. iii. 87.
   16. iv. 79. v. 63. vi. 13.
   63. vii. 28. iix. 8. 33.
   ix. 54. 74. x. 27. 19. xi.
   30. 71. xii. 63. 3. xiii.
   96. xiv. 42. 141. ani-
   mo, ix. 42.
 tuoqué, vii. 4. iix. 44.
 tuorum, ii. 24. iv. 55. iix.
   15. 77. ix. 81. xi. 25. xii.
   6. 32.
 tuos, j. 30. 66. ii. 91.
   iii. 50. v. 74. vii. 2.
   iix. 76. iix. 78. ix. 38.
   56. x. 14. 100. xi. 53.
   108. xii. 9. 86. canes,
   x. 37.
 tuoſque, ii. 14. xi. 91.
 tura, j. 112. vi. 85. iix.
   24. xi. 58. 105. xii.
   103. pia, iix. 8. 66.
   xiii. 4. pingua, x.
   26. semicremata, xi.
   55.
 turba, † 23. j. 91. iii. 91.
   iv. 29. v. 7. 25. 32. vi.
   6. 21. ix. 30. 60. 70. x.
   18. 48. xiii. 99. cæ-
   tera, iii. 38. candi-
   da, xii. 34. crassa, ix.
   23. densa, vii. 60. x.
   10. enthea, xi. 85.
 entheata, xii. 57.
 grauis, † 4. ingens,
   j. 74. ingens one-

rosaq; ix. 56. Mar-
 tia, j. 4. maxima, xiii.
 83. molesta, j. 43. ob-
 uia, iv. 53. xiv. 169.
 omnis, iii. 58. xiii. 3.
 otiosa, ii. 37. palida,
 x. 12. pia, vii. 31. rusti-
 ca, iv. 66. Sistrata,
 xii. 29. tristis, vii. 57.
 Stoica, vii. 68. toga-
 ta, vi. 48. ventura,
 vii. 43.
 turba, j. 90. ii. 74. v. 8.
 vii. 99. iix. 82. xiv.
 214. in omni, ix.
 99. nokia, iii. 91. te-
 nera, ii. 75. vocata,
 j. 21.
 turbabis, xiii. 75.
 turbæ, xiii. 124. cri-
 nitæ, xii. 49. piæ,
 iix. 38. simplici, x.
 62. transeuntis, xii.
 57.
 turbam, iii. 46. 82. xii.
 89. minorem, ix. 81.
 otiosorem, xi. 1.
 turbare, ii. 36.
 turbat, vii. 51.
 turbata Crystallina, ix.
 60. massica, xiii. 121.
 turbatis, iii. 108.
 turbato auro, iix. 78.
 mulso, xiv. 127.
 turbida amphora, iix.
 45. cæcuba, xii. 61.
 turbidiore lumine, x.
 20.
 turdis, xiii. 51. auidis, iii,
 58. crassis, ii. 40. pin-
 guibus, iii. 47.

INDEX.

turdo, vii. 19.
 turdorum corona, xiii.
 51.
 turdos, iv. 66. ix. 56. va-
 gas, xi. 22.
 turdumue, vi. 75.
 turdus, iii. 77. ix. 55.
 xiii. 92.
 turdusque, vi. 11.
 ture, vii. 73. ix. 2. 92. x.
 92. Eoo, iii. 65.
 turgentis lacus, iv. 55.
 turgit, xiii. 47. 68. xiv.
 45.
 turgidis labris, vi. 36.
 turgidum, penem, ix.
 28.
 turis, iii. 2. iv. 46. vii. 53.
 71.
 Turni, vii. 96.
 Turnus, xi. 11.
 turpe, ii. 86. iv. 71. vi. 90.
 vii. 19. ix. 48. guttur,
 x. 22.
 turpes, iix. 79. x. 71.
 bisontes, j. 105. mus-
 cas, xiv. 67. ranas, x.
 37.
 turpi resinâ, xii. 32. si-
 nu, xi. 55. vlcere, vii.
 70.
 turpior vxor, vi. 45.
 turpiorem, v. 79.
 turpis stiria, vii. 36.
 turpius, j. 36. v. 83. x.
 83.
 turre alta, iii. 58.
 turses, iii. 58.
 turricula, xiv. 16.
 turris candida, xii. 31.
 turtur aureus, iii. 60.
 cereus, iii. 76. pin-
 guis, xiii. 53.
 turturem truncum, vii.
 19.
 turturum, iii. 82.
 tus, xiii. 4.
 Tusca vineâ politus li-
 go, ix. 58.
 tuscæ glandis, vii. 26.
 tufci, vii. 30.
 tufcis iugis, j. 27. ca-
 dis, xiii. 118. fæilli-
 bus, xiv. 98.
 tuſco amne, ix. 104.
 vico, xi. 28.
 tuſcula tellus, ix. 61.
 tuſculue, vii. 30.
 tuſculosque, iv. 64.
 tuſcus, iii. 24. ager, ix.
 23. eques, iix. 6.
 tuſſire, j. 20. xi. 87.
 tuſſis, j. 20. v. 40. ſpera,
 x. 87.
 tuſſit, j. 11. ii. 26.
 tuta, x. 30. xi. 19. xiv.
 61. 123. carinæ, iii.
 67. frigora, ii. 46. le-
 ñica, xi. 99. nou-
 cula, ix. 59. otia, xii. 5.
 oua, iii. 47.
 tuta, iii. 67.
 tutam, vi. 93.
 tutas tenebras, xiv. 40.
 tutela felix, v. 1.
 tutior, j. 14. 49. v. 32. x.
 19. xii. 14. hospes, iix.
 14.
 tutius eſuritor, iii. 14.
 tutum, ix. 56.
 tutus, iii. 91. iv. 19. ix. 86.
 75. lepus, j. 7.
 tuum,

- tuum, † 17. j. 16. ii. 15.
 20. iii. 93. iv. 80. v.
 41. 84. vi. 68. vii. 45.
 ix. 27. 49. x. 45. 56.
 xi. 57.
 tuus, j. 39. 50. ii. 18.
 74. iii. 2. 70. iv. 28.
 vi. 39. vii. 43. iix. lix.
 18. 37. 94. x. 64. 89.
 xi. 24. 70. xii. 52. xiii.
 96. lxxi.
 Ty
 Tyndaris, ix. 106. xii.
 52.
 tyranni pellax, ix. 44.
 tyranno argelico, ix.
 67.
 Tyriā sindone, iv. 19.
 Tyriæ, xiv. 133.
 Tyriam abollam, iix.
 48.
 Tyrianthina vrbica, j.
 54.
 Tyriásque, iv. 28.
 Tyrias lacernas, iix. 10.
 ix. 23.
 Tyrios cultus, xi. 40.
 Tyrius taurus, x. 51.
 Tyron, ii. 29.
 Tyros improba, x. 16.
 Cadmea, vi. 11.
- V
 vacabis, v. 81.
 vacabit, vii. 50. 25. 96.
 xi. 107. xii. 11.
 vacant, vii. 101.
- vacare, ii. 41. v. 21. iix.
 82.
 vacaret, xi. 1.
 vacas, j. 5. ii. 5.
 vacat, iix. 69. vii. 1. 79. ix.
 8. x. 17. xi. 1.
 vacca, xiv. 180.
 vacent, j. 4.
 vacerra, iix. 69. xi. 67.
 78. xii. 32.
 vacuâ manu, vi. 72. pel-
 le, vi. 64.
 vacuam Lygdon, vi.
 42.
 vacuare, xi. 6.
 vacuas chartas, xiv. 10.
 vacui, xii. 5.
 vacuis, xiii. 8. auribus,
 xi. 4.
 vacuo, † ii. aëre, † i. ii.
 dente, j. 61. sinu. x.
 78.
 vacuus, xii. 71.
 vada, j. 50. iii. 67. iv. 55.
 vi. 42. pura, iv. 55. tar-
 da, iii. 67.
 vadas, xi. 1.
 vade, j. 71. iii. 4. xi.
 105.
 vadimonia, iix. 67. xiv.
 135.
 vadis, ii. 69. iv. 22. iix.
 28. ix. 55. Erythræis,
 iix. 28. opposuit, x.
 85.
 vadum lene, j. 50.
 vx, ii. 60. iv. 28. v. 34.
 vafer, xi. 32.
 vafra arte, vi. 64. xii.
 64.
 vaga aranea, iix. 33.
- vagæ iuuentæ, ii. 90.
 vagantur, vi. 34.
 vagaris, x. 65.
 vagatur, iii. 57.
 vagatus, ix. 60.
 vagi, iii. 67.
 vagientem fetum, iti.
 58.
 vagientes infantes, xi.
 62.
 vagis gressibus, ii. 57.
 vagitibus tantis, ix.
 21.
 vagitu, ix. 9.
 vagos capillos, vi. 52.
 turdos, xi. 22.
 vagumque, xii. 18. ma-
 ne, vii. 38.
 vagus, j. 2. iv. 79. v. 32.
 71. vi. 21. 80. vii. 31.
 x. 85. amor, xii. 98.
 December, iv. 14.
 lepus, j. 15. pes, xii.
 26.
 valde, iii. 44.
 vale, v. 67. ix. 8. x. 104.
 xi. 109. xii. 48.
 valeam, ii. 5. iv. 31. vi. 64.
 60.
 valebis, ii. 92. vi. 78.
 xiiii. 35.
 valent, j. 16. iix. 32. x. 62.
 xi. 71.
 valere, vi. 70.
 vales, ii. 64.
 valet, iv. 64. vii. 12. xiii.
 80.
 yalle, iii. 58. alta, iii. 58.
 breui, ix. 19. vasta,
 † 6.
 valles, v. 72. curuas,

INDEX.

- iv. 64.
 valete, iii. 7. iv. 57.
 valua, vii. 19.
 vana ludibria, x. 4.
 vanæ, ix. 44. togæ, iii.
     4.
 vani operis, v. 23. tripli-
     ces, vii. 71. x. 87.
 vano labore, xiv. 48.
     nomine, iv. 11. mu-
     nera, ix. 105.
 vanóque honore, ii.
     33.
 vanos fumos, iv. 5.
     labores, x. 82.
 vanus labor, j. 89.
 vapore, vii. 30. iix. 33.
     arido, vi. 42. lento,
     v. 79.
 vapores nimios, x.
     48.
 vappa perfida, xii.
     48.
 vapulat, vii. 66. vi. 46.
     xii. 57.
 vapuluit, x. 62.
 vapulet, vii. 85. iix.
     23.
 Vare, iv. 78. iix. 20. x.
     26.
 variæ aulæ, ix. 44.
 variantur, iix. 28.
 varias arteis, vii. 31. co-
     mas, j. 77. opes, x.
     48.
 variata mappa, iv.
     46.
 vario, iix. 18.
 vario ære, v. 16. de-
     core, vi. 42. de mar-
     more, x. 79. ordi-
- ne, † 26. sapore, xi.
     37.
 varioque, xii. 4. vsu, vii.
     50.
 varios, vii. 31. colo-
     res, ii. 46. discurs-
     sus, vii. 38. labo-
     res, iv. 8. modos,
     iii. 63.
 varium minutal, xi.
     32.
 Varro inficiandæ, v.
     31.
 Varus, iv. 78.
 vasa Aretina, xiv. 98.
     pauca, iv. 15.
 vasta valle, † 6.
 vastos hiatus, j. 23.
 vatem, † 12. iix. 73. xi. 51.
     x. 58. iix. 63. 82. ix. 1. x.
     64.
 vati, vi. 21. vii. 28. 62. xiv.
     165. Alexis, v. 16. suo,
     ii. 22.
 Vaticana, vi. 92. x. 45.
 Vaticani cadi, xii. 48.
 Vaticanis cadis, j. 19.
 Vatini calicis, xiv. 96.
     fudoris, xiv. 96.
 Vatimiorum fractorū,
     x. 3.
 vatis, vi. 68. iix. 66.
     ix. 50. x. 103. Apol-
     linei, vii. 21. docti,
     j. 62. modici, ix.
     27. Theodori, xi.
     94.
 vatuum, iix. 56. 63.
- Vb.
- Vbere, ix. 9. largo, xiii.
     44.
- vbi, † 2. j. 2. 54. 61. 86.
     ii. 69. 78. 93. iii. 59.
     iv. 18. 25. 66. v. 59.
     vii. 21. iix. 65. ix.
     24. 60. 62. xii. 13. xiii.
     58.
 vbique, v. 26. vii. 72. iix.
     3. ix. 100. xi. 95. xii.
     50.
 vbiunque, j. 2. x. 92.
     Vd
 Vda puella, xi. 17. ba-
     sia vetulo Falerno,
     xi. 27.
 vdaque prata, j. 115.
 vdi, x. 19.
 vdo gaudio, x. 78. an-
     tro, x. 35.
 vdones Cilicij, iv.
     140.
 vdus, iix. 44. aleator,
     v. 85. calceus, xi.
     22.
     Ve
 Ve, j. 58. 93. iv. 23.
     vi. 39. x. 5. 22. 30. 70.
     96.
 Vebius comes, ix. 32.
 vecta, iix. 51.
 vectius, v. 8.
 vector lasciu, ii. 14.
     niger, xii. 24.
 vectus, iv. 51.
 vehimürque, iix. 64.
 vehit, x. 3.
 vehunt, iix. 21.
 Veientana, iii. 49. vna,
     ii. 53.
 Veientani rubelli, iix.
     61.
 vel, † 7. j. 87. 109. ii.

48. 66. iii. 1. 82. iv.
64. 69. v. 12. 24. vi.
49. 70. vii. 1. 79. iix.
53. ix. 39. x. 20. 82.
xii. 28. 46. xii. 21. 67.
xiii. 51. 54. xiv. 116.
145.
vela, iix. 70. xii. 44.
29. xiv. 28. 29. læta,
† 26. negata, ix. 39.
xi. 22.
Velabrensem, xiii. 32.
Velabrensi foco, xi. 53.
Velabrensis caseus,
xiii. 32.
velamine nigro, iii. 3.
velarunt, xii. 42.
velas, iii. 3.
velat, j. 89. ii. 43.
velet, iii. 2.
velim, j. 9. 58. ii. 5. iv.
42. v. 16. ix. 23. x.
74.
velimus, iv. 61.
velint, j. 52. v. 61. vi. 25.
iix. 75. x. 34.
velis, j. 9. 36. ii. 64.
vi. 49. iix. 28. 38. 39.
51. ix. 4. 39. x. 47. 48.
xii. 34. 84. xiii. 2. xiv.
145.
velit, j. 118. ii. 54. iii.
90. 92. vi. 63. 77.
vii. 68. iix. 71. 14. 18.
46. x. 23. 103. xi. 24.
28. 56.
velle, iii. 26. v. 84. xi. 8.
28. 56. 59. xii. 96.
vellem, vi. 81. iix. 53. 72.
x. 8.
vellens comam, v.
37.
vellent, iv. 44.
vellera, ii. 46. iv. 41.
xi. 28. aurea, xii. 100.
flava, ix. 62. multa, xiv. 143. pretiosa, xiii. 125. rasa, xiv.
159.
vellere, iix. 28. x. 90. xi.
100. Aeolio, iix. 51.
pullo, xiv. 157.
velleribus primis, xiv.
155.
velles, iii. 16.
vellet, j. 36. 74. 86. iii.
24. vi. 21. vii. 50. iix.
46. x. 73. xi. 35. 41. xii.
29.
velletis, xi. 61.
vellis, ii. 62. x. 90.
vellis, ii. 62. x. 90.
vellit, ii. 11.
vellus, v. 38. densum, iv. 3. inquinatum, iv. 4.
velocia munera, † 2.
velocibus annis, iix. 8.
velocior manus, xiv. 208.
velocius, j. 47. 49.
veloque, j. 35. xi. 46. 99.
velox, j. 111.
velox, vi. 28. Agathine, ix. 39. draucus, xiv. 48 notarius, x. 62. timor, j. 105.
velut, vi. 82. vii. 46.
59. 83. iii. 86. 27.
veluti, xi. 28. 37. vi.
vena Lucrina, x. 30.
- saucia, iv. 66.
vena rigida, vi. 49. xi.
17.
venabula, † 15. xiv. 30.
deiceta, xiv. 31. Dora-
rica, † 23. grandia,
† 155. splendida, †
II.
venafri Campani, xiii.
98.
venafro vnclo, xii. 64.
venalis, j. 2. iii. 60.
venatio, xiii. 101.
venator, † 11. j. 50. x. 87.
xii. 14. 18. xiv. 86. su-
perbus, iv. 35.
superbus capta matre,
x. 37.
venatrix, xi. 70.
venatur, xiv. 200.
venatus humiles leo-
num, j. 105.
vendamus, vii. 15.
vendas, vii. 97. xi. 71.
vendat, xii. 55.
vende, xi. 71.
vendebat, vi. 66.
vendentem, xii. 103.
vendere, j. 57. 86. iii.
56. iv. 5. v. 16. vii. 63.
76. ix. 4. 30. xi. 71.
xii. 67. 73. 103. xiv.
204.
venderet, j. 86.
vendes, ii. 43.
vendicabit, xi. 99.
vendicare, iii. 82.
venidisti, xii. 99.
vendidit, iii. 48. 57.
vi. 71. ix. 22. xii. 33.
vendis, xii. 67.

INDEX.

- vendit, j. 42. 19. xii. 55.
xiv. 19. 4. 223.
vendita, xii. 103.
vendo, iv. 80.
vendunt, xii. 46.
venena pulla, ix. 3.
veneno, vi. 19. Amy-
clæo, iix. 28. atro, vii.
71. obscuro, j. 79.
poto, v. 77.
venenum, iii. 22. vi. 78.
92.
venerabilis moles, †
2.
veneranda domus, ix.
21. limina, xii. 3. pal-
latia, j. 71. sacra Mu-
sarum, x. 88.
venerandaque sancta-
que verba, iii. 69.
venerande nepos, ix.
18. rector, vii. 59.
venerandus Cæsar, ix.
104.
venerantia, v. 15.
venerantur, iix. 11.
venerare, iv. 30.
veneras, j. 3.
venerat, iix. 55. xiv.
72.
venere, † 3. xii. 71.
Venerem, j. 103. 110. v.
41.
Veneres, ix. 12. xi. 14.
Veneri, ix. 42. xi. 61.
venerint, j. 105. x. 5.
veneris, iii. 4. iv. 44.
v. 7. xi. 27. xii. 43.
xiv. 206. beatæ, xi.
81.
venerit, xi. 7. xii. 24.
- venerunt, vii. 52. iix. 71.
xiii. 8. iii.
Veneti, vi. 46.
Venetis terris, xiii.
88.
Veneto, x. 48. xiv. 131.
luto, iii. 74.
veni, j. 72. iv. 1. 78. v.
49. vii. 5. 22. 1. 21.
39. 67. xi. 53. xii.
63. 84. xiii. 82. xiv.
99.
veniam, ii. 90. iv. 77. vi.
51. ix. 56. xi. 36. xii.
60.
veniant, vii. 71.
venias, j. 53. iii. 27. x. 36.
xi. 53.
veniat, vii. 4. xiv. 87.
veniente, iix. 11.
venues, v. 45. x. 12. x.
24.
veniet, j. 50. iii. 4. 38.
xiv. 112. 125.
venimus, x. 103. xi. 80.
xiv. 48.
venio, ii. 18. iii. 44. xiii.
35.
venire, j. 118. v. 4. 85. vi.
1. xi. 8. xii. 78.
venis, iii. 44. 54. vi. 47.
iix. 21. 67. xiii. 2.
venis curnis, xiv. 33.
prominentibus, v. 4.
venisse, iv. 61. xiii. 107.
venissent, x. 81.
venisti, j. 3. v. 9.
venit, † 3. j. 26. 63.
72. 88. iii. 50. 58. 65.
iv. 30. 46. 66. v. 3. 10.
59. vii. 7. 12. 35. 53.
85. iix. 32. 51. 67. ix.
24. 49. 52. 104. x. 6.
36. 73. xi. 70. 92. xii.
26. 29. xiii. 31. 36.
84. xiv. 62. 72. 162.
199.
venit, (à veneo) xi.
39.
venite, xii. 8.
venitis, x. 48. 72.
veniunt, iix. 78.
venter, xiv. 151. infelix,
ii. 51.
ventilat, iii. 82. v. 32. xii.
18.
ventis, x. 104.
vento iubete, x. 8. leni.
x. 30.
ventos, iv. 19.
ventosque, vi. 59.
ventre, xi. 62. j. 21. falili-
co, iv. 46.
ventrem, iv. 78. x. 48.
iii. 42. liquidum, xiii.
116. solutum, xi. 89.
ventres molles, xiii.
26.
ventri, iii. 22, xi. 53, pi-
gro, iii. 47, sciffo,
xiv. 60,
ventris, j. 38. 110. duri,
xiii. 29. maturi, † 14.
ventrum, ii. 41,
ventura, xi. 92. Cydo-
nia, x. 42. turba, vii.
43.
venturam, xiv. 6,
venturo, iix. 21.
venturum, xi. 74.
ventus, ix. 39. xiv. 28.
29.

- Venuleio, iv. 83.
 Venus, † 6. j. 104. ii.
 84. vi. 19. vii. 38. iix.
 43. x. 13. æqua, iv.
 13. casta, ii. 34. vi.
 45. x. 33. debilitata,
 j. 47. fugitiua, xii. 98.
 læta, vi. 21. nuda,
 iix. i. plebeia, ii. 53.
 prodigiosa, j. 91. sol-
 licitata, iii. 74. super-
 ba, iii. 68.
 uenustum, xi. 32.
 uer, ix. 14. breue, ii.
 46.
 uera, ix. 101. x. 34. ele-
 ctra, iix. 51. fama, vii.
 87. gaudia, vii. 4. xi.
 27. Glaniana, iv. 39.
 mentula, vii. 34. no-
 mina, xiv. 170. sobo-
 les, vi. 3.
 uerâ simplicitate, j. 40.
 ueræ, xi. 45. vita, v. 21.
 ueram, j. 110. vii. 38.
 ueras amicitias, xi. 45.
 uerba, ii. 76, v. 16. 24.
 51. vi. 54. 56. iix. 7.
 22. xi. 47. 71. xii. 42.
 xiv. 208. barbara, j.
 66. fortia, iii. 46.
 grandia, ii. 69. ix.
 33. Latina, xi. 21.
 mandata, ix. 36. pau-
 ca, j. 97. prima, ix.
 69. sobria, j. 28. ve-
 nerandâque sanctâ-
 que, iii. 69.
 uerbera, † 10. ii. 75.
 Graia, ix. 74. mille,
 xi. 94.
- uerberat, xii. 75.
 uerberatus, vii. 94.
 uerbere, vii. 66. tenui,
 147.
 uerberent, xii. 57.
 uerberibusque, ix. 70.
 uerbis, j. 36. iv. 89. iii. 3.
 vi. ii. iix. 6. xii. ii. ca-
 stis, iii. 69. grandibus
 minax, ix. 28. inno-
 cuius, vii. ii. prioribus
 x. 72.
 uerbum, ix. 47. vnum,
 xiv. 217.
 uercellas, x. 12.
 uerè, j. 34. iii. 12. vi. 44,
 xiv. 187.
 uerecundam sitim, viii.
 70.
 uerecundo ore, viii. i,
 ueredi succineto, xiv.
 86,
 ueredo rapienti, xii,
 14,
 ueri, v. 19. xi. 50.
 ueredicæ forores, v. i,
 ueredico ore, x. 37.
 ueriora, vi. 30,
 ueris, vi. 30. 80. xiii.
 127.
 ueritas rustica siccis
 capillis, x. 72,
 uerius, viii. 76,
 ueritus, ix. 27.
 uerminat, xiv. 23,
 uerna, j. 42, iii. 1, vi. 29,
 xiv. 1, 119. clamator,
 xii. 26. Numæ, x. 76,
 satur, ii. 90.
 uerna tempora, v. 68.
 ix. 13, 17.
- uernâ arbore, xi. 9.
 uernæ lactei, iii. 58, tu-
 beres, xiii. 43.
 uernam dormitantem
 viii. 59. negligentem,
 xii. 89.
 uernarent, ii. 61.
 uernas, x. 30.
 uernat, ix. 55.
 uernis equitibus, j. 85.
 uernos apros, j. 50.
 uernula, xii. 71. xiv. 54.
 uernulæ, v. 38.
 uernulas libellos, v. 18.
 uero, vi. 39. viii. 76,
 amore, x. 20. barba-
 roq; rure, iii. 58. do-
 lore, vi. 63. gaudio,
 j. 50. nomine, vi. 88.
 viro, vii. 57.
 uerona, j. 62. magna,
 xiv. 195. tenuis, x.
 103.
 ueronâ, j. 8.
 ueronem sacrum, j. 50.
 ueros Sardonychas, ix.
 60. x. 87.
 Verpe poëta, xi. 95.
 Verpus, vii. 81.
 Verris, ii. 37.
 uerſata, xi. 53.
 uersibus, x. 100. duo-
 bus, xiv. i. mille, xi.
 81. trecentis, ix. 20.
 uerſiculus, iii. 9. 50. vi.
 64.
 uerſu grato, iv. 55. im-
 pio, x. 5. non labo-
 rioso, xi. 7. Lampfa-
 cio, xi. 17. laſciuo, x.
 64. rudi, ix. 12.

F iij

INDEX.

- uersus, ii. 8. iv. 17. v. 27.
 57. vii. 3. ix. 91. xi. 2. 4.
 25. xii. 62. xiii. 75.
 disertos, vi. 14. du-
 centos, viii. 90. duo
 trésue, xiii. 3. facun-
 dos, xii. 43. lasciuos,
 xi. 21. Saturalitios,
 xi. 16. seueros, j. 36.
 viridi ærugine tin-
 etos, x. 33.
 Vertagus acer, xiv.
 200.
 uertex planus, ix. 64.
 uertice, j. 32. viii. 36.
 x. 19. moto, iv. 3. te-
 nero, xiii. 50. toto,
 xii. 7.
 uerricémque, xii. 45.
 uerum, j. 65. 109. ii. 69.
 iii. 72. iv. 34. 42. v.
 30. vii. 5. 27. 89. 99.
 viii. 76. x. 5. 14. xi.
 8. 25. 63. 108. xii. 36.
 87. xiv. 52. nomen,
 ix. 97.
 uerus, iv. 5. pater, † 3. pa-
 terfamiliae, j. 85.
 uescitur, viii. 50.
 uescuntur, iii. 58.
 uesica fortior, viii. 33.
 omnis, iv. 49.
 uesicam, xiv. 62.
 uespilo, j. 1. 31. 48.
 uespillonum, ii. 61.
 Vestæ, vii. 72. canæ,
 j. 17.
 ueste, v. 24. tinctæ, v. 24.
 deposita, vi. 93. ma-
 dida, v. 80.
 uestem aridam, iv. 70.
 uester, ix. 97.
 uestes, xii. 103. ame-
 thystinas, j. 97. oli-
 dæ, j. 50. saturatas,
 viii. 48.
 uesti, j. 5.
 uestib. tintæ, ix. 63.
 uestino grege, xiii. 31.
 uestinus caseus, xiii.
 31. grauis, iv. 73.
 uestite, ii. 46.
 uestis proxima, xii. 18.
 fordida, viii. 3. xiv.
 71.
 uestit, j. 36. vi. 11. vii. 81.
 xiv. 128.
 uestitur, x. 51. viii. 33. x.
 51. xiv. 129.
 uestra, v. 85. viii. 28.
 x. 10. 103. xi. 62. xiv.
 136.
 uestras, ix. 1. xi. 83.
 uestri, x. 103.
 uestris, x. 24.
 uestro, xii. 64.
 uestrum, v. 6. vi. 68.
 ueuuui viridis, iv.
 44.
 uetabunt, xi. 79.
 uetamur, xi. 7.
 uetar, ii. 91. v. 38. vi. 91.
 ueterem amicum, viii.
 14. ix. 86. Gaurum,
 iv. 55. Iouem, vii.
 72. maritum, x. 41.
 senectam, v. 7. soda-
 lem, ii. 44. umbram,
 v. 10.
 ueteres, v. 16. xi. 91. ar-
 tes, iv. 39. auos, iii.
 63. brachæ, xi. 22.
- calathos, ix. 60. &
 paucos sodales, x.
 104. Ficelias, vi. 27.
 Fidenas, iv. 64. om-
 nes, j. 55. patres, xi. 6.
 patronos, v. 36. poë-
 tas, x. 78. ritus, viii.
 80. sodales, j. 100. so-
 los, viii. 69.
 ueteri fidóque sodali,
 ii. 43. v. 19. sodali, x. 37.
 xii. 25.
 ueteris amici, viii. 18.
 ueterino, iii. 67.
 ueterum auorum, x. 87.
 Corinthiorū ansæ,
 ix. 58. ducum, ix. 85.
 ucteres, v. 54.
 uero, j. 35.
 Veronissæ paruæ, iv.
 55.
 uetuisti, iv. 22.
 uetuit, iii. 46. ix. 104. xi.
 42.
 uetula, iii. 32.
 uetulâ dextrâ, xi. 30.
 uetulæ Fabulæ, viii.
 33.
 uetulam, iii. 32. iv. 20.
 uetulas, iii. 76. viii. 79.
 algentes, iv. 5. decem
 ix. 103.
 uetuli cinædi, j. 42.
 Euæti, viii. 6. fures,
 vi. 16.
 uetulisque, viii. 79.
 uetulo Falerno, j. 19.
 viii. 77. xi. 27. mari-
 to, xi. 72. petasone,
 xiii. 55.
 uetulos cados, xiii. 112.

- uetulum cunnum , x.
   90.
 uetus , vi. 64. vii. 78.
   x. 101. 98. xi. 22. 35.
   53. aura , iv. 4. fi-
   dus sodalis , v. 19.
 ingenium , xi. 8. pa-
   triusque amicus , vi.
   25. putreque solum
   luto , ix. 75. sodalis , j.
   55. vii. 85. testa , vi.
   93.
 uetusque , ii. 30. xi. 35.
 uetultas , vii. 44. longæ-
   ua , † 5.
 uetustina , iii. 93.
 uetustinæ , ii. 28.
 uexabit , viii. 46.
 uexat , ii. 32. ix. 60. xi. 82.
   87.
 uexata vindemia , j.
   57.
 uexatas , rosas , xi. 90.
 uexatio , x. 82.
 uexerat , † 16.
 uexes , j. 118.
 uexit , viii. 51.
 Vi
 Vi , vi. 19.
 uia , vii. 60. x. 12. media,
   † 2. puluerulenta ,
   xii. 2.
 uiâ , x. 104. aliâ , xi. 92.
   flaminia , x. 6. inof-
   fensa , xiv. 209. me-
   dia , vi. 93. sacra , ii. 63.
   xii. 2.
 uię , xii. 28. xiv. 61. Ämi-
   lia , iii. 4. Ausoniæ ,
   ix. 104. latia , ix. 65.
   longæ , j. 2.
 uiam , v. 14. xiv. 150. iuv
 uiarum , ix. 102.
 uias , j. 71. Ausomias ,
   vii. 5. Capitolinas ,
   vi. 10. graciles , ii. 86.
   longas , vi. 43. ix. 31.
   x. 36. xiv. 188. taci-
   tas , xiii. 60. toras ,
   vii. 10.
 uiator , vi. 28. ix. 65. x.
   63. xi. 14. 92. xiii. 25.
   laſſus , ij. 6. piger ,
   v. 55.
 uibrabunt , v. 79.
 uicarius , ii. 18.
 uicem , viii. 38.
 uicenos nûmos , iv. 26.
 uicere , ix. 106.
 uiceris , xi. 6.
 uicerunt , vii. 18.
 uici fuit ille magister ,
   x. 79.
 uicies , j. 100.
 uiciisque , xii. 78.
 uicina , v. 65. vi. 43. xiv.
   159. antra , vii. 49. iu-
   gera , viii. 56. numis-
   mata , j. 27. porta , iv.
   18. Nomento rura ,
   xiii. 15. silua , j. 50.
 uicinâ vrbe , j. 13.
 uicinam vrbem , vii. 16.
 uicine , vi. 27.
 uicini , vi. 19. 39. 73. ix.
   70. cubiti , iii. 63. ili-
   ceti , xii. 18. Quirini
   porticum , xi. 1.
 uicina tota , xii. 59.
 uicino fonte , ix. 19.
 uicinos hortos , j. 115. xi.
   35. lares , x. 18.
 uicinum , j. 21. vii. 92. bin
 uicinus , j. 87. vi. 64. fo-
   las , xi. 42. latus , iii.
   58.
 uicit , j. 8. viii. 26. x. 87.
   xi. 34. 42.
 uico patricio , x. 68.
 Tuſco , xi. 28.
 uicos tenues , vii. 60.
 uicta , j. 83. xiv. 150. faba ,
   iii. 47.
 uictima grata , xii. 92.
   caſa , ix. 32. cæſa qua-
   cunque manu , x.
   73.
 uictimaque , ix. 92.
 uictimasque , viii. 66.
 uictor , viii. 54. ix. 44.
   104. x. 74. xi. 34. 79.
   Deus , vii. 7. Scipio ,
   xi. 2.
 uictorem , viii. 2.
 uictores , viii. 43.
 uictori , vii. 28.
 uictoria Phlegræa , viii.
   78.
 uictoria tristis , x. 50.
 uictoria signum , xiv.
   170.
 uictoris , vii. 28. viii.
   26.
 uictricem laurum , ix.
   36.
 uictrices chartæ , vii. 5.
 uictrix umbra , vi. 76.
   vnda , xi. 97.
 uictura carmina , viii.
   73. fama , v. 15. nomi-
   na , vii. 43.
 uicturæ , j. 26.
 uicturam , viii. 81.

INDEX.

- uicturas chartas, xi. 4.
curas, j. 108.
- uicturis chartis, iii. 20.
- uicturum, v. 59. nomē,
x. 26.
- uicturus liber, vi. 60.
- uicus, vii. 72. patritius,
vii. 71.
- uide, vi. 21. xiv. 131.
- uideam, ii. 5.
- uidear, v. 18. vi. 73.
- uideare, ix. 61. vii.
100.
- uidearis, viii. 3. x. 83. xi.
56. 76.
- uideas, j. 16. iii. 93. vii.
98. ix. 73. 88. xiv. 76.
212.
- uideat, ix. 67. xiv. 1. xi.
103.
- uideatur, iv. 32.
- uidebam, j. 91.
- uidebaris, j. 92.
- uidebis, j. 56. 110. vi. 78.
x. 19. 104. xiii. 100.
- uidebit, v. 81.
- uidebo, v. 47. viii. 25.
41.
- uidebuntur, ii. 8.
- uidemur, vi. 70. x. 65.
xii. 4.
- uidenda, x. 6.
- uident, iii. 93.
- uideo, ii. 38. x. 14. 70.
xiv. 15. 4.
- uideor, viii. 23. x. i. xii.
26.
- viderat, ii. 66. vi. 53. 85.
ix. 57. x. 52.
- uidere, j. 87. iii. 44. 67.
iv. 30. 64. 77. v. 25.
- viii. 8. 21. ix. 76. xi. i.
76. 102. xii. 49.
- uideres, iii. 47.
- uideret, viii. 2. xii. 86.
- uideri, j. 10. 42. ii. 88. 91.
iii. 52. iv. 6. vii. 11. 50.
viii. 19. 38. x. 90. xi. 43.
56. xii. 57. 41. 62.
- uideris, j. 42. ii. 1. iii. 5.
40. v. 4. vii. 25. 40.
viii. 64. ix. 44. x.
93.
- uiderit, v. 50.
- uides, ii. 11. 29. iii. 38. iv.
53. v. 23. ix. 32. 36. 44.
x. 84. 92. xi. 59. xiv.
44.
- uidet, † 2. j. 97. 105.
ii. 14. iii. 39. iv. 21.
v. 23. vi. 18. 34. 39.
64. vii. 4. 16. 86.
viii. 3. 36. 49. 59. ix.
35. 38. 60. x. 32. 51.
xii. 52.
- uidetis, ii. 57.
- uideto, x. 19.
- uidetur, j. 35. 45. 75. ii.
84. iii. 12. v. 12. 31. 57.
viii. 23. 51. 75. ix. 62. x.
25. 76. 90. xi. 25. xii.
42. xiv. 18.
- uidi, vi. 58. viii. 30. xii.
32.
- uidimus, † 5. 6. j. 13. iv.
26. 35. xii. 60.
- uidissem, v. 50.
- uidissent, ix. 67.
- uidisses, ix. 67.
- uidisti, vi. 33. viii. 25.
- uidit, † 28. ii. 75. iii. 95.
vi. 68. vii. 32. viii. 26.
68. ix. 21. x. 38. 67. xi.
62. xii. 85.
- uidua, ii. 32.
- uiduáque platano, iii.
58.
- uiduæ, vii. 72.
- uiduarum, j. 50.
- uiduata, ix. 91. culcita,
xi. 22.
- uiduisque, iv. 56.
- Vienna pulchra, vii.
87.
- Viennâ vitiferâ, xiii.
107.
- uigessis, xii. 77.
- uigil, xiv. 40.
- uigila, vii. 53.
- uigilare, ix. 20.
- uigilat, viii. 21.
- uigilatur, xii. 69.
- uigilaueram, xii. 18.
- uiginti, ii. 30. vii. 64. viii.
13. x. 75. millibus, xi.
39. nummis, xii.
26.
- uile cadauer, viii. 75.
fragmentum, vii. 18.
- pretium, j. 77. sapit,
xiii. 84.
- uiles cappadocæ, v. 79.
pueri, j. 42.
- uili, xii. 67. pulucre, xiv.
102.
- uilia, xii. 48. dona, xiv.
6. ligna, xiv. 12. mo-
numenta, xiv. 96.
- ora, ii. 72. percoqua,
xiii. 46.
- uilior, x. 73. xiii. 9.
122.
- uilis, ix. 102. xiii. 121.
lecticula,

- lecticula, ix. 94. oli-
 ua, ix. 47. tomus,
 j. 67.
 uilisque, ix. 103.
 uilissima, viii. 83.
 uilius, vii. 26. xii. 13.
 xiv. i.
 uilla Baiana, iii. 58. ru-
 dis, vii. 35.
 uillâ sordidâ, x. 98.
 uillæ, xii. 57. celsæ, iv.
 64.
 uillam, vii. 35. xii. 57.
 xiii. 15. pictam, iii.
 58.
 uilli, xiv. 136.
 uillica, ix. 61. x. 48. xii.
 18. nupta, iv. 66. pin-
 guis, j. 56.
 uillicæ, iii. 58.
 uillici, x. 92.
 uillicique, vi. 39. x.
 30.
 uillico, j. 50. iii. 58.
 uillicosque, xii. 32.
 uillicus, iii. 68. vii. 30.
 70. xi. 40. leuis, xii.
 18.
 uillicusque, ii. 11.
 uillis, vi. 56. Baianis, iv.
 25.
 uillorum, xiv. 145.
 uilosa gauſapa, xiv. 138.
 linteal, xiv. 138. stragu-
 la, xiv. 147.
 uimen breue, iv. 89.
 uimine, vii. 52. texto
 clausa prandia, ix.
 74. leui, ii. 85.
 uimineo texto, iii.
 58.
- uina, ii. 59. iii. 68. 90.
 iv. 69. vi. 89. viii. 50.
 ix. 26. x. 36. xi. 30. xii.
 49. xiii. 13. 110. 114.
 125. 126. xiv. 112. æ-
 mula, Tuscis cadis,
 xiii. 118. dho, iv. 86.
 condita, iii. 62. mas-
 sicca, iv. 13. mucida,
 viii. 6. peregrina,
 iv. 66. pessima, j. 19.
 plumbea, x. 49. refi-
 nata, iii. 77. Rhætica
 xiv. 100.
 uiñcam, x. 16.
 uincant, xiv. 28.
 uincas, v. 29. vii. 71. viii.
 64.
 uincat, iii. 93. viii. 3.
 uinice, xii. 36.
 uincebant, ix. 30.
 uincenda, v. 23.
 uincentem, xii. 65.
 uincenti, ix. 70.
 uincere, † 27. j. 71.
 42. ii. 29. 90. iii. 1.
 iv. 19. v. 23. 25. 66.
 vi. 32. ix. 69. x. 19.
 xiv. 213.
 uinceret, vi. 77.
 uincet, iii. 33.
 uinci, vii. 64. xiv. 213.
 uinciique, vii. 41.
 uincis, iii. 95. viii. 28.
 uincit, j. 50. ii. 57. iv.
 55. v. 38. viii. 51.
 ix. 85. xii. 34. xiv.
 201.
 uincite, iv. 57.
 uincitur, ii. 53.
 uincor, xii. 40.
- Vindelicis oris, ix.
 86.
 viademia, j. 27. vi.
 27. viii. 53. Gnossia,
 xiii. 106. condita,
 viii. 68. mitis, xiii.
 109. Nomentana,
 xiii. 119. vexata, j.
 57.
 vindemiarum, ix. 100.
 vindicare, ii. 23.
 vindicatum, ii. 83,
 uindice, iii. 2. j. 54. Plu-
 teo, iii. 91.
 vindicem, iii. 2.
 vindicis docti, ix. 44.
 uinea cana, iii. 65. fossa,
 xiv. 49.
 uineâ Tuscâ ligo poli-
 tus, ix. 58.
 uincta, iv. 59.
 uini, xii. 66. audacis,
 xiv. 94.
 uinitorque Romanus,
 xii. 57.
 uinitorem, iii. 57.
 uinitores, x. 30.
 uino, xi. 16. heſterno,
 j. 85. misto, vii. 19.
 multo, v. 4. nimio, ii.
 89.
 uinum, v. 79. vi. 78. x.
 48. xiii. 122. consula-
 re, vii. 78. picatum,
 xiii. 197.
 uiola, xiv. 97.
 uiolæ, xi. 19.
 uiolant, j. 54.
 uiolare, x. 66. xii. 86.
 uiolas, ix. 27.
 uiolat, viii. 33.

INDEX.

- uiolata crura, v. 62.
 uiolauerit, viii. 51.
 violent, xiv. 24.
 violentus, xii. 14.
 uioles, xiii. 66.
 uiolis, ix. 12. x. 33.
 uipera, iv. 59. scelerata,
     iii. 19.
 uiperæ, iv. 4.
 uiperarum, j. 42.
 uipereum virus, vii.
     11.
 Vipsanas, j. 109.
 Vipsanis columnis, iv.
     18.
 Vipsanas laurus, j.
     109.
 uir, j. 50. 69. 75. 91.
     ii. 69. iii. 30. 44. 69.
     iv. 7. 42. x. 95. xi.
     8. 72. bonus, iv. 5.
     x. 23. iustus, probus,
     innocens, iii. 44.
     inepte, j. 69. pau-
     per, iv. 5. pessimus,
     vii. 33.
 uirque, vii. 12.
 uirens coliculus, v.
     79.
 uirent, j. 89. vi. 42. vii.
     5.
 uirenti fronte, ix. 77.
 uirentis auri, xii. 15.
 uires, viii. 70. 73. inge-
     nuæ, x. 47.
 uiret, iii. 47. viii. 73. ix.
     62. xii. 31. xiii. 115.
 uirga, ix. 23. 62. aurca-
     vii. 73. myreta, iii. 81.
 pinguis, ix. 55. super-
     ba, xi. 99.
- uirgâ nobili, viii. 66.
 Santonicâ, ix. 96.
 nirgæ damnatæ, xii.
     48.
 Virgilij culex, xiv.
     186.
 Virgilio, xiv. 195. 108.
     æterno proxima ru-
     ra, xi. 53.
 Virgiliosque, iii. 38.
 Virgiliumque, viii. 56.
 Virgilius, viii. 56. xiv.
     75. in membrana,
     xiv. 186.
 uirgine, iii. 91. vi. 47.
     crudâ Martiaque,
     vi. 42. gelidâ, xi. 48.
     porcâ, xiii. 56. pudi-
     câ, iv. 6. sola, xiv.
     163.
 uirginea manu, xi. 9.
 uirgineamq; domum,
     j. 71.
 uirginem, x. 92.
 uirgineo auro, ix. 24.
     cruore, iv. 64. polli-
     ce, x. 42.
 uirginesque, v. 2. gran-
     des, iii. 58.
 uirginibusque, iii. 69.
     ix. 70.
 uirginis, vii. 31. chartæ,
     j. 67.
 uirginitate certâ, iv.
     45.
 uirgo, v. 11. xi. 79. xii.
     42. conscia, vi. 10.
     ferox, xiv. 179. gran-
     dis, viii. 3. proba, iii.
     68.
 uiri, iii. 93. iv. 35. ix.
     16.
41. docti, x. 73. ste-
     riles, iii. 91. teneri, vi.
     68.
 uitibus, xi. 82.
 uiridem Thetyn, x.
     44.
 uirides annos, j. 102.
     xi. 72. aras, iii. 24.
     xii. 60. caules, iii.
     47. comas, iii. 19.
     gemmas, ix. 60. xi.
     28.
 uiridi ærugine tintos
     versus, x. 33. Bac-
     cho, xiii. 39. iuuen-
     ta, vii. 39. mero, xiii.
     68.
 uiridis brassica, xiii. 17.
     cancri, vii. 72. vesu-
     uius, iv. 44.
 uirile, vii. 66.
 uiriles vultus, ix. 7.
 uirilia languida, xi.
     30.
 uirilitatis crepta, ix.
     7.
 uiris, ii. 84. x. 26. xi. 23.
     obscuris, ix. 1.
 viro, j. 63. 91. viii. 6.
     64. x. 69. xii. 42.
     93. 98. agresti ru-
     diue, iii. 24. bisra-
     pto, ix. 31. decimo,
     vi. 7. lasciuo, x. 68.
     participi, iv. 75.
     Phrygio, viii. 6. te-
     teico, j. 63. vii. 87. ve-
     ro, vii. 57. vni place-
     re, x. 35.
 uirorum, vii. 46. 62.
     ix. 16. 80. x. 19. xiv.

59. doctorum, xiv.
 191.
 uiros, vi. 16. ix. 80. xiv.
 49. coccinatos, j. 97.
 medios, ii. 61. iii. 81.
 nudos, iii. 68. steriles, ix. 9.
 uirtus, viii. 80. xii. 14.
 cauta, vi. 25. dulcior,
 v. 20. maxima, viii.
 15.
 uirtutem, xi. 57.
 virum, j. 9. 22. 79. 91. ii.
 41. iv. 58. vi. 14. viii.
 46. ix. 37. 57. x. 69.
 87. xi. 23. 40. 79. 82.
 xii. 52. dignum, j. 110.
 mollem, j. 97. iii. 73.
 nimium, ii. 36.
 uirumque, iii. 93. viii.
 56. xiv. 185.
 virus, xiii. 2. fallax, vi.
 93. mistum, j. 88. vi.
 pereum, vii. ii.
 uis, j. 30. 118. ii. 53. 88.
 iii. 5. 13. iv. 26. 47. v.
 20. 53. vi. 14. 50. vii.
 24. 99. viii. 73. ix. 26.
 70. x. 13. 83. xi. 40. 57.
 xii. 17. 22. xiv. 1. 69.
 163.
 uis, iii. 72. 78.
 uifa, iii. 17. vi. 85. x. 75.
 ix. 31.
 uisam, x. 35.
 uiscera, iv. 81.
 uisceribus, j. 14. xiii.
 84.
 uiscerum, xi. 62.
 uisco, † ii.
 uisere, x. 20.
- uisco, v. 3. genitore, vi.
 38. oceano, v. 28.
 uisure, x. 44.
 uisus, x. 37. 79.
 uita, j. 50. ii. 41. iii. 21.
 99. v. 13. vi. 70. viii.
 3. 38. ix. 29. x. 63. 58.
 xii. 98. carior, xi. 21.
 craftina, j. 16. longior, viii. 77. proba, j. 5. reuersa, vii.
 46.
 uitâ, viii. 35. v. 44. xi. 21.
 manente, vi. 15. meilleure, vi. 70. priore
 frui, x. 23.
 uitæ, iv. 75. x. 50. xi.
 92. iucundæ, iii.
 6. laudatæ, j. 94.
 quietæ, x. 92. tribus aureis peractis, x. 24. veræ, v.
 21.
 uitam, † 4. 13. j. 56. ix.
 53. x. 47. xi. 30. 57.
 xii. 57. beatiorem, x. 45. municipalem, iv. 66. sanctam, j. 79.
 uitare, j. 49. viii. 59. xii.
 34.
 uitas, iii. 51.
 uite, viii. 51. rosea, iii.
 24.
 uitelliani, xiv. 8.
 uitellianis, ii. 6.
 uitellos croceos, xiii.
 40.
 uites, v. 50.
 uitet, xi. 48.
 uitiantur, xii. 75.
- uitiatâ amphora, vi.
 93.
 uitiatum talum, viii.
 75.
 uitibus, xiii. 125. tardis, j. 44. teneris, iv.
 13.
 uitiferâ Viennâ, xiii.
 107.
 uitis, iii. 10. x. 33.
 uitio, j. 54. xii. 53.
 uitiosum, xi. 93.
 uitiosus homo, xi. 93.
 uitis nata in media palea, xiii. 115. septima, xiii. 114.
 uitium, ii. 89. iii. 27.
 v. 19. xi. 93. deforme, xi. 100. leue, vii. 17. magnum, x.
 76. peius, iii. 72.
 pericolosum, iii. 44.
 pusillum, iii. 42. secretus, iii. 77. vnum, x. 76.
 uitrei calices, xiv. 115.
 uitreis ampullis, vi. 35.
 fractis, j. 42. nudis, vi. 68.
 uitreolatrone, viii. 71.
 torrente, xii. 3.
 uitreus nimbus, xiv. 112.
 uitro, j. 38. iv. 86. breui, ix. 60. excusso, iii. 55.
 parco, ii. 40. puro, iv. 22.
 uitulus, vi. 38.
 uitulûsque, iii. 58.
 uiua, vi. 49. bractea, ix.
 62. quies, x. 30.

G ij

INDEX.

- uiuā cupresso, vi. 49.
 uiuam, j. 16. 104. x. 12.
     xii. 35.
 uiuat, j. 56. ii. 11. ix. 1. 28.
     xi. 5. 72. xii. 17.
 uiue, j. 16. 57. 104. vii. 46.
     viii. 44.
 uiuebant, † 7.
 uiuebárque, iii. 19.
 uiuenti, j. 1.
 uixerat, † 17.
 uiuere, j. 26. ii. 53. 90.
     iii. 30. 38. v. 21. 59. 65.
     vi. 18. 27. 70. x. 23.
     xi. 57. xii. 18. 47. 60.
     79. in æternâ rosâ,
         viii. 77.
 uiueret, x. 35.
 uiues, iv. 5. v. 59. vi. 64.
     vii. 68. 83.
 uiui vrfi, vi. 64.
 uiuida cera, vii. 43.
     epigramma, xi.
     43.
 uiuidumque, xii. 62.
 uiuis, j. 116. iii. 30. v. 10.
     viii. 44.
 uiuit, j. 89. 115. ii. 11. iii.
     41. 75. iv. 73. v. 21. 38.
     vi. 18. 32. viii. 68. xi.
     47. 58. 85.
 uiuo colore, xii. 64. ge-
     nitore, iv. 16. lacte,
     xiii. 44.
 uiuo, v. 18.
 uiuum Lagôna, ix. 51.
     mare, xiii. 79.
 uiuis, xi. 68. fons, ii. 90.
     decor, vi. 13.
 uix, j. 16. ii. 6. 57. iii.
     25. 38. 46. v. 53. vi.
28. 52. 54. vii. 52. 92.
     viii. 56. 71. ix. 37. 42.
     50. 56. x. 21. 37. 70. xi.
     19. 25. 30. 40. xii. 6. 11.
     29. 9. 9.
 uixqué, v. 23.
 uixisset, v. 36.
 uixisti, x. 38.
 uixit, † 18. v. 7. 59.
- VI
- Vlcere turpi, vii. 70.
 ulcus, xi. 61. acre, xi.
     99.
 ulla, j. 110. iv. 66. 79. v.
     75. xi. 75. xii. 98.
 ulli, ix. 43.
 ullis, † 18. vocibus, xi.
     61.
- ullus, ii. 37. iv. 31. v.
     50. ix. 28. labor, xii.
     63.
- ulmi, iv. 13.
 ulmo fragili, iv. 49.
 ulta, ii. 68. 84.
 ulteriora, j. 27.
 ultima, xi. 92. aura, xi. 9.
     pars, † 2. pensa, iv. 73.
     præda, xiii. 95. nox, x.
     71.
- ultimis ceris, iv. 70.
 ultimus, ix. 49. x. 5. xi.
     66. xii. 36.
- ultoris Martis, vii. 50.
 ultrò, v. 6. ix. 24. x. 75.
     xi. 24.
- ululat, v. 42.
 Vlysses, xiv. 184. fallax,
     iii. 64.
- Vm
- Vmbella, xiv. 28.
 umbellam, xi. 74.
- umbellas hilares, iii.
     58.
 Vmber, vii. 52. 30. 89.
     pauper, xii. 83.
 umbilicis, j. 67. viii. 61.
     pictis, iii. 2. nigris, v.
     6.
- umbilico nullo, ii. 6.
 umbilicos, iv. 91.
 umbilicum, vi. 32. 37.
 umbone, iii. 46.
 umbra, v. 21. vi. 15. vii.
     20. 39. festinata, x. 61.
     hospta, x. 26. lætior,
     ix. 62. melior, vi. 18.
     notior, xii. 52. texti-
     lis, xii. 31. victrix, vi.
     76.
- umbrâ Phæthonæ,
     vi. 15. Pierâ, ix. 86.
     Pompeia, xi. 48.
 umbracula, xiv. 28.
 umbram veterem, v.
     10.
- umbras æstiuas, j. 13. ca-
     ras, x. 71. diffulas, † 2.
     infernas, j. 37. xi. 70.
     nigras, v. 36. opacas,
     j. 89. Stygias, j. 102.
     115.
- Vmbriz, xiii. 69. mon-
     tana, ix. 59.
- Vmbriæ montanæ, vii.
     96.
- umbris, j. 50. infernis,
     iv. 16. xi. 6. pampi-
     neis, iv. 44. sanctis,
     vii. 39.
- Vn
- unquam, iii. 16. 77. v. 77.
     x. 11. 77. xii. 29.

- vna, † 3. 27. j. 20. 69.
iv. 7. 54. v. 7. 70. 80.
vii. 64. iix. 43. ix. 33.
58. 78. x. 6. 63. 96.
xi. 53. xii. 88. xiii. 49.
hora, x. 74. litura, iv.
10. lucerna, xiv. 41.
pagina, xi. 25. pars,
xi. 23. xiv. 174. res,
xii. 40. synthesis, iv.
66.
vna, ii. 67. ix. 73. x. 12.
xi. 19 hora, ii. 1. men-
sa, x. 48. nocte, xi.
98.
vnam, † 28. ii. 46. vii.
33. x. 38. xiii. 75. Eru-
cam, xi. 19.
vnas, x. 13.
vnacia, ix. 49. tota, ix.
4.
vncliam, j. 107.
vnclis naribus, iv. 42.
lucerna, xiv. 43. vn-
guento, x. 13.
vnctæ coronæ, vii. 71.
vncti magistri, vii. 66.
vnctiore cœnâ, v. 45.
vnctis diebus, xi. 7.
digitis, v. 79. xiv.
123.
vncto, j. 54. venafro,
xii. 64. vngue, x. 66.
vnctor, xii. 71. sordidus,
vii. 31.
vnda, † 3. 24. j. 77. iv.
22. v. 43. vii. 49. ix.
39. aurea, iix. 95. x.
16. candida, xiii. 40.
diues, † 28. frigi-
dior, xiv. 104. mi-
- tis, vi. 68. nocturna,
† 25. pallida, iix. 33.
pegasis, ix. 19. plana,
v. 1. prægrauis, iv. 18.
tristior, vii. 18. vi-
ctrix, xi. 57.
vnnda curua, ix. 92.
vnndæ, iv. 30. vi. 42. x. 51.
fauentis, x. 104.
vnndam, ix. 19.
vnndas, iv. 30. vi. 42. x.
5. Baianas, vi. 68.
instantes, † 25. lau-
datas, vi. 43. lethæ
as, vii. 95. niueas, vii.
31. placidas, iii. 67.
siculas, vii. 44. sty-
gias, vi. 58. ix. 52. xi.
85. xii. 92.
vnnde, j. 15. 79. ii. 57.
iii. 4. 30. iv. 5. 35. v.
59. vii. 16. iix. 55. 61.
xii. 3.
vnndecies, v. 8.
vnndecim, ii. 44.
vnndecima hora, ix. 60.
vnndecimi, xii. 5.
vnndenæ, vii. 66.
vnndenis, x. 9.
vnndique, xiv. 223.
vnndis, † 28. æquoreis,
xiii. 84. irrumatis,
ii. 70. liquidis, † 26.
x. 7. niualibus, xiv.
118. nitidis, vii. 14.
Sinuesfanis, xi. 83.
torrentibus, x. 85.
tumidis, xiv. 181. vi-
treis, vi. 68.
vngendis axibus, ii.
77,
- vngitur, iii. 12.
vngue, iix. 33. ix. 39. xi.
19. vncto, x. 66.
vnguenta, xi. 55. xiv.
19.
vnguento, vi. 57. 74. iix.
3. x. 13. xiv. 57. niger,
xii. 38.
vnguentum, vii. 93. xiii.
98. 126. xiv. 146. bo-
num, iii. 12.
vngues, j. 23. v. 61. ni-
gros, iv. 27. rapidos,
xiv. 199.
vnguibus, j. 7. iracun-
dis, xi. 85. longis, xiv.
36. tumidis, j. 7.
unguis lubricus, vii. 1.
ungula fugax, xii. 50.
ungularum, vii. 6.
uni, iv. 42. vii. 96. ix. 92.
xiv. 222. colono, iv.
64. nuptæ placere,
x. 35. viro placere, x.
33.
unica auis, x. 16. mensa,
j. 104.
Vnice, xii. 44.
unicum, vi. 62.
unicumque, j. 62.
uniones, iix. 81. xii.
49.
uniuersi, Marris, v. 25.
nnius, x. 51. xii. 50.
vno, iii. 69. iv. 29. 56.
v. 11. 12. 14. 39. 75. vi.
70. vii. 81. iix. 59.
64. x. 78. anno de-
cies ægrotas aut sæ-
pius, xii. 36. coniu-
ge, xi. 54. die, xi. 19.
G iii

INDEX

- grege, ii. 46. lemma-
 te, x. 59. libro, iv. 29.
 lumine, vi. 78. qua-
 drante beatior, x. 82.
 rogo, x. 71.
 unum, † i. j. 55. 109.
     ii. 48. 77. 93. iii. 8.
     92. v. 19. 25. vi. 28.
     90. iix. 47. ix. 47.
     xii. 55. assēm, xi. 32.
 verbum, xiv. 217. vi-
     tium, x. 76.
 unus, j. 67. ii. 51. 66.
     iii. 5. iv. 40. v. 20. 39.
     53. vii. 6. 70. iix. 55.
     75. x. 83. 104. xi. 51.
 hircus, xi. 85. liber,
     j. 70.
 unxiue, xi. 40.
 Vo
 Voberta, j. 50.
 uobis, v. 63. v. 2. vi.
     45. vii. 47. iix. 35. ix.
     55. x. 30. 72. 92. xiv.
     73.
 uobiscum, ii. 22. xi.
     3.
 uoca, ii. 14.
 uocabam, j. 113. ii. 68.
 uocabar, vii. 85.
 uocabat, xi. 16.
 uocabit, iii. 93.
 uocabitur, j. 50. ii. 37. x.
     10.
 uocando, iv. 64.
 uocandi, iii. 50.
 uocant, v. 20.
 uocanti, v. 45.
 uocare, iv. 56. vi. 64. iix.
     58. x. 65. xi. 19. xiv.
     II.
- uocarer, ix. 13. 93.
 uocari, iii. 58. vi. 17. vii.
     1. ix. 12.
 vocas, iii. 27. vii. 69. x.
     16.
 uocasses, j. 24.
 uocasti, ix. 49.
 uocat, j. 97. ii. 4. iv.
     88. v. 72. vii. 73. iix.
     81. ix. 37. x. 18. 104. xi.
     32. 73. xi. 49. 58. xiv.
     158.
 vocata turba, j. 21.
 uocati, j. 44. xi. 66.
 uocator, vii. 85.
 uocatum, ii. 79. ix. 28.
 uocatur, j. 51. 106. ii. 4.
     iii. 58. xiv. 160.
 uocatus, iii. 27. vii. 19.
     xi. 36.
 uocauerit, iii. 93.
 uocaui, v. 51.
 uocauit, iv. 78. v. 48. x.
     67.
 uoce, vi. 35. vii. 68.
     99. iix. 8. 65. ix. 2.
     18. x. 3. 5. xi. 105. ce-
         copia, vii. 68. cer-
         ta consciāque, xi. 62.
         certa, xiv. 76. ingen-
         ti, iii. 46. ingenti, vii.
         7. iix. 7. magna , vi.
         19. 35. rauca, iix. 3. ri-
         gida, vii. 91. submis-
         fa, iix. 75. sola, iv. 27.
         tristi, iv. 5.
 uocem, iv. 56. 30. vii. 63.
     x. 65. xi. 58. patronam
     vii. 71.
 uocēmque, vi. 35.
 uocer, xiv. 121. 154.
- uoces, vi. 51. II. x. II. x. 68.
     x. 36.
 uocēsque, vi. 34.
 uocetur, xiv. 7.
 uoci, vii. 81.
 uocibus blandis, vi. 23.
     xii. 99. tetricis, xi. 44.
     vllis, xi. 61.
 blandæ, xi. 92.
 uoco, v. 58.
 uoconi, vii. 28.
 vocor, ii. 59. iii. 60. xiv.
     41. 58.
 uolabit, xiii. 75.
 uolant, j. 16.
 uolantque, vii. 47.
 uolantem culicem, iix.
     33.
 uolantis Prognæ, xi.
     19.
 uolat, vii. 13. ix. 55.
 uolatu præcipiti, xi.
     92.
 uolebam, ii. 55. iii. 73.
     ix. 12. 54.
 uolebat, vi. 72. iix. 9.
 uolent, iv. 64.
 uolentem, iv. 42.
 uoles, j. 114. v. 79. xi. 8.
     57. xiii. 31. xiv. 7.
 uolet, † ii. ii. 32. xi. 6.
 uolitare, j. 4.
 uolitent, xiv. 164.
 uolo , j. 9. 58. 116. ii.
     49. iii. 45. iv. 31. 77.
     v. 84. vi. 40. 87. ix.
     33. x. 59. xi. 16. 24. 105.
     xii. 37. 40. 48. 60.
     98.
 uolsa brachia, iii. 63.
 uolsella ſeuæ, ix. 28.

- uolucrem, xiii. 67. par-
 dum, † 15.
 uolucres, v. 68. Libycæ,
 xiii. 45.
 uolucris parua, xiii.
 78.
 uolucrum, v. 56. xiv.
 216.
 uolumē crassum, v. 79.
 uolumina, vii. 61.
 uoluptas Martia, v. 25.
 uoluentes sorores, iv.
 73.
 uolui, ii. 27. vi. 40. ix.
 8.
 uolūque, v. 23.
 uoluisse, iv. 32.
 uoluisse, † 12.
 uoluit, j. 106. iv. 18. v. 60.
 vi. 18. iix. 68. ix. 44. x.
 75. xii. 52.
 uolunt, iix. 21.
 uomant, vii. 11.
 uomis, ii. 89. ix. 94.
 uomuit, vii. 66.
 uomunt, xi. 91.
 uoras, j. 21. 88. iii. 77. vi.
 11. x. 31.
 uorat, ii. 51. vii. 66.
 uorata musca, v. 18.
 uorent, x. 37. xiii. 54.
 uoret, xi. 28.
 uos, j. 43. ii. 4. iii. 67. iv.
 25. 57. 64. v. 10. vi. 86.
 ix. 29. x. 24. 30. 92.
 103. xi. 5. 61. xii. 55.
 xiv. 59.
 uota, j. 56. 100. iv. 45.
 vi. 25. 38. vii. 46.
 iix. 4. 32. ix. 49. 58.
 xii. 48. 92. xiv. 16.
- certa, vii. 7. debita,
 ix. 32. improba, iv. 1.
 minor, ix. 66. pia,
 iv. 73. publica, x. 28.
 rata, iv. 45. talia, xi.
 37.
 uoti, ix. 43. subiti noui-
 que, iv. 77.
 Votieni docti, iix. 72.
 uotis, vi. 47. vii. 6. 59. ix.
 66. 92. x. 87. xi. 37. xi.
 99. paribus petere,
 iix. 72. poscentibus,
 vii. 4.
 uotorum, ix. 40. 41.
 56.
 uotum, xi. 81. xii. 92.
 uouet, j. 32. ix. 32. 41.
 uox, v. 70. vii. 99. iix.
 45. x. 6. celebrata,
 xii. 52. diuersa, † 3.
 prima, ii. 67. omnis,
 vii. 5.
 Vr.
 Vrat, iix. 68.
 urbana otia, xi. 4.
 urbanæ togæ, xi. 17.
 urbanas lites, xii. 73.
 urbani lares, iii. 31.
 urbatus officiis, j. 56.
 urbano, iii. 58. iugo
 perusta colla, x. 12.
 macello, x. 37.
 urbanus, j. 42.
 urbe, † 2. 3. 4. j. 2. 4.
 87. ii. 72. iii. 15. 52.
 58. iv. 64. 79. 85. v.
 61. vi. 94. vii. 5. 63.
 iix. 61. 31. ix. 19. 99.
 x. 72. xi. 19. xii. 3. 57.
 domina, iii. 1. ix. 65.
- exigua, xiii. 112. Latia
 ix. 18. x. 96. xii. 60. 63.
 Pharia, vii. 29. tota,
 iii. 15. xii. 38. vicina,
 j. 13.
 urbem, iii. 5. iv. 5. vii.
 60. iix. 11. 65. xii. 26.
 Phrygiam, ix. 106. to-
 ram, iv. 71. vicinam,
 vii. 16.
 urbes, vi. 4. ix. 7. Argi-
 uas, iv. 55. Latias, vi.
 58. Libycas, ix. 57.
 Parethonias, x. 26.
 Sicanias, vii. 63.
 urbi, vi. 43. x. 7. Latiae,
 iix. 8.
 urbica Tyrianthina, j.
 54.
 urbice, vii. 50. xi.
 56.
 Vrbicus, vii. 95. poëta,
 j. 42.
 urbis, vi. 80. iix. 44. x.
 30. 5. 58. xi. 14. xii. 57.
 dominæ, xii. 21. reli-
 ctæ, xii. 69.
 urbisque, vi. 64.
 urbs Ausonia, † 4.
 urcei, xii. 32.
 urceoli ministratorij,
 xiv. 105.
 urceus, xi. 57. fictilis,
 xiv. 106. ruber, xiv.
 106.
 ure, x. 25.
 urebat, iii. 17.
 urere, j. 22. x. 13.
 ureret, j. 102.
 urget, iix. 33.
 uri, ii. 40.

urinæ delicatæ, iii. 82.
 uris, x. 56.
 urit, vi. 71.
 yrna, ix. 78. x. 60.
 urnam sanctam, ix. 31.
 uropygium, vii. 93.
 urſa horrida, vi. 25.
 proxima, iii. 19.
 urſa Parrhasia, iv. 11.
 urſi Libyci, j. 105. viui,
 vi. 64.
 urſo ingratu, † 21. Ca-
 lidonio, † 7. præci-
 piti, † 15. Leucano,
 † 8.
 vrlſos, xiv. 30.
 ursum grauem, † 22.
 ursus, † 11. vi. 64.
 Vf
 Vſipiorum flauorum,
 vi. 60.
 usquam, ix. 28. xii. 50.
 usque, ii. 123. 64. iii.
 68. iv. 28. 91. v. 16.
 64. vi. 37. 51. vii. 57.
 71. iix. 16. ix. 49. xi.
 83. 105. 108. xii. 78.
 84. 17. 95. xiii. 2. xiv.
 130. 55.
 usquequaque, xi. 99.
 usſit, xiv. 193. 207.
 uſta, iix. 56.
 ustórque, iii. 93.
 usuvario, vii. 50.
 usuram, v. 43.
 usus, xi. 56. xiii. 10. xiv.
 126. Amphitheatralis, xiv. 137. placidos,
 xiv. 34.

Vt

Vt, † 11. 16. j. 105. 118.

INDEX.

ii. 6. 44. iii. 60. 92.
 iv. 73. 76. v. 10. 61. vi.
 39. 42. vii. 15. 21. iix.
 64. 18. ix. 77. 81. x.
 3. 44. xi. 28. xii. 11. 61.
 xiii. 4. 8. xiv. 191. 203.
 facias, xi. 56. mul-
 tum, x. 11.
 utaris, iv. 54. xii. 14. 10 V
 utatur, x. 66.
 uter, ix. 22.
 utere, iii. 89. xi. 53. 79.
 105. xii. 98.
 uteri, iii. 72. lomento,
 iii. 42.
 uteris, ii. 61. v. 1. ix. 42.
 xii. 23.
 uterque, j. 36. 117. 94. iii.
 95. vi. 83. vii. 37. iix.
 43. 78. ix. 42. 54. 73. x.
 81. Cæſar, ix. 99. cō-
 ful, iv. 79. ensis, iii.
 66. labor, xi. 82. na-
 tus, ii. 2.
 utetur, vi. 83.
 uti, x. 73. xi. 21. coni, iii.
 25.
 utile, xiii. 39. consilium
 v. 20. munus, xiv.
 168.
 utilior merx, xii. 103.
 utilis, ii. 77. xi. 82. xiv.
 36. ouis, xiv. 121.
 spongia, xiv. 144.
 ventri mouendo la-
 Etuca, xi. 53. vsus, xii.
 75.
 utinam, iv. 67. x. 32. xii,
 39.
 uititur, j. 78. ix. 63.
 utque, j. 32. ix. 44. xiii.

4.
 ultraque, vi. 2. ix. 53.
 ultraque, j. 16. lingua
 doctus, x. 76. manu,
 † 20. ripa, x. 7.
 utramque, j. 110. iii. 33.
 vii. 19.
 utrinque, x. 38. xi. 71.
 utrique, j. 7. x. 2. 81.
 utriusque, † 13. iii. 27.
 utroque, vii. 41. labro,
 ii. 22. oculo, iix. 59.
 ore, ix. 106.
 utrum, ii. 21.
 utrum ne, xii. 66. iii. 20.
 vii. 6.
 utrumque, j. 58. iii.
 38. v. 22. vi. 33. vii. 39.
 iix. 51. ix. 54. xi. 81.
 xiv. 153. 174. Iouem,
 ix. 81. porrum, iii.
 47.

Vu

Vua, j. 27. vii. 66. 68.
 delicata, x. 74. dura-
 cina, xiii. 22. inutilis
 lyæo, xiii. 22. no-
 bilis, iv. 44. rudis,
 xiii. 68. Veientana,
 ii. 53.

uuæ, j. 44. marcen-
 tes, v. 79. ollares, vii.
 19.

uuam stillantem, x. 56.
 uuas feras, iii. 58.
 uuis dulcibus, xiii. 49.
 Vulcane, v. 7.
 uulgata, x. 93.
 uulgi, j. 3.
 uulgo, iix. 18.
 uulgus, ix. 23. densum,
 vi. 38.

INDEX.

241

- vi. 38.
vulnera, ii. 84. **alta**, j. 61. **prima**, xi. 79.
vulnera, † 12. 13. 14. **calido**, iv. 18. **longo**, † 15.
vulnus, j. 14. ix. 88.
vulpes, x. 100.
vulpem olidam, x. 37.
vulpis, iv. 4.
vulsa, iix. 47. **mens**, ii. 36.
vulso pilo, ii. 29.
vult, j. 80. 85. 87. ii. 73. iii. 11. 50. v. 26. 57. vi. 72. 54. 67. vii. 38. ix. 6. iix. 9. 19. 29. x. 3. 18. 49. xi. 25. 61. 63. xii. 76. 78.
vultu, iii. 53. iv. j. 1. v. 6. 62. 79. vi. 10. 82. 79. vii. 4. iix. 8. 65. x. 65. ix. 44. **benigno**, iv. 89. **candido**, vi. 39. **demisso**, j. 69. **eodem**, xiv. 14. **meliore**, iv. 1. **resupino**, ix. 44.
vultuque, iv. 89.
vultum, vii. 43. **grauem**, v. 52.
vulturis, vi. 62.
vulturino, ix. 28.
vulua materna, xiii. 56.
vuluæ excavatæ, xii. 19.
vulua tumenti, xi. 62.
vultus, j. 41. 79. ii. 83. iv. 3. v. 7. vi. 58. iix. 2. ix. 26. 65. 57. x. 32. xi. 92. 103. xii. 42. xiv. 186. **certior**, vii. 83. **florentes**, ix. 76. **fortior**, ix. 78. **gentes marmore**, ix. 24. **lævior**, iix. 64. **Jubricus**, ix. 57. **latinos**, ix. 25. **patrīj**, vi. 27. **piger**, ii. 11. **feueros**, ii. 41. **lacros**, iii. 66. iix. 24. **teneti**, j. 32. **viriles**, ix. 37.
- VX
- Vxor**, ii. 54. 56. iii. 70. 85. 92. iv. 45. 53. vi. 90. viii. 9. 94. 101. x. 35. 43. 90. 98. xi. 16. 44. 79. 105. xii. 58. 98. 99. **anus**, xiv. 147. **ficosa**, vii. 70. **flebilis**, x. 97. **formosa pudica puel**la, ix. 68. **graulis**, xi. 85. **peffima**, iix. 35. **rufa crinibus**, xii. 32. **salua**, ii. 11. **turpior**, vi. 45.
- Vxore** **deserta**, iix. 31. **Vxorem**, j. 85. 74. ii. 49. 60. 65. iii. 269. 3. iv. 5. vi. 31. ix. 97. x.
69. xii. 20. **legitimā**, v. 76. **locupletem**, iix. 12. ix. 84. **Vxores**, iix. 43. **summænianæ**, xii. 32. **sūmcænianas**, iii. 82. **Vxori**, v. 33. iix. 12. xii. 38. **dotataæ**, x. 15. **Vxoris**, v. 62. xii. 99. **sanctæ**, x. 30.
- X
- XA
- X Anthus**, iix. 21.
- Xe
- xeniorum, xiii. 3.
- Z
- Ze
- Z Elotypum**, j. 93.
- Z zephyri**, xii. 44.
- Zo
- ζωι, x. 68.
- Zoile**, ii. 19. 42. 58. 81. v. 80. vi. 91. xi. 31. 86. 93. xii. 54. **improbe**, xi. 55.
- Zoili**, iii. 81.
- Zoilum pedentem**, iv. 77.
- Zoilus**, ii. 16. iii. 29.
- zona**, xiv. 151. **brevis**, xiv. 151.

FINIS.

H

ilut incepit inforse non sit.

M. HVLDRICVS BVCHNERVS.

JOSEPHO LANGIO S.

LANGI, nouem cultor sororum non reses,
 Et cura ter trini Dei;
 Si, quod COLEVR s atque REINARTVS meus
 Pridem insuffurarunt mihi
 Vtramque in aurem, Candidos Musarum amas
 Colisque alumnos mutuò:
 Ego clas̄is extrema quoque, vltimus licet,
 Humilisque vulgi è circulo,
 Aures tuas doctissimas non ambigo
 Rudibus ferire versibus.
Quod ergo felix! quam salutem faucibus
 Tibi propino turgidis.
 Liquido atque defecato animo bibe ocyus.
 Cane tamen commercio
 Os literarum mutuo mihi oblinas,
 Tuosque anhelantem ad lares,
 Omni absque fuso, respuas; quod vix reor,
 Spondente m̄i lubentia.
 Bene est, quiesco. Tu rudes potius meos
 Anagrammatismos accipe,
 Lege, iudica: tandemque Vatēm Bilbilis
 Ad nos iocosum quem tulit,

Volare fac tuapte rite¹ dexterâ

Notis politum lucidis.

Sed feceris nullo hoc monente. Ergo mihi

Hanc valeque denuò.

VVertheimio ad Confluent.Mœni & Tubari
Idibus Martij M. D. XCV.

AD IOSEPHVM LANGIVM.

ANNVS & emensi pars sesquilabitur anni,
Quum de Bilbilico spes mihi nata tuo est.
Necdum comparet. Si quid Venus Itala cordi est,
Rumpe senescentis vincula lenta moræ.
In nonum frustrâ cum Flacco presseris annum,
Quæ fuerant hodie digna, Iosephe, legi.

FRID. TABMANVS.
P. L.

Architectural Drawing
of the City of
Washington D.C.

HYPOMNEMATA
AD LIB. SPECTACV-
LORVM ET QVATVOR
PRIMOS EPIGRAMMATΩΝ M.
VALERII MARTIALIS, collecta ex schedis succisiuis
Domini LAURENTII RAMIREZ DE PRADO:

IN QVIBVS FERE OMNIA EPI-
grammata ceterorum librorum, varijque auctores, tam
Iuriscons. quam humanioris nota, explicantur,
illustrantur, emendantur.

TYPOGRAPHVS

LECTOREM SALVERE IVBET.

Ntibi, φιλεπιγραμματογράφε, commentarius in Martialem nouus, arida modo pumice expolitus, nouus à νέω non νησὶ nec rudi exaratus: scriptor certe nondum tertiam, ut audio, annorum ἑβδόμαδα compleuit. Sed nunquid Thebanus olor altū canit, γίνονται δὲ καὶ νέοις εὐ αὐθάδου πολιαι. Sed unde domo? quid refert vnde bona? non tamen id celabo. Vnde vates, inde interpres. eadem patria ferax ingeniorum, ὑποφύτω dedit, quæ ψευφύτω tulerat. Esto sanè hæc δόσις ὀλίγη τε φίλη τε. Scis quid epigrammatographus noster dicat, Candide ξονὰ φίλων. cùm alioquin amicus dat; non spernendum nec fastidiendum, præsertim munus huiusmodi litterarium. Amicus mihi vltro miserat ἀνέκαστον. ego φιλοτιοδος alto supercilie, oculo irretorto,

despexissem? apagesis, οὐτοις ἀπόβλητοι φίλων ἐρεψάσα δῶρο. habui medius fidius gratiam δωροφοροῦ. quin tibi tuique similibus gratum facturum sperauit, si luce donarem, etiam nescio operis huius parente bono, at nemini inuidente. imo si his te epulis doctrinæ, licet exoticis, bono tamen sale conditis, exciperem, fore credidi, ut ἀντεφεστάσῃ cogitares. ceterū, si hac dape gustata occinas πολλοῖς ἀνπλέκειν μὴ δύος ωδῆς παντὸς ὄμοιος, integrum quoque tibi erit addere. Gī μὴ πᾶτα δοκοῦτ' εἴσιν, εμοὶ δὲ τὰδε. *Vnus quisque sua nouerit ire via.* palma in medio sita est. In hoc utique genere, non minus Criticorum, quam amantium iræ, amoris redintegratio est. Sed quid te moror πρεχέδηπνῳ. Docta hic vescitur omnis ordo mensa. Et hic etiam sunt Scæuolæ; hic γυμνοσφίσαι. hic φιλόμουσοι. hic φιλόλογοι, hic quoque dij sunt. quid plura? εἴπος opus. viue, vale fruere.

INDEX AVCTORVM

QVI IN HIS NOTIS LAVDANTVR,
illuminantur, emendantur.

A

A CCURSIVS nota-	
tur	29
Acron	233
ElianuS	122. 324
Aetius	169
Afranius	229
Agathias	351
Agellius	208
Agricola notatur	170
Alexander ab Alexandro nota-	
tur	157
Alexander Neapolitanus	243
Alphenus I.C. explicatur	315
S. Ambrosius	323
Ammianus Marcellinus	III.
	183. 193. 286 298
Andreas Alciatus	I. 2. 239
Angelus Politianus	42. 176. 211
	235. 293
Anthologe.lib.I.	310
Apollodorus	237
Apollonij scholiafestes	106
Apollonius Tyrius.	188
Apuleius	10. 29. 31. 39. 56. 72.

75. 114. 121. 127. 140. 142.
184. 269. 336

Aristanetus	316
Aristoteles	45. 46. 48. 181. 212.
	305. 309. notatur
Arnobius	10. 11. 75. 110. 173.
	287. 334.
Arrianus	233
Artemidorus	210
Ascensius	99
Athenaeus	101. 106. 110. 286
S. Augustinus	35. 77
Aurelius Prudentius explicatur,	
	73
Anrelius Victor	306
Ausonius	95. 112. 168. 272.
	276. 310

B

B	Aronius Cardinalis	352
Beroaldus	176. 293. 336	
Briffonius	165. 175. 198. 235.	
	337	
Io. Britannicus interpres Inuen-		
nalis		9. 151
Budeus		87

INDEX.

C

- C**ælius Rhodiginus 239
 Cæsar apud Ciceronem 42.
     apud Suetonium 310
 Caius I.C. 258
 Callimachus Poeta 142
 I. Capitolinus 230.321
 Is. Casaubonus 65.90.319. nota-
     tur 1.2
 Catanaeus notatur 6
 M. Cato 178. emendatur 229
 Catullus II. 36. 41. 44. 76. 86.
     94. 95. 108. III. 120. 129.
     155. 175. 209. 259. 276. 282
     288. 290. 308. illustratur 67.
     68. emendatur 80. 118. expli-
     catur 80. 211. 284. 285. 303
 Celsus I.C. 263
 Charisius illustratur 338
 Christophorus Cholerus 171
 Cicero 5. 3. 29. 31. 32. 38. 58.
     66. 67. 70. 98. 106. 114. 115.
     120. 124. 141. 147. 156. 163
     180. 181. 187. 189. 195. 208
     212. 214. 239. 256. 263. 299
     302. 303. 305. 330. 364. 366
     371. emendatur 109. 110. ex-
     plicatur 104. 155. 206. 272.
     319. 331. 332. 340. 341.
 Claudianus 169
 Clemens Alexandrinus 48. 56.
     68. illustratur 247
 Clemens Romanus 65
 Cod.l.r. de formulis, &c. expli-
     catur 95
 Cod.l. Stigmata 3. 169. item de

- aqueeductu *ibid.*
 Columella 162. 279. 287
 Constantinus Imp. 325. 351
 Cornelius Celsus 110. 115. 179.
     emendatur 257. 258
 Corn. Nepos 248
 Cornelius Seuerus 4
 Cornelius Tacitus 14. 29. 45. 77
     147. 171. 196. 228. 231. 234
     242. 265. 278. 323. 350. 352
     358. 360. explicatur 221
 Cornutus 109
 Crassus 291
 Cuiacius 9. 90. 101. 364. notatur
     59. 284. 285
 Q. Curtius 46
 Cyprianus 203

D

- D**elrius 240. 330. 355
 Demetrius 351
 Deuteronomium 353
 Didymus 106
 Dio 74. 233. 254. 292
 Dio Chrysostomus 13
 Diocles 338
 Diogenes apud Laërtium 128
 Diomedes 177
 Dionysius Gothofredus 57
 Dioscorides 266. 307
 Domitius 28. 92. 99. 166. 169
     175. 176. 177. 229. 236. 238
     262. 268. 295. 300. 339. 342
     361. illustratur 230. 263. 265
     notatur 34. 35. 195. 206. 210
     222. 316. 335

INDEX.

<i>Donatus</i>	235. 371	<i>Garsias Lassus</i> 3. 5. 8. 24. 52. 127
<i>Duza</i> 71. 245. notatur 16. 218. 16. 218, 219		<i>Gedeonis historia explicatur</i> 122
<i>E</i>		<i>Glossæ veteres emendantur</i> 80
<i>Ennius apud Fulgetium emen-</i> <i>datur</i>	269	<i>Glossarium emendatur</i> 274
<i>Ennius Poeta</i>	235. 236	<i>Godescalcus Steuechius</i> 140. 269
<i>Epictetus</i>	65	372
<i>Erasmus</i>	32. 316	<i>Gothofredus notatur</i> 59
<i>Esther</i> , cap. 3.	109	<i>D. Gregorius</i> 169
<i>Euripides</i>	345. 346	<i>Gruterus</i> 4. 139. 202. 245. 322. 348. 354. 363. <i>illustratur</i> 267
<i>Eusebius</i> 12. 177. 214. 219. no- tatur	336 337	notatur 15. 19. 82
<i>Eustathius</i>	48. 295	<i>Gyraldus</i> 330
<i>Exod.</i> cap. 13; de terra fluente lacte & melle, explicatur	81	
<i>Ezechiel</i>	178	<i>H</i>
<i>F</i>		
<i>P. Faber</i>	313	<i>Adrianus Iunius</i> 62. 210. 236. 287. 305. 369. nota- tur 167. 259. 260
<i>P. Favonius apud Strobæum</i> 52		<i>Hadrianus Turnebus</i> 2. 21. 74. 90. 92. 176. 202. 267. 339. <i>il- lustratur</i> 47. 66. notatur 21. 35. 72.
<i>Ferdinādus Pintianus</i> notatur 33		<i>Heliodorus</i> 106
<i>Festus</i> 115. 121. 146. 181. 205. 235. 283. emendatur 4		<i>Heraldus</i> 49. 60. 148. 161. 162. 166. 175. 238. 264. 272. 274. 286. 293. 300. 322. 355. . <i>illustratur</i> 167. 197. 198. no- tatur 47. 51. 168. 182. 195. 308
<i>Fornerius</i> 9. notatur 220. 221		<i>Hermogenes</i> 12
<i>Fortunatianus</i>	371	<i>Herodianus</i> 12. 324
<i>Fortunatus</i>	298	<i>Herodotus</i> 1. 77. 110. 221
<i>Franciscus Modius</i> 134. 138. 175. 221. 306. <i>illustratur</i> 131. 272		<i>S. Hieronymus</i> 71. emendatur 130
<i>Franciscus Ruci</i>	351	<i>Hieronymus Curita</i> 83
<i>Franc. Santius Brocensis</i>	235	<i>Hieronymus Magius</i> 139
<i>G</i>		<i>Homerus</i> 265. 344. 345
<i>Alenus</i>	49	
<i>Galeotus Martinus</i>	99	

INDEX.

<i>Horatius</i>	2.3.6.10.20.21.26.33 34.36.38.39.44.47.48.53 45.60.66.71.78.85.108.116 128.129.134.135.145.149 150.154.172.175.183.186 197.220.227.231.242.247 248.254.257.261.270.272 274.277.279.282.284.289 297.298.311.316.319.320 323.333.337.342.343.345 346.355.364.370.371.372 emendatur 359. explicatur 40 50.58.59.86.163.198.201 206.294.295.303.307.308 309.323.358.371.	<i>Iulus Paulus</i> 179 <i>Iuretus</i> 169 <i>Instinianus Imp.</i> 29.118.254. explicatur 96. emendatur 123 <i>Instinus</i> 84.111.269 <i>Inuenialis</i> 9.11.116.32.37.42 47.53.54.56.57.64.65.75 79.84.90.91.93.109.116.121 122.126.132.145.156.157 159.161.166.167.172.175 180.197.199.207.210.211 212.215.216.220.221.224 228.232.239.241.242.244 249.250.253.254.255.277 279.287.289.292.294.295 298.299.303.320.312.313 328.329.335.341.354.365 372. emendatur 7.89.276 360. explicatur 11.56.57.66 69.89.121.127.136.151.160 188.191.196.197.203.213 214.227.238.260.263.264 266.274.328.332.244.363 368.371.373.
<i>Horatij vetus commentator</i>	302	
I		
<i>Iacobus à Cruce</i>	347	
<i>Ianus Guilielmus</i>	III.127	
<i>Io. Baptista à Porta</i>	273	
<i>Ioan. Barrerius</i>	7	
<i>D. Ioannes</i>	277	
<i>Ioan. Meursius</i> 2. notatur	334	
<i>Ioannes Salisberiensis</i>	I	
<i>Iosephus</i>	122	
<i>Isaacus Pontanus</i> notatur	267	
<i>Isaiæ cap.3.</i>	159	
<i>Isidorus</i> 131.266.303.314.329 334. illustratur 2. emendatur 15		
<i>Iudicum, cap.14.</i>	159	
<i>Iudith liber</i>	77	
<i>Iulianus Imp.</i>	116.123	
<i>Iulus Caesar Bulengerus</i> notatur, 19.230		
<i>Iulus Capitolinus</i> 56.83. vide Capitolin.		
L		
<i>Acilius</i>	35	
<i>Laertius</i> 31.343. explicatur 32		
<i>Lauinus Torrentius</i>	126	
<i>E. Lampridius</i> 11.34.101.119 121.254.263.286.340.342 explicatur 55.278. emendatur 2.64.89		
<i>Larnhius Stella</i>	44	
Lauren-		

INDEX.

- Laurentius Valla* 98. *notatur*, 271. 306. 308. 313. 338. 353.
 157
Leander Albertus 336
Lex laudabile explicatur 59
Lex cum pater 77. 8. *pater pluri. n. delegatis* 2. *explicatur* 191
Lex hic status, &c. emendatur 294
Lex i. de iust. & iure n. explicatur 96
L. vestem, &c. emendatur 164
Lipsius 12. 19. 27. 48. 84. 92. 126
 148. 164. 175. 181. 183. 191.
 192. 197. 221. 223. 262. 265.
 273. 279. 291. 293. 329. 357.
 358. *illustratur* 8. 117. 170. *notatur* 6. 181. 267
Linius Andronicus apud Festum 41
Linius 54. 58. 111. 303. *explicatur* 186
Lucanus 46. 112. 317. 359. 367.
explicatur 314
S. Lucas 141. 277
Lucianus 60. 106. 156. 265. 315.
 336
Lucilius 101. 276. 343. *emendatur* 55
Lucius Serenus 176
Lucretius explicatur & emenda-
tur 121. 245. 246
M
Marcellus 101
Marcellus Empiricus 101
Macer IC. 227
Macrobius 77. 234. 237. 247.
- notatur*, 369. *emendatur* 72
Mamertinus 321
Manilius 92. 117. 174. *explicatur* 96. *emendatur* 315.
Manutius notatur 123
S. Marcus 37. 159. 167
Martianus Capella 29. 176. 243.
explicatur 36
Martinus Antonius Del rio 154
vide Del rium.
Marius apud Iuuenalem 61
Marius Victorinus 17
S. Matthæus 37. 159. 167. 178.
Mellerius Palmerinus 283
Hi. Mercurialis 48. 111. 176. 212
 253. 257. 313. *notatur* 308
Merula 229. 286. 335. *notatur* 35.
 99
Myconius Barcinonensis med. 48
 N
Aeuius poëta 12
Nigrinus apud Lucianū 321
Nonius Marcellus 101. 125. 130.
 245. 276. 314. *notatur* 57
Nonius poëta explicatur 314
 O
 D. *Orientius* 154. 227. *expli-*
catur 239. 240
Onuphrius 293. 294. 357
Ouidius 6. 14. 15. 16. 20. 31. 33. 36.
 37. 41. 51. 63. 66. 80. 82. 83. 92.
 97. 100. 101. 108. 120. 134.
 150. 153. 156. 163. 164. 174. 177.
 180. 188. 220. 235. 240. 250.
 256. 266. 273. 279. 284. 292.
 298. 317. 330. 332. 333. 346.

I N D E X.

353. 354. 360. 366. 371. emē-
datur 96. explicatur 21. 22. 64
91
- P**
- P**acatus 321
Pammelius notatur 110
Papinianus 13. 18
Paternus IC. explicatur 372. 373
Paulus Aegineta 258
S. Paulus 69. 109
Paulus IC. 74. 108. 159. 179. 194
304. 325. 327. 329. 367. emē-
datur 123
Perotus 108
Persius 12. 31. 38. 48. 62. 110. 116
120. 165. 167. 168. 174. 185.
190. 219. 220. 223. 227. 228.
241. 242. 253. 287. 311. 343.
355. illustratur 321. explicatur
32. 91. 181. 319. 329. 335. 336.
Petronius arbiter 41. 53. 69. 81.
83. 88. 129. 134. 145. 149. 168.
191. 223. 245. 251. 333. 347.
348. illustratur 150. 278. emē-
datur 64. 229. 245. 273. ex-
plicatur 8. 55. 169. 179. 195.
233. 252. 315. 334. 340.
Petrus Ciaconius 20. 146
Petrus Crinitus 283
Petrus Nannius 30
Plautus 18. 79. 122. 123. 130. 156.
161. 168. 184. 202. 203. 229.
236. 245. 250. 272. 303. 316.
320. 334. 344. 371. explicatur
37. 49. 193. 284. 285. 371.
372
- Plinius 7. 29. 38. 39. 59. 61. 68.
77. 78. 79. 99. 117. 122. 125.
126. 178. 179. 180. 210. 232.
256. 263. 265. 266. 271. 275.
276. 279. 281. 287. 292. 293.
297. 306. 307. 315. 318. 323.
324. 327. 329. 339. 340. 350.
351. 368. emendatur 87. expli-
catur 94. 95. 117. 169
Plinius iunior 7. 8. 9. 33. 61. 43.
51. 87. 131. 143. 163. 165. 199.
204. 206. 248. 302. 309. 317.
336. 370. emendatur 53. ex-
plicatur 6. 69
Plutarchus 14. 60. 77. 155. 213.
217. 220. 239. 253. 254. 346.
349
Politianus 3. vide Angel. Poli-
tian.
Pollux 106. 132. 185. 311. 315.
Polybius 161
Pomponius 318
Pontanus notatur 79
Propertius 9. 41. 100. 116. 117.
131. 178. 231. 241. 246. 261.
288. 345. 346. 351. explic-
tatur 104. 366
Prudentius 269
Psalmus 16. igne me examina-
sti explicatur 80
Publius Syrus Mimographus 32.
51. 189
- Q**
- Vintilianus 27. 35. 42. 66.
90. 95. 124. 177. 204. 212.
214. 239. 321. 335. explicatur

INDEX.

33. emendatur	62. 63. 77.	302. 310. 316. 329. 348. 370.
206		illuminatur 4. 135. explicatur 4.
<i>Quintilianus nepos</i>	95	8. 51. 76. 86. 126. 163. 173. 196.
		197. 232. 274. 310. 364. emendatur 20. 71. 87. 96. 98. 109.
		144. 145. 171. 232. 325
		<i>Seneca</i> trag. 42. 67. 162. 189. 190
		345
		<i>Seuerus Sulpitius</i> 56
		<i>Sidonius Apollinaris</i> 3. 15. 36. 59.
		65. 89. 164. 177. 200. 206. 211
		249. 255. 283. 310. 313. 333.
		334.
		<i>Silius Italicus</i> 37. explicatur 351
		<i>Sisennius</i> 343
		<i>Solinus</i> 54
		<i>Sospater Carisius</i> 17
		<i>Spartianus</i> 173. 233. 254. 302
		<i>Statius</i> 2. 71. 91. 97. 103. 193. 243.
		252. 291. 308. 332. 345. 354.
		emendatur 75
		<i>Stephanus Pighius</i> 70
		<i>Strabo</i> 141. 211. 220. 269. 318. 353
		<i>Suetonius</i> 6. 8. 10. 12. 13. 14. 21.
		23. 26. 33. 39. 42. 45. 53. 71.
		74. 86. 95. 119. 126. 141. 144.
		148. 163. 165. 173. 174. 180.
		185. 189. 191. 193. 199. 219.
		221. 223. 233. 235. 236. 245.
		249. 272. 277. 278. 281. 285.
		289. 290. 291. 292. 293. 295.
		299. 306. 333. 337. 342. 349.
		350. 358. 360. 373. explicatur
		4. 11. 49. 76. 179. 228. 303.
		342. 358. emendatur 90. 225.
		251.

e y

INDEX.

<i>Symmachus</i>	222. 223. 250	267. 272. 293
<i>Synefius</i>	156	<i>Varro</i> 13. 80. 115. 156. 186. 191
<i>T</i>		217. 276. 279. 284. 315. 338
T erentianus	114. 115. 211	<i>Vbertinus</i> 355
Terentius	43. 44. 51. 127 161. 200. 235. 252. 318. 344	<i>Vegetius</i> 372. 373
emendatur	249. explicatur 203 249. 354	<i>Velleius paternulus</i> 340. <i>illustra-</i> <i>tur</i> 123
Tertullianus	12. 64. 113. 121. 203 266. 343. emendatur 110. ex- plicatur 294	<i>Venuleius</i> 164
Themistius	246	<i>Verrius Flaccus</i> 237
Theodoricus	99	<i>Victor Giselinus</i> notatur 73
Theodorus Marcius	6. 15. 17. 38 168. 300. notatur 1. 2. 3. 7. 25 181.	<i>Virgilinus</i> 2. 3. 4. 5. 6. 11. 37. 39. 41 52. 70. 91. 92. 97. 107. 111. 117 131. 132. 144. 156. 173. 174 209. 214. 218. 220. 231. 232 245. 246. 247. 249. 257. 258 268. 275. 280. 284. 297. 218 324. 330. 337. 357. 370. ex- plicatur 75. 77. 78. 79. 125 126. 132. 232. 286. 304. 308 309. 323. 328. 343. 367
Theophilus I.C.	96	<i>Vitellius</i> 99
Theophrastus	161. 185. 250	<i>Vitruius</i> 5
Thomas Naogeorgius	13	<i>Vlpianus</i> 4. 13. 96. 101. 118. 123 136. 157. 160. 164. 177. 179 193. 202. 216. 227. 258. 327 373. explicatur 29. 130. 157 158. 160. 168. 197. 284. 285 emendatur 159
Tibullus	2. 48. 80. 85. 94. 97 148. 178. 220. 288. 297. 300	<i>Vopiscus</i> 233. 263. 276. 332
Titinius	80	X
Torrentius	90	<i>Enophon</i> 233. 346
Trebatus I.C.	284. 285	<i>Xiphilinus</i> 74. 193. 294
Trebellius Pollio	230. emendatur 143. 144	306. 363.
Trogus Pompeius	13	
Turnebus	170. vide Hadrian.	
<i>V</i>		
V alerius Flaccus	141	
Valerius Maximus	36. 46 58. 70. 140. 155. 156. 193. 234	

F I N I S.

HYPOMNEMATA AD LIB. SPECTACVLO-

RVM M. VALERII MARTIALIS,
COLLECTA EX SCHEDIS SVC-
CISIVIS D. LAURENTII
Ramirez de Prado.

AD EPIGRAMMA I.

OMPARATIONE καὶ ἐπιγράμμῳ, per inductionem
ostendit Titi amphitheatrum omnibus terrarum
orbis ædificiis magnificis præferendum.
1. BARBARA.] Coniungendum cum nomine
MEMPHIS, vt liquet epigr. 36, lib. 8.
*Regia Pyramidum Cæsar miracula ride,
Iam tacet Eoūm Barbara Memphis opus.*

De Pyramidibus pæne omnes Geographi Græci & Latini, copiose Herodotus.

2. ASSIDUVS.] Intelligi Babylonios muros à Semiramide extructos
nemini dubium. ASSIDUVS an ASSYRIVS legendum, vt Alciatus in criticis ad tres posteriores libros Codicis, dubium multis. Theodorus Marcilius vir suo iudicio apprimè doctus, qui in hæc epigramma spectaculorum longas farragines concessit, & si Diis placet cocum Martialem nominavit, sequutus Robertus Titium, qui lib. 7. controu. locorum, cap. 21. notam hanc, tanquam titione è culina, vbi forte suas controversias scriperat, atrepto, nobili Poëta Hispano, Romanoque equiti impudechter iniussit dñsi quid sit arcanum garum, lib. 7. epigr. 26. huius Poëtae conatur explicare; nec vidit 3. Ioanne Salisbeiensi, lib. 8. Polycrat. cap. 6. & 12. cocum per iocum appellari Martialem. Hic æstus rapuit secum librarios multos, qui in epigraphis Martialem cocum ambitiose scripserunt. Sed quod mirere magis Isaacus Casaubonus vir nostro seculo doctissimus, in notis ad Lam-

A

pridium hoc nomen propriū fecit, & in Martialis familiam vi intrusit. Sed natus error ex Lampridij in Alexandro Seuero corrupto lociali: *Multi septem diebus pulcros esse dicunt eos, qui leporem comedent, vi Martialis cocci epigramma significat, quod contra quandam Gelliam scriptis.* Illud cocci fuit COCE veteri scriptura pro QVOQVE, vt in glossario Isidori in quo sic legitur: *Cocistro pragustator cocaine.* Vbi COCINAE scriptum est pro COQVINA. quam scripturam COCE, pro QVOQVE, vt insolentem, cūm ignorarent recentes librarij in cocci mutauerunt, vt bono genio notauit ærate puer, sed iudicio senex Ioannes Meursius in Auctario Philologico, cap. 13. Hic inquam Marcilius hoc loco displicere sibi Alciatum affirmat, & deinde doctissimum Turnebum, qui verè ASSIDUUS LABOR legit lib. 17. aduers. cap. 2. & verè interpretatur. Assiduus enim labor ad Poëtas referendus est, qui ad naufragium usque, & Babylonios muros, & urbem ipsam celebrabant: estque idem quod Horatius lib. 1. carm. ode. 7. vnum opus vocat.

Sunt quibus vnum opus est intacta Palladis urbem

Carmine perpetuo celebrare.

Assiduus igitur Poëtarum labor, inquit, non iactet Babyloniam.

3 NEC TRIVIAE TEMPLO MOLLES LAVDENTVR HONORES.] Mathæus Raderus, qui nobis nuper ingentem librum commentarium ad Martiale dedit, eruditum sanè, vt à viro sacerdote è societate Iesu, placet sibi nimium quodd expuncta voce HONORES, IONES supponat, quia Ephesiæ Diana templum in Ioniâ esset, & quidem, vt ipse dicit, sententiâ perspicuâ, & vt ostendat à longo tempore fuisse ductum errorem inueteratos alios in hoc scriptore prolixè enumerat. Ego vero odi Cane peius, & angue, librorum corruptores, qui temerè, quæcumque libitum est, immutant: & veterem lectionem omnium codicum consensu comprobataam retineo. Honor enim apud Poëtas pulcritudinem rerum significat. Noster lib. 6. epigr. 80.

Tantus veris bonos, & odore gratia Flora.

Et lib. 8. epigr. 55. & lib. 12. ep. 63. Virgil. Georg. 1.

Frigidus & siluis Aquilo decus sit honorem.

Et Horat. lib. 2. carm. ode. 11.

Non semper idem floribus est bonos. Et in arte,

Multa renascentur, qua tam cecidere cadenique,

Qua nunc sunt in honore vocabula.

Et Tibullus lib. 1. eleg. 9. & aliis pluribus in locis. Seneca in ludo de morte Claudij Cæsaris,

Et deformis hyems gratos carpebat honores,

Divitis autumni. —

Papinius item Statius in Violantillæ epithalamio,

— celsa procili affice frontis honores;

Suggeruntque Come. —

Et Sidonius Apollinaris prosa etiam oratione sequutus Poëtas lib. 1.
epist. 2. Theodoricum Gothorum regem depingens ait, *Maximus in mini-
me rugosis genibus honor. Honores ergo in templo Triuæ intellige, & signa
ipsa, & columnas, & totum ædificium, summo artificio elaborata. Mol-
les autem delicatissimos & quasi viuos interpretare. Iuuabunt te Latini-
norum Poëtarum coryphæi, Virgil. lib. 6. Æneid.*

Excedent alij sp̄r antia mollius ara,

Credo eisdem, viuos ducens de marmore vultus.

Horatius in arte.

Aemylium circa ludum faber imus, & unguis,

Exprimet, & molles imitabitur are capillos.

Et idem per antitheton saty. 3. lib. 2.

Quid scalptum infabre, quid fusum durius effet.

Durum igitur, & molle de opere fusili propriè dixit. Garsias etiam Lassus omnium Poëtarum Hispanorum facile Princeps, & qui linguam nostram felici Minerua ditauit, cui debemus Musas Hispanas magni fieri, ac in pretio esse, vt laudaret picturam quandam hyperbolicā, hunc dicendi modum elegantissime usurpauit in eclog. 3, sub persona Alcini his verbis.

Deftas historias tales variadas

Eran las telas de las cuatro hermanas,

Las cuales con colores maticadas

Claras las luces de las sombras vanas.

Mostrauan à los ojos relevadas

Las cosas, i figuras qu' eran llanas,

Tanto qu' al parecer el cuerpo vano

Pudiera ser tomado con la mano.

4 DISSIMVLET QVE DEV M.] Non expectes à me dum tibi obtrudam, quæ ab aliis prolixè tradita sunt: ab iis enim manum abstinebo, nisi cum medicinam facturus mihi videar. Hæc ara verè κερανὸς Σωμὸς à Politiano iam olim cap. 52. miscell. indicata: ad sensum tantum hæc accipe. DISSIMVLET ARA DEV M, id est, ne existimetis opus illud adeò esse mirabile, vt necesse sit ei auctorem Deum Apollinem affingere; hoc enim Amphitheatri opus artificiosius est, & hominum manu factum. Honori igitur Apollinis hoc date, ne opus illud tanto Deo indignum tribuatur ei; quare ara frequens cornibus dissimulet (vt ait I. C. lege Licinius. p. quibus ad libertatem proclaimare non licet) de cond. sua.

5 AERE NEC VACVO PENDENTIA MAVSOLEA.] Hoc loco Marcilius Σαυτανορύως hæc Mausolea in aere pendentia nullo fulcro innixa collocat: ignorans pendentia tecta ea dici, quæ suffulta columnis erigebantur, ita vt parietes non essent fundamentis inferius

sustentati, sed lapideis trabibus supra columnas inniterentur. sic noster lib.2.epigr.14.

Inde petit centum pendentia tecta columnis. Adeundem modum Virgilius, siue is sit Cofnelius Seuerus auctor illius eruditissimi Poëmatij, quod Aetna inscribitur.

Vt crebro introrsus spatioque vacante corymbus,

Pendeat in sece. —

Id est, seipsa suffulta, nullis fundamentis innixa. Quod alibi noster dicit nutantia.lib.1.epigr.89.

Accipe non Phario nutantia pondera saxo.

Quod epitheton desumpsit, vt pleraque à Seneca epist. 123. *Qui mariam* (inquit) *in summis turribus ferunt, quorum filiae in tectis, aut domorum fastigii suntant.* Hinc intellige phrasin Senecæ familiarem SVSPENDERE AEDIFICIA. id est, admotis validissimis trabibus tamquam fulcris ædificium tenere ne corruat, dum fundamenta reficiuntur. Sic lib. 6. de benef. cap. 16. *Quantum nobis præstat, qui labentem domum suscipit, & agentem ex imo rimas insulam incredibili arte suspendit.* Vbi obiter adnotabis illud SVSCIPIT, non esse immutandum, vt rectè Gruterus vindicat; sed non rectè interpretatur dum ait, notum esse, quid significet ijs, qui norunt, quid sit propriè suscipere liberos, hoc enim est liberos à terra sublatos suscipere in sinus; illud autem de ædificijs multum diuersum. Est enim excipere minantia ædificia fulcris illis, quæ diximus, antequam cadant: vt Hispani dicunt TOMAR VNA PALED CON PVNTALES. Id verò, quod additur INSULAM INCREDIBILI ARTE SVSPENDIT, significat vt partem domus labentis firmius reficiat, & ne periculum ab alia parte latens occultetur, totam domum trabibus suscipit, & suspendit, quam insulam vocat more prisco; nam quamvis propriè insulæ dicantur, quæ non iunguntur communibus parietibus cum vicinis, à similitudine insularum quæ in aqua sunt: vnde lux Suetonio in Nerone. cap. 44. nihilominus tamen pro quacumque domo sumitur illud nomen, vt poteris notare in suprà dicto loco Seneca, quam prius domum simpliciter appellat, deinde insulam vocat. Quâ de causâ Festus, Insule (inquit) dicit propriè (sic enim lego, non propriæ) quæ non iunguntur communibus parietibus cum vicinis. Dixit PROPRIE, eo quod, non propriè, & ampliata significatione pro quacumque domo sumitur illud nomen. idem probo ex Vlpiani verbis, I. si solutum. §. solutam. II. de pignoratitia actione. Non enim (inquit) credibile est hoc conuenisse, vt ad vniuersam pensionem insulae friuola meatenerentur, creditur autem tacite, & cum domino adiutor hoc conuenisse, vt non pactio etenacularij proficiat domino, sed sua propria. Insulam appellat, quamcumque domum, nam hoc ius non statuitur solum de insulis propriè dictis, sed de quacumque domo; ideo subiungit statim, CUM domino adiutor, ita vt insula idem sit, ac ædes. eadem acceptance sumitur in

epigrammate 37. lib. 4. de Afro glorioſo diuite,
Et insulis, fundisque tricies ſolum.

Insulis dixit pro domibus quas locabat. Non enim est consentaneum omnia huius urbana prædia insulas esse. Et Petronius in Satyr. *Vos me hercules ne mercedem celle dareatis, fugere nocte in publicum voluiftis?* sed non impud. Iam enim faxo ſciatis non vidue hanc insulam esse, ſed Marci Manuij. Et paulo inferius. Interim coetores insulariique mulcant excludum. Sed redeo ad suspensionem ædium vnde digressus fui. Idem Seneca Natural. quæſt. lib. 6. cap. 1. Et quemadmodum in urbibus magnis, nunc hæc domus, nunc illa ſuspenditur; ita in hoc orbe terrarum, nunc hac pars facit vitium, nunc illa. Et Cicer. in Topicis, vbi de efficientibus loquitur. *Omnibus (inquit) eſt ius parietem directum ad parietem communem adiungere, vel ſolidum, vel fornicatum.* At ſi quis in pariete communi demoliendo damni infecti promiferit, non debet praeflare quod fornicis vitii fecerit. Non enim eius vitio, qui demolitus eſt, danum factum eſt, ſed eius operis vitio, quod ita adificatum eſt, ut ſuspendi non poſſit. Ab eadem mente in balneis, ſuspensuræ vocabantur, vbi caldaria colloca-bantur ad calefaciendum, quod ſupra hypocaustum eſſent fornicato o-pere adificatae. de quibus Vitruvius lib. 5. cap. 10. ab ijs ducebantur tribuli parietibus impressi per quos in alia loca infundebatur vapor. Vnde Seneca epift. Quis dubitare. 90. *Quædam noſtra demum prodiſſe me-moria ſcimus, ut ſpeculariorum uſum perlucente teſta, clarium transmittenium lu-men, ut ſuſpēnſuras balneorum, & impressos parietibus tubos, per quos circumfun-deretur calor, qui ima ſimil & ſumma ſoueret aequaliter.* Et alia item non ma-nuſacta, ſed naturâ constantia, ut moles montium excauatae ſubtus, ſuspendi dicuntur. Idem Seneca epift. 41. *Etsi quis ſpecus ſaxis penitus exciſis montem ſuſpenderit, non manuſactus, ſed naturalibus cauſis in tantam laxitatem ex-cauatus, animum tuum quadam religionis ſuſpicione percutiet.* Virgilius etiam lib. 4. Georgicæn vers. 374. cum excauatum, & ſecretum locum ex pumice, quæ cauæ fiunt, ut dixit eodem lib. vers. 44.

Pumicibusque cauæ, ex eſequæ arboris antro.

Voluit dicere, hæc ita ſcriptis,

Postquam eſt in thalamis pendentia pumice teſta — Peruentum —

Hæc non latuere Garsia Lasso, politifſimi ingenij Poëta, qui ecloga 2. ſub persona Albani ita ſcriptum reliquit.

Llegue a un barranco de muy gran altuera,

Luego mis ojos le reconocieron:

Que pende sobre el agua, iſucimiento,

Las ondas poco a poco le comieron.

Penſiles etiam horti ideo dicti, quia columnis ſuſpensi nutabant.

6 OMNIS CÆSAREO cedat labor amphitheatro, &c.] Cum eſſet nul-lum amphitheatum à præteritis Cæſaribus extructum, communi no-mine Titi amphitheatum indicat Poëta. Labor autem hoc loco opus ſignificat architecturæ diuersum à labore Poëtarum, de quo ſupra.

VEspasiani & Titi A A. beneficentiam laudat hoc epigrammate, qui insanas Neronis substructiones demoliti, damna vrbis liberitate sua ecompensarunt, domum illam auream, quam Nero fecerat à Palatio Esquiliis vsque vrbis restituentes, & in publica ædificia commutantes: de qua domo Tranq. in Nerone, cap. 31. & idem cap. 39. epigramma contumeliosum, quo notatus Nero ob hanc domum adducit. Sed hæc vulgatissima.

1 *Hic vbi sidereus propius videt astra Colossus.]* Bonam præstítit Raderus in hoc epigrammate diligentiam, de regionibus vrbis, de Colossis & præcipue de hoc multa congerens, quem vide. Benè Marcilius sidereum Colossum dici, quòd Noster sidereum Deum appellet Solem, epi. 60. lib. 12.

Magna que siderei vidimus ora Dei.

Et hic Colossum effigies Solis.

2 *Et crescent media pegmata celsa viâ.]* Surgunt. Virgilius in Ceiri, *Non minus illa tamen reueli quod mœnia crescant.*

Velut in l. Æneid. surgunt.

O fortunati, quorum iam mœnia surgunt.

Ouid. epist. Didon.

— nec te crescentia tangunt — Mania. —

Nam crescunt ædificia cùm eriguntur. Hoc autem moneo, vt videoas hoc nomine deceptos esse, qui hæc pegmata temporaria existimarent, quòd scenica illa versatilibus machinis subitò erigerentur.

3 *Velocia munera thermas.]* Quàm multa celeritate hæ thermæ fuerint consummatæ, docet Suetonius in Tito, cap. 7. Accedit autem hoc ad magnificentiam publicorum ædificiorum, quæ populo muneri dantur, vt summâ velocitate properantur. Laudat Plinius iunior ob hanc causam Traianum suum in Panegyrico, his verbis: *At quàm magnificus in publicanos? hinc porticus, inde delubra occultâ celeritate properantur, vt non consummatæ, sed tantum commutata videantur.* Quoloco nota, occultâ celeritate properari, nil aliud esse quàm non animaduersâ, ita vt inopinatò iam structa hæc ædifica veluti apparerent hominibus. Èdem dicendi formulâ dixit Horatius lib. 1. carm. od. 12.

Crescit occulto velut arbor ævo, — Fama Marcelli. —

Sed vltima verba subobscura sunt, *vt non consummatæ, sed tantum commutata videantur.* Quæ interpretatur Catanaeus *consumata, id est, perfecta ab ipsis fundamentis. Commutata, id est, reparata, refecta, quod celerius fit.* Lipsius suo more Latinus & breuius eandem sententiam sequitur. *Consummata (inquit) nova structione, commutata reparacione.* Sed coœcutit vterque. Quis enim dixisset commutare ædificia pro reparare? Acutior sensus Declimatoris Plinij est, & *τὸ Σβολικόν*; aucta celeritas ædificandi. Non enim, inquit, consummatæ videntur ædificia, sed tantum loco mutata, id est

quæ aliis locis structa fuissent & perfecta, suis euulsa sedibus temporis momento translata Romam. Nam aliquando factum narratur à Murena, Varrone Ædilibus à Lacedæmonie usque, excisum è lateritiis parietibus opus tectorium propter excellentiam picturæ ligneisque formis inclusum, Romam ad spectandum deportatum. Quod narrat Plin. lib. 35. cap. 14.

4 DELICIAE POPVL.] Delicias facit hoc loco omnibus Marcius; & se egregie ridendum propinat, dum delicias spectacula interpretatur. Quid enim commune habent ædificia publica cum spectaculis? Aut quando Nero domi suæ sibi vni, excluso populo, edidit spectacula? Verus sensus, quem inconstanter Raderus attingit, est. Quæ loca ad delicias priuatas Neronis fuerant comparata, eadem nunc facta publica Cæsaris benignitate, deliciis populi seruunt: Plinius iunior insanas illas Neronis substructiones eleganter suggillat, à contrario laudans Trajanum in Panegyrico. Non enim, inquit, exturbatis prioribus dominis omne stagnum, omne lacum, omnem etiam saltum immensâ possessione circumuentis, nec viuis oculis flumina, fontes, maria deseruunt (& paucis interjectis) quæ priores Principes occupabant, non ut ipsi frucrentur, sed ne quicquam alius.

AD EPIGR. III.

Hoc epigramma mirabilem exterarum gentium ad urbem, spectaculum ludorum cupiditate, confluxum describit, & acclamacionem continet, qua Cæsar uno ore Pater Patriæ appellatur in Amphitheatro. Sunt pænè omnia diligenter ab interpretibus explicata. Sed ne te in aliquibus decipient hæc accipe.

1 ET QVI PRIMA BIBIT.] Non loquitur de fontibus Nili, nam veteribus numquam fuere deprehensi; sed de extremo loco ubi primum fluere deprehenditur Nilus, quo ulterius progredi haud poterant. Lusitanorum nauigatio aurorum nostrorum memoriâ Nili caput inuenit, & veram causam inundationis eius. Lege Ioannem Barrerium doctissimum Lusitanum in suis Decadibus, & sic accipe prima flumina deprehensi Nili. Nec habet locum aliquorum sententia qui existimant, per adulacionem dictum à Martiale, quod gloriosum existimauerit Titus vel Domitiano inuentos esse suis temporibus hos fontes: nam procul dubio non prima flumina, sed fontes ipsos nominasset, & forte sacrum Nili caput metu Phæthoni incendi latens exeruerisset ipse spectandum in Amphitheatro.

2 CRINIBVS in nodum tortis venere Sicambris.] De Sicambrorum tortis crinibus communis locus: sed non communis correctio ex eorum more apud Iuuenal. Saty. 4. vers. 147. ubi legitur,

Tamquam de Chatis aliquid tornisque Sicambris.

Reponendum, Tortis. adiuuat ms. quem apud me seruo, qui sic habet.

3 Vox diversa sonat: populorum est vox tamen una.] Elegans dicendi

modus. cum tot nationes idem acclamare linguis diuersis significet.
Garsias noster Lassus imitatus fuit Poetam dum eclogâ. 2. sub persona
Nemorosi, his verbis,

Cesar con zelo pio, y con valiente
Animo, aquella gente despreciaua:
La suya conuocaua, i en vn punto
Vieras vn campo junto de naciones
Diversas i opiniones, mas de vn zelo.

A D E P I G R. IIII.

LAUDAT Titum, qui delatores vrbe exegerat: Esse autem Titum ex subiectis intelliges, quamvis Domitianus etiam idem præstiterit, vt Suetonius docet in eius vitâ, cap. 9. & Traianus vt C. Plin. in Panegyrico. *At tu Cesar, quam pulchrum spectaculum pro illo nobis execrabilis (Neronis) reddidisti? Vidimus delatorum agmen inductum quasi gressorium, quasi latronum, &c.*

[**T R A D V C T A eſt Getulis.**] Notæ Chiliades emendationum, vt legatur *Tradita Getulis: tradita eſt Geticis; Gyaris & traducta, & alia multa.* verè meo & Raderi iudicio Lipsius in notis ad 2. lib. suum de Cruce, cap. II. *Traducta eſt titulis, nec cepit arena nocentes.*

Quod traducti sint delatores præcedentibus, vel appensis collo titulis, vt ceteri damnatorum, & sic interpretor. *Traducta eſt hæc turba per Amphitheatri arenam: Eratque adeo ingens turba vt arena eam non cuperet. Vbi nota huius verbi traducere reconditam, & à multis ignoratam significationem, ex cuius explicatione effulget fax ad multas tenebras discutiendas. Est enim traducere damnatum aliquem Populo spectandum, ignominiae causâ, exhibere.* Hispanè *sacar à la verguença.* Hic locus manifestus. *Traducta eſt, id eſt, per arenam ignominiae causâ ducta.* Nunc vide Suetonij locum de hac eadem re in Tito, cap. 8. *Hos (delatores) aſiduè in foro, flagellis ac fustibus casos, ac noniſimè traductos per Amphitheatri arenam: partim jubici in seruos, aut vanire imperauit: partim in aſperima insularum auebi.* Antiquior Suetonio Seneca accipiat lucem Epist. 109. de Attalo. *Cum cuperat (inquit) voluptates nostras traducere, laudare caſtum corpus, sobriam mensam, &c. vbi traducere eleganti metaphora ita reprehendere significat, vt turpitudinem nostrorum voluptatum tanquam in pompam duceret populo exſibilandam.* Et Petronius in Satyrico, vbi Quartilla iuuenes rogauit, ne quod in Sacello Priapi viderant vulgarent. Sic inquit, *Protendo igitur ad genua reſtra ſupinas manus petoque & oro, ne nocturnas Religiones iocum riſunque faciat, neve traduere velitis tot annorum ſecreta, que vix nulli homines nouerunt.* id eſt, ne manifesta faciat ſecreta & in pompam palam irridenda ducaſis. Ab eadem mente intelligentus hic noster numquam antea intellectus, lib. 3. epig. 74.

Defne ſi pudor eſt miſeram traducere calum.

Id eſt,

Id est, tuis medicaminibus ridendam exhibere, & lib. i. epig. 54.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis

Pagina, sed certa domini signata figurâ;

Quae tua traducit manifesto carmina furto:

Id est, damnat publicā plagij ignominia. & perspicue magis hoc intelliges ex epig. 77. lib. 6.

Rideris, multoque magis traduceris, Afer,

Quam nudus medio si spatiere foro.

Vbi iam non μεταφεριναι, sed κωδωτως traduceris, id est, ignominiae causâ per publica loca traheris, ut trahi videreris si nudus obambulares per forum. Hoc Graci significanter οὐδέματέσι vocant, quod in exemplum daminati traducentur. Sic D. Mathæus cap. I. sacri Euangelij de Iosepho, τωνθ̄ διό ἐγινε αὐτῆς, σίκαρος ἦν, & μη διλατεῖται τοῦ οὐδέματου: ubi vulgata editio vere, ut omnia, interpretatur. Ioseph autem vir eius cum esset iustus, & nolle tam traducere, id est, publice ignominiae exponere. Quod diserte sequentia verba declarant, οὐλαντούσιαν αὐτού, volunt oculū dimittere eam. Illud enim αὐτού opponitur τῷ οὐδέματέσι traducere, quæ publica erat ignominia & infamia toti virbi manifesta, ut Propert. lib. 2. eleg. 15.

Nec sic per totam infamis traducere urbem

Sic Iuvenalis Satyra 7. vers. 16.

Altera quos nudo traducit Gallia tale.

Et Sat. 8. vers. 16. omittitio 33. inchoatitio nulli mundum nec oratione

Si tenerum attritus Catinensi pumice lumbum, minimad effugia

Squallentes traducit a nos. — *mitibz bi minn zowq qur'aanah*

Et Sat. II. vers. 30. quidam sibi dicitur. O amissus murius stimul

nec enim loricam poscit Achillis

Tberrites, in qua se traducebat Ulysses.

Quibus omnibus locis doctus vir Ioannes Britannicus Iuppenalis in-

terpres, verè traducere ridentum exhibere interpretatur, & Martialem adducit testem in locis à me scriptis: sed hanc puram puram verbivim non assequitur. de Titulis vel præconio, apud Iureconsultos mentio. Vide quæ concessere Cujacius obseruationum lib. 8. cap. 7. & lib. 13. cap. 3. Ræuardus lib. 5. variorum. cap. 7. & Fornerius rerum quotidianarum lib. 1. cap. 12.

2. Nec cepit arena nocentes.] Tantus erat delatorum numerus, ut cum traducerentur per arenam, vix arena ipsa Amphitheatri capacissima capere eos posset. Huic simile delatorum spectaculum pulcherrima descriptione C. Plin. in Panegyrico Trajano dicto depingit, & eorum multitudinem innuit, cum agmen appellat. Videlim, inquit, delatorum agmen inductum: Et paulo inferius classem vocat delatorum permisam omnibus ventis.

AD EPIGR. VI.

L Emma huius epigrammatis fuerat *de Pasiphae* vt infra *de Laureolo*, *de Dendalo*, *de Leandro*, &c.

In his spectaculis nihil intentandum relinquebatur quo popellus posset deleniri, & priscas fabulas agebant in arena: Sed ita, vt quæ in scena ab spectatorum oculis tollebantur, indigna eorum adspectu, & digna geri intus, veluti cædes, vt Criticus Horatius in Arte præcepit.

Nec pueros coram populo Medea iruicidet;

Aut humana palam coquat exta nefarius Atreus.

Hic in arena repræsentabatur populo agentibus damnatis. Hoc igitur epigramma nefandum Pasiphaës cum tauro concubitum describit, in arena his amphitheatralibus ludis à Domitiano editum pro spectaculo. Obstupefces fortasse rei incredibili fæditate: sed ad Imperatorem fecissimum, ad corruptissimos miserandi illius seculi mores oculos conuerte, desines mirari. Lege autem ad hanc rem me authore Apuleium lib. 10. Metam. qui scenicos hosce ludos graphicè describit, & se in Asino latenter destinatum in theatro ad damnata mulieris concubitum narrat. Vbi multa de hoc prisco more non vulgaria disces.

EV N C T A M. *Pasiphaen.*] Post nomen *tauro* appone Periodi notam, quod ibi absoluatur sententia. Est autem Apostrophe ad spectatores vel Lectores, quasi dicat: Vos qui lectis veteribus Poëtis fabulosum omnino-concubitum illum existimabatis, & omnino ab his confictum, nec posse foeminam tauro coniungi, Credite iunctam fuisse verè Pasiphaen-tauro: Nos enim id vidimus fieri posse, cùm in arena damnata foemina taurum receperit. Quo facto quæ fabula præsa fuit veræ historiae fidem accepit. Est igitur ordo, Credite spectatores Pasiphaen-iunctam fuisse tauro Diætæo. simile spectaculum iam præbuerat Nero. Suetonius in eius vita, cap. 12. *Inter Pyrrhicarum argumenta taurus Pasiphaen ligneo iuuenca simulachro abditam inquit, ut multi spectantium crediderunt.*

NE C semiretur.] Id est, nec sibi nimium placeat quod iudicio suo ingeniosior nostris temporibus fuerit: nam ea omnia quæ prisci cogitatione sola fixerunt, nostro opere reapsæ actæ exhibuerunt in arena tua.

AD EPIGR. VI.

LAUDAT Cæsaris venationes, easque ceteris omnibus præfert hoc nomine, quod quæ in fabulis Herculi omnium mortalium fortissimo tribuuntur, ea in his venationibus feminæ transegerint.

BELLIGER, &c.] In venationibus ferarum quibus frequenter præclaræ illæ belluae, leones, vrsi, & aliae venabulis transuerberantur, quod gratius esset populo spectaculum, solebant venatores Deorum habitum induere, & præferre nomen, vt in aliis scenicis ludis. Disces ex Apuleio loco à me superiū adducto. Adde eloquentissimum Arno-

bium extremo lib. 4. contra gentes, qui Deorum cultores reprehendit, quod Venerem Dindymenam, Herculem, ipsumque Iouem, & ceteros Deos, tum saltantes, tum iocularibus cauillationibus petitos, & irrisos inducerent in theatra. Notatus item & fabulis iactatus Augustus teste Suetonio cap. 70. quod Deorum habitum in cœnam conuiuiis duodecim induisset. *Cœna quoque (inquit) eius secretior in fabulis fuit,* quæ vulgo ~~sædixit~~ vocabatur: *in qua Deorum Dearumque habitu discubuisse conuiuas, & ipsum pro Apolline ornatum, &c.* ubi obiter morem tibi antiquum ostendam. Ut intelligas vim illius verbi *secretior*. Nam veteribus cœnæ luxuriosiores secretò parabantur, & in intima domus parte. Virgil. l. Aeneid.

At domus interior regali splendida luxu, Instruitur.—

Et Catullus in nuptiis Pelei,

Ipsius at sedes, quamcumque opulenta recessit Regia, fulgenti splendent auro atque argento;
Candet ebur solis, collucent pocula mensis,
Tota domus gaudet regali splendida gaza.

Sed heus tu,

Quisquis eris; paulum à turba seductior, adiutum
secretò tibi locum Iuuinalis à nemine adhuc intellectum, suauissimum
epulum, exhibebo, Sat. l. vers. 95.

— quis ferula septem Secretò cœnauit anns. —

Non notat sui temporis luxuriam economine, quod septem ferula secretò cœnarent: id enim, si eius temporis mores inspicias, sobrium esset. Legimus apud alios insanam conuiuandi luxuriam, quæ Iuuenali notissima: sed acutum est argumentum à maiori, ut aiunt. Qui nostri quando secretò cœnabant, quod hominum oculos vitarent, ne luxuriosi audirent, nunquam ita splendidi fuerunt, ut septem cœnarent ferula: Vos, non secretò, sed publicè innumera ferula cœnatis. Illud autem Catonis de tribus ferulis in atris appositis vulgatissimum est, & si velis, adiunge Lampridium in Adriano. *Cibis (inquit) etiam castrenis in præpatulo libenter vtes.* & idem in Alexandro, *apertis papilonibus prandit atque cœnauit.* Domitiani ergo tempore non solum viri, sed etiam adulandi studio, fœminæ, & quod mirum magis, matronæ, in arenam descendebant, munus hoc viris præripentes. Vulgatum illud Iuuenal. Satyr. l. — *Menia Thyscum*

Figat aprum, & nuda teneat venabula dextra.

Suetonius in Domitiano cap. 4. non virorum modò, sed & fœminarum pugnas edidisse eum, scribit. Martis nomine hoc loco, vel Synecdochis, fœuos, & armatos viros contra ferarum, in venatione, impeatum intelligit, & eodem tropo armatas fœminas, vel venatores Martis habitum & venatrices Veneris armatae speciem præ se ferentes. Veneris autem & non Diana, similitudinem referebant, quod mirabilius

spectaculum esset, si præstaretur ab iis sub Veneris formâ, quod à Veneri non poterat expectari. Est enim amplificatio à minori Martem enim saeire, minus est quam saeire Venerem ipsam, quæ Maris soleret exhibere manus.

A D E P I G R . V . I I .

LEmma, non de pena Laureoli, sed de fabula Laureoli esset scribendum. Iam superiori Epigrammate monuimus damnatos in Amphitheatrum ad agendas fabulas introducitos. Ibi variis suppliciis afficiebantur, & verè lacerabantur, non sicutis, ut in histrionia, cædibus, sed veris. Tertull. in Apologeticō id docet. Hoc epigrammate describitur cuiusdam damnati miseranda dilaniatio, qui Laureolum egit. Est autem Laureolus Næuij Poëtæ, vbi Laureolus quidam in crucem agi finiebatur, ut testatur Agellius. Hic autem Laureolus fictus, cuius nefaria crimina hoc epigrammate notantur, Verso Caledonio cruci suffixus objectus fuerat. Vulgatus autem hic crudelissimus mos ex Eusebio lib. 5. de præparat. Euangelica, & Tertulliano de pudicitia. Legendus etiam doctissimus Lipsius libris de Cruce.

T E M P L A . vel arcane demens spoliauerat auro.] Notissimum est antiqua templo auro ornari solere, vel ex Suetonio. August. cap. 30. Vasaque dedicari ad vsum sacrorum aurea, Persitus Sat. 2. vers. 68,

— at vos —

Dicite Pontifices in sancto quid facit aurum;

Arcatum igitur aurum poteris interpretari, aurum quod ad sacrorum vsum in adytis templi custodiebatur. Sed probabilius multò estimo arcanum aurum dici priuatum aurum in templis, custodiæ causâ, à ciuibus depositum. Hoc enim mihi sonat *arcandum*, id est, reconditum ad arcendos fures. Solebant namque veteres in templis priuatam pecuniam deponere. Indicat hoc Romanum ærarium in Saturni æde constitutum: & Herodianus describens incendium quo Pacis templum absumentum est his verbis ex interpretatione Angeli Politianus. Idem templorum omnium opulentissimum, egregieque munitione multoque ornatum auro & argento. Quippe viuunt serme suas illuc diuitias quasi in thesanum congerebant. Ideoque per noctem debaechatus ignis mullos ex opulentis egenos reddidit. Quapropter communem quidem iacturam publicè omnes, suam autem quique priuatum deplorabant: & apud IC. in L. si quæ sunt, scilicet II. famil. herciscund. iubentur cautiones hereditariae, quando ex iisdem partibus multi hæredes sunt, nec inter eos conueniat apud quem potius esse debeant, in æde sacra deponi. & in I. I. §. apud Iulianum 37. II. Depositi, vel contra, præcipitur, ut hæreditas in aliqua æde, id est, templo, deponatur, quando duos hæredes de ea contendunt. Ab hoc more tractum est apud Rhetores commune definitiui status exemplum, quod adducit Hermogenes lib. de Statibus, his verbis. Ut priuatas pecunias ex lege sacro aliquis surripuit, cum iubeat lex furem duplo condemnari, sacrilegus vero reus sit

capitu. Hic ut sacrilegus fuerit accusatur, ille se furem esse contendit. Quam controuersiam dirimit Cicero lib. 2. de legib. sic scribens. *Sacrilego pœna est, neque ei soli, qui sacrum abstulerit, sed etiam ei, qui sacro commendatum.* Quid & nunc multis sic in facili. Alexander in Cilicia deposituisse apud Solos in de libro pecuniam dicuntur, & Atheniensis Clisthenes Iunoni Samiæ ciuiis egregius, cum rebus timeret suis filiarum dotes credidit. Et Ephesios Diana templo pecunias deposituisse etiam testatur Dio Chrysostomus, oratione Rhodiaca 31. Cuicunque verba ex interpretatione Thomæ Naogeorgi hæc sunt, *Nostris haud dubiè Ephesios, apud quos multæ sunt pecunie, partim primatorum recondite in Diana templo, non solum Ephesorum, sed & hospitum, & hominum undecimque gentium, partim & populorum regumque (deponunt autem omnes è securitatis gratia, &c.)* Annibal item deposito in cōmentum vsus fuit ad decipiendos Cretenses, ut ait Trogus Pompeius in epitome Iustini, lib. xxxii. in fine. *Admonitus (Annibal) à rege (Antiocho) in fugam versus Cretam deferitur: Ebi cum diu quietam vitam egisset, inuidiosumque se propter nimis opes videret, amphoras plumbo repletas in templo Diana, quasi fortunæ sua præsidia, deponit: atque ideo nibil de illo solicita ciuitate, quoniam velut pignus opes eius tenebat, ad Prusiam contendit, auro suo in Statu, quas secum portabat insuso, ne conspectu opes vita nocerent.* In iudiciis etiam id vsluveniebat, deponebant enim litigatores apud Pontificem certam pecuniae summam pro litis qualitate; quam pecuniam, quod in sacro reponeretur, Sacramentum vocabant: author M. Varro lib. 4. de ling. Lat. in fine: *Ea, inquit, pecunia, que in iudicium venit in litibus, Sacramentum à sacro. Qui petebat, & qui inficiabatur, de alijs rebus vterque quingentos aris ad Pontificem deponebant: de alijs rebus item certo alio legitimo numero assim.* Qui iudicio vicerat suum sacramentum à sacro auferebat, victi ad ararium redibant. Hinc formulae forenses Sacramento contendere, certare, prouocare alium, frequentissimè apud Ciceronem, & V. M. lib. 7. cap. 8. §. 2. Adeo quod more Romano tabulae omnes pactionum, foederum, contractuum & testamentorum in delubris Deorum solebant custodiri, Aeditui fidei commendatae ut in l. 3. r. de tabul. exhibend. Vlpianus. Si custodiā testamenti Aeditius suscepit. & Papinianus in l. cum pater. 77. §. donationis 26. de legat. 2. *Donationis prædiorum epistolam, ignorante filio, mater in ade sacra verbis fideicommissi non subnixam, depositus, & literas tales ad adiuum misse;* instrumentum voluntatis meæ post mortem meam filio meo tradivo. Sed maior fiducia erat in virgines Vestales, quæ sacerdotes cere-ros dignitate, & authoritate superabant, adeò ut Imperatores ipsi testamenta sua ipsis commendarent: Maximæ Virgini, præcipue, quæ reliquis præserat. Suetonius in Julio cap. 83. *Postulante ergo L. Pisone sacerdo testamentum eius aperitur, recitateturque in Antoniū domo, quod Idibus Septembribus proximis in Lanicano suo fecerat, demandaueratque Virgini Vestali Maxima. & in Augusto, cap. 101. testamentum L. Planci. C. Silii Cess. tertio Non. April. ante annum & quartuor menses quoniam decesseret, factum, ab eo, ac duobus codicibus.*

partim ipsius, parvum liberorum Polybū, & Hilarionis manu scriptum, depositumque apud sex Virgines Vestales, cum tribus signatis aequè voluminibus, protulerunt. Quod idem C. Tacitus lib. 1. Annal. testatur: Nibil, inquit, primo Senatus die agi passus nisi de supremis Augusti, cuius testamentum illatum per Virgines Vesta, Tiberium & Liniam heredes habuit. Et Plutarchus Marci Antonij triuiri testamentum depositum apud Vestales scribit.

A D E P I G R. VIII.

Eiusdem est cum superiore argumenti. Hic enim damnatus nomen, & pennis Dædali coactus est induere, & se velut volaturus ex aliquo superiori loco demittere, & cum cecidisset accurrente Lucano vrso laceratus est. Simile apud Sueton, in Nerone cap. 12. de volatu Icari. *Icarus primo statim conatu iuxta cubiculum eius decidit, ipsumque cruento resserfit.* Ludit in ambiguo Poëta cum in Dædalum fictum insultat, quod tanquam verus Dædalus suas pellas habere cuperet.

A D E P I G R. IX.

Hoc Epigramma idem continet, ac inferius 22. Rhinocerotem tarede irritatum, & præter spem in arenae bestias irruentem, iactantemque taurum in sublime, ut taurus iactabat pilas. tanto fortior tauru, quantu taurus fortior pilis. De irritatione ad illud dicemus. Hoc idem epigramma facit cum epigr. 53. lib. 14. vbi Martialis ait, hunc rhinocerota cui pila taurus erat, eundem fuisse, ac ille, qui spectatus fuit in arena Domitiani.

A D E P I G R. X.

VNde quaque attripit occasionem Cæsaris laudandi. Euenerat forte ut leo Magistrum occidisset: Leonem protinus vel necauit, vel iufit necari Domitianus. Laudat eum à iustitia, & arguento à minori docet, quantam seruari velit ab hominibus, cum sauitiam in brutis vindicit. Simile epigramma de noxio leone est 75. libr. 2. Ego hunc leonem existimo à Domitiano occiso, qui solebat venabulo huiusmodi feras transverbare, ut constat ex epigr. 55. lib. 8. vbi ab eo leonem venabulo occisum esse narratur, vel sagittis configebat, ut constat ex Suetonio in eius vita cap. 19. *Armorum, inquit, nullo, sagittarum vel precipuo studio tenetur.* Centenas varij generis feras sape in Albano secessu conficien tem spectauere plerique, atque etiam ex industria ita quarundam capita figentem, ut duobus ictibus quasi cornua effingeret.

1. *Et quia non tulerat verbera.]* Sic epigrammate supra citato.

Verbera securi solitus leo ferre magistri.

Ego hæc verbera existimo ad irritandam feritatem leonis impingi à magistro, sed de irritatione ferarum infra epigrammate 22.

2. *Quia iubet ingenium mitius esse feris.]* Hemistichon desumptum ab Ouidio eleg. 10. lib. 1. vbi sic legitur;

Sumite in exemplum pecudes ratione carentes:

Turpe erit ingenium mitius esse feris.

Nouum, & inauditum venationis genus describit, Vrsum visco captum more ausi.

1. **P R A E C E P S** *sanguinea dum se rotat.*] Qui poterat præceps agi vrsus in plana atena? Nam se rotare manifestum est ex Plin. qui lib. 8. cap. 36. scribit ad tegendum caput, quod ei inualidissimum natura dedit, vt plaga declinet in orbem voluntari appositis anterioribus pedibus, quos manus ipse appellat. Solue nodum notione verbi & præceps propriè appositi. Præceps enim à capite dicitur, vt biceps & triceps. Est autem præceps demissio capite: unde præcipitare p̄m̄n̄ b̄c̄ t̄w̄ κεφαλήν. Hispani cibar cabeça à bajo. eadem proprietate infra epigrammate 15.

Ille & præcipiti venabula condidit vro.

2. **I M P L I C I T A M** *visco perdidit ille fugam.*] Elegans Metonymia, quam quilibet ignorans reposuit implicitus. pro *fuga* intellige conatum fugandi, & epitheton *implicitam* per metalepsin fugaz tribuitur, quod vrso fugienti conueniebat.

3. **S P L E N D I D A** *iam teclō cessent venabula ferro.*] Marcilius *reclō ferro* scripsisse Martialem testatur, oculatus scilicet testis. Sed cum testem detestemur, Raderus nescio quæ inepita de coloribus comminiscitur & detectis venabulis. Si infecta coloribus, quî *splendida*? Ianus Gruterus audaculus rabula *terso* dicit se habere ad oram nescio cuius Codicis, & Melissum quemdam legere *terto* prisca voce pro *terso*. liræ, & nugæ egregia. Tu retine omnino *teclō ferro*, id est, cooperto facculis scorteis, vel lineis, vt sit, quando venabulorum nullus v̄sus. *Cessent teclō ferro*, id est, tegatur ferrum, & cessent. Huius versus & sequentis interpretationem accuratissimam lege infra epig. 23.

Vltimo versu lege *Si captare feras*, estque elegans Antitheton à permuto artificio aucupis cum venatoris artificio. Si (inquit) placet captare feras aucupis arte, placeat ergo venatorem aues deprendere. & vt antithesis leporem agnoscas, nota verbum captandi proprium esse au- epij, deprehendendi venationis. De priori nullus dubitauit: posterioris exempla cape. Apollinaris Sidonius,

Inuentas agitare feras & fronde latentes,

Querere, deprensas modo claudere cassibus arctis,

Nunc toto penetrare veru. —

Isidorus lib. 10. Quatuor, inquit, sunt venatorum officia, vestigatores, indagatores, alatores, pressores, vbi corrigere prehensores. Eodem verbo v̄sus est Ouid. in Epist. Phædræ,

Syluaque prendendas præbeat alta feras.

Hec tria epigrammata ita obvia cuique sunt, vt nulla indigeant obseruatione, præter ea, quæ ab interpretibus dicta: tantum obserua vberrimam Poëtæ copiam, qui viius argumenti occasione de sue, quæ

prægnans in arenam producta est, & ista venabulo, per vulnus peperisset, tria diuersa composuit epigrammata.

AD EPIGR. XV.

Tribus epigrammatis in hoc opere extollit puerum Carpophorum carum Domitiano hoc loco, &c. i. epigr. 23. & 27. quod mirus es set excipiendis venabulo feras: Præfertque eum Herculi, quod plures pariter feras vna productione occidisset, nempe bis denas, quam Hercules toto suo vitæ cursu, & exantato hoc labore non remanserat exhaustis viribus; sed adhuc poterat.

I [QVANTVL A Carpophori portio?] Idem dictum per interrogationem, infra epigrammate 28.

Casaris hac nostri pars est quota?

Et epigram. 66. lib. 5.

Ista tua Casar quota pars spectatur arena?

Ouid. Metamorph. lib. 9. vers. 69.

Pars quota Lernæ serpens eris unus Echidne.

Iuuenal. Saty. 13. vers. 15.

Hac quota pars scelerum?

Et Seneca ad Lucil. inquit. *Et nos inter quos frequenter issa nunciantur, quota pars sumus.*

AD EPIGR. XVI.

Mancum lemma repone, *De Taurō, Domitianī effigiem ex arena in cœlum tollente?*

Hæc omnia per machinamenta fieri planissimum est. Hoc autem epigrammate descriptio spectaculi cuiusdam continetur, quo taurus qui Iouem ea specie referebat, ligneus scilicet, Domitianī effigiem habitu Herculis, quem ipse affectauit, ut notum omnibus est, in cœlum efferebatur. Nec video quid in mentem venerit Iano Douzæ, qui existimauerit, hoc tauro inclusum Domitianum Louis æmulum; Herculem in cœlum sustulisse. Hoc enim adeò absurdum est, ut refutatione non egeat. Domitianus enim non æmulus Louis sed Herculis fuit, immo se maiorem Herculem voluit existimari, ut constat epigramm. 66. lib. 9. essetque durissimum, ut rectè Raderus dicit, tantum Imperatorem machinæ inclusum manifesto periculo se exponere, adeoque indigna pati.

NON fuit hoc artis, sed pictatis.] Quasi dicat nullo artificio aut machinamentis hoc fieri potuisse, ni accessisset Louis patris in filium Alcedem pietas, adeò ut pietas ipsa artem omnem superauerit. Non enim hoc fuit artis solius, sed Numinis quædam vis accessit arti, nata à pietate.

CÆSARIS atque Iouis.] Bene Douza confert nunc schema iuuenicos, id est, confert hos duos iuuenicos: schema Iouis, & schema Cæsaris, id est, speciem utriusque transmutationis. nam Taurus qui Europen vexit, schema Iouis fuit vehendæ Europæ; hic autem Taurus schema item Iouis tollendo Cæsari, ideoque dicitur schema Cæsaris: Sed

Marci-

Marcilij emendatio fortè magis arridebit, ut legatur,
 — iuuenci Par onus ut tulerint, altius iste tulit.

Illud autem *Scomma Petri Colini pro quo pugnat Marcilius exploden-*
dum omnino.

3 P A R onus ut tulerint.] Ut, pro quamuis, hoc loco, ut alis multis huius
 Poëtæ, & in aliis scriptoribus frequentissimè. Est autem concessio
 apta ad comparationem. Id est, fac tulerint par onus, quod reapse non
 tulerunt, altius iste tulit. Illud autem *altius* forte non intellectum, com-
 paratur enim cum alto maris per quod vecta à Ioue Europe, & quamuis
 Iupiter tulerit Europen per altum, hic altius sustulit Herculem, ludiq.
 in verbis *altum*. Nam Iupiter per altum mare ibi, hic autem idem Ju-
 piter per aëra altius ipso mari.

A D E P I G R. XVII.

E lephantus in spectaculis hisce, qui feras exagitauerat ferociter sup-
 plex Cæsarem adorauit: hoc numini Cæsarlis tribuendum dicit.
 Hoc epigramma (ut Raderus scribit) per se lucet, difficultas in tertio
 tantum versu.

i N O N facit hoc iussus, nulloque docente magistro.] Placet sibi nimium
 Marcilius huius loci acuta emendatione; iubet enim nos scire Val.
 Martialem scripsisse,

— vloore docente magistro.

Credamus oculato testi, & doctori subtili & delicato, qui opiliones
 vocat eos qui vulgatam retinent lectionem, & comminiscitur nescio
 quæ de syllabæ sibilo auctæ à Mario Victorino, Sosipatro Catifio, &
 obuiis Poëtarum exemplis petita: Proletarios libros omnes qui *nullo-*
que legunt, appellans. Vellem ut primæ classis aliquem scriptum manu
 adduxisset testem suæ emendationis. Ego verò existimo retinendam
 esse vulgarem scripturam, & mihi videor acutissimum Poëtæ sensum.
 punctum sentire, & deprehendere. Non, inquit, elephas facit hoc ius-
 sus ab aliquo magistro, quemadmodum Elephantes ceteri, qui magi-
 strorum iussu barbaros Reges adorant, vel aliquid aliud præstant. Nec
 facit hoc nullo magistro docente, id est, hoc aliquo docente magistro
 facit: Nam (crede mihi) numen tuum quod ille sentit vice magistri
 fungitur, & quod ceteri faciunt mortali magistro suadente, hic docen-
 te Numine tuo præstat. Sic intelligo, & ita dispundo.

Non facit hoc iussus, nulloque docente magistro:

Crede mihi, numen sentit & ille tuum.

A D E P I G R. XVIII.

L Emma aptius fuisse, de Tigride cicure ad feritatem subito reversa, viso leq-
 ue. Sumpta occasione à Tigride, quæ mansueta cùm esset, subito
 exardescens in iras leonem lacerauit, sui temporis felicitatem tangit,
 quod, vel ipsæ feræ mansuetudine imbelles, feritate in superbos, & po-
 tentes vterentur.

¹ RES noua non ullis cognita temporibus.] Adagium est *novo more factum, de quo consule Adagiographum.*

² POST QVAM inter nos est, plus feritatis habet.] Non sentio cum iis, qui existimant carpi hoc loco à Poëta Romanorum crudelitatem, inter quos ferociiores reddantur ferae. Hoc enim Domitiani tempore periculosem fuisse, qui crudelitatis nomine male audiebat. Imò existimo in laudem Romanorum esse dictum, quorum Elogium erat Virgilianum illud,

Pareere subiectis & debellare superbos.

Sic Tigris hæc dum fuit in sylvis non lamberet dextram securi magistri, nec parceret minoribus animalibus, nec contra adoriretur fortiorum leonem. Nunc autem inter Romanos mutato more subiectis parcit, magistro scilicet, & exarmatis animalibus: debellat autem fenum superbumque leonem.

A D E P I G R . XIX.

Legans epigramma Tauri mortem depingens, sed forte nemini viam. Legunt enim ferè omnes,

¹ OCCVBVIT tandem cornuto ardore potitus.] Id est, transverbatus dentibus elephanti, qui quidem verè cornua sunt Aristoteli. Sed hoc non ad rem. Ego existimo veram esse antiquarum editionum scripturam, ut Simonis Colinæi habet editio, anno cœ 15 xxviii. & fere omnes priores. Quam etiam lectionem scioli quidam qui Martiale cum interpretatione Domitij nuper ediderunt inuitis Domitij manibus ab eo extorserunt. Cum enim ipse (potitus) edidisset, ut legitur in editione Veneta anni cœ 15 x. & in suo commentario verè interpretatus esset: hi, quos dico, & Martialis verba & commentarium ipsum corrupserunt. Legendum igitur est *potitus cornuto ardore*, id est, toto conatu cornuum ardantium nisu est elephantum in altum tollere, & potitus est cornuto ardore id est, cornuum suorum vehementia ipsâ victus est. Nec est insolens dicendi modus, sed frequentissimus Plauto,

Postquam nata tuis potitus est hostium.

Quam locutionem imitatus est I. C. Papinianus in l. quod si filius, ii. p. de cap. & postl. reuersis; *ex inde sui iuriis (filius) videtur fuisse ex quo pater hostium potitus est.* in quâ formulâ Grammatici docti subintelligunt nomen Imperio in sexto casu, ut potiri rerum. id est, potiri imperio rerum. Sic potitus hostium, id est, potitus hostium imperio, ut hic. Connisu ergo laxatis nervis & fracta ceruice concidit, quod fieri solet quando tauri totis viribus molem aliquam co-nantur attollere. Auditui hoc Salmanticæ accidisse in publico spectaculo, vbi ferociissimus taurus dum quadratam quandam & immensam trabem, quæ solo infixa incudem fabri ferrarij sustinebat, vellet suppositis cornibus attollere; tanto nisu id conatus, ut quamvis trabem ipsam euoluerit, ipse retro fracta ceruice occubuerit. Hoc idem accidi

Martialis tauro, dum Indicam belluam tolli posse putaret. & hic est germanus huius epigrammatis sensus explicatus satis ultimo versu.
 2. **D**VM faciem tolli sic elephanta putat.] Nam si cornutus ille ardor ad elephanti cornua referatur, inepta erit Martialis ratio. Quamuis enim facilis esset tolli elephas, posset taurum ferire & transverbare. Præterea nota dictionem illam sc̄ nullo modo sensui cohaerere posse, nisi supradictam lectionem constanter retineas, quæ dictio declarat Tauri conatum elephantis in altum tollendi expressum superius fuisse.

A D. E P I G R. XX.

Hoc epigramma & per se patet, & satis superque est ab interpreti-
bus expositum, quo benignitatem Cæsaris extollit, qui cum ab
alia populi parte Myrinus; ab alia Triumphus gladiator peteretur,
vtrumque donauit.

A D. E P I G R. XXI.

Hoc epigrammate spectaculum depingitur ex machinis & ex rebus
veris compactum. Scopuli, sylua, & feræ, hæc omnia ligna puto
fuisse affabré conficta: aues volantes, verè damnatus ipse, & vrsus cum
dilanians, omnia vera. Recte hoc loco Marcilius, Iulium Cæsarem
Bulengerum perstringit qui cap. 24. lib. de Venatione Circi existimat
syluam hanc mirandam, è cryptis subterraneis subito natam fuisse;
quod sequitur etiam Raderus: nam ex verbis Poëtæ contrarium colli-
gitur. Quid? quod ratio ipsa suader nobis ire in alia omnia. Hoc enim
spectaculum ad exprimendam ad viuum Orphei fabulam fuit exhibi-
tum: in fabula Orphei non fingebantur arbores illæ è terra erum-
pere, sed veras eas syluas esse, & arbores ipsas, quæ altis infixæ radici-
bus terræ inhærebant, vi cantus Orphei omnino euulsas, & canentem
secutas. Vnde absque vlla dubitatione existimo syluam hanc ad hoc
spectaculum paratam fuisse in arena, & in ipsis arborum truncis la-
tuissime homines, qui dato signo reperent cum arboribus. Idemque
dicendum de scopolis & feris illis. De hoc epigrammate doctissimus
Lips. lib. de Amphitheat. cap. 10.

AFFVIT immixtum pecudum genus omne ferarum.] Reponit Raderus
suo iure (loco pecudum) pecori, quod ea compositio clarior ei, & intel-
lectus commodior videatur: & Ianus Gruterus probat adducto intem-
pestiuè epigr. 73. lib. 9.

Sidera si possent, pecudesque, feraque moueri.

Apage à tanta temeritate, non enim temerè depravandi sunt scrip-
tores veteres; si hæc ingruit tempestas demersos subito ignorantiae
fluctibus experiemur. Tu retine antiquam lectionem quæ digna est
acutissimo Poëta, vocat enim pecudes feras illas belluas, quod, ut pecu-
des pastorem, sic ille canentem Orpheum sequerentur. quasi diceret,
Affuit genus omne ferarum, ita ut eas feras pecudes diceres: Nam in fa-
bula Orphei non legimus domesticos quadrupedum greges, ut oves,

C ij

boues, equos secutos eum fuisse, sed feras ipsas: neque illud patiebatur mythologia quam explicuit Horatius in arte,

Sylvestres homines sacer interpresque Deorum,

Cædibus & cultu faedo deserruit Orpheus,

Dicitur ob id lenire tigres rabidosque leones.

Quid enim admirandum diuina illa Orphæi vox effecisset, si greges domesticos, opilionis & bubulci vocem sequi assuetos, canentem eum sequerentur?

2 M V L T A pependit auis.] Crediderim ex cacuminibus arborum suspensam fuisse retentam tenuissimam: quæ volantes aues profugere veteret; itaque viderentur in aëre supra canentem Orpheum suspensa.

A D E P I G R. XXII.

Admirandum Rhinocerotis robur post irritationem exponit hoc epigrammate, qui tauris ipsis pro pilis veteretur.

S O L L I C I T A N T pauidi.] Irritati & sollicitari feras in arena vulgare omnino est stimulis, igne, flagellis, pilis, mappis, pannis rubris & aliis multis. Seneca lib. 3. de Ira cap. 30. *Taurum color rubicundus excitat,* vbi antea legebatur *tantum*, emendauit Petrus Ciaconius, cuius codex apud me est summo in pretio, ut debent esse apud omnes bonos omnia viri illius, cum quo nullus seculi nostri mortalis comparandus. Irrabantur Tauri pilis per ordinem in arena dispositis, & numerabantur effigies illæ lanceæ secundum locum, prima, secunda & tertia. & prima quæ primum impetum, & ardorem illum cornutum toleraret libibus pannis erat conficta. Disce utrumque ex nostro Poeta lib. 3. epigr. 43. in Candidum de sua toga;

At me quæ passa est furias & cornua tauri,

Noluerit dici quæ pila prima suam.

Vbi nota furias & cornua tauri *in dō dictum*, ut augeret attritionem togæ suæ, quæ ad primos tauri impetus videretur fuisse exposita. Sed hoc melius & salvius innuit acutissimo epigr. 86. lib. 10.

Sed qui primus erat lusor, dum floruit atas,

Nunc postquam desit ludere, prima pila est.

Id est, ita pannosus incedit, ut prima pila esse videatur. Rubei autem coloris fuisse pannos quibus oblitæ erant pilæ colligo ex Quid. lib. 12. metamorph. vers. 102.

Hanc fecus exarst, quam circa taurus aperito,

Cum sua terribilis petat irritamina cornu

Phœniceas vestes, clusaq; vulnera sentit.

Irritamina vocat pilas, explicatque esse Phœniceas vestes.

2 **N A M Q U E** grauem gemino.] De rota. controversia huius versus: Vtrum legendum sit *Vrum*: Vtrum Rhinoceros geminum habeat cornu, omnes omnium sententias prolixè adducunt Marcilius, & Radanus. Tu liberè iudica de iis.

AD EPIGR. XXIII.

EVndem Carpophorum laudat, quem s. epig. 15. & 1. 27.

IDORICA quam certo.] Rectè Turnebus lib. 17. cap. 7. Dorica, Laconica interpretatur, quod Spartani Dorientes essent. Laconica verò venabula celebrata à veteribus. Sed forte ut aliàs legitur, Norica scripsit Poëta. In Noricâ prouincia affabré omne armorum genus cum vulgatum est, & Noricosenses celebres Horatio Ode 16. lib. 1. carm.

—quas neque Noricus Deterret ensis.—

Et in carmine seculari Ode 17.

Modo ense pectus Norico recludere.

Et noster inf. lib. 4. epigr. 55.

Sauo Bilbilim optimam metall,

Qua vincit Chalybásque Noricósque,

Et ferro Plateam sua sonantem.

ILLE tulus geminos facilis ceruice iuuencos.] Verè Turnebus loco citato interpretatur *tulus*, id est, sustulit, quicquid Marcilius reclamet. Nam quamuis absque dubio prætulit Carpophorum Miloni Crotoniatæ, qui vnicum taurum sustulit: elegantissimus est Poëta in verbo lusus cum à tollendi in altum significazione, ad tollendi de medio sensum traducat hoc verbum. Germanus iocus apud malè falsum Poetam illum qui epigrammate Neronem Imperatorem notauerat apud Suetonium in eius vita, cap. 39.

Quis neget Aenea natum de stirpe Neronem :

Sustulit hic matrem : sustulit ille patrem.

Sed difficultatis vis in illo est, facilis ceruice, vbi ceruicem omnes interpres fregerūt, & doctissimus etiam Turnebus cum his. Nec te obtundam recensendis eorum sententiis: ego facilis ceruice ad iuuencos ipsos referto, nec sentio cum Turnebus ceruicem eam minimè duram & repugnanter fuisse; sed quæ facile ferrum admiserit. Id enim subfrigidum est. Ut mentem meam tibi aperiam facilius, hæc non inutilia præmittam. Primo, venabulo non eminus feriri bestias solere, sed cominus: contrà lancea vel hasta, non cominus sed eminus. innuit nos ter supra epigr. II.

Splendida iam recto cessent venabula ferro:

Nec volet excusâ lancea torta manu.

Vbi lanceam tortam ab excusa manu volare, iactum lanceæ significat. Dubitas de venabulo? eximet facile scrupulum epigr. 30. lib. 14. cuius lemma est, *venabula*,

Excipient apes, expectabuntque leones

Intrahunt vros, sit modo firma manus.

Hinc intelligendus pulcherrimus Peligni Poëta locus, quem expedit quæso lib. 8. Metamorph. vers. 414. vbi Meleagri de confecto appro narrat historiam,

*At manus Oenida variat, missisque duabus,
Hasta prior terra, medio stetis altera tergo:
Nec mora; dum sicut, dum corpora versat in orbem,
Stridentemque nouo spumam cum sanguine fundit,
Vulneris auctor adeſt, hostemque irritat ad iram,
Splendidaque aduersos venabula condit in armos.*

Vbi animaduerte Meleagrum iecisse eminus prius lanceam in aprum, & dum is se rotaret, & funderet spumam nouo sanguine (i. tunc primum effuso, nam in ipso apro quem nemo antea tetigerat, nouum fuit sanguinem effundere) adest auctor vulneris Meleager, id est, accedit idem ipse qui hastam eminus tergo eius fixerat, & arrepto venabulo accurrit ad eum cominus conficiendum, tantâ constantiâ, vt aduersum aprum adoriretur: id enim significat illud, *venabula condidit in armos aduersos*: quod maioris vel audaciae vel fortitudinis est, quam si auersum aprum à tergo esset adortus. Quid? quod aprum ipsum irritauit ad iram pungens cum venabuli cuspide, vt præceps ferretur in eum, & is aduersum exciperet. Sic accipe illud,

— *hostemque irritat ad iram.*

Vides Meleagrum hastâ eminus percussisse aprum: venabulo vero cominus fudiſſe: vbi differentiam perspicuam cernis inter utrumque telum. De venabulo solo expende pulcherrima verba eiusdem Poëtae codem libro, vers. 403.

*Ibat in aduersum (aprum) proles Ixionis hostem
Pirithous, valida quatiens venabula dextra:
Cui procul Aegides; O me mibi charior, inquit,
Pars anima confite meæ: licet eminus esse
Foribus: Anco nocuit temeraria virtus.*

Vbi illud, *ibat in aduersum hostem*, est, ibat vt aduersum aprum cominus venabulo feriret. Itaque eum admonet Theseus, vt consistat, & eminus sit. Deinde nota hunc Carpophorum non laudari à Martiale, quod tela eminus iaceret in feras, sed quod eas venabulo exciperet, & cominus sterneret: quod maioris roboris esset, & maioris animi: & hac de causâ hoc epigramma ex tribus, quæ sunt de laudibus Carpophori orditur ab eo versu,

Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Nam venabula ad pugnandum cominus sunt, vt dixi, & ictus non est iactus, sed vulneris inflictio, & dirigere est recte regere, non iaculari: vt superiori epigr. 15. Ille & precipiti venabula condidit vrso, quod fuit excipere vrsum in se ruentem. Etsi omnia horum epigrammata, verba, & exempla spenderis, deprehendes facilè hunc excipere feras, non autem in eas iaculari, ideo leo huius epigrammatis fugiebat Carpophorum, quando in aliorum tela incurrit, quod cominus peteretur, & punctum feriretur à Carpophoro. Ut igitur extollat Carpophori fortitudinem, quæ ceteros

bestiarios superabat minus eum feras confictem describit: cum eminus esse fortibus etiam liceret, vt recte Theseus Pirithoo dixit loco citato;

— licet eminus esse Fortibus. —

Quid igitur est? facilis ceruice, inquis. cuius interpretationi tam multa apparasti? audies. tauri qui facillime quoquo versum ceruicem mouent difficillimè, & periculosè feriuntur, facilis, qui segnes sunt. Quare loco supracitato audacia Meleagri his verbis notatur,

— dum corpora versat in Orbem.

Vt igitur audacissimum ostenderet Carpophorum, addidit illud epitheton iuuencis, quod facilis essent ceruice, id est, mobili, versatili in quancumque partem, non stabili, directa & pertinaci, vt alibi de fronte Masclionis epigr. 12. lib. 5.

Quod nutantia fronte pertinaci

Gestat pondera Masclion superbus,

Et hac felicitate ceruicis summum poterat subire periculum Carpophorus. Iuratus affirmarem hoc idem sensisse Martialem.

A D E P I G R. XXIIII.

Avget admirationem naualis spectaculi; siue Titi, siue Domitiani, vterque enim spectaculum hoc edidisse fertur, quo aquâ per tubos in Amphitheatum immissa, naualis pugna repræsentabatur: & rursus subito emissa, & siccata area exhibebantur terrestria spectacula. Suetonius Tito tribuit cap. 7. & etiam Domitiano cap. 4. de vtro Poëta intelligat incertum.

¹ *E t par vnda fretis: hic modò terra fuit.]* Duplex miraculum, & quod paulo antè siccata fuisset Amphitheatri area: & quod nunc tantum aquæ influxisset, vt fretum referret.

² *EXPECTES dum laxent aquora Martem.]* In aliquibus legitur *laffen*. vt n' Martem referatur ad Naualem pugnam, quod non probbo. Nam naualis pugna Neptuno dicabatur: Venatio Diana, gladiatores, Marti, & Saturno. *Laxent*, igitur, *aqua Martem* intelligo. Locum dent aquora Marti, quem nunc constringunt, ne in arenam prodeat. Quid? quod colligo ex Suetonio in Tito dicto cap. 7. Gladiatores post nauale spectaculum datos. Verba eius sunt, *Dedit & nauale præmium in veteri, Naumachia, ibidem & gladiatores.*

Ex quo loco non male posset quis affirmare hoc nauale spectaculum à Tito exhibitum. Sed ego ἀπίσχω, nam etiam in Domitiano dicto cap. 4. idem auctor nauale præmium in Amphitheatro commisisse Domitianum scribit: & vtrumq; huic epigrammati aptati potest. Åquè enim mirabile est Naumachiam exsiccataam subito gladiatoribus exhibendis post nauale præmium: atque Amphitheatum repletum ad Nauale spectaculum. E contrario præmium nauale exhibitum Florentiæ in nuptialibus festis Magni Hetruriæ Ducis retulit Monsauocrius. cum

enim magnates variis præliis in area Pitiaë basilicæ dimicassent, inibi lassis quibusdam fontium aut castelli alicuius tubis par vnda fretis visa est, vbi mox erat terra ratibusque *naualis Enyo*.

3 Dices; Hic modo pontus erat.] Id est, tute fatebere aliquid iuxta mirabile, ac illud quod ego dixi, Hic modo terra fuit. quo credibile fiet quod tu non credebas.

AD EPIGR. XXV.

L eandrum hunc ad amicam euntem ita execratus est Raderus Religiosus sacerdos, vt à suo codice & commentario libro miserum iuuenem amandarit. Utile sanè homini honestas, quâ se grauissimo onere leuauit toto suo opere. Nam quoties aliquid subimpudicum offendit, silentio transmittit. Huiusmodi autem epigrammata apud hunc Poëtam subtiliora & obscuriora sunt. Age, vir honestissime, qui sciebas ea esse inhonestâ? quod legeram, inquis. Cur legisti vir tantæ sanctimoniacæ, & si legisti cur nobis inuides eam lectionem? Ego verò pati non possum superciliosos istos Censores qui nequitias Martialis nobis admunt, sibi relinquunt. Satius fuisset, sanctissime vir, vt totum Martialem intactum reliquisses, ne scilicet purissimæ manus diligendis epigrammatibus & interpretandis inquinarentur. Sed te relinquamus, & interpretemur huiusmodi epigrammata amicis nostris, qui solent speare Floralia. Interim secede Cato tertius è cœlo lapsus.

1 Q uod nocturna tibi Leandre.] Non sentio cum Marcilio Leandrum hunc damnatum fuisse: nam periisset procul dubio in ea natatione. Sed natatorem qui histrionicè Leandrum agebat, & incolumis per commotas Amphitheatri vndas ad ripam evasit: comparatque Domitiani clementiam cum saevitia Neptuni Helesponti: namque aqua non pepercit vero Leandro, quod esset Neptuni: hæc autem pepercit Leandro ficto, quod Cæsar's vnda esset. & finitur epigramma hoc disticho. Sequens verò tetraстichon aliud est multò diuersum ab eo, vt rectè Marcilius notauit, quamuis non primus. Est autem sequens epigramma à luxuriante Poëta ingenio profectum superioris occasione, qui sibi adeò placuit illo antitheto,

Parcite dum proprio, mergite dum redeo.

Vt eadem antithesin vel potius partem eius posteriorem repetierit lib. 14. epigr. 181.

Mergite me flatus cum reditus ero.

Nitidissimus autem & elegantissimus Hispanus Poëta Garsias Lassus epigrammate quodam Hispanico eandem sententiam expressit, quod vt laudes omne apponam,

*Paseando el mar Leandro el animoso
En amoroso fuego todo ardiente,
Esforço el viento, i fuese embraveciendo
El agua con un impetu furioso.*

Vencido

Vencido d'el trabajo presuroso,
 Contrastar à las ondas no pudiendo,
 I mas del bien, que alli perdía muriendo,
 Que de su propia muerte congojoso.
 Como pudo esforço su voz cansada,
 I à las ondas hablo d'esta manera,
 Mas nunca fue su voz d'ellas oida.
 Ondas pues nos' escusa que yo muera,
 Dexadme alla llegar, i à la tornada
 Vuestro furor ejecuta en mi vida.

AD EPIGR. XXVI.

AVsim affirmare hoc epigramma hactenus à nemine intellectum, Aeorum dico quorum mihi scripta videre contigit, qui permulti sunt, qui omnes in his aquis fluctuantes mirandum in modum se torquent, nec proficiunt hilum. Ego non te torquebo adducendis illorum interpretationibus, sed ne viuam, ni, si meam percepis, possis eos omnes ridendos propinare.

1 **L**VS IT Nereidum docilis chorus.] Hæ Nereides iuuenes erant natatores habitu Nympharum. dicitur id agmen *chorus*, quod multi essent: Nec est quod cum Marcilio infelici exitu ad Tragœdiæ chorum confugias, & eruditis auribus obrudas vulgatissimum illud de Strophis, Antistrophis & Epodis. *Docilem* vocat *chorum* hunc, id est, doctum & natandi peritum.

2 **E**t vario faciles ordine pinxit aquas.] *Faciles aquas*, dixit, facta collatione cum natatoribus hisce peritissimis, quibus facillimum erat aquas secare. *Pinxit vario ordine aquas*, quod variis nexibus complicati hi natatores varias rerum figuræ in aquæ superficie exprimebant, & veluti pictas oculis repræsentabant: & hic est scopulus ad quem ceteri omnes naufragium fecerunt, non animaduertentes perspicue his verbis sententiam nostram à Poëta manifestari: hic enim chorus pinxit aquas vario ordine. Nam quemadmodum quæ pinguntur obiiciuntur oculis ad viuum: ad eundem prorsus modum hi natatores varias rerum species oculis obiecerunt, hoc si acriter animaduertas, affulget tibi mira lux ad cetera quæ sequuntur.

3 **F**VSCINA dente minax, nexus fuit anchora curvo.] Ille ipse Chorus sic dispositus fuit vel tota, vel aliqua eius pars, ut ipsa natantium dispositio fuscinam, vel tridentem in aquâ representaret, & turbato hoc ordine, rursus ita diffusus fuit ille ipse chorus, ut anchoræ speciem effingeret in aqua. Itaque aduerte me interpretari chorum ipsum fuisse fuscinam, & eundem mox fuisse anchoram, id est, natantium dispositio & iunctura, effictam fuisse fuscinam, confictam anchoram. Ride nunc, si sapis, glaciem illam interpretum natatorem quandam exhibentium cum fuscina, & alium cum anchora. Quid enim hoc admiratur?

bilem illam natationem reddidisset? Hoc dignum Poëtæ celebratione, & prædicatione: cùm id quiuis ex pueris nostris natando posset perficere, vt fuscinam vnum, anchoram alter ferret.

4 *CREDIDIMVS remum, credidimusque ratem.*] Eadem luce hæc facile perspicies: connexi inter se, & compacti ita sunt natatores, vt effingerent nauiculam, & cruribus, vel brachiis effingerent remos, quibus ipsa nauicula videretur impelli. Quin etiam aliqui supra alios ascendentes nauiculæ malum, & antemnas ipsas effingebant. Quorum vestes inflatas vento, velorum præberent species; & supra antemnas lumina quædam forte vitris inclusa posuerunt, quæ sidera Castoris, & Pollucis esse viderentur. Cetera perspicua sunt.

AD EPIGR. XXVII.

Herculis hi labores noti etiam iis qui nondum ære lauantur: sed pugna omnium cominus fuit ab Hercule pugnata, vt videoas verum esse, quod superius scripsit de Carpophoro cominus semper feras conficiente, epigr. 15. & 23. Hic extollit eum, facta comparatione cum Herculis laboribus.

AD EPIGR. XXVIII.

EBrium lemma, *Laus Augusti.* melius fruisset *Augusti laudes.* quod sic incipiat epigramma, vt mos est Iurisconsultorum. Repone, *Denau-machia Cesaris.* Et semel te admonebo, ne fidas Lemmatis quod à Grammatistis ignarisi plerumque conficta sint vsque ad libr. 13. cuius & 14. Lemmata apposita sunt ab ipso Martiale, vt idem ipse monet, epigr. 3. lib. 13. *Addita per titulos sua nomina rebus habebis:*

Præterea, si quid non facit ad stomachum.

Et epigram. 2. lib. 14.

Lemmata si queris cur sint adscripta? docebo:

Vt si malueris, lemmata sola legas.

Sed de epigraphis corruptis in omnibus ferè auctòribus longum eset disputare. Isti scioli improbè faciunt, qui in alieno libro ingeniosi sunt, sed non improbe facerent, si ingeniosi essent. In hoc epigr. Nau machiæ ludos à Tito commissos, de quibus Suetonius, cap. 7. describit, eosque præfert Augusti prælio Nauali.

1 *VIDIT in aquoreco feruentes pulucre currus.*] Epitheto proprio usus est, & imitatus veteres. Virgilium 3. Georg. vers. 107.

— volat vi feruidus axis.

Et II. Aeneid. vers. 195

— feruentisque rotas.

Horatium, lib. 1. carminum; ode. 1.

— metaque feruidis euitata rotis.

Sic corrigo Manili locum, lib. 4. qui sic legitur,

At quibus in bisero centauri corpore sors est

Nascendi concessa, libert coniungere currus.

Ardentes & equos ad mollia ducere frena.

Interpungo, — libet coniungere currus. *Ardentes.* —

vt illud epitheton nomini currus aptetur, non equis. Cetera, quæ pertinent ad huius epigrammatis explicationem satis sunt ab interpre-tibus consarcinata.

AD EPIGR. XXIX.

Bene meritus est de editione sua Raderus qui politissimum epigramma quod Iosephus Scaliger in Catalectis primus publicauit, si non Martialis, Martiale certe dignum, hoc loco apposuit. Cumulasset hoc beneficium Raderus, si id intellexisset. Sed quia hoc præstare non potuit, veram interpretationem apponam.

Dederat populo Cæsar, siue Titus, siue Domitianus vnum par nobilium gladiatorum, Priscum & Verum. Hi commissi inter se, cum uerque strenuus esset æquo Marte, longo temporis spatio pugnarunt. Populus miseratione commotus, quæ prōrior est in fortis, quam in ignauos, teste Cicerone, missionem utriusque à Cæsare flagitabat. Erat autem missio quoties victus gladiator eripiebatur victori, nec sinebatur occidi, ut verè Lipsius sentit lib.2. Saturn. cap.21. sed Cæsar legem suam voluit potius obseruare quam concedere populo hanc missiōnem. Erat autem lex ab ipso Cæsare in hoc ipso certamine his duobus gladiatoribus scripta, Ne alteruter ad positam palmam concurreret, antequam alter se victimum esse fateretur. *Nec enim ait vetus Poëta, Vicit qui victor est, nisi qui victus est fatetur.* Hæc confessio siebat à victo per digitus sublationem: nam tollere digitum, est se victimum fateri, ut epig. 64. l.5. Nam mea (supellex) iam digitum sustulit hostiis, id est, iam se victimam fatetur esse. Videndum Adagium, Tolle digitum. Hoc significatur disertè illo versu,

Lex erat ad digitum posita concurrere palma.] Hinc restituo Latinæ linguae parœmiam haec tenus à nostris ignoratam, *pugnare ad digitum.* id est, fine spe missione quo ad usque gladiotorum alter digitum tollat, id est, victimum se fateatur. Illud enim (*ad digitum*) est usque ad sublatum digitum. Quintil. lib. 8. cap. 5. *Contra eandem sororem gladiatoriis, cuius modò feci mentionem, At Digito pugnauis.* ubi omnes opera Criticæ (*ad digitum mibi pugna eſt*) reponunt. Sed paulo ante à *τῷ σονιαν* sororis gladiatoriis eiusdem. Eras, inquit, *dignus, ut haberes integrum manum.* Sic enim audiuit ut depugnares. Viden' verborum scopulos? Quid monstri aluerunt, & obtruderunt nobis opera typographica? Non intellecto Adagio nostro, miserè locum hunc deformarunt. Agebat in ea Declamatione gladiator quidam cum sorore talionis, quod ei pollicem dormienti recidisset, ne deinceps ad ludum, à quo sapientis à sorore redemptus fuerat, reuertetur. illa per *σονια* (quod est quando ea quæ non dicuntur intelligi volumus testisque verbis significamus.) Eras (inquit) *dignus ut haberes integrum manum.* Sic enim *ad digitum depugnare.* Et ita omnino legendum est.

Significat vulgari sensu, *depugnare*, ne tibi digitus amputaretur: sed recondito sensu *depugnare* cum compare gladiatore visque ad digitum sublationem. Quamuis autem Cæsar suæ legis iure obstrictus, millionem non concessit hisce gladiatoribus; tamen iisdem ipsis saepe in ipso pugnæ spatio dedit lances, id est, edulia (ex iis quæ forte populo parata erant) ut reficerent vires, & dona, ut excitarentur ad ipsam pugnam. quod salua lege licuit. hi tamen simul mutuis vulneribus cecidere vulnerati: ita ut pugnare amplius non possent, sed remanserunt viui. Et Cæsar qua erat benignitate, utriusque misit rudes, quod erat signum perpetuae missionis, & utriusque palmas, quod erat signum præsentis victoriarum. Hic locum habuit gratum Poëtæ acumen,

Cum duo pugnarent, victor nescie fuit.

AD EPIGR. XXX. XXXI.

Hæc duo postrema epigrammata duobus Distichis contenta aut corrupta, aut Martiale indigna sunt.

AD M. VAL. MARTIALIS EPIGRAMMATVM LIB. I.

AD EPIST.

CONTINET hæc epistola Martialis mentem, qui nullo epigrame quequam læserit, nec vero nomine quequam appellabit in illis epigrammatis, quibus aliquod vitium taxat, & excusat lasciuam verborum licentiam huius Poëmatis propriam. Est autem epistola elegantissima & miri artificij.

1 *D e se bene senserit.]* rectè Domitius, à quo non recte deuiat Raderus, dum existimat, de aliis bene recteque existimauit, significari: nam quisquis de se bene senserit, significat, quisquis peccata, quæ sub fictis nominibus à me reprehendentur, nulla ratione ad se pertinere existimabit, sicque de me non poterit queri. Sed si sibi conscientius fuerit eius criminis, quod ego reprehendo, & noluerit se scire & mores suos cognoscere (*hominem enim pagina nostra sapit.*) succensebit forte. nam vt inquit Seneca, epist. 43. *Mala conscientia etiam in solitudine anxie atque sollicita est.* De Iugurtha Salustius loquens in eiusdem bello. *Rursus*, inquit, *cœpit fletere animum suum, & ex mala conscientia digna timere.* Sed vide in hunc sensum epigr. 93. lib. 9. obscurissimum de Athenagora.

2 *V t nominibus non tantum veris abusi sint, sed etiam magnis.]* Nomina vera, appellat nomina propria virorum aut feminarum: & quamuis videatur hæc vox magis idonea & propria ad hanc notionem, non est tamen.

Sed quæ est, inquis? *Vocabulum* illud enim à noscendo quasi nouimen: hoc autem à vocando, quod proprius est & prius. Sed nota pulcherrima exempla veterum. Ciceronis lib. i. de nat. Deorum. *Chaldei non ex artis, sed ex genit. vocabulo nominati*: & ibidem, *res ritiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas*. Apuleius Metamorph. lib. 2. *Hic, ut pote virus quidem, sed tantum separe mortuus, quod eodem mecum vocabulo nuncupetur, ad suum nomen ignarus resurget*. Et Seneca epigr. 59. cuius initium. Quanta verborum, cùm nō sit fuisse interpretatus, quod est, addit. *Sed multum interesse video, cogor verbum pro vocabulo ponere*. Eodem modo Tacitus Annal. lib. 1. *Eadem, inquit, magistratum vocabula: & idem lib. 13. Ceterum infraacta paulatim potentia matris, delapo Nerone in amorem liberta, cui vocabulum Acte fuit*. Martianus item Capella bonus Latinitatis author, primo secundo libro de Philologia conquirente ex nuptiali numero an sibi Mercurij coniugium expediret, inquit, *Moxque nomen suum Cyllenij vocabulum*. Et paulo inferiùs de eadem Philologia, *suum quoque vocabulum per septingentos viginti quatuor numeros explicatum, &c. Vbi vides, quod prius dixerat nomen suum, synonymiū, deinde vocabulum suum appellasse*. Sic etiam Imp. Iustinianus in l. 1. Cod. de nouo Cod. faciendo. *Vno autem, inquit, codice sub felici nostri Numinis vocabulo componendo*. Et Vlpianus in l. 4. II. de legat. i. *Si quis in fundi vocabulo errauit (id est, in nomine proprio fundi) Et Cornelianum pro Semproniano nominauit: Et paulò post. Rerum enim vocabula immutabilia sunt, hominum mutabiliſ*. Hinc intelliges eiusdem Vlpiani verba in l. Natura 4. II. de præscr. verb. *Natura enim conditum est, ut plura sint negotia, quam vocabula*. Quæ significant plura esse negotia, quam quam nominibus propriis possint appellari. Nec intelligas cum Accursio pro negotiis *actiones*: interpretatur enim *Vocabula, scilicet actionum*. Si igitur plura sunt negotia quam vocabula negotiorum, & vocabula negotiorum interpretatur, vocabula actionum, intellexit Accursius nomine negotiorum, *actiones* tantum ibi comprehendendi, deceptus superiori textu in l. Nam cum. quæ de nominibus actionum agebat. Hæc autem lex præcedentium eius est *etiologia*, & ideo univerſim est accipienda: Et negotia (quæ Græcè *περιγραφα*) res omnes significant. Sunt ergo plures res quamquam possint propriis vocabulis notari: ut plures *actiones* quamvocabula *actionum*: plures *contractus*, quamvocabula *contractuum*; quæ utraque sub *actionem* unam veniunt, *Prescriptus verbis*: Et plura *crimina* quamvocabula & propria nomina criminum. Vnde natum est nomen cuiuscumque criminis vocabulo parentis, ut crimen Stellionatus vocetur noto titulo in Pandectis, cuius rationem discimus ex Plinio, lib. 30. cap. 10. *Quoniam, inquit, nullum animal fraudulentius inuidere homini tradunt: inde Stellionum nomen aiunt in maledictum translatum*. Hoc testimonio Plinij, intelligimus fraudulentos homines, *Stelliones* vocitatos olim, & hac de causa, *Stellionatus crimen*, id dici, quod vocabulo caret, quo facilius homines deci-

piuntur & in fraudem incidunt, cùm nec cogitantes his fraudibus ca-piantur. Quod non accidit in aliis deceptionibus quæ notæ sunt voca-bulis suis, & quæ possunt facile præuideri.

3 A t mibi fama vilius constet.] Id est, non tanti mihi sit argutum videri in epigrammatis meis, vt id velim lædendis aliis comparare. Idem te-statur, lib. 7. epigr. II.

Vt mea: nec iustè quos odit, pagina ladit,

Et mibi de nullo fama rubore placet.

Et paulò post:

Ludimus innocuius verbis. —

Et lib. 10. epigr. 3.

Cur ego laborem notus esse tam praeue,

Cùm flâre gratis cum silentio possim.

Vbi gratis posuit per amplificationem, est enim magis, quam vilius.

4 E t probetur in me nouissimum ingenium.] Nouissimum interpretatur Ra-derus tardissimum & stupidissimum: stupidè me hercle. Dixerat Poe-ta, fama mihi vilius constet, quam antiquis auctoribus constitit, qui lædendis magnis viris, eam sibi apud vulgus compararunt: Nunc ad-dit hoc, id est, comparare famam vilius, ingeniosa res est, & noua nulli ante cognita. Hoc igitur ingenium nouissimum volo in me probari.

5 A B S I T à iocorum nostrorum simplicitate malignus interpres.] Et ne hanç ingenij laudem amittam, absit interpres malignus, qui mihi eam præ-piat, nec sinat vilius mihi constare.

6 N e c epigrammata mea scribat.] Malignus interpres posset inscribere, id est, vbi ille fictis nominibus vtitur, subscribere vera earum persona-rum, ad quas virtia reprehensa possent quoquo modo pertinere. Hoc vetat fieri, & improbitatis accusat eum, qui hoc facturus sit. Quod, vt ego interpretor, attigisse videtur Iurisconsultus in l. Cornelia. s. §. ea-dem pœna. 10. r. de iniuriis, dum inquit: *Eadem pœna, & Senatus consulo tenetur is, qui impræcipuæ aliud re quid, sine scriptura in notam aliquorum produxerit.* Quid enim *impræcipuæ* significare possunt, quam inscriptio-nes, quas hic Nostrus merito suggillat & reprehendit? Præsertim quum in aliis *legatur*. i. lemma, titulum. *Quid?* quod si aliter intelli-gantur hæc verba, nullo modo sequentia, emendum, vendendum re cur-uerit, aptare potes. *Improbè*, inquit, *facit qui in alieno libro ingeniosus est.* Frustra Petrus Nannius, lib. 9. cap. 4. *nō scribat*, interpretatur.

7 A M B I T I O S E tristis.] Ambitiosum Latinè affectatum significat: noster lib. 6. epigr. 80.

Vt noua dona tibi, Casar, Nilotica tellus,

Miserat hibernas ambitiosa rosas.

Et lib. 12. epigr. 67.

Aite sed emptorem vafra corrumpis, Amæne,

Et casa diuinijs ambitiosa latec.

Et quamuis hic legatur casa ambitiosa, & in elegia 8. lib. 1. Tristium,

Ouidij, *domus ambitiosa*: Nota quidem, sed non ambitiosa domus: non possum adduci, vt epigr. seq. 69. retineam vulgatam lectionem,

Matutine cliens, vrbis mibi causa relicta,

Atria si sapias ambitiosa colas.

Et emendo, *ambitiose*, quinto casu, vt referatur ad *n* cliens. *Tristis* autem seuerum significat, vt lib. i. epigr. 25.

Cuius & ipse times triste supercilium.

Et lib. ii. epigr. 2.

Triste supercilium durisque secura Catonis Frons. —

Et idem de arundine, epigr. 4. lib. i. Sueton. in Nerone, cap. 37. *Pato Thraceæ triflor, & paedagogi vultus.*

V E L potius titulo.] Non hic intelligit titulos cuiusque epigrammati, sed titulum totius libri. Nam lemmata quæ per toto hisce libros leguntur, à Grammaticis imposita sunt absone sâpe, & abhorrentia à proposito. Martialis tantum ea apposuit quæ superiùs diximus, epigr. 28. Spect. Malè ergo Raderus interpretatur, legat tantum epistolam libri, vel potius titulum solum epigrammatum.

AD E P I G R. I.

P R A E F A T I O est non solum huius, sed & ceterorum librorum quæ plectori aperit Martialis, quis ipse sit. Est autem affixa collectioni horum librorum non autem primum epigramma; nam dicit se argutis epigrammatum libellis toto iam orbe innotuisse, summumque nomen fuisse consecutum. Iactat verò subinde Martialis hoc idem multis epigrammati: præcipue, libro 3. 94. & lib. 5. 13. & lib. ii. 4.

H I C E S T.] Formula antiqua, quæ digito monstrabantur clari viri. Persius, satyr. i.

At pulchrum est di gito monstrari, & dicier, Hic est.

Et idem lib. 5. epigr. 13.

Sed toto legor orbe frequens; & dicitur, Hic est.

Apuleius 2. lib. Metamorph. *Dabo vobis*, inquit, *intemeratae veritatis documenta perlucida, & quod prorsus alius nemo cognouerat, indicabo.* Tunc digito me demonstrans, &c. Cicero lib. 5. Tuscul. Quæst. Leuiculus sene noster Demosthenes qui illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis muliercule, vt mos in Gracia est, insurransq. alteri, *Hic est ille Demosthenes.* Sed idē Demosthenes, non fuit indice demonstratus à Diogene Cynico, verū medio digito, vt Laërtius scribit lib. 6. cupientibus namque peregrinis Demosthenem videre, medium exerens digitum Diogenes: *Hic ait vobis Demosthenes ille Atheniensium orator: quod fecit ad irridendum Demosthenem.* Qui mos à nostro satis explicatur epig. 28. lib. 2.

Ridebo multum qui te Sextile Cynadum

Dixerit, & digitum porrigit medium. Et lib. 6. epigr. 70.

Ostendi digitum, sed impudicum,

Alconti, Datiōque, Symmathōque.

Id est, non exeruit indicem, vt demonstraret magnos medicos hos, sed medium digitum impudicum & infamem, vt irrideret. Adde Iuuenalem sat. 10. vers. 52.

— cum fortuna ipse minaci

Mandaret laqueum, mediumque ostenderet vnguem.

Hæc intellexit Erasmus in Adagio, medium digitum ostendere: sed quod sequitur in eodem Laertio non intellexit. *Tis mētōs ἔλεγον τοῦτο διάκυπτον μαρτύριον. εἰς οὐδὲ τὸ μέσον τοῦτο παρθενεῖται σόζει μαρτύριον: εἰς δὲ τὸν λίχανον εἰς ἄλλο. id est, plurimos dicebat Diogenes insanire prater digitum. Si quis enim medium digitum prætendat, insanire videtur: sin autem indicem, non item. Quid est, insanire prater digitum? non esse solos insanios eos qui in digitis sublatione errant, exerentes medium pro indice. Quo loco intelliges illud pulcherrimum Persij dictum à nemine hactenus intellectum: nec ex-cipio Cornutum veterem Scholiasten: nam Erasum non miror id ignorasse in Adagio, *Digittum tolle*. de ceteris umbris nil dicam. Est locus Satyr. 5. vers. 119.*

Nil tibi concessit ratio: digitum exere, peccas,

Et quid tam paruum est? —

Nil tibi concessit ratio, id est, expers rationis es, & omnino stultus. Vis tibi id probem? exere digitum. *μηδέποτε autem fingit digitum medium eum exeruisse, quod stultorum est, cum indicem tollere debuisset, & subiungit, Peccas, id est, erras in digitis sublatione: Et addit argumentum à minori, Et quid tam paruum est? quasi dicat, si in hac minima re peccas, quid facies in aliis rebus maioris momenti?*

2 I L L E.] Sic lib. 10. epigr. 9. *Notus gentibus ille Martialis.* Quem requiris, dixit, id est, quem semel cognitum, & visum, vel lectum iterum quaris: vel quem videre & legere summe cupis, lib. 11. epigr. 25.

Si quod Roma legit requirit hospes. Cicero lib. 9. ep. 12. *Orationculam pro Deiotato, quam requirebas, habebam mecum.* Hoc verbo viritur etiam noster in hac significatione, lib. 2. epigr. 83.

Et si qui fuerant prius, requirunt.

3 T O T O notus in orbe.] Sic dicto loco:

Sed toto lego orbe frequens. —

4 A R G U T I S libellis.] Propria epigrammaton virtus, argutia. Argumentum autem acutum est, & quod pungit: qua virtute si careant epigrammata, & vt lib. 7. 24.

Nullaque mita salis, nec amari follis in illis Gulta sit:
demens est, qui velit illa legi.

Cui lector, &c. Gloriatur se eam gloriam & famam viuentein, scientem sentientemq. consecutum, quam rari post mortem affèquentur Poëtae.

6 P O S T cineres.] Metonymia, id est, post obitum. quod corpora olim cremarentur, & vrna conderentur cineres. Est autem amplificatio summa suæ gloriæ, quod viuus è fruatur: Nam raro viuentes, excellentes

lentes viri laudantur. Caussam Horatius prudenter reddit, ep. 1. lib. 2.
*Vrit enim fulgore suo, qui prægrauat artes
 Infra se positas: extinctus amabitur idem,*

Et ode 24. lib. 3. carm.

*— quatenus heu nefas,
 Virtutem incolumem odimus,
 Sublatam ex oculis querimus inuidi.*

Et Ouidius extrema elegia vltima lib. 1. Seneca, lib. 6. de benefic. cap. 8. Non referam tibi Socratem, Chrysippum, Zenonem & ceteros magnos quidem viros: Maiores tamen, quia in laudem vetustorum inuidia non obstat. Et Plinius Iunior prudenter Septimum Clarum monet, vt opera Popeij Saturnij legat, & addit: *Neque debet operibus eius obesse, quod viuit.* & Suetonius, Othonem, ait in eius vita, cap. vlt. incolumem grauissimè fuisse omnes detestatos, mortuum verò laudibus tulisse. Et hic noster elegantissime, lib. 5. epigr. 13.

Esse quid hoc dicam viuis quod fama negatur, &c.

Et epigr. 13. eiusdem libri eadem sententia dixit,

Quodque cinis paucis, hoc mibi vita dedit.

Viuus igitur eam famam consecutus sum, quam vel mortui raro.

A D E P I G R. II.

Certiorem facit lectorum ubi sit libellos suos inuenturus venales.
1. Q Y A R I S habere.] Græca phrasis ξνης ἔχει, vis habere. A verbo *quero* hac notione sumpto, dicimus Hispani, *querer*, *quieres tener*.
2. C O M I T E S longæ via.] Publius Syrus Mimorum scriptor, in fragmentis Poetarum Henr. Stephani:

comes facundus in via pro vehiculo est.

Comites igitur longæ viae, lector sumet libellos hos facundos. Sic intelligendus Quintilianus locus, quem audiui à M. Baltasar de Cepedes, mihi multis nominibus venerando, lingue Latinæ Cathedrae summo moderatore, præceptore meo: cuius auspiciis hoc onus meis humeris imponere sum ausus, & iisdem ad maiora in dies me conferam (cuius etiam ingenitam nobilitatem, acre iudicium, summam prudentiam, & rerum omnium cognitionem, merito suspicio, & vehementer miror) audiui, inquam, ignoratum à Ferdinando Pintiano, (vulgaris Græcum commendatorem appellat,) Rhetoricæ, Græcaeque linguae Salmanticensi professore, locus est cap. 4. lib. 1. ubi Fabius inter alia Grammatices encomia; eam dulcem Secretorum Comitem appellat. Referebat Pintianus, hoc dictum ad notas & teatam scribendi rationem, qua, secreta ne vulgentur, solent inuolui (*cifram communiter dicunt*) quodd & eius pingendæ & explicandæ normam, Grammatica præscribat: Sed fallebatur, vir aliqui veteribus comparandus: Respexit enim Quintilianus ad poëtarum expositionem, quod proprium est Grammaticæ munus, qua graues viri amplissimis negotiis

impediti, quoties se expediunt & secreta petunt, oblectari solent, & animum remittere comitibus libris.

3 *Q u o s arctat brevibus membrana tabellis.*] Id est qui membranis artissimis tabellis cooperati, & adaptati sunt. Scribebant enim antiqui in membranis; & libri tabellis, vel citreis, vel alterius materiei includebantur.

4 *S C R I N I A d a m a g n i s.*] Scrinia à secernendo dicta, quod ibi secernerentur res, quae seruabantur. Erant autem capsæ, seu arculae librorum & scriptorum. Horat. sat. 1. lib. 1.

*Iam satis est, ne me Crispini scrinia lippi
Compilasse putas. — Et Ep. 1. lib. 2.
— vigil calamum, & chartas & scrinia posco.*

Seneca epistola 27. cum dixisset Sabinus centenis millibus constare fibi singulos seruos, Minoris, inquit, totidem scrinia emisces. & hic noster infra Epigr. 67.

*Quas (curas) nouit unus, scrinioque signatas
Custodit ipse virginis pater charta.*

& lib. 4. Ep. 33. ad Sosibianum.

Plena laboratis habeas cum scrinia libris.

& lib. 6. Epigramm. 66. de nugis suis.

Quas & perpetui dignantur scrinia Sili.

HINC Iurisconsulti Scriniarios vocant Scriniorum principis, vel magistratus præpositos, & magistros, vt in l. vi. Cod. de peculio castrensi: Ep. Alexand. Imp. vt refert Lampridius, suum Vlpianum magistrum scrinii appellabat. itaque *scrinia da magnis*, id est ingentia librorum volumina repone in sciniis. *me manus una capit.* Me, hoc est libellos meos, visitata metonymia, qua auctores pro operibus ponuntur, vt lego Ciceronem, id est opera Ciceronis, sic lib. 14. ep. 190.

*Pellibus exiguis arctatus Liuius ingens,
hoc est Liuij historia, & lib. 11. Epigr. 12.*

Te potare decet gemma, qui Mentor frangis.

id est vasa Mentoris manu fabricata. *Manus una capit.* Commendat libellos à facilitate gestandi, quod manu possint gestari. *éyAedas* Græci vocant; libellum exiguum, quem manu versamus. Manuale recensiones dicunt latine.

5 *V B I s im venalis*] id est, vbi sint mei libelli venales, eadem Metonymia.

6 *L I B E R T V M docti Lucensis*] Bibliopola eratis Secundus. Erant autem Bibliopolæ, cum Poëtis necessitudine coniuncti, quod Poëtæ his carmina sua dabant exscribenda à librariis, & vendenda. Bibliopolæ inuicem Poëtarum opera celebrabant. Ridiculus hoc loco Dominicus qui putat hunc Secundum eruditum esse oratorem ab epistolis Orthonis Imp. de quo Plut. in Othonem, quem existimo esse Secundum, quem l. 5. epigr. 81. disertum, & doctum appellat, & cuius lima poliri

vult sua scripta. Cùm hic libertus dicatur, ille verò nobilis fuerit orator. cui Quintil. lib. 12. cap. 10. elegantiam tribuit orationis, & quem in libro De causis corruptæ eloquentiæ loquentem inducit. Quibus cognominem Cæciliū quendam Secundum legimus, lib. 7. epigr. 83. Domitus nullum nouit Secundum, præter oratorem illum, & Plinium, admonetque ne de Plinio Secundo intelligamus. Quasi verò is libertus fuerit; aut Secundi cognomen non sit frequentissimum in Romana historia familiis multis, vt Attiliæ, Aufidiæ, Gabiniæ, Iuliæ, Petroniæ, Pomponiæ, Pliniæ, Publiaæ, Salustiæ, Turciæ, & quam commemorauit Cæciliæ. Hic silet vbi opus fuerat latrare adlatrator Georgius Merula. Turnebus lib. Aduersar. 18. cap. 3. vult hoc loco Secundum non esse nomen proprium. Existimat enim libertorum alios primos, & alios secundos fuisse, quod alteri apud Patronum priorem locum, alteri proximum obtinerent. Adducit verba antiquæ cuiusdam inscriptionis:

FECIT SIBI ET PETIAE COLLIBERTÆ PRIMÆ VXORI.

Nec videt vir doctissimus nō PRIMÆ ad nō UXORI referri.

7 LIMINA post Pacis.] Viciniam, vbi habitabat Secundus, describit. Pacis templum fuit foro proximum. Palladium appellabatur forum Romanum ab æde Palladis, quæ in eo fuit: quod etiam Latinum, siue Latium dicebatur.

A D E P I G R . III.

Hoc epigrammate clausit Martialis epistolam præfixam huic libro: itaque in ceteris vulgatis editionibus præter hanc Plantianam primum est. & hac historia Catonis, & suggillatione intempestiuæ & affectatæ eius seueritatis personatos quosdam Césores taxat, qui liberiora carmina eo sumunt in manus, vt confessim cum supercilie deponant, honestatis laudem ab eorum reprehensione aucupantes, cùm antequam sumerent scirent esse inhonesta.

I I o c o s æ dulce sacrum Flora.] Floralia quæ in Romano Kalendario veteri in III. Kalend. Maias incident, deinde translata sunt ad ipsum mensem Majum, ludi sunt notissimi, & à multis auctoribus celebrati, Plinio, Plutarcho, Macrobio, & ab Ouidio latissime, lib. 5. Fastorum. Celebrabantur ab impudicissimis meretricibus quippe; cùm ipsa Flora fuerit meretrix. Lactantius lib. 1. Colebantur ergo illi ludi cum omni lascivia conuenientes memoria meretricis. Nam præter verborum licentiam quibus omnis obscenitas effunditur, exiuntur etiam vestibus populo flagitante meretrices, que tunc Mimorum funguntur officio, & in conspectu populi. Nque ad satietatem impudicorum luminum cum pudendis motibus detinentur. Ab hac mente dicit infra epigr. 36. *Quis Floralia vestit?*

D. etiam Augustinus lib. 2. de Ciuit. Dei, cap. 26. Multa de hac impudicitia scribit. Cùm igitur Cato, qui impudicum Floralium morem non ignorabat, hos ludos, quos Mætius Ædilis faciebat, spœctaret: Populus, vt Mimæ nudarentur, postulare erubuit. Quod cum ex Fauonio ynà

sedente cognouisset Cato, discessit è theatro. Quem abeuntem ingenti plausu populus prosecutus priscum morem iocorum in scenam reuocauit. Hæc iisdem ferè verbis Valer. Max. lib. 2. cap. 10. *Dulce sacrum appellat, quod populo esset gratissimum. Iocorum Floram propter locos & vulgi licentiam in iis ludis. Ouid. 5. Fastorum,*

Mater ades florum ludis celebranda jocosis.

Et paulò post:

*Quare conabar quare lascivia maior
His foret in ludis, Iberiorque iocus.*

In hoc autem huius Poëta acumen cernere licet, quod quam historiam ceteri ad augendam Catonis maiestatem adducunt, eam ipse in eius reprehensionem detorquet. Meminit eius historiæ & Seneca epist. 97.

2. *A n ideo tantum veneras vt exires.] Imitatus est hoc Sidonius epist. 5. lib. 1. his verbis, Brixillum dein oppidum dum succedenti Aemiliario nauta decedit Venetus remex, tantum, vt exiremus, intravimus.*

AD EPIGR. IIII.

Alloquitur librum suum, vt solet ferè in omnibus libris, & fingit eum velle ab scriniis Poeta in vulgus se prorpere, ne toties lituras patiatur & emendationes: & reuocare conatur à proposito, Romano-rum risus & maledicentiam describens.

LARGILETANAS manus habitare tabernas.] Argiletus, vel Argiletum locus erat Romæ, in quo erant multæ opificum tabernæ, & Bibliopolia: Sutores item vt lib. 2. epigr. 7.

Argique letum multus obſidet futor.

Tabernæ Romæ per pilas designabantur: nam cuique tabernæ sua pila apponebatur; & cum pilæ essent faciliores prospœctu, quām tabernæ, per pilas tabernæ numerabantur. testis magnus Catullus, epigr. 32.

Salax taberna, rosque contubernalis,

A pileatis nona fratribus pila.

Quo significat nonam tabernam esse à Castoris templo. Horat. lib. 1. Sat. 4. *Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.*

Id est, libri mei non sint venales, neque intus in taberna nidis, vel pluteis repositi: neque foris in pilea omnibus expositi. Mauult igitur liber hic habitare Argiletanas tabernas, quām Martialis scriniis includi.

2. N E S C I S , heu, nescis.] Diacopa, quæ affectum affuerantis exprimit. Verbum *nescis* recondita notione positum hīc est. non enim significat simpliciter ignoras, sed non cognoscis, quod non sis expertus fastidia Romæ. Capella primo quarto libro. *Nimirum, inquit Brænius, qui facetior est Deorum, cāmque penitus nesciebat.) Hac autem ex arenis Libye anbelanis adducitur. Loquitur de Dialectica, quæ specie feminæ inducitur, quam Bacchus nesciebat, id est, non cognoscebat: & nota hoc loco*

quam propriè & vere vulgatus interpres sacræ scripturæ multis in locis usurpet hoc verbum in hac significatione, vt Matthæi cap. 25. vers. 12.
Amen dico vobis, nescio vos, quod Græcè est, ἀπίστω λέγω ιδην, εκ οὐδετερού ιματίου. &
 Marci cap. 14. vers. 71. Ille autem cœpit anathematizare, & iurare, quia nescio
 hominem istum quem dicitis, vbi pro nescio est in Græco εκ οὐδετερού. Vnde nesciū
 passiuè sumitur aliquando pro ignoto, vt Plautus Rudente, Act. I.
 Scena vlt. *Quæ in locis nesciis, nescia spe sumus.*
 id est in locis ignotis, dubia & incerta spe.

3 DOMINA Roma.] Expressit illud Virg. lib. I. vers. 286.

Romanos rerum dominos gentemque togatam.

— *dominantis mœnia Roma*, dixit Silius lib. 3.

Dominus autem nobile nomen est, vt apud Græcos κύριος, vt
 patet ex lib. 3. epigr. I.

Plus sanè placeat domina qui natus in urbe est.

Et lib. 6. epigr. 86.

Setinum, domineque niues, densiq[ue] trientes.

& Ouid. in epist. Phœdræ,

Regnat, & in dominos ius habet ille Deos.

Iuuenal. sat. 3. vers. 33.

Et prabere caput domina venale sub basto.

& hic lib. 14. epigramm. I.

Syntibebibus dum gaudet eques dominisque senatus.

Vnde disco verum Etymon huius nominis *Curia*, vbi Senatus cogebatur, quod dicitur a Græco nomine κύριος, & significat κύριος ἄνθρωπος, id est dominam concionem. Nec audias Grammaticorum deliramenta, qui in Etymis semper insaniunt, deducuntque hoc nomen à Cura quod in Curia curis agitantur Senatores, sed dominus Senatus in dominam cogebatur concionem.

4 MARTIA turba.] Id est, Romani à Marte originem trahentes, quod is pater Romuli fuerit, sic lib. 2. ep. 75. *Martiam arenam pro Romana* dixit, & l. 5. epigr. 19. *Martiam Romanam*.

5 MAIORES nusquam rhonchi.] Supple sunt. Rhonchum appellant Græci nasi sonum, qui emititur stertendo, vt lib. 3. epigr. 82.

Nos accubamus, & silentium rhonchis

Praestare iussi, nutibus propinamus.

Hinc fit, vt irrisio & subsannationis signum sit, quod eo significemus adèd ineptum esse alterius dictum aut factum, vt stertore velim, ne audiamus, aut videamus illud. hac significatione legitur lib. 4. epigram. 87.

Nec rhonchos metues maligniorum.

6 IVVENESQUE senesque & pueri.] Per ætatum diuisionem expressit, quod uno verbo poterat cuncti, omnes, vel, uniuersi.

7 NASUM Rhinocerotis.] Nasus dicatus est subdolæ irrisioni, vt

scribit Plin. lib. II. cap. 37. puto quod nasi corrugatione naturâ habitus irridentis exprimatur. Pers. sat. I. vers. 55.

Rides, ast, & nimis vncis

Naribus indulges. — Hinc adagium, naso suspendere,
id est irridere. Hinc nasuti, irrisores dicuntur, vt lib. 13 epigr. 2.

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus.

Vnde quod irrisores acre iudicium plerumque habent, nasus pro iudicio acri usurpat. l. I. epigr. 42.

Non cunctum datum est habere nasum.

Et nasutus pro homine Critico & aliorum Censore l. 12. epigr. 37.

Nasutus nimium cupis videti.

Vt ergo significaret acerrimum iudicium Romanorum omnium, & subdolam eorum irrisiōnem, & subsannationem, nasum rhinocerotis dixit illos habere: cum id animal fortissimum habeat nasum. nempe cornu munitum & armatum, & quo possit vel taurum & virsum sublimes iactare, vt supra in spectaculis, epigr. 9.

Quantus erat cornu, cui pila taurus erat.

& 22. *Namque grauem gemino cornua sic extulit ursum,*

Iactat vi impositas taurus in astra pilas.

8 GRANDE Sophos.] Sophos, aduerbiū Græcum est οὐραῖς, Latinè sapienter. Eratque frequentissima acclamatio eorum, qui recitantis scripta laudabant, vel oratores audiebant. adulatoria plerumque & emta, vel pecunia, vel cena. infra epigr. 50.

Mercetur aliis grande, & insanum οὐραῖς. & epigr. 67.

Non sex paratur, aut decem Sophos nummis.

& libr. 6. epigr. 48.

Quod tam grande Sophos clamat tibi turba togata,

Non tu, Pomponi, cena diserta tua est.

grande Sophos vocat clamatum contenta voce, & saepe tergeminum vocauit: lib. 3. epigr. 46.

At tibi tergeminum mugiet ille Sophos.

vbi in verbo mugiet, quod boum proprium est, expressit insanam vocis contentionem. dicebant Latinè Euge belle. Pers. sat. I. vers. 62.

Sed recti, finemque, extremumque esse recuso

Euge tuum, & bellè.

Dicebant item Bond, Praelare, Festiuè, vt inquit Cic. lib. 3. de orat. & aliis exclamationibus laudabant scripta, vt lib. 2. epigr. 27.

Effete, grauiter, citè, nequiter, euge, beatè.

Sed de ambitione recitantium, & adulatioñe acclamantium, & plaudentium, multa elegantissime Horatius ad finem Poëticæ, & Persius loco citato, vbi videndus est Theodorus Marcilius, qui multa de hisce acclamationibus congerit, eruditæ & diligenter.

9 DVM basia captas.] Dum ambis gratulationes & basia: nam ba-

siabant veteres quos probabant, & quibus plaudebant (vt etiamnum hodie moris est inter Venetos) Ideo libros Poëtarum gratos, basabant, de his basationibus inf. epigr. 77.

— at circum pulpita nostra,
Et steriles cathedras basia sola crepant. & l. 4. ep. 49. ad Flaccum,
illa tamen laudent omnes, mirantur, adorant.

id est, osculantur manibus ad os admoris: sed de basationibus saltantium alias multis in locis dicemus.

10 A-B excusso missus in astra sagō.] Sagum militaris vestis nota, sed & stragulum crassum. Plin. lib. 16. cap. vi. in fine de visco. sacerdos candida ueste cultus arborem scandit: falce aurea demetit, candido id excipitur sagō. Ab hoc Hispanē forte *Sayal*, quasi sagale, ex quo saga fiant. Ibis missus in astra ab excusso sagō, id est pendes poenas tuæ credulitatis: iidem enim qui te basiarunt, traducent & irridebunt; metaphora sumtā ab iis, qui irridendi causa hominem, vel canem procaciter sagō plurimum manibus distento in sublime iactant, ludibrio habentes. quod factitasse Othonem testis est Suetonius cap. 2. in eius vita: hodieque Hispani id faciunt, vocantque *mancar*. In astra per hyperboleū dixit, vt multis in locis.

11 TRISTIS arundo.] Ex arundine Ægyptia, calami scriptorij siebant, l. 14. epigr. 38.

Dat chartis habiles calamos Memphitica tellus.
& eodem lib. epig. 209.

— inoffensa curret arundo via.

¶ Et Apuleius in principio lib. 1. Metamorph. Modò si papyrum Ægyptiam, tu argutia Niloticis calami inscriptam, non speneris inspicere. Et vt ait Plin. l. 16. cap. 36. Charis seruunt calami Ægypti maximè cognatione quadam papyri. siebant & sagittae vt lib. 10. epig. 15. & Plinius dicto lib. & cap. Tristem dixit arundinem: vel ob atramentum, vel ob lituras quæ eā siebant, quod censura omnis seuera sit, terrica & tristis, vt supra dictum est in Epistola. Et Horat. sat. 1. lib. 2. tristem versum appellat satyram qua seuere mores alieni taxantur, his verbis,

Quanto rectius hoc, quam tristi ledere versa
Pantolabum scurrām, Nomentanūmque nepotem.

12 ÆTHERIAS volitare per auras.] Id est, prodire in vulgus, & in hominum manus peruenire.

13 LASCIVE.] hic propriè positum. Est enim lasciuum quod Hispanē dicimus *transies ingueton*, vt lib. 14. epigr. 75.

Ludite lascini, sed tantum ludite serui. Horat. lib. 1. sat. 3. in fine,
— vellunt sibi barbam Lascini pueri:

Sic Virgil. Capellam appellat lasciuam: & hic noster lib. 13. epigr. 39. hædos lasciuos vocat, & infra epigr. 45. *Lasciuos leporum cursus*.

Et Virgil. Galateam lasciuam puellam dicit, quæ malo petebat iuue-

nem, & se cupiebat ante videri. Hinc natum est, vt hoc nomine ytamur pro libidinoso & in honesto, vt idem epigr. 5.

Lascina est nobis pagina, vita proba est.

Causa quod Venerem proxime præcedit semper Iocus, & cùm amantes ad jocos deueniunt, propinquui maxime sunt Veneri; nec illa certior ad eam via quam per jocum, quod prudentissimus Horatius bellè insinuauit nobis, lib. i. carm. ode 2.

Sive su manus Erycina ridens,

Quam Iocus circumvolat & Cupido.

Vides Cupidinem, id est, amoris ardorem, qui amantes stimulat, & Iocum, qui viam aperit, & pudorem abstergit, Venerem ipsam, id est, actum Venereum circumvolitare. quod nobis aperte indicat pictura relata ab auctore epigrammatum orbis, quam hic exprimendam curauimus.

MORAVIAE PROVINCIAE GERMANIAE MAG

*Epigrama repertum à Conrado Celte in gemma signatoria, aurea
cruci insertum in monasterio Ritisch, iuxta Olmuntz, mense Iulio,*

Anno Domini M. D. IIII.

LASCIVI igitur dicti sunt inhonesti, quod lasciuia coniuncta sit cum actis Venereis. Sic Catullus epigr. 17. ad Aurelium,

Predicare epis meos amores,

Nec clam: nam simul exjocatis una.

Et Ouid. lib. 3. de arte. jocos res Venereas appellauit,

Cum custode foris, tunica seruare puelle,

Celent furtivos balnea multa jocos.

Quid? quod ludendi verbum subputidum est, & lasciuæ significatio[n]is. Liuius Andronicus apud Festum in *adفاتيم*, *ادفاتيم* *أدى*, *ببى*, *لusi*: Quod expressit Sardanapalus in epigr. apud Athenæum, lib. 12. Εἰσὶ βασιλεῖσσαι, καὶ ἄλλοι ἐώραντο μέντος φύσεως, ἔπος, ἔφερον, ἀφεδοίσαντο. Catullus in Hymenæo: *Ludite, ut lubet, & breni Liberos date.* — Ouidius lib. 1. Amor. eleg. 8.

Ludunt formosa, castra est, quam nemo rogauit.

Et lib. 2. de Arte:

Ludit, sed furto celetur culpa molesto,

Et lib. 3. *Ludite, eunt anni more fluentiss aque.*

Propertius item:

Turba Menandreae fuerat, nec Thaidos olim,

Tanta in qua populus lustus Erichthonius.

Et purissimæ impuritatis auctor Petronius in Satyrico.

Ipsa pater veri, doctusq. Epicurus in arte

Ludit, & hoc vitam dixit habere telos.

Sic intelligo epigr. 45. lib. 6.

Lusitiss; satis est: Lascivus nubite cunni. Et lib. 11. ep. 105.

Tu tenebris gaudes, me ludere teste lucerna.

Quod sequenti versu declarat,

Et iunata admissa rumpere luce latus.

A D E P I G R . V.

Alloquitur Domitianum Imp. & excusat ei lasciuiam librorum tanquam Censori, & orat ut posita Censoria seueritate eos legat.

¹ **C**ONTIGERIS forte.] *Μειῶσε* modestiæ causa.

² **T**ERRARVM dominum pone supercilium.] Supercilium pro fastu & seueritate usurpari, manifestum est ex Plin. lib. 11. cap. 37. & 52. Inde adagia. Supercilia tollere, ponere, contrahere. vocat autem supercilium Domitiani terrarum dominum, quod eo terrarum orbis gubernaretur. Sic l. 9. epigr. 81. Palatinum supercilium pro fastu Imperatoriæ domus. Nurum appellat Virgil. 6. lib.

Sic ait, & totum nunc remefecit Olympum.

Quo expressit frequens illud Homericum,

Ηγούμενον επ' οφρυσ τοῦν κρείσων.

Veteres etiam supercilioſos vocabant, qui fastuosi & seueri erant. Sic lib. 11. epigr. 2. supercilium Catonis pro seueritate ponit,

Triste supercilium, durique severa Catonis Frons.
Hinc prisca supercilia vocat Virgilius in *Copa*, siue, quis alius eius poëmatij auctor,

Ah pereat, cui sunt prisca supercilia.

Et Seneca in *Hippolito*. act. 2. in choro,

Quam grata est facies torna viviliter,

Et pondus veteris triste supercili.

3 **C**ONSVEVERE jocos vestri quoque ferre triumphi.] Inter multa & varia quæ in Romanis triumphis accidebant, illud meo iudicio mirabilius, quod in summo omnium honore quo die Imperator suorum laborum maximum præmium capiebat, eo ipso & in ipsa triumphi pompa per iocum à militibus ipsis, dicteris, conuiciis & omne genus probris differebatur. Quicquid enim contumeliosum de Imperatore quondam rumor sparserat, id in eum audientem effutiebant ea pompa. Hæc carmina licentia plena & procacitatis, triumphalia appellabant: Quorum extat celebre exemplum apud Suet. in *Iulio*, c. 49. vbi ponit carmina contumeliosa quæ milites in Cæsarem ioculariter canebant. *Iocos* dixit, id est, dictoria & sales.

4 **M**ATERIAM dictis, &c.] Id est, non pudet ducem dictiorum & probrorum, quæ in eum milites iactant, & eorum, quæ de se dicuntur. Dictum, quamvis commune sit verbum ad omnia quæ dicuntur, proprie ad falsa dicta accommodatur. Cæsar apud Cic. 2. de *Orat.* ad Q. fratrem. *Dicere aiunt Ennium flammarum à sapiente facilius ore in ardente opprimit, quam bona dicta teneat: bac scilicet bona dicta que falsa sunt:* Nam ea dicta appellantur proprio iam nomine, & Dicacitatis etiam etymon nos docens, ait Quintil. lib. 6. cap. 4. *Dicacitas sine dubio à dicendo, quod est omni generi commune, ducta est: Proprietatem significat sermonem cum risu aliquo incessentem.*

5 **Q** uia Thymele spectas derisoriemque Latinum.] Thymele & Latinus Mimi erant Domitiano gratissimi: Iuuenal. Sat. 1. vers. 36.

— & à trepido Thymele summis Latino.

Vnde coniectantur vulgo Thymelem vxorem fuisse Latini: sed de ea apud nullum scriptorem, præter Poetas, memini me aliquid legisse. De Latino Suet. in Domitiano cap. 15. de Ascleptorionis Mathematici cadavere à canibus discepto: *idque ei*, inquit, *cenanti à mimo Latino, qui prateriens forte animaduerteret, inter ceteras dies fabulas referretur.* De hoc alias, & de Paniculo multa. Orat igitur vt quia fronte mimos spectat, cædem carmina sua legat. *Latinum autem appellat derisorum*, vt lib. 13. ep. 2. per hyperbolam, *Et positis ipsum tu deridere Latino.* Vide & de Latino & Thymele, doctam Angeli Politiani aduersus Merulam disceptationem, lib. 7. epistolarum, epistola ad Guarinum.

6 **I**NNOCVOS censura potest permittere Iusus.] Suscepit Domitianus censuram, vt author est Suet. in eius vita, cap. 8. & quod magis mirere

seuerissimè exercuit morum correctionem. Excusat ergo Poeta lusus suos Censori, quod innocui sint: nam famosa scripta quibus aliqui no-tarentur aboleuerat Domitianus cum auctorum ignominia.

⁷ L A S C I V A eſt nobis pagina.] Et ideo lusus innocui sunt. Latinè tan-tum loquuntur versus, & prætextata continent verba.

⁸ V I T A proba eſt.] Commendat se Censori, & morum correctori. Sic lib. II. ep. 16. cùm dixisset se velle nequorem edere libellum, addidit:

Mores non habet hic meos libellus.

Sic enim lego cum Douza: id eſt, quamvis lasciuus sit is, mores mei sancti sunt. De hac excusatione multus Raderus, qui Catullum ad Aurelium Furium, Ouid. 2. Inst. Hadrianum Imperatorem in epitaphio Vocheni hoc versu,

Lasciuus versu, mente pudicus erat.

& Apuleium in Apologia 1. pro ſe in primo, & alios plures congerit: ego addo hunc verſum adducere Ausonium in epistolâ affixa in fine Centonis nuptialis, & ei, auctorem præfigere Plinium Iuniorem, licet aliqui voluerint pro Plinio Martialem ſubſtituere, quod probare non audeo, cùm videam Plinium carmina lasciuia ſcripſiſſe, vt ipſe teſtatur, lib. 7. epift. 4. & potuſſe à duobus eiusdem ævi, & amicitia coniunctis hunc verſum uſurpari.

A D E P I G R . VI.

F Ingit Poëta Domitianum accepto libro hoc ſibi diſticho reſpon-dit: in ſpectaculo tum forte naumachia, de quo ſatis multa in ſpectaculis epigr. 24. & 28. & fingit Domitianum ſubiratum exiguitate doni, vel intempeſtiuitate temeritatis arguere Poetam, quod quo tempore naumachiam exhibeat, tradat ei mala carmina, quæ olim, vel comburebantur, vel aquis macerabantur, vt conſtat epigr. vlt. lib. 3. & 1. 4. 10. 1. 9. 59. & 1. 14. 196. & dicemus ad epigr. 54. lib. 5. poſſet Martialem ſimul cum libro ſuo aquis mergere.

A D E P I G R . VII.

I N T E R ſpectacula quæ Domitianus edidit, & ferarum venationes, Hoc fuit mirabile, quod leones accumbentes adaperto riſtu luden-tes & diſcurrentes lepores recipiebant, & illæſos remittebant. In quem lufum varie adeo lufit hic noster Poëta, vt hoc libro legantur octo epigrammata, præter hoc eiusdem argumenti: ſunt autem infra 15. 23. 45. 46. 49. 52. 61. 105. In quo ingenij uertatem poſſis admirari.

¹ A E T H E R I A & aquila.] Comparat hos leonum & leporum lufus, cum raptu Ganymedis: & innoxios vngues aquilæ, cum innoxii dentibus leonum. Puerum, Ganymedem Trois Regis filium, quem adamatum Iupiter ab Aquila rapi iuſſit, & Deorum à poculis ministrum fecit.

² T I M I D I S vnguibus.] Sollicitis ne Ganymedem laederent. Onus cor-poris Ganymedei. De hac Aquila eſt epigr. 56. lib. 5.

³ S V A Casareos exorat præda leones] Exorare eſt orando aliiquid impe-trare, l. II. ep. 61. Exorare Dei, ſi vos tam magna liceret. & apud Teren-

tium mille locis. Ab hac mente per metaphoram exorat leones sua præda, id est, ab iis impetrat, ne lædatur. Eadem significatio, l. 4. ep. 54. dixit
Lanificas nulli tres exoraro pueras Contigit.

Cæsareos appellat leones, quos Cæsar Domitianus in arena exhibuit.

4 *LVDIT in ore lepus*] Idem appellavit *lasciuos leporum cursus* epigr. 45. De his verbis *lascivus* & *ludere* satis dictum supra epigr. 4.

5 *QVÆ maiora miracula?*] Metonymicæ pro, quod maius miraculum? Nam subiungit, *summus utrique auctor adest*, id est, utrumque miraculum suum habet authorem summum.

6 *HÆC sunt Cæsaris, illa Iouis*] Comparat Domitianum cum Ioue, quem alibi multis in locis appellat Iouem, vt l. 8. ep. 15. & l. 9. ep. 40. & 88. se namque ipse Domitianus, Dominum & Deum vocabat, vt latius diximus lib. 5. ep. 8. & l. 10. ep. 72.

A D E P I G R. VIII.

LARVNTIVS Stella Poëta Patauinus, de quo plurima apud Martialis mentio in multis epigrammatis, clarus prosphonesti, & poëmatiis Papinij Statijs sumimi Poëtæ, luserat longo poëmatio de Columba sua, ad Catulliani passeris imitationem. Hoc opus commendat Martialis hoc epigrammate, præfertque illud mollissimo & elegantissimo Catulliano de passere Epigrammati, vt assentetur Stellæ, qui erat ditissimus, vt constat ex multis Epigrammatis, ac præcipue ex l. 8. ep. 78. & l. 12 ep. 3. & Martiale muneribus subinde subornabat, vt l. 7. ep. 35. scribit autem ad Maximum vel Veronensem, vel Catulli amatorem.

S T E L L A E delicium mei columba.] Metonymicæ columba pro opere de columba, causa pro effectu. Hoc poëma simul cum ceteris Stellæ non extat.

2 *VERONA licet audiente*] Amplificatio ab affuerationis fiduciâ, quod Veronenibus vniuersis ciuibus Catulli audientib. id dicturus sit.

3 *VICIT passerem Catulli*] Metonymicæ item. id est, poemation de passere. Appellat autem *passerem* duo illa mellitissima epigrammata Catulli, alterum, quo passerculi nequitias describit: alterum quo mortem deflet: & credo id temporis sic vulgariter nominari illa poëmata, vt l. 11. ep. 7. dicemus. Videor autem subolere Martiale aliquantulum detrahere Catullo, cum quod omnes Poëtæ viuentes molestè ferrent in suam inuidiam laudari veteres, quod fere accidit: & id Horatius cum indignatione queritur l. 2. epist. 1.

*Indignor quidquam reprehendi: non quia crasse
Compositum, illepidèye putetur: sed quia nuper.*

& in Arte, — *quid autem*

*Cæcilio Plautoque dabis Romanus adentum
Virgilio Varioque.*

Tum quod præ se Catullum contemnebat, vt colligi potest ex dicto lib. 1. ep. 7 in illis verbis ad Dindymum,

Donabo tibi passerem Catulli.

Id est, donabo tibi poema, quod Catulli passerem posse vel æquare, vel superare; & l. 10. ep. 103. *tenuem* appellat, & se ei æquat. Sic enim scribit laudans se ipse, & iactans suæ Bilbili gloriam suam.

Nec sua plus debet tenui Verona Catullo,

Mæque velit dici non minus illa suum.

4 TANTO Stella meus tuo Catullo] Comparatio à proportione, tanto maior Poëta est Stella Catullo; quanto maior est columba passere. Hic autem Columbam & passerem propriè accipe. *Tuo*] dixit quod hic maximus forte Veronensis fuit, vel Catulli admirator. Passeris huius Catulliani meminit, l. 4. ep. 14. & l. 7 ep. 13. & 14. & 77. Iuuenal. sat. 6. vers. 8.

— *hanc similis tibi Cynthia, nec tibi cuius*
Turbavit nitidos extinctus passer ocellos.

De hoc passere satis est à multis confutata obſcēna opinio Politiani.

AD EPIG R. IX.

DECIANVS hic quem etiam inf. epig. 40. extollit, poëtarum Stoicæ ſectæ studiosus. quis fuerit mihi non ſatis liquet, nec plena onomasticis fides, quæ Emeritensem fingunt. Hic eum laudat, quod cum Catonis & Thraseæ Pæti constantiam imitetur, fortius faciat, cum ſibi non inferat manus. Catonis exitus vulgatissimus eſt, & notifimmoſ: de Thraſea Pæto, & eius nece Tacitus lib. 16. Suet. in Nerone cap. 37. & Domit. c. 10. Fuit hic Catonis imitator, & Stoicæ philosophiæ affeſtor, gener Cæcinae Pæti, de quo inf. epigr. 14. diximus. *Magnus* dicit quod Neroni maximè reſtitet: & magna fuerit eo miſerrimo tempore auctoritatis. Constantiam eius prouerbialiter laudat l. 49. 54.

Diuſtior Crispus, Thraſea conſtantior ipſo.

1 CONSUMMATIO VIZ Catonis.] *Consummatum Catonem* appellat, id eſt, omni virtutum genere perfectissimum.

2 DOGMATA.] Id eſt, inſtituta, & viuendi rationem.

3 TALIS vt eſſe velis.] Ut velis in eorum numerum adſcribi ob conſtantis animi fortitudinem. Sed malo legere, ut in aliis exemplaribus, *Saluus ut eſſe velis.* ut nolis tibi mortem conciſcere, ut fecit Cato, ne Cæſaris victoris vultum subiret, & Thraſea Neronis iuſſu.

4 PECTORE nec nudo, &c.] Nec in gladium incumbis, & tibi manus infers.

5 QVOD feciſſe velim.] Id eſt, places cum ſic te geras.

6 NOLO virum facilis.] Non placet ille nec virum existimo, qui faſili negotio ſibi mortem conciſcit, ut famam fortis, & conſtantis aucepatur. Videtur Martialis hanc ſententiam ab Aristotele deſumpſiſſe qui lib. 3. Eth. ad Nicomachum, eum, qui ſe ipſe occidat, ut paupertatem, moleſtiam, aut quippiam aliud mali effugiat, non fortem, ſed

timidum, & ignavum existimat. Est namque mollis, & effeminati ani-
mi laboriosa, & molesta fugere, nec mortem quod honesta sit, sed ut
euitet malum aliquod, oppetere. Et rursus lib. 5. in fine, *Ei*, inquit, qui
se ipse occidit, ignominia quedam irrogatur. Est hæc Aristotelis sententia
multorum suffragiis comprobata. Lucanus enim,

— fortissimus ille est

*Qui promptus metuenda pati: si minus instent
Et differre potest. —*

Q. Curtius. Fortium virorum est magis mortem contemnere, quam odisse vi-
tam. Sape tamen laboris ad vilitatem sui compelluntur ignavi. Hic noster lib. II.
ep. 57. Rebus in angustis facile est contemnere vitam,

Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Et Val. Maximus lib. 3. cap. 2. §. 6. in externis, de Theramene qui
hausto veneni poculo se interemit, ait. *Profecto est supplicio se liberare tam*
facile supplicium perpeti. Seneca item scribit epist. 24. *His adycas & illud*
eiusdem nota licet, tantam hominum imprudentiam esse, imò dementiam, ut quidam
timore mortis cogantur ad mortem.

7 *L A V D A R I* qui sine morte potest.] Eum ego probo, qui sumimâ con-
stantiâ toleret mala, & aduersis se obiciat, ita ut fortissimus ab omni-
bus iudicari possit, nec morte se à periculis, & malis eripiat, quod mol-
lis animi est.

AD EPIGR. X.

Lvsus peritus à proprietate nominis, nam *bellus* diminutum est à
benus. Hic Cotta volebat videri bellus, id est formosus, & salsus, &
omnia bellissimè agens. Nam l. 3. ep. 62. in Cotilum quid sit *bellus homo*
ex opinione vulgi explicat multis verbis. & lib. 2. epigr. 7. in Attalum
cum multa bellè eum facere dixisset,

Nil bene cum facias, facis attamen omnia belle.

Vbi perspicuè *bellum* hypocoristicō, insinuat à bono deriuari.

Est autem *bellus*, idem quod Hispani dicunt *lindo*, quod verbum à li-
mite Latino deducunt: & id quod suis limitibus absolutum est, *lindo*
appellant. Sic *alindar* dicunt agrum, aut domum confinem alteri esse,
& etiam dicunt *lindo alindado*. & quamvis ea sit propria significatio ex
loquendi consuetudine, ad omnia quæ bona sunt accommodatur id
verbum, dicimusque *linda muger*, *lindo sermon*, *linda casa*. Sic Latinè *bella*
femina, *bella oratio*, *bella domus*; nec paruitatem eo nomine, ut postulat
diminutio, sed perfectionem significamus. Sic *bellum* dicebat *hominem*,
qui ad omnia erat idoneus. Cotta *bellus* volebat videri, & subinde ia-
ctabat se *bellum* esse, & *magnum* item. Martialis à verbi proprietate lusit
in eum. *bellus* idem est, quod Hispanicè *bonito*, quod verbum de rebus
pusillis semper dicitur (Gallicè *belaud*, *mignon*, *beau fils*) Cotta igitur, si
bellus homo sit, non magnus homo est, sed pusillus.

A D E P I G R . X I .

Ambiebant pauperes & cupidi homines nuptias feminarum , quæ opibus pollebant; sed ex iis magis expetebantur vetulæ, quæ morti propinquiores existimabantur. quò testamento earum heredes relictæ cito ad optimam pecuniam peruenirent : & item illæ , quæ desperatis morbis laborabant. De prioribus Iuuenal is satyr. i. vers. 39.

Cum te submoneant qui testamenta merentur,

Noctibus in cælum quos cuebit optima summi

Nunc via processus , vetule vesica beata.

De posterioribus hic noster facetissime, lib. 2. ep. 26.

Tuffim autem existimabant signum esse deploratæ valetudinis. Horat. lib. 2. sat. 5. ————— si quis

Forte cohæredum senior male tusset , huic tu

Dic ex parte tua , seu fundi , sive domus sit

Emtor , gaudientem nummo te addicere.

Itaque tuffientes vetulas ceteris præferebant, quod eas morti propinquiores esse crederent. quæ tuffis sæpius hosce heredipetas fallebat, vt lib. 5. 40.

Signa ravis , aut semel fac illud,

Menitunt tua quod subinde tuffis.

& l. 2. ep. 26. vt dictum est.

Hic ergo Gemellus vel, vt in aliis legitur , Venustus, omnem lapidem mouebat quò Maronilla sibi nuberet: poterat id fieri propter excellentem feminæ pulchritudinem. Respondet Poëta nihil illa foediis fuisse. Quid igitur hominem alliciebat ? Respondet ~~na~~ exodio, tuffis, vel vt alijs tuffis. id est morti propinqua est ob desperatum morbum.

A D E P I G R . X I I .

Densiſſimas tenebras hoc loco Heraldus offendit, sed offundit dentiores. Discusserat eas anteà Hadrianus Turnebus lib. 18. cap. 30. cuius interpretatio veriſſima ad ſumnam , quamvis aliqua habeat diſcussione digna quæ non ſunt huius loci. Illud vulgatum de Sumtuaria lege exibilandum hoc loco: nam *bis quina numismata*, id est, decem ſextertij, Equitibus Romanis in hoc ſpectaculo viritim à Cæſare elargita ſunt, qui non ſe addixit legi Sumtuariæ. Sed hæc *bis quina Numismata*, quæ hoc loco data ſunt à Principe, centum quadrantes pendent, quæ vulgaris erat, & irriſa ſæpe à Poëta noſtro ſportula. Quæ ſumma hoc loco pro congiaro data eſt Equitibus. Vnde lib. 3. epig. 7. irriſorie eandem ſumnam pro ſportula datam congiarum appellat.

Centum mifelli iam valete quadrantes, Anteambulonis congiarum laſſi.

Et hæc pecunia erogabatur equitibus , non ad bibendum tantum (quis enim ſobrius eques Romanus vniſ ſpectaculis centum vini quadrantes haurire non erubuiſſet ?) ſed ad edulia , & bellaria emenda, quæ venum circumferabantur inter equites , vt vulgo apud Athenien-

ses in theatro vbi edebatur, quod in exemplum adducit Aristoteles Ethic. lib. 10. ad Nicomachum cap. 5. his verbis, *Quod iis rursum qui in theatro edunt bellaria. Id enim faciunt tum maxime, cum imperiti ignobilesque concertant.* Vbi Eustathius Græcus Aristotelis interpres scribit obseruantum esse suo æuo Constantinopoli: Et plebeculæ Romanæ venalia erant cicer frictum, & frictæ nuces (Horatij testimonio in arte.)

Nec si quid fricti ciceris probat, & nuces emitor

Aequis accipiunt animis, donantve corona.

Quos scilicet dixerat antea

— *quibus est equus, & pater, & res:*

Id est equites, patritii, & locupletes, qui quidem, cicer & nuces non emebant, qua aliquando ab editoribus gratis donabantur, vt Horatius innuit lib. 2. sat. 3.

In cicere, atque fabâ bona tu perdasque lupinis.

Latus ut in circu spatiere, aut anens fies

Et Persius sat. 5. vers. 177.

— *Vigila & cicer ingere large Rixanti populo.—*

Est igitur Martialis reprehensio sic concipienda. Si equiti cuius decem sextertii ad emendum panem, edullia, & bellaria, & etiam ad bibendum dantur, cur tu Sextiliane adeò intemperanter te geris, vt solus bibas viginti sextertos? Illud enim bis decies duplicatum significat numerum superiorum bis quina Numismata.

I A M defecisset portantes calda ministros.] Non obtundam te agitata multis controversiis à doctissimis viris quæstione. Vtrum veteres calidam aquam, vel solitariam, vel mero infusam in delitiis habuerint, lege doctissimum Lipsum 1. lib. electorum c. 4. & repugnantem eruditissimum medicorum Hieronymum Mercuriale variarum lib. 1. cap. 8. & si yacat de eâdem re peritissimum medicum Myconium Barcinonensem qui de frigida potionे diligentissime Hispano sermone scripsit. Inficiari non possumus in delitiis fuisse, confirmantibus id multis veterum testimoniis, quæ adducuntur à Lipsio dicto loco: quibus adde locum notatu dignum Clementis Alexandr. lib. 2. paedagogi cap. 3. *Argenteorum & aureorum gemmeorumque poculum irritus est Iesus, & inuisilis, ut qui sit visus solum deceptio.* Nam sive eis calidum mixtum liquorem infuderis, excalefactorum vasorum molestia est tractatio. Hactenus Clemens ex interpretatione Gentiani Heruerti. Est item verum quod Mercurialis docet, vt colligere potes ex epigr. 86. lib. 6. datam eam potionem medicamenti loco præcipue lassis, commotisque, vt Plutarchus de tuenda valetudine affirmit, & ego confirmo pulcherrimo Tibulli testimonio lib. 1. eleg. 10. de Fortunato & beato rustico.

Ipse suæ sectatur oves, at filius agnos,

Et calidam fesso comparat vxor aquam.

Quamuis etiam attigisse videtur Poëta morem antiquum. Solebant namque

namque veteres ex itinere fessi aquâ calidâ se fouere, atque lauare.
Plautus in Epidico, sce. Male morigerus,

— abi intro, ac iube huic aquam calefieri.

Vbi Epidicus monet Stratippoclen, vt iubeat aquam calefieri ad
lauandam virginem peregrè venientem. & in Bacchidibus scen. i.

— aqua calet, eamus hinc intro, vt laues:

Nam vt in navi recta es, credo timida es.

Et in Truculento scen. piscis ego credo,

Sed obsecro herele Astaphium, i intro, ac nuncia

Me adesse. tu i propere, & suade iam vt satis lauerit.

Ceterum quod antiquitus in aqua calida potanda, hodieque id vsu
venire videmus, in aqua niue refrigerata: cùm omnibus sit in deliciis,
& eadē solet aliquando ægris ministrari à medicis. Quod olim etiam
factitasse Medicos constat: Nam Galenus 7. Methodi, memorat se in-
terdum stomachi, ac membrorum intemperiem aqua niuibus refri-
gerata curasse. Hinc lux Suetonio in Claudio cap. 40. dum inquit. De
questore quodam candidato inter caussas suffragationis sua posuit, quod pater eius
frigidam ægo sibi tempestiu[m] dedisset. vbi aqua frigida ægo data. De hoc
eodem bibone infra dicemus epigrammate 27.

A D E P I G R. XIII.

NObile epigramma eiusdem est cum inferiori 83. argumenti. de
Hoc Regulo Pliniij Nepotis æmulo, multa apud ipsum vulgatissi-
ma. Gaudebat celebrari à Poeta, quem crediderim munusculis Martia-
lem subornare solitum. Quæ liberalitas multa peperit epigrammata,
notissima in hisce libris.

1 Qvæ par tam magna non erat inuidie.] Simile de Plutone, epigr. 46.
lib. 7. Non tulit inuidiam taciti regnator Auerni.

Recte cetera in hoc epigrammate sunt ab Heraldo, Radero, & aliis
explicata. Sequens verò ultimum distichum existimo à nemine intel-
lectum fuisse. Priori versu est elegans anthiteton, Nunc & damna iunant.
Damna namq[ue] pro iactura posuit, quam fecit Regulus in ruina por-
ticus, cuius reedificatio plurimo constare oportuerat. Iuandi verbum
reconditâ & abstrusa significatione, questum facere significat. Probat
pulcherrium Martialis epigramma 37. lib. 3.

Iraſci tantum felices noſtis amici,

Non belle faciūs, ſed iuuat hoc facere.

Id est, hoc facere vobis quæſtui est. Non credis? vide idem lib. 12. ep. 13.

Genus, Aucte, lacri diuites habent iram,

Odiſſe quam donare viltus conſtat.

Non hac facti ſimilius, quam hoc epigramma ſuperiori. felices dicit
illud hoc diuites, quod idem est, vt lib. 2. epigr. 30.

Quippe rogarunt felixque retusque ſodalis,

Et cuius laxas arca flagellat opes.

Hoc genus lucri habent : illud iuuat. Si secus interpreteris, dic mihi quid insulsius esse poterat priori epigrammate? Non belle facitis, sed iuuat, id est, delectat vos irasci. probat ergo ingeniose quomodo iuuat, & genus lucri sit irasci illis verbis:

Odisse, quam donare, vilius constat.

Sic etiam epigrammate 108. infra hoc verbum iuuat accipiendum.

In steriles campos nolunt iuga ferre iuuenci;

Pingu solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Id est, quæstui est. Vnde insulsam notabis huius verbi explicationem apud Horat. Sat. 1. lib. 1.

Quid iuuat immensum argenti pondus & auri,

Furitum defossa timidum deponere terræ?

Quam adducit vetus Commentator, dum inquit, *Cum, tanto studio, pecuniam queras, quid te delectat eadem non vii, sed humili defossam seruare?* Viden quomodo tota gratia acutissimi Poetæ pereat, non intellecta vna vocula? An existimás auarum defossa pecunia non delectari ~~vidim~~ hoc fine pecuniam congerit, vt in eadem Satyra de auaro numos contemplante, — *Populus me sibilat at mihi plaudo,*

Simul ac nunmos contemplor in arca.

Sed nota acumen subtilissimi Poetæ. Dixerat omnem lapidem moues, dum ne sit te ditior alter : & subiungit; *Quid te iuuat defossa grandis pecuniae summa? iuuat, id est ditat, locupletat.* Quo dicto stultitia redarguit auarum, qui cum ditissimus esse cupiat, id faciat, quo nulla ratione diues esse potest.

Est ergo, vt dixi, pulcherrima antithesis *damna iuunt, quæ potius solent sua natura detrimentum afferre: causam autem adiungit per Epiphonema. Sunt ipsa pericula tantæ. id est, adeò timentur pericula, vt si quis ea euaserit nullum damnum putet damnum, imò in lucro maximo ponat.*

² STANTIA non poterant tecta probare Deos.] Non intelligo vt vulgus interpretum probare esse Deos; id enim ridiculum est: sed probare, id est probos esse ostendere, qui magni Reguli curam habebant, & superstitem esse curabant, vt dixit compare epigrammate 83. infra,

Quis curam noget esse te Deorum? & lib. 2. ep. 91. ad Cæsarem Domitianum eadem sententia vsus est,

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,

Sospite quo magnos credimus esse deos.

Vbi omnino lego, *manos credimus esse Deos, id est bonos.* Nam antiqui manum dicebant bonum: vnde mane, quod bona fit ea lux præ tenebris noctis præcedentis: & *Dij Manes,* Grammaticorum obseruatione vulgaris. Bonus autem, & probus idem: Sic probare, id est bonum fateri, vel ostendere. Hispani bellè hic exprimimus: idem enim est *yo os probare esto.* atque, *yo os bare bueno esto.* Libro etiam 5. epigr. 1.

Soffite, inquit, quo gratum credimus esse Iouem.

Grati comprehensione Iouis bonitatem intelligit, vt contra ingratis nomine iniquitatem omnem, vt apud Publum Mimographum,

Maledicta omnia dixeris, cum ingratum hominem dixeris,

Lippis, & tonsoribus notum, miseros illos veteres à prosperis vel ad- ueris euentibus rerum Deos bonos vel malos existimasse. Testimonia ociosus lege hoc loco apud Heraldum: Sed ne te fallat eius interpre- ratio, qui existimat probare hīc significare ~~miseros~~, quod supra iam ad- monui.

AD EPIGR. X.
XIIII.

E Gregix, & selecta matronæ Romanæ factum describitur elegan- tantissimo hoc & grauissimo epigrammate. Historia notissima est. Laudes celebratæ ab eloquentissimo Plinio Iuniore multis in locis. Raderus egregiam nauauit hoc loco operam.

AD EPIGR. XV.

De hoc supra epigr. 7. & existimo hoc spectaculo Domitianum sibi nimium placuisse, quæ causa fuit cur Poeta noster nouem epi- grammata de eodem scriperit hoc libro.

AD EPIGR. XVI.

Hæc adhortatio Epicurea frequentissima est, vt lib. 2. ep. 59. & 90. lib. 4. ep. 54. lib. 5. epig. 21. 60. & lib. 7. ep. 46. & 64. & lib. 8. ep. 44. & 77. Sodalem se fuisse Iulio triginta & quatuor annos testatur lib. 12. ep. 34. ob id longam fidem dicit, probata scilicet amicitia, & cana Iura, id est vetera sodalitatis.

I Et numerat paucos vix tua vita dies.] Eadem sententia scribit lib. 6. epigramm. 70. multos versos de valetudine Cottæ senis, qui omnes, & hæc sententia desumpta sunt à Seneca lib. de breuitate vitæ cap. 3. *Tu* inquit, *vita numerat paucos &c.* id est, paucos dies, quamvis sexagenarius sis, vixisti: nam non est viuere vita, sed valere, sed quietum esse, sed indulgere genio: sed bene viuere, vt inquit Terentius, .

— *Vixit dum vixit bene.*

Et Arbitrè lepôrum hoc sensu dixit in satyris,

Sic erimus cuncti postquam nos auferet Orcus,

Ergo viuamus, dum licet esse bene.

Contra ingeniosè Ouid. lib. 1. de ponto eleg. 5.

Nam mea per longos si quis mala digerat annas,

Crede mihi, Pylio Nestore maior ero.

Quam sententiam fecutus Plinius Iunior lib. 4. epist. 24. ad Valen- tem suum ait: *Si computes annos exiguum tempus, si vices rerum, ænum putes.*

2 *No n bene distuleris videas que posse negari.*] Id est continuò tibi eripi posse voluptatem, cùm vita in eadem ipsa eripi tibi possit, nec certa voluptas sit vlla præter eam quæ præteriuit. Hic enim est sensus sequen- tis Pentametri;

Et solum hoc ducas, quod fuit, esse tuum.

3. **CATENATI QVE labores.**] Quod quasi catena alii aliis ligati sint, & cohærentes; ita vt vno excepto multi subsequantur. Quod respexit Gervas Lassus à me laudatus, & laudandus sæpe, in ecloga 3. sub principio, his verbis,

Mas la Fortuna de mi mal no basta,

Me afflige, i d'vn trabajo en otro llueva, &c.

Prudens est Hispanorum votum, & Adagium, *Bien vengas, mal, si vives solo.*

4. **GAVDIA non remeant.**] omnino légendum, remanent, quod indicat sequens comma, *Sed fugitiua volant.* nam possunt fugitiua volare, & remeare subinde, sed non remanere.

5. **SÆPE fluent imo sic quoque lapsa finu.**] Endiadis est, quamuis gaudia recondas in imum finum, ex eo labentur & fluent sæpe.

AD EPIGR. XVII.

SIMILE epigramma est 80. ad Lausum lib. 7.

Triginta toto mala sunt epigrammata libro:

Si totidem bona sunt, Lause, liber bonus est.

AD EPIGR. XVIII.

DVPLICITER interpungunt hoc epigramma: legunt enim, cum interrogatione ultimum versum alij, & explicant. Est ne magna res, Tite, quam præstare colonus potest? Quasi dicat. Sæpe coloni robusti bonis lateribus, vastâ voce, rabulæ fiunt, & causas afferunt. Mihi non placet id vitæ genus sequi, quod quilibet e populo sequi potest, vt dicit epigrammate 3. lib. 5.

Hoc ego tuque sumus, sed quod sum non potes esse:

Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

Alii subtilius absque interrogatione legunt, vt sit illusio quædam quâ responderet Tito, & ludat in ambiguitate, *Res magna est*, id est magna pecunia est, quam colonus ex colendo agro congerit. Vel *res magna est*: id est improbus labor, quo subiectus est colonus serendo, vt metat, & metendo, vt serat, vt scribit Fauorinus apud Stobœum cuius verba latina reddita sic sonant. *Sunt amatorem quendam à patre terram colere coactum, laqueo finuisse vitam, cùm in tæbella scripisset, agriculturam esse rem infinitam, & nunquam absolu: serendum enim, vt metamus: & metendum vt seramus: absurdio rei circulo.* Quod retulit Robertus Titius lib. 5. contruers. locorum cap. 23. etiam Virgil. eodem sensu scripsit lib. 2. Georg. ver. 400.

— reddit agricolis labor actus in orbem.

Tu utramvis explicationem elige.

AD EPIGR. XIX.

SORDIDAM hanc Tuccæ rusticitatem facetissime irritet Martialis, & sad ea, quæ congesta ab aliis sunt, illud forte à nemine animaduersum,

adiunge. Hic iugulari falernum, mori, & veneno necari non minimo scelere: Nam satis notum est dici per metaphoram; sed per eandem dici de vino viuere, quod contrarium est, ignotum. Nec illud tibi obtrudam vulgatissimum, ferre atatem bene, quod dicitur de iis, qui cum senes sint, iuuenes apparent: Sed pulcherrimum exhibeo tibi Petronij locum. *Statim allata sunt amphora vitrea diligenter gipsata, quarum in cernicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo, FALERNVM OPIMIANVM, ANNORVM CENTVM: dum istulos legimus complevit Trimalcio manus,* & *Heu, inquit, ergo diutius viuit. Vides viuere diserte dictum de vino?*
 1 *D e nobis facile est.]* Elegans dicendi formula. id est, facilis est nostri iactura, nam forte absque scelere poteras nos iugulare, & scelus est iugulare falernum.

AD EPIGR. XX.

PER se lucet facetissimum epigramma. Quatuor dentes reliqui tri-
buuntur à Poëta his cadaverosis vetulis ad deformitatem ostenden-
dam. Sic epigrammate 92. lib. 3.

*Cum tibi trecenti Consules vetustina,
Et tres capilli, quatuorque sint dentes.*

Vide quæ ibi notauimus & lib. 2. epigr. 4r.

AD EPIGR. XXI.

AMO Poetam hunc multis de causis, sed præcipue quod urbanitatis magister sit diligentissimus. Odi superciliosos qui existimant hominem obscenum esse. Dispeream si quid in eo obscenum offendit. Omnia enim eo fine scribit, ut nos risu, & subsannatione à virtutis, & à rusticitate morum deterreat; & quæ Stoicorum princeps Seneca, magna sententiarum & verborum pompa, docet, hic facetiis gratissimis nobis exhibet, Horatij sententia omnibus præferendus quod utile miscuerit dulci. Est autem summa rusticitas conuiuij dominum meliores cibos sumere, quam conuiuas. Ab hac ut abhorreamus multa epigrammata conscripsit in eos, qui preciosiores cibos, meliora vina sibi quam conuiuis apponi iubebant, quæ suis locis explicabimus: Et Iuuenalis hos insectatur multis versibus Sat. 5. qui denique petit, ut idem omnes cœnent, elegantibus hisce verbis, — *solum,*

Pescimus ut cœnes cœniler.

Sed nota hoc loco factum summi Principis Iulij Cæsar, quod refert Suetonius in eius vita, cap. 48. *Domesticam, inquit, disciplinam in paruis, ac maioribus rebus diligenter adeò seueraque rexit, ut pistorem alium, quam sibi, panem conuiuis subiectentem, compediatus vinxerit.* Nam qui conuiuis alias quam sibi cibos apponi iubet, videtur iis eos, quos attingere dedignatur, conuiuis obiicere potius, quam apponere. Plinius in Panegyrico. Traiano laudi tribuit æqualitatem in conuiuis seruatam. *Nec ieiunis, inquit, & inanibus plenus ipse eructans (legerem & ructans) non tam apponis, quam obiicis cibos, quos dedigneris attingere.* Præterea nota, vina etiam

ab iis lurconibus, & rusticis diuersa apponi solita, & aliam itidem aquam potasse conuiuas. devine noster lib. 4. epigr. 86.

Nos bibimus vitro, tu myrrha Pontice: quare?

Prodas perspicuus ne duo vina calix.

vtrumque probat Iuuenal. Sat. 5. vers. 51.

Non eadem vobis ponit modo vina querebar:

Vos aliam potatis aquam.

AD EPIGR. XXII.

Hoc epigramma elogium est veri Mucij Scæuolæ. Nam quod legitur, lib. 8. epigr. 30. & lib. 10. epigr. 25. ad fictos Scæuolas pertinent, datos populo in spectaculis: de quibus dicemus suis locis. Notissima est historia, & magnificè narrata à Liuio lib. 2. & à Seneca ep. 24.

1 *Sed tam saeuia pium miracula non tulit hostis.*] Nota elegantem Epithetorum Hypallagen. Nam hostis sua natura saeuus, miracula pia: trans-tulit Epitheta: miracula dixit saeuia, & hostem pium.

2 *Si nos errasset, fecerat illa minus.*] Id est, Esto. occidisset Mucius regem forte, qui supererant obstinato animo lecto Imperatore in ob-sidione permanissent usque ad urbis expugnationem. Effecit error, vt Porsena auditâ Mueij oratione, timuerit, & abscesserit. Ergo minus fecisset hæc dextra occidendo regem, quam errando.

AD EPIGR. XXIII.

Reuertitur ad leonem, ad lepores, vt saepe hoc eodem libro, in quo nota frangere dictum de leporibus propriè, vt lib. 1. ep. 50. rumpere,

Leporemque fortis callidum rumpes equo.

Et lib. 12. epigr. 14. — *sepius illis,*

Prise, datum' est Equiti rumpere quam leporem.

Et eod. verbo reutitur epigr. 52. de iisdem leporibus,

Et que non cernunt, frangere colla volant.

Id est, dilaniare: & Solinus lib. 20. *Apud hos, inquit, populos nati canes omnibus feris anteponuntur, frangunt tauros, leones perimunt.*

AD EPIGR. XXIV.

Sub persona Cottæ, molles & effeminatos sui temporis homines taxat, qui bene vasatos è balneis ad conuiuia; è conuiuiis ad lectum educebant, siebatque strenuorum huiuscmodi militum in balneis delectus. Seneca quæst. natur. lib. 1. cap. 16. de Hostro quodam profigatissimæ obscuritatis homine. *In omnibus, inquit, balneis agebat ille delectum, & aperta mensura legebat viros. ubi mutoniati siebat maximus plausus.* vt lib. 9. epig. 34.

Audieris in quo, Flacce, balneo plansum,

Mutonis ille esse mentulam scito.

Sic enim malo, quam Mathonis, vel Morionis. Muto enim ille dicebatur, quod magnum haberet fascini pondus, quasi totus esset mentula,

quæ ipsa muto vocabatur. Horat. sat. 2. lib. 1.

Huic si mutoniis verbis mala tanta videntis

Diceret hac animus. —

Quo loco imitatus est teste Porphyrione Lucilium, qui lib. 8 satyr. sic scriperat,

At leua lachrymas mutone abstergat amica.

Sic enim lego non à leua, nec iam laua, vt alij ex vetere scriptura corruperunt: inde mutoniati dicti sunt, bene vasati: & lib. 3. epig. 73.

Dormis cum pueris mutoniatis.

De eodem plausu est elegantissimus apud Petronium locus de adolescente quodam in balneo lauante. *Illum autem, inquit, ingens frequentia circumuenit cum plausu, & admiratione timidissima. Habet enim inguinum pondus tam grande, vt ipsum bominem laciniam fascini crederes. Quæ vltima verba sic intellige. Erat tantus Priapus, vt homo ipse appendix eius, vel lacinia esse videretur. Id est multò, brevior erat homo, quam suus ipsius fascinus.* De delectu locus in Lampadio in vita Heliogabali, Romæ, inquit, *denique nil eget aliud nisi emissarios haberet, qui ei bene vasatos perquirerent, cosque ad anlam perducerent, vt eorum conditionibus frui posset.* *Ii autem emissarii non alio quam per balnea discurrebant. Id eo idem ipse quo posset conditiones bene vasatorum cognoscere, lauacrum publicum in ædibus aulicis fecit, & simul & palam populo exhibuit, vt Lampridius testatur. Et ille effeminatus inf. epigr. 97. eosdem audiebat spectabat in balneo.*

Vna lauamus aspicit nibil sursum;

Sed spectat oculis denorantibus Draucus,

Nec otiosis mentulas videt labris.

i *I A M scio me nudum dispuicuisse tibi.*] Fatetur Martialis se bellâ hac supellecstile non satis instructum esse, quod disertis verbis prodit lib. 7. epigr. 54.

Lingas non mibi (nam proba & pusilla est)

Sed que de Solymis venit perusis,

Dammatum modo menilam tributis.

Ob hoc se huic Cottæ dispuicuisse dicit nudum. idem dicit Gallæ, epigr. 50. lib. 3.

Et semper ritas communia balnea nobis,

Numquid Galla times ne tibi non placeam.

Eadem autem querela, quod non inuitaretur ob eandem penuriam, est lib. 3. epigr. 27. in Gallum.

A D E P I G R. XXXV.

Est hoc epigramma in cynædos qui molliciem dissimulantes, se rigidos, & seueros ostentabant.

i *A D S P I C I S incomitis illum.*] Aliqui volunt illum *meum* accipi, quod alibi illi cuiusdam mentio sit. Ego malo *sixtus*, *incomitis capillus*.

Sunt qui volunt se nimium viros videri, quod epigrammate 36. lib. 2.
turbare capillos dixit, & epigr. 57. lib. 7. *Hirsutum* appellat talē virum.
Quo epigrammate duo Disticha ultima sunt simillima huic.

2. TRISTE supercilium.] De nō triste, vide in epistola huius libri, n. 7.
Loqui Curios, & Camillos, velut dicto epigrammate *Fabios & Quintos, Numas, Ancos*, vt epigr. 28. lib. 1. proverbialiter dicitur, & significat grandia, & seuera verba proferre digna his antiquis, & bonis viris. Sic Iuuenal. sat. 2. vers. 3.

Qui Curios simulant & Bacchanalia viuunt.

Et hic lib. 7. epigr. 67.

Hac ego vel Curio, Fabricioque legamus.

3. NOLITO fronti credere.] Id est, supercilium, & tristitia frontis. Sic
Iuuenalis horum fronti fidem adhibendam esse negat, ead. sat. 2. vers. 9.

Fronti nulla fides. quis enim non ricus abundat

Tristibus obscenis? —

4. NVPSIT beri.] Vulgaris obscenitatis formula, id est, muliebria
heri passus est. quanquam verè corruptissimo illo seculo nupsere cy-
nædi. Notum de Nerone. Sueton. in eius vita, cap. 28. & 24. Et Seuerus
Sulpicius in 2. sacra historiæ de Nerone ipso. Post etiam (inquit) Pytha-
gore cuidam in modum solemnium coniugorum nuberet, inditamque Imperatori
flammeum, dos, & genialis thoros, & fasces nuptiales: cuncta denique que in feminis
non sine verecundia conspicuntur spectata. De Heliogabalo, Lampridius. &
Clemens Alexandrinus hoc vitium eleganter taxat his verbis ex versio-
ne Gentiani Heruetti, lib. 3. pædag. cap. 3. *Homines patiuntur muliebria, &*
femina præter naturam viros agunt & nubunt, uxoresque dicunt femina. Quod
etiam vitium, & impudentissimum facinus velle hic hoster lib. 12. epig.
42. de Callistrato & Afro reprehendit: Et Satyricorum Princeps Iu-
uenalis hanc eandem turpititudinem notat urbanissimè, sat. 2. vers. 134.

Primo Sole mihi peragendum in valle Quirini,

Quæ causa officij? quid queris? nubis amicus,

Nec multos adhibet. liceat modo viuere: sicut.

Fient ista palam, cupient, & in acta referri:

Interea tormentum ingens nubentibus heret,

Quod nequeunt & partu retinere maritos.

Vbi illud cupient & in acta referri, est habere liberos, quia statim ac na-
cebantur à parentibus in acta publica referebantur. Apuleius: . . . .
. . . . pater natum tibi filium ceterorum more professus est. Et Julius Capitoli-
nus in Gordianis, *Filium Gordianum nomine Antonini, & signo illustravit, cum*
apud Praefectum aerarij more Romano professus filium publicis actis eius nomen in-
sereret. Et idem in M. Aurelio, *Inter bac liberales causas ita minus, ut primus*
iuberet apud Praefectos Aerarij Saturni unumquemque ciuium natos liberos profiteri
intra tertium diem, nomine imposito: quod siebat, ut de paterno iure con-
staret: ad hereditates, legata, & caduca capienda, & etiam ius trium
libero.

liberorum. Id Iuuenal is idem conceptis verbis, sat. 9. vers. 82.

*Nullum ergo meritum est ingrate, ac perfide, nullum,
Quod tibi filiolus, vel filia nascitur ex me?
Tollis enim, & libris actorum spargere gaudes
Argumenta viri. foribus suspende coronas,
Nam pater es: dedimus quod fama opponere possumus:
Iura parentis habes, propter me scriberis haeres,
Legatum omne capis, nec non & dulce caducum.
Commoda præterea iunguntur multa caduces,
Si numerum, si tres impleuero.* —

Et cum liberi referrentur in acta, referebantur etiam & parentes. Colligo ex Scæuola in L. Imperatores. §. mater grauida. II. de Probationib. Mulier grauida repudiata filium enixa absente marito, Spurium in actis professa est. Spurium, id est, vulgo conceptum, absque patre certo. Ergo cum parentes erant certi, referebantur eorum nomina in acta cum nominibus liberorum, & ideo dixit Iuuenal is,

— cupient & in acta referri.

Quorum verborum sententiam esse, hanc satis notat illud verbum *inter ea*, id est, dum non referuntur in acta, quod est, dum non pariunt, & liberos non habent: Nam eò dementiae cinædi isti deueniebant, vt existimarent posse concipere, & beneficia, ac medicamenta ad id comparabant: quod paulò post in eadem sat. 2. versu 140. facetè scripsit.

— steriles moriuntur, & illis

*Turgida non prodest condita pyxide Lyde,
Nec prodest agili palmas præbere Lupercu.*

Et in eod. supra dicto epigramm. 42. lib. 12. de Callistrato & Afro hoc innuit noster his verbis.

Dos etiam dicta est: nondum tibi Roma videtur

Hoc satis? expectas: nunquid & vt pariatur.

Hoc idem crimen quod viri viris nubant seuerissime vindicat Imp. Constantini & Constantis ad populum constitutio I. cum vir 31. cod. ad leg. Iul. de adulter. de cuius legis variâ lectione est à nostris Criticis Iuriconsultis summis controversiis agitata quæstio, quam breuiter, & eruditè Dionysius Gothofredus in suis glossis discidit, quem adi: Et quemadmodum hoc Martialis loco & aliis vt Suetonij de Nerone cap. 29. *nubere* est muliebriter se gerere, & muliebria pati: Sic lib. 8. epigr. 12.

— vxori nubere nolo mee.

Id est nolo vxori meæ subditus esse, sic etiam Pomponius, vt est apud Nonium in Nubere. Sed meus frater maior postquam vidit me inde eicetum domo, nupsit posterius dotatae venule varicosa Africæ. Nubere in eadem significatione qua noster epigrammate superiori, & quod hic locupleti, Pomponius *dotatae* dixit. Quod acumen non pupugit plumbeum cor putidi illius Grammaticuli Nonij Marcelli. vt Nubere *vxori* est vxori sub-

ditus esse, ita & duci virum ab vxore idem significat, lib. 10. epig. 79.
Custodes das Polla viro, nec accipis ipsa:

Hoc est vxorem ducere Polla virum.

A D E P I G R. XXVI.

ADHORTATIO Faustino missa, vt suos libros edat, qualis Plinij Secundi ad Octauium & Arrianum. Est epigramma perspicuum. quartus versus non satis liquet;

I. *Nec silent nostri, præterea nique senes.]* Senes dixit quod Faustini opera, multæ & bona frugis essent, qualia solent probare senes: sed quid est, *prætereant?* præteritum hoc ab interpretibus, qui non subodorarunt verbi elegantiam, & proprietatem. Est *præterire* hoc loco, non attin gere omnino. Qua metaphora exhibebō tibi suauissimum gustum, cum Horatiani loci exacta interpretatione: est in arte,

Centurie seniorum agitant expertia frugi,

Celsi prætereunt austera poemata Rhannes,

Omne tulit punctum qui miscuit vtile dulci.

Elegantissima est allegoria desumpta à suffragiis populi, quibus magistratus creabantur: nam suffragiorū tabellæ colligebantur in septis proponentes à diribitoribus: deinde congregabantur in mensas, & secernebantur per nomina candidatorum: & tabulis quibusdam cereis tot puncta signabantur sub cuiusque nomine, quo suffragia candidatus habuisset: Et qui plura tulisset puncta, is vel Consul, vel Prætor, vel alias magistratus creabatur, & præconis voce publicabatur. Dicebatur autem *agari* eum à populo, qui paucissima puncta tulisset: ita vt repulsam patetur, prælato alio competitore. *Præteriri* vero eum, qui nullum omnino punctum & suffragium tulisset. De hoc verbo quod huius loci est accipe testimonium Ciceronis pro Cn. Plancio. *Nunc tantum dispuo de iure populi, qui & potest, & solet nonnumquam dignos præterire: nec si à populo præteritus, quem non oportuit, à iudicibus condemnandus est, qui præteritus non est. & eiusdem in Tusculanis.* Cum bonus vir suffragius præteritur, non ille à viro populo repulsa fert. &c. Liuij lib. 22. Nec cuicunque eorum præter Terentium Cos. erat mandatus bonos, quem iam non ante geſiſſet, præteritis aliquot fortibus, ac strenuis viris. Valer. Maxim. lib. 9. cap. 3. §. 6. de ira. *Age quād evidenter se in pectore vniuersi P. R. geſiſit eodem tempore, quo suffragis eius dedicatio adis Mercurij, M. Pletonio primipili Centurioni data est, præteritis Consulibus.* Sed hi omnes propriè loquuntur de suffragiis, metaphorice Seneca lib. 4. de benef. cap. 10. Ideo locupletem, sed indignum præterib; pauperi viro bono dabo. & Iurisconsultus in L. de ventre præterito, r. de liber. & posthum. & hic noster lib. 7. epigr. 83.

Quod sum præteritus vetus sodalis.

Respxit igitur Horatius ad hunc ritum, cūm dixit *poemata*, quæ nullā vtilitate ad delectationem solam comparantur, agitari à senibus, & dixit *centurias seniorum*, quād magistratus centuriatis comitiis crearen-

tur. Iuvenes autem præterire austera poemata, in quibus vtilia solummodo, & non delectantia inueniuntur: Illum autem Poetam, qui mis-
cuiisset vtile dulci, cunctorum suffragiis probari, quod est ferre omnia pun-
cta. Sic Apollinaris epist. 9. lib. 1. cui si examinis tui quoque puncta tribuan-
tur, &c. & ep. 19. lib. 3. ideoque plus debo, quia gloria punctum quod dictioni ne-
gares, das amicitia: id est, suffragium. Nec possum me continere, quin
nunc misceam vtile dulci, & legem tibi explicem hoc loco non intel-
lectam hactenus ab aliquo, & quod mirere magis, à magno Cuiacio lib.
3. obseruat. cap. 2. ignoratam. Ea est L. laudabile, cod. de aduocat. di-
uersi. iudic. laudabile ritaque heminum necessarium aduocationis officium, maxi-
me principalibus premiis oportet remunerari: Ideoque iubemus viros clarissimos fisci
pro tempore parvulos fori tuae celstudini solenni die festiuitatis Calendarum Ianua-
riarum, ipsius tantummodo anni per quem tale peragunt officium, inter spectabiles
sacri nostri consistorij Comites diuinâ nostra serenitatis manu punctis consequi solatia.
Hæc enim vera lectio est, non puncti vel punctos. Est autem punctis consequi
solatia, dari iis mercedes suæ aduocationis communi consensu, vt dici-
tur L. Iubernus. anteriori; Et solatia sibi communi consensu deputata per idem
biennium consequi. quæ eadem verba repetuntur in L. petitiones: eod. tit.
quod in Basilicis nō paclum vocatur, id est ea merces, quæ punctis &
omnium consensu assignata erat patronis fisci. Vnde æstuans Cuiaciusr
voluit fingere nouam lectionem in hac lege, & scribere Solatia paci. &
Gothofredus cæcutiens omnino, punctis solatia cum legat, interpretatur
punctum seu mercedem honoris, quod ipse iuratus fateretur non intelligere.
2. CINERI gloria sera venit.] Argutatur suo more Raderus, & Epicu-
reum fingit Martialem, & damnat impietatis, vt animam mortalem
credat ex hoc loco. Nugæ: Sed hortatur Faustinum, vt viuens sentiens
sua fruatur famâ & gloriâ, quod ipse de se testatus supra est epigram-
mate 1.

AD EPIGR. XXVII.

IAM dictum epigrammate 12. de hoc Sextiliano. Raderus existimat
Ieum profecisse in bibendo, quod epigrammate 12. bis tanto ceteris
equitibus potarat, hic hausit quantum bis quinque possent. Ego non
existimo hoc verum: Sed vtrumque epigramma de eadem potionē
composita esse affirmo: Nam, vt ibi dictum est, bibebat duas sportulas,
quæ non dabantur Equitibus ad potionem tantum, sed ad emenda
edulia, fructus, vel bellaria: quorum omnium, & vini pretium in potu
tantum consumebat hic bibo. Hic autem dicit eum bibere quantum
subsellia quinque, id est, quantum quini Equites: ita vt quod quini Equi-
tes vini haurire possent, hic solus consumeret, non integras quinas
sportulas, sed ex iis quantum à quinque Equitibus in vinum erogare-
tur. Sicque constat satis, vt esse possit idem haustus vini in vitroque
epigrammate.

¹ A QVA toties ebrios esse potes.] Plin. l. 14. cap. vlt. Inuentum est, inquit,

quemadmodum aqua quoque inebriaret. postquam dixerat, Est, & Occidentis populis sua ebrietas fruge madida. & paulò post, Egyptus quoque à fruge sibi potus similes excogitauit. Potuit igitur Martialis hoc intelligere de eā aquā, quā fruges ad inebriandum macerantur. Sed quid mirum si ea aqua mira solertia vitiorum ad ebrietatem medicaretur: Quid, inquam, mirum si inebriaret Sextilianum? Ego non existimo de aqua hac intelligi, sed de aquā, qua vinum diluitur: propterea quod superiori ep. 12. dixerat hunc merum bibere. Nunc autem dicit aquā toties ebrios esse potes. id est, vel vino aqua diluto inebriari posses toties bibendo.

2. **N E C c o n f e s s o r u m .**] Sic in Plantiniana editione errore manifesto, & iam à multis emendato confessorum, id est eorum, qui tecum sedent.

3. **Æ R A , s e d à c u n e i s v l t e r i o r a p e t i s .**] Metalepsis. **æra v l t e r i o r a à c u n e i s .** id est, æra à cuneis vltoribus, id est à gradibus, vel inferioribus, vel Superioribus. Cunei enim gradus sunt descendenti inferiores vltiores, ascendi superiores vltiores sunt. Hic autem **N u m i s m a t a** non intelligas sportulas integras, quarum unaquaque bis quina numismata continebat, vt est in superiori epigrammate: sed summam aliquam reliquam ex decem nummis, quæ cuique dabantur postquam illi Equites iam parcè bibissent, quam vniuersam solus Sextilianus consumebat, quod significauit diserte non expresso **N u m i s m a t u m** numero, & sequenti versu cum dixit **æra** tantum. de cuneis diserte Lips. de Amphitheatro, cap. 12.

4. **T E S T A s e d a n t i q u i f e l i x s i c c a t u r O p i m i .**] Est antitheton cum vilissimo Peligno, Thuscoque vino, & cum Laletana fæce. felix namque testa diues est, & preciosa, vt supra **a m p h o r a p r e c i o s a**, epigr. 19. Sic dicuntur **f e l i c e s a r b o r e s**, quæ fructum ferunt, quod preciosæ sint, & diuites; & contrà **i n f e l i c e s**, quæ fructus non ferunt. & **hortus felix**, lib. 13. epigr. 20. qui varias habet opes, vt lib. 10. 48.

Attulit, & varias, quas habet hortus, opes.

De voce **f e l i c i s**, dictum est ad epigr. 13. huiusc libri n. 1.

A D E P I G R . XXVIII.

EST facetissima illusio in hoc epigrammate. nam est expostulatio cum Proculo quid fuerit memor compotor, quasi de re seria, quod edeuenit, vt excluderet eum à conuiicio, quid ipse spe tam deuoraerat. Concluditur epigramma veteris Poetæ versiculo, à Luciano in Symposio, & à Plutarcho relato. In quo de voce **u n i u r a**, sit ne **u n i u r a** proferenda **u n i u r a**, quæstio est satis fatilis, in qua sibi placet Heraldus.

1. **T u f a c t u m t i b i r e m s t a t i m p u t a s i .**] Notum adagium est, id est magnum tibi lucrum existimasti ex mea vocatione tibi prouenisse. Hoc enim est rem facere, multum lucrari Horat. lib. 1. epist. 1.

*Is ne tibi melius suadet, qui, vt rem facias, rem
Si possis recte; si non quoconque modo rem.*

Et hic lib. 2. epigr. 26.

Iam te rem factam, Bithynice, credis habere,

Erras, blanditur: Neua non moritur.

Existimabat Bithynius se iam iam hæredem ex ingenti pecunia fore vetulæ & tussientis vxoris.

2. *E T non sobria verba subnotasti Exemplo nimium periculoſo.]* Senecā lib. 1. de Clementiā, cap. 26. *omnia, inquit, mæſta, irrepida, & confusa sunt.* (loquitur de crudelitate) *voluptates ipſe timentur, non conuiua ſecura inuenit, in quibus lingua ſolice etiam ebris cuſtodienda eſt:* Sed clarius, & copiosius, lib. 3. de benef. cap. 26. *Sub Tyberio Cæſare fuit accuſandi frequens, & pene publica rabies, que omni ciuili bello grauius togatam ciuitatem confeicit. Excipiebatur ebrio-rum ſermo ſimplicitas iocantium.* Nil erat trutum: *Omnis fauendi placebat occaſio.* Et post hæc verba exempla aliquot ſubiungit huiusce rei. Plinius etiam junior in Panegyrico Traianum laudat, quod non ipſe, vt alij Imperatores ſolebant, plenus, veniret ad conuiuum ſpectaturus, & adnotaturus conuiuas fuos. *Non enim, inquit, ante medium diem diſtentus, ſolitaria cenā, ſpectator, adnotatorque conuiujs tuis immines.* Ob hoc ergo noſter di-xit, *Exemplo nimium periculoſo.*

A D E P I G R. XXIX.

PΙΑΞΔΟΣ per illusionem videtur enim belle excusare Acerram, & acrius accusat. Multus Martialis in huiusmodi lufu.

1. *I N lucem.]* Quemadmodum reprehendebantur illi qui ante nonam toros frangebant, vt apud Iuuenalem Marius, sat. 1. vers. 49.

Exul ab octaua Marius babit, &c. & dicemus ad l. 4. ep. 8. num. 2.

Eodem modo illi, qui conuiua & compotationes in lucem protrahebant intemperantes habebantur, epigr. 9. lib. 7.

In lucem cenat Sertorius, Ole quid ad te?

A D E P I G R. XXX.

INuehitar in plagiarium Fidentinum, quemadmodum in alios mulitos. Eſſet enim latiflum communis locus ſi de plagiariis, & carmi-num furibus h̄ic eſſet dicendum. Ultimum Distichon continent lufum in ambiguo in mea & tua frequentissimum. Huic poētæ plenæ exemplorum paginæ. Cetera perspicua, & per ſe nota.

A D E P I G R. XXXI.

SVBTILIS iocus in Diaulum chirurgum, qui arte chirurgicâ relixta, ſead libitinam contulerat, & vespillo factus cadauera ſepeliebat. De medicorum generibus pleni medicorum libri, præcipua apud eos facultas clinica eſt, de cuius origine Plin. lib. 20. c. 1. diſſerit, eainque tribuit Hippocrati, quamuis alij de hoc ambigāt, ſed tamen clinice præſtantissima, cui ceteræ ſubiectæ: ſic ophthalmici id eſt ocularij medici, chirurgi & ceteri inferiores clinico, & quaſi adminiſtri. Auebant inferiores quoquinque modo poſſent ad Clinicem aſcendere. Dicta Clinica eſt à rām, id eſt lecto, in quo ægri decumbunt, quos clinici viſunt, &

quos lex, si duas. §. Grammatici. II. de excusationibus *προστυχής*; appellat, & circulatores, quos alibi circuitores dicunt, ut est in veteri glossario, titulo de medicina. *circitura, προστία* à circumneundo, quod ad visendos et geros circumneant. cum alibi circitorum nomen conueniat. iis quibus vestes distrahendae, & circumferendae committuntur, ut l. cuicunque. §. sed etiam. 4. II. de institor. actione. Appellatur etiam Graece *καίμ* feretrum, sandapila, vel lectus, quo mortui efferuntur, & ab hac mente fingit Martialis Clinici nomen per iocum. Cum igitur Diaulus Chirurgus esset, & ob tarditatem ingenij vel letatem non posset ad clinici dignitatem ascendere, factus est vespidus, & à lecto mortuorum quos efferebat clinicus, quoquo modo euasit.

AD EPIGR. XXXII.

VO TVM continet hoc epigramma Encolpi pueri, serui & amatorum Pudentis Centurionis, quo voverat crines Phœbo, si dominus, & amator eius ad primipilarem dignitatem eucheretur, cuius voti reus factus, abscedit comam lib. 5. epigr. 49.

1 *H o s tibi Phœbe.*] Phœbo consecrari primam comam notissimum ex Plutar. in Theseo, cuius moris exempla multa congerit Hadrianus Iunius commentario de corna cap. 4. *Totò dixit crines à vertice*, quo expressit mirum pueri desiderium, & propensam in dominum voluntatem: non enim voluit comæ partem aliquam, quam poterat ab auriculis aut mento tondere, sed à vertice, ut tota concideret.

2 *T o n s v m fac citò serò vicum.*] Est elegans antithesis, quod optat tonsuram, & non virum. Nam pueri quoad excedeant ex ephebis, intonsi & comati erant, flectebantque ad decorum capillos, & torquebant, quod Martialis non placebat, ut epigrammate 42. lib. 4.

— *mollèisque flagellent*

Colla comæ: tortas non amo Flacce comas.

Vbi vide, quæ diximus ad numerum 5. Quinetiam, & calamistris inurebantur, & cirrati incedebant. Vnde pro pueris *cirratos* dicunt Poëtae. Persius sat. I. vers. 43.

Ten' cirratorum centum distata fuisse Pro nibilo pendas?

At iam puberes tondebantur. Optat igitur Poëta ut citò Encolpus tonsus fiat, primipilarem assequutus demum dignitatem. Serò vero fiat vir, quo dominus eius amore diu fruatur. de Voce *viri* diximus ad lib. 4. epigr. 42. n. 10.

AD EPIGR. XXXIII.

NO tum epigramma, sed verba fortasse non intellecta. *Non amare* dicebant veteres pro *odisse*. Testis germanus Ciceronis Quintus lib. aureo de petitione Consulatus ad Marcum fratrem: verba sunt, *Qui sine causa non amant, eos aut beneficio aut spe, aut significando (lege omnino significans) tua erga illos studia futura, declinies: dans operam, ut de illa animi prauitatem deducas.* Hæc ille. Dic fides, *Non amare* est ne animi prauitas? Ergo non

amare odiſſe eſt. Hic noſter diſertiſ verbis, lib. 2. epigr. 55.

Viſ te ſexte colo : volebam amare,

Parendum eſt tibi : quod iubes, coleris:

Sed ſi te colo, ſexte, non amabo.

Id eſt, odio habebo. & eſt ratio, quia non dixiſſet Poëta, nec poſſum dicere quare, niſi nō amo, nō odi ſignificaret: Nam cum amare ſit ardentissimo amore in aliquem ferri, non opus eſt, ut ſint cauſæ, quibus non amemus, immo ad amandum debent eſſe multæ, & iuſtæ, & graues: quod ſignificauit Quintus frater ſuperioribus verbis, qui ſine cauſa non amant, & ad non amandum vulgari ſignificatione, nulla eſt maior cauſa, quam non eſſe cauſam amandi.

1. *Nec poſſum dicere quare.]* Id eſt, huius odij mei nullam poſſum aſſignare cauſam, quod absque cauſa oderim te. *Quod videmus quotidie viſuēnire, & quosdam homines odio profequāmūr, quod tota eorum natura, forma, vultus, mores, noſtræ naturæ aduersentur.* Habet autem, & hoc dupliceſ ſenſum: vel odi ſine cauſa, quod in ſacris dicitur, *gra-
tis; psal. 34. verſu 19. Heb. ps. 35.* *de quo conqueſebatur sanctiſſi-
mus ille Rex, quod animi pranitatē appellauit* Quintus frater: Et in hoc ſenſu illa verba, *nec poſſum dicere quare*, nil aliud ſignificant, quam nullam poſſum mei in te odij cauſam proferre, cum deberem iuſtam aliquam cauſam aſſignare, cur te oderim, & ſie, gratis te odi. *quod Hispani ele-
ganter dicimus, quiero te mal de valde.* & contrā, *quiero te bien de valde.* Alius ſenſus eſt, quo innuit aliquod ſummum eſſe in Sabidio flagitium, quod nefas ſit, id eſt, non poſſit dici. Videor autem ſubodorare id fla-
gitium eſſe, quod Sabidius impuri oris, ſuſpicari me facit epigramma 17. lib. 3. quod cum ſcriblitam ardentem, ſecundis mensis allatam, ne-
mo tangeret, hic idem Sabidius terque, quaterque buccis ſuis ſuſflauit,
& remiſſo ardentī calore, nemo ex conuiuiiſ ausus eſt tangere, quod in-
ſuſlata ab hoc impuro homine, forte cunnilinguo, vel fellatore, con-
uiuiiſ viruſ fuit.

AD EPIGR. XXXIIII.

*P*erſpicuum eſt hoc facetiſſimum epigramma, & acumen ſummuſ
huius Poetæ perſpicere potes in multis, & quod contrarium facien-
tem Gallam ob viri obitum reprehendit etiam & irridet, lib. 4. epigr. 58.
vide Senec. epift. 99. in medio.

AD EPIGR. XXXV.

*I*ngenioſe deſumtuſ epigramma ab Ouidio lib. 3. Amorum, eleg. 13.
quam lege.

1. *INC VSTODITIS.]* Id eſt, ſine Ianitore. Solebant enim Ianitores ſerui ad valuas ſtarē. Ouid. lib. 1. Amorum eleg. 6. Dominae Ianitorem multis verſibus alloquitur.

2. *APERTIS liminibꝫ.]* Poterant foreſ non cuſtodiri, & tamen eſſe clauſæ: Sed vtroque fuorem Lesbiae expreſſit magis.

3 *Nec tua furtæ tegis.] Notum est furtæ, furtiuos significare Veneris aëtus, vt lib. 6. epigr. 39. de filiis Marullæ ex adulterio conceptis,*
Materna produnt capitibus suis furtæ.

Et lib. 7. epigr. 73. ad Mercurium,

Sic tibi lascivii non desit copia furti.

Eodem sensu furtiuam noctem, vocat Ouid. lib. 1. Amorum, eleg. 11.

Inque ministeriis furtiuæ cognita noctis.

Noctis furtiuæ, id est, destinatae Veneris furtis, & lib. 3. de arte amandi,
Cùm custode foris tunicam seruante puella,
Celent furtiuos balnea multa iocos?

4 *Nec sunt grata tibi gaudia si qua latent.] Huiusce rei causam reddit,*
Ouidius lib. 3.

Quæ venit ex tuto minus est accepta voluptas:

Vt sis liberior, Thaide, finge metus.

5 *At mererix abigit testem veloque sera que.] Hoc erat in Luponari, vbi*
cellæ inscriptæ erant nominibus meretricum, vt est apud Iuuenalem,
sat. 3. de Messalina se publicè prostituente, vers. 122.

Et cellam vacuam, atque suam mox nuda papillis

Constitut auratis, titulum mentita Lycise.

Quò etiam respexit Seneca pater 2. controtiers. Deducta est in luponari,
acepisti locum, pretium est constitutum, titulus inscriptus est. Tertull. de pudicit.
lib. 1. sub ipsis libidinum titulis. Ethic lib. 11. epigr. 46:

Intrasti quoties inscriptæ limina celle,

Seu puer arrisit sine puella tibi:

Contentus non est foribus veloque sera que.

Hoc velum ex centonibus conficiebatur, & cento appellabatur:
erantque plurimi centones in luponari, tam in quaque cella, quam in
ipsa maiori luponaris ianuâ. Disco id ex veteri Iuuenalis Scholiaсте ad
illum locum sat. 6. vers. 121.

Intravit calidum veteri centone luponar.

Veteri, inquit, centone, vt velo-ex pannis facto. legetem ibi Veteri velo ex
pannis facto. quod ipse scripserat.

Suffragatior locus elegantissimus Petronij in Satyrico, Et subinde, in-
quit, vt in locum secretum venimus, centonem anus urbana iniecit, & hic, inquit,
débes habitare. Cùm ego negarem me cognoscere domum, video quosdam inter titulos,
nudisque meretrices furtim constipantes: Tarde imd serò intellexi me in forni-
cem esse deductum. Execratus itaque anicule insidias, operui caput, & per medium
luponar fugere cepi in aliam partem, vbi lege, Centonem anus urbana reiecit, id
est, sublatum reiecit à tergo, vt intraremus. Hispanè, hecho la antepuerta.
Eiusmodi velis cubiculorum ianuæ tegebantur, Lampridius in He-
liogabalo, qui suborto militum strepitu exterritus in angulum se condidit: obiectu-
que veli cubicularis, quod in introitu erat cubiculi, se texit. Quo loco illa verba,
quod in introitu erat cubili, meritò tanquam glossema expungunt P. Faber &

Cafau-

Casaubonus. Hæc autem vela eo ponebantur ne scilicet per forium rimes inspicere possent curiosi quid intus ageretur. Iuuuen. lat. 9. vers. 105.

— claudo senestras,

Vela tegant rimas, iunge osia, tollite lumen.

E medio, &c. Epictetus libro 3. dissert. 22. ceteri parietibus, ianuis, velis reguntur. Ego sub dio, in propatulo ago, omnium oculis, & inquisitioni expositus, Deo me probo. Eadem ratione in aulis principum ante portas erant cancelli ligneæ operâ, & ad ostium pendebat velum. Ostendo id ex Sidonio Apollinari lib. 1. epist. 1. de Theodorico rege, *Pellitorum turba satellitum ne ab sit admittitur: ne obstrepat eliminatur: sicque pro foribus immurmurat exclusa velis, inclusa cancellis.* Vnde Julianus in l. cetera 43. §. sed et si cancelli. n. de legatis. 1. cancellos, & vela coniunxit his verbis. Sed et si cancelli sunt, vel vela legari poterunt. In scholiis antiquorum Grammaticorum aut Rethorum antiquorum erat ante auditorium proscholion, quod ab auditorio distinguebatur velo, vel centone. Id patet ex veteribus colloquiis puerorum vtrâque lingua scriptis, quæ excusa sunt cum glossariis antiquis: ibi enim puer narrat, ut perueniens ad scalas gradus ascenderit, compositè ut decet, & in proscholio pileum posuerit, & composuerit capillos, & si cintroierit in auditorium subleuato centone. Hinc apud Imp. nata formula, *levato velo causas cognoscere*: id est, apertis foribus, omnibusque admissis. Honorius & Theodosius in l. de submersis. cod. de naufragiis, & apud ecclesiasticos scriptores obseruatum reperio, cum res maiori examine indigebat, vel criminale iudiciū esset, iudices velum tribunal prætendere solere. testimonio est Clemens Romanus, qui lib. 2. Apostolicorum constitutionum cap. 56. Sic inquit ex interpretatione Bonij. Aspice mundana iudicia, quorum potestati videmus tradi homicidas, adulteros, veneficos, sepulcrorum perfores, latrones: « De quibus cum quæsuerunt præfecti iudicio ab iis, qui illos in iudicium adduxerunt, demum interrogant eos, An illa ita se habeant? Quibus affirmantibus, non continuo eos ad supplicium mittunt, sed per plures dies quæstiones exercent cum multo consilio, & velo interiecto. » Hinc intellige Imp. Constantini verba in l. de officio rectoris provinciae, cod. Theod. *non sit venale iudicis velum, non ingressus redenti, non infame licitationibus secretarium*: Vbi obiter notabis locum hunc in quo iudices sedebant & causas examinabant secretarium vocari, quia hisce velis à turba & populo secernebantur, l. 3. c. de offic. diuersi iudicium, cum al. multis. Cetera vide apud Lipsium ad lib. 13. annalium Taciti, & Casaubonum ad Hist. August.

7 R A R A Q V E *Summænus*, fornice rima patet.] Erat idem lupanar in Summænio, idèò *Summænarus* appellat publicas lupanaris meretrices alibi: nec intelligas, alias esse meretrices superioris versus: & alias huius: Sed in eodem lupanari meretrix abigit testem, veloque seraque & ipso fornice rara rima est, quâ possit aliquis curiosus eliminare quid ibi fiat.

8 A Chione saltem, vel ab Elide disce pudorem.] Chione & Elis, vel Landes ut alias, prostibula erant procul dubio Martialis tempore notissima.
 9 ABS CONDVNT *pureas & monumenta lupis.*] bene, & verè à Turnebol lib. 13. c. 19. explicatum est, has esse, quas lib. 3. epig. 93. hic idem *bustarias mœchas* appellauit, quæ vilissimo precio prostituebantur seruis, & infimis hominibus extra urbem, ad sepulchra, & monumenta.

10 CENSURA.] Pro quaunque reprehensione sumitur. sic Ouid. vnde hanc sententiam desumfit, Martial. elegia prædicta:

Nec te nostra iubet fieri censura pudicam:

Sed tamen, vt tentes dissimulare rego.

II DEPREHENDI VETO.] deprehendendi verbum soleinne est, de iis qui in aliquo crimine & re turpi, deprehenduntur. Senec. epist. 43. *Ianitores conscientia nostra, non superbia opposuit. Sic viuimus, vt deprehendi sit, subito aspici.* Et ideo de iis, qui in adulterio deprehendebantur, Horat. lib. 1. sat. 2. in fine.

Deprehendi miserunt est, Fabio vel indice vincam.

Et sat. 4. — *deprehensi non bona est fama Treboni.*

Et lib. 2. sat. 7.

— quid si me stultior ipse

Quingentus emto drachmis deprehenderis.

Ouid. lib. 1. amoram, eleg. 9.

Murs quoque depresso fabrilia vincula sensit.

Hinc Iuuenali lux, sat. 6. vers. 182. de mœcha in complexibus servi, aut equitis iacente.

— claves licet, & mare cœlo

Confundas, homo sum. Nil est audacius illis

Depressis: iram atque animos à crimen sumunt.

Est notissimus iocus ex ambiguo, quem refert Quintilianus lib. 6. c. 4. ad finem. quidam enim interrogatus qualem existimas deprehensem, respondit tardum. Et Cicero ad Atticum. p. inquit, *Clodius depresso domi C. Cesaris, & Vlp. in L. Palam. 45. §. quæ in adulterio. p. ad l. Iul. de adulter. s̄pē hoc verbo deprehensa vtitur, & ibidem deprehensio eadem mente dicitur.*

A D E P I G R. XXXVI.

EXCVSAT epigrammaton linguam, id est verborum lasciuam literatam, quam præteritione excusauit in epistola, exemplo multorum, qui ante se epigrammata scripsere. Nunc autem ipsa Poematis natura, quæ id videatur postulare, nec placitura epigrammata sint, nisi prætextatis verbis componantur.

1 *Nec quis prelegat in schola magister.*] Sic lego cum multis qui iamdiu hunc locum emendarunt. Solebant seuera carmina, vt Tragœdix, & Epopeiæ, prælegere magistri in scholis; lib. 8. epig. 3. sic loquitur Musa ad Martialem,

An iuuat ad Tragicos soccum transferre coburnos?

Affera vel paribus bella tonas modis?

Pralegat ut tumidus rancus te voce magister.

Mos erat enim apud ludimagistros, non solum discipulis suis ea praælegere, quæ vetustate Poetarum cōmendabantur, & iam mortuis auctoribus censebantur: sed etiam ea, quæ amici sui quique nobilissimi in lucem emittebant. Pers. sat. 1. versu 43.

Ten' cirratorum centum dictata fuisse

Pro nibilo pendat?

Et Tullius ad Q. fratrem: *Alterum est de Caluenti Marij oratione quod scribis: miror tibi placere me ad ipsum rescribere: præsertim cum illam nemo lectorus sit, si ego nihil rescripsero: meam in illum pueri omnes tanquam dictata perdiscent.* 2 *Q V I D si me iubeas Thalassionem.*] Thalassio carmen erat solemne conuiuii Fecenninis ioculariter plenum, quod in nuptiis cani solebat: dicatum Thalasso Deo boni in nuptiis ominis, lib. 12. epigr. 42.

Nec tua defuerunt verba Thalasse tibi.

Seneca in Medea, Choro 1.

Festa dicax fundat conuicia Fescenninus.

Hoc carmen sua habebat verba lasciva, & aperta, & dominantia, vt ait Horatius, quæ ab ipsa carminis formulâ abesse non poterant, nec pro illis honestiora & teætiora substitui. Est igitur Poetæ acuta comparatio. Quemadmodum ineptus essem, si Thalassionem recantare iuberes verbis non Thalassionis, id est honestis: ad eundem modum ineptus, qui me epigrammata iubes scribere lingua non epigrammatæ: & addit continuo alias comparationes duas, scilicet Floralium ludorum, de quibus late supra epigr. 3. n. 1. dictum est, & habitus meretricum, & matronarum. Matronæ stolâ in duebantur, quod non erat permittsum meretricibus: Nam hæ togam gestabant. Probant id epig. 39. lib. 2. de Mœcha,

Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

Et lib. 6. epigr. 64.

Sed patris ad speculum tonsi, matrisque togatae Filius. —

Et lib. 10. epigr. 52.

Ibelin riederat in toga spadonem,

Dammata Numa dixit esse mœcham.

Et de hoc multa mentio apud Horatij, Tibulli & Iuuenalis commentatores. Dicit autem stolatum pudorem, pro stolâ pudicâ matronarum, quæ meretricibus non permittebatur.

3 *Nec possunt nisi pruriunt iuuare.]* Eodem sensu doctissimus Poëta rum Catullus ep. 16.

Qui tum denique habent saltem, ac leporem

Si sunt molliculi, ac parum pudici,

Et, quod pruriat, incitare possunt

*Non dico pueris, sed ijs pilosis,
Qui duros nequeunt mouere lumbos.*

4 *N E C castrare velis meos libellos.]* Idem iubebat, sed minacibus verbis
Catullus dicto epigrammate,

*Si qui forte mearum ineptiarum
Lectores eritis, manusque restringas
Non horribitis admouere nobis,
Padicabo vos, & irrumabo.*

Admouere manus dixit quod *Martialis castrare*. hoc autem impetravit facetissimus Poëta à Cornelio, & ab omnibus sanæ mentis hominibus, sed non potuit nostro seculo ab aliquibus male feriatis impertrare, qui lepidissimos libellos epigrammatō castrauerunt, & pro sua virili parte curarunt ne purissimæ Latinitatis monumenta viuerent.

5 *G A L L O turpius nibil est Priapo.]* Prouerbialiter extulit hanc sententiam, & perseverauit in metaphorā, eadem formula usus, l. II. ep. 73.

Drauci nata sui vocat piscinam.

Collatus cui gallus est Priapus.

Callum Priapum castratum appellat. Vocabantur castrati Galli, quod matris Deum sacerdotes, qui Galli proprio vocabulo nuncupabantur, essent omnes castrati.

AD EPIGR. XXXVII.

E X tollit Poëticè amorem, & pietatem inter Lucanum & Tullum fratres, rarum exemplum, quod omnibus seculis,
— fratribus quoque gratia rara est,

Vt ait Ouid. I. Metamor. Lucanus tamen decessit prior, vt constat ex epigr. 52. lib. 9. quod est de his ipsis. infra verò epigr. 94. eadem pāne de Fabricio & Aquino dicuntur à Poëta.

AD EPIGR. XXXVIII.

P Ræposteram feminarum luxuriām hoc epigrammate taxat sub nomine ficto Bassæ, quam nominat etiam multis in locis. De eadem luxuria conqueritur Plinius, lib. 33. cap. 12. quod argenteis vasis, quæ ad cibos comparantur ad fordēs etiam abutantur, his verbis. *Iam vero pædagogia ad transsum virilitatis custodiantur argento, femina lauentur, & nisi argentea solis fastidian, eademque materia, & cibis, & probris ferniat.* Sed eleganter Alexandrinus Clemens Pædagog. lib. 2. cap. 3. exagitat hunc abusum ex interpretatione Gentiani Heruetti, *Selle autem, inquit, argentea pelues, & acetabula, scutella & caini, & præterea vasea aurea, & argentea, nonnulla quidem ad ciborum ministerium, alia verò ad alios usus, quos me pudeat dicere, & circa finem Capitis de eadem re. Res est autem planè ridicula, & digna maxime, quæ ludibrio habeatur, argentea vrina receptacula, & vitreas matulas viros inferre, & has, quæ sine ratione sunt diuites mulieres, ex auro excrementorum facere receptacula, ut ne egerere quidem eis licet absque superbia. Vellem quidem eos per-*

totam vitam, aurum stercora existimare. Eadem ratione & hic epig. 12. lib. II. exagitat Sardanapalum, quod vasa. à Mentore fabricata in matulam mœchæ suæ conuerterat.

*Te potare decet gemma qui Mentora frangis,
In scaphium mœche, Sardanapale, tua*

Miserum aurum appellat ob usum indignum & demissum ad contumeliam, ut olim Apostolus dicebat. alia vasa facta in honorem, & alia in contumeliam ab eodem figulo.

¹ *CARIUS ergo cacas.] irrigione dictum est, vt dicitur carius habitare aliquis, qui nimio precio conducit domum.*

AD EPIGR. XXXIX.

REVERTITVR ad plagiarium Fidentinum quem etiam exagitat
infra epigr. 51.

¹ *QVEM recitas.] Parec basin de recitatione longissimam adducit Raderus vndique congestam, lib. 10. epig. 60. sed exquisitoria in hac re multa ab eo prætermissa, quale illud est exquisitissimum, apud Plin. secundum lib. 9. epist. 34. Sed puto me non minus male saltare, quam legere: Nam cum dixisset se velle familiaribus amicis recitare per libertum subiungit. Ipse nestio, quid illo legente interim faciam: Sedeam defixus & manus, & similis ocioso: An, ut quidem, que pronuntiabit, murmure, oculis, manu prosequar. Sed puto, &c. ubi saltare est idem, quod græcis ὄψεως, id est exprimere verborum sensus, quibusdam motibus corporis iuuenialis sat. 6. vers. 63.*

Chironomo ledam molli saltante Batyllo.

Vbi utrumque coniunxit Chironomon, & Saltare: nam Chironomos græcis dicitur is, qui manuum & digitorum motibus exprimit aliquid. Exempla inuenies apud Lucianum *mei ὄψηστος*. hi autem Chironomi à Theatro ad conuiuium euocabantur, ubi ad symphoniam aues, & reliqua obsonia scissorio gladio diuidebant. Petronius, *ad Symphoniam gesticolatus lacerabat obsonium*. Iuuenal. sat. 5, vers. 121.

Structorem interea, ne qua indignatio desit,

Saltantem vidcas & Chironomonta volantis Culiello. Vbi caue credas Lipsio lib. 2. Saturn. cap. 2. qui structorem eundem Chironomonta saltantem intelligit: hisce namque versibus duo sunt diuersi: structor alter: & alter Chironomon saltans. Saltare igitur in praedicta Plinij epist. nil aliud est quam *χιερομοῦ*, quod in Theatris à Pantomimis siebat. Hic Fidentinus ita malè recitabat, ut tota carminum Martialis venustas periret omnino, & quamuis ea carmina Martialis essent legitima, recitatione prauâ definiebant esse auctoris sui, & incipiebant esse Fidentini recitantis. Contrario sensu eleganter Plinius iuuenior epist. 15, lib. 3. molli & suavi recitationi tantum tribuit, ut suscipietur sibi ab ea imponis, & iudicium eius acre quoquo modo impediri.

Verba eius sunt: *Videor iam nunc posse rescribere opus esse pulchrum, nec super primendum, quantum estimare potui ex iis, quae praesente me recitasti: si modo mibi non imposuit recitatio tua: legis enim suauissime, & peritissime. confido tamen metu: sic auribus duci, ut omnes aculei iudicij mei illarum declinimenti refringantur: bebetentur fortasse, & paulo retundantur.*

AD EPIGR. XL.

REVERTITVR ad Decianum, de cuius laudibus, supra epigr. 9. RAROS inter numerandus amicos.] rares dicit quod rarissimum sit, & pene singulis seculis vix unum amicorum par, spectandum orbis propositum sit. De quo communi loco, vide plura apud Cicernem in Lælio. Ideo subiungit,

Quales præsca fides famaque nouit annus.

* Nam præsca fides temporis antiquitatem denotat, ut apud Virgilium in 9. vers. 79.

— *Præsca fides facta: sed fama perennis.*

Id est quamvis factum antiquissimum sit, eius fama per omnia secula perdurabit. Eadem sententia de raritate amicorum, infra epig. 94.

Famaque quod raro nouit, Amicus erat.

2 Si quis Cecropia madidus Latiaque Minerue.] id est Græcis, & Latinis literis eruditus. eadem dicendi formula usus est lib. 4. epigr. 23.

*Quis si Cecropio satur lepore,
Romana sale lusserit Minerue.*

3 MADIDVS.] Artibus imbutus & eruditus, quod alibi dixit, *Iure madens, varioque toga limatus in usu.*

lib. 7. epig. 50. & epig. 68. eod. libro,
Cuius Cecropia pectora roce madent.

4 DISPEREAM.] Similis execratio est epigr. 5. lib. 2. sed aliis verbis ad eundem Decianum.

Ne valeam si non totis Deciane diebus, &c.

Et lib. 4. epigr. 31. ad Hippodimum.

Ne valeam, si non est res gratissima nobis.

Et ne viuam. vt lib. 10. ep. 12.

Ne viuam nisi te, Domini, permitto libenter.

Et contra in affirmationibus iurabant, Ita viuam. cuius iuramenti extat elegans exemplum apud Valerium Maximum lib. 9. c. 13. §. 3. de Iunio Bruto, his verbis. *Nam à Furio, quem ad eum occidendum Antonius miserat, comprehensus: non solum cervicem gladio subtraxit: verum etiam constantius eam prabere admonitus, ipsis his verbis iuravit: Ita viuam dabo. O sati cunctationem cruxosam! o iurandi stolidam fidem! Quæ verba, quam stolida sit Stephani Pighij legentis, Ita vt viuam, emendatio, satis aperte indicant.*

AD EPIGR. XLI.

MALE in Plantinianis liuidus hic *wesāwā;* scribitur littera maiuscula. Est enim mobile nomen omnibus inuidis, commune & in-

quemuis eorum scriptum est epigramma, & in lemmate melius legetur in huidum, id est, in inuidum.

1 *Q vi ducis vultus.*] Vulgata formula, id est, te tristem, & seuerum ostendis. Seneca integrum phrasim posuit epist. 58. incipit, *Cum Baȳs deberem. Itaque, inquit, vultum adducet ad tristitiam.* & lib. 6. de benefic. cap. 4. *Si cum daret suspiravit, vultum obduxit, vbi legendum est omnino non abduxit, vt in editione Romana, sed adduxit, & deest, ad tristitiam.* D. Hieronymus ad Rusticum: *Testudineo Grunnius ad dicendum incedebat gradu, & per interalla quadam vix verba carpebat, & tamen cum mensa postea adducto supercilio, contractis naribus, duobus digitulis concrepabat.* Sic hoc loco ducis vultus, id est, ducis vultus ad tristitiam. eadem phrasi usus est Suetonius de Tiberio, cap. 68. *Incedebat, inquit, cernice rigida, & obliqua adducto fere vultu, id est, tristis & seuerus:* *Quod declarauit seqq. verbis, pleniusque tacitus, nullo aut rariissimo etiam cum proximo sermone, &c.*

AD EPIGR. XLII.

Epigramma in eos qui in facetiis modum non seruant, nec iudicium adhibent ut nec urbanitatem à scurrilitate & vernilitate seiungant, quod iudicium difficillimum esse docet latè Cicero 2. de Oratore ad Quintum fr. & etiam in officiis. Argutè Martialis Cæciliū hunc, qui se urbanum existimabat comparat cum multis scurris, ut discat tandem qui siet.

1 *V E R N A es.*] De vernularum importuna licentia, & scurrilitate multa sunt apud Horatium, Senecam, & hunc auctorem à multis in communes locos congesta, ut eruditè fecit Douza ad Petronium lib. I. cap. II.

2 *Hoc quod Transyberinus ambulator.*] Non continuò pro ambulatore intelligas habitatorem Transyberinum, & ideo Iudeum, quòd Iudea plebecula trans-Tyberim habitauerint. Nam etiam trans-Tyberino habitabant, & alij multi, & etiam laxis ac magnificis ædibus, ut lib. hoc epigr. 109.

*Est tibi, sitque precor, multos crescatque per annos,
Pulchra quidem, verum trans-Tyberina domus.*

Et Horat. lib. I. Sat. 9.

— *trans-Tyberim cubat is supra Cesaris hortos.*

Ego ambulatorem trans-Tyberinum eum intelligo, qui sulphurata venum circumferebat per trans-Tyberinam regionem: vbi inter habitores ab urbe remotores liberius dicax erat.

3 *Q vi pallentia sulfurata fractis permuat vitreis.*] De hac permutatione idem lib. 10. epigr. 3.

*Quæ sulphurato non sit emta ramento,
Vatiniorum proxeneta fractorum.*

Statius item Papinius lib. I. sylu. in Kal. Decemb.

Hic plebs scenica, quique communis.

Permutat vires gregale sulfur.

Qui mos permundandi sulphurata fractis vitreis hodieque viget Valentiae, & Barcinonae, quod illa fragmenta vitrea in fornacibus vbi confatur vitrum recotta liquecant, & ex iis iterum possint integra vitrea vasa fabricari. Turnebus lib. 24. cap. 43. existimat haec sulphurata à Iudeis vendi, quod diserte potest probari falsum ex epigrammate 57. l. 12. vbi enumerans Martialis multos, & varios vrbis strepitus, qui eum cogebant rusticari, & in villa somnum querere, Iudeos & hos venditores sulphuratorum diuersos enumerat his verbis,

*A matre doctus nec rogare Indaus,
Nec sulphurata lippus institor mercis.*

Vbi vides diuersos esse strepentes rogatores Iudeos, & sulphuratorum institores.

4 *Q u o d otiosa Vendit, qui madidum cicer corona.*] Otiostam coronam plebeiam intelligit feriatam in theatro vel Circo sedentem ad spectandum: tunc enim in otio est, nec negotiis occupatur. de qua re vide epigr. 12. hoc libro. Madidum autem cicer crudum est, & maceratum aqua: nam varie condiebatur Cicer. Varro sexagesimo, *Qui nobis ministrarunt pueris festis cicer viride.* Et Plautus coctum seu tostum cicer nominat. Est igitur, *Fricatum, Tostum, Coctum, Madidum, Tepidum.* Forsan garuances verdes, antequam maturescant esui aptum. Ego Viride intelligo frictum vili oleo quod viride est. *Fricatum, quomodocumque frictum. Tostum, cinere vel gypso, vt apud nostrates vulgo. Coctum, aqua Madidum maceratum, & crudum. Tepidum ad differentiam madidi calidum.*

Ex his omnibus condituri madidi ciceris vilior gustus, vilius premium. Hodieque Valentiae & Barcinonae, lupini aqua macerati vulgo venales circumferuntur, & pauperculæ plebi in deliciis sunt. Ij igitur, qui madidum cicer plebeculae vendebant vilissimi institores habebantur, & dum omnium dictetiis expositi, se procacitate & impudicis dictis vindicabant.

5 *Q u o d custos dominusque viperarum.*] Erant Romæ olim, ut & nunc, agyrtæ, & circulatores ad imperitæ plebis oblectationem nil non tentantes, & etiam apud alias nationes, præcipue apud Græcos, qui hisce imposturis delectabantur, ut Athenis apud Apuleium, lib. 1. Metamor. Et tamen, inquit, Athenis proximo, & ante Poecilem porticum isto gemino obtutu circulatorum respexi, equestrem spatham praecutam mucrone infesto denorasse, & deinde multa subiungit de his circulatoribus. Sed haec verba leuiter corrupta sic lego: *Et tamen Athenis proximo ex-ante Poecilem porticum, &c.* Ex ante dixit more prisco, ut est apud Ciceronem, *Ex ante diem kal.* Sic legendum apud Macrobius, lib. 1. Saturn. cap. 8. vbi de Saturnij æde agit. Habet, inquit, aram ex ante scenaculum pro cenaculum, vbi antiqua lectio erat, habet aram & ante se cenaculum, vel ante Senatulum. Deinde expungo illud comma inter verbum *Equestrem* & *Spatham.* Nam non equestrem ad spatham

Spatham non ad circulatorem referendum. Est enim spatha equestris gladius. Circulatorem equestrem quis videt? Qui impostores usque ad ultima secula Romani Imperij viguerunt. Nam Aurelius Prudentius, in supplicio Rom. Martyris, hymno 10. πειθαράντων, hæc scribit:

Ignosco fatui, hæc tamen vulgariter,

Quos lana terret discolor in fibrite:

Quos sepe falso circulator decipit.

Quæ verba ideo adduxi, ut à nemine adhuc intellecta tentarem explicare. In primis lege *falsus circulator*, nam *falsus* non recipit Latina consuetudo. in animatis enim & personis *falsus* est ille qui se fingit esse quod non sit, & *falsus propheta, falsus amicus*: qua acceptione *falsus circulator* esset qui se fingeret circulatorem, cùm tamen non esset: quod est contra sensum horum verborum. Lego igitur *falsus* quod visus, & suis imposturis, & procacibus dictis excitaret. Illud autem difficillimum est, *Quos lana terret discolor in fibrite*.

Hoc à me sæpe visum in nostris circulatoribus, tibi ut potero describam. Sunt duo bacilli æquales, & ita complanati ut æqualiter iungantur inter se, quorum quilibet interius foramen habet tanquam tubulum usque ad extremitatem, remanentibus solidis duobus digitis. Ea autem parte qua desinunt illi Canaculi, fiunt transuersa foramina ad latus utriusque baccilli; & per eos Canales inserunt cordas quasdam laneas, vel sericas, quarum extremitates exeunt per illa transuersa foramina. Hæ autem duæ chordæ discolores sunt: ita, ut una sit alba, altera vero rubra, & ad extremitatem inferiorem ita colliguntur, ut continua sit una chorda ex diuersicoloribus, ex una parte extrahunt cordam albam. In altero foramine transuerso alterius baccilli, eminet tantum extremitas rubrae chordæ. Proponunt igitur illam chordam pendentem albam, quam existimant terminari in eo foramine transuerso alterius bacilli, & dicunt, Si apprehensa illa extremitate extrahant illam chordam & extendant se effecturos, ut quæ alba sit reddatur rubra. Apprehensa igitur illa extremitate, extrahunt chordam, quæ, cùm per eam partem quæ per canaliculum illius baccilli demissa est, rubra sit, exit rubra. Nihilominus tamen quantum extrahitur de chorda rubra, illa tantum abscondatur de altera alba quæ pendebat: Existimat imperitum vulgus immutari chordæ colorem illa abstractione, cùm partes illæ chordarum inter se colligatarum æqualiter dimittatur per canaliculos ad inferiorem bacillorum partem, ita ut extracta una æqualiter altera abscondatur: & rursus cùm tota rubra ab una parte pendet, apprehensa alba extremitate iterum extrahunt albam, se rubra æqualiter absconde, & hoc est quod significant verba Prudentij, quem locum doleo non intellexisse Victorem Giselinum in commentario eius: nam refers ad licia diuersa colore malefisic nota, ut est apud Virgilium in Pharmaceutria,

*Terna tibi hac primum tripli diversa colore
Licia circumdo.* — Quid enim hæc cum lana discolore
in stipite? sic igitur hic locus interpretatus: nunc animaduertere oportet. Ex iis circulatoribus aliqui serpentes collo implicitas brachiis, & manibus circunferebant: vel innoxias, & absque veneno; vel noxias, contra quarum venenum se medicamentis muniebant, vel assuecebant, ne eos laederent, quas tamen habebant vñales ad medicamenta, vel venena conficienda. Hi autem sunt de quibus Paulus loquitur L. in circulatoribus, vlt. r. de extraordinar. criminib. Cuius verba sunt,
*In circulatoribus qui serpentes circumferunt, & proponunt; si cui ob eorum metum
damnum datum est, modo admissi actio dabitur.* & hic lib. 7. epigr. 86.

Si gelidum collo necit Glacilla Draconem.

Cum igitur hi circulatoribus visendi & admirandi cunctis incederent per urbem omni pudore deposito procaces erant, & dipteris scurrilia iaciebant in quemuis.

6. *Q u o d viles pueri Salariorum.*] *Salarios appellat, qui falsamenta vendebant, qui pueros falsamentorum diribitores habebant procaces, & dicaces, ut fere sunt omnes qui in tabernis negotiantur. De quibus pueris loquitur etiam epigr. 87. lib. 4. quos dicit in pluteis tabernæ solere scribere,*

Si damnauerit, ad salariorum.

Curas scrinia, protinus licebit,

Inuersa pueris arande charta.

Horum sales non urbani, sed scurriles sunt.

7. *Q u o d sumantia.*] Coqui viles circuibant popinas, carnes & alia edulia vendentes, & tomacula, quæ farcimina quædam erant ex carnis minute concisis, admixtis ouis, & falsamentis. Hæc ferebant in ollis coopertis quod calida essent. Ideò dixit sumantia, id est vaporem ex se emitrentia. *raucum* dixit coquum, quod ij, qui vñalia circumferunt per urbem, vel claniore, vel vino rauci plerumque sunt: & ij etiam scuriliter solebant cum emtoribus iocari. Vetus Claudius ut est apud Dionem in principio eius vitæ, ne aqua calida & carnes elixæ venderentur. *Cauponum*, inquit, *tabernas in quas coemtes potabant demolius est, editumque ne quis carnem elixam aur aquam calidam venderet, in quosdamque contra delinquentes animaduerit.* & Nero teste Suetonio cap. 16. & Vespasianus Xiphilino interdixerunt, ne quid in popina cocti, præter legumina & olera vñiret.

8. *Q u o d non optimus Vrbicus Poeta.*] Assentior Turnebo qui lib. 3. c. 17. ad illud Iuuenal. sat. 6.

Vrbicus exodio risum mouet Atellanæ.

non sentit, ut Britanicus. Vrbicus nomen esse proprium, sed communem actoris Atellanarum. Erant autem Atellanæ fabulae Tragœdiarum exodia ad exhilarandum populum, ut siebant olim Satyri. Hispani in

comœdiis vocamus entremeses. Erant hæc Atellanæ, fabulae vrbaniſſimiſ iocis refertæ, quo risus excitaretur, & ideo authores earum dicebantur *Vrbici* quasi *Vrbani*. Ideo Poeta hoc loco non absolute dicit *Cæciliū* assimilari *Vrbico Poeta*: sed non opimo *Poeta Vrbico*: vt hodieque videmus apud nostrates aliqua exodia comoediarum vrbaniſſima, & multi artificij, alia verò insulsa, & ineptiſſima.

9. Q[uod] o[ste]n[der]it de Gadibus improbus magister.] Elegerim *improbis*, vt l. 5. ep. 79.
Nec de Gadibus improbis puella.

Notissimum est Gades nostrates olim per totum orbem doctas salticulas misisse, quæ vibrantes lasciuos lumbos docili tremore, vt eodem loco dicit, mire spectantes delebat. Vnde lib. 14. ep. 203. cuius lemma, *Puella Gaditana*, sic ait:

*Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, vt ipsum
Mæſturbatorem fecerit Hippolytum.*

Statius item Papinius lib. 1. sylua. in Kal. Decemb.

Hoc plaudunt grege ludia tumentes,

Illic Cymbala, timulaque Gades,

Illic agmina confremunt Syrorum.

Vbi legerim. *Ludia trementes*. ex dicto epigr. 79. lib. 5. & lib. 14. ep. 203. & ex Iuuuale sat. II. vers. 161.

Forſitan exſpectes, vt Gaditana canoro,

Incipiat pruriere choro, plauſique probata,

Ad terram tremulo descendant clune puellæ.

Virgilius item in *Copa*, siue alius eius Poematij auctor, de Syrisca:

Copa Syrisca caput Graia redimita mitella

Crifsum sub Crotaso docta moucre latus.

Crifsum latus, id est, crissans & tremulum. Apuleius, Nam dextera (inquit) ferebat aneum trepitaculum: cuius per angustam laminam in modum balibei recurvatum, trajecte mediae paucæ virgule, crifante brachio tergeminos ictus, reddebat argutum sonum. Hinc crispitudo, Arnobius lib. 2. ad medium, Ut praerint obscenis numeroſier, & scabillorum concrepationibus sonoris, quibus animalium alia lascivius multitudo, incompositos corporum diſſolueretur in motus, saltaret, & cantaret, orbes saltatorios verteret, & ad ultimum clunibus, & coxendicibus subleuatis lumborum crifitudine fluctuaret. Has ad quæſtum circumducebant Gaditani qui eas docebant,

Edere lasciuos ad Beticæ crismata gestus. Vt lib. 6. epigr. 71.

Cumque ipsi puellas hasce circumferrent, perficta fronte fuisse necesse est, & scurrili dicacitate.

10. Q[uod] o[ste]n[der]it bucca est vetuli loquax cinædi.] Profligatissimæ impudentiæ cinædi erant, & ad eam impudentiam, quæ per se loquax est, si accederet senectus, quæ garrulitate se iactat, importuniſſima loquacitate obtundebant omnium aures. Ideo dixit vetuli cinædi. Bucca verò quamvis turpe verbum sit in fellatoribus, vt lib. 2. epigr. 28. Calda

Calda Venustina nec tibi bucca placet. Hoc loco nihil tale suscipiatur est; sed de loquacitate, & scurrilitate loquitur: id est adiecit *bucca loqua*, & prouerbiale illud dictum vulgatissimum, *Quicquid in buccam*. Quod Hispani dicimus, *lo que le viene a la boca*, pro sermone temere prolati, absque villa cogitatione & consideratione.

ii *Q V A R E d e s i n e , &c .]* Est conclusio qua monet Cæciliū à *pirauis* discedat: de quo elegantissimum est Catulli de Suffeno ad Varum ep. 22. Est facetissima illusio: Nam stolidus hic Cæcilius Galbam se, & Sextum Caballum posse vincere existimabat, qui scurræ erant, & non urbani, & Ironicās taxat hominis stoliditatem, qui nec urbanitatem ab scurilitate, nec urbanos à scurris discernebat. Et cum loqueretur cum eodem ipso, non explicans hos duos scurtas esse, persistens in eadem Ironia.

Non cuique, inquit, datum est habere nasum. De naso supra epigr. 4. sati multa.

12 *L V D I T qui stolida procacitate, &c .]* Hic caballus est, id est quadrupes bellua, non *Sextius Caballus*, quem tu urbanissimum existimas.

AD EPIGR. XLIII.

SERIVM epigramma de glorioſa Porciae Uticensis Catonis filiae, & Bruti (qui Cæſarem percussit) vxoris morte. Nota historia ex Plutarcho, Valer. Maximo & aliis sexcentis.

i *M O R T E M non posse negari .]* Id est, non posse impediri: quod probat continuo sui patris exemplo, qui cum sibi manus intulisset impeditus ab amicis se fuit ligari, & oblata viuendi spe, cùm somni simulatione iussisset eos abire, solutis vinculis vulneris, inserta per illud manu viscera abstraxit.

C R E D I D E R A M S A T I S H O C V O S D O C V I S S E P A T R E M .] De morte Catonis supra adducti auctores: inter quos videntur Seneca epist. Sollicitum te esse 24. ultima, inquit, illa nocte Platonis librum legentem Catonem posito ad caput gladio, duo hec in rebus extremis instrumenta prospexerat, alterum ut vellet mori, alterum ut posset. Vbi non oscitanter transeundum illud est, **P O S I T O A D C A P V T G L A D I O :** est enim ex antiquo more cuius non erit iniuncta narratio atque cognitio: Quam altius paulo repetam, ut rei pulcherrimæ auctario subleuatus, Lector, nugas nostras æquiore animo feras. Primum omnium veterum auctorum testimoniis constat in cubiculis seruata quædam fuisse summa Religione, veluti imagines (ut Larium quæ cubiculares vocabantur; liquido id constat ex Sueton. in Augusto, cap. 7. cuius verba adscribam, Thuri- num cognominatum Augustum, satis certa probatione tradiderim nactus puerilem imaginculam cuius arcem veterem, ferreis, ac penè iam exolescentibus literis hoc nomine inscriptam, quæ dono à me principi data inter cubiculares colitur. Inter eas enim imagines eorum etiam quos amarent collocabant. Idem auctor in Caligula de Germanici liberis, cap. 7. *Duo, inquit, infantes adhuc rapti,*

*vnuis iam puerascens in signi festinitate, cuius effigiem Augustus in cubiculo suo posuit quicunque introiret exosculabatur: & Plin. lib. 35. cap. Idem & vultus Epicuri per cubicula gestant, ac circumferunt. Lares autem in cubiculo cum his imaginibus custodiri apposito custodiae puero, idem auctor in Domitiano sic doceat, cap. 7. Puer curae larium cubiculi ex consuetudine assistens interfuit cedi. Cuius ministerij, Macrobius etiam sub fin. lib. 1. Satural. meminit. Fuere etiam inter has imagines eorum Deorum simulachra quae thori genialis curam haberent, August. de Ciuit. Dei, lib. 6. cap. 9. Parcatur humanae verecundiae, peragat cetera concupiscentia carnis & sanguinis procurato secreto pudoris. Quid impletur cubiculum turba Numinum? quando & paranympbi inde discedunt. Deinde in eodem cubiculo gladius etiam religiosè feruabatur. Tacitus lib. 15. Annalium de Sceuino coniuratiōnis in Neronem reo. *Is raptus, inquit, per milites, & defensionem orsus, ferrum cuius argueretur olim religione patria cultum, & in cubiculo habitum, ac fraude liberti subreptum respondit.* Præterea gladium pendente in cubiculo asseruabant. Quintil. in pariete palmato. *Habuerat adolescentis gladium in cubiculo suo semper, siue antequam in hanc fortunam (cecitatis) inciderat param, siue quia excitatis misera solatium est habere rem videntium.* Et paulò post, *Car ego, inquis, gladium tuum in cubiculo tuo habebas? Quia habueram semper: quia usurpus illo non eram.* Lege omnino (quoniam) & continuo, *Ante gladium illum familiarem oculis tuis feci, ante omnibus seruulis notum peperit in cubiculo, tanquam testis conscientia mea palam in medio negligenter, sic ut subirabi posset. Non illum conscientia trepida velutuit. Tam notus in cubiculo fuit quam coetus Domini.* Tandem pendebat gladius hic ad caput. Vnde apud Virgil. 6. Aeneid. vers. 523. sic Deiphobus,*

Egregia interea coniux arma omnia testis

Emouet, & fidum capiti subduxerat ensim. Et 7. lib. de Turno,

Arma amens fremit: arma toro, testisque requirit.

Vbi illud thoro requirere arma & subducere ensim à capite idem existimo. Et Plutarch. in Catone fere idem quod Seneca, ἐλαῖς εἰς χεῖρας τῷ Πλάτωνος διελόγων τὸν φύλακα, καὶ διελάπαν τὸ βιβλίον, καὶ αἰσθάνεται ὑπὲρ κεφαλῆς ὡς ἐκ εἰδένει κρεμασθεν τὸ ξίφος. 1. *Sumfit in manus Platonis Dialogum de anima, & postquam percurrisset maiorem libri partem, & suspiciens super caput, ut non vidit suspensum ensim, &c. Et in sacris Bibliis Iudith, c. 13. vers. 8. Et cum hac dixisset accessit ad columnam que erat ad caput lectuli eius, & pugionem eius quæ in ea ligatus pendebat excoluit, cùmque euaginasset illum, &c.* Vbi in Græco est, καθῆται τὸν αὐτούραλον, eratque Persicus gladius, quem Olophernes gestabat, & cumisset cubitum, suspenderat ad caput. de acinace Herodotus in Polymnia, Πέρσοις ξίφος, τὸν αὐτούραλον καλέσσον. In quibus omnibus vides suspensum ad caput gladium, ut ad manum esset si quid occurrisset. & notandum etiam aliquos solitos esse sub puluino ad idem pugionem abscondere, ut est apud Suet. in Domitiano, cap. 17. *Puer quis cura Larium cubiculi ex consuetudine assistens, interfuit cedi, hoc amplius*

narrabat se iussum à Domitiano ad primum statim vulnus pugionem puluino subditum porrigere ac ministros vocare, nec ad caput quicquam excepto capulo, & preter ea omnia clausa reperiisse. Dixerat autem in Othonē, cap. II. Post hac sedata siti gelida aqua potionē arripuit duos pugiones, & explorata virtusque aciem cum alterum puluino subdidisset foribus aperitis, &c. Quod Latini dicunt ad caput; Nos Hispani dicimus, à la cabejera: hodieque hunc morem obseruamus, ut ad caput ponamus enses cùm dormimus.

2 I N V N C.] Insultantis formula, quā vsus est etiam lib. spect. ep. 23.
I nunc, & lentas corripe turba moras.

AD EPIGR. XLIV.

Reprehendit rusticam Mancini avaritiam, & sordes, qui conuiuas multos parcē, & illiberaliter exceperit, apro tantum apposito, & eo minimo. Enumeratque per negationem ferè omnia, quæ solent in conuiuis, apros, aues, & alias carnes comitari, & veluti vestire.

1 N O N q u a d e tardis seruantur vitibus r u a .] Collige ex hoc versu famelicum hoc conuiuum hyberno tempore fuisse: nam enumerantur fructus, qui seruari solent: velut vuæ, pira, melimela, punica mala. Vuæ non omnes, sed paucorum generum seruabantur: veluti Duratinæ, Purpureæ, Ollares, quas sic appellat Martialis, lib. 7. epigr. 19.

Illic & r u a colloquuntur ollares.

Sic dictæ quod in ollis seruarentur. Horat. sat. 4. lib. 2.

— *V enacula conuenit ollis.*

Rectius Albanani sumo duraueris r u a m.

Quæ omnes non vini causa habebantur, & communi vocabulo à Græcis ῥεάζουσι appellantur, vt est in L. qui fundum 205. II. de verb. sign. & Poeta lib. 13. epigr. 22. de vuis Duracinis.

Non habilis cyathis, & inutilis r u a Lyæ,

Sed non potanti me tibi neclar ero.

Et Plinius idem scribit quemadmodum ad hæc omnia consule, lib. 14. cap. 1. & Ouid. Metamorph. — *sunt poma granantia ramos,*

Sunt anro similes longis in vitibus r u a ,

Sunt & purpureæ, tibi eas scrubabit & illas.

Vbi purpureas nominat, quæ sic vocabantur à colore purpureo, vt apud Horat. lib. Epod. od. 2.

Certantem & r u a m purpura.

Dixit autem de tardis vitibus, propterea quod in eisdem vitibus assertabantur fere ad vitium putationem, vt lib. 3. epigr. 58.

Hic post Novembres imminentे iam bruma,

Seras putator horridus resert r u a s.

Nam id erat proprium, vt nunc est in Italia, vitium putandarum tempus. Admonet me hic locus difficultatis cuiusdam apud Virgilium, quæ potest attentum quemuis lectorem torquere, vt me diu torsi. Est locus eclog. 2. vers. 70. vbi Corydon se ipse increpat, quod amore

Alexis ductus, multa quorum vnu indigeret prætermiserat, versus est:
Semiputata tibi frondosa vitiis in vmo est. Conqueritur quod incep-
perat putare in vmo vitem, & semiputatam reliquerit non sine ma-
gno vitis damno. Concionatur hoc loco, vt solet fere in omnibus, re-
ligiosus Pontanus, & quamvis diuino se gerit more, humano humanè
errat: communemque locum nobis obtrudit, de operibus inceptis,
& non perfectis. Ad populum phaleras, scilicet. Percontarer ego li-
benter ab eo quā fieri posset, vt Corydon tantum temporis anteu-
tisset putationem? Nam initio eclogæ tempus per multos versus assi-
gnat earum querelarum, quas fundit in ecloga,

Nunc etiam pecudes umbras & frigora captant,
Nunc virides etiam occultant spineta lacertos,
Thesfylis, & rapido cessis messoribus astu.

Et multa præterea, quæ media æstate, hæc facta fuisse demonstrant,
& deinceps violas nominat, & flores bene olentes à Nymphis adduci,
se pollicetur daturum pruna, & in eodem versu frondosam appellat
vlmum: *Quomodo hoc tempore iam erat semiputata vitis?* Hoc loco
Zoilus forte de Virgilio triumphasset: sed Gordium hunc nodum sic
dissolue. Illud *semiputata*, non ad putationem referas, sed ad foliorum
denudationem. Vites enim, quæ vlmis maritabantur, vt optima esset
vini coctura, solebant frondibus denudari, vt radiis folis valentius
maturarentur. Hoc cœperat Corydon facere, & reliquerat dimidiatum
opus; conqueriturque de sua negligentia, qua timet fore, vt vuæ sub
foliis latentes acerbæ remaneant. *Quod innuit Epitheto Vlmi, quam*
frondosam nominat: Eam namque & vitem ipsam integrum reliquit
frondibus obtectam. hoc autem noçuum est vnis. Virgilius Georg.
2. vers. 409.

— *Bis vitibus ingruit umbra,*

Et ideo eligebantur arbores minus frondosæ ad vites maritandas,
de qua electione scribit Plin. lib. 17. cap. 23. vbi vlmum præfert ceteris,
excepta atinea, quæ propter nimiam frondem non est vtilis huic rei, &
aliis, quæ ibi enumerat: vt intelligas Corydonis damnum esse, quod v-
lmus non esset spoliata suis frondibus. Sed dices *putare vites*, non esse
foliis nudare, sed secare ferro inutilia sarmenta, & findere putando ad
fructus ferendos: Sed scias putandi verbum omnino significare *re-
gurgitare*, id est purgare quomodounque sit, vt *putare lanam*, quod Græci
dicunt *epoxodisein*, Latini propriè carrere. Plautus Menechmis.

Inter ancillas sedere iubeas lanam carrere,
Galli carder, & inde escardare: vnde nos Hispani cardar & cardadores. &
cardans, qui aptus carrendæ lanæ; & *carmen ferreum*, instrumentum
ad hoc artificium: *Quod Iuuenalis expressit per periphrasim. fat. 7.*
vers. 224.

Qui docet oblique lanam deducere ferro.

Putare igitur lanam est κροκοδίζειν, Titinnius Fullon.

*Date pensam lanam, qui non reddet temporis
putatam recte facite, ut multetur malo.*

Et Tibullus eleg. 6. lib. 1.

Tractaque de nino vellere ducta putat.

Inde in Glossis veteribus ξυρέα, pulatrix corrupte, lege putatrix. Hinc aurum putum putum, id est, igne purgatum, sic enim accipio illud putum ρωτηνεσ, quod eo elemento summa fiat cuiusque rei purgatio, sic per hyperbole in sacris, igne me examinasti, id est vehementer purgasti, & Ouidius.

Scilicet, ut fuluum spectatur in ignibus aurum,

Tempore sic duro est insufficienda fides.

Putum autem, id est putatum, quamuis ego crediderim à puto putandi verbum deductum. putum autem à verbo poto, quasi habile ut potetur. Metalepsis enim ab u ad o, & contra frequentissima est. debet autem esse purissimum id, quod potandum est. Vnde Hispani dicimus, cum rem aliquam tenuissimam, & purgatissimam significare volumus, velut lintea, & vela, tan delgado, tan limpio que se podia tener. Vide etiam Varonem de lingua Latina, lib. 5. verbo, Disputatio.

Ex quibus omnibus intelligendum ac corrigendum puto doctissimum Catullum in epig. 65. de nuptiis Pelei & Thetidos, vbi sic inquit.

Rura colit nemo: mollescunt colla iuuenis,

Non humilis curuis purgatur vinea rastris,

Non glebam prono conuellit vomere taurus:

Non falx attenuat frondatorum arboris umbram,

Squalida desertis robigo infertur araxis.

Qui versus quemlibet attentum lectorem monebunt, vel tantum nullam congruam sententiam elici posse nisi transmutentur. Ego verò transmutationem apponam, & explicationem qualiscumque erit, assignabo. Ait ergo neminem rura colere, ideoque mollescere colla iuuenis: nec taurum conuellere glebam prono vomere. Ideoq. rubiginem squalidam inferri araxis desertis, & deniq. vineam humilem, id est, non maritatam vlmis in cacumina prorepentem nec pugnari curuis rastris. Nec umbram arboris frondose maritatæ viti nocentem attenuari falce. Hunc sensum ex versibus ita compositis elicies liquido,

Rura colit nemo, mollescunt colla iuuenis,

Non glebam prono conuellit vomere tellus,

Squalida desertis rubigo infertur araxis:

Non humilis curuis purgatur vinea rastris,

Non falx attenuat frondatorum arboris umbram.

DVL CIBVS aut certant que melimela fauis.] De melimelis plurima mentio, quod dulcissima essent. Ideo Græci earum vocabulum ex melle composuerunt, quod omnia dulcia mellis vocabulo significant, imitatione

imitatione Hebræorum, quibus *wāt debes*, id est *mel*, cuncta dulcia designat, ut *ficus, vinas, daftylos*. Vnde illud Exodi 13. de terra fluente lacte, & melle, interpretantur Rabbini, terram abundantem lacticiniis pecorum, & fructibus dulcibus stirpium. Qua significatione aliquando accipiunt Græci Medici vocabulum *μέλι*.

3. A v t imitata breues Punica mala rosas.] Non intelligas Punica mala breuitate temporis imitari rosas; sed figura potius, & colore. nam *βαρσιστον*, rosas assimilatur. Illud autem *breues* veluti per antithesim posuit; non per simile.

4. T A N T U M spectauimus omnes.] Metaphora desumpta à Theatro, ubi apri spectaculo exhibebantur. Eadem metaphorâ usus est supra epigr.

21. de Cæciliano sordido Conuiuatore,

*turba spectante vocata
Solus boletes, Cæciliane, voras.*

Et sequenti versu persistit in metaphorâ,

Ponere aprum nobis sic & arena solet.

Et est lufus in verbo *ponere*, quod frequentissime ferculorum appositionem apud hunc Poetam significat, ut epigr. sequenti, & mille aliis in locis. Quod magis miraberis de vino conuiuiis exhibito, dicitur hoc verbo, vt lib. 4. epigr. 69.

Tu Sicina quidem semper vel Massica ponis,

Pamphile. ————— Et lib. 7. epigr. 78.

Ipsa consule conditum, sed ipse

Qui ponebat, erat, Seuere, consul.

Et lib. 13. epigr. 123.

Fumea Massilia ponere vina potes.

Petron. in satyrico de conuiuio Trimalcionis. *Dum titulos*, inquit, *perlegimus, composuit Trimalcio manus, & heu, inquit, ergo diutius vivit! verum est, vinum opimianum praefto, heri non tam bonum posui, & multo honestiores cena- bant. Sed non est cur mirere: Pocula enim vino plena in mensis vni- cuique conuiua ponebantur, vt diximus ad lib. 2. epigr. 1. n. 4.*

A D E P I G R. XLV.

D E lufibus leporum in leonum riætibus dictum est supra epigr. 7. 15. & 23. & dicetur infra in aliis. Miserat Martialis ex tam multis epigrammatis huius argumenti ad Stellam, forte ea quæ ex omnibus selegerat potiora, tanquam ad hominem emunctorum naris, & simul cum illis, misit hoc epigramma, per prolepsim, excusans se, quod occasio- nem præberet Stella satietatis: Nam quemadmodum ipse, lib. 3. epig. 49. in Ligurinum quod importune inter cœnandum ad quinque usque libros legeret; *Putidus est*, inquit, *toties si mibi ponis aprum*. Sic idem pu- tabat in se Stellam dicturum.

1 L A S C I V O S.] De hoc verbo vide multa sup. epigrammate 4. nu- mero penultimo.

2 Quo d *maior nobis charta minorque gerit.*] Non est quod torquearis cum Radero, quid significant hæc, nec arioleris spectaculorum librum mancum esse, & intercidisse epigramma huius argumenti; hoc enim est magno conatu magnas nugas agere. *maior minörque charta*, pro quaunque charta posuit, id est, omnibus in chartis, ut Hispani dicimus *no de io papel chico ni grande, que no escruiesse*. quamvis omnes chartæ sint æquales. vel si mauis argutari, dic ex infinitis hisce epigrammati missis Stellæ illud longissimum 105. & alterum ex his hexastichis. Ideò subiungit, & bis *idem facimus*, quod quando hoc epigramma misit, forte bina tantum huius argumenti scripserat: deinde, ut erat laseuientis ingenij ad fastidium usque id prosecutus est.

3 Bis *leporum tu quoque pone mihi.*] Illud *quoque* ad bis referendum est de leporina carne, quam grati saporis veteribus esset: alias dabitur commodior dicendi locus.

AD EPIGR. XLVI.

Ex c v s a t breuitatem suorum libellorum, & obiter commendat se lectori quod non eadem saepe repeatat Homeri exemplo, qui eiusdem verbis millies eandem rem inculcat, nulla verborum varietate distinguens poëma. Comma autem hoc Græcum tertio quoque versu inuenies apud Homerum, quo innuit poeta se posse si vellet longiores scribere libros: Sed abhorrese se ab hac battologia. Prior versus subobscurus est, cuius hic est ordo. Ne charta edita pereat mihi breuibus libellis, id est, ne hæ chartæ ob libellorum breuitatem excidant facile, & pessum eant: potius quam hæc chartarum iactura fiat, repetamus eadem usque ad fastidium.

AD EPIGR. XLVII.

LEMMA huius epigrammati varium est in variis editionibus, aliæ habent ad Ædilam, & aliæ ad Ædilum. Ianus Gruterus in sua illa inaniter glorioſa editione, quam mille amplius locis serio correctis, ut ipse dicit, locupletauit, Metamorphosen quandam se gloriatur efficie, non consulto Mercurio, aut Venere, & ex femina virum exhibuisse nobis, sed cinædum. Ego quamvis veteres reclament codices, Ædilam scio feminam esse: Nec quod lib. 9. epigr. 58. in Hedylum locatur Martialis continuò, ille idem est de quo hic loquitur: Nam quæ hoc epigr. continentur, nulla ratione viro possunt accommodari.

CVM dicas proprio.] Properare obsceneum verbum est. significat ad voluptatis metam quod dirigitur, celerimus ille Veneris cursus pertingendam currere. Ouid. lib. 2. de arte amandi, vers. 717.

Crede mihi Veneris non est properanda voluptas.

Sed sensim tarda perficienda mora. &c vers. 727.

Ad metam properate simul: tunc plena voluptas

Cum pariter vieti, femina virque iacent.

Ex quibus locis existimauerim conflasse Martialem hoc epigram-

ma quo petit ab Aedila, ne equum qui hanc bigam gubernat, satis sua sponte currentem, intempestiuè impellat, quod hac re futurum sit, ut debilitetur & cesset à cursu: Nam quamuis ipsa ad metam perueniat, non obstat quo minus absoluat is cursum suum.

² F A C S I F A C I S.] Turpiculum etiam verbum Ouidio citato ab Heraldo. Eodem Petronius vtitur in Satyrico de quodam puero, *Interposita minus hora pungere me manu cepit & dicere, Quare non facimus? Tum ego toties excitatus plane vehementer excandui, & reddidi illi suas voces, Aut dormi, aut ego iam dicam patri. & desumitur origo à Græcis qui mihi dicunt, idem est perficere, ut in Iulio Capitolino & in supra allegato Ouidij loco.*

Sed sensim tarda perficienda mora.

Et elegans iocus est apud hunc lib. 3. ep. 79.

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes,

Hunc ego cum fuitus non puto perficere.

Id est resoluere, ut inquit Ouid. lib. 2. de arte, versu 683.

Odi concubitus qui non utrumque resoluunt.

³ E X S P E C T A R E i u b e.] Desumtum ab eodem Ouidio lib. 2. de arte, vers. 689. *Me voces audire iunat sua gaudia fassas,*

Vique morer meme fassine amque rogent.

A D E P I G R. XLVIII.

D E hoc eodem sup. epigr. 31. dictum est, & est aliud epigramma 74. lib. 8. eiusdem argumenti.

¹ Q U O D V e s p i l l o f a c i t , f e c e r a t & m e d i c u s.] Ludit in subauditio verbo efferendi, vel extollendi: Nam vespillones mortuos efferrunt; mali medici viuos efferunt, hoc est occidunt, vel tollunt de medio.

A D E P I G R. XLIX.

C Rambe repetita, quæ magistros solet occidere: Nam ad satietatem usque de his leporibus hoc libro: sed si æquus fueris iudex, potius ingenij copiam miraberis: quodque enim per se epigramma selectissimum est, sed *Puditus est toties si mibi ponis aprum.* Hoc epigramma per se lucet.

A D E P I G R. L.

L Emma emendandum sic, *Ad Licianum de vita rusticæ.* illud enim de locis Hispaniæ ab aliquo sciollo additum. Ad Licianum ad Celtiberos suos proficiscentem mittit hoc epigramma, & depingit ea omnia loca, quæ visurus est, ut eum inuitet eorum amœnitate proposita ad vitam rusticam, & genialem.

¹ V I D E B I S altam Bilbilim.] Satis colligitur ex hoc epitheto quod iam diu à viris doctis est animaduersum, & præcipue à Hieronymo Curita Annalium Aragoniæ fidissimo & eruditissimo scriptore, & qui iam in Itinerarium Antonini doctissima edidit commentaria, Oppidum in Celtiberia, quod vocatur *Calatanid*, non esse antiquam Bilbili, quod hoc nostrum in plano sit. Bilbilis autem alta, & in acri-

monte sita, quare lib. 10. epigr. 20. dixit,

Pendula quad patria visere tecta libert.

2 E Q V I S & armis nobilem.] Legendum omnino, *aquis*, cum quod Bilbiliatorum equorum nulla usquam mentio: tum quod Salonis aqua durando ferro ad cedula arma nobilissimæ, ut infra:

Salone qui ferrum gelat. Et lib. 4. epigr. 55.

Armorum Salo temperator ambit. Et lib. 14. epigr. 33.

Pugio quem curvis signat breuis orbita venis.

Stridentem gelidus hunc Salo tinxit aquis.

Et Iustinus lib. 44. Bilbilim fluuium nominat ferrum durantem, quem Barrerius in Salonem iuxta Bilbilim exonerari tradit. Sed ego credo Iustum Bilbilim appellasse Bilbilis fluuium, cuius nomen non curavit querere.

3 S T E R I L E M Q V E canum.] Per scrupula, & salebrosa loca versari debet, qui de his locis diligentem suscepit disquisitionem. Ego nil addam tam multis, quæ commentatores, & Geographi, & Critici congesserunt. Illud Botrodi nemus, non in Boleti nemus, quod lib. 12. epigr. 18. ad Iuualem Botrodum, Plateamque, nomina crassiora apponat.

4 A E S T V S serenos aureo franges Tago, Obscurus umbris arborum] Quod sit auriferus, Tagus, omnes auctores, & experientia nunc docet. Sic noster lib. 10. epigr. 96. & lib. 12. ep. 3. auriferum vocat, ut diuitem lib. 10. epigr. 16. Et quod arborum umbris sit opacus, etiam Iuuenal. demonstrat his verbis, sat. 3. vers. 54.

— tanti tibi non sit opaci   Omnis arena Tagi.

5 E t v e r n o s a p r o s .] In veteri *vernas* legitur, & multò melius; nam ver nos non conuenit occidi in bruma, & *vernas lupos* appellat lib. 10. epig. 30. qui domesticam piscinam natant. Lipsius lib. 4. poliorceticor 4. dialogo 1. legit *veros*, ad differentiam domesticorum, id est, in suburbanis sylvis pastorum, quos aliquando caueis includebant, ut melius saginentur, lib. 9. epigr. 90.

De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ego subtiliorem, retenta hac lectione, rationem redderem, quod Romæ ambitioni illi coniuatores, vel parcentes sumtui, vel quod veros apros non inuenirent, imponebant saepe conuiuis, pro vero apro porcum apponentes. De quo conqueritur eleganter Martialis difficillimo illo epigrammate 22. lib. 8.

Inuitas ad aprum, ponis mibi Gallice porcum,

Hybrida sumfas, Gallice, verba mibi.

Quod suo loco emendatum, & explicatum leges: cum igitur haec querela communis esset, eorum omnium, quibus hac in re verba dabuntur, felicitati assignat Liciniano quod veros apros, & sibi, & conuiuis mactaturus sit.

6 L E P O R E M Q V E forti callidum rumpes equo.] De verbo *rumpendi*, supra

diximus epigrammate 23.

7 C E R V O S r e l i n q u e s v i l l i c o .] Non relinquet ceruos villico , quod leporina præstantior esui sit, quam ceruina, ut pueriliter sensit Raderus; Nam venatoribus hisce non mercenariis, non præda ipsa , sed venatio cordi est, & lepus difficultius capitur , & maiori celeritate ad eum insestandum opus est. Qui cursus celerrimus mirè delectat venatorem; & eadem ipsa capiendo difficultas : nam iidem ipsi lepores tanto studio, & animi contentione conquisiti, occisi deinceps sordescunt, & viles-
cunt, ut aliqui tangere nolint appositos, Horatius sat. 2. lib. 1.

— leperem venator ut alia

In niue segetur, possum sic tangere nolit.

Nil enim aliud querit, quam cursus, & insestationis voluptatem. Hac de causa monebat, lib. 12. ep. 14. Priscum, ne hac ductus voluptate præcepseret eques,

Parsus vitris moneo rapiente veredo,

Prise, nec in lepores tam violentus eas.

Ceruos igitur non tam captu difficiles , nec qui cursu capiantur, & ideo non tantam adferant voluptatem, relinquas villico. Nam nisi sic intelligamus, inepta sententia esset, quod gratior caro cuiuscumque feræ captæ, vel à villico poterat apponi Liciniano, nec relinquaret ceruos villico comedendos, sed captandos.

8 V I C I N A in ipsum sylua descendet focum.] Syluæ propinquitatem ad focum in felicitate numerat Poeta, epigr. 58. lib. 3.

Et larga festos luet ad lares sylua.

Et epigr. 18. lib. 12.

Surgentem focus excipit superba

Vicini frue cultus Illiceti.

De foco diximus infra epigrammate 93. n. 4.

9 F O C U M Infante cinctum sordido.] Sordido Infante, id est incomto, quales fere rustici, ut infra epigrammate 56.

Sordidaque in paruis otia rebus amat.

Vocat autem infantes sordidos, discinctos & incomtos, vernulas. Sic lib. 4. epigr. 66.

Nec tener Argolica missus de gente minister,

Sed stetit inculci rustica turba foci.

Vbi rusticam turbam opponit delicatis è Græcia seruulis, ut hoc loco infantes sordidos. Cinctum focus, dixit, ut lib. 3. epigr. 58.

Cingunt serenum lacrei focus verne.

Et Horatius lib. 1. Epod. ode 2.

Positique vernas, ditis examen domus,

Circum residentes Lares. Et Tibullus lib. 2. eleg. 1.

Tunc nitidus plenis confusus rusticus areis,

Ingeret ardentи grandia ligna foco.

Turbaque vernarum, Saturni bona signa colam;

Ludit, & ex virginis extruet ante casas.

10. *VOCABITVR venator.*] Alias legitur, *venabitur vocatus*, & melius: sed hoc sensu *vocatus*, idem est quod conuiua, supra epigrammate 44.
Bis tibi triceni fuisse Mancine vocati.

Vocandi enim verbo cenatorium est; vel absolute posatum, ut inf. lib. 2. epigrammate 37.

Cras te Ceciliane non vocauit.

Et lib. 5. ep. 49.

Non cenat quoties nemo vocauit cum. Et epigr. 52.

Ceno domi quoties, nisi te, Charopine, vocauit.

Vnde intelliges difficilem locum Horatij lib. 2. carm. od. vlt.

— *non ego pauperum*
Sanguis parentum; non ego, quem vocas

Dilecte Mecenas, obibo.

Vbi quem vocas, non est coniungendum cum *dilecte*, sed *dilecte Mecenas*, coniunctum. id est, quem o*dilecte Mecenas* ad cenan soles vocare, vt lib. 1. sat. 6.

Nunc quia Mecenas tibi sum coniuctor.

Extrat elegans locus apud Senecam, lib. 3. de benefic. c. 26. vbi, cum narrasset Paulum Prætorium virum liberatum à Maronis cuiusdam calumnia, diligentia, & fide serui sui, subiungit. *Si quis hunc seruum vocat, & illum coniuiam vocabit.* vbi verbum *vocabit* ambiguè positum, id est, *vocabit* coniuiam, cum inimicum, & calumniatorem vocare deberet: vel *vocabit* coniuiam, id est, ad coniuium adducet. Inde dicebantur *vocatores*, serui, qui dominorum iussu amicos ad coniuium cogebant, vt lib. 7. epigr. 85. *Iam dices mihi vapulet vocator.*

Inde dicuntur *Vocationes*, inuitationes ad cenan, Catullus epigrammate 48. — *mei sodales* *Quarunt in triujs vocationes?*

Venabitur igitur conuiua, & hic conuiua non veniet tibi per vocatorem procul accersitus; sed à te ipso clamatus tua ipsius voce, & loco proximo. & inter cenandum ipsa tua mensa poterit venari, quemadmodum tu prandens *Robert* feras, figere potes. ideò dicit *venabitur vocatus*. Nam alias poterat venari; et si non esset conuiua tuus. Quid: quod epigrammate 44. supra citato, *vocati* illi sunt, qui iam discubunt. & Suetonius in Caligula, cap. 39. *Compererat*, inquit, *pronuntialem locupletem ducenda HS. numerasse vocatoribus*, vt per fallaciam conuiuio interponeatur: Nec tulerat moleste tam magno astimari honorum cœna sua. Seneca lib. 3. de ira, cap. 57. *Mimus honorato loco positus irasci cepisti conuiuatori, vocatori, ipsi qui tibi præferebatur.* & Plin. lib. 35. cap. 10. *Vocatores suos ostendenti*, vt diceret à quibus inuitatus.

11. *E t veniet tibi.*] Veniet absolute dictum ad cenan significat, vt epig. 84. lib. 12.

*Omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perfessus dicat tedia mille, veni.*

Et epigramma 51. lib. 6.

*Irascar, licet usque voces, mittasque, rogesque.
Quid facies: inquis. quid faciam? veniam.*

Et lib. 8. epigr. 67.

*Mane veni potius, nam cur te quinta moretur?
Aut cur non sero, Ceciliane, venis?*

12. *OLIDAQUE vestes murice.*] Dibaphum male olere testatur, ep. 4. lib. 4. nam cum multa enumeret male olientia, quibus tetricum Bassum odorem assimileatur. *Quod bis,* inquit, *murice vellus inquinatum.* Teter autem odor proueniebat ex lotio, quo temperabatur purpura, testis est Plinius lib. 9. cap. 39. his verbis. *In conchyliata ueste cetera eadem sine buccino, præterque ius temperatur aqua, pro inuisio humani potus exercento, dividia & medicamina adduntur.* dixerat autem ante de tinctoria purpuræ: ynde colligo in ea lotium indi solere. Ius autem appellat hoc loco, temperaturam illam tinctoræ, quamvis Budæus lib. 2. de asse, non *ius*, sed *vis* legat, quod non multum repugnabo: nam extrema verba eam lectionem adiuuant, *Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata.* Ideo lingentem Philænem delectari vestibus murice tinctoris scribit, non ductam colore, sed odore, quod is referat olidi illius barathri halitum lib. 9. ep. 63.

13. *NON rumpet alatum pallidus somnum reus.*] Supra dixerat, *querulus cliens, nunc autem pallidus reus.* Diuersi hi sunt; nam cliens toto tempore patrono vitetur ad negotia sua; reus autem in ipsa *sua*, & causa. Eadem haec duo coniunxit Seneca lib. de breuit. vitae cap. 3. *Dic (lege diu) quantum ex isto tempore creditor, quantum amica, quantum Resb. (lege omnino reus) quantum cliens abstulerit.*

14. *SED mane totum dormies.*] Plin. Iunior lib. 7. ep. 3. *Quousque regnabis. Quousque vigilabis cum voles? dormies quamdiu voles? & est locus communis frequens Martialis.*

15. *GRANDE, & insanum Sophs.*] de hac acclamatiōne vide supra epigr. 4. n. 8.

16. *DVM Sur laudatur tuus.*] hunc Liciniam Suram suorum versuum laudatorem, & in Auentino monte ad Diana habitantem nominat, lib. 6. ep. 64. De quo etiam mentio, est apud Ælium Spartianum in Hadriano. erat causarum patronus, & Roma agebat causas. Illud autem superiori versu *non superbis*, non interpretor cum Radero, non ambies honores, & magistratus: Id enim, præterquam quod alienum est ab eius verbi notione, ineptissimum est: *Sed non superbum intelligo, non elatum, non fastosum, non ceteros contemnentem.* Nam illi, qui se ab urbibus, strepitū & occupationes negotiorum fugientes, in ru- ra, & agros se contulerunt, non putant ceteros, qui in mediis aulis ne-

gotiis distenti remanserunt præ se homines esse. Ideò supra dixit,
Miserere tu felicium.

Id est, dole felicium vicem, qui seculo tuo otio non possunt perfici, non autem eos contemnas. Ultimum Distichon sic intellige. Quoad vsque aliquis ad iustum laudem, famam, & gloriam perueriat, non est à laboribus, & negotiis cessaturus: At vero cum eò peruerterit, reliquias negotiis, iure suo reliquum vitæ tempus potest viuere; nec impudens iudicandus est, si, cùm iam totum vitæ tempus famæ vixerit, reliquum sibi viuat.

AD EPIGR. LI.

NOTISSIMVS jocus ex Homero; sed non est in cocum, vt in Nepigraphe scribitur, sed in Æmilianum eius dominum, qui Mistillum vocauerat cocum, non alia causa, quam quod apud Homerum lib. I. Iliad. legerat μίσυμος τ' ἀερ τ' ἄνα, id est, secabant sane & alia, & taxat Æmilianum, quod non alia occasione ductus, hoc nomen indiderat coco, neque erat potior ratio cur primum illud Homeri verbum usurpasset quam sequentia, quæ sunt τ' ἀερ τ' ἄνα, ex quibus configit Martialis nomen, non minus sono ipso festiuum, quam μίσυμος; nam nomina, quæ desumuntur à Græca lingua parcè ab ea in Latinam sunt detorquenda, id est, ad Latinam consuetudinem, cum aliqua conuenienti ratione accommodanda, vt præcepit Horatius, bene Martialis notus, in arte.

*Et noua fictaque nuper habebunt verba fidem: si
Graco fonte cadant parcè detorta.*

Et hæc fuit huius loci occasio. Sed ego profecto Æmilianum potius existimo argutum hominem, & facetum fuisse, & non sine causa nomen imposuisse hoc coco suo: Nam quoties vocabat cocum suum, *Mistulle*, dicebat, qui erat vocandi casus nominis eius, & etiam imperantis vox verbi μίσυμος, quo facetus esset jocus, vt quoties vocaret cocum, imperaret etiam vt secaret, vel scinderet obsonia. Est simile nomen apud Latinissimum Petronium in satyrico impositum scissori à Trimalcione, cuius authoris verba, quod aurea verè sint, vt cetera eius operis, libenter transcribam. Non minus & Trimalcio eiusmodi methodo *Latus*. *Carpe*, inquit, processit statim scissor, & ad symphoniam ita gesticulator laceravit obsonium, vt putares Darium hydraule cantante pugnare. Ingerebat nihilominus Trimalcio tentissima voce, *Carpe*. Ego sufficatus ad aliquam urbanitatem toties iteratam vocem pertinere, non erubui eum, qui supra me accumbebat, hoc ipsum interrogare. At ille, qui sapius eiusmodi ludos spectauerat; *Vides*, inquit, illum, qui obsonium carpit? *Carpus* vocatur; itaque quotiescumque dicit *Carpe*, eodem verbo & vocat & imperat. Poterat igitur hic coccus Æmiliani, scissoris officio fungi, & eodem loco, quo Trimalcionis *Carpus*, quoties vocabatur, scindere iubebatur. Et acutè Martialis subsequentia, verba in unum conflauit, vt cùm Mistillus imperatus suo nomine cœpisset

cepisset aliquod obsonium scindere *Taratalla* nomine, & alia item se-
care & carpere imperaretur. Nec mirum videatur cocum scissoris of-
ficio fungi, id enim colligere potes ex Aelio Lampridio in Helioga-
balo, in nefandis eius pestis nuptiis, assumto Aurelio Zoticu Smyrneo
marito, & Domino. Lampridi verba sunt, *Nupsit & coit, ut & pro-*
nubam (lego pronubam) haberet, clamaresque concide magire: hic enim Zoticus,
vt testatur Dio in excerptis, de artificio quod pater exercuerat,
dictus est *magirus*, qua vox cocum significat. Erant igitur ea verba, si
sonum expectares imperantis coco vt scinderet obsonium, reapse
autem imperabat præcidere, vel percidere: quæ omnia verba obsec-
næ notionis sunt, vt diximus ad lib. 2 ep. n. 1. Colligo ergo coqui of-
ficium esse, etiam scindere obsonia: confirmari potest idem ex loco
Iuuenal, sat. 9. vers. 107. male accepto, quæ ab interpunctione in
hac editione ultima, quæ ab interpretibus illum non intelligentibus.
Iuuenal verba sunt,

*Quo tamen ad cantum Galli facit ille secundi,
Proximus ante diem capo sciet, audiet, & que
Finixerunt pariter librarius, archimagiri Carptores.*

Estque expungendum comma inter illa duo verba *Archimagiri. Car-*
ptores, vt est in bono codice manuscripto, quem ego seruo, & in ve-
teribus excussis. Erant enim *Magiri*, aliqui carptores, quos hic Archi-
magiros vocat, quod superioris, quam reliqui coqui, ordinis erant, vt
in prægustatoribus, quorum duo genera obseruo: alterum, quod ad
mensam stabat: alterum genus eorum, qui in coquina residebant: &
utrumque genus prægustatorum nomine vocabatur. Sic in Carptori-
bus venit, qui communii etiam cum Coquis nomine appellabantur. So-
lebant etiam hi Archimagiri dominos monere de hora prandij vel ce-
nae, ex culina cui præerant: Sidonius Apollin. lib. 2. epist. 9. *Ecce & ab*
Archimagiro aduentas, qui tempus instare curandi corpora moneret. Quem qui-
dem nuntium per spatia Clepsydræ horarum incrementa seruantem, probbat com-
petentes ingressum, quinta digrediens. Prandebamus breuiter, &c.

AD EPIGR. LII.

Reuertuntur ad eundem ludum lepores iidem illi, de quibus epig. 7.
15. & 23. dictum est, quæ consule.

AD EPIGR. LIII.

Artificiosum epigramma est, & totum allegoricum; nam persistit
ab initio ad finem in metaphora desumpta ab assertione, & vindicta
libertatis: Rogatque Quintianum, vt plagiarium poetam, absque du-
bio Fidentinum, plagijs reum faciat, quod versus Martialis liberos iam,
& à domino manumissos compingat in seruitutem.

[N O S T R O S dicere si tamen libellos Possum, quos recitat tuus Poeta.] Haec
correctio non èò pertinet, quod putat Raderus, quod subrepta iure qui-
dem nostra sint, re autem & vñ, furis; sed ad malam Fidentini reci-

tationem, qua bonos, & pulchros Martialis versus, ita malè legendo deformaret, ut vix idem author suos agnosceret, ut dictum est supra epigrammate 39. *Sed male cùm recitas, incipit esse tuus.*

2. *A S S E R T O R e n i a s.*] Notum est neminem posse de liberali causa agere sine assertore; & quemuis assertorem esse posse, qui in libertatis fauorem si semel causa cecidisset, iterum ac tertio poterat de eadem agere. L. I. Cod. de assertore tollendo. & hæ actiones, assertions per fusoriae vocabantur, auctore Iacobo Cujacio ad L. 13. r. de excusationib. qui verè emendat Tranquillum in Domitiano, cap. 8. vbi legebatur, *Ne semper se persuasorijs assertionibus accommodarent.* Quam lectionem tenet mordicus Torrétius. Sed Cujacium sequitur Casaubonus. Quintil. lib. 5. cap. 2. Assertionem secundam, appellat secundam actionem in causa liberali, ad quam prima, ut præiudicium adsumitur. & cùm hæ assertions ter quaterve fierent idèo dixit,

Hoc si terque quaterque clamitari.

3. *I M P O N E S plagiario pudorem.*] Id est, acclamatione tua plagiarius ipse pudore vietus cederet. De criminе plagiij, locus lippis & tonsoribus notus.

AD EPIGR. L IIII.

E Vndem Fidentinum plagiarium insectatur hoc epigrammate, qui furto subreptis carminibus Martialis aliqua addebat de suo, quòd furtum dissimularet, cuius argumenti est epigramma 100. lib. 10.

1. *Q Y A tua traducit manifesto carmina furto.*] De notione verbi traducendi, vide multa supra epigr. 4. spectaculorum, n. 1.

2. *S I C interpositus vito contaminat vñcto.*] Inualuit hæc Turnebi emendatio lib. 23. cap. 25. sed magis arridet Raderi, qui legit (*villo*) potuitq. facilè ex *villo* fieri *vili*, quæ lectio est obsoletorum codicum. *Villo*, igitur, *vñcto*, si legas, bellè congruit lectio sententiae: Nam Lingonicus bardocullus crassissimus erat longis villis, & sordidus oleo & interpositus purpureis, & hianthinis vestibus pexatis, & delicatissimi coloris, poterat suis sordibus eas inficere, & commaculare.

3. *C E C R O P I A S offendit pica querelas.*] Improba pica. id est, non probata ob cantum. vide quæ diximus ad epigr. 97. huius libri n. 3.

4. *S T A T contra.*] Sic Seneca, *Conscientia stat contra.* & Iuuenal. sat. 3. vers. 290. *Stat contra, stolidique inbet, parere necesse est.*

Metaphora desumpta à subselliis iudiciotum, vbi patroni aduersi se debant, accusator contra defensorem: & quando dicebat accusator stabat, notissimū id ex omni Antiquitate. Cicero prima oratione, quam pene puer pro Sexto Roscio Amer. habuit. *Credo ego vos iudices mirari quid sit, quòd cum tot summi oratores hominesque nobilissimi sedeant, ego potissimum surrexerim, &c.* Et in eadem oratione de Capitonibus, *quorum alterum in absellijs accusatorem sedere video.* Stare, igitur, contrā, est surrexisse, vel accusatorem, vel defensorem ad dicendum. Absoluta autem, vel accu-

satione, vel defensione, ius erat oratori sedere. Ideò postquam dixerat finiebat hoc verbo *Dixi*: ne videretur sedere contra morem, antequam absolveret orationem.

FVR eſt.] Formula intentionis eius, qui furti accusat. Persius sat. 1. vers. 99. Fur eſt, ait Pædīo.

Deinde subiungit depulsionem Pædij, qui existimabat se omnino intentionem accusantis propulsare, si antithetis, & verborum aliis figuris vteretur. ideo dicit, — *Pedius quid? Crimina rafſis*

Librat in antithetis doctas posuisse figurās

Laudatur.

AD EPIGR. L.V.

PRæfero veterem inscriptionem *ad Fuscum*, quamvis non erit absurdum, si utramque coniungas. Est epigramma selectæ sententiæ desumptum ex libro Ciceronis de amicitia, qui nouas amicitias ita demum admittendas esse docet, si tanquam in herbis non fallacibus, in iis fructus appareat. Cetera perspicua per se sunt.

AD EPIGR. LVI.

Communem locum de vita rustica, id est beata, & quieta, continet Hoc epigramma, qui frequens est apud Martialem, & in quo multus est Horatius. Paucula in eo sunt quæ obseruatione indigeant. Scribit Poeta ad Frontonem, cuius meminit Iuuenal. sat. 1. vers. 10.

Frontonis platani, conuulsaque marmora clamant.

*SORDIDA QVÆ in paruis otia rebus amat.] Sordida otia, incomta, sine cultu, & cura urbana; Virgilij imitatione, qui ecloga 2. sordida appellat rura, O tantum libeat tecum tibi sordida rura,
Atque humiles habitate casas, & figere cervos.*

Quod expressit noster parodicōs, lib. 10. ep. 96.

Et repeatam saturæ sordida rura casas.

Sic *toga rara*. lib. 10. ep. 47. Eadem mente discincta otia appellant, Ouid. lib. 1. Amor. eleg. 9.

Ipse ego segnis eram, discinctaque in otia natus.

Vbi discincta est neglecto cultu, & sordido, ut diximus supra epigr. 50. n. 8. *Paruis rebus*, rusticas intelligit, quæ urbanis vilescent.

QVIS QVAM picta colit Spartani frigora saxi.] Picta frigora per Metalepsim dixit pro frigora saxi picti. & eleganter colit frigora, irrigorie de adulitoribus & matutinis salutatoribus, qui in atrii Laconico marmore crustatis, mane ambulabant expectantes intromitti salutatum, & deducere amicum magnum anteambulones. De his est elegans apud Papinium locus, lib. 1. Thebaid. vers. 144.

Et nondum crasso laquearia fulua metallo,

Montibus, aut alte Crays effulta nitebant,

Atria, congestos vix explicatura clientes.

Quem desumere potuit à Virgilio, lib. 2. Georg. vers. 461.

*Si non ingentem foribus domus alta superbis,
Mane salutantum totis vomit edibus vndam;
Nec vario inhiant pulchra testudine postes.*

3. *E t matutinum portar ineptus aue.]* De salutatoribus cōmunitibus amicis multi loci. Sed quare hoc loco vocat ineptum salutatorē? an quia, vt Cicero de orat. dicit, *ineptus est qui se ostentat, & multus est in aliquare.* Qui se magnis amicis ostentabant multi erant, quod intempestiuā salutatione, & osculis vexabant potentes; aut quia per totam vrbem discurrebant, vt eleganter Manil. lib. 5.

*Instar erit populi totaque habitabit in vrbe,
Limina peruvitans.* —

4. *A N T E f o c u m p l e n a s e x p l i c u i s s e p l a g a s.]* Hunc locum sic intelligo. ante folum, quem vt supra epigr. 50. vicina sylua struxit, infante cinctum sordide explicare plagas alitibus vel leporibus aut cuniculis plenas, quas, vel ipse rure adducat; vel venator, aut auceps, quod quidem suauissimum est. Sic locutus est Virg. in voto Mopsi. eclog. 5.

Et muli in primis hilarans conuinia Bacchi,

Ante folum si frigus erit, si meassis in umbra.

5. *E t p i s c e m t r e m u l a f a l i e n t e m d u c e r e s e t a.]* Ouid. Metamorph. fere eiusdem verbis, *Et calamo faliens ducere pisces.* Pulchre hanc pescandi voluptatem expressit, lib. 10. epigr. 30.

Nec seta longo querit in mari pradam,

Sed à cubiculo, lectuloque iactatam

Spectatus ait lineam trahit pisces.

6. *P I N G V I S i n a q u a l e s o n e r a t c u i v i l l i c a m e n s a s.]* Tenuioris fortunæ homines mensas inæqualibus pedibus habebant: vide quæ notauimus ad lib. 2. ep. 43. n. 4.

7. *V I V A T & v r b a n i s a l b i s i n o f f i c i y s.]* Ego aliter atque Lipsius, Dominius, & Turnebus, hunc locum expono. *Albus enim intelligo in umbra, & otio degens, vt lib. 10. epigr. 12.*

Et venses albis non cognoscendus amicis.

Quod sequenti statim disticho exposuit,

Sed via quem dederit, rapiet cito Roma colorem,

Niliaco redeas tu licet ore niger.

Nam qui rusticantur fusco colore sunt: qui vero in vrbe, & otio degunt albi: Sic lib. 3. epigr. 57.

Non segnis albo pallet otio capro.

Albus, igitur, ironicas, dixit, quasi delicatus, & pulcher, non denigrata, facie viuat in vrbaniis officiis, id est, in illis salutationibus & anteambulationibus, quæ amicorum inferiorum officia sunt.

A D E P I G R. L V I I .

C Aupones quos malignos vocat Horatius sat. 5. lib. 1. insectantur Poetae veteres s̄p̄e: eorum facetissimam irrisiōnem continet hoc

epigramma: quod continuis imbris madefacta vindemia, eorum
quaritiae fecerit satis, cum non sit iis necesse aquam, ut solent, vino
miscere. Est autem iocus ab ironia, Non potes, ut cupias, id est, quamvis
cupias, vendere merum. Certum autem, nunquam cauponem id cupitu-
rum, vinum autem collectum ex madenti via aquam vocat, l. 9. ep. 100.

Centum Coranus amphoras aqua fecit.

A D E P I G R . L V I I I .

E Pigramma est eiusdem argumenti ac epigr. 38. lib. 4.

Galla nega: satiatur Amor, nisi gaudia torquent,

Sed noli nimium, Galla, negare diu.

Quod etiam dixit eodem lib. 4. epigr. 82.

Negare iussi, pernegare non iussi.

A D E P I G R . L I X .

Hoc epigrammate ingenuè fatetur Martialis pusillum esse pondus
suum, de quo supra dictum est epigrammate 24. n. 1. ad hoc au-
tem fingit lepidam narratiunculam de puerō vēnum dūcto, pro quo
centum millia nummum poscebat mango, & inducit expostulatio-
nem, quod eam pecuniam pro puerō non enumeraſſet, quam Phœbus
bene vasatus, protinus penderat: & purgat se Martialis respondens,
quod pondus nihil sibi dedislet, quemadmodum Phœbo suum bis de-
cies puerō delargita.

1. **L A V D A T V R meam Phœbus in inuidiam.]** Id est, ut ego inuidiam, &
contemnar, laudatur Phœbi liberalitas.

2. **S E D f e s t e r i o l u m b i d e c i e s .]** Sestertiolum pro sestertiolorum patrij ca-
ſus, ironicas autem vſus in tam ingenti pecunia diminutiuo nomine.

3. **D O N A V I T m e n t u l a Phœbo.]** Poëtæ Satyrici hunc communem lo-
cum copiosè tractant de mutoniatis, quibus vetulæ ingentem pecu-
niā testamentis legabant, eorumque noctes plurimi emebant. Iu-
uenal. sat. 1. — qui testamenta merentur. *Noctibus.*

Et paulò post,

Vniolam Proculeius habet, sed Gillo deūcēm,

Partes quisque suas ad mensuram inguinis heres.

Vnde colligitur non solum appeti ab impuris hisce vetulis mutones,
sed etiam pusillas mentulas, quamvis non eodem pretio comparentur.
Etnon solum vetulæ hunc delectum faciebant, sed molles cynēdi. Idem
Iuuenalis sat. 9. verſu 33.

— nam si tibi sydera ceſſant

Nil faciet longi mensura cognita nervi.

4. **H o c d a tu mihi.]** Id est, eandem pecuniæ summam mihi clargire,
& formosum puerum pluris emam, quam Phœbus. Ad hanc eandem
querelam alludit, lib. 9. epigr. 3.

Et quaritur de te mentula laſa nibil.

Id est, in nulla re à te laſa, sed voti compos in omnibus facta.

AD EPIGR. LX.

HVIVS epigrammatis inscriptio futura fuisset, ad Flaccum decessu
Bajano: nam, ut ego existimo, cum aliquo potentiori Martialis se-
cesserat in Baianas, ubi sportula dabatur communis, id est, centum qua-
drantes, qui valent centuri nostros marauatinos! id est cōqueritur, quod
exspectatio in eo secessu eum forte fecellisser. Existimabat enim se ex-
cipiendum cena recta, & incidit in sportulam inter Baianas balineo-
rum delicias, quam sportulam famem appellat, ut potentiores, qui eam
diuidebant amicis famem vocat, epigr. 7. n. 3. lib. 3.

Quid cogitatis o famae amicorum?

1 **R**EDDE Lupi nobis, tenebrosaque balnea Grylli.] Mauult male cum ce-
net, male lauari in balneis mercenariis & infamibus, qualia erant Lu-
pi, & Grylli. Lupi balneum ventis infestabatur: Ideo id *Aeoliam* nomi-
nat, epigr. 14. lib. 2. quo eodem *tenebras* vocat Grylli, ut hoc loco *balnea*
tenebrosa.

2 **T**AM male cum cœnem, &c.] Malè cœnato nullæ sunt gratae deliciae,
ut vnguenti, epigr. 12. lib. 3.

Res falsa est, bene olere & esurire.

AD EPIGR. LXI.

Absolutitur tandem hic jocus leporum & Leonum, hoc epigramma-
ti, quamvis aliquid superest elegantissimo epigrammati sequen-
ti 105. Sed ea omnia quæ in hoc continentur, lucent satis ex superio-
ribus epigrammatis eiusdem argumenti. Nec aliquid habet hoc diuer-
sum ab illis præter lascivientis ingenij copiam.

AD EPIGR. LXII.

Licinianum Bilbilitanum Poetam ciuem suum ad postteritatis, &
gloriae spem erigit hoc epigrammate, adducendis multis Poetis, &
aliis scriptoribus, qui patriam suam item gloriosam reddiderunt.

1 **V**ERON A docti syllabas amat ratis.] Doctum vatem appellat Catull-
um, & eodem epitheto ornant plerique, inter quos Tibullus lib. 3. eleg. 7.

Sic cecinit pro te doctus, Minot, Catullus,

Ingyatis referens impia facta viri.

existimo ab elaborata, & perfecta elocutione, & obseruatione dili-
gentissima antiquitatis. *Syllabas* pro numeris poeticè posuit: nam per
Synecdochen cum constant numeri ex syllabis, syllabæ pro numeris
rectè usurpantur, & eodem tropo vocabula ipsa vocantur syllabæ. Cu-
ius notionis ignoratio obscurissimum reddidit locum Plinij secundi,
in initio præfationis in libros de rerum natura, qui locus quod sciam
à nemine adhuc explicatus est, verba Plinij hæc sunt. *Namque tu so-*
lcbas, Meas esse aliqaid putare nugas, ut obiter emolliam Catullum conterraneum
meum (agnoscis & hoc castrense verbum.) Ille enim ut sis, permutatis prioribus
syllabis duriusculum se fecit, quam volebat existimari Veramolis suis & Fabullis.
hæc ille : ybi illud, permutatis prioribus syllabis torfit multos, qui ad nescio

quas antiquas scribendi rationes confugerunt, vel ad numerorum, & pedum permutationem: corruptentes apud Catullum hæc verba, à Plinio adducta, existimantes non posse. apud eum authorem sic legi, quod apud hunc emollita legantur. Sed inēherculè nugas agunt. Hic enim syllabis permuatatis, est, vocabulis permutatis. & illud prioribus poterat admonere Plinium non emolliuisse hæc verba Catulliana, sed alia, quæ initio præfationis permutata legantur. Sic enim inquit. *Liberos naturalis bistorie, nouitium Camænus Quiritium tuorum opus*, vbi emolliuit Catullum, qui in eo epigrammate, quod hoc loco citat, primo scilicet omnium, sic ait,

Coi dono lepidum nouum libellum,

Arida modo pumice expolitum.

Vbi pro lepido novo libello, Plinius dixit *opus nouitium*; quod seruile nomen modestius est, quam illud. Arida modo pumice expolitum, mollit Plinius his verbis, natum apud me proxima fætura: Hoc est Catullum emolire, id est modestioribus vti verbis, ac ille usus fuerit. Dura enim est modestis auribus gloriosa sui iactantia, & laus: vnde & eodem sensu doctissimus poeta Ausonius ad Paulinum sic ait. *Dein non illud Catullianum, Cui dono lepidum nouum libellum: sed amusoteron (lege omnino, manuone)* & verius: cui dono illepidum rudem libellum, vbi manuone, vt verè emendat Scaliger, mollius significat: ex quibus summa lux accessit Plinius verbis in densissimis tenebris huc usque sepultis. Syllabas verba significare manifestum ex L. i. Cod. de formulis & impetratioib. subl. cuius verba sunt, *Iuris formulae aucupatione syllabarum insidiantes, cunctorum artibus radicitus amputentur*. vbi *aucupatione syllabarum*, intellige notacionem conceptorum verborum, quibus formulae continebantur, vt manifeste ostenditur ex L. in fraudem fisci 45. §. quoties 7. II. de iur. fisci, vbi manu commentariensis descripta, acta & formulae litigatoriis tradūtūr, vt ad verbum proferantur: Quod si quis aliter protulerit, cadit causa. Hinc in Scholiis Iurisconsultorum tritum est sermone proverbiū, *Qui cadit à syllaba, cadit à causa*. quod veteres excidere, vel cadere formulâ dicebant, vt est apud Sueton. in Claudio, cap. 14. & apud Senecam, ep. 49. *Mus* incipit, &c. *Quid enim aliud agitis, cum eum, quem interrogatis, scientes in fraudem inducitis, quam vt formula recidisse videatur. & lib. 2. de Clementia, cap. 2. Plura ponere est statius, ne una definitio parum rem comprehendat, & vt ita dicam, formula excidat*. Et apud Quintil. declamat. 260. *Sit tolerabile formulâ errare. Quod Quintilianus nepos, lib. 7. cap. 3. sic protulit. Nam etiam est pericolosum, cum si vero in verbo sit erratum, tota causa recidisse videamur.*

2. *CENSETVR Apona Linio suo tellus.] Verbum censendi eleganter à lustro ad alias res transfertur: sed forte non capiunt omnes verbi vim. Censebantur illi, qui profitebantur apud Censores, nomen, genus, Tribum, vxorem, liberos: Sed propriè censebantur re familiari, & pecunia summa: Hæc enim proprie census vocabatur; vt census Equestris.*

erat ad quadrinventa millia nummum HS. Itaque dicebatur census quis, vel quadraginta, vel quinquaginta, vel alia summa: & vocabantur capite censi illi qui nullam pecuniam in censem referebant: pauperculi scilicet, & qui capita solum Reipublicæ offerebant, quos alio nomine *proletarios* appellabant, quod ad pròlem tantum generandam utilles viderentur. Cum igitur alicuius bona significare volebant, dicebant: *Hic censetur quadrinventis, ille sexcentis, & sic de aliis.* Hinc natus est dicens elegans modus: hic censetur virtute, ille censetur pulchritudine: sic eleganter Manilius, lib. 1. de Cicerone,

— *& censu Tullius oris Emeritus cœlum.*

Id est, qui ob oris suavitatem, dignus est, qui in cœlum efferatur, vel viribus, vel alia quavis re. *Quod Hispani elegantissime multis modis efferimus, hoc modo dicimus, este base cuerpo de hacienda de la Musica que sabe, aut este base caudal de la Musica que sabe.* Ex his intelliges locum ex L. 1. de Iust. & Iure. P. *Videmus etenim cetera quoque animalia iurius iuris peritia censeri.* Quæ verba transtulit Iustinianus in suas Institutiones titulo de Iure natur. gent. & ciu. §. 1. Vbi nomen illud *peritia* est retinendum, nec imperite transmutandum in *perita*. Significat enim non solum homines huius iuris cognitionem in sensum referre posse, verum etiam cetera animalia. *Quod perspicue Theophilus in paraphrasi institutio-*num explicat his verbis, ὅπερ τὸν καὶ μόνον αἰθρόν, δίκαιον τὸν τὰς τε τοῦ πόλιον τὴν μητρὸν αἰαράζειν. Eadem formula dixit Ulpianus in L. 1. II. ad municipal. & de incol. nisi forte privilegio aliquo materna origo censetur. Est pulcherrimus locus apud Senecam, epist. 77. incipit Inimicitias. *In cane, inquit, sagacitas prima est, si inuestigare debet feras; cursus, si consequi;* audacia, si mordere & inuidere. *Id in quoque optimum est (legerim ex v. c. optimum esse debet) cui nascitur, quo censetur.*

3. *I M B R I F E R Nilus.*] Non erat quod ambitiosè hoc loco Raderus ~~zomeas~~ proponeret, cur imbrifer vocaretur Nilus, cùm omnium scriptorum censisu, aut numquam, aut raro imbres cadant in Ægypto. nam satis per se epitheton illud *imbrifer* Nilo adiunctum, significat Nilum imbrium vice fungi in Egypto. Quid? quod notissima illæ Nili inundationes imbres appellantur à bonis authoribus. Ouid. lib. 2. de arte, vers. 648.

Dicitur Aegyptus caruisse innabitibus arua

Imbris, atque annis secca fuisse nouem.

Vbi libenter legerem rigantibus, ut quamuis vocet imbres: in epitheto tamen *rigantibus* satis notet fluminis illius inundationem.

4. *D u o s q u e S e n e c a s vnicumque Lucanum.*] Hi sunt tres domo Cordubenses, duos Senecas, Declamatorem, cuius extant excerpta controveriarum inter opera Seneca philosophi excussa: & ipse Philosophus eius nepos: & Lucanus nepos Philosophi. Illud autem,

Et docti Seneca ter numeranda domus. lib. 4. epigr. 40. quamuis ingeniosè

ingeniosè posset ad hos tres ex eadem domo detorqueri. Ego existimo illud, ter numeranda, significare multùm numeranda & celebranda, vt suo loco dicemus.

4 G A V D E N T iocose Canio suo Gades.] Caeue putas cum Radero iocosas Gades dici, quòd Canius iocosus esset; nam quamuis talis erat Canius, vt constat ex epigr. 70. huius libri, & epigr. 20. lib. 3. & aliis: non tamen Canius faceret iocosas Gades, sed ipsæ eadē iocosæ erant suā naturā, quarum ciues choreis & saltationibus mirè dediti erant, vt dictum est ad illud, *Quod de Gadibus improbis magister.* epigr. 42.

5 Nec me tacabit Bilbili.] Modestè usus est figura Luote, quòd dese diceret. Est autem in hoc epigrammate mira varietas, & copia, quam poteris per te ipse expendere. Veronam dixit amare ratis sui carmina, quòd Veronenses deditissimi Catullo fuere. Mantuanam felicem Marone dicit, quòd ab eodem Poeta ob agrorum diuisionem infelix fuerat dicta,

Mantua re misera nimium vicina Cremona.

Aponam tellurem. 1. Patauim censeri dicit Linio Historico, Stella, & Valerio Flacco Poëtis, nec caret hoc amplificationis artificio: nam cum Patauim urbs esset agrorum fertilitate, & rerum omnium felicissimo prouentu ditissima, non censetur bonis, & copiis suis: sed his tantum scriptoribus, quibus se feliciorem existimat, quam diuitiis suis.

Nilum, id est, Ægyptum plaudere dicit, quòd ea gens plausibus dedita esset sistrorum, & crepitaculorum, quibus sonitibus comitabantur Isidem Deam, vt est apud Ouid. 10. Metam.

*Te Dea, te quondam, tuaque hæc insignia vidi,
Cunctaque cognoui, sonitum comitesque facesque
Sistrorum. — Et Tibullus ad Deliam,
Quid tua nunc Issi mibi Delia? quid mibi profunt
Illa tua toties era repulsa manu.*

Eodem planu excipiebant etiam nobiles viros ad se venientes. Vnde Statius lib. 3. syluarum in Propemptico, *Metu Celeris.*

*Nunc Regina Phari numenque Orientis anhelit
Excipe multisono puppem Mareotida sistro.*

Pelignos Synedochicaw Sulmonem. Sonare dicit Nasone, quod totus ille tractus irriguus sit, & multis aquarum canalibus, & fluuii defluentibus vndique sonet, ad quorum littora Nasonis carmina sonabant, vt etiam est apud Virgilium de Hyla ecloga 6. vers. 44.

*Hylam nauic, quo fonte relicum
Clamassent, & littus Hyla, Hyla omne sonaret.*

Nam in ripis quoties clamatur repercutitus in plana aquæ superficie sonus ad aures redditur maior.

Cordubam facundam appellat, quòd solum illud sua natura semper Poëtas produxit, qui, quamuis Latinis authoribus non vsquequaque satisfacerent, erant tamen Poëtæ. Nec de Senecis, & Lucanis intelligas: nam

multis ante seculis erant ibi Poëtae, ut constat ex Cicertone in Orat. pro Archia, qui (inquit de Metello Pio) usque eò de suis rebus scribi cuperet, ut etiam Corduba natus Poëta, pingue quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet: cumque facundiae proprium sit loqui, ideo dixit, loquitur Seneca.

Gades iocosa vocat, qua diximus de causa. Ided adiungit gaudent, quod iocis gaudemus: quibus subiungit, *Ameritam gaudentem* etiam Deciano ob gentis similitudinem, cùm in eadem Hispania ambae urbes sint.

Bibilim gloriari Liciniano dicit, quod Celtiberi natura gloriosi sint & elati. Hæc placuit animaduertere, ut obserues quanta cum cura, & diligentia scribebantur hæc à veteribus, & quād merito maximi siebant suo tempore, & nunc à doctis fiunt.

AD EPIGR. LXIII.

Hoc epigramma per se satis lucet, & ad id commentarij libri per multa: tantum locum Senecæ de luxuria Baijs legibus soluta apponam. Est epist. 52. his verbis. *Itaque de secessu cogitans numquam Canopum elidet* (lego eligit, ut paulo post) *Non tantum corpori sed etiam moribus salubrem locum eligere debemus* quānus neminem *Canopus esse frugi* vetet: Nec *Bajas quidem quæ diuersorum vitiorum esse ceperunt*, &c.

AD EPIGR. LXIV.

PErstringit Celerem Poetam ob nimiam recitandi cupiditatem, qui subinde rogabat Martialem, ut ei aliquid recitaret, quod posset occasionem sumere suorum recitandorum. *Non audire*, scilicet nostra: *Sed recitare*, scilicet tua. Similem sententiam habes, lib. 5. epigr. 74. & lib. 7. epigr. 2.

AD EPIGR. LXV.

Cloriosam Fabullam reprehēdit hoc epigrammate, quod se nimium laudaret à forma, ab ætate, & à fortunis. Sed hæc omnia videbatur sibi admere nimia illa iactantia, & prædicatione. De hac eadem forte est epigr. 79. lib. 8. De nomine *bella*, supra epigr. 10.

AD EPIGR. LXVI.

Hoc epigramma est Grammaticis crux, ideo fœdata ab iis Epigraphe, additis ineptis verbis, *De genere & declinatione fitus*, quæ omnino expungenda sunt. Res sic se habet. Ficus feminini generis, secundæ & quartæ declinationis, promiscuè significat & arborem, & fructum eiusdem arboris, ut bene probat Laurentius Valla, cap. 4. lib. 1. elegantiarum: Sed ficus secundæ declinationis pro morbo nescitur cuius sit generis. Nam ex hoc epigrammate non potest constare in quo nulla huius morbi mentio, ut liquet ex sequentibus.

Cæcilianus irrisit Martialem quod ficus quarta declinatione protulisset, existimans esse tantum secundæ: ideo dicit,

— rideas quasi barbara verba,

Et dici ficos, Caciliane iubes.

Cui Martialis respondet, & arborem & fructum esse posse quartæ declinationis,

Dicemus, inquit, ficus quas scimus in arbore nasci;

Dicemus fucus, Caciliane, nos.

Sic enim omnino legendū est, non ficos, vt ostenderet iterata voce perperam *ficus* à Cæciliano reprehendi. Ultimus hic versus non est ab aliquo (quod sciam) intellectus, quamuis à Galeoto Martio aliquid dictum est, quem perperam, & Ascensius, & Theodoricus Vallæ expositores reprehendunt. Verus sensus hic est, *Tuus*, id est familiam tuam dicemus *ficus*, quod ficos omnes sint. *Qua* turpitudine notauit aliam familiam, lib. 7. epigr. 70. *Ficosa est rxor, &c.*

Sed *ficum* appellari ficosum hominem probat, epigr. 52. lib. 4.

Gestari iunctis nisi desinat, Aedile, capris:

Qui modo fucus eras, iam Caprificus eris. Et lib. 12. ep. 33.

Vi pueros emeret Labienus vendidit hortos,

Nil nisi ficerum nunc Labienus habet.

In illo *ficum* appellat Ædilum quod ficosus esset, in hoc *ficerum* appellat puerorum familiam, quorum quisque *ficus* erat, id est ficosus. Constat igitur decipi Grammaticos qui *ficum* pro morbo ex hoc loco nobis obtrudunt *generis masculini*.

AD EPIGR. LXVII.

I Nuehitur in plagiarium suorum librorum, qui existimabat Poetam fieri posse recitandis pro suis carminibus Martialis: monetque, vt quæ nondum ipse vulgauerat, emat, quamuis maiori pretio, si velit sua furtæ non deprehendi.

1 *F v r auare.*] Non vocat auarum ob furtum librorum, non enim eos hic furabatur; sed nomen Poetæ volebat acquirere vili pretio, quanti scilicet emebantur epigrammatæ libelli, ideo auarum vocat.

2 *T o m u s v i l i s.*] Non est quod Merulam in Domitium, & Vitellium in Merulam audias, obtundent enim nihil intelligendo. *Volumen* de quoquis libro dicitur, tracto nomine à more prisco. Solebant enim scripta vna facie in chartis, vel membranis exarari, deinde in spiram colligebantur, inde à voluendo dictum est *volumen*, quod nomen retentum deinde in libris aliter conglutinatis. *Tomus* à verbo *tūra* dicitur, id est pars, vel frustum abscisum à maiori corpore, quæ quidem pars si inuolueretur, in spiram vocari posset *volumen*. Itaque potest aliquod esse *volumen*, & *tomus*; quando propter amplitudinem librorum in aliquot volumina eos diuidimus, vt inquit Plin. in epistolis. *Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisæ.* Sic liber primus Bibliothecæ Diodori Siculo duobus *voluminibus* constat, quæ Diodorus ipse *Tūparæ & useidæ* vocat. Potestque esse *volumen*, & non *tomus*, vt si sex Persij satyras

n vnum volumen redigas, erit volumen, & non tomus, cum integrum opus, & non abscissum contineat. esseque potest tomus, & non volumen, propriè sumtum, id est, non inuolutum vt volumen, sed conglutinatum vt libri nostri. Hac diuisione dirimes Grammaticorum prælia. *Vilius* hoc loco parui pretij significat, vt diximus in epistola ad illud: *At mibi fama vilius conflet.* n. 3.

3. N O N sex paratur, aut decem Sophos nummis.] Id est tanti, quanti constant libelli mei. De acclamatione recitantium dictum est satis ad epigram. 3. huius libri.

4. S E C R E T A quæ carmina.] Proprie hoc loco ponitur hoc nomen secreta, id est, separata ab omnibus aliis, quæ vulgata iam sunt; à secerendo ducto vocabulo, à quo ducitur etiam & scrinium, de quo sequenti versu.

5. E t rudes curas.] Egregiè hic se ridendum propinavit Raderus. existimauit enim, rudes curas, esse carmina imposta, quæ prodire poterant ab authore rudi, & ignaro. Sed os hominis! qui elegantissimum Poetam, & acutissimum sçpe facit ineptum. Accipe verum sensum. Rudes curas dixit, ob excellentem metaphoram, qua sequenti versu vsus est, cùm appellat chartam virginem. Virgines enim, & puellas viro immaturas, vel nondum virum passas, rudes appellabant, vt lib. 7. ep. 94.

Hoc me frigore basiet nec vxor,

Blandis filia nec rudes labellis.

Propertius item, epigr. 3. lib. 4.

Hacne marita fides, & pacie sunt mihi noctes,

Cum rudes virginis brachia victa dedi? rudem filiam appellat virginulam, & lib. 7 epigr. 30. rudem coitu hædum, dicit fœtum rudem querule capella, & lib. etiam 9. epigr. 73.

Concordem sociat, sed rudes agna feram,

Et lib. 5. epigr. 42.

Nec fontes Aponi rudes pueris,

fondes rudes scribit, id est, intactos à pueris, quia in illis feminæ lauari non poterant. Et Ouid. in epistolis.

Et rudes ad partus, & noua miles eram.

Rudes igitur curas, id est, ea carmina quæ nondum in vulgus prodiere.

6. Q V A S nouit unus.] Ludit in voce nouit, cùm de virginibus loqueretur. Nouit enim eas unus pater, nec adhuc vir eas nouit.

7. S C R I N I O Q V E signatas.] de scrinis, supra ad epigr. 3. n. 4. Signatas, id est clausas & diligenter custoditas. nam quamvis reapse, quæ diligenti custodiæ commendabantur, signabuntur annulo signatorio; nihilominus tamen, quæ simpliciter clavi tantum claudebantur, dicebantur signata: & claves signare Plinius, lib. 33. cap. i. *Noue rapienda comparantur epula, pariterque, qui rapiant eas, & claves quoque ipsas, signasse non est.*

satis. Sic noster epigr. 79. lib. 14. de flagris. *Ludue lascini, sed tantum ludite ferni.*
Hac signata mibi quinque diebus erunt.
 Id est, clausa, & cum cura custodita, ut videre est in l. cum pater, 77. §. pa-
 ter plurib. II. de legat. 2. vbi sic legitur, Pater pluribus filiis heredibus instituit,
 moriens claves, & annulum, custodie causa, maiori natu filie tradidit, & liberto
 eidem filia, qui presens erat, res, quas sub cura sua habuit, adsignare iubet. &c.
 vbi illud *adsignare iubet*, interpretatur doctissimus Cuiaciüs, verè, an-
 nulo obsignatas præbere adseruandas. Sed elegantiam Poetae est ope-
 ræ premium obseruare: nam *signatas* curas, idem est quod virgines. Patet
 ex Lucilio. lib. 29. satyrarum. Primum Chrys. cùm negat *signatam* reddere,
 Quod fragmentum est apud Nonium cap. 2. verbo *signatam*. *Signatam*,
 inquit, integrum virginem retusas voluit dicere. Plautus, *Tan à me pudica est*
quam si soror sicut, & signata virgo. Cùm igitur chartam vocaturus es-
 set virginem, copia, & varietatis rationem habens, *signatas* dixit *curas*,
 & etiam lusit in verbi ambiguitate. *signatas*, id est, clausas: *signatas*, id
 est virgines.

8. **VIRGINIS pater charta.**] Virgines curæ virginis chartæ committen-
 dæ erant. Virginem chartam vocat, quæ nondum in manu viri alicuius
 conuenerat, quamuis Marcellus Empiricus, cap. 8. *chartam virginem* ap-
 pellet eam, in qua nihil scriptum sit. & eandem Vlpianus in l. 52. §. 4.
 II. de leg. 3. *puram* vocat, quo epitheto vsus est Ouidius, significare vo-
 lens chartam, in qua occulta nota scriptæ essent, quæ visu non percí-
 perentur lib. 3. de arte amandi, vers. 629, his verbis.

Fallit & humiduli quæ fiet acumine lini,

Et feret occultas pura tabella notas.

Hac eadem ratione, *togam puram* Romani dicebant eam, quæ non
 erat prætexta, & apud Aelium Lampridium *pura mantilia* dicuntur, quæ
 non erant clauata.

9. **PATER.**] Id est, carminum author, id autem more Græco, nam
 cum non habeant vocem vllā Græci, quæ authorem aliquius scripti di-
 cant, patrem appellant, ut in epitome Athenæi, initio statim *Agnæc.*
φόις βίβλος μαντη. & est phrasis Hebraica: *enim patrem, & autho-*
rem cuiusque rei significat. Et perseverat in eleganti metaphora: nam
 patres, nubiles filias custodiunt, quoad usque maritentur.

10. **Q y & trita duro non inborruit mento.**] Facile interpreteris versum
 hunc secutus Domitium, & vulgarem interpretationem. *Duromento*,
 ajunt, id est barba. nam cùm libri sinu vel manibus tenentur, solent
 chartæ sordida quadam lanugine inhorre. Adiuuat hanc interpre-
 tationem epigramma 84. lib. 14. vbi de manuali sic inquit,

Nec toga barbatos faciat vel penula libros,

Hac abies chartis, tempora longa dabit.

Vides hic barbatos libros, fieri attritu vestium, quo villi quidam & pilii.

solent innasci chartis. Sed hoc loco alia omnino lucet sententia. *Char-*
ta, inquit, quæ non inhorruit, id est nondum sordidata fuit mento duro,
id est mento, & barba lectoris. Nam cum Romani ferè omnes barbam
raderent, mentum dūrum appellauit rasam barbam, quæ tamen breui-
simis pilis subeuntibus, dura & aspera esset. Est autem hoc commune
omnibus, qui libellos exiguos in manu tenent, vel lectione fessi, vel ali-
qua cura suspensi nata, vel ex lectione, vel ex alia re, libellum mento
applicent, quod fit, ut sordescat. Conceptis verbis id dicit Poeta, lib. 10,
epigr. 93. Vt rosa delectat, metitur que pollice primo,
Sic noua nec mento sordida charta inuuat.

Vbi loquebatur de carminibus nondum vulgatis, sed recens cultis
 toga purpurea. Estque elegans similitudo: nam quemadmodum rosa,
 quæ primo, id est recens metitur pollice, neque adhuc naribus admota
 est, ita ut flaccescat: sic charta noua, & recens, quæ nondum mento ap-
 plicata fuit, inuuat, & delectat.

11 *M V T A R E dominum non potest liber notus.*] Allusit ad plagiarios, qui
 alienos seruos, vel nouitios, vel non notos, supprimebant: & quem-
 admodum seruus notus non poterat latere, quo quis obuio cum co-
 gnoscente; sic liber notus non potest mutare Dominum, id est auco-
 rem.

12 *N E C vmbilicis cultus.*] Vmbilici per Syncdochē cornua signifi-
 cant: nam vnum volumen vnicum habebat vmbilicum, & duo cor-
 nua: quod ut semel intelligas, nec transuersum ducant interpres, me-
 minoris quid supra diximus esse volumen, quod cum complicabatur in
 spiram in medio, ita ut chartæ extrema æquaret, caudex quidam, vel
 rotundum lignum instar osterij, ponebatur, super quod facilius mem-
 branæ inuoluerentur. Quibus in volumen complicatis in medio vtrin-
 que apparebat lumen illud, & ideo dicebatur, similitudine quadam,
 vmbilicus: & cum is non assueretur membranis, nisi opere iam abso-
 luto, hinc natum prouerbium, *Ad vmbilicem perducere*, id est absoluere
 librum. Et cum capita illius caudicis, ex vtraque parte paululum pro-
 minerent, solebant affigi his rotunda quædam capitula cornea, ossea,
 vel eburnea, ornatus causâ, quæ plerumque coloribus pingebantur.
 Hæc capitula *Cornua* vocabantur. Ouid. i. trist. eleg. i.

Nec titulus minio, nec cedro charta notetur,

Candida nec nigra cornua fronte geras.

Vocabantur autem voluminis frontes, extremitates complicatae in or-
 bem membranæ, in quarum medio erant cornua, & quodque volumen
 duas habebat frontes, ut idem author versu sequenti docet,

Nec fragili gemina poliantur pumice frontes.

Solebant enim extremitates illæ æquari pumice, ut supra dixit, *pumi-*
cata fronte, & idem epig. 118.

Rasum pumice. —

*Eclib. 4. 10. & vulgatum illud Catulli,
Arida modo pumice exploitum.*

Ab hoc vmbilico, qui, vt dixi, caudex erat rotundus, & in quoque volumine vnicus erat, dicuntur volumina, Codices: nam caudex, & codex; vt aula, & olla; Cladius, & Clodius, idem sunt. Quoties igitur vmbilici, numero multitudinis, de vnico libro dicuntur, intellige cornua, quæ, quod in medio apparerent, vmbilici vocabantur; & quod in fronte cornua. Sic hoc loco, & lib. 3. epig. 2.

Et frontis gemino decens honore.

Pictis luxurieris vmbilicis. & lib. 4. 91.

Lam peruenimus usque ad vmbilicos. Et lib. 5. ep. 6.

Nigris pagina creuit vmbilicus.

Et lib. 8. ep. 61.

Nec vmbilicis quod decorus, & cedro.

At contrà vmbilici numero multitudinis, per eandem synecdochem pro vmbilicis & caudice, interiori summis dicto, lib. 5. epigr. 6. dum scribit creuisse paginam, id est, volumen nigris vmbilicis, id est nigro caudice: quod idem absque tropo numero singulari expressit lib. 2. ep. 6.

Quid prodest mihi tam macei libellus,

Nullo crassior ut sit vmbilico.

Id est, tam breui, & charta membrana scriptus, ut non potuerit ei caudex ullus, & vmbilicus adaptari.

A D E P I G R. LXVIII.

IRRIDET Chœrillum, qui subinde querebatur parrhesian, id est, nimiam loquendi libertatem Martialis, cui respondet vere liberum eum esse, qui in Chœrillum dicat: ludens in vocis ambiguitate, cum priori versu dicacem significet: posteriori solutum ab omni cura, & negotio, vt esset, qui in obscurissimum hominem aliquid diceret indignum, vel maledicentia, vel salibus. Quæ sententia est epigrammati 61. lib. 5. & epig. 62. lib. 12. ubi negat Martialis indignos illos esse, qui suo stilo perstringantur.

A D E P I G R. LXIX.

RVFI, cuiusdam, ob Næuiæ vxoris amorem furentis, describit ineptias, qui nihil aliud quam Næuiam nocte dieque sonabat. Si-mile huic epigrammati, est illud Papinij in epithalamio,

Asteris & ratis totam cantata per urbem:

Asteris ante dapes, nocte Asteris, Asteris ortu:

Quantum non clamatus Hylas.

1. *S i tacet hanc loquitur.]* Elegans antithesis, qua significazione voluit Rufum, vel tacitum, gestu ipso, & motu insanum in Næuiam amorem significare.

2. *V N A e s t N a u i a .]* Id est nihil aliud loquitur, aut spirat, quam vnicam Næuiam.

3 Si non sit Nævia mutus erit.] Eadem sententiam protulit, de Se
Tantos, & Tantas subinde dicente, lib. 6. ep. 54.
~~uprop. dicitur~~ — Inget vix tria verba miser.

4 NÆVIA non vna est.] Lusit in ambiguitate verbis vna: supra enim
dixerat vna est Nævia, id est, de Nævia sola loquitur Rufus. Nunc ~~vna est~~,
quia duplex est, id est, vxor duorum. quod colligo ex epig. 90. lib. 7.

Mæbhum Gellia non habet, nisi vnum.

Turpe est hoc magis, vxor est duorum.

Quod nemo (quod sciam) haec tenus intellexit. Lux a Seneca Philo-
sopho, cuius verba sunt. 3. de benef. cap. 16. *Infruenda, & antiquata est,*
qua nesciat matrimonium vocari vnius adulterium. Si ergo adulterium vnius,
matrimonium vocatur, continuo adulteri eius dicetur ea femina vxor.
Erat autem iam veri mariti vxor. Ergo vxor, est duorum, quod turpe
magis est, quam si duos haberet adulteros; tunc enim vna esset mariti
veri vxor. illa autem, quæ vnicum haberet adulterum, vxor vocabatur
eius, & illud adulterum matrimonium, ut honesto nomine culpam
illam, quam minimam Romanæ femina ducebant, obtegerent. Vn-
de lib. 3. epig. 92.

Vt patiar mæbhum rogat vxor, Galle, sed vnum.

Nam videbatur vxor petere honesta, cum vnicum adulterum pete-
ret, quod erat veluti matrimonium. Nævia igitur, non vna est, id est vxor
duorum est. quo significabat adulterum habere Næviam. Ideo subiun-
git, — *quid vir ineptè faris?*

Quasi diceret ineptus es marite, qui vxoris adulterium nondum
odoratus es: & insano amore vxorem tuam, tanquam castam prose-
queris.

Eadem loquendi formula est apud suauissimum Poetam Propertium
lib. 1. eleg. 13. ultimo disticho,

Qua tibi sit felix, quoniam nouus incidit error;
Et quodcumque voles, vna sit ista tibi.

Quod miror doctissimum Scaligerum non intellexisse, cum dicat
simile hoc esse illi Martialis dicto ad Otid. lib. 1. ep. 106.
Et quicquid voluit, testa vocatur anus.

Non enim precatur Gallo habilem ad quoscumque usus vxorem; sed
castam, & pudicam: sicque interpretare, *vna sit ista tibi*, id est non adul-
tera, nec multiplex: *quodcumque voles*, id est quod tibi optandum maxime
est, & est quod cunque tu voles, id est desiderabis. Ex his omnibus in-
telligentius est difficilis Ciceronis locus in epist. fam. lib. 9. ep. 22. vbi
Stoicorum opinionem referens afferentium, nec in re, nec in verbo
obscenitatem esse: dum in te conatur probare, eam non inueniri, ait:
Qua mulier vna? Quid inquam est, usurpata duplex cubile? quibus verbis rem
obscenam sermone teste & inuoluto significari constat, & idem esse,
Quæ mulier vna, ac usurpata duplex cubile. aliter enim hæc verba, *Quæ mulier*

vna?

~~ma?~~ rem obscenam non significant.

AD EPIGR. LXX.

Canum continuo risu distentum comparat hoc epigrammate cum pane Deo, qui ridentis imagine visebatur apud Terentum in campo Martio. Nam cum nihil aliud Canius vñquam ageret, quam ridere, ut facete Poeta, lib. 3. epigr. 20. scribit, nulla cum re poterat aptius conferri, quam cum ridente simulachro: sed distichon male est in omnibus libris interpunctum. Sic distingue,

Cepit Maxime Pana quæ solebat,

Nunc ostendere Canium Terentos.

Ordo autem est, o Maxime, Terentos cepit nunc ostendere Canium, quæ solebat Pana, scilicet ostendere.

AD EPIGR. LXXI.

Svmimo artificio excusat se Proculo, quod ad eum manè salutandum non veniret. Mittit autem hoc epigramma simul cum aliquo libro, hoc fortè primo, vel alio quoquis: libroque imperat, ut pro se Proculo dicat Aue. Eiusdem est argumenti epigramma 109. infra, & epigr. 25. lib. II. reliqua perspicua sunt in illo versu,

Protinus à lœna clari sub fronte Penates.

Legerem libenter cum veteri libro,

— *clari tibi fronte Penates.*

vt sit, protinus clari Penates excelsæ domus sunt adeundi tibi, à lœna fronte, id est à sinistra ædium parte.

AD EPIGR. LXXII.

Ad somnum iñuocandum hoc epigramma compositum fuit à Poëta, & priscum morem exprimit in eo antiquorum, qui in honorem Imperatoris, amici, aut amicæ, tot cyathos bibebant, quot essent in eorum nomine litteræ. constat hoc etiam epigr. 51. lib. 8. & 95. lib. 9. & 37. & 95. lib. II.

NÆVIA sex cyathis.] Contenti omnes fuerunt huc usque hoc prisco more intelligendo, & forte nemo, vt ipsus erat, intellexit. Existimant enim, ita, petenti cyathorum numerum æqualem nominis literis, propinari, vt singulatim totidem cyathi ei in manus traderentur, & toties biberet, quot essent cyathi; sed hoc ineptum esset, cum cyathus exiguis esset haustus, & mora fieret longa exhausti tot minimis poculis. Ego sic interpreter, & meo iudicio verè. Pocula ipsa diuersa erat inter se, ita tamen, vt aliud tres cyathos, aliud quatuor, aliud quinque, & sic deinceps caperet: & erant item minora, quæ duos cyathos, & etiam quæ vñnum, vt quisque suo arbitrio, vel minoribus, vel maioribus, vteretur: semper tamen ad certam mensuram fiebat, quod quisque sciret vini modum. Itaque sex cyathis bibebar Nævia; hoc est vñico poculo, quod capiebat sex cyathos, qui *Semis* dicebatur. Iustina bibebar vñico poculo, quod septem cyathos capiebat, qui *Septunx* voca-

batur, vt dicto epigrammate 51. lib. 8.

Si dubia est Septunce trahar.

Lycas poculo quinque cyathorum, qui *Quincunx* appellabatur, vt lib. 2. ep. 11. *Te connixa legel in isto quicunque.*

Lyde poculo quatuor cyathorum, qui *Triens* vocabatur, cuius plena sunt epigrammata. Ida poculo trium, qui *Quadrans* erat. Est etiam poculi octo cyathorum mentio, ep. 37. lib. 11. nomine *Bes̄us*.

Quincunces, & sex cyathos, beſemque bibamus.

Erat autem facetissimus iocus: nam cum quisque petebat amica poculum, statim reliqui coniectabant ex numero cyathorum, qui vocaretur amica ea, cuius nominis literæ pares essent cyathis.

2. *E t̄ quia nulla venit, tu mibi somne veni.*] Allusit ad veterem morem, quo ad somnum conciliandum poscebat vltimum poculum, Mercurio tanquam Somni Præsidi consecratum. Athenæus lib. 1. Deipnosoph. (*post cœnam*, inquit, *cum iam cœtus dissolueretur*, libabant antiqui Mercurio, non vt posteritas *Ionis Telco*, quoniam Mercurius somno præst. & eius nomine hoc poculum inscriptum erat, quod *τὸν μετ' ἐρυθρόν*, vel *ἐρυθρόν* dicebatur teste Polluce, lib. 6. cap. 15. qui Hermen vltimam potionem scribit vocatam ex Homero Odyss. H. Pocula autem apud Græcos sacra tria erant, *Γερουσιαὶ ποίησις* nuncupata. Primum *Διος Σωμῆς*, Iouis Seruatoris. Secundum *ἀρδοῦ σειρος*, Boni Demonis. Tertium *Ἐρυθρόν*, Mercurij: quod vltimum exhairebatur in Mercurij honorem, vt Apollonij Scholiastes ille doctissimus, lib. 1. docet. Mercurium autem Præsidem esse somni, satis constat ex Virgilio, & Ouidij fabula de Argo, & quod in lectorum fulcris effigies eius sculpi solebat, quæ *ἐρυθρές* dicebantur, vt docet author etymologici in voce *ἐρυθρός*, & Suidas in *ἐρυθρός*: cui etiam libabant, vt iucunda immitteret somnia, vt scribit Didymus ad odyssea ψ. & colligitur ex Heliodoro, lib. 3. vide infra epigram. 107.

A D E P I G R. LXXIIII.

INsectatur saepius plagiarium Fidentinum, & irridet, quod emtis Matrialis versibus, & recitandis pro suis, existimaret se Poetam creditumiri: comparat autem eius gloriosam stultitiam, cum Ægles edentula vanitate, quæ emtis facticiis dentibus, & ori insertis existimabat se dentaram vere esse. Vtibantur enim, & antiqui hoc fuso, vt fractum os artificio reficerent, & forte quod hodieque fit facticos dentes auro vinciebant, vt & proprios quando non satis firmi erat, quod & firmitati, & conseruationi conducat aurum. Vide cum caurum esset lege Decem virali ne aurum in sepulchris conderetur cum cadauere his verbis, *Νεκείᾳ aurum addito*, iidem Decemviri aurum, quo dentes viaciuntur, his verbis exceperunt, *Si quis auro dentes vincit efficit astum cum illo se pelire, vixerne se fraude esto*, quas leges apponit Cic. lib. 2. de legibus in fine. Sic Lucianus, *Τέλεσες ἐν λεπτοῖς ὁδοῖς τούτοις καὶ τούταις*

*Adipos, id est, quatuor iam reliquos dentes habere auroque hos vin-
ctos. Emissis ofib[us], dixit, Indicoque cornu, quod ex his duabus materiis, of-
fib[us] scilicet & ebore, siebant hi dentes.*

¹ *CALVVS cum fueris eris comatus.] Notum est adagium, Calvus coma-
tus, ad eos irridendos, qui, quae ex se non habent, fuko, & imposturis
habere videri volunt.*

AD EPIGR. LXXIIII.

Argutissimum epigramma est, quo perstringit Cæcilianum, qui cum
deformem haberet vxorem, zelotypia tactus, repente eam custo-
dibus sepsit: Quam autem deceptus fuerit hac cautione, ironicis &
irrisoriè declarat.

¹ *QVI tangere vellet vxorem gratis.] Non significat non fuisse tactam,
sed non gratis, propterea quod ipsa pretium tangentibus soluebat: qui
mos anuum & deformium erat, epigr. 74. lib. 7.*

Vis futus gratis, cum sis deformis anusque,

Res perridicula est, vis dare, nec dare vis.

Et lib. II. epigr. 63.

Lesbia se iurat gratis numquam esse futuram,

Venit enim: cum futui vult, numerare solet.

² *DVM licuit.] Argumentum est hoc ambiguè positum, vel dum li-
cuit eam fœdere gratis, vel dum licuit vxori tua vœnalis.*

³ *SED nunc positus custodibus, ingens Turba futuorum est.] Ne existimes
eam violari à custodibus; sed ingentem turbam excitatam fuisse ad de-
siderium veritæ feminæ: Nitimur enim in veritum omnes, cupimusque negata.
Cum igitur illa ante proposito pretio vix vnum inueniret, hoc mariti
artificio ingenis turba sese offerebat: ideo subiungit, Ingeniosus homo es:
nam, ut dicuntur ingeniosi, qui artificiis excogitandis rem suam fami-
liarem augent: sic Cæcilianus ingeniosus fuit, quod & auxit numerum
vxori, & lucratus sibi est quod illa antea amasis impendebat. Quibus
argutiis ironicis significari vult Cæcilianum ipsum optasse, ut vxor
fœdaretur, & hoc artificio id quod optabat ingeniosè esse consecu-
tum.*

AD EPIGR. LXXV.

Insectatur Paullam, quod viuente marito mœchum habuisset. id
autem subtili probat conjectura, quod mortuo marito nupsit illi,
quem mœchum suspicabant. Non enim nuptura fuisse, nisi ducta con-
suetudine, quæ ei cum illo ante fuerat: ideo ait ante coniugium negari
illud potuisse, post coniugium nequaquam, quod, veluti confessio cri-
minis, fuisse matrimonium: ut constat etiam ex epigr. 22. lib. 6. in Pro-
culinam, quæ mœcho nupsferat,

Non, inquit, nubis Proculina, sed fateris.

Et Virgil. lib. 4. de Didone post nuptias Aeneæ, sit ait:

Nescia furiuum Dido meditatur Amorem,

*Coniugium vocat, hoc praetexit nomine culpam.
Et Ouid. Metamorph.*

*Coniugiumq; vocas, speciosaque nomina culpa
Imponis Medea tue?*

AD EPIGR. LXXVI.

LINVS numquam mutuum soluebat, adeo, ut idem esset dare ei mutuum, ac donare. Qui aliquam pecuniam ei dabant mutuo, totam perdebat. Praefat igitur donare dimidium eius, quod mutuo petit; sic enim fiet, ut dimidium illud tantum perdas. Sed hoc consilium docet Martialis, qui eludatur epigr. 76. lib. 4.

Millia missi mihi sex bis sena petenti,

Vt bis sena feram bis duodena petam.

Poterat, igitur Linus petere duplum eius, quod volebat, cuius dimidium compleret optatam summam.

AD EPIGR. LXXVII.

VALERIUM Flaccum Argonauticā scriptorem deterret à Poetices studio, & conatur ad oratorium facultatem trahere petitis argumentis à sola utilitate.

1. PIERIOS differ cantus.] Differ, id est, suspende in aliud tempus; cum rationes tuæ nunc efflagitent, vt facias rem.

2. Æs dabit ex istis nulla puerilla tibi.] Id est nulla, ex nouem istis tuis Mūsīs, tibi pecuniam suppeditabit.

3. NVMMOs habet arca Minerua.] Nec intelligas, hoc de foro Romano, iuxta quod Minerua templum; nec de Minerua Domitiani, vt Petrus argutatur, sed sic accipe. Arcam habere dicuntur opulentii & diuites: in ea enim pecunias deponabant, vt lib. 2. epigr. 4. vbi sextus ille fenerator quaeritur se numeros non habere in arca.

Et quadrans mihi nullus est in arca.

Et epigr. 30. eiusd. libri,

Et cuius laxas arca flagellat opes.

Eilib. 3. epigr. 40. & lib. 8. ep. 44. & lib. 9. epig. 4. de arcâ Iouis. & lib. 10. ep. 14. Sic Horat. sat. i. de Auro,

— at mibi pludo

Ipse domi simul ac nummos contemplor in arca.

Paulus item Iurisconsultus in L. Offilius. 97. II. de leg. 3. Pone, inquit, in condito centies aureos esse, qui in usum sumi solerent: diceres totum quod esset relatum in arca deberi. &c idem in lege. Si certos. 37. de verborum obligatiōnibus. Contra vero paupertatis signum erat. Non habere arcam, Catullus ep. 23. ad Furium.

Furi, cui neque seruus est, neque arca.

Et ep. sequenti,

Nec seruum tamen ille habet, neque arcam.

Hinc arcari serui, quibus domini pecunia, & eius cura commissa.

Schola IC. in L. Thais. 41. §. vltimo. π. de fidei commissariis libertatis: *Stichum (inquit) rationibus redditis manumitti volo. Stichus arcarius probante domino nomina fecit &c. & in sacris litteris Esther. cap. 3. v. 9. vulgatae editionis*, interpres hoc nomine vsus est: sic enim inquit, *Et decem milia talentorum appendam arcariis gaza tue. Quod unico verbo gazophylacij septuaginta interpretes expresserant. ναζω στρατω εις το γαζοφυλακιον τη Σαμαρειας αρχειος ταλατε μωεια.* Erant etiam arcarij publicae pecuniae, quos graeci οικοδους appellant. In eadem editione vulgata, in epistola D. Pauli ad Romanos, cap. 16. n. 23. *Salutat vos Erafstus arcarius civitatis: quod græcè est, ασπαζεται ιημας Ελεονος ο οικοδους της πόλεως*, sic accipiens est, titulus in C. lib. 10. de susceptoribus praepositis, & arcariis. & l. i. C. de his, qui ex publicis rationibus mutuam pecuniam acceperant. & l. 3. præcepit. c. de canone largitionalium titulorum. Sic dicit Minerua arcam numos habere, hoc est oratores, & causarum patronos ingentem pecuniam lucrari, Poetis autem nil præter plausum, & basia præberi. De basis supra epigr. 4. & dicemus alibi uberior. *Cathedras vero Gymnasiorum subsellia interpretor Hor. serm. 1. sat. 10.*

Discipulorum inter inbea plorare cathedras.

Quibus idem epitheton tribuit Iuuenalis ac noster, sat. 7. vers. 202.

Penitus multos vanas, sterilesque cathedra.

AD EPIGR. LXXVIII.

Charinum cunnilingum infestatur hoc epigrammate, quem morbum, in eo etiam notat, epig. 30. lib. 4. enumerat autem ea omnia, quæ ad corpus colorandum sunt accommodata, ut facta admiratione tandem cunnilingum eum esse ostendat: integrum valetudinem: parcum potum; nam qui largè bibunt, solent vel hydropisi, vel alio morbo pallere: bonam concoctionem; nam crudi pallidi sunt: Solis usum, qui colorabat; unde colorari dicebantur qui cutem curabant ad Solem, teste Cornuto ad illud Persij sat. 4.

— curata cuticula Sole.

Chromatiary (inquit) dicuntur colorari, vel qui toto die in arena sunt, vel in sole. Seneca epistola 87. *At nunc blattaria (sic lege à blattis lucifugis non bal-*ataria,) inquit, *vocant balnea, si qua non ita aptata (fortè apta) sunt, vt totius diei sole fenesstris amplissimis recipiant, nisi lauantur, simul, & colorantur &c.* Et Cicero lib. 2. de oratore ad Quintum fr. Antonium sic inducit loquentem. *Vt cum in Sole ambulem, etiam si aliquam ab causam ambulem, fieri natura tamen, vt colorer: Sic cum istos libros ad Misenum (nam Roma vix licet) studiosius legerim,* sentio orationem meam illorum cantu quasi colorari. Vbi non possum mirari satis Ciceronis magnos emendatores nostri seculi, Victorios, Manutios, Lambinos, Gothofredos, & alios, qui manifestum mendum in illis ultimis verbis non sunt subodorati. *Quid enim quæso est cantu colorari orationem? si dixisset modulari, aut aliud simile, non fuisset mirum: Sed quæ tandem acyrologia, & metaphora? Error non ferendus in eloquen-*

tiæ parente & sole. — *Solem quis dicere falso Audeat?*

Tu omnino lege loco illius vocis *cantu, tactu*; vt perseveret in eleganti Solis metaphora Antonius. Solis enim calor, tactus dicitur. Idem Cicero lib. de nat. deorum. *Et ita eius (Solis) tactus est, ut non tefaciat solum, sed etiam comburat.* Hoc eodem Solis exemplo *vñctus est Seneca, ep. 19. his verbis. Qui in Sole vñctus venit, licet non in hoc venerit, colorabitur.* Hanc autem in Sole vñctionem & corpori siccitatem, acquirere docet Arnob. lib. 1. & cuti colorem s. d. ex quibus omnibus eiusdem Ciceronis locus intelligendus est, lib. 1. epist. 9. vbi sumta cōparatione aliptarum, sic inquit. *Sed vellem non solum salutis meæ, quemadmodum medici, sed etiam ut ali-pœ virium, & coloris rationem habere voluissent.* Hunc autem solem, quem bibebant vñcti, nitidum, & vñctum vocat, cui assūm opponit. lib. 12. ad Atticum, ep. 6. pro isto (ait) *affo Sole, quo tu abusus es in nostro pratulo, à te nitidum solem, vñctumque repetemus.* Enumerat etiam vñcturam cutis; nam qui colorari volebant, vngabantur oleo ad solem, & aliquando ad ignem. Celsus lib. 1. c. 2. *exercitationem recte sequitur modo vñctio, vel in Sole, vel ad ignem, &c. & Persius Sat. 4.*

At si vñctus, cesses, & figas in cute Solem.

Vñctus est autem verbo *tingendi*, pro vngendi verbo, Persij imitatione, qui sat. 3. vers. 44.

Sæpe oculos memini tingebam parvus olivo.

Quem etiam imitatus est lib. 2. ep. 59.

Frange toros, pete rina, rosas cape, ingerere nardo.

quod rarum existimo esse. Vel si mauis, intellige *tinctum* cutis de fuco, & medicamine faciei, quo molles solebant vngere cutem. Tertullianus lib. de pœnitentia, cap. II. *Num ergo in coccino & Tyro pro delictis supplicare nos condecet? Cedo acum crinibus distinguendis, & puluerem dentibus climandis, & bisulcum aliquid ferri vel aris vngubus repastinandis: si quid ficti nitoris; si quid coacti ruboris in labia aut genas vrgeat, (vbi lege omnino vigeat) Quid enim esset vrgeat, cum petatur ceruña illa, & minium ad genas, & labias distinguendas? Hoc fugit Pammelium. & idem Tertullianus de pallio, cap. 4. de Achille puero. *ad huc sustinet pingere, vel stolam fundere, tamam fruere, cutem fingere, speculum consulere, colum demulcere, aurem quoque foratu effeminatus.* vbi forte legendum cutem, (vt in nostro epigrammate) *tingere.* Hic verò Carinus, et si purpurissata facie esset, palebat tamen, quia morbos ut experimur in feminis, malo illo corporis habitu purpuram ipsam qua tinguntur decolorant, & veluti pallidam reddit. Herodotus ex versione A. Politiani lib. 5. Heliogabali luxum describens, *tinctoria* tamen cutis Heliogabali notat, *ipse identidem aurigans, aut saltans conficiebatur, quippe ne latere quidem sua patiebatur flagitia: procedens etiam in publicum pictis oculis, genisq. purpurissatis, faciemq. suapte natura formosam indecoris coloribus insciens.* & de Sardanapalo Atheneus, lib. 12. Hoc rex, inquit, *cum vix annisset ac permisisset: admissus Medus, ut cum aspergit cerussa obli-**

sum, muliebriter vestitum cum pellicibus carminantem purpuram, ac cum illis sedentem pedibus porrectis, & in altum sublatis, tintis fuso supercilijs, muliebris stola induitum, rasa barba, levigata pumicis attritu facie, colore quam lactis candidiore, picturatis oculis, &c. Hunc enim tintatum oculorum lasciuiam Iustinus vocat, lib. i. his verbis, Inuenit (Arbactus) eum inter scortorum greges purpuras colo nentem, & muliebri habitu cum mollitia corporis, & oculorum lascivia omnes feminas anteiret, pensa inter virgines patientem. & tandem noster concludit, Cunnū Charinus lingit, & tamen pallit. Qui locus explicatur à doctissimo Medicorum Hieronymo Mercuriali, lib. 4. variarum lect. cap. 13. ubi scribit explicans difficilem Galeni locum, lib. 10. de simplicium medicamentorum facultatibus, cap. 1. fellatores à Græcis λεψιδοτάς, Cunnilingos verò φοινικότας appellari, quod purpureo colore menstrui labia gestarent tintata, quod hyperbolicae dicebatur, quemadmodum & Catullus de fellatore dixit,

— de mulso labra notata sero.

Cum igitur hic Charinus nil non faceret quod coloraretur, mirum erat hominem pallere.

AD EPIGR. LXXIX.

Epitaphium continet Festi cuiusdam amici Domitianus Imperatoris, qui cum foedissimo mentagrae morbo laboraret, sibi ipse intulit manus.

1. **N E C tamen obscuro pia polluit ora veneno.**] Placet Janus Guilielmus lib. 3. verisimilium, cap. 19. qui legendum putat palluit, ut apud Virgil. de Cleopatra veneno peritura,

— pallentem morte futura.

Adde & rationem, quod improprie polluit dixisset poeta ora veneno, quæ iam mentagra, & atra illa lue satis essent polluta. Obscurum appellavit venenum, id est secretum, & quod intimis præcordiis noceat.

2. **A v t torſi lenta triftia fata fame.**] Mira huius supplicij amplificatio, cum dicat fata ipsa triftia, id est mortem, fame torqueri. Sic Liuius, l. 21. ultimum supplicium humanorum appellat famem, his verbis: *Licuit se voluisse ad Erycem clausos, ultimo supplicio humanorum fame, interficere.* Salustius in ep. Gn. Pompeij ad Senatum, ex lib. 3. historiar. dum inquit, *Nil amplius in absentem me statuissestis, quam adhuc agitis, P. C. quem contra atatem proiectum ad bellum fanissimum cum exercitu optimè merito, quantum est in vobis (miserrima omnium morte) consecistis.* & Ammianus Marcell. lib. 17. *Fames, inquit, ignauissimum mortis genus.*

3. **S A N C T A M Romanam vitam, sed morte peregit.**] Romanam mortem vocat, quæ ferro queritur. Id enim maioris animi roboris esse existimabant, cum ignauissimus quisque veneno se possit facile perire. Hanc mortem multi ex illustribus illis Romanis appetuerunt: Lucreciæ, Catones, Scipiones, Fabij, Brutii, Pæti, Thraseæ, & celebris Arria, de qua supra.

4. **D E M I S I T Q V E animam nobiliore rogo.**] nil muto, non enim placet,

loco nec via: Quid enim esset nobiliore via? Sed rogam metonymicōs pro nece ipsa posuit.

5 Huius Cæsar amicus erat.] Id est, non se hic Cæsaris odio, ut Porcius Cato, interemit, ne scilicet subire tyranni, ut ipse dicebat, vulnus cogeretur: nam erat eius amicus Domitianus, cui his verbis blanditur Martialis, ut Traiano Nervæ lib. II. ep. 6.

*Ipse quoque infernis reuscatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæsarianus erit.*

*Id est, Cæsar amicus, qui partes eius sequatur; nam Cato Cæsarianas partes nunquam probauit, ut grauissime Lucanus de eo cecinit lib. I.
— quis induat arma*

Scire nefas: magno se iudice quisque tuetur.

Victrix causa Dys placuit: sed recta Catoni. quibus verbis Catonem Diis æquauit, quæ maxima est auctoritatis eius amplificatio.

A D E P I G R. LXXX.

*I*nfectatur ardelionem Attalum, ut lib. 2. ep. 7. quod semper ambitiosè occupatus vellet videri: estque lusus in usu vario verbi *agendi*, cuius proprietas cum ea sit, ut significet aliquid ante se ducere, ut oves, capras, mulas, vel asinum, quod veteres *minare* dicebant, quo verbo *usu* est doctissimus Ausonius epigr. 66. de bucula Myronis.

*Ageret iuuencas, cùm pastor domum duas
Suam relinquens, me minabat ut suam.*

Et eodem verbo sacrorum Bibliorum interpres, multis in locis *usu* est. Cum inquam hæc sit verbi *agendi* proprietas, ad causas, ad res, ad animam, & ad alia multa, ut ad Comœdias, & ad Tragœdias, transfertur.

*1 AGAS animam.] Id est pereas. Hispani dicimus *echar el alma* eadem phrasit.*

A D E P I G R. LXXXI.

*C*ANI auaritiam, qui multas sportulas colligere solebat, taxat hoc epigrammate, qui suprema vita nocte sportulam petiuit, & periiit, contracto dolore ex hoc, quod unica fuerit ea sportula, nec ad alias rapiendas grauatus morbo potuit accedere.

A D E P I G R. LXXXII.

*O*bscurum epigramma, & quod torsit omnes interpretes, intactum tamen, & non intellectum omnes reliquerunt; sed planissimus est meo iudicio sensus. Patres appellari dominos à filiis insolens erat eo tempore; sed vel per irrisiōnem: vel per blanditiās solebant serui à dominis, domini vocari, ut lib. 5. ep. 58.

Cum voco te dominum, noli tibi Cinna placere,

Sepe etiam seruum sic resaluto meum.

Hic igitur Sosibianus cùm patrem suum audiret à communi domino appellari dominum, eodem nomine ipsum patrem vocabat, & sic blande fatebatur patrem suum esse seruum.

A D

AD EPIGR. LXXXIII.

Eiusdem argumenti est cum epigr. 13. superiori ad quod multa diximus.

En quanto iacet absoluta casu.] Metaphora à Iudiciis: nam rei absoluēbantur. & quasi dicat hanc porticum fortuna, & Deorum iudicio à crimine obruendi Reguli absolutam fuisse. dicit absolutam tanto casu, ludens etiam in verbo *casus*, quod & ruinam, & successum rei significat.

SECVR O ruit incruenta damno.] Id est, postquam iactura illa saluo domino futura erat, cùm præter porticum dirutam, nōn ultra processurum erat damnum.

TANTÆ, Regule, post metum querela.] Ordo est, ô Regule, quis negat te esse curam Deorum post metum tantæ querelæ, id est, postquam iam omnes securi sunt eius damni, quod deberet ingentes querelas contra fortunam excitare, ut supra dixerat,

Nimirum timuit nostras Fortuna querelas.

AD EPIGR. LXXXIV.

ORIS, & labiarum Manneiæ spurcitiam notat hoc epigrammate, quod lingeret catella; quippe hoc animal lambendis immundicis delectatur.

AD EPIGR. LXXXV.

SALSE notat Quirinalem Equitem Romanum, qui cœlebs cum esset, sese omnibus ancillis suis miscebat, ex quibus permultos suscepit liberos. Est autem facetus hic iocuſ in ambiguitate illius nominis, pater familias, sic enim dominum modesto & blando nomine veteres appellabant, quo ipso debitæ in seruos benigitatis admoneretur. Seneca ep. 47. Ne illud quidem videtis, quam omnem inuidiam maiores nostri dominis, omnem conuineliam seruis detraxerint? Dominum patrem familie appellant seruos (quod etiam in nummis abnū durat) familiares. Et Tertullianus in apolog. Gratius (inquit) est nomen pietatis, quam potestatis: & iam familia magis patres, quam Domini vocantur. Sed hic verum dicit patrem familias Quirinalem; quod eius familia ab eodem nata esset.

Et inuenit Quo possum istud more?] Delle interrogandi notam, quæ est in editionibus Plantinianis: eleganter enim per affirmationem legetur.

DOMVM QVE, & agos implet Equitibus vernis.] Libidinem notat Quirinalis, qui non solum domesticas ancillas, & urbanas: sed etiam villicas, & agrestes inibat: ex quibus magnum prouentum habebat puerorum. Est autem elegans antitheton in illo *Equitibus vernis*, nam Equites serui esse non possunt, nec serui Equites.

AD EPIGR. LXXXVI.

Facetus epigramma defaceto præcone, qui cùm Marij cuiusdam suburbanum venderet, sub specie excusantis Marij paupertatem, noxiū eum locum, & pestilētem publicauit, quo effectum est, yr

nemine pretium faciente miser Marius cogetur tenere predium sua iactura, & noxiā.

1. **P R A E C O f a c t u s .]** De facetiis, & dicacitate praeconum multa, veterū testimonia, celeberrima Ciceronis in oratione pro Quintio, Sextio, Nævio, & secundo de oratore, & item in Bruto de Granio præcone. Erant enim impunè dicaces & liberrimi. Hic autem præco confinxit vitium huius loci: nam re vera erant pulchra iugera, & suburbana, sed mentitus per iocum.

2. **N I L d e b e t , f a n e r a t i m d e magis .]** Hæc fuit præconis facetia, & iocus. Vouluit enim videri officiosè facere, ne aliquis existimaret Marium (vt reapse erat) oppressum aere alieno vendere suburbanum, & idēc id minoris liceret. Cūmque sublata causa aliam deberet adiungere, addidit eam quæ emtores omnes fugauit.

3. **Q u a r a t i o e s t i g i t u r .]** Hinc elice veterem morem à paucis, aut quod sciam, à nemine obseruatum, præcones per quos res vñebant, solere cauñas & rationes quibus domini tales res vendebant contenta voce proferre; quamuis virtus rei vendendæ non solebant narrari, id enim stultum dicit fore Cicero officiorum lib. 3, his verbis, *Quid verò stultius, quam venditorem eius rei quam vendat, virtus narrare? quid autem tam absurdum, quam si domini inßu, ita præco prædicet, D O M V M P E S T I L E N T E M V E N D O ?* Sed ita erant hi præcones dicaces, & insulsi, vt ducerent iocum & vrbaniatatem esse vñalis rei virtus proponere, vt Noſter hic narrat, & Apulei, lib. 8. metamorph. his verbis, *Tunc præco diruptis faucibus, & rancâ voce sauciis in meas fortunas ridiculos conſtruebat iocos: Quem ad finem canterium iſtum, vñui fruſtra ſubieciemus, & vetulum, extritis vngulis debilem, & colore deformem, & in hebeti pigriiſi ferocem, nec quidquam amplius, quam raderarium cribram.*

4. **S i c Mario noxius heret ager.]** Noxius non ob confictam præconis causam; sed quod Mario cupienti pecunias cogere ex suburbanō, ad ex alienum persoluendum, cùm eo premeretur, noxius erat ager necessariò retinendus, & colendus.

AD EPIGR. LXXXVII.

Epigraphe huius epigrammatiſ varia eſt in variis libris, in veteribus impressis legitur *de Novio Microſpicio*: in aliis *Microſpigo*, in aliis *Microſpico*: alij habent *Microſycho*, quod probat Raderus, quia ſignificet parui, & puſilli animi hominem. Ego elegerim *Microſpico*; & exiſtimo conſictum nōmen à Martiale ex Græco μικρός, & Latino ſpecio, quod raro hic appareret. Idem eſſet *Microſpapa* conſictum ex duobus Græcis. Notat hominem numquā domi ſue commorantein, nec vicinis vñquam viſum, id autem vrbaniſſime, & facetiſſime.

1. **T A M longe eſt mihi quām Terentianus Qui nunc Niliacum regit Syenēn.]** Hunc præfectum Ægypti Martialis amicū ob commune Poeticę ſtudium, exiſtimarunt aliqui eſſe politiſſimum illum de re metrica.

scriptorem, qui hodiéque extat. Ego non crediderim, quod ille Maurus fuerit natione, libertus forte alicuius Terentiani. hic autem eques, saltem Romanus, ex familia Terentia in aliam per adoptionem translatus, quod notat cognomen illud, ea terminazione, qui mos erat Romanis, ut adoptatis in aliquam familiam, suæ familiae nomen ita detoratum, pro cognomine haberent, ut Publius Cornelius Scipio Aemilius, qui è familia Aemilia in Cornelium adoptatus commigraverat.

AD EPIGR. LXXXVIII.

EBriam Fesceniam irridet, quòd hesternum vini fætorem voratis pastillis dissimulare contendebat, quo remedio gratior odor prodiebat. Simile epigramma est 4. lib. 5. q[uo]d in p[er] illa s[ecundu]m endit p[er] 1. N e gravis hesterno fragres Fescenia vino.] Id est, hesterna potatione, quæ largissima fuit, cum duraret in sequentem diem: sic de Acerra supra epigr. 29. Hesterno fætere mero qui credit Accerram.

Fallitur, in lucem semper Acerra bibit.

Et Cicero. 2. Philipp. vomitum Antonij postquam descripsérat subiungit, Tu iſtis lateribus, iſta gladiatoria totius corporis firmitate, tantum vini in Hippia nuptiis hauſisti, ut tibi necesse fuerit vomere postridie.

2. PASTILLAS Cosmi.] De Cosmo myropola multa mentio apud hunc Poetam. Pastilli ξύροι Græci sunt, de quibus Celsus, lib. 5. cap. 17. diminutum nomen à pane: nam panis forma fiunt, ut testatur Festus: suntque massulæ quædam rotundæ, & planæ ex puluisculis odoratis, & melle admixto confectis: apud nos ex saccharo fiunt, quos Hispani vocamus pastillas de boca.

3. ATQVE duplex anima longius exit odor.] Animam vocabant halitum, sic fætere alicui animam dicebant: Vnde bene, vel male animati, pro iis, quibus halitus fætebat, vel bene olebat. Hinc quæsusit iocus à Varrone in Bigarmo, ut est apud Nonium verbo Cepe: Aui, inquit, & atau nostri, cum allium ac cepe eorum verbaolerent: tamen optimè animati erant. Ludit in animati; vult enim significare, et si veterum verba, allium ac cepe olerent, dum loquerentur halitu illo fetido: tamen fortes & strenuos esse: cum illa verba, bene animati, aliter interpretata, i. bene olentes, contrarium à superioribus notant. & cum diapasmatis odor longius esset exiturus, deberet secum vehere vini odorem, quòd facilius Fesceniae ebrietas proderetur.

4. DEPRENSA QVE furtu.] Nota quodecumque vitium, aut scelus, quod cum curâ tegitur, appellari furtum. Sic Latinè furtum fieri dicitur, quod clam, & occulte fit.

5. SIS ebria simpliciter.] Elegans formula Martiali familiaris, qua sibi placere significat, ut crimina absque technis, & fallaciarum inuolucris, fiant. lib. 6. epigr. 7.

Offendor mœcha simpliciore minus.

Etaphium est ad sepulchrum Alcimi serui Martialis in ipso aetatis
flore rapti, quem in agro Labicano sepelierat.

1. LABICANA leui cespite velatumus.] Contegebantur cadauera humo in planis sepulchris condita, vel terrâ, vel arenâ, vel cespite. Communæ vorum erat, ut quodque horum leue esset. notissima formula per singulares litteras sepulchris inscripta S. T. T. L. *sit tibi terra leuis,* cui adiungit noster, *mollisque tegaris arena.* lib. 5. ep. 30. hic leuem dixit cespitem eadem notione, quod. epigr. 35. lib. 5. per negationem dixit, *ne rigidus cespes regat ossa.*

Ex quibus locis colligitur cespitem solere congeri in sepulchris: quod confirmat etiam Julianus Imperator in L. pèrgit. Cod. de sepulchro violato, his verbis, *Pergit audacia ad busta defunctorum, & aggeres consecratos; cum & lapidem hinc mouere, & terram enervare, & cespitem euellere proximum sacrilegio maiores nostri semper habuerint.*

2. ACCIPITER non plurimo anni a pondera saxo.] Vide ad epig. 1. n. 5. Spectac. quæ notauiimus.

3. SED fragiles buxos.] Non intelligo coronas ex foliis buxi, & vitis, ut Raderus sentit. Qui enim dixisset Poeta de coronis factis ex foliis vitis, opacis palmitis umbra, sed sic accipe. Sepulchra designabantur in agris, & in fronte ponebatur scriptio, quæ contineret latitudinem, & longitudinem soli sepulchro destinati; quod spatium soli sacrum erat. Horat. sat. 8. lib. 1.

Pantolabo scurra, Nomentanoque nepoti,

Mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum.

Huc dabit: heredes monumentum ne sequeretur. In hoc spatio erigebantur tumuli, obelisci, pyramides, arcus & alia sepulchralia aedificia. Alij arbores ponebant, quæ crescentes locum monumenti opacarent: quod sibi optabat Propert. lib. 2. eleg. 13. his verbis,

Deinde ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,

Accipias manus paruula testa meos.

Et sit in exiguo laurus super addita busto,

Quæ regat extinti funeris umbra locum.

Vnde perpicue colligitur seri solere has arbores, quod felicibus Mabinibus perpetuas, & virentes arbores conuenire existimabant: ideo eligebant Buxos, Cupressos, Laurus, quæ numquam amittunt folia: quod respexit Iuuen. sat. 7. vers. 208. cum dixit,

Di maiorum umbris, tenuem, & sine pondere terram,

Spirantque crocos, & in urna perpetuum ver, &c.

Quod idem obseruabatur in floribus, quos etiam serebant iuxta sepulchra: quem morem, tanquam aliud agens, tangit Persius, sat. 1.

Nunc non è tumulo, fortunataque fauilla

Nascitur viola?

Hosque flores etiam eligebant fortius durantes, quod colligo ex Plini cap. ii, lib. 21. de potho. *Duo (inquit) genera huius; unum, cui flos hyacinthi est: alterum candidius, qua ferè nascitur in tumulis, quoniam fortius durat.* Quæ vltima verba subobscure transtulit ex Theophrasto, in fine lib. 6. Historia plantarum: vbi Græca sic Latinè sonant, *Quo utuntur circa tumulos, quod & fortius durat.* Hic autem Martialis buxos, & vites inseuit in honorem Alcimi, & eius sepulchro signauit modum agri in pratis quibusdam, quæ per hyperbolem rigari lachrymis suis dicit.

A C C I P E chare puer nostri monumenta doloris.] Retineo doloris, non laboris, vt Scaliger legit in Catullum p. 93. Non enim Poeta epitsaphium hoc laboris monumentum appellasset; nec erat quod in eo conscribendo iactaret laborem suum: hæc enim accipienda sunt de carminibus hisce, non de sepulchro & insitis arboribus: ideo subiungit,

Hic tibi percuso tempore viuit honor.] Sic enim lego, non vincit, quod de viuacitate, & perpetuitate suorum carminum auguratur Poeta, vt lib. 10. epigr. 2.

*At chartis nec farta nocent, nec secula presunt,
Solaque non norunt hec monumenta mori.*

Et Plin. in epist. ad Priscum, lib. 3. Martialem de suis carminibus benc sperasse scribit, *Aceterna (inquit) que scriptis non erunt fortasse, ille tamen scripti tanquam futura.* Et Propertius, lib. 3. eleg. 2. ad amicam scribit, quot erunt in libello suarum laudum, tot futura esse formæ eius monumēta,

Fortunata meo si qua est celebrata libello,

Carmina crunt forma tot monumenta tua.

SNON aliter cineres mando iacere meos.] Hoc etiam ad honorem epitaphij refero, id est, non aliter velim sepeliri, quam cum epitaphio celeberrimi alicuius Poetæ.

AD EPIGR. XC.

Cinnam carpit non obrectatorem, & adulatorem, vt existimat Raderus, sed eum, cui sederat morbus, vt semper in aurem proximo garrire. Iudicat autem doctè Lipsius totum hoc epigramma natum esse à quadam ioco Scauri, qui de Iunio Othoni Declamatore, qui tecto quodam, & suspiciose dicendi genere, vbi minime opus esset, vixeretur, aiebat illum acta in aurem legere: cùm acta publica, & vulgarata omnibus essent.

S E D I T hic tibi morbus.] Morbus pro vitio, vt in plurimis locis: habet unicum Manilij, lib. 5.

Natura pudet, atque habitat sub pectori caco

Ambitio, & morbum virtutis nomine ritant.

Sedit dixit, communi notione; id est, firmiter placet. Virgilius, lib. 7. Æneid. vers. 611.

Has, rbi certa sedet patribus sententia pugna.

Et lib. II. vers. 550. — omnia secum

Versanti subito vix hac sententia sedis.

„ Imperator Iustinianus de Vsuris in principio, *Nobis melior sententia sedis.* Vnde nostri cùm aliquem significare volunt suæ sententiaæ tenacem, dicunt, *A sermofele effo, no ay sacarcelo de la cabeza.*

2. *Vt sepe in aurem Cinnæ Casarem landes?*] Artificiosè reprehendens Cinnæ morbum, detorquet reprehensionem in Cæsaris laudem, quasi innuere velit, nihil tam publicum esse debere, quàm eius laudationem: cùm & ea, quæ ad Cæsaris periculum pertinerent, nefas esset secretò dicere, vel reticere. Est in hanc sententiam celebre Vlpiani iudicium in L. si quis. 6. r. de pœnis. vbi præcipit quid agendum sit, quando aliquis damnatus, iam morte multandus, dicat se aliquid habere, quod ad salutem Principis pertineat: Enumeratis enim variis iudicium consuetudinibus in hac re, tandem præcipit non esse hos damnatos audiendos, sed pœna exequenda, quod magis existimet esse puniendos, qui tardi conticuerunt, quod pro salute Principis habere se dicere iactent.

AD EPIGR. XCI.

BASSAM tribadem facete carpit confessione erroris sui, quod existimasset castissimam esse feminam, quia nunquam ad eam vir adiret: sed semper cum feminis esset: postea verò compertum est tribadem esse.

1. *BASSA fututor eras.*] Est auxesis in nomine *fututor* adiuncto feminæ, quam futuricem par erat appellare; sed appellat fututorem, vt turpitudinem eius magis notet. Estque hoc tribadibus peculiariter tributum à Martiale, vt de iis *futuere* dici possit: nam cùm *futuo* sit à verbo φύειν, id est planto, vel semino, solum de maribus cum feminis in vasis naturalibus. nam ibi solum generatio fieri potest: Sed cùm tribades mares in illa turpitudine imitentur, de his *futuere* dicitur: sic Martial. epigr. 69.lib.7. *Ipsarum tribadum tribas Philani,*

Rectè quam futuis vocas amicam.

Vbi est elegans jocus in ambiguitate verbi rectè, quod potest aditigi verbo *futui*, vt sit non præpostere, sed per naturalia: & cum verbo *vocas*, id est, ritè, & tuo iure vocas amicam, vt viri quas futuant, amicas vocant.

2. *DIGNVM Thebanō enigmate monstrum.*] Metalepsis, id est, dignum ænigma Thebanō monstro: quamuis *monstra facere*, vt hic comminisci dixit Catullus epig. 105.

Sed tu cum Tappone omnia monstra facis.

Sic enim legit doctissimus Scaliger, non *cum caupone*, vt antea legebatur; & notat *facere monstra* hellenissimum esse, id est, περιπλοῦν vel περιποτίν.

3. *Hic vbi vir non est, vt sit adulterium.*] Hoc est epigrammati acumen: in hac enim repugnantia, & contrarietate rerum, inept monstrum factum à Bassa.

A D E P I G R . X C I I .

Admonet Lælum ne iniustè secum agat, quod sine talione carpat sua carmina: monetque, ut vel desinat carpere; vel sua edat, quò possit idem ei reprehendere.

A D E P I G R . X C I I I .

Acerebe inuehitur in Mamurianum pauperem, qui puerum Cestum Ade stupro appellabat subinde.

T A N G I se dīgīo:] obſcēnus ritus ad pelliciendos cinædos, tangere eorum posteriora impudico dīgīo, id est medio exerto, & duobus proximis curuatis; ita vt ſpeciem tunc præberet manus Priapi: Hanc digitorum positionem obſcēnam eſſe docent multa veterum testimonia, Tranquilli in Caligula, cap. 56. de Cassio Chærea eius occitore: quem, inquit, canis ſeniorē, iam vt molle & effeminateſt denotari omni probro conſuerat, & modo ſegnum petenti, Priapum, aut Venerem daret: modo ex aliqua cauſa agenti gratias, oſculandam manū offerre formataſt, commotamque in obſcēnum modum. Et Lampridi in Heliogabalo. Nec enim vñquam verbiſ ſepercit infamibus: cum & dīgīis impudicitiam oſtentaret, nee illus in conuentu, & audiēto populo eſſet pudor. Hoc autem dīgīo ad posteriora admoto, ſignificari promtum eſſe ad pædicandum eum quem tangebat, ex hoc epigrammate colligo: Nam minatur Martialis Mamuriano, non talionem, ſed maiorem poenam, & ait: Non culum dīgīo ſodiam, ſed oculum. Hinc eſt vt molles, & cinædos hac dīgīi medij extētione notarēt, vt colligitur ex hiſ que diximus ad epigr. 1. n. 1. cūm non ſolum ad iſtationem: Sed etiam ad infamiam, & mollitiem alicuius denotandam id fieret, vt in illo epigrammatiſ 28. lib. 2.

Rideto multum qui te, Sextile, cinadum.

Dixerit, & digitum porrigito medium.

Id eſt ſi te, Sextile, cinadum aliquis vocauerit, tu eandem contumeliam illi obiice, & repende ſublato medio dīgīo, quæ nota cinædi eſt: & perſpicuè magis, id probat nuper adductus locus Suetonij. Hispani ve- hementius id probrum iaciunt, quām antiqui; nam illi ea dīgīi oſten- ſione idem ſignificabant, ac ſi dicerent Pædicabo te; cūm Priapum ſolum oſtenderent: Noſtrates autem, iſerto pollice inter medium dīgīum, & indicem, ita vt emineat & appareat medius pollex, reliquis dīgīis in pugnum contractis, idem innuunt, ac ſi dicerent Pædicam iam te, propterea quod illa digitorum positio nates repræſentat. iſerto Priapo in podicem, quem poſitum digitorum *Higa* vulgo appellant, quamuis priſca lingua *puguer* vocant à πυγή, id eſt natibus. Vnde tractus eſt mos, vt quemadmodum veteres ad fascini remedium ſuſpendebant pueris in collo Priapulum; noſtri ſuſpendant, hanc quam vocant *Higam*. Et item quemadmodum, illi ad fascinum auerruncandum matutinā ſaliuā pue- rorum oculos, & labella perungebant, dīgīo medio in hanc turpicu-

am figuram exerto, ut constat ex Persio sat. 2.

Eccœ ania, aut metuens Diñum materterea, cunis

Exemit puerum, frontemque, atque vda labella.

Infami digito & purgalibus ante saluis.

Expiat, vrentes oculos inhibere perita.

Sic & nostrates ad inhibendum oculum fascinantem, quando puerum, aut puellam, aut feminam eximiæ pulchritudinis sibi charam, vident, porrigunt in eam illam *bigam*.

2. Non opus est digito.] Id est, non est, quod digito puerum tangas; si-

gnificans, te velle eum pædicare, qd. oculum tuum in oblique m. 3. b. 3.

3. Totum iibi Ceston habeto.] Id est, non solum concedo, quod digi-

to sollicitas; sed totum, & integrum puerum, vnde colligo etiam

quod supra dixeram.

4. Sed si nec focus est, &c.] Est paræscriptæ ad epiphonema conten-

tum, vltimo versu epigrammati; & describit sumimam Mamuriani

egestatem imitatione Catulli in illo celebri epigrammate contra Fur-

rium, 25. quem locum etiam summis amplificandum epigr. 57. lib. ii.

pene ad verbum. Focus signum erat locupletis domus, vt epigr. 47.

lib. 10. inter beatæ vitæ adiuncta, focus perennem enumerat, & lib.

10. epigr. 96.

— *tepet igne maligno*

Hic focus, ingenii lumine lucet ibi.

Et Catullus citato epigrammate scribit Furio ignem non esse, & in

codem, quod Martialis adduximus,

Et tristis nullo qui tepet igne focus.

Vide etiam quæ notauimus, ad epigr. 50. huius lib. n. 7.

5. Nec curtus Chiones Antioipes ve calix.] Haæ meretrices erant, vel notæ

omnibus, vel Martiali, quibus imposuit haæ ficta nomina: notatque

huius paupertatem, cui nec calicem, qualem haæ meretrices ad obsec-

enos vsus babebant, possideret ad bibendum. Erat enim mos meretrici-

bus post coitum lauari, quod etiam & honestiores feminæ solebant fa-

cere. Inde conuitum Ciceronis in orat. pro Cœlio in Claudiam Pub.

Claudij sororem, in celebri illa idolopœia Appij Claudij: *Ideo, inquit,*

aquam adduxi, ut ea tu inceste riterere? adduxerat autem aqueductu in vir-

ebem aquam nomine Claudiæ, & Ouid. in celebri illa eleg. 7. lib. 3.

Amoruvbi narrat se *asæcæ* laborasse per totam noctem, versu vlt. inquit,

Dedecus hoc summa disimulauit aqua.

Et hic lib. 2. epig. 50. ex hoc more facetum summis iocum in Lesbiam.

Quod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas:

Qua tibi parte opus est Lesbia sumis aquam.

Habebant ad hunc usum curtos quosdam calices, ut constat ex epi-

grammate in Zoilum 81. lib. 3.

Curtaque Leda sobrias bibat testa.

Habebant

Habebant etiam seruulos qui aquam in his vasis ministrabant, quos vocabant *Baccarienes à baccario aquario vase. glossarium, Baccario mprostg-*
xaros: Et etiam aquariolos, ab hoc ministerio nominabant, vt est apud
Festum in excerptis Paulj: & Apuleius apologia 2. hise, inquit, auditiss,
aquariolus iste vxoris sua, ita ira extenuuit. &c. Et Tertul. Apologet. cap. 43.
lenones perductores aquarioli. Aelius Lampridius in vita Commodi, aqua-
*rioli officium significat his verbis. *Aurige habitu currus rexit, gladiatori-*
bus coniunxit, aquam gesbit, vt lenonum minister. Vnde Arabes corruperunt
*vocabulum Hispanis usurpatum *alcaguete*, pro gerulo verborum aman-*
*tiū inter se, & eo qui cōciliat amatori voluntatem, & amorem Dominæ.**

6 *CÆRE A si pendet lumbis, & trita lacerna.] ceream dixit pro sordidissi-*
ma, quæ sudore sit veluti incerata: sudoris enim congelati in veste, vel
in alia re, species est cæræ. Sic de abolâ Cinici cuiusdam, lib. 4. epigr. 53.

Cerea quem nudum tegit vxor abolla grabati.

Et sic accipiendum est illud Iuuenal. sat. 10. vers. 55.

Propter qua fas est genua incerare Deorum.

Id est, precando prehendere Deorum genua, quamuis aliter interpretari hæc verba rectè possunt: qui habitus erat misericordiam implorantium; sed toties, vt manu sudore genibus impresso saepè, & fuscato, deinde genua viderentur incerata: & per hyberbolēn dixit *incerare*, p̄o *precarī* prehensis genibus; vt Hispani dicimus, *roer los santos*, pro osculari eorum imagines, quæ osculis & tactu attenuantur, quamuis æneæ sint, vt eleganter cecinit Lucretius lib. 1.

— *tunc portas propter aëna*

Signa, manus dextras ostendunt attenuari.

Saepè salutantum tactu propterque meantum.

Hac igitur minus cum sint attrita videmus.

Et non solum dextras osculabantur, & osculis attenuabant, vt hoc loco (quamuis in aliis libris non dextras, sed exiras legitur) sed & mentum, & rictus, vt est apud Ciceronem de Herculis simulachro Argentino, lib. 4. in Verrem, *Ibi est ex ære simulachrum ipsius Herculis, quo non facile quidquam dixerim me vidisse pulchrius, usque eo iudices, vt rictus eius, ac mentum paulo sit attritus, quod & in precibus & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solent.* Dixit igitur, *cerea lacerna*, id est, sudore incerata. Hæc autem inceratio reddebat frigidissimam vestem: Vnde intelliges, epigr. 34. lib. 4.

Sordida cum tibi sit, verum tamen Attale dicit,

Quisquis te nuciam dicit habere togam.

7 *PASCRIS & nigra solo nidore culina.] Hyperbole huius patris esu-*
tionum, quod solo nidore pasceretur. Culinam autem dicebant ra-
pere hos lurcones, vt epigr. 45. lib. 5.

— *captus es vñctiore cena,*

Et maior rāpuit canem culina.

Lam te. —

Iuuenalis sat. 5. ibi, *Captum te nidore sua putat ille culina.*
 Et canes item appellabantur: sed parcius hoc loco; non enim canem Mamurianum, sed canis compotorem sequenti versu vocat, qui pronus aquam immundam bibebat cum cane; id est, ut canis. Nam ante dixerat non esse ei nec *curtum* quidem *calicem*: *pronum* autem dicit *bibere*, quod vel extremæ egestatis esset, vel summæ auditatis: qui locus me admonet ut Gedeonis sacram historiam Iudicum 7. non vulgariter intellectam illustrem in praesentia, quæ sic se habet. Cum Gedeon triginta & duo millia virorum coegerisset in Madianitas, admonitus est a Deo, ut liberam faceret iis, qui vellent, abeundi potestatem. Abierunt viginti duo millia, qui prælium pertimescebat; cumque remanerent decem millia adhuc, Dominus præcepit multos ab iaci finito prælio possent viribus suis victoriam partam esse iactare. Hoc igitur signum datum Gedeoni est, *Qui manu lambuerint aquas, sicut solent canes lambere, separabis eos seorsum: qui autem curvatis genibus liberint cum altera parte erunt.* Fuit itaque numerus eorum, qui manus ad os proiicientes lambuerant aquas trecenti viri: omnis autem reliqua multitudo flexo poplite biberat. Volebat Dominus seclusis fortissimis, maximum & periculofissimum bellum cum timidissimis confidere. Cum igitur Madianæ ultra flumen considerent, qui cum Gedeone cis flumen erant sitibundi ad aquas accurrunt. Ex quibus qui proximum hostem timebant pene stantes manus aquam in os ingerebant: ceteri verò nil hostem timentes, genibus in ripa flexis, proni haustu securi sumebant aquam. Illi priores timidi erant, quod notatur similitudine canum: nam canes bibituri ex aliquo fluvio, si præsenserint ibi animalia esse à quibus cauendum sit, raptim & currentes lambitare solent: Vnde natum Proverbium, *Tanquam canis è Nilo*, de iis, qui properantes, ac currentes aliquid faciunt, quod hoc facere canes apud Nilum. Älian. lib. 1. de varia historia refert: & Plin. lib. 8. cap. 40. timentes scilicet Crocodilos, hippopotamos, & alias feras. Postiores autem fortiores, qui nil tertiti, flexis genibus in aquam ipsam os immergebant, quos Gedeon abire iussit, & cum foliis illis trecentis timidis prælium commisit. Idem hoc Iosephius, lib. 5. cap. 8. plane sentire videtur. Solet enim Deus omnipotens miranda facta per vilissima instrumenta saepe operari.

8 SED fodiam qui superest oculum.] Argute luscum Mamurianum ostendit, cum dicat *oculum, qui superest*, quod ex duobus altero amissò alter supererat: hæc autem verba minantis, ut lib. 3. ep. 92.

Vt patiar moxum, rogar vxor, Galle: sed vnum.

Hunc ego, non oculos eruo, Galle, duos.

Et Plautus in Aulularia Scen. Ex, in quaum:

Oculos herclè ego istos, improba, effodiām tibi.

Et in Captiuis, Scena, *Miser homo est:*

Nam herclè ego huic dici si licet, oculos effodiām labens.

Et in Trinummo:

Oculum ego tibi effodiam, si verbum addideris. Oculum autem effossum dicebant veteres, effusum, ut apud Velleium Paterculum de prælio Pharalico, cuius verba sunt. Aciem Pharsalicam, & illum cruentissimum Romano nomini diem, tantumque exercitus profusum sanguinis, & collisa duo inter se Reipubl. capita, effusumque alterum Romani Imperij lumen, tot talesque Pompeianarum partium caesos viros, non recipit enarranda hic scripturæ modus. Quo loco illud effusum proprium, & Latinissimum possessione exturbare conati sunt parum considerati Censores. Manutius primum elegantiarum auceps, qui olim effusum lumen Latinae linguae rationem respuere se probare scripsit, quamuis timidè intactum reliquerit locum. Titius deinde lib. 7. locorum controversonum, cap. 9. secutus eum, quem tacet Douzam, effosum, vel offusum reponit: sed frustra est, qui, cum alios temere subinde reprehendat, ignorauit Latinissimum dicendi modum, quem Iulianus retinuit in edito perpetuo, laudante Vlpiano in L. item queritur. §. 5. item Iulianus. II. locati. cuius verba sunt: Si futor puero parum bene facienti forma calcitam rebementer ceruicem percussit, vt ei oculus effunderetur, ex loco esse actionem patri eius. Et idem Vlp. in L. sed et si quemcumque. §. 5. vlt. Ad legem Aquil. Puero discenti ingenuo filiosam. parum bene facienti, quod demonstrauerat, forma calcii ceruicem percussit, vt oculus puero perfundetur, vbi vides in eadem re ab eodem Iuliano desumpta pene iisdem verbis effundere, & perfundere in ead. notione. Vnde emendo celebrem Pauli legem, Vulneris. 8. r. de iniuriis. Vbi vulneris, inquit, magnitudo atrocitatem facit, & nonnunquam locus vulneris: veluti oculo percussio (lego percuso) non enim percussio leuissima poterat atrocitatem facere, nisi inflatum oculo vulnus oculum perfunderet. & hinc conjecturam facio corrigendum locum esse in Institut. II. de iniuriis. §. atrox. vbi atrocem iniuriam definiens Iustinianus ex legib. in tit. de iniuriis contentis, ex eod. Paulo sic ait: Nominquam & locus vulneris atrocem iniuriam facit: veluti si in oculo quis percussus fuerit. emendo, veluti si in oculo, qui perfusus fuerit. quasi voluerit Iustinianus explicare Paulum, qui, vt dixi, non quamuis oculi percussionem atrocem iniuriam iudicavit, nisi ex ea perfusio consequeretur.

9 D E N I Q V E pædica Mamuriane satur.] Desumptum hoc est, vt pene totum epigramma, à Catullo ex ep. 21. vbi Aurelium patrem esuritionum infectatur, quod pædicare cuperet suos amores: vbi ait,

Atqui, si id faceres satur, tacerem.

A D E P I G R. XCIII.

E Pitaphium est Fabritij, & Aquini, qui eodem tumulo sibi erant, quapropter in epigraphe reponerem, De Fabricio, & Aquino, quia ibi erat uterque duplice erecta ara cum inscriptione cuiusque: erant ambo primipilari honore insigniti, rarum amicorum par.

Q V I prior Elyssas gaudet adisse demos.] Eadem sententia amplificata

est exemplis supra epigr. 37.

2. M V N E R A pilt.] Voce *munera* multitudinis numero significauit vtrumque primipilarem fuisse.

3. P L V S tamen est titulo quod breniore leges.] Retineo hanc lectionem: nam vetus quæ est inscriptum, non arridet. *Titulo breniore*, dixit ob vltima verba epigrammatis, *Amicus erat*, quod præfert cuius honori, & muneri.

4. F V N C T V S vterque sacro, &c.] In veteri est *iunctus*, sed expungitur hæc lectio Martialis copia, qui priore versu hoc nomine erat usus. itaque retineo *functus*. Nec illud *sacro fædere*, refero ad amicitiam, sed ad mores sanctos, quos appellat *sacrum fædus laudata vita*: videntur enim qui sic viuunt, cum virtute fædus pepigisse.

5. F A M A Q V E quod raro nouit.] De raritate amicorum, & vt vix singula secula singulis paribus censeantur, satis disertè Cicero in Lælio. Hinc poteris obseruare solere amicos eodem sepulchro claudi, vt conjuges, amantes, & amasij.

A D E P I G R. X C V.

Obscenum epigramma, sed quod ausim affirmare à nemine adhuc intellectum; nam abstinentiam à coitu ex mala voce bonam facere nūquam probauerint, vt concedam libenter ex bona nimio coitu fieri malam: sed Poetam cantasse male dicit, id est, insuaem, & absconam habuisse vocem feminam hanc, dum commiscuit se viris; nunc autem cum desierit hoc, suauem habere vocem. Ego argutissimum epigramma sic accipio. Hæc Aegle dum 'copiam sui faceret, quamuis corporis causa quereretur à multis, nihilominus tamen, vt fama ferebat, malè cantabat. Deinde cum ætate progressa, iam hoc officio non vteretur, vocabatur à multis irrumanda sub specie cantilenæ; cumque illi, quos ipsa fellaret, turpitudinem celare vellent, dicebant se vocare feminam vocis causa. sièque increbuit hæc opinio eam bene cantare, non quod cantaret, sed quod hoc nomine aliam culpam præixerant illi. Argute igitur Martialis *basianda*, inquit, *non es, cum bene cantas*, quo innuit eam fellatricem esse, & ob eam spurcitiam ab eius osculis esse abstinendum.

A D E P I G R. X C V I.

Facetissimum est hoc epigramma in Helium pessimum causidicum, quem cum nemo patronum asciseret, ipse se vltro causis ingerebat, & agentibus magna voce obstrepebat, quo illi offensi importunis clamoribus, & quod cause impedirentur, solebant hominem precio placare; ne clamoribus obtunderet iudices, & agentes. Estque urbanissima negotio Martialis, quo aliud mordacius subiungat; negat enim cum gratis clamare, quod reapse facit, vt subiiciat paradoxon illud & ridiculum ab inexpectato, *accipere ut raceat*, cum ceteri omnes acciperent, vt loquerentur. Similem iocum adducit Quintilianus lib. 6. cap. 3. de-

risu. Bellè interim, inquit, subiicitur pro co quod neges, aliud mordacius, vt Iunius Bassus querente Domiti, quod incusans eis sordos, calicos eam veteres dicere vendere solere, non mehercule, inquit hoc vnguam dixi, sed emere te solere.
2. ACCIPIS vt taceas.] quæ ignominia maior est, ac si diceret gratias eum patrocinari. Adagium est celebre *Arabius tibicen*.

A D E P I G R. XCVII.

SAtyricum vere epigramma est Scazonte versu composito; fngit in Seo Poeta se Scazontem rogare, vt pauca verba ingerat Materno amico suo in aurem, quem dum nominare non vult, nihilominus nominat. Est eiusdem pñne argumenti, ep. 25. supra.

1. **Dicas in aurem sic vt audiatur solus.**] Maxima secreti commendatio per ironiam facta, *dicas in aurem*, & quòd ea, quæ in aurem dicuntur possunt contenta voce dici, addit, *sic vt audiatur solus*.

2. **Quid Bæticatus?**] Id est, pullis lacernis induitus: nam Bæticus color pullus est. Nonius. *Pullus color est, quem nunc Hispanum, vel natuum dicimus.* Cumque iuxta Bætim natuæ oves frequentius nascerentur, Bætum Noster pro Hispano colore posuit. Vnde existimo pullum color, quasi purum dici, id est natuum. Cuius coloris duo genera sunt apud nos, vt quotidianò experimento deprehendimus: alterum rutilem, subflavum aurei coloris, quod etiam Plinius, lib. 8. cap. 48. indicat his verbis, *Hispania nigri vellerae precipuas (oves) habet. Pollentia iuxta Alpes cani. Asia rupili, quas Eritreas vocant: item Bætica.* Hinc lib. 12. epig. 100. de Bæti fluvio,

Aurea qui nitidis vellera tingit aquis.

Et lib. 9. epigr. 62.

Vellera nativo pallent rbi flava metallo.

Alterum verò magis fuscum, & qui ferreum, vel ferrugineum refert. qui non adeò splendet, ac prior quamvis apud Nostrates maiori in pretio sit, & etiam apud veteres. Ostendet tibi id Virgilij locus, à nemine quod sciam, adhuc animaduersus. is est, lib. 9. de Arcente, vers. 581.

Stabat in egregiis Arcentis filius armis,

Pictus acu chlamydem, & ferragine clarus Ibera.

Ferragine Ibera, pro veste ferruginei coloris Bætici, vel Iberi. has quas diximus aureas oves concupiuit Hercules, vt est in fabulis, & à Geryone, qui eas possidebat vi extorsit. Hinc, flauos capillos Erotij puellæ laudans, lib. 5. epigr. 38. sic ait,

Quæ crine vincit Bætici gregis vellus,

Rbonique nodos, aureamque nitellam.

Et lib. 14. epigr. 133. cuius lemma, *Lacernæ Bæticæ,*

Non est lana miki mendax, nec mutor aeno:

Sic placeant Tyrie, me mea tinxit ouis.

3. **Quo coccinatos non putat viros esse?**] Delicatores, & lautiores habebantur, qui purpurā vterentur, non tamen continuò molles, & effe-

minati. Nam quod Seneca ep. 115. *Lacernas coloris improbi* appellat *purpureas*, vt sentit Lipsius lib. 1. elect. c. 13. quod insolens ille color Senecæ temporibus, & audax, non tamen inde colligi potest purpuratos effeminatos haberi: *improbum* enim significat non probatum ab omnibus. Sic *laborem improbum* appellauit Virgil. id est vulgo improbatum: *improbam picam* dixit supra ep. 54. id est non probatam ob cantum, vt idem Virgilius, lib. 1. Georg. vers. 119. *improbum anserem*. Attamen nota Martialis acumen, qui quod apud Senecam legerat *improbum colorem*, pro purpureo, ideo epigr. 16. lib. 10. *Tyron improbam* vocauit, hoc est, quæ *improbos* mitteret colores, & non probatos mollitiei causâ,

Quicquid Agenore Tyros improba cogit aeno.

Et Plinius lib. 9. c. 41. *Rursum absolutus inebriatur Tyrio*, vt sit ex vitroque nomen *improbum*, simulque luxuria duplex. Quæ loca miror latuisse doctissimum Lipsium in explicatione illius Senecæ loci.

4 NATIVA.] Quæ non sunt artificio tincta, quales sunt vestes Be-
ticas de quibus, supra n. 1. & Iuuenal is sat. 12. vers. 40.

*Atque alias (vestes) quarum generosi graminis ipsum
Infecti natura pecus, sed & egregius fons
Viribus oculis, & Baticus adiuuat aer.*

Id Græci *ωτονες* dicunt, vt est in L. si cui 70. II. de leg. 3. & in ead. L. 5. veriscoloribus. ita etiam legitur, *purpuram autem & coccum quoniam nil nativi* coloris sunt, contineri arbitror. Sic lib. 9. ep. 62. de Bæticis ouibus,

Vellera nativo pallent rbi flava metallo.

Qui color nativus nomine caret, vt testatur Plinius, lib. 8. cap. 48. de Oubibus, *Colorum*, inquit, *plura genera, quippe cum desint etiam nomina eis, quas nativas appellant.*

5 L A V D A T.] Lipsius lib. 1. electorum, cap. 13. legit *laudet, & placet.*

6 G A L B A N O S habet mores.] Docte hunc locum Læuinus Torrentius explicat in Galba Suetonij, cap. 3. qui Galbana ferebant, Galbanati dicebantur, & delicati habebantur, lib. 3. epigr. 82.

Iacet occupato Galbanatus in lecto.

7 V N D E *suspicer virum mollem.*] *Mollis* appellatione cinædi comprehen-
duntur à Martiale, lib. 2. epigr. 84.

Mollis erat, facilisque virus Paeanius Heros.

” Et lib. 3. epigr. 72.

*Dormis cum pueris matoniatis,
Et non stat tibi Phœbe, quod stat illis:
Quid vis me rogo, Phœbe, suspicari?
Mollem credere te virum volebam,
Sed rumor negat esse te cinædum.*

Voce illa *cinædi* explicauit, quid esset *mollis*, & apud Sueton. in Caligula, cap. 56. vbi scribens Caligulam denotare volentem Cassinum Chæream *cinædum*, & effeminatum, in signum Priapum aut Venerem de-

disse eidem petenti, hoc verbo mollis vtitur : ait enim ; *Quem Caius senio-*
rem iam , vt mollem, & effeminatum denotare omni probro censuerat, &c.
 8 *V N A lauamur.]* Balnea petere molles, vt dilectum facerent drauco-
 rum, dictum est sup. epigr. 24. in principio.

9 *S E D spectat.]* Placet Iani Guillielmi emendatio, qui verisimilium 3.
 cap. 19. *despectat, legit.* eadem medicina facienda epigrammati 64. lib. 11.
Spectas nos Philomuse cum lauamur.

Et legendum *despectas*, cùm idem sit argumentum vtriusque epigram-
 matis.

10 *O C V L I S deuorantibus.]* Prouerbialiter dictum per hyperbolēn,
 id est, nimiam auditatem præ se ferentibus. Eadem formula usus est,
 lib. 9. epigr. 60. de Mamurra pædicone.

Inspexit molles pueros, oculisque comedit.

Inde natus prouerbialis dicendi modus, *Oculos pascere*, Terentius in
 Phorm. act. 1. scen. 2.

Restabat aliud nisi oculos pascere.

” Et hic noster lib. 4. epigr. 78.

Tunc ego non oculos, sed ventrem pascere veni.

” Et nos Hispani eodem vtimur dicendi modo *apagentar la vista* : Gallicè
repaire les yeux , quem eleganter, vti solet, his verbis expressit Garsias
 Lassus ecloga 2. sub persona Nemorosi,

El lleno de alborozo y alegría

Sus ojos mantenía de pintura.

11 *N E C otiosis mentula videt labris.]* Prouerbialiter etiam dixit, *non otio-*
sis labris : sed vt Apuleius, inquit, *vndantibus labris*, quo habitu auditus
 significatur. Sic Iuuenal. sat. 9. vers. 35. ad Draucum quendam,

Quamvis te nudum spumanter Virro labello Viderit. —

” Quam formulam Iuuenalim exprimimus Hispani cùm dicimus, *Que*
se le hinche a alguno la boca de agua. Galli Equites proprie exprimunt, *luy*
faire venir l'eau en la bouche , quando quis audit, vel videt aliquid maxime
 appetendum : metaphora forsan ab equis ducta.

AD EPIGR. XCVIII.

IRRIDET Næuolum imperitum rabulam , qui vt se clientibus ostend-
 taret, loquebatur tantum dum ceteri clamarent; dumque intelligi
 non possent quid diceret , & hac ratione placebat sibi: cumque ceteri
 tacerent, ipse, ne verbum quidem, proferebat, hac arte disertus quilibet
 esse posset, si hoc esset esse disertum. Prouocat igitur eum Martia-
 lis, vt tacentibus ceteris dicat aliquid. Primus versus non admodum
 placet, vt legitur in vulgatis: arrident magis appositæ in margine Plan-
 tinianæ editionis emendationes, quibus melior lectio sic habet,

Dum clamant omnes loqueris hinc Nanole tantum.

” Nam illud semper non significaret , tacentibus aliis , tacuisse etiam

Næuolum. Illud autem tu non videtur ab emuncta Poetæ nare possum.

AD EPIGR. CXIX.

FAcetus lusus per correctionem quod Diodorus quidam podagra laboraret, & litigans nil persolueret patrono; hunc non esse pedum morbum dicit Poeta, sed manuum, quæ chiragra dicitur: & hic manuum morbus metaphoricè dicitur; ille pedum vere: nam vitium quodus per metaphoram morbum appellant, fere omnes nationes, & Latini ut diximus supra epigr. 90. n. 1. facetissime Hispani dicimus, quando aliquem insaniam præ se ferentem, videmus. *No tiene el mal en los pies, sino en la cabeza.* Manus verò cum instrumenta largitionis sint, largas esse cùm damus: contraetas verò, cùm parci sumus, dicimus. Diogenes, ut est apud Laertium ἐλεγε δὲ καὶ διὸν τοὺς χρεῖας ὅπῃ τοὺς φίλας ἵκτινει μὴ συγκενταμένους τοὺς δακτύλους. Id est. *Dicebat manus ad amicos non complicatis digiti extendi oportere*, quod hoc loco Raderus adnotauit, desumens ex Petro Nanio suppresso eius nomine.

AD EPIGR. C.

VIlgare vitium multis epigrammati emendare conatur Martialis: Est enim meo iudicio omnium efficacissima reprehensio vitiorum corundem irrisio. Sunt eiusdem argumenti epigrammata infra 104. & lib. 4. 51. & lib. 6. 79. Est autem id vitium quod ad ampliorem fortunam elati homines angustius & parcus viuunt, & qui in tenuissima re liberales erant in summis diuitiis fordidi fiunt.

1. *NON plenum modò vicies habebas.*] Id est vicies centena millia nummum H. S. Hispanè *reinte quāntos de maravediz.* non plenum, id est, non iustum, vel non rotundatum: Sic enim loquitur, Hor. ep. 6. lib. 1.

Mille talenta rotundentur, totidem altera: porrò

Tertia succedant, & que pars quadret aceruum.

Plenum centies, dixit lib. 5. epig. 71.

2. *SED tam prodigus, atque liberalis, & tam laetus eras.*] Prodigum non posuit hoc loco, sed pro largitate & effusione liberalem dixit propria significatione: lautum intelligit in cenuuiis in excipiendis amicis & hospitibus cum splendore.

3. *OPTARENT tibi centies amici.*] Commune votum erga largos & liberales. Centies centena millia nummum H. S. Hispanicè, *cien quentos de maravediz.*

4. *AT tu si quasi non foret relictum: Sed raptum tibi centies.*] Alget sententia. Quid enim est raptum tibi centies, quomodo raptum quod non erat antea? leuissima literarum transpositione restitues acumen suum Poëta: pro *raptum*, *lege portuni*. Este enim antithesis familiaris huic Poëta inter relictum & partum sic ep. 47. lib. 10 de vit. beata.

Res, inquit, non parta labore, sed relicta.

Estque acutissimus sensus: *Quod in iis quæ relicta nobis sunt, liberaliores*

raliores, simus quam in iis quæ nobis labor, & sudore constant, quod hæc solliciti & laboris memores retinemus, illa vt quæ nihil nobis constant, largiter profundimus. Sic Aristot. 2. Rhetic. eos qui à majoribus suis relictas habent opes, liberaliores esse dicit, quam eos qui labore proprio illas sibi compararunt, cum antea pauperes essent, quod ruderiores diutinarum sint, verumque earum usum qui in liberalitate positus, ignorant: Vnde magis relictis, quam partis. rebus gaudemus semper: Pers. sat. 6.

— Vis tu gaudere relictis?

5 IN tantam miser esuritionem.] Id est, auaritiam & sordes quibus familiaris est esurio. Est autem hoc verbum usitatum Catullo, à quo desumit id Martialis.

6 NIGRAE sordibus explicet moneta.] Nigram monetam æream appellat: nolebat enim hic aurum aut argentum in amicorum conuiuiis profundere. Sordibus dixit quod ea moneta Sordeat: Sic lib. 12. ep. 57. nummularij mensam sordidam vocat, quæ vilem monetam contineat; qua numeranda manus & mensa sordent: Idque dicitur per contemptum. Explicare autem conuiua quid sit, forte multi ignorabunt: Eadem pæne dicendi formula usus est, infra epig. 104.

Explicit & cœnas vnicæ mensa duas.

Ego sic accipio. Auarus iste, quæ multò ante tempore apparabat, hæc magnifica suo iudicio conuiua, quicquid poterat ad ea seruare condebatur, & deinde promebat in mensas; hoc vocat explicare conuiua, id est, ita struere vt ea quæ complicaterat & asseruauerat ante explicaret, & promeret in iis: Ideo hoc verbo mirè rem hanc significante usus est Poeta, & hac dicendi formula, nemini, quod viderim, usurpata, præter elegantissimum Petronium Arbitrum, cuius verba sunt. Vtrumque tamen tanquam non agnoscere, fabulam tacui, & cœna ordinem explicui; Sunt enim verba Eucolpi, qui antea mitiauerat Eumolpum secum; supraque ille ipse dixerat. Imo, inquam ego, si ciuras hodiernam bilem, una canabimus, mando adiculas custodi cœnula officium. Et paulò post, & iam plena nox erat, mulierque cœne mandata curauerat.

7 SEPTEM veteres tui sodales.] Est Emphasis in numero, quod non ausus fuisset Musarum numerum implere, quemadmodum laudiores, qui eriam illum conuiuarum numerum superabant: vt apud Horat. lib. 1. sat. 4.

Sape tribus lectis videoas cœnare quaternos.

Est etiam emphasis in verbo *tui*: Non enim erant sodales tantum inter se, sed omnes huius Auari. Est & in verbo *veteres*, quibus maior habenda est reverentia. Veteritas enim vt in vino, sic in amicis commendatur: Obuia passim in Martiali exempla; sed illustrius supra epigr. 55, quod vide: Sic conqueritur lib. 7. epigr. 85. se præteritum à Sexto natali die, cùmque dixisset,

Essem cum tibi, Sexte, non amicus.
subiungit deinde,

Quod sum prateritus vetus sodalis?

8 **C O N S T E M V S** tibi plumbea selibra.] Id est selibra moneta plumbæ quam supra vocat nigram. Romæ vero non cudebatur plumbæ nummus, sed irrisoriè plumbœum appellat æreum, vt lib. 10. ep. 74.
Centum merebor plumbeos die toto.

Id est, centum quadrantes pro sportula qui ærei erant. Sic Plautus in Trinum.

Cui si capitis reus sit, nunquam credam nummum plumbœum.

Appellabant autem plumbœum veteres, quod in quoque genere de-
terius erat, vt lib. 10. epig. 49. de vino Sabino, sibi à Cotta in auro
propinato.

Quisquam plumbœa vina ruit in auro? Et epigr. 94.

Nec furem plumbœa mala timent.

Antitheticæ dixit plumbœa mala, cùm Alcinoi aurea poma nomi-
nasset, vt in superiori illud in auro: Contra ponitur plumbœo vino:
quæ erant preciosiora, aurea vocabant.

9 **H o c si contigerit fame peribis.**] Elegans argumentum à proporcio-
ne æqualitatis sumitur: nam si consecutus centies abiit hic in sum-
mam esuritionem, consecuturus millies peribit fame.

AD EPIGR. CI.

I R R I D E T meritò Afram putidam vetulam, quæ quod patrem & ma-
trem haberet, se puellam venditabat, & matrem, mammam: pa-
trem vocabat tatam, more pupularum. Hæc autem fictitia nomina
sunt, quibus infantuli vtuntur edocti à nutricibus: sed quæres qui di-
xerit Martialis mamma atque tatas habet? Nam vnicam mammam
habitura erat Afra, & vnicam tatam. Respondent fortasse, vocabat
senes, mares; & fœminas, tatas & mammae. Apage: non dixit Poëta,
vocabat: sed, habet. Tu sic solue nodum. Hæc habebat duas matres &
duos patres. Quid, inquis, hoc monstri est? Nutricium veteres patrem,
nutricem matrem appellabant. Constat id liquido, ex l. 1. §. vi. II. de
obsequio parentibus præstanto. Vbi Vlpianus sic, *Indignus militia in-
dicandus est qui patrem & matrem à quibus se educatum dixerit, maleficos appella-
uerit.* Hic enim non de parentibus illa nomina patris & matris acci-
pienda sunt: Quid enim addidisset, à quibus se educatum dixerit? aut
quid opus fuisset hac confessione educationis, si notam maleficij na-
turalibus parentibus inussisset; nonne hoc sufficiens esset ad malitiæ
indignitatem, quamvis non esset educatus ab illis? Idem affirmat D.
Hieronym. ep. 1. his verbis, *Nutricius secundus post naturalem pietatem pa-
ter, (legerem libentius, post naturalem parentem pater.)* Sed audi Nonium,
matrem veteres etiam nutricem dici volunt: Plautus in Menechmis,

Ita forma simili puer ut mater sua

Non internosse posset, que mammam dabant;

Non adeò mater ipsa que illos pepererit.

Virgil. Aeneid. lib. 8.

Fecerat & viridi setam Mauortis in antro

Procubuisse lupam, geminos huic ubera circum

Ludere pendentes pueros, & lambere matrem:

Impavidos illam tereti cernice reflexans

Mulcere alternos, & corpora fingere lingua.

Vbi vides matrem lupam, non quæ pepererat; sed quæ mammas dabant. Pædagagos etiam Papas vocabant, quod erant parentum vice, vt docet Isidorus in glossis, & vetus Scholiares Iuuensis. Pædagogi etiam Papæ nomine, etiam à pueris balbutientibus usurpati, vt tata. Cùm igitur Afra patrem & matrem nutricium, & nutricem haberet, mammas atque tatas habebat: sed ipsa adeò erat vetula, vt omnium patrum & omnium matrum maxima mater, id est, abauia esse posset, quod per hyperboleū irrisoriè dictum est.

AD EPIGR. CII.

Dæbet immaturam Demetrij famuli amanuensis mortem, & simul ætatem eius, & narratiunculam de data libertate apponit.

In epigraphen illud forte ex epigraphè superioris epigrammati irrepsit: nam hic puer unde Afer?

I. *ILLA manus.*] Manus posuit per metonymiam pro seruo amanuensi, cuius characteres quibus depingebat Martialis epigrammata, placebant Cæsaribus ad quos illa mittebantur.

2. *NE tamen ad Stygias.* Similis manumissio Glauciae pueri facta à Meliore quodam eius Domino: & lib. 6. ep. 29. & Plin. Iunior epist. 16. lib. 8. Consecerunt me infirmitates meorum, mortes etiam & quidem Iuuenum: Solatia duo nonnumquam paria tanto dolori: sed tamen solatia. Vnum facilias manumittendi. Videor enim non omnino immaturos perdidisse quos iam liberos perdi.

AD EPIGR. CIII.

A Pertus iocus in deformis Veneris imaginem, cùm dicat pictorem blanditum fuisse Mineruæ, quas de formæ pulchritudine litigauerat olim cum Venere, & causa ceciderat. Pictores autem, Mineruæ clientes sunt. Idem iocus & hæc clientela exprimitur, lib. 5. ep. 41.

Pinxit Venerem, calis Artemidore Mineruam,

Et miraris opus displicuisse tuum.

AD EPIGR. CIVI.

E Pigramma est eiusdem argumenti cum superiore Centum de Scæuola, qui cùm nondum plena quadraginta haberet, decies optabat; quam pecuniam consecutus, ad sordes & auaritiam delapsus est.

I. *DICEBAT nondum Scæuola factus Eques.*] Placent antiqui Codices Francisci Modij, qui vt ipse testatur, lib. 1. ep. 33. habent,

Dicebas nondum Scæuola iustus Eques.

Illud enim (*Iustus*) propriè dicitur de Equite, qui iustum habet quaddingentorum summam ad Equestrem censum, epigr. 67. lib. 4.

Vt posset Domino plaudere iustus Eques.

2 R I S E R V N T faciles & tribuere Dei.] Risus in Diis, benignitatis & concessionis signum: Sic lib. 11. epigr. 7. de Roma,

Risisti: licet ergo, nec vetarum.

Risu enim quis videtur annuere, vt lib. 6. epigr. 82.

Subrisi modicè lenique nutu,

Me quem dixerat esse non negavi.

Et lib. 8. epigr. 56.

Risisti Thubuscus eques, paupertatemque malignam,

Repulit, & celeri iussit abire fuga.

Hunc autem versum imitatione desumit à Virgilio ecloga 3.

— sed faciles Nympha risere facello.

3 D E Q U E decem plures, &c.c.] Id est, maior pars de decem, quæ ad minus sex continebat.

4 E X P L I C A T & cœnas vnicā mensā duas.] Vnica mensa est vnicum ferculum, nam epulæ ipsæ mensæ appellantur. Sie frequens est dicendi modus, bellaria secundis mensis sunt grata. Virgil. lib. 1. Æneid.

Postquam prima quies epulis mensa que remota.

Vbi mensæ pro obsoniis vel epulis posuit; nam deinde subiungit,
Dixit, & in mensa Latinum libauit honorem.

Non igitur mensæ remotæ fuerant, sed epulæ, quibus onerabantur. hoc autem imitatione Græcorum dicunt Latini: nam Pollux apud Græcos τετρακοντα vocari μόνα testatur. Quid autem sit, duas cœnas explicare, diximus supra epigr. 100. De ferculis vero ab una ad aliam & aliam cœnas reseruatis, admonet epigramma 48. lib. 10. de Perne tres cœnas explicante, — *cœnisque tribus iam Perna superstes.* Addetur.

Et Iuuinalis de sordido quodam homine loquens, sat. 14. vers. 127.

Ipse quoque esuriens, neque enim omnia sustinet vnguam

Mucida carulsi panis consumere frusta,

Hesternum solitus medio fernare minutal

Septembri, nec non differre in tempora cœna

Alterius concham astinam cum parte lacerti

Signatam, vel dimidio putrique siluro,

Filaque sectiū numerata includere porri.

Et lib. 3. epig. 57. hæc

ferculorum in crastinum reseruatio, notatur his verbis,

Nec anara seruat crastinas dapes mensa.

5 A S S E cicer tepidum constat.] De cicere tepido dictum est sup. epig. 42.

6 E T aſſe Venus.] Per Miosin dixit aſſe, nam plebeia Venus gemino constat aſſe, lib. 2. epigr. 53.

Si plebeia Venus gemino tibi vincitur aſſe.

7 I N ius o fallax atque inficiatur eamus.] Quid sit fallax obuium cuius,

fallax fuit iste quod promiserat se large beateque victurum, & postea ad summas sordes & esuritionem se ipse rededit: sed quid illud *inficiator?* quid inficiabatur iste? inficiabatur quidem ipso viuendi genere se decies à Diis accepisse: nam cum ea pecuniae summa lautum & libera-
lem reddere debuisse, cùm *sordidus* & *avarus* appareret, si non verbo
reapsé & opere negabat eam pecuniam consecutum esse.

8. A V T *vine.*] Satis dictum de hoc verbo supra ep. 17.

A D E P I G R . C V .

Vltimum est epigramma de leonibus leporum lusu gaudentibus:
sed elegantissime scriptum per comparationem aliorum spectacu-
lorum, hoc præferens ceteris omnibus.

1. IMPROBÆ Q V E *tigres indulgent patientiam flagello.*] Improbas tigres
dixit, quod ferociissimum id animal sit & difficillimè cicuretur. Illud
autem *indulgent patientiam*, notandum est vehementer, quod summa &
proprietate & elegantia dictum sit à Poeta: Non enim significat quod
cuius se obrium offert, id est, parienter flagella sustinent propter me-
tum aut fatigationem, vt Seneca elicit, ep. 4. de leonibus: *Aliter leo an-*
jata tuba nitet dum contrectatur, & ad patientiam recipiendi ornamenta cogitur.
Sed sic accipe, indulgere dare est, vel facere aliquid tua voluntate, quod
alias poteras negare, si velles: sic hæ tigres cùm possent contra flagella-
tores insurgere, & flagella non pati sua voluntate & reuerentia Cæsa-
riani Numinis, eam patientiam indulgebant flagello, quod postea dictu-
rus erat Poeta:

Quis spectacula non putet Deorum?

Et statim eadem sententia,

Hæc clementia non paratur arte;

Sed norunt cui seruant leones:

Et lib. spectaculorum, epigr. 17. de elephante,

Non facit hoc iussus, nulloque docente magistro,

Crede mibi: numen seniit & ille tuum.

Vbi vide quæ notauiimus.

2. N I G R O belluam nil negat magistro.] Afri serui elephantorum ma-
gisti erant fusco ipsis ut bellua colore: sic epigr. 77. lib. 6.

Quaq; rebit similem bellua nigra Libyn.

Cetera huius epigrammatis liquent ex epigrammatibus superioribus
eiusd. argumenti, 7. 15. 23. 45. 46. 49. 52. 61.

A D E P I G R . C V I .

Commendat Nomentanum vinum vbi ipse agrum habebat, vetu-
state tamen ad perfectam cocturam adductum.

Exxit annosa mores nomeque senecta.] Mores, id est, asperitatem &
ingiatum saporem; nomen quod male audiret id vinum annosum, ta-
men & vetus nullus appellaret Nomentanum.

10. E T *quicquid voluit testa vocatur anus.*] Similis sententia, epig. 117. lib. 13.

cuius lemma , Mamertinum scilicet vinum :

Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta

Si detur , quoduis nomen habere potest.

Scriebabant in amphoris vinariis Consules quorum anno fingebantur, vt vini ætas deinceps perciperetur; quamuis etiam post factas amphoras puras addititij tituli his supponerentur, vt dictum est ex Petro-
nio supra epigr. 19. & vulgatum illud est Horatij ad amphoram cum inscriptione à figulo apposita,

O natam mecum Consule Mario.

Dicit igitur Martialis ad tantam bonitatem Nomentanum vinum media vetustate peruenire, vt amphoræ eius quicunque titulus possit conuenire : ita vt vel possit subscribere , Opimiamum vinum vel Falernum centum annorum, vel alium quemuis titulum.

AD EPIGR. CVII.

Es t epigramma hoc de eodem Rufo & Nævia de quibus sup. epigr. 69. Hic Rufus erat vxorius, & vxor Nævia impudica, & forte negabat viro sæpiusculè : & quando promittebat, existimabat Rufus sumمام sibi paratam felicitatem . Cœnabat cum Martiale, & nolebat merum bibere, quod merum existimet Veneris eneruare vires; dilutum autem accendere: volebatque Rufus in eo prælio constare sibi vt maiores caperet sobrios voluptatem. Ex hac potione coniectatur Martialis promissam Rufo à Nævia noctem, & deinde ex suspiriis, si- lentio & gemitibus coniectatur negatam esse. Admonet igitur vt frequentibus utatur poculis, nec parcat sibi, quod dormiendum sit, & non futuendum illi.

1. **D I L V T I b i b i s v n c i a m f a l e r n i .**] Fran. Modius , epigr. 33. ad Posthum. ex c. v. legit lymphatis, & amplectitur quod apud Horatium, lib. 2. carm. ode ii. legatur restinguere pocula lympha : sed ego non admitto epitheton hoc vt nimis Poëticum , in epigrammate adeo proprio sermone conscripto : sed retinenda est vulgata lectio.

2. **P O L L I C I T A e s t t i b i b e a t a m n o c t e m N a n i a .**] Familiaris Latinis di- cendi modus, promittere noctem, negare noctem, pascisci noctem, vt nocte, vt honestè concubitus significetur: Ouid. lib. i. Amorum, eleg. 8.

S a p e n e g a n o c t e m : c a p i t u s m o d o f i n g e d o l o r e m .

Et eadem elegia paulò ante,

Q u i q u i a p u l c h e r e r i t p o s c e t s i n e m u n e r e n o c t e m .

Et eleg. ii. eiusdem libri,

I n q u e m i n i s t e r i i s f u r t i u a c o n i n a n o c t i s ,

V t i l i s , & d a n d i s i n g e n i o s a n o c t i s .

Petron. in satyr. Ego autem nactus occasionem vindictæ Eumolpum excludo, redditaque scortillo vice sine amulo scilicet, & cella rtor & nocte.

3. **N E G A B I T .**] Rectè Franciscus Modius eodem loco legit , negauit: & corruptum esse locum, propter affinitatem literarum b & v conso-

nantis. Est enim hic Poetæ coniectura qua diuinat repulsam Rifi ex suspiriis, reticentia & gemitu.

⁴ *E t durum ingules mero pudorem.]* Omnidè legendum dolorem, vt est in veteri Codice, id est, molestiam & tristitiam contractam ex repulsa; & est elegans dicendi modus: Quam sententiam aliis verbis expressit Horatius, ep. 5. lib. 1. de ebrietate,

Solllicitis animis onus eximit. Et lib. Epopœi, ode 9.

Curam metumque Casaris rerum iuuat,

Dulci Lyceo soluere.

Hinc Bacchus Liber dictus quia liberat à curis. Est elegans locus apud Senecam, lib. de tranquill. vita, c. vlt. Nonnunquam, inquit, & vñq. ad ebrietatem veniendum, non vt mergat nos, sed vt deprimat curas; trudit enim curas, & ab imo animo mouet, & vt morbis quibusdam, ita tristitiae medetur: Liberque non ob licentiam lingue dictus est inuentor vini, sed quia liberat seruitio curarum animum, & affterit, vegetorem audacioremque in omnes conatus facit.

⁵ *DORMIENS DVM est.]* Id est, non est tibi coëundum: Somnus enim Vicarius erat congressus cum vxore: deficientibus enim amicis, quæ vel negabat vel fallebant, inuocabatur Somnus: sup. epigrammate 72.

Et quia nulla venit; Tu, mihi, Somne, venit.

Vide quæ ibi notauimus.

AD EPIGR. CVIII.

Respondet Lucio Iulio amico suadenti, vt aliquod magnum opus scriberet, epopeiam scilicet vel Lyrica & Dithyrambica, vt Virg. & Horatius scripserunt: Responder, inquam, se otia desiderare, & non quæcumque, sed qualia olim Mæcenas Horatio & Virgilio dederat, quos notissimum est à Cilmo Mæcenate fuisse locupletatos.

¹ *E t nomen flammis eripuisse meum.]* Flammis, intellige, rogi & funeralis sui, id est, superiuuam meis cineribus: sic Horat. ode vlt. lib. 3.

Non omnis moriar: multaque pars mei

Vitabit Libitinam, &c.

Et noster epigr. 2. lib. 10.

Pigra per hunc fugies ingrata flumina Lethes,

Et meliore tui parte superflues eris.

Et Propert. lib. 3. eleg. 2.

At non ingenio questrum nomen ab ævo

Excidet. ingenio stat sine morte decus.

² *PINGVE solum laffat, sed iuuat ipse labor.]* De iuuandi verbo supra epigr. 13. fatis multa. Eadem acceptione hic sumendum est *iuuat*, id est, loquebatur enim de diuitiis, quæ erogatae Poetis, & quas sibi optabat ad otia consequenda.

AD EPIGR. CIX.

Exusat se Gallo quod non mane ad eum salutandum eat, & dicit librum quem mittit vicariam operam præstaturum, seque iturum

ad cœfiam: Causatur autem domuum distantiam.

1. *A t mea Vipsanas spectanti cenacula laurus.*] Vipsanas laurus, id est, porticum Marci Vipiani Agrippæ, in cuius regione via latâ habita- bat Martialis. *Cenacula sua dixit irrisorie:* Non enim credibile Equitem Romanorum in cenaculis habitasse: sunt namque cenacula supre- mæ domus partes, quæ plerumque pauperibus locabantur, & ad eam scalis altis ascendebarunt: Sic alibi infra epig. 118.

Scalis habito tribus, sed aliis.

Cœnaculorum multa mentio in Pandectis, præcipue titulo, de his qui effuderunt vel deiecerunt: vbi l. Sivero supra cœnaculariam exer- cere quid sit, fortè ignotum. Est cœnacularij mentio l. solutum. §. solu- tam. II. de pignerat. act. significatq. ibi cœnacularius is qui ab eo qui to- tam domū à domino conduxit cœnaculum. Hic autem si id cœnaculum vel eius partē aliis locabat dicebatur cœnaculariam exercere, quod col- ligio ex ipsis Vlpiani verbis in l. Si vero. Nam et si quis (inquit) cœna- culariam exercens ipse maximam partem cœnaculi, solus tenebitur, & paulò post. Sed si quis cœnaculariam exercens, modicum sibi hospitium retinuerit, residuum locauerit pluribus; omnes tenebuntur, quasi hoc coenaculo habitantes, vnde deie- csum effusum est. Vbi perspicuè cœnacularium cœnaculum solum con- ducre: quod si aliis locasset, cœnaculariam exercere dicebatur. Habi- tasse autem & conduxisse cœnacula pauperes, bellè docuit Vlp. in d. l. solutum eodem §. illis verbis; *Plane in eam dantaxat summam, inuenta mea, & illata tenebuntur, in quam coenaculum conduxi:* Non enim credibile est, hoc conuenisse, ut ad uniuersam pensionem insula friuola mea tenerentur. friuolo- rum enim nomine intelligebant veteres, pauperum curtam supellecti- lem: Vnde Iuuenalis sat. 3. vers. 97.

Viuendum est illuc, vbi nulla incendia, nulli

Nocte metus: Iam poscit aquam, iam friuola transfert

Vcalegon, tabulata tibi ianaria fumant.

De aqua est pulcherrimus locus in l. nam salutem. §. vt curam p. de off. Præf. vigilum. Ut curam adhibeant omnes inquilinos admone- nere, ne negligentia aliqua incendijs casus oriatur; præterea ut aquam vnuquisque in cœnaculo habeat, iubetur admonere. Hic autem pau- per quem Iuuenalis irrisorie Vcalegonem appellat, habitabat in coena- culo, &c. 74.

2. *Sed tibi non multum est, vnum si præsto togatum.*] Togam enim ante- ambulones in honorem amici magni sumebant, epigr. 57. lib. 2.

Quem grex togatus sequitur & capillatus.

Et lib. II. epigr. 25.

Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum

Sit maior numerus togatorum.

Comitatus togatorum, honorificus erat: in dial. de causis corruptæ eloquentiæ, qui Quintiliano tribuitur, hæc verba sunt de oratorum honore,

honore. *Iam verò quis togatorum comitatus & egressus? qua in publico species?*
qua in iudicijs veneratio? &c. Et ad illud in vita beata, epig. 47. lib. 10. *toga rara*, locum istum fusiū tractabimus.

3 *M V I T V M est hunc vinum se mibi Galle nego.]* Eleganter hunc locum
 persequitur multis verbis, lib. 11. ep. 25.

4 *I P S E salutabo decima vel serius hora.]* Legitur in veteri Codice, *tessepius hora.* decima hora erat hora cœnæ, lib. 4. epig. 8.

Hora libellorum decima est, Euphemie, meorum:
Temperat ambrosias cum tua cura dapes.

Si verò retineas *Sirius*, significabit cœnas diuitiorum longiusculas esse,
 & ad multas horas. Veniam igitur vel ipsa cœnæ hora, vel iam dimidia
 cœna, quando caletur mero, & poscitur maioribus poculis.

5 *M A N E tibi pro me dicat ancre liber.]* Id est, pro me sit liber ipse salu-
 tator, dum ego componendis versibus mane domi maneo. nam salu-
 tator nil scribere possum, vt supra epigr. 71.

Sic licet excuses quia qualiacumque leguntur
Ista, salutator scribere non potui.

AD EPIGR. CX.

EST hoc epigrammate magnus quidam Poetæ conatus in describen-
 da catella Publij, & eiusdem laudanda pictura: quo forte sibi, vt
 mihi visus est, Catulli passerem, stellæ columbam, Papinij psittacum
 superasse: quas aues procul dubio hæc catella deformatuit.

1 *I S S A est passere nequior Catulli.]* Primo statim versu ostendit Poeta,
 quam sibi placuerit hæc catellæ descriptio, cum non eam comparaue-
 rit cum passere viuo; sed cum epigrammate & poëmate Catulli: nam
 si de naturali passere loqui vellet, non Catulli, sed Lesbiaæ passerem di-
 ceret. *Nequior* autem accommodatum verbum est ad lusus lasciuos, qui
 nequitizæ appellantur, vt lib. 4. epig. 42.

Nequitas tellus seit dare nulla magis.

2 *P V R I O R osculo columba.]* Proverbialiter dictum de re pura, non au-
 tem simpliciter dictum: nam & artificium in hoc suboleo Poetæ, quod
 voluerit insinuare purius esse hoc epigramma Stellæ poematio, quo
 puellam depingebat. De Psittaco Papinij nullam heic fecisse mentio-
 nem non miror; nam nescio qua de causa hic magnum Poetam Sta-
 tuum omnino in omnibus suis libris præterierit, & supra epigr. 62. quo
 Poetas insigniores recenset, qui suo tempore florebant, Papinium
 viuum non putauit: Vellem ab aliquo docto viro huiusc rei causam
 doceri.

3 *S E N T I T tristitiamque gaudiumque.]* Ne intelligas significare Poetam
 tristari catellam & gaudere: hoc enim cum sit omnibus bestiis com-
 mune, non esset in Issa laudandum: sed sentit hos affectus in Publico
 hero; nec cum tristis est intempestiva festiuitate ei obstrepit, nec cum
 gaudet desistit à festiuitate.

4 *COLLO nixa cubat.]* Placet Franciscus Modius qui ex veteri codice legit *nixa*, ep. 33, lib. 1.

5 *Vt suspira nulla sentiantur.]* *Suspira* posuit pro respiratione, quæ si crassior sit & vehementior, ronchus appellatur.

6 *GUTTA pallia non fecellit vlla.]* Elegans metaphora, quasi pallia paciscerentur cum catella ne mingeret, quod si faceret falleret pallia: id non commisit catella, nec fecellit pallia gutta vlla.

7 *HANC ne lux rapiat suprema totum.]* Ingeniosa hyperbole exprimendo fine pingendæ catellæ, qua excellentiam picturæ & imitationis declarat, quod ea pars Issæ, quæ oculis cernebatur, esset in ipsa pictura longo tempore post eius mortem duratura bene.

8 *Vt sit tam similis sibi nec ipsa.]* Franciscus Modius eodem loco ex membranis emendat hunc locum, cùm reponat pro *Ipsa, Issa*. Est enim elegantior affirmatio, & ea repetitio tergmina vocis *Issa* maiorem habet venustatem.

Duo posteriores versus eiusmodi sunt, vt ausim affirmare in simili argumento, nullos inueniri similes.

AD EPIGR. CXI.

MUltorum querela forte Romæ erat, 'epigrammatum longitudinem accusantium, & breuissima requirentium: sic Poeta Cosconium ob hoc carpit, lib. 2. epigr. 77. & lib. 3. epigr. 82.

Vt faciam breuiora mones epigrammata Coles:

Fac mibi quod Chione: non potui breuins.

Et lib. 10. epigr. 59. reprehendit etiam præproperum & festinatem lectorum,

Consumta est uno si lemmate pagina transi,

Et breuiora tibi non meliora placent.

Sic aliqui vt breuitate placerent, scribebant disticha, vt d. epigr. in Cosconium, *Sed tu Cosconi disticha longa facis.*

Et epigr. 29. lib. 8.

Disticha qui scribit, puto vult breuitate placere,

Quid prodest breuitas dic mibi, si liber est?

Cùm igitur Velox idem quereretur, respondet Poeta ipsum breuiora facere quod nulla scribat.

AD EPIGR. CXII.

Mittebat Martialis epigrammatum librum ad Regulum, & simul Mithuris forte libellam: posset quis dona mirari tam humilia, tam opulento viro: Excusat Martialis munerum tenuitatem eorundem significatione; liber namque sapientiæ studioſo mitti debet, thus vero Deos colenti, quibus ſepe thure faciendum est. Cùm igitur Regulus sapientiæ fama & pietatis opinione clarus esset, conueniens fuit hæc munera ei mitti.

AD EPIGR. CXIII.

Vrbana cuiusdam Prisci reprehensio est, & correctio Poetæ, qui errore & ignorantia sordium huius hominis, cùm eum non nosset, dominum honoris causa Regemque salutabat, vt Olum, lib. 2. epigr. 68. *Quòd te nomine iam tuo falto,*

Quem Regem dominum prius vocabam, &c.

At verò postquam bene nouit, suò nomine vocabat. Lusus est in illis verbis, *iam mihi Priscus eris*, in quibus est ambiguitas: Non enim dixit vocabo te Priscum; sed eris mihi Priscus, id est, priscis temporibus natus, & tanquam prisci illi qui multis seculis nos præcesserunt mihi non cognitus: Non me fugit quæ Gruterus congerit ad Senecæ ep. 3. quem, si vacas, vide.

AD EPIGR. CXIII.

Hoc epigramma scriptum erat vt affigeretur fronti alicuius libelli, Haut potius omnium libellorum simul scriptorum, quo admonetur lector vñales esse Poetæ libros apud Quintum Pollium Valerianum Bibliopolem.

¹ *I N V I D E B I S o t i o t u o L e c t o r .]* Id est, si otij tui te ceperit inuidia & odium, ita vt malè id occupatum velis.

² *A P I N A S Q V E n o s t r a s .]* Adagium tricæ apinæque, quo etiam vtritur, ep. 1. lib. 14.

AD EPIGR. CXV.

Hoc epigramma & sequens 117. eiusdem sunt argumenti. Hoc scribitur ad Faustinum Telesphori vicinum, quo narrat Poeta Fænium Antullæ filiæ totum agellum in sepulchrum consecrassæ, ibique filiæ ossa condidisse.

¹ *N O M E N Q V E s a c r a n i t .]* Quia sepulchra sacra erant, & inscriptio-nes tumulorum Diis manibus siebant: & aliquando addebatur sacrum. *Sacranit*, igitur *nomen*, id est, sacrauit hoc rus filiæ nomine.

² *D I G N I O R i p s e l e g i .]* Dignior dixit propter naturæ ordinem, qui requirit vt parentes ante filios discedant: Quando secus accedit, dicitur fieri turbato naturæ ordine, vel fatis malè iudicantibus: vt in L. nam est. II. de inoff. testam. *Turbato tamen ordine mortalitatis, non minus paren-tibus quā liberis pīe relinqui debet.* & in inscriptione vrnæ Papinianni I C. inuentæ Romæ à quodam rustico, vt testatur Hieronymus Magius, lib. 2. miscell. cap. II.

ÆMILIO PAVLO PAPINIANO

P R A E F E C T O P R Ä T O R I O I V R I S C O N S U L T O

Q V I V I X I T A N N O S XXXVI D I E S X

M E N S E S III P A P I N I A N V S H O S T I L I V S

E V G E N I A G R A C I L I S T U R B A T O O R D I N E

I N S E N I O H E V P A R E N T E S F E C E R V N T

Posteriori formula in Moguntina inscriptione legitur, testante

S ij

Godescalco Stevvecho in lib. io. Apuleij quæ talis est,

L. SPERATI DESIDERATI ADVLESCENTIS SPEI ET
PIETATIS INCOMPARABILIS SPERATI HERMODORVS
ET IVLIANA PATRES MALE IUDICANTIBVS FATIS
SVPERSTITES POSVERVNT. quem sensum explicat sequens
versus, *Et Stygias aquam fuerat patrem esse sub umbras.*

AD EPIGR. CXVI.

IRRIDET Procillum quandam inuidum, cùm dicat se cupi à puella
candidissima; sed amare aliam nigerrimam. Auditio illo priori sum-
mam capiebat Procillus molestiam, ita vt præ mœrore se esset suspen-
sus, auditio verò posteriori respirauit. Nam inuidi tristantur alterius
bono (erat autem bonum amari à tam candida puella) lætantur vero
alterius malo, erátque malum deperire adeò nigram puellam.

1. *I A M s u s p e n d i a seu cogitabis.*] Melius in nouis editionibus *cogitabas*,
quod habent etiam & veteres Colinei, cui verbo adderem libenter in-
terrogationis notam. Suspendia autem inuidorum esse colligo ex hoc
loco & ex epigr. 76. lib. 4.

Causa est tam subiti nouique voti,

Pendentem volo Zeilum videre.

2. *S I noui bene te.*] Communis formula, *Si bene me nonis, si bene te nonis*
si bene illum noui.

Melius autem est (*vives*) quàm (*viuis*) id est, non suspendes te cùm
videas me non frui illa oblata felicitate candidæ puellæ; sed delapsum
esse in hanc miseriam nigerrimæ amicæ.

AD EPIGR. CXVII.

E ST alterum epigramma de Faenio & Antulla. aeterno, cine-
rum honore sacrauit, quod sepulchra in aeternum sacra essent. Nota au-
tem sacrasse & iugera pauca culti soli vel (vt in veteribus legitur) pul-
chra, id est, sacrauit totum agellum, vt supra dixit, hortos, breue
rus, & prata.

1. *C i t o r a p t a suis.*] quòd immatura morte, & turbato mortalitatis
ordine decepsit.

2. *H o c erit Antulla misitus vterque parens.*] Veteri more quo amici,
coniuges, & denique omnes qui inter se insigni amore fuissent, vni-
co sepulchro clauderentur. Apuleius lib. 8. *Tunc propè familiares misere-*
re Charites accuratissime corpus ablutum munita sepultura. ibidem marito perpe-
tuam coniugem reddidere. Val. Maxim. lib. 4. cap. 6. de M. Plaucio, super
vxore Orestilla mortua in gladium incumbente, quem, inquit, amici sicut
erat togatum & calceatum corpori coniugis innixerunt, ac deinde subiectis facibus
vtrumque una cremauerunt: quorum ibi factum sepulchri Tarenti etiam nunc
conficitur, quod vocatur ΤΩΝ ΦΙΛΟΥΝΤΩΝ. Similem casum de cre-
matis coniugibus duobus Rabirij parentibus, narratur epigr. 71. lib. 10.

Et sex lustra tori nox missis & ultima clusit,

Arserunt uno funera bina rogo:

Iason item apud Valerium Flaccum lib. 5.

Quod tamen exterris unum solamen in oris

Restat air, caras humus haec non diuidet umbras:

Offaque nec tumulo, nec separe conteget ima;

Sed simul ut iunctis venissem in aquora fatis.

Strabo lib. 14. Paridis & Oenones idem sepulchrum esse scribit, & Suet. in Augusto cap. 17. narrat eum Antonio & Cleopatrae communem sepulturam honorem tribuisse, ac tumulum ab ipsis inchoatum perfici iussisse. apud Hebræos etiam hoc fuit in more, uno coniuges sepulchro claudi, ut vel unico ex multis constat testimonio D. Lucæ in actis Apostolorum cap. 5. num. 10. οὐαδόντες δέ οι φίλοι τούτων ἔργων, καὶ εἰπεῖ γκαντες ἔθαψαν τὸν αὐτὸν. Id est, intrantes autem iuuenes innuncerunt illam mortuam, & efferentes sepelierunt ad virum suum. Thracum item consuetudine, decedente aliquo, vxor ex pluribus quas sibi coniunetas habuerat dilectior ex amicorum iudicio cultius ornata, ad eius tumulum efferebatur quod contegeretur, simulacrum viro: reliquis mereentibus vxoribus, veluti magno illo Amoris vinculo solutis. & Tullius in Tusculanis lib. 1. ferè eundem morem Indorum refert. apud Græcos item memoria proditum est, ut cum aliqui magna familiaritate mutuo inter se vtebantur, uno pallio viui se operirent, ac in morte eodem loco tumularentur in signum indissociabilis amicitiae.

P E R P E T U O dominis seruiet iste suis.] Pulchra quidem sunt quæ adducit Raderus de monumentis quæ sequerentur vel non sequerentur. Tu tamen cauesis existimes hoc sepulchro inscriptum esse heredes non sequi; non enim de hoc loquitur Poeta: nam ineptum esset quod subiungit, *Perpetuo dominis seruiet.* —

Quod si heredes sequeretur, dominis etiam seruiret, quod heredes domini sint: Sed non loquitur hoc loco de monumento, sed de toto agello monumento consecrato: Ne, inquit, aliquis speret agellum hunc comparare sibi vel pretio, vel donatione, vel alia acquisitionis causa, propterea quod hinc alienari nihil potest, cum totum consecratum sit, nec pars villa relinquetur profana, quæ possit ad alium transire; sicque perpetuo dominis suis qui hunc agellum consecrarunt seruieret ipse.

A D E P I G R. C X V I I I .

*L*upercus quidam avarus & sordidus subinde Martialem interromperet, An vellet mitti ad se puerum cui tradaret libellum epigrammatum, mutuo, quem lectum remitteret statim: Excusat Martialis longum interuallum à Luperci ad suam domum, & indicat ubi hi libelli sunt vñales.

E T scalis habito tribus, sed alii.] Irrisorie hoc dicit Martialis ut supra dictum est, epig. 109. sed notanda vehementer illa particula, *sed*, quæ cum sua natura aduersam sententiam ab eo quod dictum est, vel saltem.

mollientem significet, vt si dicas, Est quidem stultus, sed optimis moribus; Est deformis foemina, sed honesta: à Martiale per iocum ~~ex~~ usurpat, cùm augere vult superius dictum, vt sic, Est deformis, sed impudica: Est stultus, sed prauis moribus. Estque jocus ab inexpectato, vt poteris per te mille locis notare, vt lib. 2. epig. 41.

Et tres sunt tibi Maximina dentes,

Sed plane piceique buxeique. Et lib. 9. ep. 42.

Hoc nihil esse putas? scelus est, mihi crede, sed ingens.

Quod semel animaduersum poteris facilè legendo obseruare: apud alios etiam autores idem inuenitur, vt elegans illud Apuleianum de foemina asino succumbente.

Recepit (inquit) me, sed totum.

2 ARG I nempe soles subire letum.] Tmesis, qualis etiam est lib. 2. ep. 17.
Argique letum multus obsidet sutor.

De Argileto supra epig. 4.

3 ILLINC me pete ne roges Atrectum.] Omnidè lego, me roges Atrectum.

4 DE primo dabit altero nido.] Erant capsæ in pluteis bibliothecarum distinctæ numeris, quas metaphoricè nidos vocabant; ordine autem pretiosiores præcedebant; Sic vt ostenderet suorum libellorum apud Atrectum estimationem de primo vel secundo nido daturum dixit; quos autem parui faciebant libros in ultimis nidis ponebant: Patet hoc ex epigrammate 16. lib. 7. ad bibliothecam Iulij Martialis,

Hos nido licei inseras vel imo,

Septem quos tibi misimus libellos.

5 RAS V M pumice purpuraque cultum.] De hoc librorum cultu diximus supra pag. 67.

6 TANTI non es aīs! sapis Luperce.] Ironica confessio qua non tam libri sui futilitatem, quām sordes Luperci notat. Eundem sensum habes lib. 4. ep. 72.

Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina sanus?

Non, inquis, faciam, tam fatuus, nec ego.

AD EPIGR. CXIX.

Concludit librum, & simul excusat eius longitudinem ironicè, Quasi postularet aliquis ab eo vt plura adderet epigrammata, dicit satis esse centum. Dixit perfectum numerum quamuis sint centum decem & nouem.

1 NIL illi satis est Ceciliæ mali.] Allusit ad celebre dictum Callimachi Cyrenensis Poetæ, quem Grammaticum propter humanarum literarum professionem appellat ille qui excerpta ex Athenæo scriptis initio libri tertij. *Callimachus (inquit) Grammaticus magnum librum a qualem dicebat esse magno malo.*

AD M. VAL. MARTIALIS EPIGRAMMATVM LIB. II.

AD EPIST.

MOCOSA & urbanitate plena hæc epistola est, scripta ad Decianum, de quo plurima libro superiori mentio. Inducit primo limine per Ethopœiam Decianum loquentem & reprehendentem Martialem, quod epistolam epigramatis præfixerit; quod superuacuum id sit, quod ridiculum, quod inefficax ad defensionem, quod omnium reprehensioni expositum. Deinde fingit longissimam esse epistolam: postremo ioculariter & per *Ægædæzor* eam absolvit, paucissimis verbis.

1. *P A R V M ne tibi præstamus si legimus epigrammata?*] Dissuasio est à modesto; quod molestum futurum sit legere epigrammata, si ei labori adatur & epistolæ lectio.

2. *Q V I D hic porrò dicturus es, quod non possis versibus dicere?*] A superuacuo; quod epigrammata, ut inferius dicit, in quacunque pagina visum sit, epistolam facere possint.

3. *V I D E O quare tragœdiæ epistolam accipiunt, quibus pro se loqui non licet.*] Tragœdia Poëma dramaticum est, siue repræsentans: in quo non licet Poëtæ ex sua persona aliquid loqui: ideo tragœdi accipiunt, id est, adiungunt, vel præfigunt suis tragœdiis epistolam, qua opus illud tueantur, vel aliquid significant necessarium ad eius intelligentiam, vel de aliqua re admoneant lectorem. Id autem fieri à tragœdiis manifestum est ex hoc loco; & fortè tempore Martialis extabant multæ Latinæ tragœdiæ, quibus præfixæ erant hæ præfationes, vel epistolæ: nobis cum iniuria temporis nullas reliquerit Latinas, præter eas nouem, quæ Seneca nomine circumferuntur, in quibus nulla est epistola aut præfatio, nihil tale possumus aliis testimoniis affirmare: Græci quidem qui hodieque extant Æschylus, Sophocles, & Euripides nil tale habent.

4. *EPIGRAMMATA Curione non egent.*] Erat Curio quasi theatralis præco, qui iussu Principis vel populi edicebat populo iussa, quæ si à Principe emanarent, edicta vocabantur; & id dicebatur monere populum editio: hoc faciebat Curio. Plinius, lib. 4. ep. 7. *Scriptis publicis* *w è Curionibus eligeretur vocalissimus aliquis, qui legeret eum populo:* Et Trebellius in Gallienis. *Ille per Curionem dici iussit, T A V R V M T O T I E S* *N O N F E R I R E D I F F I C I L E E S T.* Et ibidem: *Mirantibusq; cunctis* *rem tam ridiculam, per Curionem dici iussit, (imposturam fecit, & passus est.)* Vbi.

in utroque loco lego, *edici iussit*, vt seruetur formula Romani sermonis. Hi Curiones forte epistolam, vel præfationem tragædi scriptoris populo recitabant: quamuis de hoc more nihil memini me legisse, præter id quod ex hoc loco colligi potest. Vide quæ de hoc nomine, *Curionis*, congesit Buleng. de Theatro, lib. i. cap. 46. post Scalig. ad Festum, verbo *Curiales*.

5. *E t togam saltanti inducere persona.*] Proverbialiter dictum est, quod sic intellige: Toga proprius Romanorum cultus; Virgil. lib. i. Æneid. *Romanos rerum dominos gentemque togatam.*

Quem versum usurpauit hic lib. 14. epigr. 124. cui subiungit hunc pentametrum: *Ille facit magno qui dedit astra patri.*

* Sumebatur toga ad res serias. Exuebatur vti ludicris, vt in Saturnalibus, quibus pænulae sumebantur. Vnde locus in Carissimum, lib. 6. epigr. 24. *Nil lascivius est Carissimo,*
Saturnalibus ambulat togatus.

Sumebant & syntheses depositis togis, vt lib. 14. epigr. i.

Synthesibus dum gaudet eques, dominusque senatus.

Saltantes personæ ridiculæ sunt & ioculares, quibus indecens esset aptare togam, quemadmodum meretricibus stolam, sup. lib. i. epigr. 92.

Quis Floralia vestit, & stolatum

Permitit meretrivibus pudorem?

quòd stola matronarum habitus esset, toga autem meretricum. Suetonius in Calig. cap. 54. cum palla & tunica talari saltasse Caligulam docet, cùm indutos togis saltare prohibitum fuisse. Hoc igitur loco per saltantem personam epigrammata intelligit, quæ plurimum ridicula sunt; per togam, epistolam vel prosphoneticam, vel apologeticam, quæ seria esse debet. Noli ergo, inquit, rem ridiculam facere, qui iocofis epigrammatis serias adiungas epistolas.

6. *D E N I Q U E videtas an te delectet contra retiarium ferula.*] Est dissuasio, ab inutili & inefficaci: propterea quòd debilis defensio est epistola contra epigrammatos calumniatores. Retarius contra Myrmillonem tridente acutissimo agebat, Myrmillo se contra retiarium longo ensse defendebat, cuius ictibus reprimebat retiarij & impetus, & retium insidias; quo tamen retarius Myrmilloni negotium facescebat. Quod si Myrmillo contra retiarum ferula infirma & fragili vteretur, malè se defendere posset. Est igitur allegoria: Vide, an te contra retiarium ferula delectet vti, id est, vide, an contra maledicos & mordaces velis epistolio te munire. De Myrmillone & retiario vide numum argenteum, qualem apud me inter alios seruo.

7. *E go inter illos sedes qui protinus reclamant.*] Perseuerat in eadem areniorum allegoria: nam qui spectabant certamen, vel gladiatorum, vel Myrmillonis & retiarij, statim ac vterlibet cœperat aduersarium vincere, reclamabant: *Occide, vre, verbera.* Seneca ep. 7. *Si latrocinium fecit ali-*

fecit aliquis, si occidit hominem, ille meruit ut hoc patetetur. Tu quid meruisti misereris ut hoc spectes? Occide, vre, verbera. Sic enim lego locum illum male acceptum ab operis typographis. Et idem epist. 37. Eadem honestissimi huius & turpisimi auctoramenti verba, vri, vinciri, ferroque necari. Vbi emendo, vri virgins, ferroque necari. Nam haec verba per parodiam desumpta sunt ab Horatio, lib. 2. Sermonum, sat. 7. Quid refert vri virgins, ferroque necari: Auctoratus eas, aut turpi clausus in area? Et Petronius: In verba Eumolpi sacramentum iurauimus vri, vinciri, verberari, ferroque necari, & quicquid aliud Eumolpus insisset, tanquam legitimi gladiatores domino corpora ammosque religiosissime addicimus. Nam auctorati gladiatores in haec tria verba iurabant; quod sacramentum exigebat populus ab utroque aduersario his reclamacionibus. Significat ergo, ne existimes me, cum te videam à retiario male multari, te defensurum esse. Nam potius sedeo inter illos, qui protinus reclamant, id est, cum te video ab obrectatoribus lacerari tenui epistolio tantum defensum, non te defendam, immo potius eorum maledicentiam adiuuabo.

8 Quid scias, &c.] Παρεξόρ est, quo videtur innuere longam se epistolam velle subtexere, quam statim finit paucissimis verbis sequentibus, quæ per se liquent.

A D E P I G R. I.

EXCVS AT libri huius breuitatem, qui nonaginta & tria habet epigrammata, cum posset ipse plurima addere. Enumerat deinde vtilitates breuioris libelli, & ultimò conqueritur hunc vel ita breuem aliquibus visum iri longum.

1 TERCENTENA quidem.] Numerum posuit finitum pro infinito; lusitque deinde in verbo, ferre, quod priori versu portare vel capere, posteriore pati & tolerare significat.

2 AT nunc succinti.] Metaphora, qua significamus expeditum aliquem, ut de milite ad prælium parato. Qui autem succinti sunt, breuiores sunt in his quæ faciunt. Inde dixit succinti, pro breuioris.

3 BREVIOR quod mihi charta perit.] Haec per modestiam dicuntur à Poeta, quasi necesse sit chartas epigrammatis exaratis perire, leuiorque iactura chartarum sit in paucis quam in pluribus epigrammatis. Sic lib. 6. epigr. 64.

Scribere versiculos, miseras & perdere chartas.

Et Iunenal. sat. 1.

— peritura parcere charta.

4 NEC tantum nugis seruet iste meis.] Melius in veteribus excusis,
— seruet ille meis.

5 TE coniuxa leget misto quincunce.] Haec est quarta & ultima ratio, qua prefertur breuior libellus longiori; quod non interruptat compationem, nec temperatura potus eius lectione corrumpatur. Estque grandis hyperbole, quales multæ sunt familiares huic Poeta. Dicit